

От автора на „Пещерата на идеите“ и „Клара и сянката“

Хосе Карлос
СОМОСА

3и23а2

Colibri

ХОСЕ КАРЛОС СОМОСА ЗИГЗАГ

Превод: Маня Костова

chitanka.info

„Ако приемем разделянето на писателите на последователи на Чехов или на Борхес, аз, разбира се, съм от втората група. Предпочитанията ми са към литературата, която не приема себе си сериозно, която играе с текста и с читателя — накратко нереалистичната литература. А Борхес, Калвино, а така също Стърн и Кафка, са за мен главните източници на влияние.“

Така определя себе си испанският писател Хосе Карлос Сомоса, роден в Куба в 1959, преселник в Испания от 1960 г. Лекар по образование, специализирал психиатрия, през 1994 г. Сомоса се отдава изцяло на литературна дейност. У нас с голям успех са издавани романите му „Пещерата на идеите“ и „Клара и сянката“.

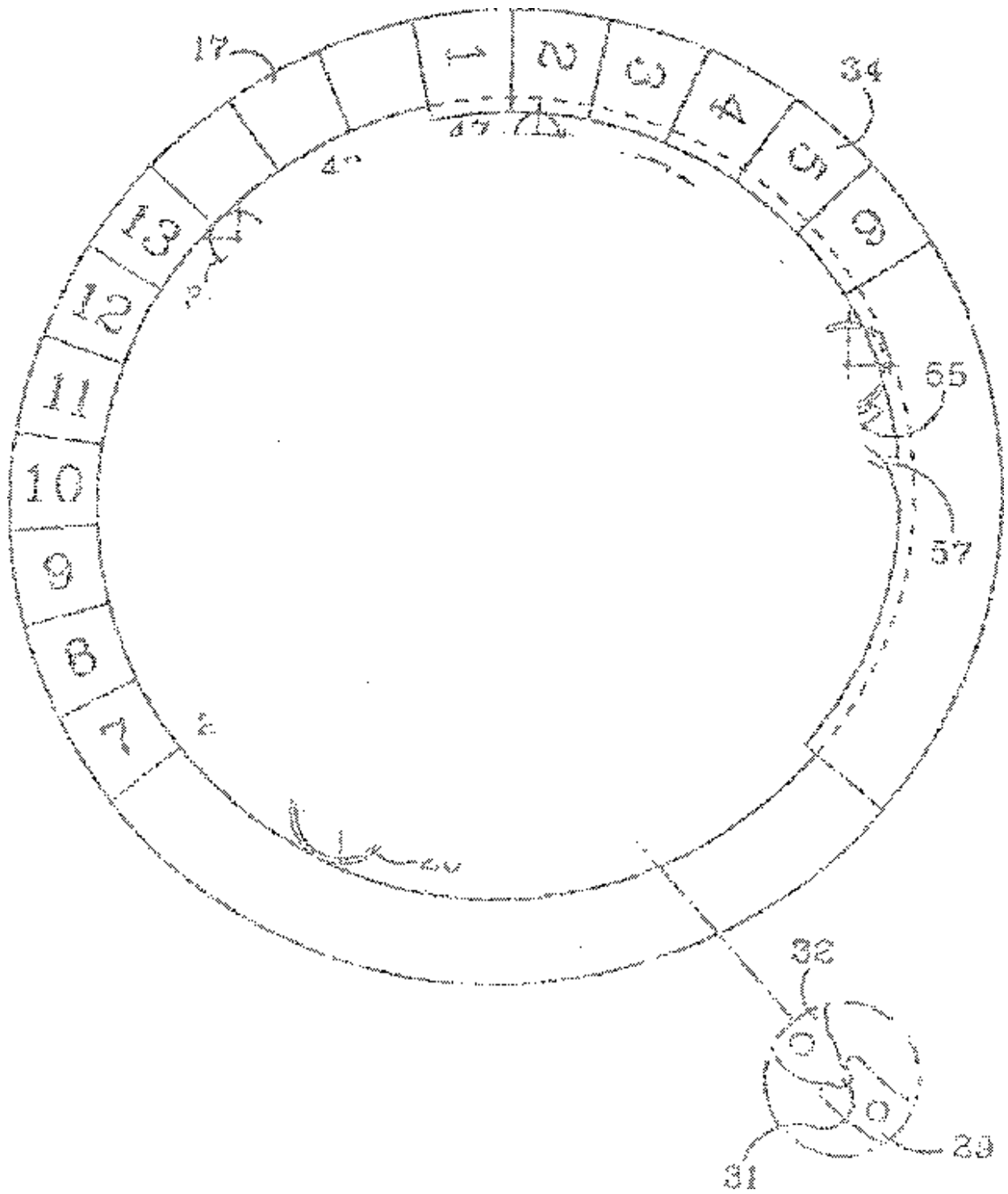
„Зигзаг“ е поредният роман на Сомоса, в който той майсторски подлага читателя на екстравагантни изпитания. Докато следва физика в престижен европейски университет, Елиса Робледо е поканена да участва в таен проект, целящ да манипулира суперструнната теория. Това е невероятен шанс за амбициозен млад учен, шанс да види с очите си далечното минало: динозаври, бродещи по земята, живота през каменната епоха, разпъването на Христос... Но експериментите на екипа тръгват в неочаквана посока и нещо страшно се събужда.

Сега, години по-късно, бившите колеги на Елиса измират един след друг. Кошмарът, който са зародили, играейки си с времето, взима своя смъртен данък. Единственият днешен шанс на Елиса, единствената ѝ надежда да оцелее, е като разбули зловещата истина, криеща се зад гърба на науката.

На моите синове Хосе и Ласаро.

*До днес не е браздена тук
водата.*

ДАНТЕ.
Рай. Песен II

ПРОЛОГ

Сиера де Олеро

12 юли 1992 г.

10:50 ч.

Нямаше мъгла, нито мрак. Слънцето блестеше високо с вечната хубост на древногръцки бог, а светът беше зелен и наситен с аромата на борове и цветя, с песента на щурци, жужене на пчели и спокойния ромон на планински поток. Нищо не беше в състояние да събуди тревога сред тази природа, преизпълнена с живот и светлина, мислеше мъжът, при все че необяснимо защо точно тази мисъл като че ли пораждаше безпокойство. Може би заради контраста между това, което виждаше, и онова, което знаеше, че може да се случи; заради хилядите начини, чрез които случайността (или нещо по-лошо) беше способна да помрачи и най-щастливото усещане. Не че мъжът беше песимист, но вече бе на възраст и натрупаният опит го караше да посреща с подозрителност всяка ситуация, която създаваше привидност за рай.

Мъжът вървеше край потока. От време на време спираше и се оглеждаше, сякаш да прецени местността, ала сетне отново тръгваше. Накрая стигна до едно място, което като че ли му хареса: няколко дървета хвърляха точно толкова сянка, колкото му беше нужна, и приятна хладина се вдъхваше освежително в жегата. По-нататък пътеката се виеше нагоре край каменистия бряг на рекичката и свършваше в скалисто възвишение и мъжът реши, че е намерил търсеното усамотение под заслона на това подобие на скривалище. Щеше да седне на някой плосък камък. Щеше да хвърли въдицата и да се потопи в насладата на очакването, на полския покой и на водните отблясъци. Нима имаше по-прекрасна отмора? Наведе се и остави на земята кошницата със стръвта и въдицата.

Чу гласовете, когато се изправи.

Поради меката тишина, която ги беше предшествовала, отначало те го стреснаха. Идваха някъде откъм купчината скали, докъдето

погледът му все още не стигаше, и ако се съдеше по пискливостта, сигурно бяха деца. Крещяха нещо, вероятно играеха. Мъжът предположи, че живеят в някоя от къщите край хълма. Въпреки че присъствието на други хора помрачи в известен смисъл блаженството му, той се утеши с мисълта, че в края на краищата група играещи деца представляваха съвършен контрапункт на един великолепен ден. Свали спортния си каскет и усмихвайки се, си изтри потта. Но изведнъж застина.

Това не беше игра. Ставаше нещо лошо.

Едно от децата крещеше по особен начин. Думите се усукваха в покоя на въздуха и мъжът не можеше да ги различи, но беше очевидно, че те далеч не изразяваха щастие. Детето, което пищеше така, явно беше в голяма беда.

Не щеш ли, всички гласове замлъкнаха, дори и песента на птици и насекоми, сякаш светът си поемаше дъх, преди да се случи нещо необикновено.

Миг след това отекна друг, много по-различен писък. Виене, което прониза небесата и раздробил на прах чистия порцелан на лазура.

Изправен до потока, мъжът си каза, че това неделно утро в лятото на 1992 година няма да е такова, каквото бе очаквал. Нещата се бяха променили — може би съвсем малко, но необратимо.

Милано

10 март 2015 г.

4:05 ч.

Почти недействителен наред уютната тишина, крясъкът, подобно на жарава от звук, продължи да отеква още миг, след като утихна в ушите на госпожа Портинари.

След кратка пауза той се повтори и едва тогава госпожа Портинари реагира. Свали очилата си за четене, завързани за перлен наниз, и ги остави да паднат на гърдите ѝ.

Какво е това? — запита се на глас, въпреки че по това време на сутринта (електронният часовник на етажерката — подарък от банката, която ѝ изплащаше пенсията показваше 9:05) еквадорското момиче, наето да върши домакинската работа, още не беше дошло и тя бе сама

у дома. Но откакто съпругът ѝ бе починал преди четири години, госпожа Портинари разговаряше много със самотата. — Милостиви Боже! Какво...?

Крясъкът отекна още по-силно. На госпожа Портинари това ѝ напомни за онзи пожар в стария ѝ апартамент в центъра на Милано, в който преди петнайсет години едва не загинаха тя и мъжът ѝ. Вече вдовица, беше решила да се премести в този апартамент на „Виа Джакардели“, близо до университета. Апартаментът беше по-малък, но по-тих и по-подходящ за възрастна жена. Радваше се, че живее тук, защото в този квартал никога не се беше случвало нищо лошо.

Дотогава.

Изтича до вратата толкова бързо, колкото ѝ позволяваха износените стави.

— Света Богородице! — шепнеше, стискайки нещо в ръката си; по-късно установи, че беше химикалката, с която бе записвала необходимите ежеседмични покупки и която в онзи момент бе стискала, сякаш беше разпятие.

На стълбището се бяха събрали неколцина съседи. Всички гледаха нагоре.

— У Марини е! — възкликна господин Геневезе, съседът отсреща, млад специалист по графичен дизайн, който, ако не бяха хомосексуалните му наклонности, би се харесал много повече на госпожа Портинари.

— *El professore!* — чу се от друг етаж.

„*El professore*“, помисли тя. Какво ли се беше случило с този клет мъж? И кой виеше така ужасяващо? Несъмнено гласът беше на жена. Който и да бе той, госпожа Портинари бе убедена, че никога не беше чувала писъци като този, нито дори през страшния пожар.

Тогавата се чу тропот от стъпки, звук от крака, които с шеметна скорост се спускаха по стълбите. Нито тя, нито господин Геневезе реагираха. Не помръднаха, втренчени в стълбището, внезапно състарени и двамата, пребледнели и ужасени. Със свито сърце госпожа Портинари се подготви за всичко — било то престъпник, или жертва. Интуитивно реши, че не може да съществува нищо по-лошо от онези писъци на изтерзана душа, които се сплитаха и ехтяха, без да е ясен произходът им.

Но когато най-сетне видя лицето, произвеждащо страховитите
крясъци, осъзна, без капка съмнение, че грешеше.

Имаше нещо хиляди пъти по-страшно от писъците.

I. ТЕЛЕФОННОТО ОБАЖДАНЕ

*Когато опасността ни се струва малка,
престава да е малка.*

Франсис Бейкн

Мадрид
11 март 2015 г.
11:12 ч.

Точно шест минути и тринайсет секунди преди животът ѝ ужасяващо и окончателно да промени посоката си, Елиса Робледо беше заета с нещо съвсем банално: водеше на петнайсет второкурсници по инженерни науки факултативен курс по съвременни теории във физиката. По никакъв начин не подозираше това, което беше на път да ѝ се случи, тъй като, за разлика от толкова много студенти и по-малко преподаватели, на които университетските помещения често вдъхваха страх, Елиса се чувстваше по-спокойна и нулата, отколкото у дома си. По същия начин се беше чувствала и в стария колеж, където беше завършила средното си образование, и в голата зала на факултета, докато бе следвала. Сега работеше в модерната и светла сграда на Висшето училище по инженерство в университета „Алигисри“ в Мадрид — здание, лишено от лукс, чиито зали имаха големи прозорци, хубав изглед към университетското градче, прекрасна акустика и дъх на мебелировка от благородно дърво. Елиса би се радвала да живее на подобно място.

Подсъзнателно смяташе, че тук нищо лошо не може да ѝ се случи. Лъжеше се, и то много, и само след малко повече от шест минути щеше да узнае това.

Елиса беше блестящ преподавател, обвеян от известен ореол. В университетите винаги има определени студенти и преподаватели, около които се носят легенди, и енигматичната фигура на Елиса Робледо се свързваше с тайнственост, която всички жадуваха да разбулят.

В известен смисъл раждането на „мистерията Елиса“ беше неизбежно — тя бе млада и неангажирана жена, с дълги и вълнисти черни коси, с лице и тяло, които прекрасно биха се вписали на корицата на което и да е женско списание за красота; в същото време

притежаваше аналитичен ум и удивителна дарба за абстракции и сложни изчисления — качества, така неоценими в студения свят на теоретичната физика, където владеят принципите на науката. На физиците теоретици се гледаше с уважение, дори с преклонение. От Айнщайн до Стивън Хокинг учените, посветили се на теоретичната физика, олицетворяваха признатия и благословен образ на физиката в очите на тълпата. При все че темите, с които се занимаваха, бяха непонятни и направо несмилаеми за голямото мнозинство, те предизвикваха сензация. Хората виждаха в тях прототип на хладния и мрачен гений.

У Елиса Робледо обаче нямаше нищо от този хлад: тя гореше от страст да преподава и това омайваше студентите ѝ. На всичко отгоре беше отличен професионалист и мил и съпричастен колега, готов неизменно да помогне на приятел в беда. На пръв поглед в нея нямаше нищо странно.

И това беше най-странното.

По всеобщо мнение Елиса беше прекалено съвършена. Прекалено интелигентна и способна например, за да работи в някакъв маловажен факултет по физика, чийто курс не беше задължителен за учещите се икономисти в „Алигиери“. Колегите ѝ бяха убедени, че тя би могла да спечели доста по-добро място, като например във Висшия съвет за научни изследвания, или да оглави катедра в някой държавен университет, или да заеме важен пост в престижен център в чужбина. В „Алигиери“ Елиса като че ли се пилееше напразно. От друга страна, никоя теория (а физиците толкова си падат по теориите) не беше способна да обясни удовлетворително как така на трийсет и две годишна възраст, почти трийсет и три (щеше да ги навърши след един месец, през април), Елиса все още беше сама, без близки приятели и изглеждаше щастлива, сякаш животът ѝ бе поднесъл най-желаното. Никой не беше чул да има интимен приятел (нито приятелка), а тези, с които дружеше, бяха до един колеги от работата, но с никого от тях не споделяше свободното си време. Не беше надменна, нито високомерна, въпреки явните си прелести, които подчертаваше още повече с любопитен асортимент от плътно прилепнали по тялото дрехи, които ѝ придаваха доста предизвикателен вид. Но у нея подобно облекло като че ли не целеше да привлече вниманието, нито пък погледите на тълпите от мъже, които се обръщаха след нея. Говореше единствено за

професията си, беше вежлива и винаги усмихната. „Мистерията Елиса“ си оставаше неразгадана.

Понякога нещо в нея будеше безпокойство. Не беше нищо конкретно: може би начинът, по който гледаше, някаква светлина, затулена в дъното на кафявите ѝ зеници, или смесицата от усещания, които оставяше у събеседника след кратка размяна на думи. Човек би казал, че крие никаква тайна. Тези, които я познаваха най-добре — колежата ѝ преподавател Виктор Лопера и Нориега, ръководителят на катедрата, — смятаха, че може би е за предпочитане Елиса никога да не разкрива въпросната тайна. Има хора, които, при все че не са представлявали нищо особено в нашия живот и от които пазим само един-два незначителни спомена, по една или друга причина остават незабравими. Елиса Робледо беше такъв човек и всички желяеха да си остане такава.

Едно забележително изключение можеше да бъде видяно в лицето на Виктор Лопера — също преподавател по теоретична физика в „Алигиери“, и един от малцината истински приятели на Елиса, който понякога биваше обзет от *спешна* необходимост да разбули тайната ѝ. Виктор беше изпитвал на няколко пъти подобно изкушение — последният бе преди една година, през април 2014 година, когато катедрата реши да изненада Елиса с празнично тържество по случай рождения ѝ ден.

Идеята беше на Тереса, секретарката на Нориега, но всички членове на катедрата и дори няколко студенти я подкрепиха. Прекараха почти месец в подготовка, обзети от ентузиазъм, сякаш за тях това беше най-подходящият начин да проникнат в магическия кръг около Елиса и да се докоснат до неговата изплъзваща се повърхност. Купиха свещички, изобразяващи числото трийсет и две, торта, балони, огромно плюшено мече и няколко бутилки шампанско, които ръководителят щедро достави. Заключиха се в стаята за преподаватели, украсиха я набързо, дръпнаха завесите и угасиха лампите. Когато Елиса пристигна във факултета, един подучен портиер ѝ съобщи, че има „спешно заседание“. Останалите чакаха, притаени в мрака. Вратата се отвори и силуетът на залитащата в тъмното Елиса се очерта на прага с късата жилетка, прилепнал панталон и дълга черна коса. Тогава избухнаха ръкопляскания и смях и лампите светнаха, а Рафа — един от отличните ѝ студенти, записа смущението на младата

преподавателка с една от онези видеокамери последно поколение, която едва ли беше по-голяма от собствените му очи.

Самото тържество беше кратко и изобщо не помогна да се проникне в „мистерията Елиса“; Нориега произнесе прочувствено слово, изпяха обичайните за случая песни и Тереса развя пред камерата шеговит плакат, нарисуван от брат ѝ, който беше график, с карикатури на Исак Нютон, Алберт Айнщайн, Стивън Хокинг и Елиса Робледо, отхапали от един и същи сладкиш. Всички се възползваха от възможността да изразят обичта си към Елиса и да ѝ покажат, че с радост я приемат, без да ѝ искат нищо в замяна, освен да си остане същата изкусителна загадка, с която вече бяха свикнали. Елиса беше, както винаги, съвършена: с точно премерена изненада и щастие, изписани на лицето ѝ, и дори с известна доза вълнение, просветващо в очите ѝ. На видеозаписа, със своя възхитителен външен вид, очертан от жилетката и панталона, тя можеше да мине за студентка, или за почетен патрон на знаменателно събитие..., или за порнозвезда с първия си „Оскар“ в ръка, както шепнеше Рафа на приятелите си после: „Айнщайн и Мерилин Монро най-сетне събрани заедно в една и съща личност“, не преставаше да повтаря.

Въпреки всичко внимателен наблюдател би забелязал и записа нещо, което озадачаваше лицето на Елиса първоначално, в момента, когато светнаха лампите, беше друго.

Никой не се вгледа в тази подробност, защото в крайна сметка на кого му трябваше да се задълбочава в снимките от чужд рожден ден. Но Виктор Лопера успя да забележи голямата, макар и мигновена промяна: когато стаята се изпълни със светлина, лицето на Елиса не изразяваше изумлението, характерно за изненадан човек, а много по-сложно и бурно вълнение. Естествено, това трая няколко десети и от секундата и след това Елиса отново се усмихна и стана съвършена. Ала за краткия миг красотата ѝ се беше стопила в едно ново изражение. Тези, които видяха записа, се смееха (с изключение на Лопера) на „големия страх“, дето я бил разтърсил. Лопера забележа нещо повече. Какво? Не беше сигурен. Може би неудоволствие от това, което приятелката му бе изтъкувала като неприятна шега, или изблик на крайна стеснителност, или пък нещо друго.

Може би уплаха.

Интелигентен и наблюдателен, Виктор единствен се запита какво ли е очаквала да види Елиса в тъмната зала. Какво ли е очаквала с толкова „голям страх“ на това тъмно място, преди да светнат лампите и да отекнат смях и ръкопляскания, тази недостижима, прекрасна и съвършена преподавателка Робледо. Какво ли не би дал, за да разбере.

Това, което всеки момент щеше да се случи на Елиза онази сутрин в клас, това, което щеше да стане само след шест минути в мирната и закътана аула, би могло да повдигне донякъде завесата пред Виктор Лопера, ала за съжаление той не беше там.

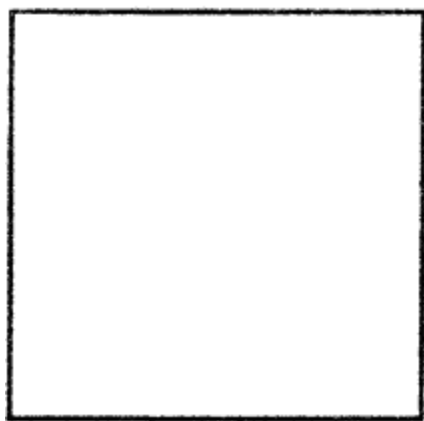
Елиса се мъчеше да дава примери, които да бъдат интересни за ленивите умове на децата на заможни семейства, които учеха при нея. Нито едно от тях нямаше да специализира теоретична физика, тя знаеше прекрасно това. Желанието им беше набързо да прехвърлят абстрактните понятия, да си вземат изпита и победоносно да грабнат диплома в ръка, която да им позволи да се изкачат до привилегированите постове в индустрията и технологиите. Всички онези „защо“ и „как“, съставлявали основна загадка в науката откак човешкият ум ѝ се бе посветил на земята, въобще не ги вълнуваха: те искаха резултати, следствия, трудности, които да преодоляват, за да набират кредити. Елиса се опитваше да промени всичко това и ги учеше да мислят върху причините, върху неизвестните.

В онзи момент тя караше студентите нагледно да проумеят необикновения факт, че действителността притежава повече от три измерения, може би много повече от „дължина-ширина-височина“, които се наблюдаваха на пръв поглед. Общата теория за относителността на Айнщайн беше доказала, че времето съставлява четвърто измерение и сложната „теория за струните“, чиито изводи представляваха предизвикателство за съвременната физика, твърдеше, че съществуват поне още *девет* пространствени измерения, което беше непонятно за човешкия ум.

Понякога Елиса се питаше дали хората имат и най-малка представа за всичко открито от физиката. Насред XXI век, в така наречената Ера на Водолея широката общественост продължаваше да се интересува от „свръхестествени“, или „паранормални“ явления, като че ли „естественото“ и „нормалното“ бяха вече познати процеси,

незабулени почти никак в тайнственост. Ала не беше нужно да се видят летящи чинии или призраци, за да си даде човек сметка, че живеем във вълнуващ свят, труден за обхващане дори и от най-разкрепостените умове, смяташе Елиса. Беше си поставила за цел да покаже това поне пред петнайсетте студенти в своя скромен курс.

Започна с лесен и забавен пример. Постави на прожектора рисунка, изобразяваща скицирана човешка фигура и квадрат.

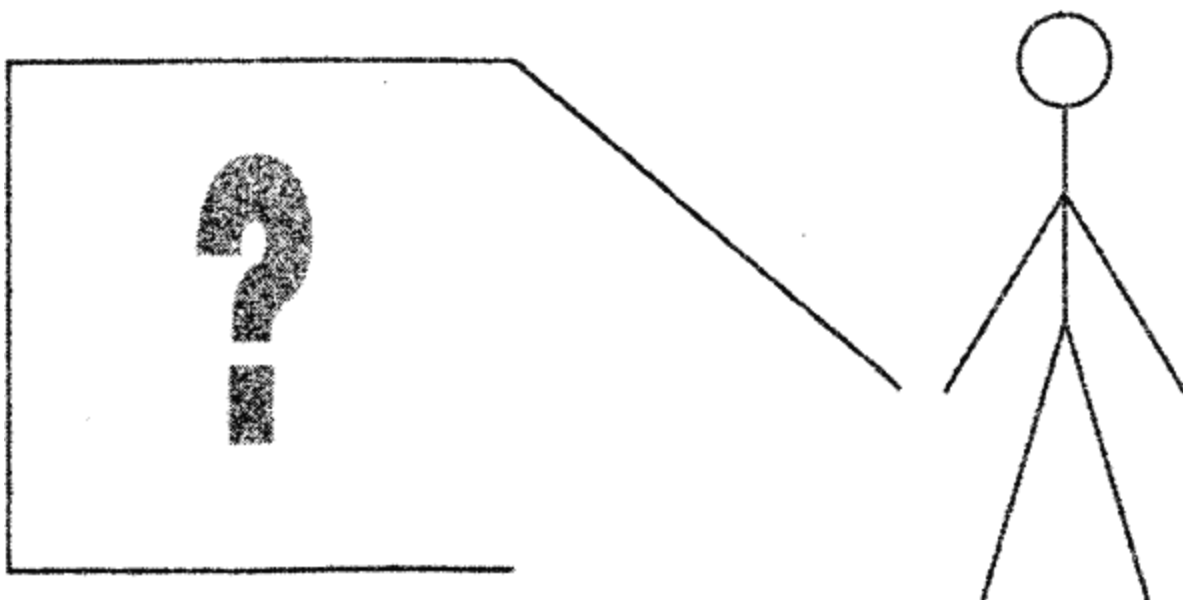

— Този господин — обясни, сочейки с показалец фигурата живее в свят със само две измерения — дължина и височина. Трудил се е здравата през целия си живот и е истинско състояние от едно евро... — Дочу смях и разбра, че е успяла да привлече вниманието на няколко от петнайсетте отегчени чифта очи. — За да не му го откраднат, решава да го заключи в най-сигурната банка в своя свят — ето този квадрат. Квадратът има един-единствен отвор от едната страна и през него нашият приятел пъха еврото; никой друг освен него не може да го отвори отново.

С бързо движение Елиса извади от джоба на джинсите си монетата от едно евро, която предварително беше приготвила, и я постави върху квадрата от рисунката.

— Нашият приятел е спокоен за спестяванията си, вложени в банката — никой, абсолютно никой не може да проникне в квадрата отникъде... Тоест никой от неговия свят. Ала аз мога лесно да го оберя през едно трето измерение, незабележимо за обитателите на този плосък свят — *височината*. — Говорейки, Елиса отмести монетата и замени първата рисунка с втора. — Представете ли си какво изпитва клетият мъж, когато отваря квадрата и разбира, че спестяванията му са били откраднати... Как е могло да се случи това, при положение че квадратът е стоял *затворен* през цялото време?

— Ти да видиш! — промърмори един младеж с ниско подстригана коса и пъстри очила от първата редица и разсмя колегите си.

Елиса не се притесняваше от този смях, нито от очевидната липса на концентрация: знаеше, че примерът е много прост, смешен за студенти от горните курсове, но тя желаше точно това. Искаше да отвори колкото се може по-широко входната врата, тъй като знаеше, че по-късно само малцина щяха да достигнат до изхода. Заглуши смеховете, като заговори с друг, много по-мек тон.

— По същия начин както този господин не проумява как са откраднали парите му, ние не допускаме за съществуването на повече от три измерения в обкръжаващата ни действителност. Е, добре — добави, като натъртваше върху всяка дума, — примерът показва как въпросните измерения могат да въздействат върху нас и дори да предизвикат явления, които ние, без да се поколебаем, бихме определили като „свръхестествени“. — Коментарите заглушиха нейните думи. *Смятат, че подправям курса с научна фантастика. Те са студенти в час по физика, знаят, че им говоря за действителността, но не могат да повярват.* Измежду гората от вдигнати ръце избра една: „Кажки, Йоланда“.

Момичето, вдигнало ръка, беше една от малкото представителки на нежния пол в този клас, където преобладаваха мъжете — тя имаше дълга руса коса и големи очи. Елиса се зарадва, че девойката първа подходи сериозно.

— Но в този пример има хитрост — каза Йоланда. — Монетата е триизмерна, притежава известна, макар и незначителна височина. Ако беше нарисувана на хартия, как щеше да изглежда? Вие нямаше да успеете да я откраднете.

Надигна се вълна от шепот. Елиса, която беше готова с отговора, се престори на изненадана, за да не разочарова находчивата студентка.

— Каква наблюдателност, Йоланда. И съвсем точна. Наука се прави с наблюдения като твоето: на пръв поглед простишки, но много прозорливи. При все това, ако монетата беше нарисувана на хартия, както мъжът и квадрата..., аз бих могла да я изтрия. — Смехът ѝ попречи да продължи за няколко секунди — точно пет.

Тя не подозираше, но оставаха само дванайсет секунди до момента, когато целият ѝ живот щеше да се срути.

Големият часовник на стената срещу черната дъска отмерваше неспирно тези последни мигове. Елиса го погледна с безразличие, дори и през ум не ѝ минаваше, че голямата стрелка, която очертаваше кръга

на часовете, беше започнала да брои отзад напред, готвейки се да разруши завинаги нейното настояще и бъдеще.

Завинаги. Неотменимо.

Искам да разберете — продължи, като прекрати смеха с жест и остана чужда за всичко, което не беше част от хармонията, установена с учениците ѝ, — че различните измерения могат да си влияят взаимно, независимо как. Ще ви дам друг пример.

Първоначално, докато се беше подготвяла за часа, беше планирала да нарисува следващия пример на дъската. Но точно тогава видя вестника, сгънат на бюрото върху подиума. На път за работа купуваше вестник от будката на входа на факултета и го четеше в бюфета, след като приключеше с часовете. Хрумна ѝ, че може би студентите ще разберат по-добре новия пример — доста по-труден, ако използва предмет.

Разгърна вестника наслуки на една от средните страници и го приглади.

— Представете си, че този вестник представлява дадена повърхнина от пространството...

Сведе поглед, за да отдели листа от останалите, без да мачка вестника.

И го видя.

Ужасът е много бърз. Способен е да ни завладее дори без да го осъзнаем. Преди да разберем защо, ръцете ни се разтреперват, лицето ни пребледнява, а стомахът ни се свива като спукан балон. Погледът на Елиса беше закован на едно от заглавията в десния горен ъгъл на страницата и още преди да е осъзнала напълно неговото значение, мощен приток на адреналин я накара да застине.

Прочете основното в новината за секунди. Но тези секунди се проточиха цяла вечност, през която едва ли си даде сметка, че студентите, замлъкнали в очакване да продължи, започваха да осъзнават, че се случва нещо странно — имаше побутвания с лакът, прочистване на гласове, глави, които недоумяващо се обръщаха към другарите...

Една нова Елиса вдигна поглед и се изправи срещу мълчаливото очакване, което беше предизвикала.

— Ммм..., представете си, че прегъна повърхнината в тази точка — продължи, без да трепне, с безизразния глас на автоматичен пилот.

Без да разбере как, продължи обясненията си. Изписа дъската с уравнения, реши ги без грешка, зададе въпроси и даде още примери. Това беше много личен и свръхчовешки подвиг, който никой като че ли не забеляза. А може би да? Питаше се дали внимателната Йоланда, която зорко я следеше от първия ред, беше доловила част от паниката, която я сковаваше.

— Ще спрем дотук — каза пет минути преди края на часа. И добави, като изтръпна при иронията на собствените си думи: — Предупреждавам ви, че оттук нататък всичко става доста по-сложно.

Кабинетът ѝ беше в края на коридора. За щастие колегите ѝ бяха в час и не срещна никого по пътя. Влезе, заключи се отвътре, седна на бюрото и за малко да изтръгне страницата, докато зачете с тревожността на някой, който преглежда списък на починали лица и се моли да не открие името на любим човек в него, но заедно с това е сигурен, че накрая все пак ще се появи точното име, напълно четливо, сякаш изписано нарочно в друг цвят.

Известието не съдържаше почти никакви данни, освен вероятната дата на събитието: въпреки че то бе разкрито на следващия ден, всичко сочеше, че се е случило през нощта на понеделник срещу вторник, на 9 март 2015 година. *Завчера.*

Усети, че не ѝ достига въздух.

В този миг зад светлото матово стъкло на вратата се появи сянка.

Независимо че знаеше, че няма нищо необичайно в това (беше портиерът или някой колега), Елиса стана от стола неспособна да промълви нито дума.

Ето го, идва за теб.

Сянката остана неподвижна зад стъклото. Чу се звук в ключалката.

Елиса не беше страхлива жена, напротив, но в онзи миг дори усмивката на дете беше в състояние да я изплаши. Усети студена повърхност до гърба и седалището си и си даде сметка, че в отстъплението си назад беше опряла стената. Дългите и влажни черни коси закриваха наполовина обляното ѝ в пот лице.

Най-сетне вратата се отвори.

Има страх, който прилича на смърт с размазани очертания; смърт, нахвърляна върху скица, която за миг ни оставя без глас, без поглед, без жизнени функции и ние преставаме да дишаме, неспособни сме да мислим, сърцето ни спира да бие. Точно такъв ужасен миг беше това за Елиса. Като я видя, мъжът се стресна. Беше Педро, един от портиерите. Държеше връзка ключове и сноп писма.

— Извинете, помислих, че няма никого. Понеже никога не идвате тук след лекциите... Мога ли да вляза? Нося ви пощата.

Елиса промърмори нещо, портиерът се усмихна, влезе и остави писмата на бюрото. После си тръгна, като хвърли поглед на отворения вестник и на Елиса. Това беше без значение за нея. Всъщност това внезапно нахълтване ѝ бе помогнало да отърси ужаса от себе си.

Изведнъж разбра какво трябваше да стори.

Сгъна вестника, прибра го в чантата си, прегледа отгоре-отгоре пощата (вътрешни съобщения и известия от други университети, с които поддържаше контакт — нищо важно за момента) и излезе от кабинета.

Преди всичко трябваше да спаси живота си.

Кабинетът на Виктор Лопера беше срещу нейния. Виктор, който току-що беше дошъл, е кротко удоволствие фотокопираше главоблъсканицата от сутрешния вестник. Колекционираше подобни загадки за през свободното време и имаше цели албуми, изпълнени с успешно решени задачи, извадени от интернет, вестници и списания. Фотокопието тъкмо излизаше готово, когато чу почукване на вратата.

— Да?

— При вида на Елиса спокойното изражение на лицето му почти не се промени: гъстите му черни вежди се повдигнаха леко, а ъгълчетата на устата му отпуснаха малко чертите на голобрадото му лице зад очилата в жест, който, вписан в поведенческата скала на своя притежател, можеше да мине за подобие на усмивка.

Елиса вече беше свикнала с характера на своя колега. Въпреки стеснителността си, Виктор много ѝ допаднаше. Той беше един от хората, на които тя имаше най-голямо доверие. Въпреки че сега точно можеше да ѝ помогне по един-единствен начин.

— Как е днешната загадка? — тя се усмихна и отметна косата от челото си. Въпросът беше почти ритуален — на Виктор му беше приятно, че тя се интересува от неговото хоби, дори споделяше с нея някои от най-интересните главоблъсканици. Не познаваше много хора, с които да може да разговаря на тази тема.

— Доста лесна — показа ѝ фотокопираната страница. — Някакъв тип, захапал стена. „Глух ли си?“ — гласи въпросът. Отговорът трябва да е: „Като тази стена“ — Разбираш ли? „Като... тази... стена...“

— Не е зле — отвърна Елиса, смеейки се. *Опитай се да изглеждаш безгрижна.* Изпитваше желание да вика, да побегне, ала знаеше, че трябва да се държи спокойно. Никой нямаше да ѝ помогне, поне засега, беше сама. Виж, Виктор, би ли предал на Тереса, че няма да мога да изнеса семинара по квантова физика днес на обяд. Тя не е в кабинета си, а аз искам да си тръгна.

— Разбира се — друго, почти незабележимо движение на веждите. — Нещо лошо ли има?

— Боли ме глава и ми се струва, че имам температура. Може би е грип.

— Неприятно.

— Да, лош късмет.

„Неприятно“ беше най-близкото възможно до израз на обич от страна на Виктор и Елиса знаеше това. Погледнаха се отново и Виктор промълви:

— Не се безпокой. Ще ѝ кажа.

Тя му благодари. Докато се отдалечаваше, чу:

— Оправяй се бързо.

Виктор остана в същата поза за неопределено време: прав, с фотокопието в ръка, загледан към вратата. Лицето му зад маската на старомодните и големи метални очила не изразяваше нищо, освен леко объркване, ала дълбоко в мислите му имаше тревога.

Никой няма да ти помогне.

Запъти се забързано към колата си на паркинга на факултета. Студената мартенска утрин с почти бяло небе я накара да потръпне. Знаеше, че няма грип, но в този момент не можеше да бъде упреквана за подобна лъжа.

От време на време обръщаше глава и се оглеждаше.

Никой. Сама си. И още не са ти се обадили. А може би да?

Извади мобилния телефон от джоба си и погледна дали има пропуснати обаждания. Нито едно. Нямаше и нови електронни съобщения в часовника-компютър на китката ѝ.

Сама.

В ума ѝ се стрелкаха хиляди въпроси — непрекъснат порой от безпокойство и възможности. Осъзна колко е изнервена, когато почти изпусна дистанционното за колата. Направи маневра бавно, сграбчила волана с две ръце и планирайки всеки натиск върху газта и амбреажа, сякаш беше начинаещ шофьор в решителния момент на изпит за книжка. Реши да не включва компютъра на колата и да се съсредоточи в карането без чужда помощ — това щеше да ѝ помогне да запази спокойствие.

Излезе от университета и тръгна по „Колменар“ към Мадрид. Огледалото за задно виждане не ѝ предоставяше никаква особена информация — колите я задминаваха и никой не проявяваше желание да се залепи за нея. На северния изход на града хвана отклонението за своя квартал.

В един момент, докато пресичаше „Орталеса“, чу познатото звънене на мобилния телефон. Погледна към седалката до себе си — беше прибрала телефона в чантата, забравяйки да го включи на високоговорител. Намали скоростта, пхна ръка в чантата и започна панически да го търси. *Обаждането.* Звънът сякаш я зовеше от дън земя. Пръстите ѝ се лутаха като да беше сляпа: верижка, джобче, ръбовете на телефона... *Обаждането, обаждането...*

Най-сетне откри апарата, но докато го вадеше, той се изплъзна от потните ѝ пръсти. Видя го как пада на седалката и сетне отскача на пода. Понечи да го вдигне.

Ненадейно, сякаш беше изплувала от нищото, някаква сянка се хвърли върху предното стъкло. Нямаше дори време да извика: натисна инстинктивно спирачката и инерцията притисна стернума ѝ към предпазния колан. Човекът, млад мъж, отскочи назад и разярен удари по капака на колата. Елиса видя, че беше на пешеходна пътека. Не я бе забелязала. Вдигна ръка в знак на извинение и чу ругатните на младежа зад прозореца. Други пешеходци осъдително я гледаха. *Спокойно. Така нищо няма да постигнеш. Карай спокойно и се прибери вкъщи.*

Мобилният телефон бе онемял. Както беше спряла колата на пешеходната пътека и не обръщайки внимание на протестиращите коли наоколо, Елиса се наведе, вдигна телефона и погледна екрана: номерът, от който ѝ се бяха обадили, не се беше записал. *Не се безпокой, ако е било обаждането, ще опитат пак.*

Остави телефона на седалката и продължи да кара. Десет минути по-късно паркира в гаража на жилищния си блок на улица „Силвано“. Отказа се от асансьора и изкачи пеша трите етажа до своя апартамент.

При все че беше убедена в безполезността на това действие, заключи блиндираната врата (беше я поставила преди три години срещу цяло състояние) с четирите шипа и магнитната верига и включи алармата. Сетне обходи къщата и затвори металните електронни щори, като не пропусна дори и онази, която гледаше към вътрешния двор

откъм кухнята. Едновременно с това запали всички лампи. Преди да приключи, откряна щорите в трапезарията и погледна на улицата.

Колите минаваха, хората се плъзгаха като в аквариум, където всички шумове бяха приглушени, видя бадемови дървета и изрисувани стени. Животът продължаваше. Не забеляза никого, който да ѝ направи специално впечатление. Спусна и последната щора.

Запали също лампите в банята и кухнята, както и в стаята за спорт, която беше без прозорци. Не забрави и малките лампи на нощните шкафчета от двете страни на неоправеното легло, отрупано със списания и записки по физика и математика.

Кълбо от черна коприна се въргаляше до леглото. Предната нощ се беше отдала на любимата си игра с господин Белооки и още не беше разтребила разпиляното по пода бельо. Вдигна топката плат цялата изтръпнала (в този миг мисълта за „играта ѝ“ я караше да изтръпва повече от всякога) и я прибра, без да я сгъва, в едно от чекмеджетата на скрина. Преди да излезе спря пред голямата картина в рамка, на която се виждаше изобразена снимка на Луната — първото, което виждаше всяка сутрин при събуждане; натисна ключа, вграден в рамката: спътникът се освети в бяла, фосфоресцираща тоналност. Върна се в трапезарията и запали всички останали лампи от централния ключ — лампиона и декоративните светлини на етажерката... Погрижи се и за двете специални лампи, които работеха със зареждащи се батерии.

На стационарния ѝ телефон мигаха съобщения за две обаждания. Изслуша ги със затаен дъх. Едното беше от научно издателство, за чието списание тя бе абонирана, а другото от жената, която ѝ помагаше в домакинството и на която плащаше на час. Елиса я викаше само когато и тя самата си беше вкъщи, тъй като не желаше никой да навлиза в интимното пространство на живота ѝ. Жената искаше да променят деня, защото трябвало да иде на лекар. Елиса не ѝ се обади, а чисто и просто изтри съобщението.

После включи четирийсетинчовия екран на цифровия телевизор. По многобройните новинарски канали предаваха метеорологични прогнози, спорт и икономически данни. Отвори една диалогова кутия, изписа с клавишите няколко ключови думи и телевизорът започна автоматично да търси новината, която я интересуваше, но без резултат.

Остави телевизора на новините на Си Ен Ен на английски и намали звука.

Помисли малко и изтича в кухнята, където отвори едно електронно чекмедже под програматора на температурата. Намери това, което търсеше, на дъното. Беше го купила преди една година точно с тази единствена цел, въпреки че беше убедена в безполезността и на тази мярка.

Вгледа се за миг в изпълнените си с ужас очи, отразени в стоманената повърхност на касапския нож.

Чакаше.

Беше се върнала в трапезарията и след като се увери, че телефонът работи, а мобилният ѝ е зареден, седна на фотьойла пред телевизора с ножа в скута.

Тя чакаше.

Голямото плюшено мече, подарено ѝ от колегите за нейния рожден ден предната година, беше в ъгъла на дивана срещу нея. На врата му имаше лигавник с надпис „Честит Рожден Ден“, избродиран в червено, а отдолу се виждаше емблемата на университета „Алигиери“ (орловият профил на Данте). На корема му със златни букви се четеше девизът на университета: „До днес не е браздена тук водата“^[1]. Пластмасовите му очи като че ли шпионираха Елиса, а сърцевидната му уста сякаш ѝ говореше.

Каквото и да правиш, колкото и да се предпазваш, лъжеш сама себе си и се заблуждаваш, че си защитена. Истината е, че си мъртва.

Извърна поглед към екрана, където представяха изстрелването на нова космическа европейска сонда.

Мъртва си, Елиса. Мъртва, като останалите.

Писькът на телефона я накара почти да скочи от креслото. И тогава ѝ хрумна нещо, което я изненада: протегна ръка без колебание и вдигна слушалката в състояние, много близко до абсолютното спокойствие. Сега, когато най-сетне идваше *обаждането*, тя се чувстваше невероятно успокоена. Гласът ѝ изобщо не трепна, когато отговори.

— Ало?

Цяла вечност не последва нищо. После чу:

— Елиса? Виктор е...

Разочарованието я стъписа. Чувстваше се като че ли беше събирала всичките си сили в очакване да поеме удара и изведнъж се оказваше, че борбата е отменена. Пое дъх, а в това време някаква безумна вълна на омраза към приятеля ѝ взе да набъбва в нея. Виктор нямаше вина за нищо, но в онзи миг неговият глас беше последното, което тя желаше да чуе. *Остави ме, остави ме, затвори и ме остави.*

— Искан да разбера как си... Стори ми се... Всъщност изглеждаше зле. Знаеш...

— Добре съм, не се тревожи. Просто ме боли главата... Мисля, че дори не е грип.

— Радвам се. — Прочистване на гласа. Пауза. Мудността на Виктор, с която бе свикнала, сега я вбесяваше. — Въпросът със семинара е уреден. Нориета казва, че няма проблем. Ако не можеш тази седмица... просто... предупреди отрано Тереса...

— Добре. Много ти благодаря, Виктор.

Запита се какво ли би казал Виктор, ако я видеше сега — обляна в пот, трепереща, свита в креслото, сграбчила нож с четирийсет и пет сантиметрово острие от неръждаема стомана в дясната си ръка.

— Оба... обаждам ти се също, защото — добави той — по телевизията съобщават... — Елиса наостри слух. — Телевизорът ти пуснат ли е?

Трескаво затърси с дистанционното канала, който Виктор ѝ посочи. Видя жилищен блок и репортер с микрофон.

— ..._в дома му в този университетски район в Милано, потресе цяла Италия._

— Струва ми се, че ти го познаваше, нали? — попита Виктор.

— Да — отвърна Елиса спокойно. — Какво нещастие.

Прави се на безразлична. В никакъв случай не се издавай по телефона.

Гласът на Виктор предприемаше още една мъчителна извивка към нова фраза. Елиса реши, че е време да го прекъсне.

— Извинявай. Трябва да затварям... Ще ти се обадя по-късно... Благодаря ти за всичко, наистина.

Дори не изчака отговора му. Мъчно ѝ беше, че се държи така грубо с човек като Виктор, но нямаше избор. Увеличи звука на телевизора и запоглъща всяка дума. Репортерът обясняваше, че

полицията не отхвърля нито една възможност, при все че кражбата изглежда да е била най-вероятната подбуда.

Вкопчи се в тази глупава надежда с цялото си същество. *Да, сигурно е това. Кражба. Щом още го няма обаждането...*

Репортерът държеше отворен чадър. В Милано небето беше сиво. Елиса изпитваше потискащо усещане, че наблюдава свършека на света.

Прозорците на Института по съдебна медицина в университета „Дели Студи“ в Милано светеха, въпреки че от доста време вече почти всички служители си бяха тръгнали. Валеше ситен, но непреставащ дъжд в миланската нощ и от прогизналия край на италианското знаме, окачено над входа на строгата сграда, се стичаше непрекъснато струя вода. Под въпросното знаме спря тъмният автомобил, който пристигна на „Виа Манджиагали“. Изплува сянката на чадър. Някаква фигура, чакаща на прага, посрещна двата силуета, които изскочиха от задната седалка на колата. Никой не произнесе дума — изглеждаше, че всеки знае кои са другите и за какво са тук. Чадърът се затвори. Силуетите изчезнаха.

По коридорите на института отекнаха стъпките на тримата мъже. Бяха облечени в тъмни костюми, а новодошлите имаха и палта. Най-напред вървеше лицето, което беше чакало на входа — млад мъж, извънредно блед и толкова нервен, че като че ли се придвижваше с подскоци. Говорейки, оживено жестикулираше. В английския му се долавяше силен италиански акцент.

— Правят подробен преглед... Все още няма окончателни заключения. Намерили го вчера сутринта... Едва днес успяхме да съберем специалистите.

Спря, за да отвори вратата към Лабораторията по съдебна антропология и одонтология. Открита през 1995 и обновена през 2012 година, тази лаборатория беше оборудвана с най-модерна апаратура и в нея работеха някои от най-добрите съдебни лекари в Европа.

Новодошлите почти не обърнаха внимание на скулптурите и снимките, украсяващи стените на коридора. Подминаха скулптурна група от три бюста, изработени от гипс.

— Колко на брой са свидетелите? — попита единият от мъжете, по-възрастният, с напълно бяла коса, оскъдна на темето, но затова пък по-обилна от страни. Говореше английски с неопределен акцент, може би смес от няколко.

— Само жената, която почиствала апартамента му всяка сутрин. Тя го намерила. Съседите почти нищо не са забелязали.

— Какво означава „почти“?

— Чули виковете на жената и я разпитали, но никой не е влизал в апартамента. Веднага извикали полицията.

Бяха спрели до една детайлна анатомична рисунка, която изобразяваше тялото на разрязана жена със зародиш в разпраната утроба. Младият мъж отвори метална врата.

— А жената? — запита беловласият.

— Натъпкана с успокоителни в болницата. Под охрана.

— Не трябва да я пускат, докато не я разпитаме.

— Вече съм се погрижил за всичко.

Белокосият мъж говореше с привидно безразличие, без да променя изражението на лицето си и без да вади ръцете от джобовете си. Младият мъж отвърщаше забързано, с угодническият тон на лакей. Другият мъж изглеждаше потънал в размисли. Беше як и широкоплещест: костюмът и дори палтото имаха вид да са два размера по-малки от неговия. Не изглеждаше толкова възрастен като онзи с белите коси, нито толкова млад като човека, който ги бе посрещнал. Косата му беше ниско остригана, очите му бяха наситенозелени; сивкава брада очертаваше кръгообразна крива над огромен, подобен на готическа колона врат. Като го видеше човек, веднага разбираше, че единствен той измежду тримата не беше свикнал с чиновническото облекло. Движеше се решително, като поклащаше ръце. Притежаваше характерната външност на военен.

Прекосяха още един коридор и стигнаха до друга зала. Младият мъж затвори вратата зад гърбовете им.

Там вътре беше студено. Стените и подът бяха боядисани в мек, отразяващ светлината ябълковозелен цвят, подобен на този на вътрешността на полиран кристал. Неколцина мъже с хирургически престилки стояха изправени в редица, а край тях имаше маси с инструменти. Гледаха към вратата, откъдето току-що бяха влезли тримата мъже, и изглеждаха като събрани тук единствено, за да

посрещнат с добре дошли гостите. Един от тях, със сребриста коса, сресана на път от едната страна, и интересно защо с риза и вратовръзка под зеленото хирургическо облекло, се отдели от групата и пристъпи напред. Младият мъж ги представи.

— Господата Харисън и Картър. Доктор Фонтана. — Лекарят кимна с глава за поздрав, със същото му отвърнаха беловласият мъж и здравенякът. — Пред тях можете да разкриете цялата информация без всякаква предпазливост, докторе.

Настъпи тишина. Лека усмивка, почти гримаса изпъваше бялото и лъскаво, сякаш направено от восък лице на лекаря. Някакъв тик караше десния му клепач да се присвива. Когато заговори, изглеждаше, че гласът излиза от корема на дистанционно управлявана кукла.

— Подобно нещо не съм виждал никога... през цялата си практика на съдебен лекар.

Останалите доктори се отдръпнаха, като че ли приканвайки посетителите да се приближат. Зад тях имаше операционна маса. Мощните лампи стоварваха светлината си в центъра, върху покрита с чаршаф купчина. Един от лекарите отметна чаршафа.

Като се изключат белокосият мъж и здравенякът, никой друг не погледна това, което беше отдолу. Всички бяха вперили взор в лицата на посетителите, сякаш те бяха единствените нуждаещи се от внимателен преглед.

Беловласият мъж отвори уста, но мигом я затвори и отклони очи.

За един миг само здравенякът продължи да гледа към масата.

Остана така, със склучени вежди и вдървено тяло, като че ли насилваше очите си да изследват онова, което никой друг в залата не желаше да вижда повече.

Около Елиса се беше стъмнило. Апартаментът ѝ представляваше остров от светлина, ала в съседните жилища се настаняваше мракът. Продължаваше да седи в същото положение пред изгасения телевизор, с огромния нож в скута си. Не беше хапвала, нито почивала през целия ден. Толкова ѝ се искаше да се отдаде на физическите си упражнения и на удоволствието от един продължителен и отпускащ душ, ала не смееше да помръдне.

Чакаше.

Щеше да чака колкото бе нужно, при все че нямаше представа точно колко време се вместише в този неопределен израз.

Изоставиха те. Излъгаха те. Сама си. И това не е най-лошото. Знаеш ли кое е най-лошото?

Плюшеното мече стоеше, разтворило ръце, и се усмихваше със сърцевидната си уста. Черните топчета, които му служеха за очи, отразяваха една крехка и пребледняла Елиса.

Най-лошото не е станалото. Най-лошото тепърва предстои. Най-лошото ще се случи с теб.

Неочаквано мобилният ѝ телефон забръмча. Подобно на толкова други неща, за които копнеем (или от които се страхуваме), осъществяването на жадуваното (или очаквано със страх) събитие отключи за нея едно ново състояние, ново ниво на мисълта. Още преди да се обади, мозъкът ѝ започна да изработва и отхвърля предположения, да приема за свършен факт още неслучилото се.

Отговори при второто извънмяване, надявайки се, че не е Виктор. Не беше той. Беше обаждането, което очакваше.

Връзката продължи не повече от две секунди. Ала тези две секунди я накараха да избухне в плач, когато затвори.

Вече го знаеш. Знаеш го най-сетне.

Плака дълго, свита на две, с телефон в ръка. След като не ѝ останаха повече сълзи, стана и погледна часовника си — разполагаше с малко време преди срещата. Щеше да направи няколко упражнения, да си вземе душ, да хапне нещо... И сетне щеше да пристъпи към сложното решение дали да продължи сама, или да потърси помощ. Беше ѝ хрумнало да се обърне към някого, някого *отвън*, напълно непосветен, на когото можеше да разкаже нещата подред и да чуе обективното му мнение. Но кой?

Виктор. Да, може би той.

Все пак беше рисковано. И трябваше да разреши сериозен допълнителен проблем: как щеше да му каже, че спешно се нуждае от неговата помощ? По какъв начин щеше да го уведоми?

Преди всичко трябваше да се успокои и да размисли. Интелигентността винаги е била най-доброто ѝ оръжие. Прекалено добре знаеше, че човешкият интелект е по-опасен от ножа в ръката ѝ.

Помисли си, че поне се бе осъществило обаждането, което очакваше от сутринта и което щеше да реши съдбата ѝ оттук насетне.

Почти не бе разпознала гласа — толкова треперливо и несигурно звучеше: като че ли човекът отсреща бе обладан от същия ужас като нея. Ала нямаше и капка съмнение, че това беше *обаждането*, понеже единствената произнесена от мъжа дума беше точно тази, която тя чакаше:

— Зигзаг.

[1] Преводът от италиански е на Иван Иванов и Любен Любенов (Данте Алигиери. „Божествена комедия“. Народна култура, 1975 г.). — Б.пр. ↑

3

Жизненоважният въпрос, който Виктор Лопера си задаваше в момента, бе дали аеропонните^[1] му аралии са естествени, или изкуствени екземпляри. На пръв поглед изглеждаше, че са естествени, тъй като ставаше дума за живи организми, истински *dizygotheca elegantissima*^[2], които дишаха и поглъщаха светлина и хранителни вещества. Но, от друга страна, природата никога не би била способна да ги възпроизведе с точност. Носеха отпечатъка на човешка ръка и бяха рожби на технологията. Виктор ги държеше вкопани в прозрачна найлонова материя, за да наблюдава удивителните фрактали^[3] на корените; контролираше температурата, рН и растежа им с електронни инструменти. За да не им позволи да достигнат обичайния метър и половина, използваше специални торове. Поради всичко това въпросните четири аралии с бронзово-сребристи листа и височина, която не надхвърляше петнайсет сантиметра, бяха в голяма степен негови творения. Без него и без съвременната наука никога не биха съществували. Така че въпросът дали бяха дело на природата, беше доста уместен.

Заклучи, че да. С всички възможни резерви, но твърдо да. За Виктор въпросът надхвърляше границите на растителния свят. Отговорът беше равнозначен на деклариране на вяра или скептицизъм по отношение на технологията и прогреса. Той беше от онези, които залагаха на науката. Твърдо вярваше, че науката е друга форма на природата и дори нов начин да погледнем на религията в стил Тейяр дьо Шарден^[4]. Жизнеутвърждаващият му оптимизъм се бе зародил в детството, когато бе забелязал как неговият баща, хирург, е в състояние да променя живота и да коригира неговите грешки.

При все това и въпреки че изпитваше възхищение от способностите на баща си, не беше се насочил към „биологическа“ специалност, за разлика от брат си — също хирург, и сестра си, която беше ветеринарен лекар, а беше избрал теоретичната физика. Професиите на брат му и на сестра му му се струваха прекалено напрегнати, а той обичаше спокойствието. Отначало мечтаеше дори да

стане професионален шахматист, тъй като проявяваше забележителна надареност в областта на математиката и логиката, ала скоро разбра, че състезанията също са свързани с напрежение. Не че обичаше да не прави нищо, жадуваше за външен покой, за да може да обяви умствена война на енигмите, да разсъждава върху въпроси като този, който го занимаваше в момента, или да се отдава на решаването на сложни главоблъсканици.

Напълни една от аерозолните пръскачки с нов хранителен разтвор, който бе решил да изпробва предимно върху Аралия А. Беше ги разделил в самостоятелни отделения, за да експериментира индивидуално с всяка. Първоначално обмисляше идеята да им даде някакви поетични имена, но впоследствие се спря на първите четири букви от азбуката.

— Защо се мръщиш така? — прошепна нежно на растението, докато затваряше пръскачката. — Нямаш ли ми доверие? Трябва да се поучиш от В, която така добре понася всички промени... Трябва да свикваш с промените, мъничката ми. Ех, защо не можем ти и аз да вземем пример от нашата приятелка В!

За момент се замисли защо ли говори тези глупости. Напоследък беше по-меланхоличен от обикновено, сякаш самият той се нуждаеше от нов хранителен разтвор. Но, по дяволите, това беше евтина психология. Той се смяташе за щастлив човек. Обичаше да преподава и разполагаше с доста време за четене, за грижи около растенията и решаване на главоблъсканици. Беше случил с най-прекрасното семейство в света. Дори родителите му, при все че бяха възрастни и вече пенсионери, се радваха на добро здраве. Беше образцов чичо за племенниците си — децата на своя брат, — които го обожаваха. Нима имаше друг като него, способен да се похвали с толкова много спокойствие и не по-малко обич?

Е, да, беше сам. Ала това обстоятелство се дължеше единствено на неговата собствена воля. Той бе господар на съдбата си. Защо да вгорчава живота си и да бърза да се обвърже със съпруга, която няма да съумее да го направи щастлив? На трийсет и четири години той все още беше млад и не бе загубил оптимизма си. В живота човек трябва да умее да чака: една аралия не се развива за минути, любовта — също. Случайността най-добре се разпореждаше с тези неща. Някой

ден щеше да се запознае с някого, или пък някоя позната щеше да го потърси...

„И хоп, ще разцъфна като В“ — изрече на глас и се разсмя.

В този момент телефонът иззвъня.

Докато вървеше към етажерката в малката трапезария, за да вдигне, прехвърляше наум кой ли можеше да звъни. По това време на вечерта най-вероятно беше брат му, който от един месец насам му досаждаше с молба да провери сметките от частната хирургическа клиника, която ръководеше. „Ти си математическият гений в семейството, какво ти струва да ми помогнеш?“ Луис Ло-опера^[5] (стара семейна шега при произнасяне фамилията на хирурзите Лопера) нямаше доверие в компютрите и искаше Виктор да потвърди цифрите. На Виктор му беше омръзнало да повтаря, че в математиката има специализации, както и в хирургията — този, който вади сливици, не може да прави сърдечна трансплантация. По същия начин той се беше посветил изцяло на математиката на елементарните частици, а не на пресмятане на списъци с покупки. Ала брат му имаше нужда да бъде опериран от своя инат.

Хвана слушалката, а в главата му се въртяха като портрети в рамка няколко образа: племенниците му, сестра му, родителите, Тейяр дьо Шарден, абатът и учен Жорж Льомер, Айнщайн. Каза „да“, едва сдържайки прозявката си.

— Виктор? Елиса е.

Цялото отегчение, която го изпълваше, се разсипа на прах, сякаш беше от стъкло. Или сякаш беше сън, мигновено изпарил се след събуждане.

— Здравей... — Умът на Виктор препускаше с пълна пара. — Как си?

— По-добре, благодаря... Отначало помислих, че е някаква алергия, но сега смятам, че е обикновена настинка...

— По дяволите... много се радвам. Успя ли да видиш новината?

— Коя новина?

— За смъртта на Марини.

— А, да, клетият човек — отвърна тъжно тя.

— Струва ми се, че сте работили заедно в Цюрих, нали? — започна да говори Виктор, но думите на Елиса заглушиха неговите, понеже тя като че ли бързаше да мине по същество.

— Да. Виж, Виктор, обаждам ти се... — Дочу се лек смях. — Сигурно ще ти се стори глупаво, но за мен е много важно. *Много важно*. Разбираш ли?

— Да.

Сбърчи вежди и се напрегна. Гласът на Елиса изразяваше единствено радост и безгрижие. И точно това тревожеше Виктор, тъй като той вярваше, че я познава, а гласът на Елиса никога не беше звучал по този начин.

— Всъщност става дума за моята съседка... Синът ѝ е юноша, много свестен младеж... Изведнъж открил, че главоблъсканиците са неговата страст, взел да си купува книги, списания... Казах му, че познавам експерт номер едно в тази област. Работата е там, че сега се опитва да реши една конкретна главоблъсканица, но все не успява. Много се е изнервил и майка му се притеснява да не се откаже от това полезно занимание и да се отдаде на други, по-нездравословни неща. Когато ми показа главоблъсканицата, се сетих, че аз вече я знам, защото веднъж ти ми беше говорил за нея, но съм забравила отговора. И тогава си казах: „Имам нужда от *помощ*. И само Виктор може да *ми помогне*.“ Разбираш ли?

— Разбира се. За коя точно става дума? — На Виктор не му беше убягнало колко натъртено произнесе Елиса последните две думи. Усети да го полазват тръпки, подобно на тайнствени и неочаквани същества от друг свят. Въобразяваше ли си, или тя наистина се опитваше да му каже нещо друго, нещо, което той можеше да разбере само като четете между редовете?

— За човешкия крак и женската маймуна... — Тя се разсмя. — Сети се, нали?

— Да, ами...

— Слушай — прекъсна го тя. — Не е *нужно* да ми казваш отговора. Просто направи това, което се казва в нея *още тази вечер*. Спешно е. Направи това, което *се казва*, колкото се може по-бързо. Разчитам на теб. — И неочаквано отново се чу нейният смях. — На теб разчита и майката на момчето... Благодаря, Виктор. Довиждане.

Чу се щракване и връзката прекъсна.

Косъмчетата по врата на Виктор бяха настръхнали, все едно че от слушалката се бе изсипал електрически заряд.

Рядко се беше чувствал така в живота си.

Изпотените ръце се плъзгаха по волана, пулсът му непрестанно се ускоряваше, болка пронизваше гърдите му и му се струваше, че колкото и да се мъчи, все не успява да изпълни дробовете си с въздух. При Виктор подобни усещания винаги се бяха свързвали със сексуална среща.

В редките случаи, когато бе излизал с момиче, знаейки или подозирайки, че нещата могат да стигнат до леглото, беше изпитвал подобна тревожност. За нещастие, или за щастие, нито едно момиче не му бе намеквало каквото и да е и вечерта обикновено приключваше с целувка и с „ще ти се обадя“.

А сега? С какво ли можеше да завърши тази вечер? Срещата му днес беше не с когото и да е, а с Елиса Робледо.

Уауу.

Беше ходил вече у тях, естествено (всъщност бяха приятели или поне се смятаха за такива), но никога толкова късно вечер и винаги бе придружаван от друг колега и посещението бе по някакъв повод (Коледа, края на учебната година), или за да подготвят общ семинар. Мечтаеше за подобен момент откакто се бяха запознали преди десет години на едно незабравимо тържество в университета „Алигиери“, ала никога не беше си го представял по този начин.

И беше готов да се закълне, че не точно секс го очакваше в дома на Елиса.

Усмихна се при тази мисъл. Смехът му се отрази добре, поотпусна нервите му. Представи си как Елиса, по бельо, го прегръща за добре дошъл, целува го и чувствено му шепне: „Здравей, Виктор. Разшифровал си посланието. Влизай.“ Смехът набъбваше в него като балон, който някой надуваше в стомаха му, докато накрая не се спуска и той не се върна към обичайната си сериозност. Спомни си всички неща, които бе правил, мислил или фантазирал от момента на странното ѝ обаждане преди около час — съмненията, колебанията, изкушението да ѝ се обади и да поиска разяснения (но тя му бе казала да не прави това), помисли за главоблъсканицата. Парадоксалното бе, че тя беше най-прозрачна от всичко. Прекрасно си спомняше отговора, но при все това я беше потърсил в албума със съответните изрезки. Бяха я публикували неотдавна и изобразяваше човешки крак с

очертани вени, маймуна с огромни гърди и сричката „SA“. Въпросът беше: „Какво искаш да направя?“ Тогава бе намерил отговора за по-малко от пет минути. Думите „Vena“ „Misa“ (женски род на mico — име, на което Елиса много се бе смяла) и „Sa“ образуваха фразата „VEN A MI CASA“^[6].

Това беше лесно. Проблемът, страхът, който изпитваше, беше породен от друго. Питаше се защо Елиса не можеше да му каже направо, че има нужда той да отиде тази вечер у тях. Какво ли ставаше? Нима имаше някой при нея (*за бога, не!*), който я заплашваше?

Имаше и друга възможност. И тя го тревожеше най-много. *Елиса е болна.*

Имаше и последна вероятност, естествено, най-безобидната, но и тя не му вдъхваше спокойствие. Представяше си я по следния начин: той пристига у тях, тя му отваря вратата, завързва се глупав разговор. „Виктор, какво те води насам?“ „Каза ми да дойда.“ „Аз?“ „Да, да направя това, което казва главоблъсканицата.“ „Не, не мога да повярвам!“ И тя се превива от смях. „Казах ти да *направиш главоблъсканицата*, тоест да я решиш тази вечер!“ „Но ми каза да не ти се обаждам...“ „Казах ти го, за да не си правиш труда, мислех аз да те потърся по-късно...“ Той, притихнал на прага, се чувства като пълен глупак, а тя продължава да се смее...

Не.

Грешеше. Тази възможност беше абсурдна.

С Елиса ставаше нещо. Нещо ужасно. Всъщност той знаеше, че нещо ужасно я мъчи от няколко години.

Винаги бе подозирал. Подобно на всички вгълбени хора, Виктор беше като безпогрешен барометър по отношение на нещата, които го интересуваха, а малко неща на този свят го бяха интересували повече от Елиса Робледо Моранде. Гледаше я как ходи, говори, движи се и си мислеше: *Става нещо с нея*. Очите му се въртяха като магнит след стегнатото ѝ тяло и дългата ѝ черна коса и нито за миг той не се усъмни: *Крие някаква тайна.*

Дори му се струваше, че знае откога води началото си тази тайна. *От престоя ѝ в Цюрих.*

Прекося един кръгъл площад и влезе в улица „Силвано“. Намали скоростта и потърси свободно място за паркиране. Нямаше никакво. В

една от спрелите коли видя мъж зад волана, но той му направи знак, че няма намерение да тръгва.

Пресече, като мина пред входната врата на блока на Елиса, и продължи. Неочаквано видя свободно, просторно място. Спря и даде на заден ход.

В този миг се случи всичко.

Малко по-късно се запита защо мозъкът се държи по онзи особен начин в екстремни моменти. Защо първото, за което се замисли, когато тя изневиделица се появи и потропа на стъклото при седалката до него, не беше изпълненото ѝ с ужас лице, побеляло като парче сирене на лунната светлина; не помисли и за начина, по който тя се качи в колата, почти скачайки вътре, щом той отвори вратата, нито за жеста ѝ, гледайки назад и крещейки: „Тръгвай! По-бързо, умолявам те!“

Не помисли и за какофонията от клаксони, която рязката му маневра отприщи, нито за фаровете, заслепили огледалото за задно виждане, нито за изсвистяването на някакви гуми зад него, което странно защо му напомни за колата с изгасени фарове и мъжа, седящ зад волана. Всичко това той го *изживя*, ала нищо не успя да превъзмогне бариерата на мозъка му.

Там, в мозъка, в центъра на интелектуалното си същество, той успя да се съсредоточи само върху едно.

Гърдите ѝ.

Елиса носеше деколтирана тениска под якето — дреха набързо, небрежно облечена, прекалено лятна за нощния мартенски хлад. Изпод нея прекрасните ѝ заоблени гърди се очертаваха така ясно, сякаш нямаше сутиен. Когато се наведе зад прозореца, преди да влезе, той ги видя. Дори сега, когато тя седеше до него и той вдъхваше мириса на кожа на якето и аромата на гел, излъчващ се от тялото ѝ, потопен в тревожна замаяност, не можеше да престане да гледа гърдите ѝ с крайчеца на очите си, тези нежни и стегнати гърди.

Не намери обаче нищо лошо в мислите си. Знаеше, че единствено по този начин неговият мозък бе способен да вкара света отново в релси след бруталното, буквално изстрадано от него изживяване при вида на неговата приятелка и колежка, скачаща в колата, свивайки се на седалката, и отчаяно даваща нареждания. При

определени обстоятелства на човек му е нужно да се залови за каквото и да е, за да съхрани здравия си разум, и той се беше заловил за гърдите на Елиса. *Поправям се — те ми служат като основа, за да се успокоя.*

— Сле..., следи ли ни някой? — изломоти, когато стигна до Кампо де лае Насионес^[7].

Тя извиваше глава, за да гледа назад, и при това движение напираше с тези свои гърди към него.

— Не зная.

— Накъде да карам сега?

— По шосето за Бургос.

И ненадейно тя се преви, а раменете ѝ се разтресоха в спазми.

Това беше ужасяващ плач. Като я видя такава, дори гледката на гърдите ѝ мигом се изпари от съзнанието на Виктор. Никога не беше виждал възрастен човек да плаче по този начин. Забрави за всичко, включително и за собствения си страх, и заговори с твърдост, която изненада и него самия:

— Елиса, моля те, успокой се... Чуй ме, аз съм тук, винаги си можела да разчиташ на мен... Ще ти помогна... Каквото и да става с теб, ще ти помогна. Кълна ти се.

Тя неочаквано се овладя, но той нямаше усещането, че това се дължи на неговите думи.

— Съжалявам, че те забърквам в това, Виктор, но нямам друг избор. Ужасно ме е страх и страхът ме прави жалка. Превръща ме в лигла.

— Не, Елиса, аз...

— Така или иначе — прекъсна го тя и отметна назад дългите си коси, — няма да губя време в извинения.

Точно тогава той забеляза плоския продълговат предмет, който тя носеше увит в найлон. Можеше да е всичко, ала начинът, по който го бе сграбчила, го заинтригува — Дясната ѝ ръка беше здраво свита в единия му край, а лявата едва го докосваше.

Двамата мъже, току-що пристигнали на летище „Барахас“, не трябваше да минават през каквато и да било проверка, нито да се идентифицират по някакъв начин. Не използваша и същия ръкав към

летището, както останалите пътници, а съседна стълба. Там ги очакваше микробус. Младият мъж, който го караше, беше възпитан, вежлив, симпатичен и искаше да упражни малко английския си, изучаван във вечерни курсове.

— В Мадрид не е толкова студено, нали? Искам да кажа по това време.

— То се знае — отвърна охотно по-възрастният от двамата мъже — висок и слаб мъж с бели коси, оскъдни на темето, но малко повече отстриани. — Обожавам Мадрид. Не пропускам случай да дойда, когато мога.

— Без съмнение в Милано е било студено — каза шофьорът. Беше осведомен за това откъде идва самолетът.

— Да, така е, но преди всичко много валеше. — Сетне, на завален испански, мъжът добави: — *Приятно е човек да се върне на хубавото испанско време.*

Двамата се засмяха. Мъжът не чу смеха на другия мъж, здравеняка. И ако се съди по вида и израза на лицето му, което бе видял докато той се качваше в микробуса, като че ли беше по-добре да не му се налага да го чува.

Ако изобщо този тип някога се смееше.

Бизнесмени — предположи шофьорът. — Или пък *бизнесмен със своя телохранител.*

Микробусът беше стигнал до противоположния край на терминала. Там ги очакваше друг индивид в тъмен костюм, който отвори вратата и се отмести, за да направи път на двамата мъже да слязат. Микробусът се отдалечи и шофьорът повече не ги видя.

Мерцедесът беше с тъмни стъкла. Щом се настаниха на удобните кожени седалки, някой се обади на по-възрастния мъж на мобилния телефон, който той току-що бе включил.

— Харисън — каза. — Да, да. Почакайте... Нужни са ми повече данни. Кога е станало? Кой е? — Извади от джоба на палтото си сгъваем компютърен екран, доста по-тънък от самото палто, разгъна го на коленете си подобно на покривка и докосна с пръст чувствителната повърхност, докато не преставаше да говори: — Да. Добре. Не. Без промяна: продължаваме все така. Много добре.

Ала когато затвори, нищо не изглеждаше „много добре“. Сви устни почти в кръгче, докато се взираше в осветения и мършав екран

на коленете си. Якият мъж откъсна поглед от прозореца и също се загледа в екрана: там се виждаше нещо като синя карта, по която се движеха червени и зелени точки.

— Имаме проблем — отрони белокосият мъж.

— Не зная дали ни следват — каза Елиса, — но хвани това отклонение и карай малко по „Сан Лоренсо“. Уличките са тесни. Може да ги заблудим.

Подчини се безмълвно. Излезе от магистралата по успореден път, който го отведе в подобен на лабиринт жилищен квартал. Колата му беше рено сеник — демодне, лишена от компютър и GPS, и затова Виктор не знаеше откъде минава. Зачете имената на улиците като насън: „Доминикос“, „Франсисканос“^[8]... Толкова беше изнервен, че взе да свързва тези имена с някаква Божия промисъл. Изведнъж един спомен изненадващо нахлу в измъченото му съзнание: дните, когато караше Елиса до дома ѝ със своята стара кола, първа в живота му, след лекциите в университета „Алигиери“, където и двамата участваха в летния курс на Дейвид Бланес. Бяха по-щастливи времена. Сега нещата малко се бяха променили — управляваше по-голяма кола, преподаваше в университета, Елиса беше полудяла и изглеждаше въоръжена с нож, и двамата бягаха като бесни от неизвестна опасност. *Да живееш означава точно това — предположи. — Нещата да се променят.*

Тогава чу шумоленето на найлона и забеляза, че тя наполовина е извадила ножа от опаковката. Уличните светлини изтръгваха искри от острието от неръждаема стомана.

Усети сърцето си да се свива. Дори по-лошо: да се топи и разтяга, подобно на напоена със слюнка дъвка, а предсърдието и сърдечната камера да се сливат в една обща маса. *Полудяла е — закрещя в него здравият разум. — А ти я пусна да се качи в колата ти и да ти нарежда да я караш където ѝ скимне.* На другия ден колата му щеше да бъде намерена в някоя канавка, а той щеше да е вътре. Какво ли щеше да е сторила с него? Може би щеше да го е обезглавила, ако се съди по размера на оръжието. Или прерязала гърлото му, не без преди това да го е целунала: „Винаги съм те обичала, Виктор, ала така и не ти го казах.“ И хръъцццц, той щеше да

чуе (преди да усети на живо върху себе си) звука от връзващ се в каротидната му артерия нож, от острие, разсичащо гръкляна му с неочакваната прецизност на лист хартия, порязващ връхчето на пръст.

Дори и така да е, макар и болна, трябва да се помъчи да ѝ помогна.

Сви по друга улица. Отново „Доминикос“. Въртеше се в кръг, точно както мислите му.

— А сега?

— Мисля, че вече може да се връщаме на магистралата — каза тя. — За към Бургос. И да ни следят, все ми е едно. Нужно ми е само малко време.

За какво? — запита се той. — За да ме убие?

Но тя неочаквано му отговори:

— За да ти разкажа всичко. — Направи пауза и продължи: — Виктор, вярваш ли в злото?

— В злото?

— Да, ти, като теолог, вярваш ли в злото?

— Не съм теолог — прошепна Виктор малко обидено. — Чета някои неща. Нищо повече.

Вярно бе, че първоначалното му желание бе да се запише в университет и официално да изучава теология, но сетне бе отхвърлил тази идея и беше решил да се занимава с това самостоятелно. Четеше Барт, Бонхьофер и Кюнг^[9]. Беше споменавал за това пред Елиса и при други обстоятелства би бил поласкан, че тя захваща тази тема. Но в този момент единственото нещо, което занимаваше мислите му, бе, че предположението за обзелата я лудост набираше все по-голяма сила.

— Както и да е — настоя тя, — смяташ ли, че съществува някакво зло, което е отвъд научното познание?

Виктор се замисли над отговора си.

— Нищо не е отвъд научното познание, с изключение на вярата. За дявола ли ме питаш?

Тя не отговори. Виктор спря на едно кръстовище и отново сви към магистралата, а мислите му се блъскаха със скорост, доста по-голяма от тази, с която управляваше колата.

— Аз съм католик, Елиса — отвърна. — Вярвам, че... съществува зложелателна и свръхестествена сила, която науката никога няма да успее да обясни.

Зачака някаква реакция, каквато и да било, като се питаше дали не е сгрешил. Кой можеше да каже какво очаква да чуе човек със замъглен разсъдък? Ала нейният отговор го обърка.

— Радвам се, че казваш това, защото така ще повярваш по-лесно на онова, което ще ти разкажа. Не зная дали има нещо общо с дявола, но е зло. Страховито, трудно за възприемане зло, което науката е неспособна да обясни... — За миг му се стори, че отново ще заплаче. — Нямах представа... Не можеш да разбереш какво точно зло, Виктор... Не съм разказвала това на никого, заклех се да не го правя... Но вече не издържам на всичко това. Имам нужда някой да знае и се спрях на теб...

Искаше му се да отвърне като филмов герой: „Постъпила си правилно!“ Въпреки че не беше любител на киното, в момента се чувстваше като участник във филм на ужасите. Ала не каза нищо, чисто и просто, защото не можеше да говори. Трепереше. Не ставаше дума за литературна метафора — никакво настръхване, никакви тръпки, той буквално трепереше. Беше сграбчил волана с две ръце, ала виждаше, че ръцете му се тресат, все едно че бе гол наред Антарктида. Изведнъж се усъмни относно лудостта на Елиса. Тя говореше с такава увереност, че го изпълваше с ужас. Откри, че това бе лошо, много по-лошо, отколкото ако наистина бе луда. Лудостта на Елиса пораждаше страх, но Виктор съвсем не беше сигурен, че ще може да приеме бистрия ѝ разсъдък.

— Няма да те моля за нищо, само да ме изслушаш — продължи тя. — Почти единайсет вечерта е. Разполагаме с един час. Ще ти бъда благодарна после да ме изпратиш с едно такси, ако... избереш да не ме придружиш... — Той я погледна. — Трябва да присъствам на много важна среща в дванайсет и половина тази нощ. Не мога да не ида. Ти ще направиш това, което пожелаеш.

— Ще дойда с теб.

— Не... не вземай това решение, преди да си ме изслушал... — Спря и пое дълбоко въздух. — После можеш да ме изриташ от колата, Виктор. И да забравиш за случилото се. Кълна ти се, че ще те разбере...

— Аз... — прошепна Виктор и се изкашля. — Аз няма да направя това. Хайде. Разкажи ми всичко.

— Започна преди десет години — каза тя.

И внезапно, светкавично и неумолимо Виктор усети предчувствие. *Ще ми разкаже истината. Не е луда, нейният разказ ще бѣда самата истина.*

— Беше на онова тържество в началото на лятото на 2005 година, когато ти и аз се запознахме, помниш ли?

— Тържеството за откриването на летните курсове в университета „Алигиери“? — *Когато се запозна с мен и с Рик,* помисли той. — Спомням си много ясно, но... не се случи нищо особено на въпросното тържество...

Елиса го гледаше с широко отворени очи. Гласът ѝ потрепери.

— На онова тържество започна всичко, Виктор.

[1] Безпочвено отглеждане на растения при използване на хранителни разтвори. При аеропонната култура хранителният разтвор се разпръсква във вид на мъгла (аерозол) върху корените на растенията. — Б.пр. ↑

[2] Род вечнозелени декоративни стайни растения с родина Нова Каледония и Полинезия. — Б.пр. ↑

[3] От *factus* — дроб. Безкрайна самоподобна геометрична фигура, където всеки елемент се повтаря в умален мащаб. — Б.пр. ↑

[4] Тейяр дьо Шарден — френски учен палеонтолог, антрополог, теолог и философ, който създава еволюционна теория, твърде различна от Дарвиновата. Еволюцията той разбира в смисъла на телеологията, където Божественото начало е скрито в „сърцето на материята“ и насочва нейното развитие. Като целенасочен космически процес, еволюцията представлява развитие на материята и енергията, при което те все повече се усъвършенстват и одухотворяват. — Б.пр. ↑

[5] Игра на думи с името Луис Лопера, означаваща „Луис го оперира“. — Б.пр. ↑

[6] На испански „Ела у дома“. — Б.пр. ↑

[7] Търговски център. — Б.пр. ↑

[8] Монаси от Ордена на свети Доменик и свети Франциск. — Б.пр. ↑

[9] Карл Барт (1886–1968) — роден в Базел, смятан е за един от най-влиятелните теолози на ХХ век, основател на т.нар. диалектическа теология; Дитрих Бонхьофер (1906–1945), роден в Полша, изучава богословие и развива духовно-просветителска дейност. Води

нелегални курсове за проповедници на т.нар. „Изповядваща църква“, отхвърляща нацисткия контрол над християнските общности. През 1943 г. е арестуван по подозрение за участие в заговор срещу Хитлер. Един месец преди края на Втората световна война е обесен в концлагера „Флосенбург“. Ханс Кюнг — швейцарски богослов. — Б.пр. ↑

II. НАЧАЛОТО

*Всички сме невежи, но невежеството ни не
е свързано с едни и същи неща.*

Алберт Айнщайн

Мадрид
21 юни 2005 г.
18:35 ч.

Следобедът беше натоварен. Елиса едва не изпусна последния автобус към Сото Реал заради абсурдна разправия (поредната) със своята майка, която я упрекуваше за вечния безпорядък в стаята ѝ. Пристигна на автогарата, когато автобусът вече тръгваше и като се затича към него, една от износените ѝ маратонки се изхлузи и тя трябваше да помоли да я изчакат. Пътниците и шофьорът я изгледаха с укор, докато се качваше. Помисли си, че тези погледи не се дължат толкова на няколкото секунди, с които се бяха забавили по нейна вина, колкото на вида ѝ: носеше тениска с презрамки, която чернееше по краищата, и скъсани и разръфани на различни места джинси. Освен това косата ѝ издаваше запуснатост, особено имайки предвид дължината ѝ — краищата ѝ стигаха до кръста и това още повече подчертаваше липсата на грижа от страна на нейната собственичка. Но неспретнатият ѝ вид съвсем не беше по нейна вина — през последните месеци тя бе живяла под неопишуемо напрежение, познато и разбираемо единствено за студент от горен курс в периода на заключителните изпити, и едва бе имала време да се храни и да спи, а какво остава да се погрижи за външния си вид. Така или иначе, тя никога не бе обръщала внимание на външността си, както и на тази на другите. Струваше ѝ се пълна глупост да се придава значение на някаква си привидност.

Автобусът спря на четирийсет километра от Мадрид, в красива местност близо до планината Педриса, и Елиса се заизкачва по асфалтирания път, обточен с оградата и с бадемовите дървета на лятната база на „Алигиери“ — университет, където тя все още не подозираше, че ще започне работа като преподавател две години покъсно. На входа се виждаше неясният профил на поета Данте, а под него — един от стиховете му: *L'acqua chio prendo gia mai non si corse.*

В брошурката с курсове Елиса беше прочела превода на този текст (говореше перфектно английски, но все пак той бе единственият ѝ резервен език): „До днес не е браздена тук водата.“ Това беше девизът на университета, при все че тя смяташе, че тези думи са напълно приложими за нейния случай, тъй като курсът, който сега започваше, беше единствен по рода си в света.

Прекося паркинга и стигна до централната площадка между учебните сгради. Тук се беше събрало множество, което слушаше някаква личност, произнасяща слово от един подиум. Проправи си път до първите редици, ала не видя човека, когото търсеше.

— ... да посрещнем с добре дошли всички записали се и също... — казваше в този момент пред микрофона един плешив мъж с ленен костюм и синя риза (без съмнение ръководителят на летните курсове), обвеян с онзи вид на значимост, който придобива всеки човек, съзнаващ, че говори пред публика.

Изведнъж някой пошепна в ухото ѝ:

— Извинявай, не си ли случайно Елиса Робледо?

Обърна се и видя Джон Ленън. Тоест един от хилядите ленъновци, които изобилстват из университетите по цял свят. Тази клонирана издънка конкретно носеше неизменните очила — кръгли и с метални рамки, и буйна, много къдрава коса. Гледаше Елиса втренчено и толкова се беше изчервил, че главата му приличаше на едра подутина от възпалителен процес, кацнала на врата му. Щом тя кимна утвърдително, младежът като че ли доби увереност и направи свенлив опит да се усмихне с месестите си устни.

— Сложена си първа в списъка на приетите в курса на Бланес... На добър час.

Елиса му благодари, въпреки че, както и трябваше да се очаква, вече знаеше това.

— Аз съм петият в списъка. Казвам се Виктор Лопера, учил съм в университета „Комплутенсе“... Ти си от Автономния, нали?

— Да. — Не се изненадваше от това, че непознати бяха осведомени за нея: името и снимката ѝ неколкократно се бяха появявали в университетските издания. Не я беше грижа за славата ѝ на зубрачка, при все че малко я дразнеше, понеже това бе единственото, което майка ѝ харесваше в нея. — Пристигнал ли е Бланес? — попита на свой ред тя.

— Изглежда не е могъл.

Елиса направи гримаса на недоумение. Беше дошла на това глупаво откриване единствено с надеждата да види за пръв път на живо светилото по теоретична физика, пред което се прекланяше най-много след Стивън Хокинг. Трябваше да изчака до започването на курса, който самият Бланес щеше да води от утре. Тъкмо разсъждаваше върху това дали да остане, или да си тръгне, когато отново чу гласа на Ленън-Лопера.

— Радвам се, че ще сме колеги.

И той отново потъна в мълчание. Изглежда доста дълго обмисляше нещата, преди да ги изрече на глас. Елиса предположи, че е стеснителен, или може би нещо по-лошо. Знаеше, че почти всички отлични студенти по физика имаха своите странности, включително и тя самата. Отвърна любезно, че тя също се радва и зачака.

След още една пауза Лопера каза:

— Виждаш ли онзи с лилавата риза? Името му е Рикардо Валенте, но всички го наричат Рик. Той е втори в списъка. Бяхме... приятели сме.

Ааа, така значи — Елиса отлично помнеше името му, защото го беше виждала точно под нейното в класацията от изпитите и защото ставаше дума за рядко презиме: Валенте Шарпе, Рикардо: 9,85. Тя беше изкарала 9,89 от десет, така че това момче беше само с четири стотни след нея. Това също беше привлякло вниманието ѝ. — *Значи това е той, Валенте Шарпе.*

Беше слаб младеж с къса сламена коса и орлов профил. В този момент изглеждаше заслушан внимателно, подобно на всички останали, в думите на оратора, ала не можеше да се отрече, че видът му бе „различен“ от този на масата студенти и Елиса забеляза това веднага.

Освен лилавата риза, носеше черен елек и панталони и това го караше да изпъква сред множеството във фланелки и овехтели джинси. Без съмнение се смяташе за „специален“. *Добре дошъл в клуба, Валенте Шарпе* — помисли някак предизвикателно Елиса.

В този миг младежът извърна глава и я погледна. Имаше необикновени синьо-зеленикави очи, някак студени и обезпокояващи. Дори и тя да му бе направила по-особено впечатление, той не го прояви по никакъв начин.

— Ще останеш ли за тържеството? — попита Лопера, когато Елиса понечи да се оттегли.

— Още не зная.

— Добре... Значи ще се видим.

— Разбира се.

Всъщност имаше намерение да си тръгне колкото се може по-скоро, но някаква леност я накара да се забави, когато кратките аплодисменти след словото отстъпиха място на музиката и на тълпата студенти, насочила се към масите с пиене, разположени на по-долно равнище на откритата площадка. Каза си, че след като толкова се беше потрудила да не изпусне онзи жалък автобус, нямаше да е зле да поостане малко, при все че подозираше, че я очаква доста скучно тържество в банална обстановка.

Залепени на бара се виждаха типичните шеговити надписи за студентите от различните научни специалности. На плаката за физиците се четяха едри букви без рисунки:

Теорията означава да разберем защо нещата функционират, макар и да не функционират.

Практика означава нещата да функционират, макар и никой да не знае защо.

В Катедрата по физика на този университет теория и практика вървят ръка за ръка, тъй като нещата не функционират и никой не знае защо.

На Елиса ѝ допадна този интелектуален пирует. Беше си поръчала кока-кола *light* и държеше пластмасовата чаша, обвита с хартиена салфетка, като търсеше спокойно местенце да я изпие и сетне да си тръгне. Видя в далечината Виктор Лопера, който разговаряше с приятеля си, неотразимия Валенте Шарпе, и други подобни индивиди. Нямаше желание да се присъедини точно в този момент към кръглата маса на Великите учени и остави това за друг път. Слезе по насипа и седна в тревата, като облегна глава на ствола на един бор.

Оттам можеше да наблюдава как небето потъмнява и как луната се издига на хоризонта. Съзерцаваше я, бавно отпивайки от разхладителното питие. От дете я привличаха небесните тела и затова първоначално бе искала да стане астроном, но после бе открила, че чистата математика е къде-къде по-прекрасна. Математиката беше

нещо близко, което тя можеше да докосне, докато луната — не. По луната тя можеше единствено да се прехласва.

— Древните са я смятали за божество. Учените я възприемат като нещо не толкова красиво.

Докато слушаше гласа, си помисли с изненада, че днес за втори път непознат идваше да я заговори. Обърна се да погледне своя събеседник, а мозъкът ѝ в това време обработваше с пълна скорост информацията относно най-вероятната възможност (*и най-желаната?*). Ала грешете: не беше „Четири-стотни-след-нея-Валенте-Шарпе“ (как въобще ѝ беше хрумнало?), а друг младеж — висок и привлекателен, с тъмнокестенява коса и светли очи. Носеше тениска и бермуди в цвят каки.

— Говоря за луната. Ти я гледаше по особен начин. — Имаше раница, която остави в тревата, за да ѝ протегне ръка. — Хавиер Малдонадо. Това е луната. А ти трябва да си Елиса Робледо. Видях снимката ти в списанието на факултета и ето че сега те срещам тук. Какъв късмет. Имаш ли нещо против да поседна при теб?

Да, Елиса имаше нещо против, най-вече защото младежът вече беше седнал, нахлувайки в личното ѝ пространство и принуждавайки я да се отмести, за да не я докоснат краката му, обути в големи чехли. При все това отговори, че няма нищо против. Беше заинтригувана. Видя как младежът извади някакви книжа от раницата. Този начин да сваляш момиче беше нов за нея.

— Промъкнах се през задната врата — довери ѝ Малдонадо с вид на човек, който споделя тайна. — Всъщност аз не изучавам точни науки. Следвам журналистика в „Алигиери“ и ни възложиха да направим репортаж като специална работа за завършване на курса. Моята задача е да интервюирам студенти от последен курс по физика — ясно ти е, нали? Трябва да ги разпитвам за живота им, за ученето, за заниманията през свободното им време, за това как практикуват секс... — Вероятно долови спокойната сериозност, с която Елиса го гледаше, защото ненадейно спря. — Добре де, правя се на глупак. Въпросникът наистина е сериозен. — Показа ѝ листата. — Избрах вас, защото сте известни.

— Нас?

— Студентите от курса на Бланес. Мамка му, казват, че вие сте върхът във физиката... Имаш ли нещо против да отговориш на

въпросите на един кандидат-журналист?

— Всъщност се канех да си тръгнавам.

Изведнъж Малдонадо комично падна на колене.

— Моля те... Досега не успях никого да склоня да приеме... Трябва да направя този репортаж, в противен случай няма да ме вземат дори като редактор в женско списание... Нещо по-лошо: ще ме пратят в Конгреса на депутатите да вземам интервюта от политиците. Смили се над мен. Кълна ти се, че няма да ти отнема много време...

Усмивайки се, Елиса погледна часовника и стана.

— Съжалявам, но последният автобус за Мадрид тръгва след десет минути и не мога да го изпусна.

Малдонадо също стана. На лицето му, нелишено от чар според Елиса, бе изписано дяволито изражение, което ѝ се стори забавно. *С положителност се смята за голям красавец.*

— Виж, да сключим сделка — ти ще отговориш на няколко въпроса, а аз ще те закарам до вас. До вратата ти, честна дума.

— Благодаря, но...

— Не ти се иска, ясно. Разбирам те. В края на краищата току-що сме се запознали. Да видим какво ще кажеш за следното. Днес ще ти задам няколко въпроса и само ако пожелаеш, ще продължим друг път, става ли? Няма да ти отнема повече от пет минути. Ще стигнеш навреме за автобуса.

Елиса продължаваше да се усмихва, наполовина заинтригувана и наполовина развеселена. Тъкмо щеше да приеме, когато Малдонадо отново заговори.

— Така става, нали? Хайде тогава.

Посочи ѝ мястото, откъдето току-що бяха станали.

Мога да изслушам за пет минути въпросите, които има да ми зададе — си каза тя.

Всъщност остана да слуша по-дълго време и още по-дълго говори. Ала не можеше да вини Малдонадо, който не хитруваше, а беше любезен и внимателен. Дори ѝ напомни в подходящ момент, че петте минути са минали.

— Да свършваме ли? — попита.

Елиса спря и обмисли другата възможност. Струваше ѝ се непоносима мисълта да напусне този малък рай сред полето, за да се пъхне в ужасния автобус обратно за Мадрид. Освен това през последните месеци животът ѝ се беше концентрирал изцяло вътре в мозъка ѝ и сега, когато разговаряше с някого (някой, който я оценяваше като личност, а не само като блестяща студентка или привлекателно момиче), разбираше до каква степен това и беше нужно. „Имам още малко време“ — отвърна. Малко по-късно Малдонадо отново прекъсна въпросите и я предупреди, че ще изпусне автобуса. Тази любезна загриженост ѝ допадна. Каза му да продължават. Той повече не ѝ напомни.

Елиса се чувстваше много добре, докато разговаряха. Бе отговорила на въпроси за избора ѝ да изучава физика, за атмосферата във факултета, за безграничната ѝ любознателност по отношение на природата... Малдонадо я оставяше да говори надълго и нашироко, като си водеше кратки записки. В един момент каза:

— Не се вписваш в представата ми за учен, малката. По никакъв начин.

— А каква ти е точно представата за човек на науката?

Малдонадо премисли внимателно отговора си.

— Твърде грозни типове.

— Уверявам те, че ги има и доста красиви, а някои са дори мацки — усмихна се тя.

Но, както стана ясно, сега идваше ред на сериозния разговор, защото той не поде шегата.

— Друго нещо ми е любопитно в теб. Първа си във випуска, имаш стипендия за най-доброто място в света, професионалното ти бъдеще ти се усмихва... И това не е всичко — току-що си се дипломира и би могла..., какво да ти кажа... да спиш по двайсет часа на ден, да изкачваш Алпите... И вместо това ти не се поколеба да се явиш на един адски труден приемен изпит, за да получиш едно от двайсетте места за двуседмичния курс на Давид Бланес... Стигам до извода, че този Бланес положително си струва труда.

— Абсолютно — очите на Елиса светнаха. — Той е гений.

Малдонадо си записа нещо.

— Познаваш ли го лично?

— Не, но изпитвам възхищение към работата му.

— Скаран е с повечето държавни университети в тази страна, знаеш ли това? Сама виждаш — беше принуден да организира своя курс в частен университет...

— Заобиколени сме от завистници — съгласи се Елиса.

— И особено в научните среди. Но е вярно също така, че според това, което говорят хората, Бланес има особен характер.

— Би ли искала да пишеш дипломната си работа под негово ръководство?

— Мисля, че да.

— Това ли е всичко?

— В какъв смисъл?

— Попитах те дали би искала той да е ръководител на дипломната ти работа и ти ми отговори: „Мисля, че да“. Нищо друго ли няма да добавиш?

— Какво друго искаш да кажа? Зададе ми въпрос и аз ги отговорих.

— Това е големият проблем на мозъците на физиците — заоплаква се младежът, докато си отбелязваше нещо. — Приемате въпросите буквално. Аз всъщност попитах какво толкова предлага Бланес, та всички гледат да се докопат до него. Или с други думи... знам, че го смятат за невероятен учен, кандидат за Нобелова награда, и ако я получи, ще е първият испански физик, заслужил я в цялата история на това страхотно шибано отличие... Всичко това го зная прекрасно. Но това, което ме интересува, е да науча за какво всъщност става дума, разбираш ли? Курсът е на тема... — порови се из своите книжа и засрича: — „Топология на струните на времето във видимата електромагнитна радиация...“ Честно казано, това заглавие нищо не ми говори.

— Да не би да искаш да ти разясня цялата теоретична физика в едно изречение? — засмя се Елиса.

Малдонадо като че ли възприе предложението на сериозно.

— Давай — каза.

— Добре, да видим... Ще се опитам накратко... — Елиса се чувстваше все повече в свои води. Обичаше да обяснява всичко онова, което тя самата изследваше. — Теорията за относителността говори ли ти нещо?

— Да, Айнщайн, нали? „Всичко е относително“, нали?

— Това не го казва Айнщайн, а Сара Монтиел^[1] — разсмя се Елиса. Теорията за относителността е малко по-сложна. Но искам да ти кажа, че тя е приложима за почти всяка ситуация, с изключение на света на атомите. В този свят по-точна е друга теория, наречена квантова. Това са двете най-съвършени интелектуални творения на човека; с тяхна помощ можем да обясним *почти* цялата действителност. Въпросът е в това, че са ни необходими и *двете*. Онова, което е валидно в школата на едната, не е приложимо в другата — и обратно. И тук е големият проблем. От години физиците се мъчат да помирят тези две теории в една. Достатъчно ясна ли съм?

— Нещо като двете най-големи партии у нас, нали? — подметна Малдонадо. — И двете имат недостатъци, но никога не съвпадат в нищо.

— Нещо такова. Та една от теориите, която най-успешно помирява и двете, е теорията за струните.

— Никога не съм чувал за нея. За „струните“ ли казваш?

— Нарича се също за „суперструните“. Това е изключително трудна в математическо отношение теория, но гласи нещо много просто... — Елиса потърси около себе си и взе салфетката изпод чашата си. Докато говореше, я сгъна на две и приглади прегънатия ръб с дългите си здрави пръсти. Малдонадо внимателно я наблюдаваше.

— Според теорията за струните частиците, образувачи вселената, чувал си за тях, електрони, протони... Всички тези частици или частиците, които ги изграждат, не са малки топченца, както са ни учили в училище, а са някак издължени, подобно на струна...

— Подобно на струна... — замислено повтори Малдонадо.

— Да, много фини, защото единственото им измерение е тяхната дължина. Но имат едно необикновено свойство.

— Елиса вдигна ръце, държейки салфетката между тях, така че прегънатата част да е пред очите на Малдонадо. — Каж ми какво виждаш.

— Салфетка.

— Това е големият проблем в мисленето на журналистите — предоверяват се на привидностите. — Елиса подигравателно се усмихна. — Забрави какво мислиш, че е това. Каж ми просто какво ти се струва, че виждаш.

Малдонадо притвори очи, загледан във финия ръб, който Елиса му показваше.

— Еее... една линия... една права.

— Чудесно. От твоя гледна точка би могло да бъде струна, нали? Нишка. Теорията гласи, че струните, които образуват материята, приличат на струни само от *определена перспектива*... Но погледнати от друг ъгъл... — Елиса обърна салфетката пред очите на Малдонадо и му показа правоъгълника от горната страна — крият други измерения и ако ние съумеем да ги открием или да ги „отворим“ — разгъна изцяло салфетката, превръщайки я в квадрат, — бихме могли да видим още много други измерения.

— Колко хитро. — Малдонадо имаше вид на силно впечатлен или може би много добре се преструваше. — И тези измерения открити ли са вече?

— Ни най-малко — отвърна Елиса, смачквайки салфетката и пъхайки я в чашата. — За да се „разтвори“ една субатомна струна, са необходими машини, с които още не разполагаме — изключително мощни ускорители на частици... Ала тук се намесват Бланес и неговата теория. Според Бланес съществуват струни, които могат да бъдат „разтворени“ при ниски стойности на енергията — струните на времето. Бланес доказва математически, че времето, подобно на всяка друга материя, е изградено от струни. Времеви струни могат да се отворят със сегашните ускорители. Но работата е в това, че е извънредно трудно да се проведе подобен експеримент.

С една дума, преведено на езика на практиката... — Малдонадо пишеше като обезумял. — Нима това би означавало връщане във времето? Пътешествие в миналото?

— Не, пътешествията в миналото са чиста фантастика. Те са невъзможни заради основните закони на физиката. Съжалявам, не е възможно връщане назад. Времето може да върви само напред, към бъдещето. Но ако теорията на Бланес е вярна, би се открила друга възможност... Бихме могли да отворим времеви струни, за да *видим миналото*.

— Да видим миналото? Искаш да кажеш... да видим Наполеон, Юлий Цезар? Това вече наистина звучи като научна фантастика, колежке.

— Грешеш, това вече е *напълно* възможно. — Тя го погледна развеселена. — Не само възможно, а и нормално. Виждаме далечното минало всеки ден.

— Искаш да кажеш в старите филми, на снимки...

— Не, ето в този момент ние го виждаме. — Засмя се като видя изражението му. — Сериозно. Да се хванем ли на бас?

Малдонадо се огледа.

— Дявол го взел, има преподаватели, дето са вече изкуфели дядковци, но ти... — Елиса се смееше и клатеше отрицателно глава. — Ти сериозно ли говориш?

Вдигна поглед и Малдонадо последва примера ѝ. Беше се стъмнило. Стъклен похлупак блещукаше в тъмното небе.

— Светлината на тези звезди пътува милиони години, докато стигне до Земята — обясни тя. — Те може вече да не съществуват, но ние ще продължим да ги виждаме още дълго време... Всеки път, щом погледнем нощното небе, ние се връщаме с милиони години назад. Можем да пътуваме във времето, само като се покажем през прозореца.

За известно време никой от двамата не проговори. Звуците и светлините от празненството бяха престанали да съществуват за Елиса, която съзерцаваше с много по-голям интерес грандиозната тишина на подобния на храм небосвод, който се разкриваше над нея. Когато сведе очи и погледна Малдонадо, разбра, че и той е почувствал същото.

— Физиката е красива — прошепна тихо тя.

— Както и много други неща — отвърна Малдонадо, гледайки я.

Продължиха с въпросите, макар и със забавено темпо.

После той ѝ предложи да прекъснат и да хапнат и тя не се възпротиви (беше станало късно и усещаше глад). Малдонадо леко се изправи и тръгна към бара.

Докато го чакаше, Елиса разсеяно гледаше наоколо си. Последните отблясъци от празненството догаряха в топлата лятна нощ; звучеше стара песен на Умберто Тоци и тук-там групи от преподаватели и студенти оживено разговаряха на светлината на запалените фенери.

Тогава забеляза мъжа, който я гледаше. Беше абсолютно невзрачен. Стоеше изправен на долната площадка на склона. Карираната му риза с къси ръкави и добре изгладеният му панталон с

нищо не привличаха вниманието. На лицето му се открояваше единствено прошарена коса и един — това вече не можеше да се отрече — доста буен посивял мустак. Държеше пластмасова чаша и отмиваше от нея. Елиса предположи, че е преподавател, ала го не разговаряше с останалите си колеги, нито имаше вид да има друго занимание.

Освен това, че я гледаше.

Заинтригува я втренченият му поглед. Запита се дали го познава отнякъде, но после си каза, че всъщност той сигурно я познаваше — може пък да беше виждал снимката ѝ в списанията.

Неочаквано мъжът бързо извърна глава (*прекалено бързо*) и като че ли се присъедини към група преподаватели. Тя се почувства обезпокоена по-скоро от рязкото му оттегляне, отколкото от предишния му втренчен в нея поглед. Сякаш се криеше, сякаш беше разбрал, че Елиса го е разкрила. *Хвана ме, дявол да те вземе*. Въпреки това, когато Малдонадо се върна с два увити в хартия сандвича, плик с пържени картофи, бира и кока-кола *light* за нея, Елиса забрави за случката — не ѝ се случваше за пръв път зрял мъж да я наблюдава втренчено.

На връщане към Мадрид почти не говориха, но Елиса не се чувстваше зле в интимността на колата до този почти непознат младеж. Като че ли вече започваше да свиква с компанията му. Малдонадо я размиваше от време на време с някоя иронична забележка, но беше престанал с въпросите и Елиса му бе благодарна за тази проява на деликатност. Възползва се, за да го разпита за самия него. Животът му беше съвсем обикновен — живееше с родителите и сестра си, обичаше пътешествията и спорта (две неща, които на нея също ѝ попадаха). Беше почти полунощ, когато пежото на Малдонадо спря пред входната врата на нейния дом на улица „Клаудио Коельо“.

— Бива си я тази сграда. Задължително ли е човек да е фрашкан с пари, за да е физик?

— За майка ми е задължително.

— Не говорихме за семейството ти... Каква е майка ти? Математик? Химик? Специалист по генно инженерство? Изобретателката на Рубиковия куб?

— Има козметичен салон точно на две преки отгук — засмя се Елиса. — Баща ми, да, беше физик, но почина при автомобилна катастрофа преди пет години.

На лицето на Малдонадо се изписа искрена мъка.

— О, съжалявам.

— Не се притеснявай, познавах го съвсем бегло — отвърна Елиса без горчивина. — Не се свърташе вкъщи. — Излезе от колата и затвори вратата. Наведе се и погледна Малдонадо. — Благодаря, че ме докара.

— Аз ти благодаря, че се съгласи да ми помогнеш. Слушай, ако възникнат... още... въпроси, бихме ли могли...? Бихме ли могли да се видим отново някой ден?

— Добре.

— Имам телефона ти. Ще ти се обадя. Успех утре на курса при Бланес.

Малдонадо възпитано изчака, докато тя отваряше вратата. Елиса се обърна за довиждане.

И застина.

На отсрещния тротоар един мъж я гледаше.

В първия момент не го позна. После видя прошарената коса и буйния сивкав мустак. Тръпки я полазиха, сякаш тялото ѝ беше цялото на дупки и лек полъх на вятър премина през тях.

Колата на Малдонадо се отдалечи. Мина друга кола, после още една. Когато улицата отново се опразни, видя, че мъжът продължава да стои на мястото си. *Припознала съм се. Не е същият, нито дрехите му са същите.*

Ненадейно мъжът се обърна и зави зад ъгъла.

Елиса остана загледана в мястото, където той бе стоял допреди няколко секунди. *Този беше друг. Просто много си приличат.*

При все това беше сигурна, че и вторият мъж я беше наблюдавал.

[1] Испанска киноактриса и певица, родена през 1928 г. — Б.пр. ↑

— Този курс няма да е приятен — каза Давид Бланес.

Няма да говорим за чудни, нито пък за изключителни неща. Няма да даваме отговори. Който търси отговори, да върви в църквата или в училище. — Плах смях. — Тук ще разглеждаме действителността, а действителността не предлага отговори и не е чудесна.

Рязко спря, когато стигна до дъното на класната стая. *Осъзнава, че не може да премине през стената* — помисли си Елиса. Престана да го гледа, когато се обърна, но продължи да попива всяка негова дума.

— Преди да започна, искам да ви разясня нещо.

С две широки крачки Бланес се приближи до апарата за прожектиране на диапозитиви и го включи. На екрана се появиха три букви и една цифра.

— Тук имаме $E=mc^2$, това вероятно е най-известното физическо уравнение на всички времена, относителната енергия на една частица в покой.

Смени картината. Появи се черно-бяла снимка на дете от жълтата раса, от лявата страна на чието тяло кожата беше напълно одрана. Зад липсващата буза се виждаха зъбите. Чуха се коментари, изречени шепнешком. Някой промърмори: „Господи“; Елиса не помръдваше — гледаше потресена ужасяващия образ.

— Това — каза Бланес спокойно — също е $E=mc^2$, както прекрасно знаят във всички японски университети.

Изключи апарата и застана пред класа.

— Можех да ви покажа някои от уравненията на Максвел^[1] и светлината от електрическата лампа над операционна маса, на която лекуват болен, или пък вълновото уравнение на Шрьодингер^[2] и мобилния телефон, е чиято помощ пристига лекар и спасява живота на агонизиращо дете. Но аз избрах да ви дам пример с Хирошима, който звучи не така оптимистично.

Когато шепотът замря, Бланес продължи:

— Зная какво мислят за нашата професия мнозина физици — не само съвременни и не само лоши: Шрьодингер, Джинс^[3], Едингтън^[4], Бор^[5] са споделяли това мнение. Смятали са, че се занимаваме само със символи. „Сенки“, казвал Шрьодингер. Мислите, че диференциалните уравнения *не са* действителността. Като слуша някои колеги, човек би помислил, че теоретичната физика е игра, в която се сглобяват къщички от пластмасови елементи. Тази абсурдна идея е добила популярност и днес хората вярват, че изследователите в областта на теоретичната физика сме някакви мечтатели, затворени в кула от слонова кост. Смятат, че нашите игри, нашите къщички нямат нищо общо с ежедневните им проблеми, с техните любими неща, с техните грижи или добруването на техните близки. Но сега ще ви кажа нещо и искам да го запомните като основна идея на нашия курс. Оттук нататък ще изписвам цели дъски с уравнения. Ще започвам от този ъгъл и ще свършвам в онзи и ви уверявам, че доста добре ще оползотворявам пространството, защото пиша с дребен почерк. — Чуха се смехове, но Бланес остана невъзмутим. — И когато свърша, искам да направите следното упражнение — искам да погледнете числата, всички онези числа и гръцки букви на дъската, и да си повторите няколко пъти наум: „Те са действителността, те са действителността...“

Елиса преглътна. Бланес добави: — Физическите уравнения са ключът към нашето щастие, нашият ужас, нашият живот и нашата смърт. Не забравяйте това. Никога.

С един скок се озова на подиума, прибра екрана, навивайки го нагоре, взе парче тебешир и захвана да пише цифри в горния ъгъл на дъската, както беше обещал. До края на часа не проговори за нищо друго, освен за сложни абстракции от некомутативната алгебра и висшата топология^[6].

Давид Бланес беше на четирийсет и три години, висок и в добра форма. Посивялата му коса започваше да редее, но плешивините отпред на темето го правеха интересен. Елиса забеляза и други детайли, които не се виждаха ясно в многобройните негови снимки, които бе гледала: онзи особен начин, по който притваряше клепачи, когато се загледаше втренчено в нещо; кожата по бузите, носеща

белези от младежко акне; носа, който в профил доста комично стърчеше напред... По свой начин Бланес беше привлекателен, но само „по свой начин“, както толкова други мъже, които не дължат своята известност на чара си. Облеклото му беше смешно — беше екипиран като пътешественик-изследовател: с маскировъчно яке, широки панталони, пристегнати на глезена, и боти. Гласът му беше дрезгав и тих, несъответстващ на телосложението му, но излъчваше властност, някакво желание да всява безпокойство. „Вероятно това е неговият начин да се брани“ — реши Елиса.

Това, което Елиса бе разказала на Малдонадо предния ден, беше напълно вярно и сега можеше да се увери в това — характерът на Бланес беше наистина „специален“ в сравнение с този на други велики представители на неговата професия. Но беше вярно също така, че на него му се бе наложило да се изправя срещу много повече неразбиране и несправедливости, отколкото други. На първо място беше испанец, а за амбициозен физик (тя прекрасно знаеше това, както и всичките й колеги) това обстоятелство представляваше любопитно изключение и сериозен недостатък не поради каквато и да било дискриминация, а заради тъжното състояние на тази наука в Испания. Спорадичните си постижения испанските физици бяха постигнали извън страната си.

От друга страна, Бланес бе извоювал победа. А това беше още по-непростимо от неговата националност.

Успехът му се дължеше на едни гъсто изписани само в една страница уравнения — науката е изградена от подаръци — кратки и вечни. Беше ги сътворил през 1987 година, докато работеше в Цюрих със своя учител Алберт Гросман и неговия сътрудник Серджо Марини. Уравненията бяха публикувани през 1988 година в престижното списание *Annalen der Physik* (същото, където преди повече от осемдесет години се бе появила статията на Алберт Айнщайн за относителността) и бяха изстреляли своя автор на върха на една почти абсурдна слава — тази необикновена известност, която много рядко придобиват учените. И всичко това независимо от факта, че статията, която доказваше съществуването на „струните на времето“, беше толкова сложна, че само малцина специалисти бяха в състояние да я разберат изцяло и независимо от обстоятелството, че макар и математически перфектна, тази теория беше свързана с експериментални изпитания, които можеха да се забавят десетилетия.

Както и да е, европейските и американските физици посрещнаха откритието му с удивление и това удивление проникна и в средствата за масово осведомяване. В началото испанската преса не откликна особено („Испански физик открива защо времето се движи само в една посока“ или „Времето е като секвойята, според испански физик“ бяха най-често срещаните заглавия), но Бланес стана популярен в Испания, защото новината бе отразена в много по-сериозни издания, които без увъртания оповестиха, че: „С теорията на Давид Бланес Испания застава начело на физиката на ХХ век“, „Професор Бланес твърди, че пътешествието във времето е научно възможно“, „Испания може да се превърне в първата страна в света, създала машина на времето“ и т.н. Нищо от всичко това не беше истина, но оказа въздействие върху публиката. Много списания започнаха да отпечатват на кориците си редом с голи жени името на Бланес, свързано със загадките на времето. Някаква публикация с езотеричен характер продаде стотици хиляди екземпляри от коледно монографично издание, на чиято корица се четеше: „Пътувал ли е Исус Христос във времето?“, а отдолу, с по-дребен шрифт: „Теорията на Давид Бланес всява смут във Ватикана“.

Бланес не можеше да остане в Европа, за да се радва (или обижда) — той бе направо телепортиран в Съединените щати. Изнасяше доклади и работеше в Калтек — престижния Калифорнийски технологичен институт, и също така, следвайки стъпките на Айнщайн — в Изследователския институт в Принстън, където мозъци като него можеха да се разхождат из тихи градини, да разполагат с цялото време на света, за да мислят и с хартия и молив в ръка да записват откритията си. Но през 1993 година, когато Американският конгрес гласува против продължаването на изработването на свръхпроводящия суперколайдер „Уаксахачи Тексас“, замислен като най-големия и мощен ускорител на частици в света, сладкият меден месец на Бланес със Съединените щати ненадейно приключи в резултат на това необратимо решение, взето там. Едва привлякоха вниманието неговите изявления пред различни представители на американската преса преди отпътуването му за Европа: „Правителството на тази страна предпочита да инвестира в оръжия, а не в развитието на науката. Съединените щати ми напомнят Испания — държава, обитавана от много способни хора, но управлявана от вмирисани политици.“ Понеже в критиките си бе

приравнил двете страни и техните правителства, въпросните изявления породиха всеобщо неудовлетворение и заинтересуваха малцина.

След като по този начин приключи американската си одисея, Бланес се върна в Цюрих, където заживя в мълчание и самота (единствените му приятели бяха Гросман и Марини, а единствените жени в живота му — неговата майка и сестра му; Елиса изпитваше възхищение към този отшелнически живот), а теорията му в това време беше обект на дълго незаглъхващи нападки. Любопитното бе, че една от научните общности, която най-ожесточено я отхвърли, беше испанската: от различни университети се надигнаха учени гласове, които тръбяха, че „теорията за секвоята“, както бе започнала да се нарича по онова време тя (тъй като времевите струни се увиваха около частиците светлина подобно на кръговете около централната част на ствола на това дърво), е красива, но непродуктивна. Вероятно поради факта, че Бланес беше от Мадрид, критиките от Мадрид се позабавиха, но може би поради същото обстоятелство, когато се надигнаха, бяха още по-остри: един известен професор от университета „Комплутенсе“ окачества теорията като „фантасмагорични врели-некипели, лишени от каквато и да било материална основа“. В чужбина съдбата на теорията не беше по-добра, при все че специалисти в областта на теорията за струните, като Едуард Уитен от Принстън и Нумрун Вафа от Харвард, продължаваха да твърдят, че това може би е интелектуална революция, сравнима с предизвиканата от самата теория за струните. Стивън Хокинг от инвалидния си стол в Кеймбридж бе един от малцината, които дискретно се изказаха в защита на Бланес и допринесоха за разпространение на идеите му. Когато му задаваха въпроси по темата, прочутият физик обикновено отговаряше с характерната за него ироничност, произнесена с безизразната и студена тоналност на гласовия му синтезайзер: „Въпреки че мнозина биха искали да я отсекаат, секвоята на професор Бланес продължава да ни подслонява под сянката си.“

Единствен Бланес нищо не казваше. Необяснимото му мълчание продължи почти десет години, през които оглавяваше лабораторията, чието ръководство бе овакантено от неговия приятел и наставник Алберт Гросман, който се беше пенсионирал. Благодарение на голямата си математическа красота и на своите фантастични възможности, теорията за секвоята не престана да интересува учените,

но и не можа да бъде доказана. Премина в онова състояние, познато като „ще видим“, в което науката прибира някои идеи в хладилника на историята. Бланес отказваше да говори публично за своята теория и мнозина започнаха да мислят, че той се срамува от грешките си. И точно тогава, в края на 2004 година, бе оповестен курсът — първият в света, който Бланес щеше да посвети на своята „секвоя“. Бе избрал не друго място, а Испания и по-конкретно Мадрид. Частното учебно заведение „Алигиери“ поемаше разходите и приемаше необикновените изисквания на учения — курсът да се проведе през юли 2005 година, лекциите да са на испански и да бъдат допуснати двайсет участници след строг подбор посредством международен изпит върху теорията за струните, некомутативна геометрия и топология. По принцип курсът беше замислен за дипломирани физици, но студентите, които завършваха следването си през годината на провеждане на изпита, можеха да се явят с писмена препоръка от преподавателите си по теоретична физика. По този начин бяха кандидатствали завършващи като Елиса студенти.

Защо Бланес беше чакал толкова дълго, докато предложи първите си лекции върху лансираната от него теория? И защо беше избрал точно определен месец за това? Елиса не знаеше, но и не изгаряше от желание да научи. Важното беше, че се чувстваше безкрайно щастлива в онзи първи ден от този уникален и така дълго жадуван курс.

Въпреки това в края на първото занятие мнението ѝ коренно се промени.

Тя беше една от първите, които си тръгнаха. Затвори учебниците и папката си шумно и изхвъркна от аудиторията, без дори да понечи да прибере записките си в раницата.

Докато слизаше по стръмната уличка надолу към спирката на автобуса, чу глас:

— Извинявай..., искаш ли да те закарам донякъде?

Беше толкова замаяна, че дори не бе забелязала колата до себе си. Отвътре надничаше, подобно на странна костенурка, главата на Виктор „Ленън“ Лопера.

— Благодаря, отивам доста далеч — каза Елиса с неохота.

— Къде?

— „Клаудио Коельо“.

— Ами... ще те закарам, ако искаш. Аз... отивам в центъра.

Нямаше никакво желание да разговаря с този тип, но после реши, че това може да я разсее.

Качи се в мръсната кола, претъпкана с книжа и книги и просмукана от миризмата на овехтяла тапицерия. Лопера караше бавно и предпазливо, точно така, както говореше. Въпреки това изглеждаше много доволен, че Елиса е с него, и започна да се оживява. Както се случва с всички заклетни срамежливковци, бърборенето му изведнъж излезе извън контрол.

— Как ти се струва това, дето го каза в началото за действителността? „Уравненията представляват действителността“... Е, щом той го казва... Не знам, на мен ми се струва, че това е доста преувеличен позитивистичен редуционизъм. Отхвърля възможността за достигане на истини чрез просветление или интуитивно, както е в основата например на религиозните вярвания или на обикновеното мислене... А това е погрешно... Всъщност предполагам, че твърди това, защото е атеист... Но, честно казано, не смятам, че религиозната вяра е несъвместима с научните доказателства... Просто се намират на различни нива, както учеше Айнщайн. Човек не може...

Спря на едно кръстовище и изчака, докато колите се изтеглят, сетне продължи да кара и да говори сам на себе си. — Човек не може да превърне метафизичните си преживявания в химически реакции. Това би било абсурдно. Хайзенберг твърдеше...

Тя престана да го слуша и се задоволи да гледа пътя, измънквайки нещо от време на време. Но ненадейно Лопера прошепна.

— И аз забелязах. Искам да кажа начина, по който се държеше с теб.

Усети бузите си да пламват и отново изпита желание да се разплаче при спомена за това.

Бланес беше задал няколко въпроса на класа, но беше избрал, за да чуе отговора, един курсист, седнал през две места вдясно от нея, който вдигаше ръка едновременно с нея.

Валенте Шарпе.

В един момент се случи нещо особено. Бланес зададе въпрос и само *тя* вдигна ръка. Въпреки това, вместо да ѝ даде думата, ученият взе да насърчава другите да отговорят: „Хайде, какво става с вас,

господа? Да не би да ни е страх, че ще загубите дипломите си, ако сгрешите?“ Изминаха няколко натежали от напрежение секунди и Бланес отново посочи към същото място. Елиса пак чу онзи равен, спокоен, донякъде развеселен глас с лек чуждестранен акцент: „В този мащаб не съществува валидна геометрия поради явлението, наречено квантова пяна.“ „Много добре, господин Валенте.“

Валенте Шарпе.

Петте години, през които беше първа във випуска, бяха изострили до лудост стремежа на Елиса да се състезава. В света на науката беше невъзможно да си пръв, без ужасяващото усилие, подобно на хищник, систематично да елиминираш своите съперници. По тази причина абсурдното пренебрежение на Бланес представляваше за нея непоносимо мъчение. Не искаше да покаже наранената си гордост пред свой колега, но беше стигнала предела на силите си.

— Оставам с чувството, че той дори не ме забелязва — изрече през зъби, преглъщайки сълзите си.

— Аз мисля... че те вижда, и още как — отвърна Лопера.

Тя го погледна.

— Искам да кажа... — опита се да обясни той. — Мисля... че те е видял и си е казал: „Момиче, което е толкова... толкова... не може да бъде едновременно с това много...“ Тоест става дума за мъжкарски предразсъдък. Вероятно не знае, че ти се класира първа на изпита. Не знае как се казваш. Смята, че Елиса Робледо е... Абе, че не може да е като теб.

— Каква съм аз? — Не искаше да го пита това, но вече й беше все едно дали постъпва жестоко, или не.

— Предполагам, че тези неща не са несъвместими... — каза Лопера, избягвайки отговора, сякаш говореше сам на себе си. — Въпреки че генетически се срещат доста рядко заедно... Красотата и интелектът, искам да кажа... Почти никога не вървят ръка за ръка. При все че има изключения... Ричард Фейнман е бил много красив, нали? Така казват. Рик също е... по свой начин, нали така? Малко... не мислиш ли?

— Рик?

— Рик Валенте, приятелят ми. Наричам го така, откакто се познаваме. Не помниш ли, че ти го показах вчера на тържеството? Рик Валенте...

Само споменаването на това име беше достатъчно да накара Елиса да стисне зъби. *Валенте Шарпе, Валенте Шарпе...* В мозъка ѝ тези презимена звучаха някак металически, подобно на острието на електрически трион, който разрязваше гордостта ѝ. *Валенте Шарпе, Валенте Шарпе...*

— Той също обединява и двете неща: привлекателен е и заедно с това умен — като теб — продължи Лопера, явно не забелязващ нейните чувства. — Но освен това знае... знае как да сложи хората в малкото си джобче, ти не видя ли? Преподавателите ги омагьосва все едно е хипнотизатор ма змии. Е, не само тях. — От гърлото му излезе някакво гъргорене, подобно на смях. (Елиса нерядко щеше да чува смеха на Виктор през следващите години и той щеше да започне да ѝ харесва, но в този момент ѝ се стори противен.) — Момичетата — също. Да, да, и тях... И още как...

Говориш за него така, все едно не си му приятел.

— Как така все едно не съм...? — Стори ѝ се, че чу поскъръцването на твърдия диск на Лопера, докато преработваше този обикновен коментар. — Разбира се, че съм... Тоест, бях... Запознахме се в училище, после следвахме заедно.

Но стана така, че Рик спечели една от онези „суперстипендии“ и замина за Оксфорд, късметлията, за катедрата на Роджър Пенроуз, и престанахме да се виждаме... Има намерение да се върне в Англия след курса на Бланес... ако, разбира се, Бланес не го отведе със себе си в Цюрих.

Усмивката върху месестите устни на Лопера, докато произнасяше тези думи, не се хареса на Елиса. Най-черните ѝ мисли отново нахлуха в главата ѝ — усети се наново сломена, почти безжизнена. *Естествено, че Бланес ще избере Валенте Шарпе.*

От четири години не се бяхме виждали... — продължи Лопера. — Не знам, като че ли ми се струва някак променен... Станал е по-... по-уверен в себе си. Трябва да се признае, че е гениален, гениален на куб, син и внук ма гении: баща му е крип... криптограф и работи във Вашингтон, в не знам си кой център за национална сигурност... Майка му е американка и преподава математика в Балтимор. Миналата година беше номинирана за ордена „Фийлдс“.

Противно на волята си, Елиса бе впечатлена. Ордена „Фийлдс“ беше нещо като Нобелова награда за математика и всяка година с него

биваха отличени в Съединените щати най-добрите математици в света. Запита се как ли би се чувствала тя, ако майка ѝ беше номинирана за „Фийлдс“. В този момент единственото, което изпитваше, беше ярост.

— Разведени са. А братът на майката...

— Е Нобелов лауреат по химия? — прекъсна го Елиса, съзнавайки своето злорадство. — Или пък може би е Нилс Бор?

Лопера отново издаде онзи тайнствен звук, който трябваше да бъде смях.

— Не, програмист е в „Майкрософт“ в Калифорния... Искан да кажа, че Рик се е учил от всички тях. Той е като попивателна, наистина. Струва ти се, че не те слуша, а той в това време анализира всичко, което казваш или правиш... Истинска машина. Къде точно на „Клаудио Коельо“ да те оставя?

Елиса каза, че не е необходимо да я кара до дома ѝ, но Лопера настоя. Заклецени в мадридското обедно задръстване, те скоро прекратиха малката препирня и дори имаха достатъчно време да помълчат. Върху жабката пред себе си, под папки с измачкани ръбове, тя забеляза две книги. Прочете заглавието на едната: *Математически игри и главоблъсканици*. Втората беше обемиста и се наричаше *Физика и вяра. Научната и религиозната истина*.

Поемайки по „Клаудио Коельо“, Лопера наруши мълчанието и каза:

— Рик доста се сдуха, като видя, че си го минала на приемния изпит за курса. — И за пореден път издаде онова свое подобие на смях.

— Наистина ли?

— Че как! Не умее да губи. Никак не умее да губи. — И неочаквано изражението на Лопера се промени, сякаш се беше сетил за нещо друго, нещо, което досега не му беше хрумвало. — Внимавай — добави.

— За какво?

— С Рик. Много внимавай.

— Защо? Да не би да е способен да повлияе на журито и да не ми дадат ордена „Фийлдс“?

Лопера не обърна внимание на ироничната ѝ забележка.

— Не, чисто и просто не понася да губи. — Спря колата. — Това ли е твоята врата?

— Да, благодаря. Слушай, защо ми каза да внимавам? Какво може да ми направи?

Той не я гледаше. Седеше втренчил поглед напред, като че ли караше.

— Нищо. Само исках да кажа, че... остана много изненадан от това, че си първа.

— Защото съм момиче ли? — попита тя с леден гняв. — Затова ли?

Виктор изглеждаше засрамен.

Може би. Не е свикнал да... е, добре — да бъде втори. Елиса прехапа езика си, за да не отвърне. Аз също, изрече наум. — Но ти не се притеснявай — продължи той, сякаш искайки да я окуражи или пък да смени темата. — Сигурен съм, че Бланес ще съумее да те оцени... Прекалено добър е, за да не цени добрите.

Тези думи смекчиха донякъде гнева ѝ и тя прости на Лопера. Докато влизаше в сградата си помисли, че е била малко груба с него и се обърна, за да се сбогуват, ала Лопера вече си беше тръгнал. Остана неподвижна още за миг, вгълбена в мислите си.

Сцената ѝ беше припомнила случилото се предната вечер с Хавиер Малдонадо. Почти като по рефлекс огледа улицата, но не видя никого да я шпионира. Както и никого с прошарени коси и мустаци. *Алберт Айнщайн, естествено, Айнщайн е дядо на Валенте и снощи ме шпионираше.*

Усмихна се и се запъти към асансьора. Реши, че е било случайно. Случайностите съществуваха — математиката дори им отреждаше вероятностите. Двама мъже с известна физическа прилика помежду си я гледат в една и съща вечер. Защо не? Само някакъв параноик би блъскал главата си над подобно нещо.

Докато се качваше с асансьора, си припомни странното предупреждение на Виктор Лопера.

„Внимавай с Рик.“

Какъв абсурд. Та Валенте изобщо не ѝ обръщаше внимание. През днешния първи учебен ден не я беше погледнал нито веднъж.

[1] Джеймс Кларк Максуел (1831–1879) — шотландски физик и математик. Най-големият му принос е първият успешен опит за обединяване на две различни сили и взаимодействия — електричество

и магнетизъм, в една единна теория на електромагнитните взаимодействия, в основата на която са законите на Гаус, Ампер и Фарадей. Така се ражда класическата електродинамика. Максвел успява да направи това по много елегантен начин с 4 уравнения, които днес са известни като уравнения на Максвел. — Б.пр. ↑

[2] Ервин Шрьодингер (1887–1961) — австрийски физик с голям принос за развитието на квантовата механика, по-специално с нареченото на негово име уравнение на Шрьодингер, за което е удостоен с Нобелова награда за физика през 1933 г. — Б.пр. ↑

[3] Джеймс Джинс (1877–1946) — английски математик, физик и астроном, който се занимава с проблемите на космогонията и еволюцията на звездите. — Б.пр. ↑

[4] Артър Едингтън (1882–1944) — британски астроном, автор на първия изчерпателен трактат върху общата теория на относителността. — Б.пр. ↑

[5] Нилс Бор (1885–1962) — датски физик със значителен принос към теорията за структурата на атома и към квантовата механика. — Б.пр. ↑

[6] Топология (от гр. топос — място, логос — наука) е математика на деформациите. Тя изследва начините, по които фигурите се деформират, без да променят основните си елементи. — Б.пр. ↑

Срещата бе в събота следобед в неизвестно за нея кафене близо до улица „Аточа“. „Ще ти хареса“, беше я уверил Малдонадо.

И не грешеше. Кафенето беше спокойно, с боядисани в тъмен цвят стени; приличаше донякъде на театър поради една червена завеса при бара. Тя беше очарована.

Малдонадо я чакаше, седнал на една от малкото заети маси. Елиса не можеше да отрече, че много се радва да го види след изминалата тъжна седмица.

— Вчера няколко пъти ти се обаждах у вас, някой вдигаше и после прекъсваше — каза ѝ Малдонадо.

— Имаше повреда в линията. Вече я поправиха.

От телефонната компания им бяха казали, че става дума за „авария в системата“, но според Елиса този, който действително преживя „авария в системата“ беше майка ѝ, която направо побесня и с премерен тон, малко по-силен от обичайния, заплаши да ги даде под съд за нанесени вреди и щети („Имам високопоставени клиенти, които са свикнали да ме търсят вкъщи, нямате си представа...“). Увериха я, че сутринта в събота ще пратят техници, за да прегледат линията и да отстранят повреда и го сториха. Едва тогава Марта Моранде се успокои.

Поръча си кока-кола light и се загледа, забавлявайки се, в Малдонадо, който взе да вади листове хартия от раницата си.

— Пак ли въпросчета? — пошегува се тя.

— Да. Ти не искаш ли?

Тя побърза да отвърне, че напротив, понеже долови неговата сериозност.

— Знам, че е досадно — извини се той, — но такъв ми е занаятът, какво да се прави, и съм ти страшно благодарен, че ми помагаш, малката. Добрата журналистика се нрави с търпеливо събирана информация — добави с тон на засегнато достойнство, който я изненада.

— Разбира се, извинявай...

Сгафих, си каза, но почти стеснителната усмивка на Малдонадо успя да разсее угризенията ѝ.

— Не, ти извинявай. Изнервен съм, защото курсът приключва и трябва да предам репортажа възможно най-скоро.

— Хайде тогава. Да не губим повече време. Питай каквото искаш. Аз съм на твое разположение.

При все това в началото напрежението продължи. Той я питаше механично за свободното ѝ време, а тя отговаряше сковано, като на устен изпит. Елиса разбра, че и двамата са объркани, тъй като този път беше съвсем различно от вечерта на тържеството. В този момент Малдонадо се поинтересува от спортовете, с които тя се занимаваше, и нещата се промениха. Елиса отговори, че практикува всичко, което можеше, и това беше самата истина: вдигане на тежести, плуване, аеробика... Малдонадо я загледа.

— Сега си обяснявам откъде вадиш тая фигура.

— Какво ѝ е на фигурата ми? — усмихна се тя.

— Ами перфектна е за физичка.

— Какъв лош и банален комплимент.

— Ти сама си го изпроси.

Сетне заговориха за детството ѝ. Тя му разказа, че била самотно дете, което се уповавало изцяло на въображението си за забавления и игри. Не беше имала друг изход, тъй като родителите ѝ не поискали да имат второ дете и се занимавали по-скоро със собствените си търсения, отколкото с нея. Баща ѝ („и той се казваше Хавиер, като теб“) беше избрал да стане физик във времена, „още по-лоши“ от днешните. Елиса го беше запомнила като вежлив мъж с гъста тъмна брада и това беше почти всичко. Бе прекарал част от живота си в Англия и САЩ, изследвайки „слабото взаимодействие“, което било модна тема през седемдесетте години в теоретичната физика — силата, която прави така, че определени атоми да се откъсват.

— Много време посветил на изучаването на явление, познато като „нарушаване на СР-симетрията от каон“...^[1] Не прави такава физиономия, ако обичаш... — Елиса се разсмя.

— Не, не — възрази Малдонадо. — Аз само слушам и записвам.

— „Каон“ с „к“ — Елиса посочи листа, където Малдонадо си водеше записки.

Все повече и повече се развеселяваше. За нещастие, наложи се да говори и за майка си. Марта Моранде — жена в зряла възраст, привлекателна, магнетична, собственичка и управителка на *Пикарда*. *В Пикарда ще откриеш собствената си красота.*

Трудно ѝ беше да говори за майка си, без да изгуби нотката на забавление.

— Произлиза от семейство, свикнало с пари и с пътешествия. Кълна ти се, че и досега се питам какво е намерил баща ми в такова същество... Всъщност сигурна съм, че той... Че баща ми не би допуснал да раста толкова самотна, ако майка ми беше друг човек. Тя непрекъснато повтаряше, че трябва да се наслаждава на живота, че не може да живее затворена само заради факта, че се е омъжила за „мозък“. Така го наричаше. Понякога дори и пред мен. „Днес пристига мозъкът“ — съобщаваше. — Малдонадо бе престанал да пише. Слушаше я много сериозен. — Смятам, че баща ми не е искал да си усложнява живота с развод. Освен това в семейството му винаги са били ревностни католици. Задоволяваше се да не ѝ обръща внимание и да оставя майка ми да „живее“. — Елиса погледна към масата и се усмихна. — Признавам, че реших да уча физика, за да разочаровам майка си, която настояваше да запиша икономика и бизнес, за да управлявам нейния козметичен салон. И как само я разочаровах. Направо я съсипах. Престана да ми говори и се възползва от поредното отсъствие на баща ми, за да се премести да живее в своя вила край Валенсия. Останах сама в Мадрид с родителите на баща си. Щом разбра това, той се върна и ми каза, че никога няма да ме изостави. Не му повярвах. Една седмица по-късно отиде да се срещне с майка ми във Валенсия, за да сключат примирие. На връщане туристически автобус, управляван от пиян шофьор, го блъсна. И така свърши всичко.

Стана ѝ студено. Потърка голите си ръце. От друга страна това, което изпитваше, беше просто студ, не се чувстваше разстроена. Струваше ѝ се, че е добре да говори за това. Нали никому преди не го беше разказвала.

— Сега отново живея с майка си — добави. — Но всяка си има територия и се стараем да не прекрочваме разделителната линия.

Малдонадо рисуваше кръгове върху хартията. Елиса си даде сметка, че първоначалното напрежение заплашваше да се върне. Реши

да смени тона.

— Ама не ме мисли, времето, което прекарах сама в Мадрид, ми се отрази чудесно — даде ми възможност да опозная по-добре дядо си, който е най-прекрасният човек на света. Бил е учител и обожавал историята. Разказваше ми любопитни факти за древни цивилизации и ми показваше илюстрации от книги...

Тази тема като че ли заинтересува Малдонадо, който отново взе да си записва.

— Обичаш ли историята? — попита.

— Много, благодарение на дядо. Въпреки че познанията ми са повече от скромни.

— Коя е любимата ти историческа епоха?

— Не зная... — Елиса се замисли. — Древните цивилизации ме очароват: египтяни, гърци, римляни... Дядо ми се прехласваше по Римската империя. Като се замисли човек за тези хора, оставили толкова следи и изчезнали завинаги...

— Е, и?

— Не знам. Привлича ме.

— Привлича те миналото?

— А кого не го привлича? То е... като нещо, което завинаги сме загубили, не е ли така?

— Всъщност — подметна Малдонадо, сякаш ставаше дума за данни, за които бе пропуснал да попита — не сме говорили за религиозните ти убеждения... Вярваш ли в Бог, Елиса?

— Не. Вече ти казах, че семейството на баща ми са били ревностни католици, но дядо ми беше достатъчно интелигентен, за да не ми дотяга с това: възпита в мен просто ценности. Никога не съм вярвала в никакъв Бог, дори и като дете. А сега, макар и да ти се стори странно, се възприемам повече като християнка, отколкото като вярваща... Вярвам, че трябва да помагаме на другите, вярвам в саможертвата и в свободата, в почти всичко, проповядвано от Христос, но не и в Бог.

— Защо трябва да ми се струва странно?

— Звучи особено, не си ли съгласен?

— Не вярваш ли, че Христос е Божи син?

— По никакъв начин. Казах ти вече, че не вярвам в Бог. Вярвам, че Исус Христос е бил много добър и много смел човек и е внушил

ценности...

— Както дядо ти.

— Да. Но е имал по-лош късмет от него. Убили са го заради идеите му. Ето в това вярвам: да умреш за своите идеи.

Малдонадо записваше. Изведнъж тя си помисли, че тези така специфични въпроси са породени от лична причина, която няма нищо общо с въпросника. Готвеше се да му го каже, когато видя, че той прибира химикалката.

— Аз свърших — каза Малдонадо. — Какво ще кажеш да се поразходим?

Повървяха до „Сол“^[2]. Беше първата юлска събота, вечерта бе топла и хората пълнеха площада, изсипвайки се от големите магазини, които вече затваряха. След кратко мълчание, през което тя се направи, че вниманието ѝ е погълнато от това да не се блъска в тълпата и да съзерцава статуята на Карлос III, вместо да говори, чу Малдонадо да казва:

— А как вървят нещата с Бланес?

Точно от този въпрос се беше страхувала. Искреността я задължаваше да отговори, че гордостта ѝ не само е наранена, а в състояние на кома, изоставена в линейка някъде в гъбините на нейната личност. Тя вече не се стремеше да изпъкне, нито вдигаше ръка, независимо от въпроса. Задоволяваше се да слуша и да учи. Валенте Шарпе (с когото все още не бяха разменили нито един поглед) печелеше все повече преднина. Колегите от курса взеха да го питат, когато имаха нещо неясно, все едно че беше самият Бланес или пък дясната му ръка. И ако все още не беше се превърнал в такава, бе на път да го стори, защото самият Бланес се обръщаше понякога към него. „Няма ли нищо да кажете, Валенте?“ И Валенте Шарпе отговаряше със съкрушителна точност.

Понякога ѝ се струваше, че изпитва завист. *Всъщност не. Това, което изпитвам, е празнота. Като че са ми изпуснали въздуха. Сякаш съм била подготвена за непосилен марафон, а не са ме допуснали до състезанието.* Очевидно беше, че Бланес вече е решил кого да вземе със себе си в Цюрих. Не ѝ оставаше нищо друго, освен да се помъчи да научи максимално много за онази прекрасна теория и да си постави други цели в професионалното си бъдеще.

Запита се дали си струва да разкаже всичко това на Малдонадо, ала реши, че вече му е казала достатъчно за тази вечер.

— Ами — отвърна — той е великолепен преподавател.

— Все още ли имаш желание да си правиш дипломната работа при него?

Поколеба се, преди да отговори. Едно прекалено ентузиазирано „да“ би било равносилно на лъжа, категоричното „не“ също не би било вярно. „Емоциите — помисли Елиса — са много сходни с квантовата несигурност.“ На глас изрече:

— Разбира се. — Точно така, с известен хлад в тона. Остави истинските си желания да витаят във въздуха.

Бяха прекосили площада близо до статуята с мечето и дървото. Малдонадо ѝ предложи да се отбият в сладоледена къща, за да задоволи една от малкото си — според самия него — слабости: сладолед с ядки и карамел. Тя се засмя на тона му на капризно хлапе, докато го купуваше, и още повече на очевидното удоволствие, с което го излапа. Докато вкусваше от лакомството спрял насред площада, Малдонадо ѝ предложи да вечерят в някой китайски ресторант. Елиса мигом прие, зарадвана, че за него вечерта не беше приключила.

В този миг съвсем случайно забеляза мъжа.

Стоеше прав на входа на сладоледената къща. Имаше прошарени коси и посивял мустак. Държеше фунийка и от време на време отхапваше от нея. Не приличаше толкова на *втория*, колкото на *първия*. Всъщност изглеждаше като да бе брат на мъжа от тържеството. Може би беше — нямаше как да не приеме това — същият мъж от тържеството, но различно облечен.

Ала не — грешеше. Сега забеляза, че този тук имаше доста по-къдрава коса и беше по-слаб. Не беше същият човек.

За миг помисли: *Няма нищо, никак не е странно. Той прилича, чисто и просто, на други мъже, които също са ме гледали.* Но като че ли вратите на нейния разум рязко се отвориха и ирационални мисли се промъкнаха, изпочупвайки всичко и всявайки смут, подобно на гости, надрусани с кокаин до козирката. *Трима хем различни, хем приличащи си мъже. Трима мъже, които ме наблюдават.*

— Какво ти е? — попита Малдонадо.

Не можеше повече да се преструва. Трябваше да каже нещо.

— Онзи мъж.

— Какъв мъж?

Когато Малдонадо се обърна, мъжът си бършеше ръцете със салфетка и вече не гледаше Елиса.

Онзи до сладоледената къща, с тъмносиньото поло. Гледаше ме странно... — Дразнеше се, че Малдонадо щеше да помисли, че има халюцинации, ала вече не можеше да спре. — Прилича много на друг мъж, когото видях вечерта на празненството в „Алигиери“ и който също ме наблюдаваше... Може и да е същият.

Ама ти сериозно ли? — възкликна Малдонадо.

В този миг мъжът се обърна и се отдалечи към „Алкала“^[3].

— Не знам, сякаш ме шпионираше. — Опита да се засмее на собствените си думи, но откри, че не успява. Малдонадо също не се засмя. — Може и да греша...

Той предложи да отидат до някой спокоен бар и там да поговорят. Но наблизо нямаше нито един тих бар, а Елиса беше прекалено напрегната, за да върви дълго. Решиха да влязат в китайския ресторант, където смятаха да вечерят — все още нямаше много хора.

А сега ми разкажи най-подробно какво се е случило онази вечер — подкани я Малдонадо, щом се настаниха на една уединена маса. Изслуша я внимателно и после я помоли да опише подробно мъжа от тържеството. Но сетне я прекъсна, преди да е свършила. — Почакай. Сега се сещам. Прошарени коси, мустаци... Казва се Еспалса и преподава статистика в „Алигиери“. Изнасял ми е семинари по социологическа статистика, но го познавам главно, защото е член на Асоциацията на преподавателите, а аз членувах в Асоциацията на студентите. — Спря за малко и доби онова дяволито изражение, което ѝ допаднаше. Разведен е и има славата на дърт коцкар. Има навик да оглежда по този начин всички красиви студентки. Положително лигите му са потекли, като те е видял...

Неочаквано я обзе желание да се смее.

— Знаеш ли какво стана онази вечер? Когато ме остави пред къщи, забелязах втори мустакат, който ме наблюдаваше... — Малдонадо ококори очи в комичен жест. — А мъжът днес също беше с мустак!

— Истинска... конспирация от мустакати! — прошепна той разтревожено. — Сега разбирам!

Елиса избухна в смях. Как можеше да бъде такава глупачка. Всичко имаше едно-единствено обяснение: около завършването и изпитите покрай курса на Бланес нервите ѝ се бяха опънали до краен предел. Смя се, докато в очите ѝ не се появиха сълзи. Изведнъж видя как изражението на Малдонадо се променя, докато гледаше нещо зад гърба ѝ.

— Боже господи! — възкликна уплашено той. — Сервитьорът!

Елиса се обърна, като изтриваше сълзите си. Келнерът беше азиатец, но (необичайно за неговата раса, каза си Елиса) гъст черен мустак красеше лицето му. Малдонадо стисна ръката ѝ.

— Още един мустакат! Нещо повече: мустакат китаец!

— Моля те...! — Отново се разсмя. — Престани!

— Да се махаме оттук, бързо! — прошепна Малдонадо.

— Обкръжени сме!

Елиса трябваше да се скрие зад салфетката, когато келнерът дойде.

Когато същата вечер се прибра у дома, споменът за случилото се продължи да я забавлява.

Хавиер Малдонадо беше страхотен. Страхотен, с главни букви. През цялата вечер я беше накарал да се превива от смях с интересни истории за свои преподаватели и колеги, включително за Еспалса и склонността му да се сваля с всяко живо създание, при условие че беше младо и имаше бюст. Слушайки тези обикновени разкази, Елиса се бе усетила като че вдъхва глътка чист въздух след прекалено дълго потапяне в бездънен океан от учебници и уравнения. И за венец, когато ѝ се прииска да се прибира, той сякаш прочете мислите ѝ и мигновено се подчини. Не беше с кола, но я придружи с метрото до „Ретиро“.

Лицето му на „палавник“ остана запечатано в паметта на Елиса, докато слизаше от вагона и на няколко пъти изникваше пред погледа ѝ, докато вървеше към дома си.

Кача си, че няма основание да твърди, че е напреднала особено в отношенията си с Малдонадо, но все пак беше направила няколко стъпки. Вече имаше известен опит, не беше съвсем боса. Едно от предимствата на самотата ѝ беше, че винаги бе живяла, разчитайки на самата себе си. Беше излизала с няколко момчета, особено в началото на следването, и ѝ се струваше, че знае какво ѝ харесва и какво — не. С Малдонадо се очертаваше приятелство, и то напредваше.

И апартамента беше тъмно и тихо. Щом запали лампата в антрето, видя бележка от майка си на листче, залепено за рамката на вратата. „НЯМА ДА СЕ ПРИБЕРА ДОВЕЧЕРА. МОМИЧЕТО ТИ ОСТАВИ ХРАНА В ХЛАДИЛНИКА.“ Момичето беше снажна четирийсет и пет годишна румънка, но майка ѝ наричаше така всички прислужници, които бяха имали. Запали лампата в хола и изгаси тази в антрето, докато се питаше защо майка ѝ винаги трябваше да я информира за очевидното: всяка събота и неделя Марта Моранде не се прибираще и това биваше оповестено дори с обществен отзвук, а понякога се връщаше чак в понеделник. Мнозина господа я канеха да прекара съботата в луксозните им жилища. Сви рамене — изобщо не я интересуваха убежденията на майка ѝ.

Угаси лампата в хола и запали тази в дългия коридор. Знаеше, че няма никого: „момичето“ имаше свободен ден в неделя и се възползваше в събота вечер да отиде при сестра си, която живееше в апартамент под наем извън града. Елиса обичаше най-много тези вечери — липсваше досадното присъствие на майка ѝ, а прислужницата, дето си пъхаше носа навсякъде, я нямаше. Цялата къща беше на нейно разположение.

Свърна в коридора и се отправи към стаята си. Неочаквано си спомни за конспирацията от мустакати и се засмя сама на себе си. *Сигурно ще заваря някого в стаята си да ме очаква. Или пък да се крие под леглото.*

Отвори вратата. Нямаше мустакати на хоризонта. Влезе и заключи след себе си. След кратък размисъл пусна резето.

Стаята ѝ беше нейното укрепление, крепост, място, където учеше и живееше. На няколко пъти се беше опълчвала срещу майка си, за да ѝ попречи да си пъха носа в делата ѝ. От доста време вече тя сама чистеше стаята, оправяше си леглото и сменяше чаршафите. Не желаше никой да се рови в нейния свят.

Смъкна джинсите си, пусна ги на земята, събу се и включи компютъра. Щеше да прегледа електронната си поща и съобщенията, които стояха непрочетени от предния ден заради телефонната повреда.

Докато отваряше пощата, се запита дали ще прави нещо тази вечер. Със сигурност нямаше да учи — беше много изморена, но още не ѝ се лягаше. Може би щеше да отвори някой от онези файлове с еротични снимки или щеше да влезе в някой *форум*, или в някой

„специален“ сайт. Играта на електронен секс беше се оказала за нея най-бързото и безвредно решение през дългия зимен период на учене. Тази нощ обаче нямаше желание за това.

В пощата намери две непрочетени съобщения. Първото беше от електронно списание по математика. Във второто не беше попълнено полето „Относно“ и имаше символ за прикрепен файл. Не можеше да идентифицира подателя:

mercurio0013@mercuryfriend.net

Работата отдалеч миришеше на вирус. Реши да не го отваря, маркира го и натисна бутона за изтриване. Тогава екранът на компютъра ѝ изгасна.

За момент помисли, че е спрял токът, ала после си даде сметка, че лампата на бюрото свети. Готвеше се да се наведе, за да провери кабелите, когато неочаквано екранът отново се освети и някаква снимка го запълни целия. След няколко секунди на нейно място се появи друга. После още и още.

Елиса застина със зинала уста.

Бяха рисунки в черно и бяло, направени със стара техника, като от художник от началото на века. Сюжетите си приличаха: голи мъже и жени, възседнати от други мъже и жени. Под всяка картина — все същият надпис с червени главни букви: „ХАРЕСВА ЛИ ТИ?“

Остана загледана в този парад, без да може да го спре: клавишите не ѝ се подчиняваха, компютърът работеше под своя собствена команда.

Кучи синове. Беше сигурна, че по някакъв начин и въпреки всички предпазни мерки, са пъхнали вирус в системата. Изведнъж замръзна.

Образите бяха изчезнали, отстъпвайки място на черен екран, където се открояваха, като огромни драскотини, червени главни букви. Успя прекрасно да прочете фразата, преди ново премигване да я запрати в преддверията на информатиката и да се появи страницата с обичайната ѝ електронна поща.

Съобщението се беше изтрило. Сякаш никога не бе съществувало.

Спомни си последните думи и поклати глава.
Не може да се отнася за мен. Това е само реклама.
Думите бяха:

СЛЕДЯТ ТЕ.

[1] През 1964 г. в лабораторията в Брукхайвън, САЩ, Джеймс Кронин и Вал Фрич откриват асиметрия в поведението на неутралния каон, който е вид елементарна частица, и неговата античастица. Тази асиметрия представлява нарушение на CP-симетрията и досега остава една от най-големите загадки във физиката на елементарните частици.
— Б.пр. ↑

[2] „Пуерта дел Сол“ — централен площад в Мадрид. — Б.пр. ↑

[3] Улица в Мадрид. — Б.пр. ↑

Следващия вторник отново получи известие от „mercuryfriend“. Неуспешни останаха всичките ѝ опити да конфигурира пощата си така, че да блокира подателя. Изключи компютъра, но когато рестартира системата, съобщението автоматично се отвори и се появиха подобни изображения и слова, въпреки че вече не ставаше дума за рисунки от началото на века, а за произведения, подбрани от модерното графично изкуство: тела, очертани с аерограф, или триизмерни компютърни репродукции. Всеки път фигурите бяха на мъже или жени, които тичаха с хомот и ботуши, огънати под тежестта на друга фигура върху раменете им. Елиса престана да ги гледа.

Осени я идея. Потърси в мрежата сайта на „mercuryfriend“. Не се изненада, като видя, че достъпът не е ограничен и че веднага започна да се зарежда. На ужасяващ фон в крещящ виолетов цвят светнаха надписи и електронни реклами за барове и клубове с всякакви живописни имена: „Абадон“, „Галиматии“, „Евклид“, „Мистър Х“, „Скорпион“, които обещаваха суперспециални нощни спектакли, момчета и момичета компаньонки, както и размяна на партньори.

Ето какво било. Както беше предполагала, ставаше дума за реклама. По някакъв начин беше подала електронния си адрес на тези мръсници и сега направо я заливаха. Трябваше да потърси начин да се отърве от тях, може би като смени адреса си, но си отдъхна при мисълта, че в съобщението няма нищо лично.

Беше постигнала примирие също и с Клана на мустакатите. Откакто Малдонадо я беше успокоил, изобщо не се сещаше за тях. Или почти никак. Понякога не можеше да не изтръпне леко на улицата при вида на някой мъж с прошарени коси и мустаци. Друг път подушваше подобни индивиди от разстояние. Разбра, че мозъкът ѝ несъзнателно ги търси. Ала не хвана никого да я наблюдава или преследва и в края на седмицата вече беше забравила за това или поне престана да му придава голямо значение.

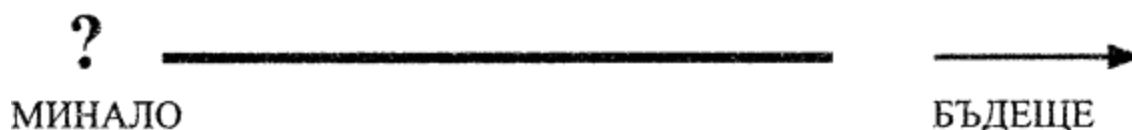
Имаше за какво друго да мисли.

В петък реши да възприеме напълно противоположна на досегашната си тактика в часовете на Бланес.

— Досещате ли се как може да се реши това?

Бланес сочеше едно уравнение, написано със сбития му и ситен почерк. Ала Елиса и останалите курсисти четяха въпросните символи, сякаш ставаше дума за текст на испански език и знаеха много добре, че те изразяват Основния въпрос в теорията: „Как да бъдат идентифицирани и изолирани финитни ограничени времеви струни само с един *край*?“

Това беше умопомрачителен въпрос. Математически се доказваше, че времевите струни са лишени от *единия от двата края*. За да приведе пример за нещо подобно, Бланес начерта една линия на дъската и помоли курсистите да си представят, че е парче свободен конец върху маса: единият от краищата му би бил „бъдещето“, а другият — „миналото“. Конецът би се движил към „бъдещето“ и той отбеляза това със стрелка. Нямахме как да е по друг начин, тъй като според резултатите от уравненията *краят за „миналото“*, противоположният край, другият край на края чисто и просто не *съществува*ше и в това се състоеше прословутото обяснение на факта, че времето се движи в една посока, което бе донесло такава слава на Бланес. Бланес представи извода си, като изписа въпросителен знак: не *съществува*ше никакъв свободен край, който би могъл да бъде идентифициран като „минало“.

Но най-невероятното, това, което разбиваше на пух и прах всеки опит за прилагане на логиката, беше следното: макар и лишена от един край, времевата струна *не беше безкрайна*.

Краят, съответстващ на „миналото“, имаше край, ала този край *не представляваше предел*.

Този парадокс предизвикваше у Елиса някакво сладостно замаяване. Винаги се чувстваше така, когато долавяше да проблясва като в просветление някоя от странностите в света. Нима беше възможно действителността да е съставена в най-съкровената си

интимност от лудости, подобни на отрязъци от струни с краища, които не представляваха край?

Във всеки случай ѝ се струваше, че знае отговора на въпроса, зададен от Бланес. Дори не ѝ беше нужно да го записва в тетрадката — вкъщи вече го беше развила и изводите бяха в главата ѝ.

Преглътна и сигурна в себе си, реши да поеме риска.

Двайсет чифта очи бяха приковани към дъската, но само една ръка се вдигна веднага.

Ръката на Валенте Шарпе.

— Слушаме ви, Валенте — усмихна се Бланес.

— Ако съществуваха възли в междинните участъци на всяка струна, бихме могли да ги идентифицираме посредством дискретни количества енергия. Дори да ги изолираме, ако енергията е достатъчна, за да развържем възлите. С една дума... — и последва порой от математически термини.

Възцари се тишина, когато изложението приключи. Целият клас, дори и Бланес, изглеждаха поразени.

Не от Валенте беше дошъл този отговор. Подобно на кукла, управлявана от вентролог, младежът бе понечил да заговори, но друг глас, през две места наляво от него беше взел думата, прекъсвайки го.

Всички се вторачиха в Елиса. Тя гледаше единствено Бланес. Чуваше как бие сърцето ѝ, а страните ѝ пламтяха така, сякаш вместо уравнения, беше нашепвала любовни слова. Зачака последиците, докато се стараеше да издържи на тези притворени очи, втренчени неподвижно в нея (характерен за Бланес поглед, който ѝ напомняше за стария холивудски актьор Робърт Мичъм^[1]), със спокойствие, което ѝ се струваше невероятно. Въпреки това, ако в друга ситуация страстният ѝ темперамент би представлявал нейния най-голям недостатък, в този момент той се превръщаше в нейно предимство — тя смяташе, че е права и беше твърдо решена да се бори, какъвто и да беше противникът.

— Не мисля, че ви видях да искате думата, госпожице... — изрече Бланес с глас толкова безизразен, колкото и лицето му, но с известна твърдост. Тишината натежа още повече.

— Робледо — отвърна Елиса. — И не ме видяхте да искам думата, защото не го сторих. От една седмица я искам, а вие като че ли не ме забелязвате и затова днес предпочетох направо да говоря.

Вратовете се извърщаха ту към Бланес, ту към Елиса с такова настървение, сякаш двама тенисисти си оспорваха последните секунди от решаващ сет. Тогава Бланес отново се обърна към Валенте и се усмихна.

— Слушаме ви, Валенте — повтори.

Подчертано слаб, с изпъкнали под бледата кожа кокали, Валенте, подобен на ледена статуя, седнала на чина, отговори незабавно със силен и ясен глас.

Докато наблюдаваше изпития му профил, Елиса се възхити на един обикновен детайл — въпреки че повтори *същото* като нея, го направи по свой начин, с други думи, създавайки впечатлението, че точно това е искал да каже в началото и по никакъв начин не се е повлиял от нейния отговор; той дори допусна малка грешка в променливите стойности, която Бланес побърза да поправи. *Брани собствените си позиции, също като мен* — помисли доволна. — *Сега сме квит, Валенте Шарпе.*

Когато Валенте приключи с отговора си, Бланес каза:

— Много добре. Благодаря. — Сетне сведе поглед и се загледа в пространството между стъпалата си. — Това е курс за завършили теоретична физика — добави меко, с предрезгавял глас. — Тоест за възрастни хора. Ако някой от вас има желание да се поддава на детински импулси, бих го помолил да бъде така добър да го прави навън. Запомнете това. — И като вдигна отново поглед този път не към Валенте, нито към Елиса, а към целия клас, добави със същия тон: — Извън всичко това решението, предложено от госпожица Робледо, е точно и блестящо.

Тя усети, че я побиват тръпки. *Назовава само мен, защото първа го казах.* Спомни си една фраза на своя преподавател по оптика: „В науката можеш да си позволиш да си безсрамник, но трябва да се постараяш да го сториш преди другите.“ Въпреки това не изпита особено удоволствие, нито пък радост. Точно обратното — обля я вълна от горчив срам.

Погледна крадешком невъзмутимия профил на Валенте Шарпе, който никога не я гледаше, и се усети жалка. *Поздравления, Елиса. Днес ти първа се прояви като безсрамница.*

Наведе глава и прикри сълзите си, закривайки очите си с ръка.

Беше толкова смутена от случилото се, че дори не се разтревожи от новото съобщение от „mercuryfriend“, когато се прибра вкъщи. Вече знаеше, че каквото и да прави, прикаченият файл ще се появи на екрана и затова сама го отвори. Картините започнаха да се нижат една след друга.

Тъкмо се гласеше да отклони поглед, когато забеляза разликата.

Смесени с еротичните сцени, имаше и други фигури: мъж креташе, огънат под товара на камък върху плещите си; войник с униформа от Първата световна война носеше момиче на седло на гърба си; танцор беше качен на гърба на свой събрат... Накрая, с червени букви върху черен фон, се появи нова тайнствена фраза: „АКО СИ ТОЗИ, КОЙТО МИСЛИШ, ЧЕ СИ, ЩЕ ГО РАЗБЕРЕШ.“

За какво беше тази реклама? Елиса сви рамене, без да разбира, и изключи компютъра, въпреки че някаква смътна мисъл я задържа неподвижна пред екрана за няколко секунди.

Реши, че става дума за банална подробност (нещо, което беше забравила, и се мъчи да си припомни). Все едно, ще се сети.

Съблече се и си взе топъл продължителен душ, който най-накрая я отпусна. Когато излезе от банята, беше забравила всичко около съобщението и мислеше единствено за случилото се в клас. Преследваше я презрението, което Бланес не криеше. *Не искаш ли бульон? Три чаши.* Дори не й мина през ум да се облече, простря хавлията на леглото, натовари се със записки и книги и се захвана да прави изчисления, хрумнали й за курсовата работа, която трябваше да предаде.

До края на курса оставаха само пет дни. За последното занятие бе планиран двудневен международен симпозиум в Двореца на конгресите, на който трябваше да присъстват някои от най-изявените теоретични физици в света, като Стивън Хокинг или самия Бланес. Дотогава всеки курсист трябваше да предаде изследване върху възможните решения на проблемите, свързани с теорията за секвоята.

Елиса изпробва нова идея. Резултатите не изглеждаха ясни, но самият факт, че имаше пред себе си път, който да следва, й върна спокойствието.

За съжаление малко по-късно цялото й спокойствие се изпари.

Това стана, когато излезе за малко да хапне. В този миг се сблъска с майка си, която ревностно изпълняваше задължението си да трови живота ѝ.

Виж ти. Мислех, че още не си се върнала. Нали все се свиращ в стаята си и през ум не ти минава да ме посрещнеш...

— Както виждаш, върнала съм се.

Срещнаха се в коридора. С безупречен тоалет и прическа, майка ѝ ухаеше на един от онези парфюми, чиито реклами заемат цели страници по модните списания и почти винаги се намират редом с голи жени. В замяна на това Елиса си беше метнала една стара хавлия и осъзнаваш много добре, че видът ѝ беше, както обикновено, като на чучело. Предположи, че майка ѝ ще каже нещо по този повод и не сгреши.

— Можеше поне пижама да си облечеш и да се посрешиш. Още ли не си вечеряла?

— Не.

Запъти се боса към кухнята и се сети навреме да загърне хавлията си, когато видя „момичето“. Ястията, покрити с фолио, бяха, както обикновено, красиво аранжирани. Такова беше изискването на Марта Моранде, баронеса *Де Пикарда*. На Елиса ѝ беше дошло до гуша да си иска прости ястия, които да може да хапва за по-бързо с ръце, но да се противопоставя на майчините си решения беше равносилно на това да блъска главата си в стена. Имаше *risotto*. Яде, докато неприятното усещане в стомаха ѝ изчезна. Внезапно я осени друго хрумване и тя остана да седи в кухнята, играейки си с вилицата и пиейки вода, изпълнала дългите си, голи и загорели крака, докато мозъкът ѝ отново щурмуваше непревзематите уравнения от друг ъгъл. Дори не забеляза кога майка ѝ бе влязла в кухнята и си даде сметка за това едва когато нейният глас я извади от размишленията.

— ... много симпатичен човек. Казва, че синът на приятелката ѝ ти е бил колега в университета. Доста дълго си говорихме за теб.

Погледна майка си с празен поглед.

— Какво?

— Името ѝ сигурно нищо не ти говори. Тя е нова клиентка и с много, ама много връзки... — Марта Моранде направи пауза, за да глътне хапчетата за отслабване, които вземаше на обяд с чаша минерална вода. — Попита ме: „Вие ли сте майката на това момиче?“

Разправят, че дъщеря ви била гениална.“ Дори да не ти харесва, ще ти кажа, че се изфуках с теб и не скрих гордостта си. Не ми беше трудно, защото госпожата беше като обсебена от теб: искаше да разбере как се съжителства с математически гений...

— Аха. — Веднага бе разбрала защо майка ѝ е толкова щастлива. Постиженията на Елиса я интересуваха само когато можеше да се перчи с тях в козметичния си салон пред една нова „клиентка с много, ама много връзки“. И като се замислеше, защо всъщност можеше да се каже „клиентка“, но не „генийка“?

— „И освен това е страшно красива според това, което ми разказаха“, добави тя. А аз ѝ отвърнах: „Да, тя е просто съвършена.“

— Можеш да си спестиш иронията.

Както беше наведена пред отворения хладилник, Марта Моранде се обърна и я изгледа.

— Добре, щом искаш да съм искрена...

Не, умолявам те, недей.

— Мога ли да кажа нещо? — Елиса не отговори. Майка ѝ се изправи, загледана втренчено в нея. — Когато ми говорят толкова хубави неща за теб, както днес, се чувствам горда, да, но не мога да не си мисля какво би било, ако освен съвършена, ти също полагаше усилия да изглеждаш такава...

Затова пък теб те бива в тези работи — отвърна Елиса. — Ти си... как се наричаше това в онази книга по психология на религията, която четеш? *Превъплъщение на добродетелта*? Нямам намерение да навлизам в твоя територия.

Ала Марта Моранде продължи, сякаш не беше чула:

Докато слушах чудесиите, които тази госпожа говореше за теб, си мислех: „Какво ли би казала, ако знаеше колко малко се възползва дъщеря ми от всичко това...?“ Каза ми дори, че несъмнено те ще те засипят с оферти за работа сега, след като си завършила...

Застана нащрек. Това беше хлъзгав терен и непременно щеше да ги отведе в тресавището на поредната горчива разправия. Знаеше, че майка ѝ копнее дипломата да ѝ „послужи“ за нещо, да доживее да я види на определен пост в определена компания. Нямахше място за теории в главата на Марта Моранде.

Къде отиваш?

Елиса, която беше започнала да се оттегля, не се спря.

— Имам работа. — Бутна летящата врата и излезе от кухнята, преследвана от виковете на майка си:

— И аз си имам достатъчно работа, но както виждаш, от време на време си губя времето с теб.

Това си е твой проблем.

Почти тичешком прекоси салона. Докато излизаше през другата врата, се сблъска с „момичето“ и осъзна, че хавлията ѝ е разтворена, но не се притесни. Зад гърба си му чаткането на токчета и отново се озова срещу майка си в коридора.

— Остави ме на мира. Защо не престанеш!

— Ама разбира се — отвърна хладно майка ѝ. — Това е нещото, което най-много искам. Но работата е, че ти също трябва да се замислиш и да ме оставиш на мира...

— Кълна ти се, че се опитвам.

— ... а междувременно, докато взаимно не сме си осигурили спокойствие, ти напомням, че живееш в моя дом и си длъжна да спазваш моите правила.

— Естествено, както кажеш.

Безполезно беше. Нямаше нито сили, нито желание да се бори. Обърна се, ала спря, защото майка ѝ продължи:

— Колко различно би било мнението на хората за теб, ако узнаеха истината!

— Кажи я де!

— Че си като дете — каза майка ѝ невъзмутимо. Никога не повишаваше тон. Елиса знаеше, че ако тя е добра в математическите изчисления, Марта Моранде беше ненадмината в премерване на емоциите. — Че си на двайсет и три години, а все още се държиш като дете, което не го е грижа за външния му вид, за стабилна работа, нито за отношения и връзки с хората...

Дете. Думите я удариха като с юмрук в стомаха. Какво друго да се очаква от едно дете, ако не детински реакции в клас.

— Искаш ли да ти плащам наем? — процеди през зъби.

Майка ѝ онемя за миг. Но сетне отвърна напълно спокойно.

— Много добре знаеш, че не става дума за това. Знаеш, че единственото ми желание е да живееш, стъпвайки по земята, Елиса. Рано или късно ще осъзнаеш, че светът не е като да си лягаш в онази

твоя стая-кочина, да учиш математика и да се разхождаш полугола из къщата, докато се храниш...

Затръшна вратата, пресичайки този влудяващо равен глас.

Постоя известно време подпряла вратата, сякаш майка ѝ се готвеше да я повали с удар. Вместо това обаче чу как токчетата на скъпите обувки се отдалечават, губейки се в безкрая. Тогава погледна изпълнените с уравнения листове и книги, пръснати по леглото ѝ, и се успокои малко. Само видът им ѝ действаше отпускащо.

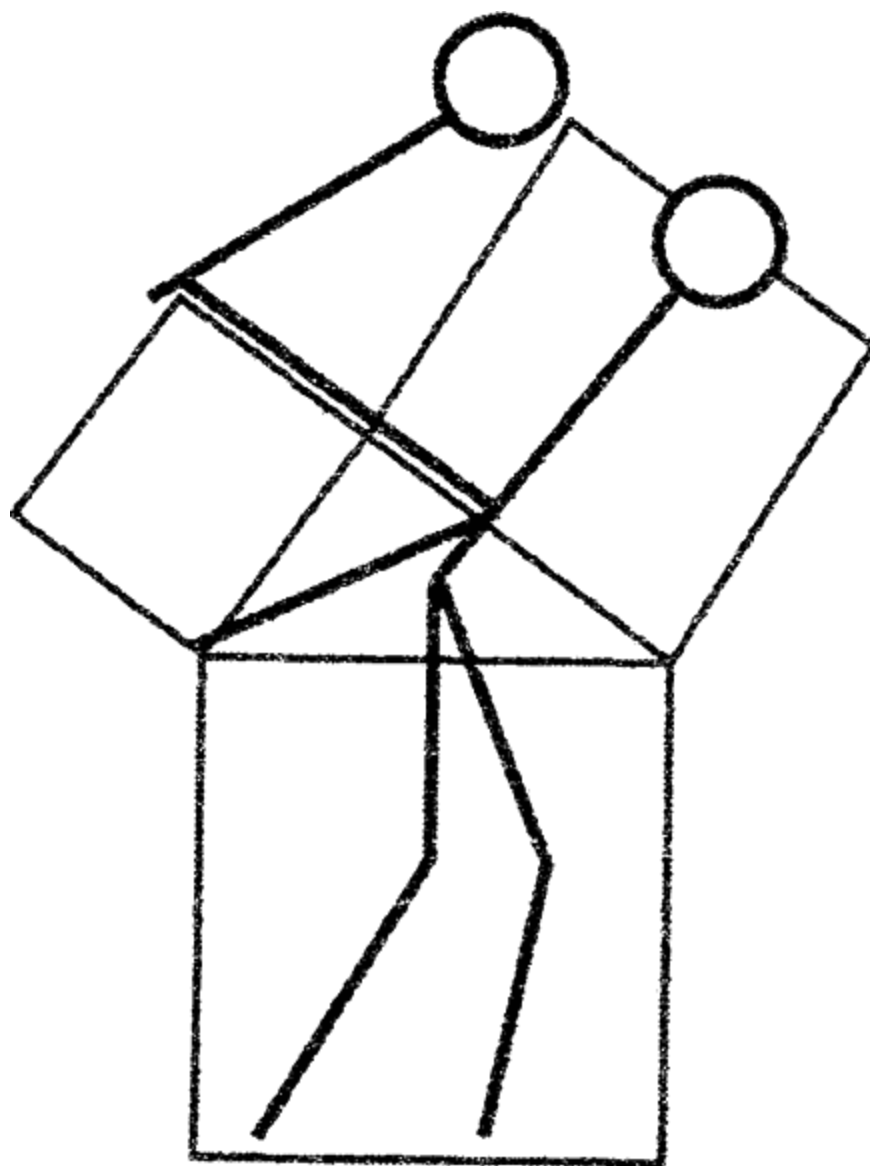
Изведнъж застина.

Стори ѝ се, че разбира смисъла на онези съобщения.

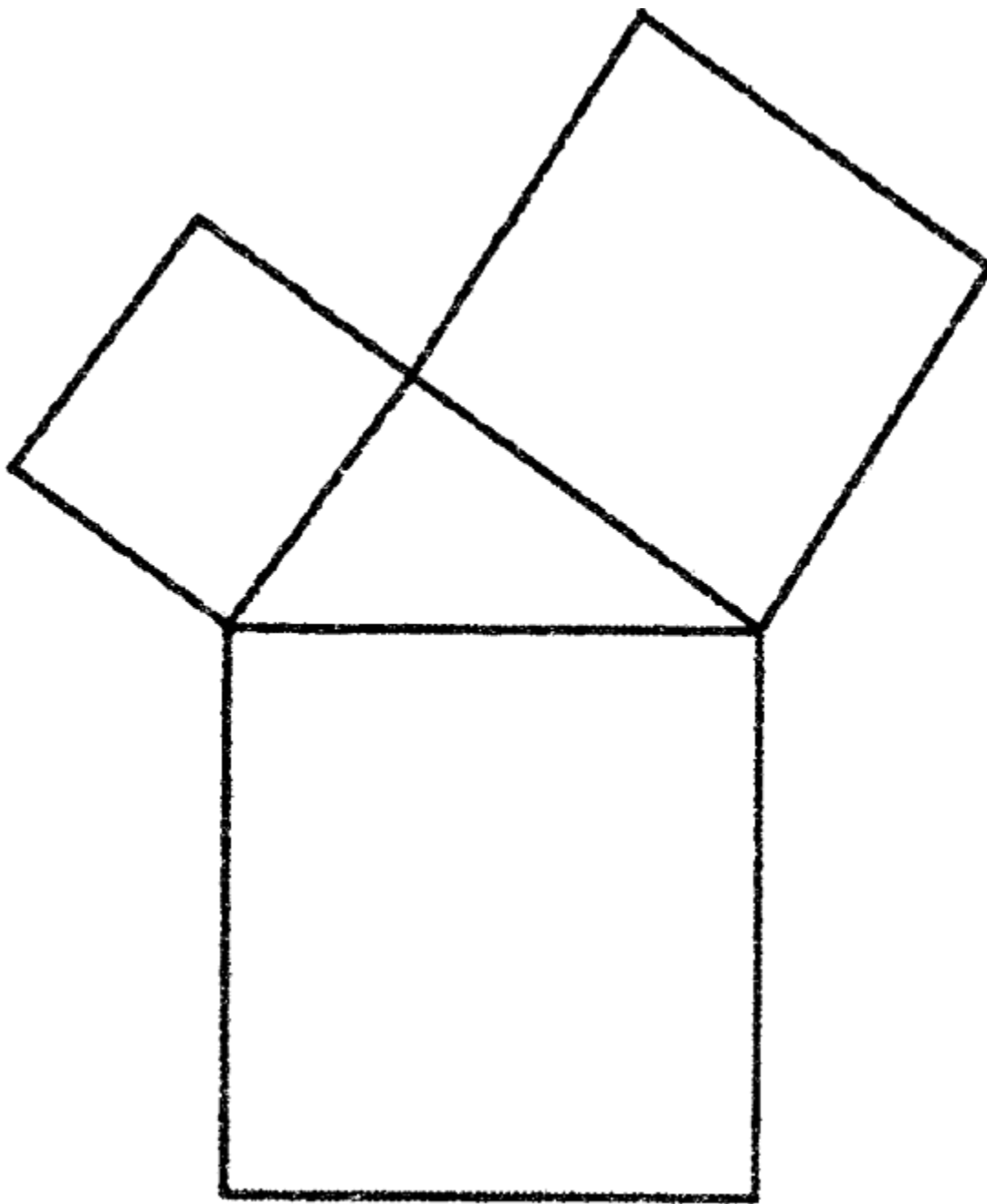
Седна на бюрото, взе хартия, линия и молив.

Фигури, възседнати от други фигури. Войникът и момичето.

Направи скица, следвайки същия модел: човече носи друго човече, седнало на гърба му. С остър молив очерта фи квадрата, които обхващаха фигурите, а в центъра остави триъгълник. Загледа се в резултата.

С нова гума грижливо изтри фигурите, като се стараете възможно най-малко да променя линиите, които беше очертала отдолу. Накрая възстанови сегментите, които неволно беше изтрила.

Всеки студент по математика много добре познаваше този чертеж. Това беше известният постулат номер четирийсет и седем от първия том на „Елементи“ на Евклид, където гениалният гръцки математик предлагаше елегантен начин за доказване теоремата на Питагор. Лесно беше да се докаже, че сборът от лицата на горните квадрати е равен на лицето на долния.

През вековете доказателството на Евклид беше получило популярност сред математиците посредством символични и загатващи

рисунки, между които изпъкваше изображението на войник, понесъл любимата си на гръб върху стол: тази рисунка, позната като „стола на булката“, ѝ даваше ключ към загадката. Разбра, че останалите фигури са взети от художествен албум, свързан с математиката (а не с еротиката). Дори си спомни, че по някакъв повод бе виждала подобна книга.

Ако си такъв, какъвто мислиш, че си, ще го разбереш.

Изтръпна. Можеше ли да е вярно това, за което си мислеше?

Човек без задълбочени математически познания като нея не би открил подобна връзка между фигурите. Анонимният подател искаше да обозначи, че единствено човек като нея би бил способен да намери решението. Изводът ѝ се стори очевиден.

Съобщението е предназначено за мен.

Но какъв е неговият смисъл?

Евклид.

Тази нова мисъл и възможностите, скрити в нея, я замаяха.

Пусна компютъра, после търсачката и влезе в мрежата. Отвори сайта на mercuryfriend.net и прегледа списъка с рекламираните барове и клубове.

Устата ѝ пресъхна.

Рекламата на бар „Евклид“ привидно приличаше на всички останали. Името на локала беше изписано с едри червени букви и се виждаше добавен следният текст: „Подходящо място за интимни срещи“. Ала отдолу имаше и друго:

Петък 8 юли в 23:15 ч. Специален прием: ела и ще поговорим. Ще ти бъде интересно.

Дишаше с усилие.

Петък 8 юли беше днес.

[1] Американски филмов артист и певец (1917–1997), номиниран за наградата „Оскар“ за второстепенна мъжка роля. Изпъква като главен герой в жанра, познат като „черно кино“, и е смятан за предвестник на антигероя, наложил се в киното през 50-те и 60-те години на миналия век. — Б.пр. ↑

— Не знаех, че ще излизаш тази вечер — каза майка ѝ, разлиствайки някакво списание пред телевизора и оглеждайки я внимателно над очилата си за четене.

Ще се срещнем с един приятел — излъга. А може би не. Все още не знаеше.

С онзи студент по журналистика ли? Радвам се. Добре е за теб да имаш повече познати.

Елиса беше изненадана. Предната седмица бе споменала за Хавиер Малдонадо с някакъв банален коментар насред продължителните мълчания помежду им. Мислеше, че майка ѝ дори не е чула, ала сега виждаше, че греша. Заинтригува я този майчински интерес дори за дребни подробности: винаги беше смятала, че никоя от тях не се интересува от това, което прави другата, нито пък с кого го прави. *Все едно. Дори и така, също не е истинско.* Чу я да казва още нещо (може би: „Приятно прекарване“), докато отваряше външната врата. Усмихна се при тази последна проява на любезност, тъй като въобще не знаеше как ще „прекара“, нито пък знаеше къде точно отива.

Защото клуб „Евклид“ не съществуваше.

Адресът, на малка уличка в „Чуека“^[1] беше верен, но в пито един общ или специализиран пътеводител не успя да открие отзиви за бар или клуб с това име нито на посочения, нито на някакъв друг адрес в Мадрид. Колкото и парадоксално да звучеше, този факт подсили доверието ѝ в уречената среща.

Разсъждаваше по следния начин: ако заведението беше истинско, поредицата от съвпадения — електронното съобщение, уебсайтът, ключът към загадката, съдържащ се в „Евклид“, съществуването на клуба — биха били подозрително много. Докато обстоятелството, че такъв клуб не фигурираше по указателите събуди нейното любопитство, още повече, когато разбра, че малкото останали локали са реални. Може би всичко това означаваше единствено, че е плод на някаква фантазия. А може би означаваше, че анонимният подател беше

начертал интелигентен план, въвличайки името на Евклид, за да я накара да се появи на конкретно място в определен час. Но защо? Кой ли можеше да бъде и какво искаше?

Когато излезе от станцията на метрото в „Чуека“ в горещината на улицата и се озова наред с пъстрата картина от младежи, раси и звуци, струпани в малките заведения на открито, не можа да потисне известно безпокойство. Беше усещане, което не бе породено от нищо определено (тъй като тя нито очакваше, нито се страхуваше от нещо определено), но то я накара да усети изтръпване по гърба си под тениската и леката жилетка, която носеше. Хубаво беше, че това облекло, допълвано от съдрани дънки, не предизвикваше внимание в този район.

Адресът се оказа в края на една от малките улички, тръгващи от площада, между две къщи. Беше бар или клуб, или и двете едновременно, но не се казваше „Евклид“. На неоновия надпис с истинското му име липсваха букви, при все че това изобщо не заинтересува Елиса. Това, на което тя обърна внимание, беше видът му — две летящи, тъмни врати от матирано стъкло. Въобще не приличаше на тайно скривалище, нито на нелегален вертеп, където да бъдат привлечани посредством сложни математически изобретателности млади момичета, завършили теоретична физика, за да бъдат подложени на жестоки издевателства. Хората влизаха и излизаха, вътре се чуваха „Кемикъл Брадърс“^[2], нямаше признаци за присъствие на горили, които да контролират клиентите. Часовникът на китката ѝ показваше единайсет и десет. Реши да влезе.

Имаше стълба, която завиваше. След завоя се откриваше доста добра видимост към салона. Без да е много просторен, той беше препълнен с хора и това го караше да изглежда още по-малък. Единствените светлини бяха на бара в дъното, червени на цвят и затова в най-отдалечените места се виждаха само части от обаяни в червеникаво лица, ръце, бедра и гърбове. Музиката кълтеше толкова оглушително и Елиса си помисли, че ако тя внезапно спре, ушите на всички вътре щяха да продължат да пицят с часове. Климатичите поне като че ли се справяха, работейки на пълни обороти. *И какво още трябва да направя, господин Евклид?*

Продължи да слиза до края на стълбата и се смеси със сенките. Беше почти невъзможно да си проправяш път, без да се блъснеш или

да бъдеш изблъскан от някого. *Срещата може би е на бара.* Упъти се натам, като избутваше хората с ръце, без да се притеснява.

Ненадейно някой друг използва същия механизъм спрямо нея, здраво сграбчвайки ръката ѝ.

— Ела! — Чу гласа. — Бързо!

Стъписа се от изненада, но се подчини.

И тогава всичко се превърна в поредица от бързо сменящи се картини. Насочиха се към дъното на заведението при тоалетните, изкачиха се по друга стълба, по-тясна от тази на входа, и стигнаха до малко коридорче с врата в дъното. На нея имаше метална дръжка за отваряне и пневматично устройство за затваряне, на което се четеше „Изход“. Щом стигнаха, той натисна дръжката и откряна вратата с няколко милиметра. Огледа се навън и я затвори. Сетне се обърна към нея.

Елиса, която го беше следвала като завързана с каишка за ръката му, се запита какво ли щеше да се случи оттук нататък. При тези обстоятелства можеше да очаква всичко. Ала въпросът, който чу, надмина всичките ѝ очаквания. Реши, че слухът ѝ изневерява.

— Мобилният ми телефон ли?

— Да. У теб ли е?

— Естествено.

— Дай ми го.

Със зяпнала уста пхна ръка в джоба на джинсите си. Едва извадила малката машинка, той ѝ я изтръгна от ръцете.

— Застани тук и ме погледни.

Тя задържа вратата, докато той излизаше. Показа се навреме, за да види как прекосява тясната уличка (и едва повярва на очите си, когато го видя) и изхвърля мобилния ѝ телефон в кошче, прикрепено към уличен стълб. После той се върна и затвори вратата.

— Видя ли добре къде го оставих?

— Да, но какво...?

Той сложи показалец на устните си.

— Шшт. Всеки момент ще се появят.

През последвалата пауза тя го погледна, а той се загледа към улицата.

— Ето ги — каза изведнъж. Беше понижил глас, превръщайки го в шепот. — Ела насам внимателно. — Отново почувства необходимост да му се подчини, въпреки че най-малко от всичко я привличаше мисълта да се приближава. — Виж.

Единственото, което можа да види през цепнатината на откренатата врата, беше кола с ръмжащ мотор, която точно в този момент пресичаше улицата, а на отсрещния тротоар някакъв мъж ровеше с ръка в кошчето. Мина друга кола, после — още една. Когато получи видимост, видя, че мъжът е извадил някакъв предмет и го почиства, като го тръска с известно раздражение. Нямаше нужда да присвива очи: това беше без съмнение нейният мобилен телефон. Мъжът го беше отворил и се виждаше свободно синкавата светлина на екрана. Мъжът бе непознат, плешив, с риза с къс ръкав и (доста изненадващо) без мустак.

Внезапно мъжът обърна глава към тях. Всичко отново потъна в мрак.

— Не искаме да ни видят, нали? — каза той на ухото ѝ, преди да затворят вратата. — Бихме провалили един чудесен план... — И се усмихна по начин, който накара Елиса да се почувства неудобно. — Би трябвало да проверя дали нямаш други микрофони по себе си... Може би скрити в дрехите, или пък в някое кътче от тялото ти... Но тази нощ ще има достатъчно време подробно да те изследвам.

Тя не отговори. Не знаеше какво я впечатлява повече — дали онзи тип, когото току-що бе видяла да изважда мобилния ѝ телефон от кошчето за боклук, или неговото присъствие, невероятните му синьо-зеленикави очи, така студени и обърквачи, и неговият глас, наситен с онзи особен подигравателен акцент. Ала когато отново ѝ заповяда, тя незабавно се подчини.

— Да вървим — каза Валенте Шарпе.

— Как може изобщо някой да е поставил... предавател в мобилния ми телефон?

— Сигурна ли си, че не си го забравяла никъде? Или, че не си го давала на някого макар и само за миг?

— Напълно сигурна.

Нещо да ти се е повреждало наскоро? Гостерът? Телевизорът? Нещо, заради което да е идвал техник?

— Не, аз...

И тогава се сети. Телефонната линия. Миналата седмица идваха да я оправят.

И ти, естествено, си била вкъщи. А мобилният телефон е бил в стаята ти.

— Но те не се бавиха... Те...

— Оо — усмихна се Рик Валенте. — Имали са достатъчно време, за да сложат микрофони дори в капака на тоалетната ти чиния, уверявам те. Може и да са несръчни, но понеже се занимават все с едно и също нещо, вече са добили някаква ловкост.

Бяха стигнали до площад „Испания“. Валенте зави по посока на „Ферас“^[3]. Караше бавно, без да се изнервя от задръстванията, типични за петък вечер. Беше казал на Елиса, че колата, в която пътуваха, е „сигурна“ (някаква приятелка му я беше дала за вечерта), ала добави, че никак не му се ще полицията да го спре и да му поиска документите. Елиса го слушаше и мислеше, че след всичко случило се и след това, което беше чула, една вероятна глоба би била най-незначителното нещо. Умът ѝ беше гордиев възел от съмнения. От време на време поглеждаше профила на Валенте, подобен на този на граблива птица, и се питаше дали не е луд. Той сякаш отгатна това.

— Разбирам, че ти е трудно да повярваш, скъпа. Да видим дали мога да приведа повече доказателства. Забелязала ли си да те следят особени индивиди със запомняща се външност? Като например червенокоси, полицаи, метачи...

Въпросът я накара да онемее. Стори ѝ се, че тъкмо е излязла от нещо, приличащо ѝ на кошмар, и някой ѝ доказваше, че е истина. Когато разказа за мъжете с посивели мустаци, Валенте пресилено се изсмя, спирайки пред един светофар.

— При мен бяха просяци. На жаргон се наричат „стръв за заблуда“. Не те следят те в действителност. На практика мисията им е точно противоположна — ти да ги следиш. По филмите често главният герой забелязва, че оня тип, дето се прави, че чете вестник, или пък мъжът, който чака автобуса, го шпионира, но в реалния живот човек вижда единствено „стръвта“. Знам какво говоря — добави и обърна бялото си лице към нея. — Баща ми е експерт по въпросите на

сигурността. Казва, че използването на „стръв“ си е чиста психология: ако решиш, че те следи някой с прошарен мустак, мозъкът ти подсъзнателно започва да търси подобни индивиди и пропуска всички останали, които не притежават тази особеност. Сетне се убеждаваш, че това е параноя, преставаш да си нащрек и вече не ти привличат вниманието други странни подробности. А в това време истинските шпиони страхотно се забавляват за твоя сметка. При все че днес като че ли ние им свихме номер.

Тя беше зашеметена. Валенте ѝ разказваше *точно* такива неща, каквито бе преживяла през последните дни. Готвеше се да попита нещо, когато усети, че колата спира. Валенте бързо беше паркирал до един контейнер. После тръгна надолу по улицата към „Пинтор Росалес“^[4]. Тя се нагоди към темпото му, все още слисана. Нямаше представа накъде вървят (бе попитала, без да получи отговор, а имаше достатъчно сериозни съмнения в себе си, за да повтаря въпроса), но го последва, без да протестира, опитвайки се да сглоби в съзнанието си фантазмагоричните късчета от тази загадка.

— Казваш, че ни следят... Но кой? И защо?

— Не знам със сигурност. — Валенте вървеше с ръце в джобовете и привидно спокоен, но на Елиса ѝ се струваше, че бърза прекалено много, сякаш спокойната отмереност на крачките му представляваше за нея друга разновидност на скоростта. — Чувала ли си за Ешелон?

— Звучи ми познато. Четох нещо преди време. Това е нещо като... система за международно наблюдение, нали?

— Това е *най-голямата* система за наблюдение в света, скъпа. Баща ми е работил за тях и затова ги познавам. Знаела ли си, че всичко, което говориш по телефона или купуваш с кредитна карта, или търсиш в интернет, се регистрира и се проучва и филтрира от компютри? Всеки един от нас, всеки гражданин на всяка държава е обект на изследване от страна на Ешелон и колкото по-голяма е вероятността да сме опасни, толкова по-внимателно ни проучват те. Ако компютрите решат, че представляваме интерес, отбелязват ни с червена точка и започват да ни следят на сериозно: стръв, микрофони... Всичко по реда си. Това е то Ешелон — световният Биг Брадър. Да пазим задниците си, разсъждават те, да не стане така, че да приседнем на счупено стъкло. Единайсети септември и единайсети март^[5] ни

поставиха всички в положението на Адам и Ева в рая — голи и под контрол. Въпреки това Ешелон е свързан с англосаксонците, най-вече със Съединените щати. Но неотдавна моят баща ми разказа, че в Европа е изникнало нещо подобно, някаква система за наблюдение, която използва тактики, сходни с прилаганите в Ешелон. Може би са те.

— Слушам те и ми се струва... Извинявай, но... За какво им е да ни следят Ешелон или който и да е там друг *нас двамата*... теб и мен?

— Не знам, точно това се мъча да разбера с твоя помощ. Но имам едно подозрение.

— Какво е то?

— Следят ни, защото сме първите в курса на Бланес.

Елиса не можа да сдържи смеха си. Всеизвестно бе, че надарените студенти по физика си имат своите странности, но при Валенте това беше направо патологично.

— Майтапиш се, нали? — каза тя.

Валенте внезапно спря на тротоара и я погледна. Както обикновено, беше облечен предизвикателно: бели джинси и кремав пуловер с толкова широко деколте, че едно от кокалестите му рамене беше голо. Сламените коси му падаха в очите. Тя долови леко раздразнение в думите му.

— Слушай, малката, организирах тази среща много внимателно. От една седмица ти изпращам онези рисунчици, разчитайки, че си достатъчно умна, за да схванеш посланието. Ако продължаваш да не ми вярваш, проблемът си е твой. Няма да си губя повече времето с теб.

Завъртя се, вдигна юмрук и удари по една врата. Елиса си каза, че живот с Валенте Шарпе би бил всичко друго, освен скучен. Вратата се отвори, като разкри полумрака на един коридор и тъмните черти на някакъв мъж. Валенте прекрачи прага и се обърна към нея.

— Ако искаш да влезеш, сега е моментът. Ако ли не, изчезвай, мамка ти.

— Да вляза? — Елиса погледна към мрака. Очите на мъжа с маслинен цвят на лицето я наблюдаваха с особен блясък. — Къде?

— В моя дом. — Валенте се усмихна. — Съжалявам, че те каня през задния вход. Значи оставах тук, чудесно. — И се обърна към мъжа. — Затръшни й вратата под носа, Фаузи.

Тежката врата се захлопна пред нея. Но почти веднага отново се отвори и развеселеното лице на Валенте надникни отвътре.

— Всъщност отговори ли на въпросника? При теб как беше с попълването? Онзи младеж, дето разговаря с мен на празненството, той ли беше и при теб? Като какъв ти се представи? Журналист? Студент? Обожател?

Сега вече, да. Сега вече като че ли той ѝ подаде липсващата частичка, която тя несъзнателно беше търсила от самото начало, и цялата картина се разкри пред нея без повече празнини.

Очевидна, точна, ужасяваща картина.

Неочаквано Валенте избухна в смях. Усмивката му беше пошумна, отколкото смехът, тъй като кикотът му всъщност не представляваше нищо друго, освен едно мигновено показване на небцето и фаринкса, при което очите му се смаляваха.

— От идиотското ти изражение човек би помислил, че...! Не ми казвай, че онзи тип ти е харесвал! — Елиса стоеше напълно застинала, без да мига, едва дишайки. Валенте като че ли неочаквано се оживи, сякаш очарован от нейното изражение. — Невероятно, по-глупава си, отколкото предполагам... Може и да си добра математичка, но в общуването си с хората си тъпа като крава, нали така, скъпа? Какво огромно разочарование. За двамата. Понечи отново да затвори вратата. — Влизаш ли, или не?

Тя продължи да стои неподвижна.

[1] Квартал в централната част на Мадрид, известен от 90-те години на миналия век като средище на хомосексуалисти. — Б.пр. ↑

[2] Британска група за електронна музика. — Б.пр. ↑

[3] Улица в Мадрид. — Б.пр. ↑

[4] Улица в Мадрид. — Б.пр. ↑

[5] На 11 март 2004 г. в терористичните атентати в мадридското метро загиват 191 души и над 1500 са ранени. — Б.пр. ↑

Мястото беше странно и неприятно като своя стопанин. Първото ѝ впечатление се оказа вярно — не беше къща, а жилищен блок. Валенте потвърди това, докато се изкачваха по каменни стълби, които без всякакво съмнение бяха връстници на сградата.

— Чичо ми купи всички апартаменти. Някои бяха на баща му, а други на сестра му и на братовчед му. Ремонтира ги. Сега има повече пространство, отколкото му е нужно. — И добави: — Затова пък аз нямам толкова, колкото са потребностите ми.

Елиса се питаше колко ли пространство би било достатъчно според Валенте. Мислеше си, че в този влажен и тъмен кошер, разположен в самия център на Мадрид, можеха да се разгърнат нашироко три цели апартамента като този на майка ѝ. Въпреки това, докато го следваше по стълбите, едно нещо ѝ стана ясно със сигурност: никога не би живяла тук, между сенки, при този мирис на скорошна мазилка и мухъл.

Някъде откъм първата площадка се дочу гласът на мършав призрак. Стенейки, изричаше една-единствена дума, всеки път различна. Тя успя да дешифрира: „Астарте“^[1], „Венера“, „Афродита“. Нито Валенте, нито пък прислужникът (казваше се Фаузи, или поне така го бе нарекъл Валенте) ѝ обърнаха внимание, но щом стигнаха на първия етаж, Фаузи, който вървеше отпред, спря и отвори една врата. Докато прекосяваше коридора към втора отсечка със стълби, Елиса не можа да се сдържи да не погледне през въпросната врата. Видя части от стая, която изглеждаше огромна, и мъж по пижама, седнал до някаква лампа. Прислужникът се приближи до него и му заговори със силен марокански акцент. „Какво ви прихваща днес? За какво са тези жални вопли?“ „Кали“^[2], „Да, добре, добре.“

— Това е чичо ми, брат на баща ми — каза Валенте, като вземаше по две стъпала наведнъж. — Беше филолог, но помраченият му разсъдък го кара да повтаря имена на богини. Искане ми се да умре. Къщата е негова, аз притежавам само един етаж. Когато чичо ми умре, цялата ще стане моя — вече е решено, че ще е така. Той не разпознава

никого, няма представа кой съм аз, нито пък го интересува. Така че всички ще спечелят от смъртта му.

Изрече това с безразличен тон, без да престава да изкачва стълбите. Не само думите му, които веднага прецени като жестоки, но и студенината, с която ги произнесе, дълбоко отблъснаха Елиса. Спомни си предупреждението на Виктор (*внимавай с Рик*), но няколко мига преди това, докато той се държеше грубо с нея на вратата, вече беше решила да не се отказва: жадуваше да научи какво щеше да ѝ разкаже Валенте.

Размерите на къщата я накараха да онемее. Площадката, до която стигнаха и която по всичко личеше, че беше последна, водеше към антре с две врати една срещу друга от едната страна и по-нататък, по посока направо — коридор с още врати. Тук миришеше различно — на дърво и на книги. Осветлението се състоеше от аплици с регулираща се яркост и всичко показваше, че мястото е било ремонтирано съвсем скоро.

— Този... етаж твой ли е? — попита.

— Целият.

Би искала той да я разведе из своеобразния екстравагантен музей, ала правилата за поведение очевидно не бяха създадени, за да бъдат спазвани от Рикардо Валенте. Той продължи по подобния на лабиринт коридор и спря в дъното с ръка на дръжката на една врата. Внезапно като че ли промени намеренията си: отвори двойна врата на срещуположната стена и пъкна ръката си, за да запали лампите.

— Това е моята щабквартира. Има легло и маса, но не е нито спалнята ми, нито трапезария, а място, където се развличам.

Елиса си помисли, че тази стая, взета сама по себе си, е по-голяма от всички гарсонieri, които бе виждала. Въпреки че беше свикнала на домашния лукс при майка си, за нея бе очевидно, че Валенте и семейството му принадлежат към друга класа. Всъщност пред очите ѝ се разкри огромен мезонет с бели стени, разделен артистично с помощта на колона и стълба, водеща към платформа с легло; липсваха всякакви преградни паравани. В пространството долу имаше книги, високоговорители, списания, комплект камери, два любопитни подиума (единият с червена завеса, а другият — с бял екран) и няколко прожектора като във фотографско студио.

— Фантастично е — каза.

Ала Валенте вече си беше тръгнал.

Тя се отдалечи на пръсти от това светилище, сякаш се страхуваше да не вдигне шум, и влезе в стаята, към която той се бе упътил в началото.

— Сядай — покани я, по-точно ѝ нареди той, като ѝ посочи син диван с два фотьойла.

Стаята беше с нормални размери и на малко писалище имаше включен портативен компютър. Виждаха се портрети в рамки, повечето от тях черно-бели. Позна някои от най-великите — Алберт Айнщайн, Ервин Шрьодингер, Вернер Хайзенберг^[3], Стивън Хокинг и Ричард Фейнман^[4] като много млад. Обаче най-голямата и най-силно привличаща вниманието картина се намираше точно пред нея, на компютъра, и беше от друг вид: цветна рисунка на мъж с костюм и вратовръзка, галец чисто гола жена. Гримасата върху лицето на жената показваше, че тази ситуация никак не ѝ се харесва, но несъмнено не можеше да направи нищо особено, за да попречи, поради въжетата, с които ръцете ѝ бяха завързани за гърба.

Елиса си помисли, че дори и да забелязваше израженията, сменящи се на лицето ѝ откакто бяха влезли.

Валенте с нищо не го показваше. Беше седнал пред компютъра, но завъртя стола, за да се обърне с лице към нея.

— Тази стая е сигурна — каза. — Искам да кажа, че тук няма инсталирани микрофони. Всъщност не съм открил нито един микрофон у дома, но в мобилния ми сложиха предавател и подслушват телефона ми, така че предпочитам да разговаряме тук. Претекстът, с който се явиха при мен, беше повреда в електрическата инсталация. Заклучих тази стая, дадох инструкции на Фаузи и когато дойдоха, ги убедихме, че това е килер без контакти. Имам няколко изненади: виждаш ли онзи апарат, който прилича на радио, ей там, в ъгъла? Това е детектор на микрофони. Улавя честоти от петдесет мегахерца до три гигахерца. В наши дни се продават подобни неща в интернет. Зелената светлина показва, че можем да говорим спокойно. — Облегна ръбестата си брадичка на сплетените си ръце и се усмихна. — Трябва да решим какво ще правим, скъпа.

— Аз имам още няколко въпроса. — Чувстваше се ядосана и тревожна не само заради всичко, което ѝ беше разказал, но и заради загубата на мобилния телефон, за който вече започваше да съжалява

(макар той изобщо да не го споменаваше). — Как установи връзка и защо избра точно мен?

— Добре. Ще ти разкажа своя опит. Накараха ме да попълня въпросника в Оксфорд и това беше първото нещо, което събуди подозренията ми. Казаха ми, че е „задължително изискване“ за участие в курса на Бланес. Пристигнах в Мадрид и започнах да срещам просяци, които сякаш ме следяха, и тогава се случи повредата с електричеството... Но тук пропускам нещо: няколко седмици преди това от различни американски университети се обаждаха на родителите ми, за да ги разпитват за мен под предлог, че „представявам интерес“ за тях. С теб не беше ли същото? Никой ли не е разпитвал твои близки за живота и за характера ти?

— Клиентка на майка ми — отвърна Елиса и пребледня. — *С много, ама много връзки.* Каза ми го днес.

Валенте кимна с глава, сякаш тя беше прилежна ученичка.

— Моят баща ми беше говорил за всичко това. Добре известни трикове, при все че не съм смятал, че ще ги приложат някога спрямо мен... Тогава стигнах до следното просто заключение: тези неща взеха да ми се случват откакто реших да се запиша в курса на Бланес; следователно следенето беше свързано с този курс. Но когато поговорих с Вики... О, извинявай. — Направи гримаса като разкайващо се дете и се поправи. — Приятелят ми Виктор Лопера... Струва ми се, че вече се познавате. Приятели сме от деца и му имам пълно доверие... Но ти не го наричай Вики, защото направо побеснява. Когато го попитах, ми каза, че него не са го карали да попълва никакъв въпросник. Любопитен бях да разбера дали аз съм единственият подложен на наблюдение и следващата логическа стъпка беше да помисля за теб, тъй като ти беше изкарала изпита... горе-долу като мен.

Като го чу, тя си помисли, че четирите стотни преднина в нейна полза му засядат в гърлото, но не каза нищо.

— Забелязах, че на празненството в „Алигиери“ разговаряш с онзи тип и вече нямах никакво съмнение. Ала не можех просто така да се изправа пред теб и да ти кажа: „Слушай, теб следят ли те?“ Трябваше да ти го докажа, тъй като бях сигурен, че ти си невинно агънце и няма да ми повярваш просто така. Отхвърлих всеки възможен нормален път за комуникация.

Направи пауза. Беше станал и се запъти към един ъгъл. Там имаше малка мивка, чешма и чаша. Отвъртя крана и подложи чашата под струята.

— Мога да те почерпя само с вода — каза, — и то от една чаша и за двама ни. Ужасен домакин съм. Надявам се да не те е гнус да пиеш оттам, където са се докосвали устните ми.

— Не искам нищо, благодаря — отвърна Елиса. Започна да ѝ става горещо и си свали жилетката, оставайки по тениската без ръкав отдолу. Забеляза, че той я стрелка с поглед, докато пиеше вода. После се върна на мястото си и продължи.

— Тогава се сетих за един номер, на който ме беше научил баща ми: „Когато искаш да изпратиш шифровано съобщение, използвай порнография“, ми казваше той. Твърдеше, че само невежите изпращат тайни послания в непривличаща с нищо вниманието форма. В света, в който той се движи, „непривличащото с нищо вниманието“ е „най-силно привличащото“ от всичко. В замяна на това никой не се рови, особено в порнографски реклами. И аз изпълних съвета му, но играх с две тестета карти. Предположих, че някои изображения, основани на Евклидовата рисунка, могат да се сторят развратни за всеки, който не притежава математически познания. Колкото до рекламата и „mercuryfriend“, това бяха просто дребни подробности. Както и начинът, по който влязох в компютъра ти.

— Влязъл си в компютъра ми?

— Това беше най-фасулското нещо — отговори Валенте, като се почеса по едната подмишница. — Твоят firewall е от времето на сметачните машини с манивела, скъпа. Освен това не мисля, че съм лош hacker и направих първите си стъпки в създаването на вирус.

Растящото възхищение, което изпитваше към този блестящ план, не можа да попречи на Елиса да почувства неудобство. *Това било значи: да се рови в нещата ми за него не представлява никакъв проблем и иска аз да съм наясно с това.*

— А защо ме осведомяваш? Защо толкова искаш и аз да знам, че ме проучват?

— О, исках да те опозная. — Валенте стана сериозен. — Много си ми интересна, както почти на всички... Да — призна, след миг колебание, — сигурен съм, че на Бланес също си му интересна, въпреки че винаги вдига мен... Рядко се срещат мацки в напреднали

курсове по физика, още по-малко в Оксфорд, отколкото в Мадрид, повярвай ми, и още по-малко такива като теб. Искам да кажа, че никога не съм виждал друга, която освен твоите знания, има и такава уста на професионална духачка, както и твоите цици и задник.

При все че умът на Елиса беше схванал прекрасно последните думи, мозъкът ѝ се позабави с преработването на информацията. Валенте беше ги произнесъл с тон, досущ като на останалите му слова, почти хипнотичен и освен това гарнирани с онези негови блатисти изпъкнали очи, забити като с пирон в едно мършаво и изпито лице. Когато най-сетне проумя това, което той беше изрекъл, не знаеше как да реагира. За миг се усети като *парализирана*, подобно на вързаната жена от картината. Предположи, че някои хора, по примера на някои змии, притежават такава власт над другите.

От друга страна беше ясно, че той цели да я оскърби и реши, че ако реагира на вулгарността му, ще му даде повод да тържествува. Реши да изчака да ѝ се предостави сгоден случай.

— Говоря сериозно — продължаваше той. — Ти си адски привлекателна. Но също и странна, нали? Като мен. Имам теория, с която го обяснявам. Мисля, че е въпрос на организъм. Гениалните физици винаги са били патологични личности, признай си. Мозъкът на един *Homo sapiens* не може да обхване дълбините на квантовия свят, нито на относителността, без сериозно да се повреди. — Отново стана и започна да посочва портретите, докато произнасяше имената на личностите. — Шрьодингер, сексуален маниак — открива вълновото уравнение, докато се чука с една от любовниците си. Айнщайн — психопат: зарязва първата жена и децата си и се жени за друга, а когато тя умира, заявява, че така се чувства по-добре, защото може да работи на спокойствие; Хайзенберг — поклонник на нацизма, сътрудничи активно в производството на водородна бомба за своя *Führer*. Бор — болнав невротик, обсебен от фигурата на Айнщайн. Нютон — посредствено и противно човече, способно дори да фалшифицира документи, за да оскърби тези, които го критикуват. Бланес — побъркан женомразец — видя ли как се държи с теб...? Предполагам, че си удря чекии, представяйки си майка си и сестра си... Мога с часове да изброявам други примери. Изчел съм книгите за живота на всички, включително и за моя собствен. — Усмихна се. — От петгодишен си водя дневник, където отбелязвам всичко с

изключителна точност. Обичам да разсъждавам върху собствения си живот. Уверявам те, че всички сме еднакви: произхождаме от добри семейства (някои са аристократи като Луи дьо Брогли^[5]), имаме вроден талант да свеждаме природата до чиста математика и затова сме странни, и то не само в умствено отношение, но и във външния си вид. Например аз съм доликоцефален, също като теб. Главите ни са издължени като краставици, точно както при Шрьодингер и Айнщайн. Въпреки че в тяло приличам повече на Хайзенберг. Не се шегувам, струва ми се, че е генетично. А ти... Е, добре, наистина не знам, мамка му, на кого точно приличаш ти с тази твоя анатомия. Искан ми се да те видя без дрехи. Тези гърди са доста любопитни — донякъде също издължено-заострени. Биха могли да се нарекат „доликомамни“. Искан ми се да видя зърната им. Защо не си свалиш дрехите?

Елиса се учуди сама на себе си, когато се хвана да обмисля дали да се съгласи. Начинът на говорене на Валенте беше като някакво облъчване: без още нищо да си разбрал, търпиш въздействието му.

— Не, благодаря — отвърна. — В какво друго сме странни?

— Може би също откъм семейства — отговори той и седна отново. — Моите родители са разведени. Майка ми дори е възнамерявала да ме убие. Да абортира, по-точно. В крайна сметка баща ми я убедил да ме роди, а чичовците ми поели моето възпитание: дойдох в Мадрид и живях в тази къща много преди да отида в Оксфорд и колкото и невероятно да ти се струва, прекарвах периоди с всеки един от родителите си. — Кучешките му зъби лъснаха в широка усмивка. — Оказа се, че след като уредиха въпроса, отпращайки ме да живея надалеч от тях, татко и мама откриха, че ме обичат. Да речем, че съм добър приятел и с двамата. А ти? Какво ще ми кажеш за твоя живот?

— Защо ме питаш, след като вече знаеш? — отвърна тя.

Валенте дрезгаво се изсмя насреща ѝ.

— Знам някои неща — съгласи се той. — Че си дъщеря на Хавиер Робледо, че баща ти е загинал при автомобилна катастрофа... Всичко, което пишат за теб по списанията.

Тя реши да смени темата.

— Преди малко спомена за намерението си да направиш нещо. Защо не отидем в полицията? Имаме доказателства, че ни следят.

— Ти нищо не разбираш, нали така, скъпа? Самата *полиция* ни следи. Не обикновената полиция, нито тайната полиция, а властите. Или по-точно казано: определен вид власти. Едри риби, схващаш ли?

— Но защо? Какво сме направили?

Валенте отново избухна в онзи свой смях, който толкова я дразнеше.

— Едно от нещата, които съм научил от баща си, е, че не е необходимо да вършиш нещо лошо, за да те следят. Напротив, в повечето случаи те наблюдават, тъй като се справяш прекалено добре с определени неща.

— Но защо нас? Та ние сме току-що дипломирали се студенти...

— Свързано е с Бланес, не може да е друго. — Валенте се обърна и написа нещо на клавиатурата на компютъра. Появиха се уравненията от „теорията за секвоята“. — Трябва да има връзка с него или с курса, ала нямам и най-шибана представа какво е точно... Вероятно е някаква работа, в която е замесен... В началото си помислих, че е заради теорията му, някакво практическо приложение или експеримент, свързан с нея, но сега ми е ясно, че не е това... — Придвижваше уравненията на екрана, като постоянно почукваше с показалец. — Теорията му е прекрасна, но напълно безполезна. — Извърна се към Елиса. — Подобно на някои момичета.

Тя отново потуши в себе си обидата.

— Проблема за решението на уравненията ли имаш предвид?

— Разбира се. Има едно непреодолимо препятствие. Сборът от тензорите в съответстващия на миналото край е безкраен. Изчислих го вече, ясно ли ти е?... И въпреки твоя находчив отговор за възлите днес сутринта (за което аз също се бях сетил), няма начин да се изолират струните като индивидуални частици... То е като да се питаш дали морето представлява една-единствена капка, или трилиони капки. Във физиката отговорът винаги е, че зависи от това, кое сме дефинирали като „капка“. Без конкретна дефиниция е все едно дали струните съществуват, или не.

— Аз го виждам ето така — каза Елиса и се наведе напред, за да посочи едно от уравненията на екрана: — ако приемем, че променливата на времето е неопределена, резултатите са парадоксални. Но ако използваме една ограничена „делта t “, колкото и

голяма да е тя, като например периодът от Големия взрив досега, тогава при решенията се получават определени фиксирани стойности.

— Това е недопустимо петицио принципи^[6] възрази веднага Валенте. — Ти самата създаваш изкуствена граница. То е като да заместиш определено число в даден сбор, за да се получи желаният от теб краен резултат. Абсурд. Защо трябва да използваме времето от възникването на вселената, а не някакво друго? Звучи смешно...

Промяната в него беше забележителна и Елиса усети това: бяха изчезнали студенината му и подигравателната усмивка и той говореше, завладян от възнение. *Най-сетне напипах слабото ти място.*

— Май нищичко не схващаш, нали, скъпи? — отвърна тя напълно спокойно. — Ако можем да изберем определена променлива за времето, можем да получим *конкретни* решения. Това е процес на ренормализация. — Видя, че Валенте направи гримаса, и продължи оживено. — Нямам предвид да използваме променливата на космическото време: идеята ми е да ползваме променлива като референтна стойност за ренормализация на уравненията. Например времето от произхода на Земята насам — около четири милиарда години. Краищата „минало“ във времевите струни на историята на Земята завършват в тази точка. Това са дискретни, изчислими дължини. За по-малко от десет минути могат да се постигнат финитни решения, прилагайки преобразуванията на Бланес-Гросман-Марини; вече опитвах.

— И какво ти дава това? — Тонът на Валенте беше станал агресивен. Бузите му, които обикновено бяха безкръвни, сега бяха станали аленочервени. — Каква работа ти върши твоето глупаво локалистично решение? То е като да кажеш: „Не мога да живея със заплатата, която ми плащат, но виж, днес сутринта намерих няколко стотинки.“ За какво, по дяволите, ти е притрябвало някакво частично решение, приложено към Земята? Пълна глупост!

— Я ми кажи — усмихна се невъзмутимо Елиса, — защо се нахвърляш да нагрубяваш, след като не си в състояние нищо да докажеш?

Настъпи мълчание.

Елиса се наслади на изражението на Валенте. Каза си, че в света на отношенията с ближния той беше пепелянка, ала в света на физиката тя беше истинска акула и с удоволствие бе готова да му го

покаже. Знаеше, че познанията ѝ съвсем не бяха достатъчни (все пак тя още се учеше), но ѝ беше ясно също така, че никой не може да я срази в тази област с обикновени оскърбления.

— Естествено, че съм в състояние да го докажа — избоботи Валенте. — Нещо повече: скоро ще имаме доказателството. Остава една седмица до края на курса. Следващата събота ще има международна среща на експерти: ще присъстват Хокинг, Витен, Зилберг... И, разбира се, Бланес. Слуховете говорят, че ще има нещо като *tea culpa* по отношение на теорията на секвоята — къде сме сгрешили и защо... А преди това ние ще сме предали работите си. Ще видим кой от двама ни греши.

— Дадено — съгласи се тя.

— Нека се обзаложим — предложи той, възвръщайки усмивката на лицето си. — Ако твоето частично решение се приеме, ще направя каквото поискаш от мен. Например, ще се откажа от желанието си да тръгна с Бланес и ще ти отстъпя мястото си, ако изборът му падне върху мен. Или пък ще се подчиня на всяка друга твоя заповед. Каквото и да е, без значение — ще го сторя. Но ако спечеля аз, тоест ако твоето решение с частична променлива се окаже пълен боклук, разпорежданията ще давам аз. А ти ще изпълняваш. Каквито и да са те.

— Не приемам такъв облог — възрази Елиса.

— Мога ли да знам причината?

— Не ме блазни идеята да ти заповядвам каквото и да било.

— Тук вече грешиш.

Валенте удари няколко клавиша и уравненията отстъпиха място на образи.

Шокиращ беше видът им след студените числа от предишната страница; беше нещо подобно на контраста между голата, вързана жена и портретите на знаменити физици. Картините започнаха да се редят една след друга от само себе си, а Валенте просто се обърна към нея и се вгледа в лицето ѝ с усмивка.

— Доста са интересни снимките, които съхраняваш в личните си файлове. Не по-малко от форумите, в които участваш...

Елиса беше загубила способността си да говори. Погазването на правото ѝ на частен живот ѝ се струваше чудовищно, но фактът, че той ѝ *показваше* това съвсем неприкрито, я накара да се почувства дори още по-унижена.

Много внимавай с Рик.

— Не ме разбирай погрешно — каза Валенте, докато цяла година от най-интимните ѝ занимания преминаваше по екрана като навървено ползвано бельо: не ме е грижа за това как релаксираш, когато си почиваш от учебниците. Нека да го кажа направо: не ми дреме за самотните ти оргазми. И аз колекционирам подобни снимки. Всъщност понякога аз самият ги заснемам. Както и филми. Видя ли моето студио в съседната стая? Имам приятелки, момичета, дето правят какво ли не... Но досега не бях виждал никоя, която да проявява... Оо, тази тук е супер — посочи. Елиса отвърна поглед.

Много внимавай.

— Която да проявява страст към екстремното, исках да кажа — довърши той и разкара снимките с още един удар по клавишите. Отново се появиха уравненията. — Да се чудиш, в теб открих сродна душа с вкус към нездравото и това ме радва, защото, честно казано, смятах, че ти харесва единствено да търсиш да блеснеш пред Бланес като малка глупачка, както днес. Искам само да знаеш, че грешиш: разбира се, че има какво да ми заповядаш. Например да престана да си пъхам носа в личните ти работи. Или пък да не казвам на никого как да го прави.

„Какво точно представляваше той? — запита се тя. — Що за екземпляр беше?“ Погледна ръбестото му лице, бледо като белосан череп, носа, женствените устни и огромните му очи, подобни на вселени, с цвят на гора, затулени от тънка сламена коса. Отвращение беше единственото чувство, което Валенте събуждаше в този момент в нея. Неочаквано усети, че беше успяла да превъзмогне част от магическата му мощ — бе в състояние да реагира.

— И така, приемаш ли? — попита той. — Твоето подчинение срещу моето.

— Приемам.

Забеляза, че Валенте не беше очаквал този отговор.

— Говоря сериозно, предупреждавам те.

— Вече ми го показа. Аз също.

Сега той изглеждаше разколебан.

— Наистина ли мислиш, че твоето частично решение е правилно?

То е правилно. — Елиса изпъна устни. — И вече ми хрумват няколко неща, които ще ти наредя да извършиш.

— Мога ли да знам какви са те?

Тя поклати отрицателно глава. Внезапно сякаш проумя нещо. Стана бавно, без да откъсва поглед от него.

— Не ме предупреди, че ни следят, за да ми помогнеш — каза. — Направил си го, за да ми *навредиш*. Но все още не разбирам по какъв начин...

В този миг Валенте взе да я имитира: стана. Тя забеляза, че са почти еднакви на ръст. Погледнаха се в очите.

— След като ти го каза — отвърна той, — признавам, че те излъгах: не вярвам да е „следене“ в точния смисъл на думата. Въпросникът, информацията, събрана от семействата ни... Това е ясно. Целта им не е да ни шпионират, за да разберат с какво се занимаваме, а да ни *изучат*, за да ни *опознаят*. Те извършват някакъв таен подбор. Искат да изберат един от двама ни, за да участва в нещо... Не знам какво е то, но съдейки по разгърнатата от тях дейност, трябва да е нещо *много* важно и необикновено. В подобни случаи, ако им покажеш, че си наясно, че те следят, автоматично отпадаш от процеса на подбор.

Затова значи изхвърли мобилния ми на боклука — промълви тя, разбирайки.

— Не вярвам тази подробност да е решаваща, но да, възможно е да са се подразнили от теб. Може би сега си мислят, че искаш да скриеш нещо и вече са те зачеркнали...

Елиса почти се успокои, като чу това. *Сега наистина знам към какво се стремиш.*

Ала грешеше. Желанието му не беше единствено да я отстрани от пътя, който водеше към Бланес. Разбра го, когато го видя да вдига ръка без никакво предупреждение, насочил тънките си пръсти към гърдите ѝ.

Всичките ѝ сетива изкрещяха да се отдръпне. Но не го стори. Валенте също не я докосна: ръката му се плъзна във въздуха, на няколко милиметра от тениската ѝ, и се спусна към ханша, сякаш очертавайки линията на тялото ѝ. Докато траеше това призрачно опипване, Елиса бе спряла дъха си.

— Моите заповеди няма да бъдат лесни за изпълнение — каза той, — но пък ще са забавни.

— Умирам от нетърпение да ги чуя. — Тя взе жилетката си. — Мога ли вече да си тръгвам?

— Ще те изпратя.

— Ще намеря пътя и сама, благодаря.

Слизането по стълбата, където се носеше онзи старчески глас, стенищ нещо, което звучеше като „Истар“, бе напрегнато и мрачно. Озовала се на улицата, Елиса се поспря да вдъхне въздух с широко отворена уста.

Сетне огледа света край себе си, сякаш го виждаше за пръв път, сякаш току-що се беше родила и попаднала наред сенките на града.

[1] Финикийска богиня, олицетворяваща майката природа, живота и плодovitостта, както и любовта и плътските наслади. — Б.пр. ↑

[2] Индуистка богиня на смъртта, съпруга на бог Шива. — Б.пр. ↑

[3] Немски физик (1901–1976) — един от основоположниците на квантовата механика. — Б.пр. ↑

[4] Американски физик (1918–1988) — носител на Нобелова награда за физика през 1956 г., пръв представя възможностите на нанотехнологията. — Б.пр. ↑

[5] Френски аристократ, става носител на Нобелова награда за физика през 1929 г. с докторската си работа, която изяснява вълновите свойства на електроните и показва, че те, според обстоятелствата, могат да бъдат описани като частици или като вълни. — Б.пр. ↑

[6] *Petitio principii* (лат.) или кръгово доказателство: доказване на нещо чрез собствената му дефиниция. — Б.пр. ↑

Времето е странно.

Странността му произтича преди всичко от това, че ни е толкова близко. Не минава и ден, без да се съобразяваме с него. Измерваме го, ала не можем да го видим. То ни се изплъзва така, както и душата, а същевременно е физическо явление, доказуемо и универсално. Свети Августин обобщава противоречивата му природа със следните думи: *Si non rogas, inielligo* („Разбирам го, когато не ме питаш“).

Учени и физици са спорили по този въпрос, без да постигнат съгласие. Това се дължи на факта, че времето като че ли надява различна маска в зависимост от начина, по който го изследваме, включително и по който го усещаме. За физика дефиницията на „една секунда“ е точният отрязък, заключен между 9192631,770 трептения на атома на цезия. За астронома една секунда е равна на единица, разделена на 31556925,97474, а това представлява времето, за което Земята се завърта на 360 градуса тоест, една тропическа година. Но за всеки, който е очаквал да се появи лекарят, за да му съобщи дали е минала успешно животоспасяващата операция на любим човек, една цезиева или астрономическа секунда невинаги се равнява на една секунда. Секундите в нашия мозък могат да се влачат безкрайно бавно.

Мисълта за субективното време не е била чужда дори на най-древната наука и философия. Учените никога не са отхвърляли предположението, че психологическото време варира според индивида, ала са били единомушни, че физическото време е едно и също за всички наблюдатели.

Но това било грешно.

През 1905 година Алберт Айнщайн нанася окончателен удар на това схващане със своята теория за относителността. Не съществува привилегировано време, а толкова времена, колкото са местата, от които те биват наблюдавани, и така времето е неделимо от пространството: следователно не става дума за нещо недействително, нито за някакво субективно усещане, а за неотменимо качество на материята.

При все това споменатото откритие далеч не изяснява всичко, свързано с въпросния постоянно изплъзващ ни се приятел. Нека си представим например движението на стрелките на часовник. Интуитивно знаем, че *времето върви напред*. „Колко бързо минава“, вайкаме се ние. Ала има ли смисъл да твърдим това? Ако нещо върви напред, го това се извършва с определена скорост, а каква е *скоростта на времето*? Гимназистите, които се хващат в капана на този привидно лесен въпрос, отговарят: „Една секунда в секунда“. Но това е лишено от смисъл. Скоростта установява винаги връзка между мярка за път с мярка за време, така че не е възможен отговорът „една секунда в секунда.“ Независимо от това, че тайнственият персонаж Време се движи, ние не успяваме да се споразумеем относно неговата скорост.

От друга страна, ако наистина става дума за ново измерение, както твърди относителността, то е доста различно от останалите три, тъй като в пространството можем да се движим нагоре и надолу, надясно и наляво, напред и назад, докато във времето можем да вървим единствено *напред*. Защо? Какво ни пречи отново да изживеем вече преживяното или поне повторно да го видим? През 1988 година „теорията за секвоята“ на Давид Бланес прави опит да отговори на някои от тези въпроси, но всъщност едва докосва повърхността. Ние продължаваме да не знаем почти нищо относно тази „неотменима“ част от действителността, която се движи в една-единствена посока с неизвестна скорост и която ние разбираме само тогава, когато не ни питат какво представлява.

Много странно.

С тези думи професор Райнхард Зилберг от Катедрата по философия на науката в Техническия университет в Берлин откри уводната си лекция в зала ЮНЕСКО на Двореца на конгресите в Мадрид, където се провеждаше Международният симпозиум „Природата на време-пространството в съвременните теории“. Залата, със скромни размери, бе препълнена с гости и журналисти, очакващи с нетърпение да чуят Зилберг, Витен, Крейг, Марини и двете големи „звезди“ на събитието: Стивън Хокинг и Давид Бланес.

Елиса Робледо също присъстваше, но по други причини. Искаше да разбере дали нейната теория за локалните променливи има шанс за успех, а ако ли не — както се надяваше Рик Валенте, — да разбере по какъв начин възнамерява той да получи наградата за спечеления облог.

Почти беше убедена в две неща: че няма да спечели и че би отхвърлила всичко, което той ѝ нареди.

Седмицата за нея беше минала като надбягване с времето. А това изглеждаше парадоксално, като се има предвид, че я беше посветила почти изцяло да изследва задълбочено времето.

У Елиса страстта и интелектът винаги вървяха ръка за ръка. След емоционалното изтощение, което ѝ беше струвала срещата с Валенте, тя седна да размисли и взе много просто решение: независимо от това дали я „наблюдаваха“, или не, със или без „облог“, тя щеше да си изпълнява задълженията. Беше изоставила вече всеки опит да излезе първа в надпреварата за Бланес, но сега не искаше да занемарява края на курса и довършването на курсовата работа.

Потопи се в тази задача с настървение. Няколко ноци си позволи да поспи само за по два часа. Знаеше, че няма да успее нищо да докаже със своята хипотеза за променливата за локално време и беше склонна да се съгласи с Валенте, който отхвърли решението ѝ с довода за петицио принципни, но това нямаше сега значение. „Всеки учен трябва да умее да се бори за идеите си, макар и никой да не ги приема“, си каза.

Отначало не мислеше и за облога. В действителност, при все че в понеделник едва не ѝ прилоша, като се срещна лице в лице с Валенте (не се погледнаха, нито се поздравиха, сякаш нищо не се беше случило), и че през последвалите дни усещаше лепкавото му присъствие като някаква лека, но упорита миризма, тя нито за миг не се разтревожи за това, което можеше да ѝ се случи — или за това, което щеше да се съгласи да стори, за да удържи на думата си, ако загубеше. Беше виждала и други такива надут и инфантилни индивиди като Рикардо Валенте Шарпе и затова не ѝ правеше особено впечатление незрялата низост, с която той се опитваше да я шантажира относно тайните ѝ в леглото.

Или поне това беше убеждението, което тя се мъчеше да поддържа у себе си на всяка цена.

Вече не беше сигурна дали я следят, както твърдеше Валенте. Във вторник я търсиха от полицията. Доста се изплаши, но те всъщност ѝ се обаждяха, за да я информират, че са намерили мобилния

й телефон. Някакъв почтен гражданин го открил в неделя вечерта, когато изхвърлял кутия от сладолед в кофа за боклук на една от улиците в Чуека и не познавайки собственика, занесъл телефона в полицейското управление, обслужващо района на центъра. След определени проверки (захвърлен мобилен телефон винаги будел подозрения, дори безпокойство, й бяха обяснили от полицията) те установили кой е собственикът.

Въпросния следобед, след като се върна от полицейския участък, Елиса отвори апарата с малка отвертка. Не познаваше добре вътрешностите на подобни машинки (нейна територия бяха хартията и моливът), но не й се стори да открива какъвто и да е странен предмет вътре. Човекът, намерил телефона, можеше да е бил същият мъж, когото тя беше видяла през вратата на бара, а Валенте със сигурност би използвал това съвпадение.

В сряда отиде в секретариата в „Алигиери“ заради удостоверението за участие в курса и използва случая да зададе няколко въпроса. Момичето, което я обслужи, потвърди всичко: Хавиер Малдонадо беше студент по масови комуникации и съществуваше преподавател по статистика на име Еспалса. Можеше ли да се говори за конспирация, при положение че беше съшита с бели конци?

Започна да мисли, че автор на целия монтаж е Валенте. Ясно беше, че желае да установи „специални“ отношения с нея (тъй като тя му се струваше... как го бе казал? — „много интересна“). Беше доста хитър тип. Несъмнено подпомогнат от определени случайности, той беше изфабрикувал всички тези небивалици за някакво наблюдение, за да я уплаши. Странно, но тя изобщо не изпитваше никакъв страх от него.

В петък предаде курсовата си работа. Бланес я взе, без да промълви дума, и се сбогува с курсистите си до следващия ден на симпозиума, където щяха да се обсъдят някои „трънливи аспекти на теорията“, като парадоксите, свързани с края „минало“. Не спомена, че подобни парадокси биха могли да бъдат решени. Елиса обърна глава и погледна съперника си. Той се усмихваше, без да я гледа.

Да върви на майната си скапанният Валенте Шарпе.

И така, сега тя беше тук, на симпозиума, за да чуе какво ще отсъдят учените и да узнае резултата от екзотичния облог.

Нещата обаче щяха да вземат друг обрат, за който тя изобщо не подозираше.

От няколко часа вече слушаше за магиите на физиката от края на ХХ век и всичко ѝ се струваше познато: „брани“^[1], паралелни светове, сливащи се черни дупки, пространства на Калаби-Яу^[2], откъслеци от действителността... Почти всички докладчици цитираха теорията за „секвоята“, но никой не спомена за възможност времевите струни да бъдат идентифицирани изолирано, решавайки парадокса с края „минало“ посредством локални променливи. Експерименталният физик Серджо Марини, сътрудник на Бланес в Цюрих, чийто доклад Елиса бе очаквала с нетърпение, заяви, че е необходимо да се приемат противоречията на теорията и цитира като пример безкрайните резултати на релативистичната квантова теория.

Изведнъж, наред всеобщо мълчание в знак на очакване и уважение, тя видя как към подиума се плъзга електрическата инвалидна количка, в която се придвижваше Стивън Хокинг.

Прилепен до тъмната облегалка, прочутият физик от Кеймбридж, наследник на същата катедра, която Нютон бе оглавявал един век преди него, трудно можеше да се възприеме като нещо по-различно от едно болно тяло.

Ала Елиса познаваше зашеметяващия интелект, скрит в това тяло, и възхитителната личност, струяща през хлътналите му зад големи очила очи, както и желязната воля, която го бе превърнала, въпреки заболяването на централната му нервна система, в един от най-значимите учени в света. На Елиса ѝ се струваше, че възхищението, което изпитваше към него, никога няма да е достатъчно: Хокинг представляваше за нея *лично* доказателство, че в този живот никога нищо не бива да се смята предварително за изгубено.

С помощта на гласовия синтезайзер Хокинг превърна в разбираеми звуци предварително написания текст. Мигновено грабна вниманието на слушателите. Хапливите му коментари, произнесени на един механичен и точен английски, се посрещаха с бурен смях. Но, за неудоволствие на Елиса, се ограничи в изказването си до възможността за възстановяване на информацията, изгубена в черните дупки, и чак накрая, някак мимоходом, спомена за теорията на Бланес, завършвайки с думите:

— Клоните на секвоята на професор Бланес се извисяват все повече към небето на бъдещето, докато корените ѝ потъват в почвата на миналото, където не можем да слезем... — Последва пауза в електронния глас. — Въпреки това, докато висим, захванати за един от клоните, нищо не ни пречи да гледаме надолу и да съзерцаваме корените.

Тази фраза породила размисли у Елиса. Какво имаше предвид Хокинг? Беше ли това само „поетична“ златна окраска, или пък се опитваше да посее съмнение относно възможността да бъдат идентифицирани и разтворени струните изолирано? Така или иначе, очевидно беше, че „теорията за секвоята“ е загубила доста тежест сред големите физици. Оставаше да чуят изказването на самия Бланес, но тя не залагаше големи надежди в очакванията си.

Последва почивка за обяд. Всички присъстващи станаха вкупом и се струпваха около изходите на залата. Елиса тъкмо се нареди на опашката при главния вход, когато един глас прошепна в ухото ѝ:

— Готова ли си да загубиш?

Бе очаквала нещо от този род и не се забави с отговора си, обръщайки глава:

— А ти?

Ала Рик Валенте се бе изпарил, възползвайки се от прикритието на публиката. Елиса сви рамене и се замисли над възможен отговор на това предизвикателство. Беше ли подготвена? Може би не.

Но все още не беше победена.

Виктор Лопера ѝ предложи да обядват заедно по време на почивката. Тя с удоволствие прие, защото ѝ беше приятна компанията му. Независимо от това, че беше обсебен от онази хлъзгава тема, свързана с религията, заради която понякога бърбореше повече, отколкото трябва, Лопера умееше да води занимателни разговори и беше мил и забавен. Вече им бе станало приятен навик да се прибират заедно с неговата кола.

Купиха си вегетариански сандвичи в кафенето на самообслужване в Двореца на конгресите. Сандвичът на Виктор беше с двойно количество майонеза. Елиса подозираше, че единствено майонезата бе в състояние да накара другаря ѝ да забрави за миг темата за Тейяр дьо Шарден или за това как абат Льомер^[3] открил, че вселената се разширява, а Айнщайн отказал да му повярва; Виктор се

отдаваше изцяло на удоволствието да поглъща вкусния сос, без да го е грижа, че устните му се оплескват — после прокарваше дългия си език по тях и се почистваше като котка.

Не намериха свободна маса и хапнаха на крак, разговаряйки за докладите — той беше очарован от изказването на Райнхард Зилберг — и разменяйки поздравии с преподаватели и колеги (бяха като на някаква своеобразна витрина и на всеки пет секунди Елиса трябваше да се усмихва на някого). В един момент, доста неочаквано, гой й направи комплимент, изчервявайки се: „Много си красива днес.“ Тя му благодари, но не съвсем искрено. Въпросната събота бе решила, за пръв път след цяла седмица на пълна запуснатост, да си измие косата и да се посреще; беше облякла освен това светлосиня блуза и памучен тъмносин панталон, а не обичайните съдрани джинси, които спокойно биха могли „сами да тръгнат и да се приберат вкъщи“, според майка й. Не й хареса това, че Виктор забеляза тези подробности и я похвали.

Всъщност скоро си даде сметка, че интересът на Виктор към нея в този случай е специален. Разбра това, още преди той да заговори, от светкавичните погледи, с които я стрелкаше. Каза си, че като престъпник Виктор не би имал голямо бъдеще: беше най-прозрачната личност, която бе срещала.

Довършил и последната хапка от сандвича си и обрал с език всички остатъци от майонеза, Виктор каза с тон, в който прозираше добре пресметната липса на заинтересованост:

— Миналия ден говорих с Рик. — Тя видя как адамовата му ябълка се движи нагоре-надолу. — Като че ли сте се... сприятелили.

— Не, няма нищо такова — възрази Елиса. — Той ли ти го каза?

Виктор се усмихна, сякаш й искаше извинение за това, че неправилно е изтълкувал отношенията й с Валенте, но миг след това отново стана сериозен, както в началото.

— Не, аз сам стигнах до това заключение. Той ми каза, че му допадаш и че... се е хванал на бас с теб.

Елиса го загледа.

— Имам собствено мнение по отношение на теорията на Бланес — каза накрая. — Той пък си има свое. Хванахме се на бас, да видим кой от двамата ни е прав.

Виктор махна с ръка, сякаш не желаше да придава значение на този въпрос.

— Не си мисли, че ме интересува какво точно е станало между вас. — И добави толкова тихо, че Елиса трябваше да се наведе, за да го чуе, тъй като в кафенето беше доста шумно. — Исках просто да те предупредя да не... го правиш.

— Кое да не правя?

— Това, което той би те накарал. Каквото и да е то. За него не е игра. Добре го познавам. Бяхме много добри приятели... Той винаги е бил... Той е един доста извратен тип.

— Какво искаш да кажеш?

— Трудно е да ти обясня... — Изглежда я крадешком и промени тона си. — Добре де, не искам и да преувеличавам. Не казвам, че е..., че е луд, нито нещо подобно... Искан да кажа, че не изпитва голямо уважение към жените. Сигурен съм, че на някои точно това им харесва, по... — Лицето му беше почервенияло като домати. — Е, добре, неприятно ми е, че ти казвам всичко това. Много те ценя и исках... Можеш да правиш каквото си решиш, естествено, само че... аз не знаех, че сте разговаряли...

Помислих си, че е добре да те предупредя.

Изкуши се да му отвърне грубо. Нещо от рода на: „На двайсет и три години съм, Виктор. Мога сама да се грижа за себе си, благодаря ти.“ Но изведнъж осъзна, че Лопера, за разлика от майка ѝ, не цели да я напътства — беше искрен и вярваше, че ѝ помага, като ѝ говори така. Реши да не го пита също така какво още му беше разказал Валенте за разговора помежду им. При дадените обстоятелства за нея вече нямаше никакво значение това, което великият Четири-стотни-след-нея би могъл да направи или да каже.

— Валенте и аз не сме приятели, Виктор — повтори тя много сериозно. — И колкото до мен, нямам никакво намерение да върша нещо, което не ми харесва.

Виктор не беше доволен, сякаш усещаше, че единственият zlepоставил се след тези думи беше самият той. Отвори уста, после я затвори и разтърси глава.

— Естествено — съгласи се. — Беше глупост от моя страна...

— Съвсем не, благодаря за съвета ти. Наистина.

Прекъсна ги сигналът, който оповестяваше подновяване на докладите.

Елиса прекара следващите часове изцяло погълната от мисли върху детинските предупреждения на Виктор и от думите на докладчиците. Изведнъж забрави за всичко, свързано с Виктор и дори с Валенте, и се изправи на мястото си.

Давид Бланес се качваше на подиума. Ако това беше съдебен процес, тишината, с която го посрещнаха, беше тишина като при появата на обвиняем.

Бланес подхвана ироничната забележка за дървото оттам, където я бе оставил Хокинг.

— Секвойта е кичеста, ала не дава плод.

След по-малко от десет минути Елиса знаеше, че е загубила.

Бланес говори още трийсет минути, но за да каже предимно, че новите поколения физици ще открият „все още неподозирани начини“ за решаване на проблемите, които поставя краят „минало“ при струните. Спомена възможни решения, включително локалните променливи, и друго — което не беше хрумвало на Елиса — с имагинерни числа, ала ги окачества като „елегантни и безполезни, все едно да се нагиздиш с фрак наред пустиня“. Виждаше се, че е потиснат и изморен, може би до гуша му бе дошло да се брани срещу атаките на своите противници. Въпреки аплодисментите, Елиса беше сигурна, че изказването му е разочаровало публиката. Испита презрение към някогашния си идол. *Не желаеш да се бориш за идеите си. Аз пък искам.*

Последното изказване за деня беше на Бланес, но оставаше една кръгла маса след още една почивка. Елиса стана и се нареди на опашката за излизане. Зад гърба си чу гласа, точно по същия начин, както на обяд.

— Иди в мъжката тоалетна и чакай там.

— Все още не съм загубила — каза тя и бързо се обърна.

Виждайки, че пак се отдалечава, Елиса протегна ръка и го сграбчи за ризата. *Този път няма да си тръгнеш.*

— Не съм загубила — настоя.

Валенте се отдръпна, но не можа да избяга. Вървяха заедно до изхода и застанаха лице в лице във фойето. Видът му, както обикновено, предизвика у Елиса усещането, че на раменете си е

понесъл неонов надпис, гласящ: „Ето го Валенте Шарпе“ — огненочервена джинсова риза, закопчана до най-горното копче, колан и панталони в цвят бордо, червеникави боти и златен ланец и обеци. Картичката на участник в конгреса (която Елиса държеше прибрана в джоба си) висеше на ризата му на височината на гърдите и афишираше името му, проблясвайки. Целият му рус и влажен бретон бе грижливо положен върху дясното око. Гласът му издаде известно раздражение.

— Дадох ти първата заповед — отивай в мъжката тоалетна.

— Не мисля да ида.

В погледа му нещо проблесна, сякаш да се пошегува, при все че ръбестите му черти не трепнаха.

— Струва ми се доста подло от твоя страна да се отмяташ, госпожице Робледо.

— Не се отмятам, господин Валенте. Ще заплатя, когато загубя.

— Ясно е, че загуби. Бланес каза, че твоите променливи за локално време са като кучешко лайно на подметка.

— Става дума за едно мнение — възрази тя. — Той нищо не доказва, изрази просто едно мнение. Но физиката не се свежда до мнения.

— Оо, хайде сега...

— Облогът е голям. Искам да се убедя, че ти си прав, а аз — не. Или се страхуваш да не загубиш?

Валенте я гледаше, без да мига. Тя издържа, отвърщайки на погледа му. Накрая той пое дълбоко дъх.

— Какво предлагаш?

— Естествено, че няма да влизам в дискусия с Бланес, когато ни дадат думата за въпроси. Но нека направим следното — всички знаят, че Бланес ще реши кого да вземе в Цюрих въз основа на курсовите работи, които му предадохме. Сигурна съм, че ако моята идея му се стори достойна за изследване, ще вземе мен. Ако напротив, сметне, че е глупава, ще ме отхвърли. Предлагам да изчакаме дотогава.

— Ще избере мен — каза Валенте меко. — Свиквай с тази мисъл, скъпа.

— Още по-добре за теб. Но дори това не е нужно. Дори само ако ме отхвърли, ще си платя.

— Какво искаш да кажеш с това „ще си платя“?

Елиса пое дъх.

— Ще отида където кажеш и ще направя каквото наредиш.

— Не ти вярвам. Ще намериш друго извинение.

— Кълна ти се — каза тя. — Давам ти честната си дума. Ще направя каквото поискаш, ако ме отхвърли.

— Лъжеш.

Тя го погледна с блеснали очи.

— Приемам това по-сериозно, отколкото смяташ.

— Кое? Баса?

— Собствените си идеи. Твоят бас ми се струва тъпотия, както и всичко останало, което ми наприказва онази вечер у вас. Никой не ни „проучва“, никой не ни наблюдава. Онова с мобилния телефон е било случайност — върнаха ми го на другия ден. Мисля, че се правиш на интересен пред мен. Но ще ти кажа нещо. — Елиса разкри белите си зъби в широка усмивка. — Внимавай, господин Валенте, защото събуждаш моя интерес.

Валенте я наблюдаваше със странно изражение.

— Ти си уникална мацка — пророни тихо, сякаш на себе си.

— Затова пък ти, с подобни детайли като „мъжката тоалетна“, падаш все по-ниско в тълпата.

— Начина на плащане го решава победителят.

— Съгласна съм — прие Елиса.

Неочаквано той избухна в смях. Изглеждаше като да бе потискал този смях през целия разговор.

— Ама ти си страхотна! — продължи да повтаря известно време, като търкаше очи. — Направо невероятна! Искях да те изпитам, да видя как ще постъпиш. Кълна се, че щях да се напикая от смях, ако беше отишла в мъжката тоалетна... — После я погледна с нещо подобно на сериозност. — Но приемам предизвикателството ти. Напълно съм сигурен, че ще изберат мен. Всъщност бих казал, че вече съм избран, скъпа. И когато това стане ясно, ще ти се обадя на мобилния. С едно извънмяване. Ще ти кажа къде да идеш, как да стигнеш, какво да носиш със себе си и какво — не, а ти ще се подчиниш на всяка дума като дресирано кученце... И това ще е само началото. Ще се кефя както никога, кълна ти се... вече ти казах — интересна си ми, още повече с този твой характер, и съм любопитен да разбера докъде си готова да стигнеш... Или пък ще се окаже това,

което вече подозирам: че си лъжкиня, страхливка, която не държи на думата си...

Елиса изслуша обидите, като го гледаше спокойно, но вътрешно усещаше сърцето си да бие ускорено, а устата ѝ беше пресъхнала.

— Искаш ли да се откажеш? — попита той с престорена сериозност, загледан в нея с лявото си око (дясното беше затулено с перчем от коса). — Това е последната ти възможност.

— Аз вече направих своя облог — Елиса принудено се усмихна. — Ако ти имаш желание да се отметнеш...

Валенте имаше вид на дете, открило неподозирана играчка.

— Върховно — възкликна. — С теб ще се позабавлявам чудесно.

— Ще видим. А сега, моля да ме извиниш...

— Почакай — помоли Валенте и се огледа. — Вече ти казах, че съм сигурен, че ще спечеля, но искам да бъда напълно честен с теб. На този конгрес забелязвам някои подробности, които ме карат да мисля, че не всичко е така, както ни го представят... Бланес и Марини сякаш са прекалено заинтересовани да докажат, че тяхната „секвоя“ се е превърнала в бонзай, ала открих нещо интересно... — Направи ѝ знак, докато се отдалечаваше. — Ела, ако искаш да видиш.

Тръгнаха във фоайето, успоредно на масите за регистрация, като се разминаваха и гледаха да не се блъскат в хора с най-разнообразна външност: чужденци и местни, преподаватели и студенти, типове в костюм и вратовръзка и индивиди с джинси и тениски; други, които се опитваха да подражават на идолите си (предизвикваха смях у Елиса всички онези физици, които се развяваха с коси като на Айнщайн), и трети, домогващи се да докоснат някое от величията (инвалидната количка на Хокинг беше се изгубила сред рояк почитатели). Внезапно Валенте се спря.

— Ето ги. Заедно накуп, като истинско семейство.

Тя проследи погледа му. Те наистина образуваха отделна група, сякаш съзнателно се стремяха да се изолират от останалите. Разпозна Давид Бланес, Серджо Марини и Райнхард Зилберг, както и един млад учен в областта на експерименталната физика от Оксфорд, който беше изнесъл доклад след Зилберг — наричаше се Колин Крейг. Разговаряха оживено.

— Крейг беше един от ръководителите ми по физика на частиците — обясни ѝ Валенте. — Насърчи ме да се явя на изпитите за

курса на Бланес... Зилберг е преподавател по философия на науката и доктор на историческите науки. А сега погледни онази мадама, високата с лилава рокля, дето е до Крейг.

Тя трудно можеше да остане незабелязана, защото беше от онези жени, пред които ти спира дъхът. Дългата ѝ кестенява коса се спускаше право надолу до средата на бедрата ѝ, подобно на подострен молив, а стройната ѝ фигура бе очертана от елегантна, макар и семпла рокля. Придружаваше я девойка, която изглеждаше много млада и имаше буйна коса на албинос. Елиса не познаваше нито една от двете. Валенте добави:

— Това е Жаклин Клисо от Монпелие, известна фигура от световната палеонтология, а освен това е и антрополог. Другата, албиноската, сигурно е нейна ученичка...

— Какво правят тук? Не участват в никоя от работните групи...

— И аз това се питам. Мисля, че са дошли, за да се срещнат с Бланес. Този симпозиум беше нещо като семейна среща. Същевременно татко Бланес и мама Марини се опитват да внушат на научната общност да не очаква „секвоята“ да разцъфне тази година. Човек би казал, че целта им е да сложат картите на масата и да стане ясно, че никой не мами. Интересно, нали? Но това не е всичко.

Отдалечи се, пъхнал ръце в джобовете си и Елиса го последва, заинтригувана въпреки волята си. Стигнаха до другия край на фоайето. През големите прозорци се забелязваше, че светлината на летния ден още не беше помръкнала.

— Най-любопитно е следното — продължи той. — Преди два месеца се срещнах със Зилберг и Клисо в Оксфорд. Трябваше да обсъдя един въпрос с Крейг и го потърсих в кабинета му. Отвори ми вратата, но беше зает. Познах Зилберг и полюбопитствах да разбера коя е тази готина мадама с него. Но Крейг не ми ги представи. Всъщност като че ли се притесни от моята поява... Затова пък е полезно човек да поддържа приятелски връзки със секретарките — секретарката на Крейг впоследствие ми разясни всичко. Оказа се, че Клисо и Зилберг от цяла година провеждали някакви разговори с нейния началник и сега най-сетне се срещнали в Оксфорд.

— Вероятно са планирали съвместна работа — каза Елиса.

Валенте поклати глава.

— С Крейг доста се бяхме сприятелили и той обикновено ми разказваше за проектите, в които участва. Освен това каква съвместна работа може да има между тип като Крейг, който се занимава с ускорители на частици, историк като Зилберг и експерт по умрели маймуни като Клисо? И ако към всичко това добавим Бланес и Марини... какво ще се получи?

— Мешавица?

— Нещо такова или пък секта на почитателите на дявола.

Валенте снижи глас. — Или... нещо много по-екзотично.

Елиса го изглежда.

— Какво искаш да кажеш?

Той се задоволи да се усмихне. Музикален сигнал оповести подновяването на заседанията. Публиката, подобно на железни стружки, привлечени от магнит, се завтече към залата. Валенте направи знак с глава.

— Ето ги всички, погледни ги. Малките патенца след мама Патица: Крейг, Зилберг, Клисо, Марини... Поканата я изпраща Бланес, но парите не са негови... — обърна се към нея. — Сега вероятно ще разбереш защо съм толкова сигурен, че ни „проучваха“... Погледни това...

Беше спрял до един от афишите, поставен на стойка. На него можеше да се прочете на испански и английски: „Първи международен симпозиум. Природата на време-пространството според модерните теории. 16–17 юли 2005 година. Дворец на конгресите в Мадрид.“ Ала Валенте сочеше към нещо друго, изписано с дребен шрифт.

— Спонсориран от... — прочете.

— „Игъл Груп“ — дешифрира Елиса художествено изработения логотип. Буквата „г“ от „Игъл“ беше разположена така, че да се възприема и като инициал на „Груп“.

Ea **g** le
group

— Знаеш ли какво е това? — попита Валенте.

— Разбира се. Появи се отскоро, но го споменават доста често — консорциум от предприятия в Европейския съюз, създаден за развитие на науката...

Той се усмихна и я загледа.

— Моят баща ми каза веднъж, че съответствието на Ешелон в Европа е „Игъл Груп“ — обясни.

[1] Брана е пространствен обект, който се среща в теорията за струните. Произходът на думата идва от „мембрана“. За разлика от реалната мембрана, която е само двуизмерна, браните могат да имат различно количество измерения. Обозначават се като p -брани, където p съответства на количеството пространствени измерения на браните. Така 0-брана е безразмерна частица (точка), 1-брана е струна, 2-брана прилича на нормалната мембрана и т.н. В допълнение те имат още едно, времево измерение. Всяка p -брана обгръща един $(p+1)$ -измерен обем. Размерът на браните може да варира от астрономически до микроскопични стойности. — Б.пр. ↑

[2] Още преди появата на теорията за свръхструните, двама математици — Юджин Калаби от Пенсилванския университет и Шинг-Тунг-Яу от Харвард, описват „шестизмерни“ геометрични форми, за които теоретиците на теорията за свръхструните твърдят, че се вписват във вида структури, произтичащи от техните уравнения. Ако заместим сферите в увитото пространство с тези форми на Калаби-Яу, получаваме десет измерения: три пространствени, плюс шестте от формите на Калаби-Яу, плюс едно на времето. — Б.пр. ↑

[3] Жорж Анри Льомер — френски духовник, един от създателите на теорията за Големия взрив. — Б.пр. ↑

В неделя след последния доклад от сутрешната програма Виктор отново я потърси, за да обядват. Елиса прие поканата, освен всичко друго и защото искаше да разговаря с него. Беше се случило нещо странно.

В онази сутрин Рик Валенте не беше дошъл на симпозиума. Бланес — също. Това двойно отсъствие я разтревожи. Вярно беше, че неделният предобед бе посветен на експерименталната физика и това бе извън преките интереси на Бланес, но Елиса не можеше да не помисли, че изчезването на създателя на „теорията за секвоята“ и на Валенте Шарпе са свързани. Въпреки това засега избягваше да формулира дори пред себе си подозренията, които таеше.

Намериха маса в единия край на препълненото кафене и започнаха да се хранят в мълчание. Докато Елиса се чудеше как да подхване темата, Виктор изтри майонезата от брадичката си и после каза:

— Днес сутринта Бланес се е обадил на Рик и го е избрал за Цюрих.

Неочаквано тя си даде сметка, че е неспособна да преглътне залька, който беше отхапала.

— Аха — промълви.

— Рик ми се обади и ми каза. Обясни, че няма намерение да идва днес на заседанията, защото щял да се среща с Бланес.

Елиса глуповато кимаше с глава, задавена от онази суха топка хляб, която устата ѝ се оказваше безпомощна да изтласка както обикновено към гърлото. Помоли Виктор да я извини, стана, отиде в тоалетната и се освободи от запушалката, заседнала в устата ѝ. Написка си лицето и обмисли информацията по-добре. *Добре де, нали точно това очакваше? Какво те прихваща сега изведнъж?* През дългите безсънни часове тя вече бе разсъждавала върху тази възможност и знаеше прекрасно, че тя беше най-вероятната. В крайна сметка Рик Валенте от самото начало се беше утвърдил като любимец

на Бланес. Изтри се с книжни салфетки, върна се на масата и седна срещу Виктор.

— Радвам се за него — каза.

И предположи, че това е самата истина. Радваше се за случилото се сега, когато цялото това състезание беше най-сетне приключило. „Теорията за секвоята“ продължаваше да я примамва, все още изкусителна със завладяващата си математическа хубост, но скоро щеше да си тръгне и да я остави на мира. На хоризонта изгряваха други възможности, като стипендиите за Технологичния институт в Масачузетс и в Бъркли, за които беше кандидатствала, в случай че работата с Цюрих не стане. Беше убедена, че ръководител на дипломната ѝ работа щеше да бъде някой от най-добрите физици в света. Имаше амбиции и знаеше, че ще ги осъществи. Бланес беше уникален, но не беше *единствен* в своята уникалност.

— И аз се радвам... — отвърна дрезгаво Виктор. — Всъщност не съвсем. За него, разбира се, но... не и за теб. Тоест...

— Не ме интересува, наистина. С Бланес и неговата секвоя не свършва светът.

Чувстваше се по-добре след като бе изплюла залъка. Винаги се бе стремил да се адаптира към новите ситуации и тази също нямаше да бъде изключение. Щеше да разполага с известно време за истинска почивка и реши да преустрои живота си. Можеше дори да звънне на частния „шпионин“ Хавиер Малдонадо и да му върне поканата за вечеря, като използва случая да го поразпита за някои неща, които оставаха неизяснени след разговора ѝ с Валенте. *Ти шпионираше ли ме? Работиш ли за „Игъл Груп“?* Представяше си каква физиономия щеше да направи Малдонадо.

И в този момент си спомни за баса. Е, добре, беше почти сигурна, че Валенте няма да се сети. *Когато Бланес му е казал: „Идваш с мен“,* всякакви мисли за басове са изхвърчали от главата му и той екзалтиран се е завтекъл към професора, сто на сто.

А ако не беше така? А ако решише да продължи играта докрай? Прецени тази възможност и усети, че се изнервя. Естествено, не можеше да се отметне от думата си — щеше да направи всичко, което той поиска от нея, но и предполагаше, надяваше се, че той все пак няма да прекали. Тя щеше да отстъпи с надеждата, че и той щеше да отвърне по същия начин. Беше почти сигурна, че това, към което

Валенте се стремеше най-много, беше да я унижи и ако тя приемеше спокойно неговите искания, играта за него щеше да загуби целия си чар.

Ще ти кажа къде да идеш, как да стигнеш, какво да носиш със себе си и какво — не...

Неочаквано я подразни телефонът в джоба на панталоните ѝ. Все едно ръката на Валенте почиваше на бедрото ѝ. Извади го и провери за пропуснати обаждания — нямаше нито едно. После го остави на масата с жест на играч, който залага всичко само на едно число. Като вдигна поглед, видя тревогата в очите на Виктор, който сякаш беше отгатнал всяка една от мислите, минали през ума ѝ.

— Мисля, че вчера се поизхвърлих — каза Виктор. — Не трябваше да ти наговоря онези неща... Със сигурност си ме разбрала неправилно. Аз... не исках да те плаша.

— Не си ме изплашил — отвърна тя с усмивка.

— Радвам се да го чуя. — Ала гримасата на лицето му говореше точно обратното. — През целия ден си мислех, че съм преувеличил. В края на краищата Рик не е дявол...

— Подобно сравнение изобщо не ми е хрумвало. Но добре е, че казваш това, сатаната би могъл да се засегне.

Нещо в нейния отговор развесели Виктор. Като го видя да се смее, Елиса също се разсмя. Сетне сведе поглед към едва наченатия сандвич и към телефона до него, сякаш в очакване на нещо. Добави:

— Не разбирам как сте могли да се сприятелите. Толкова сте различни...

— Бяхме още деца. Като дете вършиш неща, които по-късно виждаш по друг начин.

— Предполагам, че си прав.

Изведнъж Виктор започна да говори. Монологът му беше като порой: фразите приличаха на гръмотевици, които с известно закъснение отекваха на устните му, ала мислите, които ги пораждаха, приличаха на припламвания на страховити светкавици вътре в него. Елиса внимателно го заслуша, защото за пръв път, откакто се познаваха, той не говореше за теолози, нито за физика. Наблюдаваше разсеяно някаква точка в пространството, докато гласът му отронваше историята.

Говореше както обикновено, за миналото. За това, което вече се е случило и продължава да се случва, както веднъж дядо ѝ беше ѝ обяснил. За нещата, които вече са били, но продължават да съществуват. Говореше за единственото, което избираме, когато решим истински да заговорим, тъй като е невъзможно да говорим с проникновение за друго, освен за нашите спомени. Докато го слушаше в кафенето, конгресът и професионалните ѝ вълнения се разсеяха и Елиса се вгълби единствено в гласа на Виктор и в разказваната от него история.

Няколко години по-късно разбра, че дядо ѝ е имал право, когато веднъж бе казал: *Миналото на другите може да се превърне в наше настояще.*

Времето наистина е странно. Отнася нещата някъде далеч, докдето нямаме достъп, но дори и оттам те продължават да оказват магическо въздействие върху нас.

Виктор беше станал отново дете и тя почти ги видя пред себе си: двама самотни малчугани, които имаха сходни интелектуални вълнения и вероятно сходни вкусове; и двамата бяха завладени от любознателност и копнеж по знание, но също и от влечения, които други момчета на тяхната възраст не се осмеляваха да осъществят. Те обаче го правеха и точно затова бяха различни. Рик беше водачът — той знаеше какво трябва да се прави, а Виктор — Вики — се съгласяваше мълком, може би от страх пред това, което можеше да го сполети, ако откаже, а може би подтикван от желание да не остане по-назад.

Основната привлекателна черта на Рик — както обясни Виктор — беше същевременно и най-големият му недостатък: неизбродната самота, в която живееше. Изоставен от родителите си на грижите на своя чичо, който ставаше все по-безразличен и дистанциран, Рик не познаваше правила, нито норми на поведение и му беше невъзможно да мисли за нещо извън себе си. Целият заобикалящ го свят беше за него като някакъв театър, създаден единствено за негово забавление. Виктор се бе превърнал в постоянен зрител в този театър, но веднъж пораснал, бе престанал да присъства на фантастичните представления.

— Рик беше различен от всички нормални хора — имаше силно развито въображение, но заедно с това здраво стъпваше по земята. Не хранеше никакви илюзии. Поискаше ли да постигне нещо, се посвещаваеше на него с всичките си сили, без да го е грижа за каквото и за когото и да било... В началото той ми харесваше такъв, какъвто беше. Предполагам, че това е естествено за всяко дете при срещата му с подобна личност. По онова време снегът на Рик се заключаваше в секса. Но от перспективата на един неизменен цинизъм. Момичетата, като цяло момичетата, за него бяха нисши същества. Като момче се забавляваше да заменя лицата на моделите от еротични списания, каквито той колекционираше в изобилие, с лица на съученички от училище... Това отначало ни забавляваше, но после ни писна. Не можех да понасям това негово отношение към момичетата... За него те бяха като предмети, вещи, които можеха да му доставят удоволствие. Не го видях нито веднъж влюбен, той само ги използваше... Харесваше му да ги снима, да ги филмира без дрехи, в банята... Понякога им плащаше, но друг път нравеше това без тяхно знание, със скрита камера.

Спря и погледна Елиса, сякаш търсейки нещо в изражението ѝ, което да го накара да прекъсне своя разказ. Но с един жест тя го подкани да продължи.

— На всичко отгоре разполагаше с пари и с терен, където да прави каквото му скимне. Лятно време прекарвахме ваканцията в една къща, която семейството на Рик притежаваше в околностите на една андалуско село на име Олеро... Понякога ходехме там с приятелки. Бяхме сами, мислехме се за кралете на всемира. Рик обикновено правеше там пикантни снимки на своите приятелки. И така, един ден се случи нещо. — Усмихна се и намести очилата на носа си. — Харесвах едно момиче и ми се струва, че тя също ме харесваше... Казваше се Кели. Беше англичанка и учеше в нашето училище... Кели Греъм...

— Постоя за миг, сякаш вкусвайки насладата от звука на това име. — Рик я покани в къщата, но това ни най-малко не ме притесни. Бях напълно сигурен, че той е наясно, че с Кели не може да си играе. Въпреки това една сутрин... ги изненадах... Рик и тя... — загледа се в Елиса, поклащайки глава. — Е добре, аз съм от онзи тип хора, дето се ядосват веднъж на десет години, но... но...

— Но когато се ядосат, няма как да не забележи човек — помогна му Елиса.

— Да... Хубавичко ги насолих. Е, детски работи, сега си давам сметка; бяхме само на десет-единайсет години, но наистина, когато ги видях да... да се целуват и опипват, бях шокиран... много шокиран. Скарахме се и Рик ме блъсна. Бяхме навън, на едни скали до реката. Паднах и си ударих главата... За мой късмет наблизко имаше някакъв мъж, дошъл да лови риба. Вдигна ме и ме закара в болницата. Не беше нищо сериозно — няколко шева, само няколко, мисля, че белегът още седи... Но това, което искам да ти кажа, е следното: прекарах няколко часа в несвят и когато дойдох на себе си през онази нощ... Рик седеше до мен и ми поиска прошка. Моите родители ми разказаха, че през цялото време не се отделил за минутка от мен. През цялото време... — повтори с навлажнени очи.

— Щом се свестих, се разплака и ме помоли да му простя. Мисля си, че човек трябва да е имал приятели в детството си, за да познава истинското приятелство... През онзи ден го почувствах по-близък от когато и да било. Разбираш ли? Ти ме попита какво ни свързва... Мисля си, че неща като това ни свързват...

Настъпи тишина. Виктор дълбоко въздъхна.

— Разбира се, че му простих. Всъщност смятах, че приятелството ни ще е вечно. Сетне всичко отмина. Пораснахме и всеки пое по своя път. Не престанахме да се чуваме, но отношенията ни се влошиха — издигнахме прегради помежду си. Всъщност той винаги се е опитвал да ме въвлече в своите занимания. Разказваше ми как подел момичета в Олеро. Снимал ги скришом, понякога докато правел секс с тях. После им показвал снимките и... и ги шантажирал. „Нима искаш родителите ти или приятелите ти да видят това?“, им казвал. И ги принуждавал отново да му позират... — Направи пауза и продължи: — Естествено, нито веднъж не е имал работа с полицията. Внимаваше много, а те в крайна сметка решаваха да мълчат...

Ти присъствал ли си някога на това? — попита Елиса. Имам предвид шантажирането.

— Не, но той ми е разказвал.

— Сигурно е искал да се изфука.

Виктор я погледна както се гледа някой, когото уважаваме много, но който току-що ни е разочаровал в нещо от изключителна важност.

— Ти не разбираш... Не можеш да разбереш по какъв начин Рик се държеше с тях...

— Виктор, Рик Валенте може и да е извратен, но в крайна сметка е жалък тъпак. Така мисля.

— Мислиш ли, че си способна да не му се подчиниш? — рязко попита той. Обичайното му бавно темпо на говорене напълно беше изчезнало. — Мислиш ли, че ако приемеш да станеш част от играта му, ще съумееш да не изпълниш *всичко*, което той ти нареди?

— Мисля, че ти въпреки всичко продължаваш да изпитваш възхищение към него — каза тя с досада. — Валенте е един глупак, който никога в живота си не е получил дори един шамар от родителите си, а ти си въобразяваш, че е безскрупулен садист, способен на най-безумни извращения. Не знам, може би ти *харесва* да смяташ, че е така...

Мигом осъзна, че е казала нещо нередно. Виктор я гледаше безкрайно сериозно.

— Не — каза. — Грешиш. Изобщо не ми харесва.

— Искан да кажа...

Електронна музика ги прекъсна. На ръба на уплахата, Елиса взе мобилния си телефон от масата и погледна дисплея: обаждането беше от неизвестен номер.

За миг си припомни разговора си с Валенте от предния ден, как той плъзга воднистия си поглед по нея през бретона. *Ще ти кажам къде да идеш, как да стигнеш, какво да носиш със себе си и какво — не, а ти ще се подчиниш... И това ще е само началото. Ще се кефя както никога, кълна ти се...*

В продължение на един кратък миг изпита страх да се обади. Сякаш настойчиво викацията я телефон я приканваше да навлезе в свят, различен от познатия досега, свят, към който разговорът с Рик Валенте и историята на Виктор бяха просто въведения. „Може би — си каза — е за предпочитане да мина за страхлива и непочтена пред това да приема подобна неясна покана...“

Вдигна несигурно очи и погледна Виктор, който сякаш й казваше с огромните си очи на уловено в капан улично куче: „Не се обаждай.“

Точно тази слабост, този скрит страх, който забеляза у него, я накара да се реши. Исканше да докаже на Рик Валенте Шарпе и на

Виктор Лопера, че тя е направена от друго тесто. Нищо и никой не можеше да я уплаши.

Поне така вярваше в онези щастливи времена.

— Да — отговори с твърд глас, очаквайки да чуе и най-лошото.

Ала това, което чу, я накара да застине.

Затвори и загледа Виктор с глупаво изражение.

Майка й, не беше за вярване, отмени всички часове във фризьорския салон „Пикарда“ и я придружи до летище „Барахас“ във вторник сутринта. Държеше се много мило и не криеше радостта си от случилото се. Може би предполагаше Елиса — радостта й идваше от мисълта, че малкото птиче полита само и напуска свидното гнездо. *Но нека не бъдем злобни, още повече сега.*

Ала Елиса се зарадва най-много, когато видя Виктор.

Беше единственият колега, дошъл да я изпрати. Не я целуна, но я потупа по гърба.

— Поздравявам те — каза, — при все че още не разбирам как успя...

— Нито пък аз — съгласи се Елиса.

— Все пак логично беше. Да избере и двама ви, искам да кажа — бяхте най-добрите в курса...

Усещаше гърлото си свито. Нищичко не помрачаваше нейното щастие — не мислеше дори за Валенте, когото със сигурност щеше да срещне в Цюрих. В края на краищата нито един от двамата не беше спечелил баса. Резултатът бе равен, както винаги.

Оставаше малко повече от половин час до излитането на самолета, но тя искаше да изчака на вратата за отвеждане. При скенера за проверка на пътниците майка и дъщеря се погледнаха мълчаливо, сякаш колебаейки се коя от двете първа да направи следващата стъпка. Неочаквано Елиса протегна ръце и обгърна елегантното, парфюмирано тяло. Не искаше да плаче, но докато си казваше това, сълзите се затъркаляха по страните й. Изненадана, майка й я целуна по челото. Леко, хладно, дискретно докосване.

Пожелавам ти много щастие и всичко най-хубаво, дъще.

Елиса помахаше с ръка и пусна чантата в скенера.

— Обаждай се и пиши, не ме забравяй — говореше майка й.

Много, страшно много късмет — повтаряше Виктор. Дори когато вече не можеше да го чуе, ѝ се стори по движението на устните му, че продължава да повтаря същото пожелание.

Лицата на майка ѝ и на Виктор останаха зад гърба ѝ. През прозорчето на самолета се загледа отвисоко в Мадрид и си каза, че започва нова глава в историята на живота ѝ. *Обади ми се. Искане да отида в Цюрих да работя с него. Невероятен е.* За нея всичко се беше променило.

Беше престанала да е студентката „Робледо Моранде, Елиса“ и влизаше наистина в различен свят, съвсем различен от онзи, от който се беше плашила. Свят, който като че ли я очакваше там във високото, където яркото слънце ѝ намигаше. И тя се насочваше към това слънце, сякаш възседнала крилата колесница, взела в ръце собствените си юзди.

Усмихна се и притвори очи, наслаждавайки се на усещането. Години по-късно щеше да си каже, че ако беше подозирала какво я очаква след това пътуване, нямаше да се качи на самолета, нито пък щеше да отговори на позвъняването на мобилния си телефон в онази неделя.

Ако само беше предполагала, би се върнала вкъщи и би се затворила в стаята си, заковавайки врати и прозорци, скривайки се завинаги.

Но в този момент тя още нищо не знаеше.

III ОСТРОВЪТ

Островът е изпълнен с шумове.

Уилям
Шекспир

Очите неотлъчно я наблюдаваха, докато се движеше гола из стаята.

Тогава я обзе първото предчувствие, леко предусещане за онова, което щеше да последва по-късно, при все че в онзи момент все още не го подозираше. Едва по-късно осъзна, че онези очи бяха само въведение.

Всъщност очите не бяха мракът, те бяха преддверие към мрака.

Не бе изпитала тревога до момента, в който я закараха в къщата.

Дотогава всичко беше нормално и дори забавно. Фактът, че един изрядно костюмиран мъж я очакваше на летището в Цюрих с табела с нейното име, ѝ се стори проява на пословичната швейцарската организираност. Докато следваше широките му крачки, потисна смеха си при мисълта, че отначало го помисли за някой колега и почти се изкуши да захване да обсъжда с него големите проблеми на физиката. Това обаче беше шофьорът.

Пътуването с тъмния фолксваген беше приятно наред един пейзаж, доста различен по цвят от златистото голо плато, което обграждаше Мадрид. Струваше ѝ се, че открива милиард различни отсенки на зеленото, подобно на онези цветни моливи, с които като дете изпъстряше блокчетата за рисуване (та нали тези моливи бяха швейцарски?). Вече познаваше в известна степен тази страна — по време на следването беше прекарала няколко седмици в ЦЕРН (Европейски център за ядрени изследвания) в Женева. Знаеше, че този път се насочват към Технологичната лаборатория за физически изследвания в Цюрих, където я очакваше запазена стая в общежитието. Никога не беше посещавала прочутата лаборатория, в която се бе родила „теорията за секвоята“, ала беше виждала безброй много снимки на сградата.

Затова смръщи вежди, когато разбра, че не я водят там.

Сигурно се намираха на няколко километра на север (на една от табелите бе прочела Дюбендорф), в нещо подобно на малко имение с красиви дървета, добре поддържана морава и луксозни коли, паркирани на входа. *Къщата на продуцента. Всъщност ще правят филм.* Шофьорът ѝ отвори вратата и свали багажа. *Тук ли ще бъда настанена?* Ала не ѝ оставиха време за мислене. Някакъв тип, за когото предположи, че ползва услугите на същото шивашко ателие като шофьора (вероятно не беше далеч от истината), я помоли да свали якето си и я погъделичка под мишниците и по крачолите на джинсите с някакъв детектор. Откри ключовете за дома ѝ, нейния мобилен телефон и парите ѝ. Върна ѝ всичко непокътнато и я придружи из някакви помещения, където паркетът отразяваше светлината, сякаш беше езеро с дълбоки води; сетне я предаде в ръцете на друг мъж, който ѝ се представи като Касимир.

Дори и името и заваленият испански, на който говореше, да не го бяха издали, Касимир притежаваше други явни качества, които щяха да ѝ подсказват, че той със сигурност може да е всичко друго, но не и испанец: телосложението му, подобно на вграден гардероб, на когото е бил вдъхнат живот, златистата му коса, бялата му англосаксонска кожа, която контрастираше с черното поло и сивите панталони. Прекрасно изпълняваше ролята си на изтривалка с надпис „Добре дошли“. Дали пътуването ѝ е било приятно? И дали друг път е посещавала Швейцария? Докато я засипваше с тези и още подобни вежливи въпроси, той я въведе в светъл кабинет и я покани да седне при едно писалище от черешово дърво. Зад стола на Касимир един прозорец разкриваше гледка към слънчевия швейцарски ден, а отляво на Елиса (отдясно на Касимир) издължено огледало отразяваше стаята, показвайки образа на друга Елиса с вълниста черна коса, розова тениска с презрамки, изпъкващи на мургавата ѝ кожа върху белите презрамки на сутиена (майка ѝ ненавиждаше подобни „вулгарни“ контрасти), прилепнали джинси и маратонки, а също и на още един огромен Касимир в профил, сплел гигантските си ръце. Тя съдържа смеха си — бе си припомнила едно еротично видео, което беше качила веднъж на компютъра си от интернет, където караха някакво момиче да се съблече в кабинета на продуцент на порнофилми, докато го наблюдава в огледалото. *Защото зад това огледало положително*

някой ме шпионира. Това е търговия с бели жени — оценяват стоката, преди да я приемат.

— Професор Бланес не е тук. — Касимир беше извадил два вида документи — на бяла и синя хартия. — Но щом прочетете и подпишете това, ще отидете при него. Това са общите условия. Четете ги внимателно, защото има неща, които не успяхме да изясним с вас предварително. И ме питайте, ако има нещо неясно. Желаете ли кафе, разхладително...?

— Не, благодаря.

Как се казва на испански — „разхладително“, или „разхладителна“ — изказа колебанията си Касимир с безгрижно любопитство. А когато Елиса разсея съмненията му, добави чистосърдечно: — Понякога се обърквам.

Документите бяха написани на безупречен испански. На бялата хартия пишеше: „Трудови отношения“, а на синята — някакъв код „Аб“, но Касимир ѝ обясни за какво става дума.

Синият документ представлява правилата за поверителност. Защо първо не ги прочетете?

Забеляза името си, изписано с главни букви наред безбройните думи в текста, и отново усети тревожно пробуждане. Не беше очаквала да види името си вече изписано със същия шрифт като останалата част от документа, а нанесено с химикалка в нарочно оставено непопълнено място. Като видя „ЕЛИСА РОБЛЕДО МОРАНДЕ“, отпечатано с идентични букви като останалите, тя се стресна — сякаш точно тя беше станала причина за написването на целия документ, като че ли прекалено много неща се въртяха около нея.

— Всичко ли е ясно? — попита отново с готовност да обслужи Касимир.

— Тук се казва, че няма да имам право да публикувам никаква разработка...

— Така е, за известно време, но само във връзка с изследванията на професор Бланес. Прочетете по-долу: клауза „5С“... „Това ограничение се отнася само за настоящото изследване и за срок не по-малък от две години“, но това не пречи да публикувате трудове заедно с професор Бланес или с който и да било друг професор, ако те са свързани с други теми. А сега погледнете следващата клауза. Предоставя ви се възможност да разработите докторска теза с

професор Бланес, при условие че не е свързана с темата от споменатия период... Ако прочетете белия документ, където пише „Размер на стипендията“... ще видите, че тя е доста голяма. И не включва настаняването, което е безплатно — единствено разходи за храна и лични разходи... Ще ви се изплаща всеки месец като заплата до декември тази година включително.

Друг, много по-студен глас, ѝ говореше от синята хартия със заглавия, които тя почти не разбираше: „Норми, свързани с научните изследвания и сигурността на държавите — членки на Европейския съюз“, „Норми за поверителност след изтичане срока на договора“, „Наказателни аспекти на разкриването на държавна тайна и класифицирана информация“... Но не тези изрази я тревожеха най-много, а вежливата настойчивост на Касимир, упорството му да я убеди да не се безпокои, търпението, с което ѝ поднасяше всичко на достъпни порции, за да може да погълне съдържанието на цялата чиния, без да се противи.

— Ако искате да ви оставя сама да го прочетете на спокойствие...

Вдигна поглед и замижа, защото светлината нахлуваше през прозореца. Даде си сметка за нещо, което не беше забелязала досега — нима беше възможно? Касимир носеше очила. Кога ги беше сложил? С тях ли беше от самото начало? Умът ѝ дълбаеше около този и други въпроси и я караше да се чувства объркана.

— В какво се състои работата?

— Ще помагате на професор Бланес.

— Но в какво?

— В неговите изследвания.

Потисна изнервения си смях. От огледалото другата Елиса я гледаше злобно.

— Искам да знам какви изследвания ще трябва да правя с професор Бланес.

— А, нямам никаква представа. — Касимир се усмихна. — Не съм физик.

— Да, но аз бих искала да знам какво ще трябва да правя, ако нямате нищо против.

— Веднага ще го узнаете. Щом подпишете условията, ще задействаме всичко ей „сегинка“... „Сегинка?“ — Поколеба се и се

поправи: — „Сегичка“.

Този път Елиса не сподели шеговитостта му.

— Кои условия?

— О, исках да кажа, щом чисто и просто подпишете.

Това е като разговор между глухи. Каза си, че ако майка ѝ я видеше в този момент, би разпознала Злобна-усмивка-номер-едно-на-Елиса-Робледо. Ала господин Касимир не беше майка ѝ и също се усмихна.

— Вижте, нямам намерение да подписвам, преди да съм наясно какво ще трябва да правя.

Като покорно огледало (или ехо на нейното поведение), Касимир прояви раздражение:

— Вече ви обясних, ще помагате в изследванията на професор Бланес...

Какво означава „ИГ сигурност“? — промени тя тактиката и посочи някакъв ред на бялата хартия. — Пише го навсякъде. Какво е това?

— О, основната компания, която финансира проекта. Това е консорциум от няколко изследователски организации...

— „ИГ“ „Игъл Груп“ ли означава?

— Това са инициалите. Но аз не работя за тях и не знам.

Оо, колко сте хитър, господин Оо. Елиса реши да забрави за учтивостта и да изстреля право в лицето на господин „Оо“ дъжд от сачми.

— Вие ли ме следяхте през последните седмици? Вие ли поставихте предавател в мобилния ми телефон и ме накарахте да отговарям на въпросник от петдесет въпроса?

С удоволствие видя как усмивката и спокойствието на този тип се изтриват напълно от лицето му, отстъпвайки място на обърканост. Очевидно беше, че получените инструкции са имали предвид по-смирени клиенти, или пък той я беше подценил, смятайки, че като момиче ще се поддаде по-лесно на манипулиране.

— Извинете, но...

— Не, вие ме извинете. Мисля, че вече знаете доста относно скромната ми особа. Сега е мой ред да искам обяснения.

— Госпожице...

— Искам да говоря с професор Бланес. В крайна сметка ще работя с него.

— Вече ви казах, че не е тук.

— Добре, настоявам някой да ми каже поне върху какво точно ще работя.

— Няма да узнаете това — изрече друг глас на съвършен английски.

Мъжът току-що бе влязъл през една врата до огледалото, зад Елиса. Беше висок и слаб и носеше безупречно ушит костюм. Русата му коса бе прошарена на слепоочията, а мустакът му беше старателно оформен. С него се беше появил още един мъж — нисък и як. *Значи е вярно, шпионирани са ме.* Сърцето ѝ се сви.

— Разбирате английски, нали? — продължи мъжът с глас, подобен на виолончело, и пристъпи към нея. За разлика от Касимир не ѝ подаде ръка, нито пък си направи труда да се престори на сърдечен. Очите му я впечатлиха най-много: бяха сини и студени като диамантен резец. — Казвам се Харисън, а този господин се нарича Картър. Отговаряме за сигурността. Повтарям ви — няма да узнаете нищо. Ние самите нищо не знаем. Става дума за разработка, свързана с изследванията на професора и смятана за „класифицирана информация“. Професорът се нуждае от сътрудничеството на млади учени и вие сте между избраните.

Мъжът млъкна и спря. Стоеше до нея, впил сините си остриета в лицето ѝ. След кратка пауза добави:

— Ако приемате, подпишете. Ако ли пък не, връщате се в Испания и всичко приключва. Някакви въпроси?

— Да, няколко. Следяхте ли ме?

— Всъщност да — отвърна мъжът с досада, сякаш това беше най-очевидното и незначително нещо. — Следяхме ни, наблюдавахме движенията ви, накарахме ви да отговорите на един въпросник, проучвахме частния ви живот... По същия начин действахме и с други кандидати. Всичко е законно. Прието е по силата на международни договорености. Обикновени рутинни действия. Когато кандидатствате за нормална работа, вие представяте автобиография и отговаряте на въпроси на интервю и това не ви се струва нередно, нали? Е, това тук са рутинните действия при постъпване на работа, дефинирана като „класифицирана информация“. Други въпроси?

Елиса спря, за да размисли. В ума ѝ се пресичаха като светкавици лицето на Хавиер Малдонадо и звукът на неговия глас. „Добра журналистика се прави с търпеливо събирана информация.“ Кучи син. Но бързо се успокои. Той просто си беше вършил работата. Сега е мой ред да свърша своята.

— Можете ли да ми кажете поне дали ще остана в Цюрих?

Не, няма да останете тук. Щом подпишете, ще бъдете отведена другаде. Прочетохте ли раздела „Изоляция и контрол на сигурността“?

Втора страница от синия документ — помогна ѝ Касимир, намесвайки се за пръв път в новия разговор.

— Изоляцията ще бъде пълна — каза Харисън. — Всяко обаждане, всеки контакт с външния свят, каквото и да е средството на осъществяването му ще бъдат контролирани. За пред останалия свят — и тук включвам близки и приятели — ще продължавате да бъдете в Цюрих. Всяко непредвидено събитие, произтичащо от това положение, е наша грижа. Вие няма защо да се безпокоите например, че семейството ви или някой приятел може да реши да ви изненада, като ви навести, и ще установи, че ви няма. Ние ще се справяме с това.

— Когато казвате ние, кого имате предвид?

Мъжът за пръв път се усмихна.

— Господин Картър и себе си. Нашата мисия е да направим така, че вие да мислите единствено за уравнения.

— Погледна часовника на ръката си. — Времето за въпроси изтече. Ще подпишете ли, или ще изчакате тук следващия полет за Мадрид?

Елиса погледна листовите на масата. Изпитваше страх. Страх, който отначало окачестви като „нормален“ — всеки на нейно място би се чувствал така, — но впоследствие разбра, че в него се крие нещо повече. Като че ли някакъв глас вътре в нея ѝ крещеше: *Не прави това! Не подписвай. Тръгни си.*

— Мога ли да изчета всичко на спокойствие, с чаша вода? — каза.

Тайнствените изживявания могат да се окажат забравими, но същевременно — и това е парадоксалното — подробностите, които си спомняме от тях, често са незначителни, несвързани и дори глупави.

Изменчивата ни памет запечатва като с нагорещено желязо в спомените ни определени усещания, но в същото време не позволява те да са най-подходящите за едно обективно описание на цялостното събитие.

Не на себе си, изнервена, Елиса беше съхранила от онова първо пътуване само най-обикновени сцени. Като например разправията между Картър, якия мъжага (само той я придружи, а Харисън щеше да срещне отново, дълго след първото им запознанство), и един от подчинените му, докато се качваха в десетместния самолет, който ги очакваше същия ден по обяд на летището в Цюрих — спорът бе възникнал привидно от упоритото съмнение дали „Абдул си е на мястото“, или „Абдул си е тръгнал“ (така и не разбра кой бе Абдул). Пазеше спомен също за големите, космати и жилести ръце на Картър, който седеше в другия край на пътешката в самолета и вадеше някаква папка от куфарчето си. Или пък мирисът на цветя и газьол (ако изобщо е възможен подобен смесен аромат) на летището, където кацнаха (казаха им, че е на територията на Йемен). Или пък онзи забавен момент, когато Картър трябваше да ѝ покаже как да си постави спасителната жилетка и да си нахлузи каската, докато се качваха на огромния хеликоптер, спрял на отдалечена писта: „Не се плашете, това са обикновени мерки за сигурност при продължителни полети с военни хеликоптери.“ Или пък подстриганата като канадска ливада коса на Картър и рядката му брада, прошарена тук-таме с бяло. Или пък донякъде резките му маниери, особено когато даваше нареждания по телефона. Или топлината, която я беше обляла, след като си сложи каската.

Всички и всеки един от тези дребни детайли изградиха спомена за нейните преживявания от най-краткия ден и най-дългата нощ в живота ѝ (пътуваха в посока изток). С тези късчета през следващите години тя щеше да се мъчи да пресътвори един петчасов полет със самолет и хеликоптер.

Ала от всички спомени, които ръждата на времето караше да помръкнат, един остана незаличим, отчетлив докрай и тя го възстановяваше непокътнат всеки път, когато се сецаше за онова приключение.

Думата върху корицата на папката, която Картър извади от куфарчето.

Тази странна дума представляваше повече от всичко друго визуално обобщение на въпросния ден. Последвалите събития щяха да направят така, че тя никога да не я забрави.

„Зигзаг“.

„Представете си някой, копнеещ да проумее всичко, което аз съм видял“ — тази любопитна фраза се четеше на английски под рисунка, на която беше изобразен мъж, съзерцаващ два светлинни кръга в небето. Търсеше да си облече някаква дреха, когато въпросната рисунка привлече вниманието ѝ. Представляваше ваденка, поставена на стената на леглото ѝ откъм главата, която тя не беше забелязала дотогава.

И точно тогава се случи онова нещо.

Не става дума за някаква разумна мисъл, а за нещо като физическо усещане, някаква топлина в слепоочията ѝ. Беше съблечена и това изостри тревогата ѝ. Обърна глава и погледна към вратата.

И видя очите.

Не бе като да не го беше очаквала. Бяха я предупредили, че е възможно подобно нещо да се случи — в Нуева Нелсон надали щеше да може да се наслаждава на неприкосновеност на частния си живот. Беше ѝ го казала госпожа Рос предната вечер, посрещайки я на песъчливата земя, където хеликоптерът се беше приземил (всъщност тази нощ — часовете се объркаха в главата ѝ). Госпожа Рос наистина се беше държала много внимателно, дори сърдечно: усмивката, с която я посрещна на слизане от самолета, почти докосваше златистите обеци с форма на детелина, увиснали на ушите ѝ. Протегна и двете си ръце.

— *Добре дошла в Нуева Нелсон!* — възкликна възторжено, когато се отдалечиха от оглушителния рев на витлата — човек би казал, че пристига на някакво грандиозно празненство и че тази жена е натоварена със задачата да посреща гостите и да организира забавленията.

Но не ставаше дума за празненство. Мястото беше много тъмно и горещо, точно така — тъмно и горещо, и светлини от прожектори се движеха, осветявайки части от бодлива тел. Морски бриз, неприличащ

на никой друг от предишни брегове, разроши косата ѝ и при все че имаше тапи в ушите си, тя дочу странни шумове.

— Намираме се на около сто и петдесет километра на север от архипелага Чагос и на приблизително триста километра на юг от Малдивските острови, в средата на Индийския океан — продължи госпожа Рос на английски, докато с подскоци се придвижваше през пясъка. — Островът е бил открит от португалец, нарекъл го Ла Глория, но след като станал британска колония, бил прекръстен на Нуева Нелсон. Принадлежи към ВЮТ (Британски територии в Индийския океан) до 1992 година, но понастоящем е част от владения на консорциум на Европейския съюз. Това е благословен рай, сама ще се убедиш. Въпреки че не бива да очакваш кой знае какво — островът е по-малък от дланта ти, някакви си единайсет квадратни километра.

Бяха прекосили бодливата тел през нещо като врата в заграждението, която един войник (не полицаи, а въоръжен до зъби *войник*; тя никога не беше се доближавала толкова до човек, оборудван с подобно оръжие) държеше отворена. Елиса се обърна, за да види дали господин Картър ги следва, но видя само двойка войници до хеликоптера, от който току-що беше слезла.

— Ще разгледаш острова сутринта. Предполагам, че си изморена.

— Не много. — Всъщност имаше чувството, че е забравила какво прави човек, за да се измори.

— Не ти ли се спи?

— У дома... — прекъсна, защото си даде сметка, че говори на испански. Преведе бързо. — У дома обикновено си лягам късно.

— Разбирам, но сега е 4:30 сутринта.

— Колко?

Смехът на госпожа Рос беше приятен. Елиса също се засмя, когато осъзна грешката си. Според нейния часовник още нямаше единайсет вечерта. Пошегува се малко: не искаше госпожа Рос да си каже, че няма много опит в пътуванията, което не беше истина. Но нервите ѝ изневеряваха.

Повървяха до последната барака в една редица от общо три сглобями постройки. Госпожа Рос отвори някаква врата и те се озоваха в коридор, осветен от малки лампички, подобни на онези, които продължават да светят в киносалоните след угасване на

осветлението. Това, което Елиса усети най-силно, беше промяната в температурата, дори в самата атмосфера от лепкавия въздух на открито в задуха на затворените помещения в тези сглобяеми постройки. От двете страни на коридора имаше стаи със странни шпионки на вратите. Госпожа Рос отвори друга врата в дъното, поспря пред първата отляво, завъртя дръжката, без да използва ключ, и запали лампата в съседно помещение.

— Това е твоята стая. В момента не се вижда добре, защото нощем се оставя само осветлението в банята, но...

— Прекрасна е.

Беше очаквала да я настанят в нещо като килия. Ала помещението беше просторно — по-късно щеше да измери около пет метра на ширина и три на дължина и уютно мебелирано с гардероб, малко писалище и легло в средата с нощно шкафче до него. От леглото нататък стаята се стесняваше към второ помещение, чиято врата госпожа Рос побърза да отвори: „Банята“, поясни.

Тя се задоволяваше да кима утвърдително и да изказва задоволство, ала госпожа Рос мина направо на темата в нещо подобно на разпит „между жени“: колко смени бельо носи, ползва ли специален шампоан, какви видове превръзки са ѝ необходими, има ли пижама, или не използва такава, носи ли бански костюм и т.н. Сетне посочи входната врата и Елиса забеляза, че тя също е снабдена с правоъгълно стъклено прозорче за наблюдение в стила на онези от филмите по стаите на опасни луди. Изпита странно усещане. Друго, идентично прозорче се виждаше на вратата на банята, която нямаше ключалка, нито райбер.

— Такива са инструкциите за сигурност — обясни ѝ Рос.

— Те го наричат „кабини с намалена защита на частния живот втора степен“. За нас това означава, че всеки психопат може да ни шпионира. За щастие сме заобиколени от сериозни и порядъчни мъже.

Елиса отново отстъпи на изкушението да се усмихне, въпреки че липсата на усамотеност предизвикваше у нея куп особени усещания, които като цяло ѝ бяха неприятни. Но изглеждаше, че с госпожа Рос нищо не беше в състояние да е лошо.

Преди тя да се оттегли, Елиса я разгледа на светлината на банята: беше пълничка, зряла жена, вероятно прехвърлила петдесетте и носеше сребрист пуловер и маратонки; бе грижливо гримирана, с

прическа като на току-що излязла от фризьорски салон, беше окичена със златисти обеци, пръстени и гривни. За пуловера ѝ бе защипана картичка с нейната снимка, име и длъжност: „Черил Рос. Научна секция“.

— Съжалявам, че ви накарах да станете толкова рано с пристигането си — извини се Елиса.

— Нали затова съм тук. Сега трябва да си починеш. Утре в девет и половина (след около четири часа) имате планирана среща в централната зала. Но преди това можеш да се отбиеш в кухнята и да закусиш. Каквото и да ти потрябва през цялото това време, обръщай се към домакина.

Последната фраза като че ли издаваше, че госпожа Рос очаква въпрос. Елиса ѝ достави това удоволствие.

— Кой е домакинът?

— Стои пред теб — отвърна госпожа Рос истински поласкана.

„Представете си някой, копнеещ да проумее всичко, което аз съм видял“, пишеше на ваденката. Наведе се да я прочете и тогава разбра, че не е сама.

Очите като на влечуго я наблюдаваха втренчено. Осъзнаваше, че е смешно да се плаши по този начин, но не можа да овладее стряскането и отскочи назад, като с едната ръка прикри гърдите си, а с другата — пубиса, докато се питаше къде ли, по дяволите, бе захвърлила кърпата. Част от съзнанието ѝ — по-снизходително — я разбираше. След като не бе мигнала през часовете за почивка в резултат на стресиращите събития (*вчера бях в Мадрид и се сбoguвах с майка си и Виктор, а тази сутрин, за Бога, съм на някакъв остров наскред Индийския океан*) умората ѝ се беше отразила, снижавайки нейния праг на раздразнителност.

Независимо от всичко, ентузиазмът не я беше напуснал. Бе станала много преди предвидения час, след като забеляза светлина през един стъклен правоъгълник на стената в дъното, и беше зяпнала от изненада, когато се показа навън. Едно е да *знаеш*, че си на остров, а друго, съвсем различно — да *съзерцаваш* тъмния хоризонт на надигащи се вълни, които се полюшват почти на един хвърлей разстояние от теб, отвъд преграда от бодлива тел, палми и плаж.

После реши да вземе душ и свали тениската и бикините си, без да мисли за шпионки и каквото и да е наблюдение. Банята беше точно толкова широка, колкото да не удря коленете си в стената, докато седеше на тоалетната чиния, но въпреки това водата, обливаща тялото ѝ и падаща в металното корито без завеси, ѝ се стори прекрасна, със съвършена температура. Видя кърпа и се избърса. Излезе от банята, докато още се изтриваше, и с навъсено чело разгледа шпионката — беше тъмна. Не обичаше да е на показ, но пък нямаше да променя навиците си сега. Захвърли кърпата на... на някакво проклето място (къде, мамка му?) и отвори ципа на куфара си, за да извади дрехи. Тогава забеляза украсата на стената, която беше откъм главата на леглото ѝ — ваденки и картички бяха поставени там, сякаш за да придадат по-приятен вид на облицования с алуминий куб, който ѝ служеше за подслон. Пристъпи, за да разгледа тази, която най-много ѝ хареса, и изведнъж изпита онова странно усещане и забеляза очите в шпионката на вратата.

Случи се тогава.

Едновременно с това отскочи, прикривайки се, подобно на оскърбена девица.

Точно в този миг в ума си за пръв път усети някакво предчувствие за мрак.

— Добре дошла в Нуева Нелсон, въпреки че, предполагам, вече са те поздравили.

Позна го, преди да го е видяла да влиза. Помисли си, че би познала тези воднистосини очи, където и да са — наред Индийския или Тихия океан, или пък на Северния полюс. Същото се отнасяше и за гласа му.

Рик Валенте влезе в стаята и затвори вратата. Беше облечен с тениска и зелени бермуди, които добре се съчетаваха, въпреки че ни най-малко не приличаха на дрехите, които носеше обичайно („Като че ли и за него е било изненадващо това пътуване до острова“ — помисли тя); в ръцете си държеше две димящи канички. Четвъртитото му лице беше разтегнато в усмивка.

— Поисках стая с двойно легло, но нямаха. Ще се задоволя да те виждам така всяка сутрин. Всъщност, ако търсиш кърпата, ето я тук, на

земята. — Посочи от другата страна на леглото, ала не направи никакъв жест да я вдигне. — Съжалявам, ако съм те изплашил, но знаеш, че тук усамотението е забранено със закон. Това тук е нещо като сексуална комуна, всеки си доставя удоволствие с всеки. Климатът също благоприятства това — нощем изключват климатиците. — Остави каничките на писалището и извади от издутите си джобове две картонени чаши и четири триъгълни сандвича, завити в целофан.

Застанала права до прозореца, все още прикривайки се с ръце, Елиса усети леко безволие. Валенте беше единственият трън, забит в нейното щастие. Естествено, той си беше такъв, какъвто обикновено, неизменно целящ да я унижи, и изглеждаше, че се чувства в собствени води, вероятно заради лекотата, с която беше успял да я накара да се изчерви. Така или иначе, тя бе очаквала да се срещне с него рано или късно (е, вярно е, че не беше предвиждала да е гола) и имаше прекалено много неща, за които да мисли, за да се тревожи за нещо толкова незначително като това, че я беше видял разсъблечена.

Въздъхна, свали ръце и тръгна, като че ли нищо не се беше случило, към кърпата. Валенте я наблюдаваше развеселен. Накрая поклати глава, сякаш я оценяваше.

Не е зле, но не бих ти дал десет, дори не и десет без четири стотни, заслужаваш максимум седем. Тялото ти е... как да го определя? Прекалено зашеметяващо, пищно... с изобилие от жлези и заоблености... На твое място бих обръснал слабините си.

— Радвам се да те видя, Валенте — отвърна тя с безразличие и му обърна гръб, увита в кърпата. Продължи да рови из куфара си. — Струва ми се, че се събираме в девет и половина.

— С удоволствие ще те придружа, но предположих, че няма да ти хареса да закусваш с непознати и затова реших да споделя закуската си насаме с теб. Какво предпочиташ — шунка и кашкавал, или пиле?

Колкото до закуската насаме, беше прав. Бе гладна и нямаше желание да започне сутринта със запознанства и размяна на поздравии.

— Кога пристигна? — попита го, след като избра пилето.

— В понеделник. — Валенте ѝ показа каничките: бяха пълни до половината с кафе.

— Със или без захар?

— Без.

— За мен също. Споделям горчивината ти.

Елиса беше извадила тениска с презрамки и къси панталонки, които, за щастие, бе пъхнала в багажа си за през свободното време в Швейцария.

— Какво означава всичко това? — запита. — Знаеш ли?

— Казах ти вече: сексуален експеримент. Морските свинчета сме ние.

— Питам те сериозно.

— И аз съм сериозен. Отнето ни е правото на усамотение и сме принудени взаимно да си гледаме задниците, напъхани в метални клетки на някакъв остров в Индийския океан с тропически температури. На мен това ми звучи като секс. Що се отнася до останалото, знам толкова, колкото и ти. Смятах, че Бланес е в Цюрих и бях силно изненадан, когато ме доведоха тук. После се изненадах още повече, когато разбрах, че ти също ще дойдеш. Сега вече свикнах с изненадите — те са част от живота на островитяните. — Вдигна каничката си. — За нашия бас.

— Вече няма никакъв бас — отвърна Елиса. Отпи глътка кафе и й се стори отлично. — Квит сме.

— Не се надявай. Победителят съм аз. Вчера Бланес ми каза, че твоите идеи за променлива на локално време са смешни, но че си прекалено добра, за да не бъдеш избрана, и аз нямаше какво да му възразя. А сега, след като вече имам познания за причината, не мога да не се съглася с него.

Елиса се нахвърли лакомо върху сандвича си.

Ще ми кажеш ли най-сетне какво точно знаеш? — попита. Знаем единствено, че нищо не знаем. Или много малко. — Валенте нагълта закуската си на два залька. — Зная, че от самото начало бях прав и че работата, каквато и да е тя, е наистина дебела... Толкова дебела, че не искат да я огласяват. Затова са потърсили студенти като нас, разбираш ли, скъпа? Непознати имена, които да не засенчват техните... Колкото до останалото, смятам, че събранието и девет и половина ще има за цел да запълним празнините и информацията. Ала ще те попитам, подобно на Господ, който запита Соломон: „Какво точно искаш да знаеш?“ Знаеш ли какво се прави с мръсните дрехи?

— Това вече мога да ти кажа. Ние сами си ги перем. В кухнята има пералня, сушилня и дъска за гладене. Наше задължение е освен

това да си оправяме леглата и да почистваме стаите си, да мием съдовете и да се редуваме за готвенето. И искам да ти кажа, че момичетата имате допълнителна работа вечер, тъй като сте длъжни да задоволявате мъжете. Сериозно: експериментът на Бланес има за цел да провери дали хората могат да понесат семейния живот, без да изгубят разсъдъка си... Сутиен ли ще си слагаш? Ама, моля ти се!... Всички момичета си носят гърдите свободно! Все пак сме на остров, скъпа!

Елиса не му обърна внимание и влезе в банята, за да се облече.

— Кажи ми — рече, докато вдигаше ципа на късите си панталонки, — през цялото ли време на острова ще трябва да те понасям?

— Става дума за около единайсет квадратни километра заедно с езерото, така че не се притеснявай. Има достатъчно пространство, за да не си виждаме муцуните.

Тя се върна в спалнята. Рик я наблюдаваше от леглото, сърбайки кафето си.

— Понеже се сбъдна желанието ми да те видя без дрехи, може би е време да ти разкрия истината — подхвърли. — Не Бланес ми се обади в неделя, а Колин Крейг, приятелят ми от Оксфорд. Бил съм кандидатът, определен от него, той вече ме бил избрал без мое знание и затова ме проучвали и наблюдавали. Проучвали и теб, като друг възможен кандидат — този път от страна на Бланес, — при все че той още не те бил избрал окончателно. Но след като прочел курсовата ти работа, всички съмнения отпаднали. — Усмихна се на изненадата, която тя не можеше да скрие. — Ти си *булката на Бланес*.

— Какво?

Развеселен от изражението на Елиса, Валенте добави:

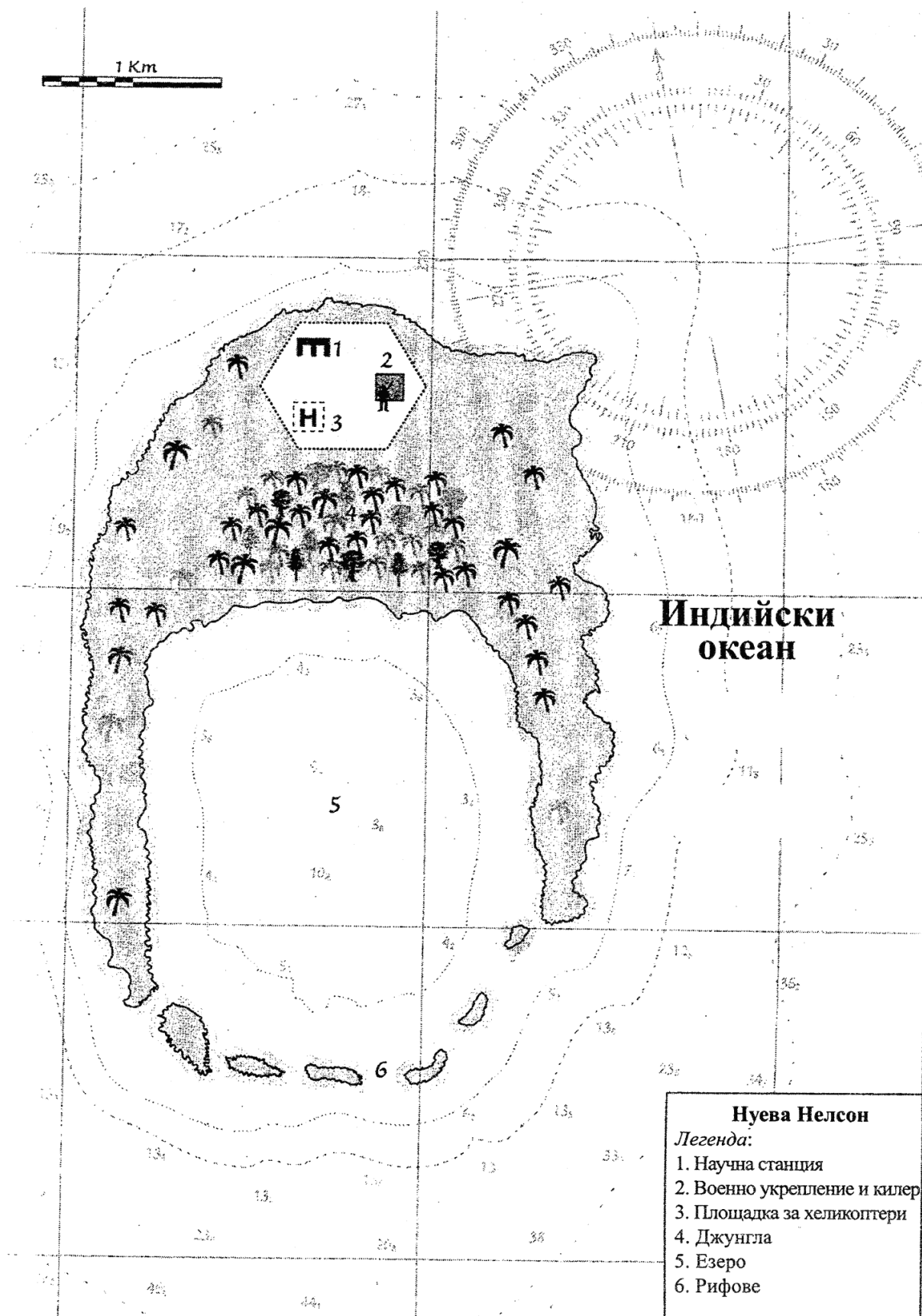
— Ти беше права, скъпа: променливата с локално време представляваше ключът, а на нас и през ум не ни минаваше.

Облаци, големи като претъпкани със зърно чували, закриваха слънцето и голяма част от небето. Въпреки това не беше студено, а въздухът бе плътен и лепкав. Под тези небеса пейзажът, който се разкри пред очите ѝ, я очарова — ситен пясък, кичести палми,

тропическа гора отвъд малкото летище за хеликоптери и сивкаво море, обграждащо всичко това.

Докато вървяха към втората барака, Валенте ѝ обясни, че Нуева Нелсон има формата на подкова, отворена на юг, където бяха разположени кораловите рифове, приютявайки в средата соленоводно езеро с площ приблизително от пет квадратни километра, така че можеше да се каже, че островът е атол. Научната станция се намиреше на север, на ивицата от твърда земя, а между нея и езерото се виеше гористият пояс, който в момента виждаха.

— Може някой ден да си направим излет — добави. — Има бамбук, палми и дори лиани, а и пеперудите не са за пренебрегване.

Чувство, подобно на неизпитвана преди радост, завладя Елиса, докато пристъпваше по пясъка. Независимо от телените ограждения и останалите съоръжения, които не бяха кой знае колко в тон с природната картина: параболични и вертикални антени, сглобями хангари и хеликоптери. Не я смути и видът на двамата войници на пост при входа, нито дори дразнещото присъствие на Валенте — незначително, но изнервящо, подобно на дребно камъче в обувката. Предположи, че щастието ѝ се дължи на много съкровени причини, вдълбани някъде в подсъзнанието ѝ. Това беше един осъществен в действителността копнеж по земен рай. *Намирам се в рая, си каза.*

Усещането продължи точно дващсет секунди, времето докато беше навън.

Щом прекрачи прага на втората барака, по-просторна от първата, и се видя обградена от изкуствено осветление, метални стени и прозорци със стоманени рамки, които разкриваха функционална столова, и най-малката мисъл за рай се изпари от съзнанието ѝ. Остана единствено чувството ѝ за професионална гордост при спомена за думите на Валенте: *Решението ми е правилно.*

— Научната станция също има форма на подкова, или по-скоро на вилица — обясни Рик, рисувайки във въздух.

— Първата барака е най-близо до летището за хеликоптери и там са лабораториите; втората представлява централното крило и в нея са разположени прожекционната зала, трапезарията и кухнята с тайника в пода към склада; в третата барака са спалните. Напречно разположената постройка представлява нещо като зала за управление, или поне така я наричат. Бил съм там само веднъж, но искам пак да отида: оборудвана е с най-модерни компютри и страхотен ускорител на частици, нов вид синхротрон. А сега вървим към прожекционната зала...

Сочеше към отворена вляво врата, откъдето долитаха думи на английски. До този момент Елиса не беше видяла никого — предполагаше, че екипът сигурно не е многоброен. Неочаквано Черил Рос се показва на вратата с риза и джинси, но със същата прическа и усмивка от предната мощ. Елиса се сбогува с испанския, тутакси щом я видя.

— Добро утро — поздравя Рос напевно. — Точно бях тръгнала да ви търся! Шефът отказва да започнем, преди всички да сме се

събрали, знаеш го какъв е... Как беше първата ти нощ в Нуева Нелсон?

— Спала съм като заклана — излъга Елиса.

— Радвам се.

Залата приличаше на зала за семейно кино, обзаведено за около десетина зрители. Местата за сядане бяха разположени в редици по три. На стената в дъното имаше конзола с компютърна клавиатура, а на противоположната стена — екран, дълъг около три метра.

Това обаче, което в този момент най-силно привлече вниманието на Елиса, бяха хората — станаха, произвеждайки невероятен шум със столовете. Настъпи бъркотия от ръце и целувки по бузите, когато Валенте я представи като „последната липсваща“. Принудена да мисли на английски, Елиса се остави да я повлекат събитията.

Вече беше виждала Колин Крейг — млад и привлекателен мъж с къса коса, кръгли очила и брадичка по контура на устата. Спомни си, че красивата жена с кестенява коса беше Жаклин Клисо, която запази дистанция и само се ръкува с нея. Затова пък Надя Петрова, момичето с коса като на албинос, прати по дяволите всякакво дистанциране и сърдечно я целуна, предизвиквайки всеобщ смях, докато се мъчеше да произнесе на испански „Аз също съм палеонтолог.“

— Радвам се да се запозная с теб — добави, изпълнявайки още един езиков пирует, а на Елиса ѝ стана много приятно, че тя проявява усилие да говори на нейния език.

Валенте пък разигра една от типичните за него сцени, за да представи другата жена — слаба, в зряла възраст, с четвъртито и сбръчкано лице и внушителен нос, обсипан с лунички. Обви с ръка раменете ѝ, предизвиквайки у нея усмивка на неудобство.

— Представям ти Розалин Рейтер от Берлин, любима ученичка на Райнхард Зилберг, завършила е история и философия на науката, но понастоящем се е посветила на една много специална област.

— Коя по-точно? — попита Елиса.

— История на християнството — отвърна Розалин Рейтер.

Елиса не промени тона си, изразяващ вежлива веселост, но мислите ѝ бяха другаде. Наблюдаваше лицата на хората, с които щеше да работи, и размишляваше. *Две палеонтоложки и един специалист по история на християнството... Какво ли означава това?* В този миг Крейг посочи нещо.

— Ето го и Съвета на мъдреците.

През вратата влязоха един след друг Давид Бланес, Райнхард Зилберг и Серджо Марини. Последният затвори вратата след себе си.

Този жест породил у Елиса мисъл за подбор — тези, които щяха да живеят в рая, и низвергнатите; допуснатите до вечната божествена милост и онези, които щяха да си останат на земята. Преброи ги — бяха десет заедно с нея.

Десет учени. Десетима избраници.

Всички заеха местата си в последвалата тишина. Прав пред всички и с гръб към екрана остана единствено Бланес. При вида на неспокойните листове в ръцете му, Елиса реши, че сънува.

Бланес трепереше.

— Приятели, изчакахме всички участници в проекта Зигзаг да се съберат, за да ви дадем обясненията, които безсъмнено всички очаквате да чуете... Веднага ще ви кажа следното: тези, които днес сме се събрали в тази зала, можем да се смятаме за истински щастливци... Ние ще видим нещо, което никое друго човешко същество никога не е наблюдавало. Не преувеличавам. Ще ни се предостави случай да виждаме неща, които нито едно създание — било то живо или мъртво — никога не е съзерцавало от началото на света...

Вълна от ледени тръпки вцепени Елиса.

До днес не е браздена тук водата...

Изправи се на мястото си, готова да се потопи заедно с деветимата си изумени другари в тези небраздени води.

IV ПРОЕКТЪТ

Всичко, което е, е минало.

Анатол Франс

Нямаше да мине много и онова нещо щеше да настъпи.

Началото бяха онези очи.

Сетне щеше да се възцари мракът.

При все че още не го подозираше, най-дълбокият мрак в живота ѝ вече се беше зародил.

Серджо Марини бе всичко онова, което Бланес не беше — елегантен и прелъстителен. Слаб, с чуплива тъмна коса, загоряла кожа, гладко лице и очарователна усмивка, той умееше да извисява своя бас, за да бъде чул от студентите си в Милано. Роден в Рим и завършил в престижната Скуола Нормале Супериор^[1] в Пиза, където бяха учили талантлив учени като Енрико Ферми^[2], той беше защитил докторската си титла в Сапиенса^[3]. След задължителния престой в Съединените щати Гросман го беше повикал в Цюрих, където се бе запознал с Бланес, заедно с когото бяха създали „теорията за секвоята“. „Заедно с когото“ означаваше, по думите на самия Марини, с които той винаги описваше онези години на съвместна работа, че „аз го оставях да си смята на спокойствие и мигом се появявах, щом ме повикаше, за да ми съобщи резултатите“.

Притежаваше следователно и нещо друго, което у Бланес не достигаше — чувство за хумор.

— През една нощ на 2001 година напълнихме до половината една стъклена чаша с вода. Оставихме я да стои така на масата в лабораторията в продължение на трийсет часа. Когато изтече времето, Давид събори чашата и тя се пръсна на земята — това беше единственият му експериментален принос към теорията. — Погледна Бланес, който се смееше заедно с останалите. — Не се сърди, Давид, ти си по теорията, а на мен ми дай чукове и пирони, нали така... Замисълът ни е следният... Е, добре, ти обяснявай. Ти по-добре се оправяш с цялата тази заплетена работа...

— Не, не, ти по-добре.

— Но моля те, ти си отецът-създател.

— А ти — майката.

Опитваха се да направят нещо като шоу и това, което се получаваше, не беше никак зле. Приличаха на двама комици от евтино кабаре — глупакът и хитрецът, красавецът и грозникът. Елиса ги гледаше и си представяше годините на труд в уединение и без никакъв резултат, както и преливащото тържество при първия успех.

— Е, добре, очевидно на мен се пада честта — каза Бланес. — И тъй, да видим. Всички знаете, че според „теорията за секвоята“ всяка частица светлина пренася навити вътре в себе си струните на времето, подобно на кръговете на ствола на секвоята, които се увиват един след друг около центъра с израстването на дървото. Броят на струните не е безкраен, но е гигантски, не е по силите ни да си го представим — това е броят от Планкови времена, които са изминали от произхода на светлината...

Дочу се шепот и Марини направи някакъв жест и каза с жален глас:

— Госпожа Клисо иска да знае какво представлява едно Планково време, Давид... Не се дръж презрително с не физиците сред нас, независимо от факта, че те напълно го заслужават!

— Едно Планково време е най-малкият възможен интервал от време — обясни Бланес. — Това е времето, за което светлината изминава една Планкова дължина, която пък е най-малката дължина, която може да съществува физически. За да добиете представа — ако един атом има размера на вселената, една Планкова дължина би била голяма колкото дърво. Времето, за което светлината изминава тази малка дължина, е едно Планково време. Равнява се приблизително на една септилионна^[4] част от секундата — няма събитие в света, което да е с по-малка продължителност от тази.

— Нима не си виждал Колин да похапва сандвичи с пастет от гъши дроб? — подметна Серджо Марини.

Крейг вдигна ръка в знак на потвърждение. Елиса видя Бланес да избухва в смях за пръв път, но испанският физик почти мигновено възвърна своята сериозност.

— И така, всяка времева струна се равнява на специфично Планково време и съдържа *всичко*, отразено от светлината през този нищожно кратък интервал;. С помощта на необходимите

математически прийоми в уравненията (използвайки променливи за локално време например) теорията показваше, че е възможно да се изолират и идентифицират хронологически струните и дори да бъдат отворени. Не бе нужна много енергия, но точно определено количество. „Суперселективна“ — така я нарече Серджо. При използване на подходяща суперселективна енергия, струните от определен период от време биха могли да се разтворят и да ни покажат образи от въпросния период. Добре, дотук става дума само за математическо откритие. В продължение на повече от десет години то не беше нищо друго. Ала най-сетне екип, оглавяван от професор Крейг, разработи новия синхротрон, с който успяхме да получим споменатия вид суперселективна енергия. Но без резултат до онази нощ, когато счупихме чашата. Продължавай, Серджо. Идва ред на любимата ти част.

— Направихме видеозапис на образа на счупената чаша и го заложихме в ускорител на частици — продължи Марини. Знаете много добре, че видеообразът не е нищо друго, освен сноп от електрони. Ускорихме тези електрони до достигане на енергия, която да е постоянна, с отклонение от няколко десети, и ги сблъскахме с поток от позитрони. Получените частици трябваше да съдържат разтворените струни от период, съответстващ на два часа преди счупването на чашата. Реконвертирахме тези частици в нов сноп от електрони, блъснахме ги в телевизионен екран, използвахме *софтуер* за очертаване на образа и като включихме екрана... какво видяхме?

— Счупената на пода чаша — каза Бланес и двамата отново избухнаха в смях.

— Това се случи в първата серия от стотина опити, наистина — призна Марини. — Но онази вечер през 2001 година беше различна: получихме изображение на *Здравата чаша* върху масата. Ние изобщо не бяхме *правили запис* на тази чаша, разбирате ли? Тя беше излязла от миналото и по-точно от момент, който *предхождаше с два часа* нашия видеозапис. Братлета, тази вечер отидохме в града да се напием. Имам смътни спомени, че бяхме в някакъв бар в Цюрих с Давид, и двамата бяхме направили главите, когато някакъв швейцарец, не по-малко фиркан от нас, ме попита: „Защо си толкова щастлив, приятелю?“ „Защото получихме Здравата чаша“, му отговорих. „Какъв късмет — ми казва той, — аз счупих вече три тази вечер.“

— Не е виц, точно така си беше — казваше Бланес, докато малката зала се тресеше от смях. Дори и Валенте, който (според Елиса) обикновено се дистанцираше от шегите на „простосмъртните“, като че ли от сърце се забавляваше.

— Когато показахме изображението на онези, дето трябваше да отпуснат мангизите — продължи Марини, — е, тогава вече наистина разбрахме какво е финансиране... „Игъл Груп“ пое нещата в свои ръце и се зае със строежа на тази научна станция в Нуева Нелсон. Колин ще ви разкаже останалото...

Колин Крейг стана и Марини зае мястото му. Веселието и гръмогласните коментари още не бяха стихнали. Надя беше почервенияла от смях, а госпожа Рос (чийто кикот бе отекнал неочаквано и оглушително след анекдота с пияния) си бършеше сълзите. Обстановката в залата бе ведра и радостна.

Въпреки това Елиса долавяше нещо.

Някакъв особен детайл, неуместен във всичко това.

Помисли, че го открива в погледите, които си разменяха Марини, Бланес и Крейг. Като че ли паролата беше: „Нека в началото се позабавляват.“

Може би това, което следва, няма да е толкова приятно, предположи.

— На мен възложиха задачата да координирам всички машинарии по проекта — каза Крейг. — През 2004 година тайно бяха изстреляни десет спътника с геосинхронна орбита, тоест бяха програмирани да се движат едновременно с движението на Земята. Камерите им притежават резолюция от половин метър в гама от мултиспектърни цветове и обхващат площ от около дванайсет километра. В състояние са да правят телеметрични снимки на всяка точка от планетата, в зависимост от координатите, които им бъдат зададени от Нуева Нелсон. Тези изображения пи се изпращат в станцията в реално време (оттук и името на проекта Зигзаг, заради траекторията, подобна на бумеранг, която следва сигналът от Земята към спътника и от него — към Земята), където компютър ги преработва при двайсет и два бита, изолирайки географската зона,

която представлява интерес за изследване. Всичко става толкова бързо, че не ни стига времето да преброим космите на главата на Серджо...

— Затова пък на Давид — да, нали са малко — не се призна за победен Марини.

— Точно така. С една дума, можем да наблюдаваме каквото пожелаем и когато пожелаем, както при военните спътници за шпиониране. Ще ви дам пример. — Крейг пристъпи към конзолата с компютъра, намествайки телените рамки на очилата си с елегантен жест. Елиса си каза, че е мъж с вродена изисканост, който можеше да мине незабелязан, ако отидеше на прием в Бъкингамския дворец по тениска и джинси, както беше в момента.

След бързо почукване по клавишите, на екрана се появи набързо нахвърляна скица на египетските пирамиди. В един ъгъл имаше две изправени мумии — лицата им представляваха две изрязани и залепени снимки на Марини и Бланес. Чуха се смехове. — Да предположим, че поискаме от сателитите изображение на делтата на Нил. Те ще я заснемат, ще ни я изпратят, компютърът ще я преработи и ще получим различни проекции на пирамидите. След като пуснем сноп от електрони в синхротрона, ще получим новообразуваните частици, а друг компютър ще се заеме с получаване на изображението и записването на новия образ. Ако количеството енергия е правилно, ще можем да видим същото място в пространството — египетските пирамиди, но... да речем отпреди три хиляди години... С малко повече късмет бихме могли да наблюдаваме за няколко секунди строежа на някоя пирамида или церемонията по погребението на някой фараон.

— Невероятно — чу Елиса шепота на Надя през две места вляво от нея.

Марини неочаквано стана.

— Слушай, Колин, нека убедим присъстващите, че това не са фантазмагории...

Крейг написа нещо на клавиатурата. На екрана се появи неясно, но способно да бъде идентифицирано изображение с мек бледорозов цвят, почти сепия, като на стара снимка.

Възцари се тишина.

Елиса усети противоречиво вълнение — сякаш имаше желание хем да се смее, хем да плаче. На стола до нея Валенте се наведе напред

със зяпнала уста, подобно на дете, открило мечтан подарък, след като дори не се е надявало, че някой ще му го подари.

Снимката като че ли не заслужаваше чак такива емоции — на нея се виждаше чисто и просто в едър план една стъклена чаша, до половината пълна с вода и поставена на една маса.

— *Невероятното* в това изображение — каза Марини спокойно, — е, че то *никога не е било заснемано*. Извадихме го от двайсетминутния видеозапис, показващ същата маса, но с *чашата, счупена на пода* два часа по-късно. Пред вас е първото истинско изображение от миналото, което човек някога е наблюдавал.

Сълзите се търкаляха по лицето на Елиса.

Помисли си, че науката, истинската наука, тази, която неочаквано и завинаги променя хода на историята, представляваше точно това — да плачеш при вида на падаща от дървото ябълка.

Или на здравата стъклена чаша върху маса.

Дойде ред на Райнхард Зилберг. Когато застана до екрана, създаде впечатление — и то напълно основателно според Елиса, — че е огромен. Беше облечен в риза с къс ръкав и памучен панталон с кожен колан; единствено той носеше вратовръзка, макар и доста разхлабена. Всичко в него импонираше и може би по тази причина понякога като че ли той имаше желание да смали сам себе си с усмивка, която на голобрадото му и месесто лице, украсено с очила с позлатени рамки, изглеждаше детинска.

В онзи момент обаче той съвсем не се усмихваше. Елиса се сещаше за причината. *Може би нему се е паднала задачата да говори по неприятната част.*

Още при първите думи на немския историк и учен тя разбра, че не греши.

— Казвам се Райнхард Зилберг и специалността ми е философия на науката. Бях поканен да участвам в проекта Зигзаг като консултант по всички въпроси, които *не представляват физика*, но имат огромно значение. — Направи пауза и раздвижи крак, сякаш очертаваше рисунка върху металния под. — Този проект, вече знаете това, е квалифициран като строго секретен. Никой освен нас самите не знае, че сме тук — нито колегите, нито приятелите, нито семействата ни,

нито дори мнозина от директорите на „Игъл Груп“. Естествено, не можем да мамим научната общност, но посредством конгреси и статии ѝ подхвърлихме няколко морковчета. Знаят, че от секвойта се прави дървен материал, така да се каже, ала не познават начина, по който се извършва това. Така че този проект е единствен по рода си в света, поне засега. Ние сме подбрани след щателно проучване на живота, интересите, приятелите и търсенията ни. Ще работим върху нещо, в което никой няма предварителен опит. Ние сме пионери и са ни нужни специални мерки за сигурност, поради... различни причини. — Направи друга пауза, загледан отново в движенията на крака си. — На първо място, дори и за миг не си помисляйте, че ще гледате филми на този екран. В киното наблюдаваме сцената на смъртта на Цезар например, като че ли на видеозапис, направен от някой любител от римската епоха. Но изображенията на разтворените краища на времевите струни не са филми, те не са дори филми от реалния живот, те са *миналото*. Можем да ги наблюдаваме на екран, подобно на филм, да ги записваме на DVD, също както и филм, но винаги трябва да помним, че става дума за *разтворени времеви струни*, от които сме извлекли информация. Нашето „убийство на Цезар“ ще бъде самото събитие, такова, каквото е било и е останало запечатано завинаги в светлинните частици, отразили действителната сцена, тоест *действителното минало*. Това поражда съответни последици. Не ни е известно какво би се случило например с личности или събития, които са част от нашата култура или нашите идеали. Бяха проведени тайни изследвания, но все още няма изводи. Така например дали бихме могли да видим Исус Христос, Мохамед или Буда..., просто да ги зърнем, сигурни, че това са точно те... Или пък нещо повече: да открием *аспекти* от живота на тези велики пророци, *противопоставящи се* на идеите, които съответните религиозни институции в продължение на векове са се старали да превърнат във вяра на милиони хора, включително и на мнозина от нас. Всичко това ни дава предостатъчно основания, за да придадем на проекта Зигзаг секретен характер. Ала има и *друга причина*. — Направи пауза и премигна. — Бих искал да ви обясня, като ви покажа ново изображение. То е единственото, което успяхме да получим, освен това на Здравата чаша. Повечето от вас не знаят за съществуването му... Жаклин, доста ще се изненадаш... Колин, би ли бил така добър да...?

— Естествено.

Крейг отново натисна няколко клавиша. Този път светлината в залата угасна. Някой каза в мрака (Елиса позна гласа на Марини): „Прескочи рекламите, Райнхард.“ Ала този път не последва смях. Разнесе се гласът на Зилберг, чийто силует започна да се очертава в полумрака на фона на единствената светлина, идваща откъм конзолата с компютъра.

— Изображението беше получено посредством системата, за която Колин ви разказа преди малко: картините бяха изпратени по сателит, изчислихме необходимата енергия, за да се разтворят краищата на времевите струни, и ги подложихме на обработка...

Екранът се освети. Появиха се избелели цветове в червена тоналност.

— Цветът може да се обясни с факта, че „миналият“ край на струната се намира в триизмерно място, отстоящо според мащабите на вселената на почти един милион светлинни години от нас и продължаващо да се отдалечава — обясни Зилберг, — така че се наблюдава отклонение към червеното, подобно на други небесни тела. Но в действителност това място е на Земята...

Ставаше дума за пейзаж. Камерата снимаше над планинска верига. Планините изглеждаха достъпни, дори малки, а между тях се открояваха кръгли долини и сферични скали. Всичко изглеждало като гарнирано от изкусен сладкар с кувертюра от разбита сметана.

— Боже мой... — дочу се треперещият глас на Жаклин Клисо.

Приведената напред Елиса постави кръстосаните си крака един до друг. Изпитваше странно усещане. Не беше в състояние да определи точния му произход, при все че знаеше, че е свързано с картината, която наблюдаваше. Бе някакъв полъх на тревожност.

Някаква неясна заплаха.

Но къде се таеше тази заплаха?

— Огромни ледници в подножието... — мълвеше поразена Клисо. — Ерозионни ледници във формата на и... Погледни тези циркуси и нунатаци^[5]... Виждаш ли, Надя? На какво ти прилича? Ти си експерт по палеогеология...

— Тези отлагания са друмлини^[6]... — отвърна Надя с едва доловим глас. — Но с необикновени размери. И тези морени от двете

страни. Човек би казал, че са влачили огромни седименти от много голямо разстояние...

Какво ми става? Нервен смях взе да напират от устата на Елиса. Беше абсурдно, ала тя не можеше да овладее ума си: в тези върхове, обагрени в червено, имаше нещо, което предизвикваше у нея дълбоко смущение. Реши, че е полудяла.

Видя, че Надя се разтрепери. Запита се дали това се дължеше единствено на вълнение пред откритието, или на нещо подобно на онова, което изпитваше тя самата. Валенте също изглеждаше развълнуван. Чу как някой си поема дъх.

Но това е смешно.

Не, не беше. В този пейзаж имаше нещо необикновено.

— Сякаш има следи от разтопен лед в пукнатините на ледника...
— прошепна Надя, дълбоко смутена.

— Господи, това е заледяване във фаза на топене...! — възкликна Клисо.

Гласът на Зилберг, чиято сянка се открояваше до екрана, достигна до тях ясен и твърд, но зареден с не по-малко вълнение:

— Това са Британските острови. Преди осемстотин хиляди години.

— Заледяването на Гюнц...^[7] — каза Клисо.

— Точно така. Плейстоценът^[8]. Периодът на кватернера.

— О, Господи! — стенеше Клисо. — О, Боже, мили Боже...!

Гадене. Това предизвикваше гадене.

Но кое точно?

Когато светлините се запалиха, Елиса установи, че се е обгърнала с ръце, сякаш я караха да излезе гола пред публика.

— Това е втората причина, поради която проектът Зигзаг трябва да се запази в тайна. Нямаме представа кое го предизвиква — нарекли сме го „Въздействие“. — Зилберг написа думата на английски на една малка бяла дъска, окачена на стената до екрана. — Винаги изписваме по този начин — „Въздействие“ с главно „в“. Всички го изпитваме в по-малка или по-голяма степен, при все че някои хора са почувствителни от други... Става дума за особена реакция при вида на картини от миналото. Бих могъл да се опитам да ви изложа една

теория, с която да обясня това явление; може би Юнг е бил прав и ние притежаваме колективно подсъзнание, изпълнено с архетипове, нещо като генетична памет на човешкия род, и образите от разтворените времеви струни смущават по някакъв начин тази памет. Помислете си, че тази зона от подсъзнанието ни е стояла недокосвана от поколения насам и изведнъж, за пръв път вратата се отваря и прониква светлина в мрака...

— Защо не усетихме нищо, докато гледахме Здравата чаша? — запита Валенте.

— Всъщност усетихме — отвърна Зилберг и Елиса си каза, че част от вълнението ѝ при онова изображение може би се дължеше на това. — Само че не така изявено. Вероятно най-силно въздействие поражда съприкосновението с далечното минало. Сред забелязаните симптоми могат да се споменат тревожност, деперсонализация и дереализация (усещане за недействителност по отношение на нас самите или на заобикалящия ни свят), безсъние и понякога халюциниране. Затова още в началото ви казах, че това не са *филми*. Разтварянето на краищата на струните е по-сложно явление.

Елиса забеляза, че Надя си търка очите. Клисо беше седнала до нея и ѝ шепнеше нещо на ухото.

— Неизвестно ни е дали съществуват по-значими симптоми — продължи Зилберг, — тоест сериозни Въздействия. Това ни задължава да установим поредица от норми за безопасност, които ще ви помоля всички да спазваме. Основното правило е следното: когато наблюдаваме изображение за пръв път, ще го правим в група, както днес. По този начин ще можем да наблюдаваме реакциите, които ще се породят у нас. Освен това поведението ни извън тази зала, дори и *насаме със себе си*, ще подлежи на известен контрол — шпионките на вратите и липсата на ключалки са подчинени на тази цел. Не казвам, че трябва да шпионираме останалите, а че никой не трябва да бъде изолиран. Ако Въздействието поразии някого от нас по особен начин, останалите трябва да научат за това колкото се може по-бързо... Въпреки това обаче продължава да съществува риск в определени граници. Изправени сме срещу нещо неизследвано и не можем да предвидим новите влияния, които то може да има върху нас.

В началото се чу мърморене срещу тона, с който бяха изречени думите на Зилберг. Минута по-късно обаче общото настроение се

промени. Тази първа демонстрация на работата, която ги очакваше, пораждаше у всички безспорни очаквания. Очите на Елиса бяха влажни и чувстваше някаква буца в гърлото си. *Пейзаж от кватернера... Боже Господи, още съм тук, продължавам да съм аз, не сънувам... Видях Земята, планетата, която обитавам, такава каквато е била преди почти един милион години...* Гласът на Серджо Марини, извисявайки се над останалите гласове, обобща шеговито настроенията:

— И така, изслушахме кои са недостатъците на въпросното задание. Какво още чакаме? На работа!

Елиса стана, обзета от въодушевление. Ала в този миг Валенте ѝ прошепна:

— Крийт разни неща от нас, скъпа... Убеден съм, че не пи казват цялата истина.

[1] Университетски център за обучение и изследователска дейност. — Б.пр. ↑

[2] Италиански физик (1901–1954), разработил първия ядрен реактор и известен с приноса си в квантовата теория. — Б.пр. ↑

[3] Университет в Рим. — Б.пр. ↑

[4] Септилион — равнява се на 10^{24} . — Б.пр. ↑

[5] Нунатак — планински връх, който се издига над територия, покрита от ледник, без той самият да е покрит с лед. Наименованието се е наложило някъде около 1880 г. Понякога на такива върхове, подобно на остров, се развива специфична флора и фауна. Често по такива места временно или постоянно се настаняват бази на изследователски експедиции. — Б.пр. ↑

[6] Друмлин (от англ. drumlin) — продълговат хълм от моренообразен материал, чиято дълга ос е изтеглена по направление движението на леда, а по-острият и висок край е откъм противоположната страна. — Б.пр. ↑

[7] Заледяването, познато в Европа като заледяването на Гюнц, а в Америка — като заледяването на Небраска, започва преди 1,1 милиона години и завършва преди 750 000 години. Смята се за първото заледяване през кватернера. — Б.пр. ↑

[8] Най-старото антропогенно подразделение, характеризиращо се с появата на относително голям брой форми на живот.

Плейстоценът се отличава с чувствително захлаждане на планетата и обширно залежаване на материците. — Б.пр. ↑

В нощта на понеделник, 25 юли, Елиса видя сянката за пръв път. По-късно разбра, че това е бил поредният сигнал: Господин Белооки беше пристигнал.

Ето ме, Елиса. Аз дойдох.

И повече няма да те напусна.

Лека и безшумна, подобно на душа, впуснала се в едно от онези езотерични пътешествия, наричани „астрални“, в които майка ѝ сляпо вярваше, тя се плъзна пред шпионката на вратата ѝ и изчезна. Елиса се усмихна. *Още един, от когото сънят бяга.*

В това нямаше нищо чудно. Стаята беше удобна, но ѝ липсваше излъчването на домашен уют. Беше горещо между тези метални стени, защото, точно както Валенте ѝ беше казал, нощем изключваха климатика, а прозорецът с автоматичен механизъм изобщо не се отваряше. Покрита единствено с оскъдните си бикини, Елиса се потеше в леглото, потопена в някаква неясна смесица от светлина и мрак: вдясно блестяха прожекторите от теления плет, вляво — миниатюрният правоъгълник на шпионката. И ненадейно се бе появила сянката.

Беше я видяла да се промъква по посока на вратата, която разделяше двете крила на бараката, така че нямаше никакво съмнение, че това беше някой от другарите ѝ — Надя, Рик или Розалин. Другите спяха в срещуположното крило.

Къде ли ще иде? Наостри слух. Вратите не бяха шумни, но все пак бяха метални, така че тя се приготви да чуе само след броени секунди някакво подрънкване.

Не чу нищо.

Тишината я заинтригува. Каза си, че в нея се крие нещо друго, освен обикновеното внимание, за да не бъдат събудени тези, които спяха. Изглеждаше, че страдащият от безсъние се стараеше да се движи *предпазливо*.

Стана от леглото и се приближи до шпионката. Различи слабите светлини за случай на тревога по коридора. Той беше празен, ала тя бе сигурна, че е видяла някакъв силует да минава.

Облече тениската си и излезе. Вратата между двете крила на бунгалото беше затворена. При все това някой трябва току-що да я беше отворил — призраците не бяха част от възможните отговори, които тя прехвърляше през ума си.

Поколеба се за миг. Дали да не се опита първо да разбере дали някой от другарите ѝ не липсва от стаята си? Не, но пък и не можеше спокойно да се върне просто ей така в леглото си. Отвори вратата към другото крило. Пред нея се проточи тъмен коридор, обточен от слабите светлини на електрически лампи. От Дясната страна — вратите на спалните; от лявата — коридорът към другото бунгало.

Ненадейно усети неясно безпокойство.

Всъщност вътре в себе си почувства, че я напушва смях. *Наредиха ни да се шпионираме един друг и аз се подчинявам дословно.* Застанала права в коридора по тениска и пликчета, тя приличаше на...

Шум.

Сега наистина го долови, макар и далечен. Може би идваше откъм успоредната барака.

Запъти се към началото на коридора, водещ към втората барака. Тревогата, подобно на досаден човек, отказваше да я напусне, въпреки че тя с нищо не я проявяваше.

Общо взето беше спокойна — нали бе единствено дете, от малка се беше научила да върви сама в мрака и бе привикнала с тишината на нощта.

Не след дълго щеше напълно да загуби тези свои умения.

Стигна до коридора и надникна.

На два метра от нея странно създание, направено от живи сенки, размахваше ръце, разперило ги под формата на кръст, и я наблюдаваше с блестящ и разкъсващ я поглед. Ала най-ужасното (по-късно щеше да осъзнае, че това е още едно предупреждение) дойде, когато си даде сметка, че създанието *няма лице*, или по-точно казано, чертите му се сливаха с непрогледния мрак.

— Не викайте — каза на английски една неочаквана светлина е дрезгав глас, заслепявайки я (да, сега си даде сметка, че е изкрещяла). — Изплаших ви, извинете...

Не знаеше, че войниците нощем патрулират вътре в бараките. Фенерът, запален от войника, ѝ разкри останалото: ръцете, разперени като кръст (пушката), блестящият поглед (визьор с инфрачервени лъчи), липсата на лице (нещо подобно на радиостанция, която скриваше лицето му). На гърдите на униформата му се четеше „Стивънсън“. Елиса го познаваше — беше един от петимата войници на острова, един от най-младите и истински красавец. До този момент не беше разговаряла с никого от тях. Ограничаваше се да ги поздрави, когато ги видеше, сякаш осъзнаваше, че те са там, за да се грижат за нея, а не обратното. Сега изпита чувство на дълбок срам.

Стивънсън отпусна фенера и вдигна визьора с инфрачервени лъчи. Тя успя да види, че се усмихва.

— Каква е тази разходка по тъмното в коридора?

— Стори ми се, че видях някого да минава покрай стаята ми. Искан да разбера кой е.

— От един час съм тук и никого не съм виждал. — В гласа на Стивънсън ѝ се стори, че долавя раздражение.

— Може би съм се заблудила. Извинете ме.

Дочу шум от други врати — разтревожени от глупавото ѝ крещене колеги. Не поиска да разбере кои бяха точно. Изломоти някакви извинения, върна се в своята стая, строполи се на леглото и с мисълта, че никога няма да заспи, потъна в сън.

На следващия ден, вторник, 26 юли, 18:44 ч.

Прозя се, стана и нагласи компютъра на режим „хибернация“. Беше го програмирала да продължи сложните изчисления сам.

Случката с нощната сянка все още витаеше в главата ѝ. Реши, че ще я разкаже на Надя на плажа, ако не за друго, поне да се посмеят. Все пак имаше нужда да си почине малко. Само от шест дни беше на Нуева Нелсон, но ѝ се струваше, че са минали месеци. Запита се дали прекомерното напрежение може да я разболее. *Не е страшно, болницата е до работната маса.* Загледа се в тихата лаборатория на палеонтоложката, която служеше и за малка клиника и разполагаше дори с експериментална носилка. Ако продължаваше така, може би

щеше да се наложи да поиска от Жаклин някое „енергизиращо“ хапче. „Пресмятането на енергии ми изцежда енергията“, щеше да й каже.

Излезе от лабораторията и се запъти към стаята си, взе си банския и кърпата и излезе от бунгалото на слабата слънчева светлина. Това беше един от редките дни без дъжд в мусонния период и трябваше да го използва. При вида на войника, стоящ на стража пред бариерата, отново си спомни за инцидента през нощта, но това вече не беше Стивънсън, а Бергети — як италианец, с когото Марини играеше понякога на карти. Поздрави го, когато мина покрай него (плашеха я тези хора-таралежи, настръхнали от оръжия), премина бариерата и се спусна по полегатия хълм към най-невероятния плаж в живота си.

Два километра златен прах и едно море, което при хубаво време се оцветяваше в няколко нюанса на синьото и на чийто фон кожата на Надя изглеждаше толкова тъмна, колкото и нейната; вълните бяха величествени и диви и нямаха нищо общо с опитоменото им къдрене край бреговете в цивилизацията. И като капак на всичко изглежда, че богът на този рай не желаше да причинява неудобства — и най-бурните вълни се разбиваха надалеч, позволявайки й да крачи с наслада в спокойни води и пяна от пясък и дори да плува без никаква трудност.

Надя Петрова й помаха от обичайното място. Елиса беше завързала с младата руска палеонтоложка едно от онези бързи и дълбоки приятелства, които се раждат единствено между хора, принудени да съжителстват в отдалечени места. Освен възрастта, имаше още други общи неща, които ги свързваха — волеви характер, остър ум и еднаква склонност да изкачват стъпало по стъпало стръмната стълба на успеха. Надя дори я превъзхождаше в това. Родена в Санкт Петербург, като девойка тя бе емигрирала във Франция и си бе проправила път до една от най-желаните стипендии за докторат при Жаклин Клисo в Монпелие, превръщайки се в нейна любима ученичка. И всичко това — без богата майка, която да заплаща, включително и за времето, през което двете биха спорили. Но когато разговаряше с Надя, Елиса не усещаше този силен характер — по-скоро оставаше с проблеснало усещане за мило и забавно младо момиче, чиято коса имаше цвят на ябълково вино, а кожата й беше снежнобяла и което можеше да се причисли към онези създания, дето

се посвещават на простичката и огромна задача да се усмихнат. Елиса си мислеше, че бе невъзможно да намери по-добра приятелка.

— Хм, днес морето е наистина изкусително — каза Елиса и като остави банския и кърпата на пясъка, започна да се съблича. — Струва ми се, че ще го пробвам, да видим дали ще се удавя.

— Доколкото виждам, и днес не си успяла. — Надя ѝ се усмихна изпод големите тъмни очила, предпазващи половината от снежнобялото ѝ лице.

— Обаче успях да се сдухам.

— Повтори с мен: „Утре ще успея, утре ще дойде денят.“

— „Утре ще успея. Утре ще дойде денят“ — подчини се Елиса. — Мога ли да променя малко мантрата?

— Какво имаш предвид?

— „Ще успея в някой от близките дни“, например. — Елиса опъна долнището на банските по ханша си и взе горнището. — Поддържа жива надеждата ми, без да ме отегчава.

— Същността на всяка мантра е да те отегчава малко — отсече Надя и се разсмя.

Когато свърши с обличането на банския, Елиса събра дрехите си и ги затисна с едно от многобройните бурканчета, които приятелката ѝ неизменно носеше. После разгъна кърпата и употреби още бурканчета, за да затисне и нея — вятърът не беше така силен, както през други дни, но тя не искаше да използва времето за почивка в гонитба на кърпа или гащета по пясъка.

Надя лежеше по корем. Елиса можеше да различи слабото ѝ тяло под воала от бели коси и розовия контур на банския. Първия ден се бяха смели, пробвайки костюмите, предоставени им от госпожа Рос (на нито една от двете не ѝ беше хрумвало да си донесе бански от Цюрих). На нея дадоха розовия, а на Надя — белия, но нейните гърди бяха по-едри от тези на Надя, а белият бански беше по-голям и ѝ стоеше много по-добре. Не се поколебаха да ги разменят.

— Още ли циклиш на същото място? — попита Надя.

— Нищо подобно. С всеки изминал ден правя крачка назад. Имам чувството, че накрая ще се озова там, откъдето тръгнах. — Елиса облегна лакти в пясъка и се загледа в океана. Сетне се извърна към Надя, която въртеше бурканче между пръстите си и нежно се усмихваше. — А, да, извинявай, бях забравила.

Ето — отвърна приятелката ѝ и разкопча горната част на банския си. — Всъщност работата е там, че смяташ мазането на гърба ми за недостойно задължение.

— Но пък ми се удава повече, отколкото изчисленията, не можеш да го отречеш. — Елиса сложи крем на дланта си и започна да го втрива в гърба на Надя.

Кожата на Надя блестеше от килограми защитен лосион, въпреки че винаги идваше на плажа привечер. Елиса с тъга си мислеше, че като „полуалбинос“ Надя имаше доста проблеми в професията си. „Не съм албинос — ѝ беше обяснила Надя, — а полуалбинос, но силното слънце може много да ми навреди и да се разболея дори от рак. Даваш си сметка, нали — голяма част от работата на един палеонтолог се извършва на открито, понякога под тропическо или пустинно слънце.“ Но както можеше да се очаква от природата ѝ, Надя се шегуваше с това обстоятелство. „Излизам нощем на лов за *мероканити* и *гастриоцери*. Аз съм нещо като палеонтолог-вампир.“

Приятелят ти Рик е също толкова затруднен като теб промълви Надя сънено, докато Елиса търкаше гърба ѝ. — Но гледа по-леко на нещата. Казва, че иска да те победи.

Не ми е приятел. И винаги иска да ме побеждава.

Бяха си поделили работата: Валенте се беше включил групата на Зилберг, а тя — на Клисо. Нейната задача се състоеше в това да намери точната енергия (резултатът трябваше да има поне шест десетични знака след запетаята), за да се разтвори една времева струна, съответстваща на епоха отпреди сто и петдесет милиона години, или около четири хиляди и седемстотин билиона секунди, преди Надя и тя да бяха наместили деликатните си седалищни части на този плаж наскоро сред Индийския океан. „На някой слънчев ден в джунглата, в онзи период, който наричаме Юра“, казваше Клисо. Ако сполучеа, резултатът можеше да бъде фантастичен, невероятен — може би щяха да успеят да наблюдават за пръв път изображението на жив... (*нека не го назоваваме, да не би да ни донесе лош късмет*).

Надя и тя сънуваха това изображение.

Елиса, която от дете се беше захласвала по филмите за динозаври, смяташе, че и най-голямото усилие си струваше подобна цена. Ако работата ѝ помогнеше да получат снимка на огромно праисторическо влечуго, заето с каквото и да е (*та било то и*

облекчавайки се в тревата), щеше да е видяла и направила всичко в живота си. „Джурасик парк“ и Стивън Спилбърг можеха само да гълтат праха ѝ. В този момент тя спокойно можеше да напусне живота. Или да се остави да ѝ бъде отнет.

Ала всъщност задачата беше много сложна и досадна. На практика Бланес и тя си я бяха поделили — той се опитваше да намери необходимата енергия за *началото* на разтварянето на струната, а тя търсеше да получи енергията в *края*. После щяха да ги проверят, за да са сигурни, че са правилни. Тя обаче дни наред се мятеше загубена в дебрите на уравненията и въпреки че не губеше надежда, изпитваше страх, че Бланес може да се разкае, задето я беше избрал.

— Сигурна съм, че скоро ще намериш решението — окуражи я приятелката ѝ.

— Искам да се надявам. — Елиса прокара ръце по краката си, за да изчисти остатъците от крема. — Някакви новини от Вечните снегове? — попита на свой ред тя.

— Шегуваш ли се? Изобщо нямам представа откъде да започна. Жаклин ме уверява, че всеки път като го види, отхвърля около двайсетина геолого-палеонтоложки теории. Невероятно е. Тези кратки секунди са достатъчни, за да се напише цял трактат за кватернера. — Все още по корем, Надя сгъна колене и вдигна стъпалата си, долепвайки ги едно до друго. Имаше фини и красиви стъпала. — Прекарваш половината си живот в изучаване на залеждането, откриваш доказателства в почвите на Гренландия, сънуваш го... и изведнъж виждаш Англия потънала под тонове сняг и си казваш: целият труд и научните знания на професорите от цял свят не могат да се сравнят с това.

Предполагам, че Въздействието те кара да си губиш ума — пошегува се Елиса.

За нейна изненада, приятелката ѝ възприе нейните думи сериозно.

Не мисля, въпреки че от няколко нощи не спя добре.

— Сподели ли с Жаклин?

И тя не спи хубаво.

Елиса се канеше да каже нещо, когато зърна с крайчеца на окото до левия си крак един от онези раци с неравни щипки: Дясната огромна, а лявата — мъничка, които Надя наричаше „цигулари“.

Приятелката ѝ беше казала, че в джунглата и в околностите на езерото (където тя още не беше ходила) има и други животински видове с „палеоптологическо значение“.

— Един въпрос — каза Елиса, — тази животинка, дето се кани да ме ощибе по прасеца, има ли палеонтологическо значение, или мога с чиста съвест да я смачкам?

— Горкичкият — Надя стана и се разсмя. — Недей, това е „цигулар“.

— Да изчезва тогава заедно с музиката си. — Хвърли шепа пръст по рака, който промени траекторията си. — Хайде, изчезвай.

Когато „опасността“ отмина, Елиса се обърна и облегна гърди в кърпата. Надя я последва. Лицата им бяха много близо едно до друго и те се загледаха (Надя гледаше нея, а тя наблюдаваше собственото си отражение в очилата на Надя). Мислеше за контраста между телата им, излегнати едно до друго: смугло — кафе с мляко, и бялосметанов сладолед. Бризът, вълните и атмосферата по залез-слънце я отпускаха до такава степен, че тя помисли, че ще заспи.

— Знаеш ли, че професор Зилберг пази много опити от различни снимки? — попита Надя и кимна утвърдително в отговор на изумения поглед на Елиса. — Да, и преди са нравили експерименти: Здравата чаша и Вечните снегове не са единственото, с което разполагат. Но не бързай да се радваш, нищо друго не може да се види, тъй като пресмятанията за енергията са грешни. Наричат ги „дисперсии.“

— Как разбра? Защо не са ни казали? — Елиса изведнъж си спомни за думите на Валенте. Нима беше вярно, че крият неща от тях?

— Жаклин ми разказа. Но Зилберг уверявал, че на нито една не може нищичко да се види. „Вяrrрвам, че има затворррена котка, пррриятелю“ — пошегува се Надя с гърлен глас. Сетне стана сериозна и каза: — Никога ли не си се питала защо сме на остров?

— Проектът е секретен, нали чу Зилберг.

— Но няма стратегически причини, поради които да работим на остров. Бихме могли да си останем в Цюрих, дори бихме привлекли по-малко внимание...

— Дай да видим твоето обяснение.

— Не знам, може би искат да ни изолират — подхвърли Надя. — Като че ли... Сякаш се боят, че можем... да станем опасни. Прави ли ти впечатление колко войници има?

— Само пет-шест, ако броим и Картър.

— Аз виждам повече, прекалено много.

— Ти си падаш малко параноичка.

— Не обичам военните. — Надя я погледна над очилата си. — Писнало ми е да ги гледам в моята страна, Елиса. Питам се дали са тук, за да пазят нас, или по-скоро за да пазят останалия свят от това, в което можем да се превърнем. — Вятърът ѝ беше забулил лицето с косата.

Елиса се канеше да отвърне, когато се разнесе писък.

Някаква фигура по тениска и шорти тичаше по пясъка на трийсетина метра от тях. Друга фигура в червени бермуди я гонеше с големи подскоци. Несъмнено бягащият не се стараеше кой знае колко да избяга, защото почти веднага беше застигнат. В продължение на няколко мига двете фигури застинаха плътно една до друга, озарени от залязващото слънце. После с шумен смях се отпуснаха на пясъка.

— Нови изживявания, нови приятелства — подметна Надя и намигна на Елиса.

Тя не беше изненадана — вече няколко пъти ги бе виждала да разговарят насаме в лабораторията на Зилберг: той загледан в нея с онези воднисти очи на влечуго, а тя — с обичайния си кисел вид, сякаш светът имаше да изплаща на височайшата ѝ особа някакъв отдавнашен дълг, който така и не погасяваше. *Клетата Розалия Рейтер.*

Не ѝ допадаше това, че Валенте с такава лекота завладяваше тази зряла, грозновата и мълчалива жена. Имаше желание да даде някой и друг съвет на немската историчка по отношение на нейния прекрасен *latin lover*.

Явно вземат доста на сериозно търсенето на енергия подметна иронично тя.

— Очевидно и двамата имат енергия в излишък — подсмихна се Надя.

Валенте и Рейтер работеха със Зилберг по разтварянето на времеви струни отпреди седемдесет милиарда секунди с картини от Йерусалим. Ако всичко вървеше добре, „Енергията Йерусалим“ можеше да задмине по важност „Енергията на Юра“. Да стане много по-важна за тях и за останалото човечество.

Щяха да надникнат в Йерусалим от времето на Христо и точно през последните години от живота на Христос.

Може би щяха да видят някое историческо или библейско събитие.

Може би това щеше да е наистина специално събитие.

Може би (при все че вероятността в този случай беше подобна на тази да уцелиш мишена с размер един милиметър на хиляда километра от теб) биха могли да го видят.

Забрави за тиранозаврите, за Наполеон, за Цезар и за Спилбърг. Забрави за всичко.

Елиса не беше излъгала Малдонадо (сега разбираше защо той я бе разпитвал за религиозните ѝ вярвания): тя бе атеистка. Но можеше ли човек, та бил той и атеист, да се преструва на безразличен пред възможността, простата възможност да го зърне, макар и за миг?

Който може, да хвърли първия камък.

И един от тези, от които зависеше подобно чудо да се случи, в този момент виреше задник, изпънал червените бермуди, докато езикът му безсъмнено сладостно изследваше устата, която една зряла и разочарована от живота историчка предоставяше на негово разположение.

Надя като че ли страхотно се забавляваше — наблюдаваше Елиса с буза, облепната на кърпата, и с пламнало лице.

— Миналата нощ спаха в едно легло.

— Сериозно ли говориш?

Новината предизвика неопределени чувства у Елиса. Откъслечни спомени от посещението ѝ у Валенте ослепително проблеснаха в съзнанието ѝ, а заплахите, които той бе изрекъл, когато се обзалагаха, отекнаха в главата ѝ. Представи си как Валенте се отдава на удоволствието да унижава Розалин Рейтер.

— Моля те, не казвай и думичка за това! — разсмя се Надя. — Срам ме е, че ти го разказвам, защото не е моя работа...

— Нито пък моя — добави припряно Елиса.

— Беше в неделя през нощта. Чух странен шум и станах. Погледнах през шпионката на вратата на Рик... нямаше го! Тогава надзърнах в стаята на Розалин... И ги видях. — Надя тихичко се смееше, показвайки малко раздалечените си зъби. — Всички ли мъже в Испания са такива?

— А ти как мислиш? — изсумтя Елиса и приятелката ѝ избухна в неударим смях, може би като виждаше колко сериозна е тя самата. — Аз също видях нещо нощес... канех се да ти разкажа... Някой ходеше из коридора. В крайна сметка се оказа войник... Как само ме изплаши, кучият син.

— Не мога да повярвам. Да не би да се сваля и с войниците? — Лицето на младата палеонтоложка, на два милиметра от нейното, беше толкова почервеняло, че Елиса си помисли, че ще експлодира. Хвърли малко пясък на рамото ѝ.

— Млъквай, развратна рускиньо. Отивам да се топна. Подобни гледки ме възбуждат.

Запъти се към брега, без да гледа към двойката, легнала в пясъка на трийсет метра вдясно.

Тази нощ чу шумове. Стъпки по коридора.

Скочи от леглото и надникна през шпионката. Нямаше никого.

Стъпките утихнаха.

Взе ръчния си часовник от нощното шкафче и натисна светлината на циферблата — беше един и дванайсет, все още рано, но всъщност късно за режима и навигациите пи екипа от учени в Нуева Нелсон. Вечеряха в седем, а и девет и половина всички се приготвиха за лягане, тъй като осветлението угасваше в десет. Тя обаче продължаваше да страда от безсъние. Мислеше за войници, които безшумно се движат, за войници-сенки без лица, които се плъзгат по тъмните коридори, минавайки покрай шпионката ѝ... Мислеше също за Валенте и Рейтер, въпреки че не можеше да си обясни защо.

Стъпки. Сега вече да. Съвсем ясни. В коридора.

Открехна вратата и се показа, оглеждайки се в двете посоки.

Никой. Коридорът беше празен, а вратата към другото крило — затворена. Стъпките отново бяха заглъхнали, но на нея ѝ хрумна възможно обяснение. *Идват откъм неговата стая. Или от нейната.*

Подчинявайки се на внезапен порив (*какво дете си*, би казала майка ѝ), излезе в коридора, без да се облече. Спря първо пред съседната врата на Надя и надникна през шпионката. Надя лежеше в леглото си — бялата ѝ коса така отчетливо се открояваше на светлината на електрическите крушки отвън, че приличаше на пътен

знак. Позата ѝ с крака, омотани в чаршафа, показваше, че от известно време спи. Изглеждаше като зародиш, сгушен в утроба. Елиса се усмихна. Спомни си един разговор между тях на плажа предишната събота и неделя.

— Бих искала да стана майка — беше заявила Надя, поддавайки се на някакъв изблик на откровение.

— Какво означава това?

— Нещо, което от време на време ни сполетява нас, палеонтоложките. Представява отглеждане на зародиш в корема след оплождане от мъжкар.

— А пък аз предпочитам да стана търтей — отвърна тя, изтегната сънено на кърпата.

— Наистина ли не ти се иска да имаш деца, Елиса?

Въпросът ѝ се стори абсурден. И си помисли колко е абсурдно, че го възприема като абсурден.

— Още не съм се замисляла — отвърна, ала Надя реши, че тя се шегува.

— Слушай, това не е математическа задача. Или го искаш, или не.

Елиса беше прехапала устни, както когато бе погълната от изчисления.

— Не, не искам — беше отсякла накрая, след дълго мълчание, а Надя бе поклатила глава своята нежна глава с ангелски коси.

— Ще те помоля за нещо — ѝ каза, — преди да умреш, завещай черепа си на Университета в Монпелие. За Жаклин и мен ще е истинско удоволствие да го изследваме, кълна ти се. Не се срещат често екземпляри от женски *fisicus extravagantissimus*.

Върна се към действителността — беше в първите часове след полунощ и тя стоеше в коридора само по бикини и шпионираше другарите си. *Представи си ги как стават от леглата си и откриват fisicus extravagantissimus, женски екземпляр, да наднича по долни гащи в шпионката.* Стъпките вече не се чуваха. Все още усмихната, отиде на пръсти до стаята на Рик Валенте. Металният под беше освежаващо хладен в контраст с горещината, която обливаше тялото ѝ. Надникна през шпионката.

Всичките ѝ предишни мисли се изпариха. На светлината, проникваща през прозореца, тя ясно различи слабата фигура на

Валенте Шарпе просната в леглото, с неговия кокалест гръб и бели слипове.

Остана за миг загледана в него. Сетне се отправи към последната стая. Онази купчина, свита под чаршафите, трябва да беше Розалин, стори ѝ се, че дори съзира кичури от кестенявата ѝ коса.

Разтърси глава и се върна в стаята си, питайки се какво беше очаквала да види. *Превръщаше се в шпионин.*

Осъзна, че неимоверното усилие, необходимо за първата ѝ задача на острова, си имаше цена. В нормалния живот знаеше как да се справя в подобни моменти на преумора — разходки, спорт, а когато и това не се оказаше достатъчно, се отдаваше на самотните си еротични фантазии. Но в света в Нуева Нелсон, лишена от възможност за уединение, тя се чувстваше някак объркана.

Легна по гръб и дълбоко си пое въздух. Вече не се чуваха стъпки. Нямаше шум. Ако наостреше слух, можеше да различи шума на морето, но тя не желаше. Размисли за миг и после се пъкна под чаршафите, въпреки горещината, която я мъчеше. Но не понечи да се завие. Отново пое въздух, затвори очи и се остави фантазията ѝ да я поведе накъдето ѝ хрумне.

Знаеше накъде ще я отведе.

Валенте продължаваше да ѝ прилича на Валенте Шарпе глупаво, кухо момче, блестящ ум в тялото на болнаво хлапе, мамино синче. Въпреки това въображението ѝ (вероятно също болно, си каза тя) неустойимо я дърпаше, повлякло я за косата, към него. Случваше ѝ се за пръв път и тя беше изненадана.

Fisicus calentissimus.

Представи си го да влиза в стаята ѝ в този момент. Виждаше го ясно сега, когато очите ѝ бяха затворени. Тя пъкна ръце под завивката и смъкна бикините си. Но на него тази проява на покорство му се стори недостатъчна. Тя склони напълно да ги свали, смачка ги на топка и ги захвърли на пода. Представи си, че дори и сега Валенте Шарпе от фантазиите ѝ не е удовлетворен. *Върви на майната си, нямам намерение да отмятам чаршафа.* Спусна ръката си надолу, към центъра на онова жарко, изпълнено е желание място, и започна да се движи и да диша учестено. Представи си какво би направил тогава — поглежда я с абсолютно презрение. А тя му казва...

В този миг стъпките отекнаха до леглото ѝ.

Начеващата наслада се пръсна в мозъка ѝ като филигранно стъкло, стъпкано от едър слон.

Отвори очи и изстена едва чуто.

Нямаше никого.

Уплахата, която се вряза така внезапно наред сексуалната ѝ възбуда, беше толкова разтърсваща, че тя се зарадва, че изобщо е жива; това бе един от онези страхове, които приличат на пристъп на маларийна треска и те оставят вцепенен и вледенен. Някъде дори беше чела, че подобен страх е способен да предизвика инфаркт и да те убие, колкото и да си млад и с чисти артерии.

Стана, като сдържаше дъха си. Вратата на стаята ѝ си беше затворена. Изобщо не беше чула да се отваря. Ала стъпките — бе сигурна в това — бяха отекли вътре в стаята ѝ. Но пък нямаше никого.

— Кой е там...? — отправи въпрос към мъртвите.

И мъртвите отговориха. С поредните стъпки.

Бяха в банята.

Тогава Елиса си помисли, че е невъзможно да изпита повече страх, отколкото този, който вече я беше обладал.

След малко разбра, че тази мисъл е била най-погрешната в целия ѝ живот.

Но тя щеше да узнае това по-късно.

— Има ли някой?

Никой не отговори. Стъпките отиваха и се връщаха. Или грешеше? Не — чуваха се в банята. Нямаше нощна лампа на шкафчето, но така или иначе изключваха осветлението нощем по стайте и оставяха светлина само в баните. Трябваше да стане в тъмното и да отиде дотам, за да я запали.

Сега пак не ги чуваше — отново бяха утихнали.

Изведнъж си помисли, че е пълна глупачка. Кой, по дяволите, можеше да се е пъхнал в нейната баня? И кой щеше да чака там без светлина, безмълвен, но бродещ напред-назад? Нямаше съмнение, че стъпките идваха от другаде в бараката и отекваха през стените.

Въпреки този „успокоителен“ извод, процесът по отмятане на чаршафа, ставане (*зарези дори мисълта да губиш време и да нахлузваш бикините; а и щом става дума за призрак, какво ти пука, че си гола?*) и придвижване до банята ѝ се стори почти като космически

полет. Установи, че вратата на банята, която не се виждаше от леглото ѝ е затворена, а шпионката е напълно тъмна. Трябваше да отвори и след това да запали лампата вътре.

Натисна дръжката.

Докато отваряше вратата ужасяващо бавно, откривайки все по-големи участъци от мрака вътре, тя чуваше учестеното си дишане. Задъхваше се, сякаш още беше в леглото с интимните си фантазии... Всъщност не, да го кажем направо — пухтеше като парен локомотив. Нищожно беше онова задъхване отпреди малко, докато си удряше една от онези спасителни чекии. Нищожно, *fisicus extravagantissimus...*

Отвори вратата изцяло.

Усети го още преди да е запалила лампата. Банята беше празна, естествено.

Въздъхна с облекчение, не знаеше какво точно бе очаквала да открие. Отново чу стъпките, но този път явно надалеч, може би в крилото със спалните помещения на професорите.

За миг остана на място права, съблечена, на прага на осветената баня, питайки се как бе възможно само миг преди това те да бяха отекували до леглото ѝ. Знаеше, че сетивата ѝ не са я измамили и че нямаше да може да заспи, преди да е намерила логично решение на тази загадка, та било то само заради желанието да не изглежда глупачка.

Накрая стигна до възможна причина: наведе се и долепи ухо до металния под. Стори ѝ се, че чува стъпките по-силно, и установи, че не се лъже.

Имаше едно място в станцията, където тя още не беше ходила — складът. Намираше се под земята. В Нуева Нелсон беше изключително важно да се пести енергия и пространство и съхраняването на провизии под земя изпълняваше тази двойна цел, тъй като поради ниските температури хладилниците работеха на най-слабата си степен, а някои храни можеха да се запазват без допълнително охлаждане. Черил Рос се отбиваше понякога нощем там (слизаше се през един отвор в пода на кухнята), за да направи списък на всичко необходимо за зареждане. Помещението с хладилниците беше близо до стаята ѝ и шумът от стъпките на човек, слязъл долу, лесно се разпространяваше поради металната облицовка на стените. Беше решила, че отекуват вътре, а те всъщност отекуваха долу.

Да, това беше. Госпожа Рос вероятно беше в склада.

Щом се успокои достатъчно, изгаси лампата в банята, затвори вратата и се върна в леглото. Преди това потърси бикините си и ги сложи. Беше изтощена. След преживелия страх, така жадуваният сън като че ли щеше да благоволи да я споходи.

Ала докато бодърстването ѝ си отиваше подобно на догаряща свещ, секунди преди някакъв вихър най-сетне да я повлече в тъмното, ѝ се стори, че различи нещо.

Някаква сянка се плъзна покрай шпионката на вратата ѝ.

От: tk32@theor.phys.tlzu.ch
 До: mmorande@piccarda.es
 Изпратено: петък, 16 септември 2005 г.
 Относно: Здравей

Здравей, мамо. Пиша ти няколко реда, за да ти кажа, че съм добре. Съжалявам, че не мога да пиша, нито да ти се обаждам по-често, но работата тук, в Цюрих, е напрегната. А това ми харесва (знаеш ме) и затова не се оплаквам. Всичко, което правя и виждам, е прекрасно. Професор Бланес е невероятен, както и колегите ми. Очакваме в близките дни да получим едни резултати, така че, моля те, не се тревожи, ако скоро не се свържа отново с теб.

Пази се. Целувам те. Поздрави Виктор от мен, ако ти се обади.

Ели.

Години по-късно ѝ хрумна, че и тя самата по някакъв начин носеше отговорност за онзи ужас.

Склонни сме да се обвиняваме за преживените злощастия. Когато сме затиснати от някоя трагедия, се отдръпваме към миналото и търсим вероятната грешка, допусната от нас, която да ни обясни случващото се. Подобна реакция можеше и да е абсурдна в много случаи, но в нейния ѝ се струваше правилна.

Трагедията ѝ беше покъртителна, а вината ѝ — може би също. Кога беше сбъркала, в кой момент точно?

Понякога, докато беше сама у дома пред огледалото и броеше тягостните секунди, които оставаха докато кошмарите отново я връхлетяваха, тя стигаше до извода, че голямата ѝ грешка всъщност беше нейният изключителен успех.

*Онзи четвъртък, 15 септември 2005 г. — денят на триумфа ѝ.
Денят на нейната присъда.*

Математическите задачи са подобни на всички останали — прекарваш седмици изгубен сред безброй криволичения и ненадейно в някое утро ставаш, пиеш си кафето, съзерцаваш изгрева на слънцето и там, заблестяло ослепително пред теб, съзираш решението, което си търсил.

Сутринта на 15 септември Елиса седеше неподвижно, захапала молива и загледана в екрана на компютъра. Разпечата резултата и се отправи към кабинета на Бланес с лист хартия в ръка.

В самостоятелния си кабинет Бланес беше накарал да му инсталират електрическо пиано. Свиреше Бах, само произведения на Бах, единствено Бах. Кабинетът беше съседен на лабораторията на Клисо и понякога кристалното превъплъщение на някоя фуга или арията от *Вариациите* Голдберг се промъкваша като призраци през стените в самотните следобеди, които Елиса прекарваше в работа. Но това не ѝ пречеше, напротив — обичаше да го слуша. Според нея, която не блестеше с особена музикална начетеност, Бланес свиреше прилично. При все това в онази сутрин тя му носеше друга „музика“ и си мислеше, че ще му хареса, особено ако мелодията се окажеше вярна.

Без да отмества ръце от клавишите, Бланес хвърли поглед към треперливия лист хартия.

— Отлично — отрони невъзмутимо. — Вече сме готови.

Бланес не ѝ се струваше вече „изключително“ същество, както обичайно го описваше на майка си, но не го възприемаше и като обикновен, нито пък като неприятен. Ако на своите двайсет и три години Елиса беше научила нещо, то бе, че никой, абсолютно никой не можеше лесно да бъде охарактеризиран. Всеки човек представляваше нещо определено, но това нещо включваше и други, дори противоположни неща. Хората, подобно на облаците електрони, са с неясни очертания. И Бланес не правеше изключение. Когато се запозна с него по време на курса в „Алигиери“, тя смяташе, че той е някакъв тъп сектант, презиращ жените, или пък болезнено стеснителен тип. През първите дни на съжителството в Нуева Нелсон тя просто реши,

че той не ѝ обръща никакво внимание. И ѝ мина през ум, че причината е в нея и се корени в закоравелия ѝ навик да очаква всички преподаватели мъже да се отнасят с нея по специален начин не само защото беше умна (дори много умна), а и защото си я биваше (и то доста) и тя осъзнаваше способностите си и умееше да ги направлява в своя полза. Но по отношение на Бланес се сблъскваше с човек, който като че ли ѝ казваше: „Не ми пука за геометричните ти интуиции и за новаторския начин да интегрираш, както не ми пука за краката ти, за шортите и за това, че в някои дни решаваш да си сложиш, а в други — да си махнеш сутиена.“

Не след дълго Елиса промени мнението си и разбра, че той всъщност я забелязва. Че я гледа с онези свои очи като на Робърт Мичъм, които винаги бяха притворени, сякаш всеки момент щяха да заспят, но в действителност биха будни — и още как. Че когато се връщаше полугола от плажа и се разминаваше с него в коридора на бараката, той, разбира се, ѝ хвърляше погледи на мъж, дори попламенни, отколкото тези на Марини (а неговите наистина бяха забележителни) и, естествено, много повече, отколкото, на Крейг (те по-скоро липсваха). Но предполагаше, че умът на Бланес, както и нейният, се рее из други селения и че той вероятно си мисли същото за нея. Може би развързката щеше да настъпи, казваше си понякога, ако някой ден преспяха заедно. Тя си представяше сцената ето така: двамата са голи и се гледат, без да помръднат. Минутите минават и изведнъж той казва учуден: „Ама наистина ли няма да се разсърдиш, ако те докосна?“ А тя, не по-малко учудена, отговаря: „А на теб... да не би да ти се иска да ме докоснеш?“

— Ще изчакаме Серджо да свърши — каза той и продължи да свири Бах както всеки път, когато не изпълняваше нищо друго, освен него.

Намерението на Бланес беше да работят с двете светинни мостри — тази от периода юра и друга от Йерусалим в един и същи ден, тъй като географски мястото, което щяха да изследват, беше приблизително едно и също. Ала Марини и Валенте, както и предния път, се бавеха с изчисленията и затова не оставаше нищо друго, освен да ги изчакат.

Останала без работа, Елиса се залови с разни дреболии, между които да подготви електронното съобщение за майка си, което щеше да

изпрати на следващия ден (след обичайните филтри на цензурата). Сетне потъна и спомени за онази сутрин в началото на август преди месец и половина, когато беше показала първия резултат на Бланес, прекъсвайки неговия рецитал, и всички вълнения, през които бе минала впоследствие и от които Надя ѝ беше помогнала да се измъкне.

Точно в онези дни беше имала най-неприятната досега среща с Валенте и на нея ѝ се беше сторило, че проумява колко страда Шарпе от това, че винаги пристига последен в „надбягването“, което двамата (по-скоро по негово желание) си оспорваха. По някаква ирония на съдбата както неговите, така и нейните резултати тогава бяха погрешни.

Сега това нямаше да се повтори.

Беше убедена, че този път е попаднала в целта. И тук не грешеше.

Мислеше също, че ако пресмятанията ѝ се окажеха верни, тя щеше да е най-щастливият човек на света.

Но в това грешеше. Напълно.

Предният месец не беше в никакъв случай най-прекрасният за Валенте Шарпе. Елиса едва го виждаше в станцията, почти не се засичаха в лабораторията на Зилберг, където се предполагаше, че работи. Но колкото до работата, смяташе, че той си я върши. Понякога ѝ се налагаше да говори с него и го откриваше в стаята му, седнал на леглото и чаткайки по клавиатурата на своя преносим компютър; беше толкова погълнат от задачата си, че тя за малко не започна да вижда в него (как го беше казал той тогава?) „сродна душа“. Беше престанал дори да флиртува с Рейтер (това се отразяваше зле много повече на Розалин, отколкото на него самия, беше забелязала тя). В замяна на това търсеше компанията на Марини и Крейг и човек често можеше да ги види тримата заедно да се връщат по залез-слънце след дълги разходки по плажа или край езерото. Очевидно беше, че Рик е влязъл в нова фаза, в която се стремеше на всяка цена да *изпъкне*. Не му стигаше да е един от избраниците в този проект, жадуваше да е единствен — да измести не само нея, но и всички останали.

Понякога това я плашеше повече, отколкото историите за мрачни перверзни, които Виктор ѝ беше разказвал за него. След

принудителното съжителство на острова тя започваше да разбира, че под привидното пренебрежително спокойствие в душата му бушува вулкан от страсти и желание да бъде най-добрият, първенецът. *Всичко, което нрави или говори, е насочено към тази цел.* Разбра, че тази страст го разяжда, и то не само отвътре — силни тикове изкривяваха устните и десния му крак, когато работеше на компютъра; присъщият му анемичен цвят на лицето бе станал още по-бледен, а под очите му торбички отпусната кожа висяха като гнезда на странно и злоещо създание. *Какво му е? Какво ли става с него?*

Мъчно ѝ беше да го гледа толкова обсебен. Казваше си, че изпитвайки дори и капчица състрадание към Рик Валенте, тя си осигурява наполовина място в рая с доста добри перспективи да си спечели и оставащата половина, но понеже вече бе свикнала с него, не ѝ беше трудно да му съчувства.

Поне до онази среща на плажа.

Следобед в сряда, 10 август, един ден след като бе предала резултатите, Елиса слезе на плажа. Надя още не беше дошла. На нейно място, права на пясъка, стърчеше бяла статуя, по която някакъв нехранимайко беше нахвърлял мръсни парцали, които се вееха на вятъра.

Като разбра кой беше, застина със зейнала уста.

Валенте седеше неподвижно, по-точно като вкаменен. Гледаше нещо. То като че ли бе морето, защото тя погледна натам, ала успя да различи само прекрасен хоризонт със зелени вълни и сини облаци. Той изобщо не беше усетил присъствието ѝ.

— Здравей — поздрави го колебливо. — Какво ти е?

Младежът, сякаш изтръгнат от дълбока вгълбеност, се обърна. Елиса усети да я полазват тръпки: изражението на лицето му ѝ напомни за миг това на неин колега от факултета, шизофреник, на когото се бе наложило завинаги да изостави ученето. Помисли дори, че Валенте не може да я познае.

Но за десети от секундата всичко се промени и добре известният ѝ Шарпе излезе наяве.

— Виж ти кой е тук — измърмори хрипливо. — Елиса, горещото маце. Какво правиш, Елиса? Как си, Елиса?

— Слушай, драги — каза тя, преминавайки също толкова светкавично от страх към гняв, — добре ми е известно на какво

напрежение сме подложени ти и аз, но сериозно ти казвам — няма да позволя повече да ме обиждаш. Колеги сме в работата, независимо дали това ни харесва, или не. Ако отново ме нагрубиш, ще се оплача писмено на Бланес и Марини. Ще те изключат от проекта.

— Да те обиждам? — следобедното слънце блестеше в лицето на Валенте и той бръчкаше лицето си, докато я гледаше кисело, сякаш захапал лимон. — За какви обиди дрънкаш, скъпа? Тялото ти под тениската и шортите ме загрева, или, с други думи казано, предизвиква покачва не на температурата и мигновено втвърдяване на члена ми и аз нямам никаква вина за това. Все едно да ме обвинят в твърдението, че първият закон на термодинамиката „нагорещява тръби“. Аз също мога писмено да го повторя. Почакай, къде тръгна?

Валенте препречи пътя ѝ.

— Моля те, остави ме — каза Елиса, опитвайки се да го избегне.

— Знам къде отиваш — да се разсъблечеш на плажа и да покачиш още повече температурата в скачените ми съдове. Ако не беше „горещо маце“, щеше да си сложиш банския в стаята, както прави порядъчната ти приятелка, но понеже си фантастично гореща, ти се събличаш на плажа и така всички те виждаме, нали?

Елиса отново се опита да избяга. Дълбоко съжаляваше, че е проявила интерес към здравето му. И то, без да подозира какво щеше да се случи по-късно.

Той отново прегради пътя ѝ.

— Ще се оплачеш, понеже по научен начин ти казвам какво представляваш за мен? — Внезапно тя разбра, че това не е една от многобройните и характерни за него шегички: Валенте изгаряше от гняв, дори повече от нея. — То е все едно... не знам... все едно аз да те обвиня, че си правиш чекия нощем, мислейки за мен. Нещо толкова чудовищно, прекомерно и невъзможно...

Тя го гледаше, без да трепне. Изведнъж изгуби интерес към морето, към Надя, към света. Не се чувстваше потисната, нито унижена — беше изплашена.

— ... или все едно да ме обвиниш в зоофилия, само защото си падам по циците ти — продължи той в същия дух, сякаш предишните му думи бяха част от една и съща пича. — Не знам, просто прекаляваш... Щом не искаш да ти казват истината в очите, не давай поводи за това...

Видял ме е. Трябва да ме е видял. Но не, не може да бъде. Просто си говори. Опитваше се да проникне отвъд подигравателното пламъче в погледа му, за да стигне до истината, ала не успяваше. Бяха минали две седмици, откакто в онази нощ се беше опипвала насаме в стаята си, сигурна, че никой не я вижда. *Но тогава как...?*

— Нека и двамата се успокоим — каза Валенте. — Мислиш, че си приключила със своите сметки, нали, скъпа? А сега остави нас, некадърните, да си свършим работата и не ме дразни повече...

Обърна се и се отдалечи, оставяйки я като закована на мястото ѝ. Минута по-късно дойде Надя, обаче тя вече не беше там. Минаха няколко дни, но тя нямаше желание да отиде отново на плажа, а когато реши да го стори пак, неизменно си слагаше банския в стаята. Не сподели с приятелката си причината, която я беше накарала да промени своите навици.

По-късно, когато успя да види нещата от разстояние, разбра, че преувеличава. Оцени атаките на Валенте през призмата на състезанието — очевидно той се чувстваше смачкан всеки път за това, че тя първа пристигаше на финала. От друга страна, тя прекалено много се свиваше в негово присъствие. Валенте можеше и да е трудно поддаващ се на определение, неизразим, но в крайна сметка не беше нищо повече от един смотаняк на квадрат, дето се опитваше да хитрее и не пропускаше повод да я жегне, откриеше ли слабо място в нея. Но това се дължеше не толкова на неговите достойнства, колкото на нейната слабост.

Естествено, каза си, че думите му са празни приказки. Никой не можеше да я е видял, дори през шпионката, а колкото до стъпките — вече знаеше кой е виновникът: госпожа Рос беше слизала в склада през онази нощ, тя сама бе казала на Елиса на другия ден. Така че всичко беше ясно. Валенте пускаше стрели на сляпо, дано някоя попадне в целта. *Ще му мине. Може би ще разбере, че е за предпочитане да се отдаде на работа, вместо да сваля колежките си.* Престана да мисли за него и забрави другите си притеснения. Всъщност откакто беше изпълнила задачата си, спеше като пън, не ѝ се привиждаха сенки, нито чуваше шумове.

В четвъртък, 18 август, „Енергията Йерусалим“ се появи на бюрото на Бланес на безупречно изгладен бял лист хартия. Експериментът бе заплануван за следващия ден. След като Крейг и

Марини получиха мостри от снимки и ги поставиха в ускорителите при пресметнатата енергия, целият екип загриза нокти в трепетно очакване.

Беше ред на Елиса да участва в почистването, доста занемарено през последните дни, и тя се отдаде на тази задача с ентузиазъм. В кухнята се засече с Бланес. Бланес да изтрива чинии — това беше гледка, на която тя не бе подозирала, че ще присъства, особено през онези напрегнати учебни занятия в „Алигиери“, но съжителството на острова предлагаше такива изненади.

Внезапно се възцари мълчание. На прага на кухнята се появиха няколко посърнали лица. Колин Крейг се беше нагърбил с отговорността да съобщи събитието.

— И двете мостри на изображения се разсеяха.

— Не плачете — опита да се пошегува Марини, — но това означава, че отново трябва да се заловим за сметките.

Никой не заплака в момента. Може би по-късно го сториха насаме. Елиса беше сигурна, че плачат като нея, защото всички осъмваха със зачервени очи, с издаващи умора бръчки и без желание да говорят. Природата сякаш се присъедини към всеобщия траур, събирайки в последните дни на август плътни облаци, натезжали от топъл и косо падащ дъжд. Бяха в периода на мусоните, отбелязваше Надя, която познаваше голяма част от планетата. „Летните месеци са месеците на югозападния мусон — *булбангу*, когато дъждът е най-силен и чест, както в Малдивите.“ Естествено, тя никога не бе виждала подобен дъжд — сякаш не падаха капки, а конци. Милиони конци, движени от обезумели кукловоди, които удряха покриви, прозорци и стени, и вместо почукване, пораждаха някакво несекващо гърлено хъркане. От време на време Елиса повдигаше поглед като зомби, поглеждаше стихииите, отрищени навън, и ѝ се струваше, че са точно отражение на нейното душевно състояние.

В първия понеделник на септември, след остро спречкване с Бланес, който я беше укорил за бавната ѝ работа, тя изпита странна, лепкава горчивина. Не заплака, не направи нищо, само остана пред компютъра в лабораторията на Клисо вцепенена и си помисли, че никога повече няма да се съвземе. Измина много време. Може би часове, не знаеше колко. Тогава усети нечий парфюм и една нежна ръка, подобна на отронил се от дърво лист върху рамото ѝ.

— Ела — каза ѝ Надя.

Ако Надя беше приложила друга стратегия, например хапливи обиди (така присъщи за майка ѝ) или убеждаване (типично за баща ѝ), Елиса нямаше да се подчини. Но мекотата на жестовете ѝ и сладката топлина на гласа ѝ подействаха като заклинание върху Елиса. Тя стана и я последва подобно на плъх, омагьосан от приказна мелодия.

Надя беше облечена в плътен панталон и ботуши, които ѝ бяха малко големи.

— Не искам да ходя на плажа — каза Елиса.

— Не отиваме на плажа.

Отведе я в стаята си и ѝ посочи купчина дебели дрехи и друг чифт ботуши. Елиса успя да се усмихне при вида на тези одежди, които не ѝ стояха никак зле.

— Имаш телосложението на войник — каза Надя. — Госпожа Рос казва, че тези панталони и ботуши са били поръчани за войниците на Картър.

Предрешени по този начин и намазани с някакъв крем със странен мирис, който Надя определи като „отблъскващ комари“ и който ѝ се стори наистина „отблъскващ“, те излязоха навън и тръгнаха към летището за хеликоптери. Не валеше, но въздухът сякаш беше напоен с дебнеш, притаен дъжд. Дробовете на Елиса се изпълниха с влага и с аромат на растителност. Северният вятър гонеше облаците, които ту откриваха, ту засенчваха слънцето, извайвайки от светлината изображения, сякаш излезли от дефектен филм.

Оставиха летището за хеликоптери зад гърбовете си. При караулката на часовите видяха Картър да разговаря с тайландеца Ли и мексиканеца Мендес, който в този момент беше на пост в онази част на заграждението, която бе обърната към джунглата. Ли допаднаше на Елиса, защото винаги се усмихваше, щом я видеше, но тя разговаряше повече с Мендес, който в този миг ѝ разкри всичките си зъби, блеснали на мургавото му лице. Военните не я стряскаха вече така, както в началото: беше открила, че зад твърдите брони от метал и кожа дишат хора и сега обръщаше повече внимание на тях, отколкото на маскировката.

Пресякоха пред склада за муниции, оръжие и апаратура и пречиствателната станция за питейна вода и Надя пое по пътека, успоредна на стената на джунглата.

Прословутата джунгла, която отдалеч изглеждаше на Елиса като малка територия от дървета и кал, стана магическа, когато навлязоха в нея. Скачаше като дете по огромните мъхообразни корени, дивеше се пред размера и формата на цветовете и се вслушваше в неизброимите звуци на живота. В един момент някакъв самолетен макет от аеромоделизъм, оцветен в черно и слонова кост, избръмча и прелетя пред очите ѝ.

— Жребче на гигантския дявол — обясни Надя. — Или водно конче-хеликоптер. Тези черни петна по крилете са *птеростигми*^[1]. В някои култури на Югоизточна Азия ги определят като души на покойници.

— Не ме учудва — съгласи се Елиса.

Ненадейно Надя се наведе.

Когато стана, върху дланта ѝ имаше малко шишенце, боядисано в червено, черно и зелено, подобно на еликсир на магьосник, с шест заоблени и блестящи дръжки от черен кехлибар.

— Сетония. Или може би хризомелид, не съм сигурна. Бръмбари — на езика на невежите. — Елиса беше удивена никога не беше виждала бръмбар с такива изумителни цветове. — Имам приятел французин, експерт по твърдокрили^[2], който би се радвал да е тук — добави Надя и остави бръмбара на земята. Елиса се пошегува с приятелите ѝ. Нейната приятелка ѝ показва също семейство насекоми от разред Phasmatodea^[3] и една богомолка с прекрасна розова окраска. Не видяха нито едно животно, по-голямо от насекомо (с изключение на ярко обагрен гущер), но това беше характерно за джунглата, според Надя. Животните там се пазеха едно от друго, практикуваха мимикрия, прикриваха се, за да спасят или отнемат живот. Джунглата беше сцена на страховити маскировки.

— Ако нощем дойдем тук с инфрачервени фенери, ще видим може би лори. Това са нощни представители на един подраздел примати. Не си ли ги виждала никога на снимка? Приличат на плюшени играчки с уплашени очи. Чуй този крясък... — Надя застина безмълвно, като захарна статуя сред тази зелена катедрала. — Вероятно са гибони...

Езерото заемаше голяма площ заедно с мочурливи терени, които в северната си част бяха заливани от прилива и осеяни с островчета зеленина. Надя ѝ показва оскъдната фауна на блатото — рачета, жаби и

смокове. След това заобиколиха езерото, тъмнозелено в този час на залеза, чак до кораловите рифове, и откриха една плитчина, граничеща с океана, която приличаше на издълбана в изумруд.

След като внимателно огледа мястото, Надя се съблече и прикани Елиса да последва примера ѝ.

Има моменти, в които ни се струва, че всичко изживяно дотогава е неистинско. Елиса беше изпитала нещо подобно със Здравата чаша и Вечните снегове, ала сега, при съвсем други обстоятелства, докато се камбуркаше в тази кристална и хладка вода, гола като облаците, редом с друго същество, голо също като нея, тя бе завладяна от същото усещане и може би дори по-силно. Животът ѝ, свит между четири стени, обкичени с уравнения, ѝ се стори толкова фалшив, колкото и нейното кадифено отражение във водата. Кожата ѝ, всяка от порите ѝ, окъпани в тази свежест, сякаш ѝ крецяха, че може да направи каквото пожелае, че не съществуват никакви препятствия и че светът ѝ принадлежи изцяло.

Погледна към Надя и разбра, че и тя изпитваше същото.

Въпреки това те не направиха нищо необикновено. На Елиса самата мисъл ѝ стигаше, за да се почувства щастлива. Стори ѝ се, че проумява нещо: разликата — едва доловима — между рая и ада се състоеше в това да извършиш всичко, което е в мислите ти.

Беше незабравим следобед. Може би не беше преживяване, което човек би разказал на внуците си, мислеше си тя, но такова, което като ти се случи, с всяка фибра на тялото си усещаш, че си се нуждаел от него.

Половин час по-късно, без да изчакат да изсъхнат, се облякоха и се прибраха. Говориха малко. Пътя на връщане изминаха почти в пълно мълчание. Елиса си даде сметка, че отношенията им са навлезли в нова фаза, по-дълбока, когато вече не беше необходим циментът на думите, за да бъдат заедно.

Оттогава нещата ѝ потръгнаха. Върна се в лабораторията и към изчисленията си, дните се занизаха, без да ги забелязва, и в онзи 15 септември тя се озова пред едно *déjà vu*, когато отново прекъсна музиката на Бланес с резултатите. Числото беше подобно на това от предишния път, като се изключат цифрите след десетичния знак.

„Енергията Йерусалим“ бе представена два дни по-късно, но трябваше да се изчака Крейг и Марини да настроят ускорителя.

Накрая, в четвъртък, 24 септември и гният екип се събра в залата за управление — „тронната зала“, както я наричаше Марини — обширно помещение почти трийсет метра широко и четирийсет дълго, истинска перла на архитектурата от тип *prêt à porter*^[4] в Нуева Нелсон. За разлика от бунгалата, беше построена само с тухли и цимент и укрепена с изолационни материали с цел предотвратяване на възможни къси съединения. В нея се намираха четирите най-мощни компютъра, както и Сюзън — свръхселективният ускорител, галеното дете на Колин Крейг, своеобразна поничка от стомана с петнайсетметров диаметър и метър и половина дебелина, по чиято окръжност бяха разположени магнитите, произвеждащи магнитното поле, което предизвикваше ускорението на заредените частици. Сюзън беше голямото технологично постижение на проекта Зигзаг и за разлика от повечето подобни апарати, бяха достатъчни двама-трима души за осъществяване на действието и необходимата му настройка; енергията, достигана вътре в него, не беше голяма, но притежаваше висока степен на точност. От двете страни на Сюзън две малки вратички с нарисувани черепи и пищяли водеха към камерите за генераторите на станцията. Стълба, до която имаше достъп откъм лявата камера, позволяваше да се прехвърли човек над поничката и да се озове в центъра, за да „погали интимните части на нашата хубавица“, както казваше Марини с характерната дяволитост на средиземноморски любовник.

Седнал пред телеметричните екрани, Крейг нетърпеливо изписа на клавиатурата координатите за две групи сателити, така че да уловят картини от Северна Африка и да ги препращат към Нуева Нелсон в реално време (разтварянето на струните можеше да се осъществява единствено посредством сигнали в реално време — „свежа светлина“ я наричаше Марини с неизчерпаемата си находчивост, тъй като всяко складиране изкривяваше резултата). Избраният периметър обхващаше около четирийсет квадратни метра и беше горе-долу еднакъв за двата експеримента. Оттук можеха да се получат картини от Йерусалим и Гондвана — мегаконтинентът, който преди сто и петдесет милиона години беше образуван от Южна Америка, Африка, полуостров Индостан, Австралия и Антарктида. Когато картините бяха получени, компютрите ги идентифицираха и селектираха, а Крейг и Марини

включиха Сюзън, която ускори така получените снопове електрони и ги засили със стойностите на предварително изчислената енергия.

Докато се развиваше този процес, Елиса огледа лицата на другарите си. Бяха обтегнати и нетърпеливи, макар и всяко посвоему: Крейг — както обичайно, сдържан; Марини — експанзивен; Клисo — резервирана; Черил Рос — тайнствена и прагматична; Зилберг — тревожен; Бланес — в очакване; Валенте — сякаш не го засягаше; Надя — весела; Розалин — вперила поглед във Валенте.

— Свърши се — каза Колин Крейг и стана от стола пред управлението. — След четири часа ще разберем дали се вижда.

— Който вярва в свръхсила, каквато и да е тя, да се моли — допълни Марини.

Не се молиха. Затова пък се нахвърлиха върху храната. Бяха гладни и вечерята премина бързо и в отпусната обстановка.

Докато очакваха анализа на изображенията, Елиса отново си спомни онзи благословен следобед отпреди две седмици и се усмихна при мисълта, че приятелката ѝ беше действала като „ускорител“ за нея самата — беше ѝ дала енергия, за да се отвори и да открие, че е способна на още много усилия. В онзи момент си каза, че подобни следобеди щеше да има още, докато бяха на острова.

Сетне разбра, че онази екскурзия е била последното изживяно щастие, преди сенките да потулят всичко.

— Има изображения.

— И от двете мостри ли?

— Да. — Бланес спря коментарите с едно движение. — Първото е от три-четири изолирани струни от някаква точка на сушата отпреди четири хиляди и седемстотин билиона секунди. Или отпреди сто и петдесет милиона години.

— Периодът юра — промълви Клисo, сякаш изпаднала в транс.

— Точно така. Но това не е най-добрата новина. Кажи им ти, Колин.

Колин Крайг, който дори през последните изтощителни дни не беше загубил вида си на денди по тениска и джинси, намести очилата си и погледна Жаклин Клисo, сякаш имаше намерение да я покани на вечеря.

— Анализът показва, че има живи същества с внушителни размери.

Компютърът, който цифровизираше изображенията на струните, беше програмиран да открива форми и преместване на предмети с цел селектиране на вероятното наличие на живи същества.

За миг никой нищо не каза. После се случи нещо, което Елиса никога нямаше да забрави. Клисo — тази възхитителна, удивителна жена — „съвършена“ според определението на Надя, чието облекло създаваше впечатление, че носи повече метални предмети по себе си (но не в стила на Рос, а от стомана — колиета, часовник, гривни и пръстени), отколкото истински дрехи, си пое дъх и от устата ѝ се изтръгна една-единствена дума, прилична на стон:

— *Кажу ни...*

Надя и Клисo се прегърнаха, докато отново отекнаха аплодисменти, но Бланес прекъсна тези изблици на радост, вдигайки ръце.

— Другото изображение е от Йерусалим отпреди малко повече от шейсет и два милиарда секунди. Нашите изчислителни устройства го разполагат някъде в началото на април през трийсет и трета година от нашата ера...

— Еврейският месец нисан — Марини намигна към Райнхард Зилберг.

Сега всички погледнаха към немския професор.

— Има и живи същества — каза Бланес. — Виждат се ясно. Компютърът смята, че с приближение от деветдесет и девет цяло и пет на сто вероятност това са човешки същества.

Този път нямаше ръкопляскания. Вълнението, обхванало Елиса, имаше почти изцяло физически измерения — разтърси я треперене, което като че ли се зараждаше дълбоко в костите ѝ.

— Един или двама души, които крачат в Йерусалим, Райнхард — каза Крейг.

— Или пък една или две дресирани маймуни, ако зложим на останалите нула цяло и пет процента — усмихна се Марини, но Крейг го освирка.

Зилберг беше свалил очилата си и погледна всички един по един, мълчаливо, сякаш предизвиквайки ги, ако можеха, да изпитат повече радост, отколкото него самия.

След кратко и шумно тържество с истинско шампанско (което госпожа Рос беше успяла да опази в склада) те се събраха в залата за прожекции.

— Заемете местата си, госпожи и господа! — викаше Марини. — Хайде, побързайте.

La vite son corte!^[5], както казва Данте. *La vite son corte!*

— Всички по местата си! — изпляска с ръце госпожа Рос.

— Закопчайте предпазните колани!

Почти с неохота започна придърпване на столове, подмятания от типа на „имаш ли нещо против да седна тук?“, приканвания, отправени към съседа, до когото искаха да седнат, когато светлините угаснеха. *Като че ли се готвим да гледаме филм на ужасите*, каза си Елиса. Черил Рос спря всичко, молейки тези, които още държаха чаши, да ги допият и да ги занесат в кухнята и това, естествено, даде повод за нови шага.

— На вашите заповеди, госпожо Рос — каза Марини. — Вие ме респектирате повече дори и от господин Картър, госпожо Рос — и последва ново отлагане. Елиса седна до Надя на втория ред. Бланес беше започнал да говори.

— ... не зная какво ни очаква на екрана, приятели. Нямам представа какво ще видим, дали ще ни хареса, или не, дали ще ни разкрие нещо ново, или друго, което вече сме знаели... Мога единствено да ви уверя, че това е най-великият миг в живота ми. И ви благодаря за това.

— Райнхард, ако обичаш, зная, че изпитваш желание да говориш, но запази словото си за края — помоли Марини, когато развълнуваните ръкопляскания стихнаха. — Колин?

Крейг, застанал в дъното пред клавиатурата, вдигна палец.

— Всичко е готово, *кръстник* — пошегува се той.

— Би ли изгасил осветлението?

Последното, което Елиса видя преди мракът да затвори очите ѝ като със стоманени клепачи, беше Райнхард Зилберг да се прекръства.

Изведнъж, незнайно защо, пожела никога да не бе попадала на Нуева Нелсон, да не бе подписвала онези книжа, да не бе сполучвала с изчисленията си.

Освен това пожела да не седеше там в онзи момент, очаквайки неизвестното.

[1] Тъмно, повече или по-малко плътно петно на външния край на крилете на някои насекоми. — Б.пр. ↑

[2] Бръмбари (разред Coleoptera) — над 24 000 вида. — Б.пр. ↑

[3] Разред насекоми, познати под названието „пръчкообразни“ и листоподобни поради формата на тялото си. Те са повече от 2500 вида. Благодарение на цветовете, формата и поведението си, те се сливат с растителността, в която живеят и се хранят. — Б.пр. ↑

[4] Конфекция (фр.). — Б.пр. ↑

[5] Животът е кратък (итал.). — Б.пр. ↑

— *Защо?*

— *Защото историята не е миналото. Историята вече се е случила, но миналото се случва в момента. Ако тази маса не беше издялана някога от дърводелец, нямаше сега да е тук. Ако гърците и римляните не бяха съществували, нито ти, нито аз щяхме да сме тук, или поне по този начин. И ако аз не се бях родил преди шейсет и седем години, ти днес нямаше да бъдеш на петнайсет и нямаше да си това прекрасно момиченце, което си. Никога не забравяй това — теб те има такава, защото е имало други преди теб.*

— *Ти не си миналото, дядо.*

— *Разбира се, че съм, както и твоите родители. Дори самата ти си собственото си минало, Елиса. Това, което искам да ти кажа, е, че миналото е продължение на нашето настояще. Не е просто „история“ — то се случва и се случва точно в този момент. Не можем да го видим, нито да го усетим, нито да го променим, но то неизменно ни съпътства, подобно на призрак. То решава какъв да е животът ни и може би също каква да е нашата смърт. Знаеш ли какво си мисля понякога? Странни мисли, но на мен ми се струва, че ти си много умна благодарение на цялата тази математика и затова ще ме разбереш. Хората обикновено казват някак със страх: Миналото е живо. Ала знаеш ли мен какво най-много ме плаши, Ели? Не че миналото е живо, а че е способно да ни убие...*

Мракът се превърна в кръв. Наситен, почти лепкав, ослепителен цвят.

— Няма картина — каза Бланес.

— Но пък и няма признаци на дисперсия — подметна Крейг откъм дъното.

Викът накара всички да се вкаменят. Във въздуха увисна диря от набързо изречени думи.

— *За Бога, има картина! Нима не виждате?* — Жаклин Клисо се бе надигнала от стола си на първия ред. Беше се привела напред, сякаш

искаше да влезе в екрана.

Елиса осъзна, че тя има право — червената светлина продължаваше да е непробиваема в центъра, но по периферията се образуваше нещо като ореол. Изображението не доби смисъл, докато ракурсът на камерата не се отмести след няколко секунди.

— Слънцето! Слънцето! Отразява се във водата! — повтаряше Клисо.

Камерата продължаваше да се движи. Блясъкът престана да ги заслепява при смяната на ъгъла и те можаха да различат тъмната заобленост на бряг в долния край. Цветът представляваше смесица от различни нюанси на червеното, но се виждаха също издължени и извити форми. Елиса затаи дъх. *Те ли бяха?* Ако това наистина беше така, те бяха най-странните същества, които тя бе виждала в живота си. Сториха ѝ се като гигантски змии.

Но Клисо каза, че са дървета.

— Гора от периода юра. А това трябва да е хвощ. Или дървесна папрат. Боже, изглежда като да имат километри височина! А вижте тези растения, дето плават в езерото или каквото е там... Дали са лycoposi, или пък гигантски амфибии...?

— Палмите са от семейство Сусау, но изглеждат по-ниски, отколкото мислехме...

— Гинко билоба, араукарии... — изброяваше Клисо. — А онези там, достолепните... Секвои... Давид, един от символите на вашата теория.

Картината отскочи леко към друга времева струна и продължи да се движи по брега.

— Чакай, чакай, може би някой от тези клони тук е... Може да е... — Палеонтоложката размаха ядосано ръце. — Колин, защо не спреш проклетия филм?

Не е уместно да спираме поредицата от картини сега каза Крейг.

Ново изместване на ракурса.

И тогава ги видяха.

Когато се появиха, Бланес, Надя и Клисо се надигнаха от местата си и принудиха и другите да го сторят, сякаш ставаше дума за най-възвълнуващия филм в историята, проектиран пред развълнувана публика.

— Кожата! — Елиса чу задъханото дишане на Валенте на задния ред. Беше го казал на испански.

— Това *неговата* кожа ли е? — изкрещя Серджо Марини.

Гледката действително беше необикновена — цервикалните и гръбните мускули, както и крайниците приличаха на огромни ювелирни изделия, сътворени от Фаберже^[1], порой от скъпоценни камъни, блестящи на слънцето. Излъчваха толкова светлина, че беше мъчително да ги гледа човек. Елиса никога не би могла да си представи нещо подобно. Бе съвсем неподготвена за тази картина. Стори ѝ се, че разбира защо са изчезнали — нещо толкова прекрасно нямаше как да оцелее редом с човека.

Бяха два, застанали неподвижно и заснети отгоре. Хрумна ѝ нещо много странно, докато наблюдаваше главите им и дългите им тела, а именно, че те по някакъв начин се явяват специално *за нея*, че не са животни, а сънища, които някога е сънувала (дяволски сънища, защото приличаха на изчадия с тези свои рога) и които сега бяха на показ за всички останали в залата.

Сцената отново отскочи към друга снимка — единият беше пристъпил към брега на водата. Можеше да се различи опашката му, изострена до невъзможен предел, оцветена в петнисточервен цвят. Жаклин Клисо жестикулираше и викаше нещо на френски. Приличаше на кандидат за президент в последния ден от предизборната кампания.

— Антени! Кой би могъл да предположи...? Не, почакай! *Сгъваеми и свиващи се рога...?*

— Колко пръста имаха на краката? Някой преброи ли ги? Може би са *Мегалоз...* Но пък тези изпъкналости... *Алозаври...*, почти сигурно. Хранели са се с останки... Надя, трябва да видим с какво са се хранели! Но пък тези антени...! О, ама моля ви се...! — Клисо, превърнала се в център на вниманието, не преставаше да бърби. Не беше спряла, откакто се появиха картините. — Пера по опашката и антени на главата! Черепите на *алозаврите* имат цепнатини над очите, които винаги са били предмет на дискусии... Полов признак — така се твърдеше. Но никой не е подозирал... Никой не си е представял, че са някакъв вид сгъващи се рога, като при охлювите! Каква ли е била функцията им...? Вероятно органи на обонянието, или пък сензори за

придвижване в джунглата. А перата пък са доказателство, че ритуалите им по ухажването на женската са били много по-сложни, отколкото сме смятали... Как бихме могли...? Толкова съм развълнувана! Донесете ми чаша вода...

Госпожа Рос вече я носеше, проправяйки си път между Зилберг и Валенте. Лампите в залата бяха запалени и на Елиса ѝ се стори невероятно, че спектакъл като този, който току-що бяха наблюдавали, е бил прожектиран в подобна невзрачна стаичка, в своеобразно домашно кино с панелни стени и десетина пластмасови стола.

— Как бе възможен такъв блясък на кожата? — каза Марини.

— Колко жалко, че не могат да се видят оригиналните цветове! — завайка се Черил Рос.

— Отклонението към червеното беше силно — намеси се Бланес. — Времето струни се намираха на разстояние и пространството, равняващо се на сто и петдесет милиона светлинни години...

— Има неща, които не сме знаели. — Палеонтоложката беше пресушила чашата на един дъх и се изтриваше с опакото на ръката си. — Всъщност много неща. Фосилите в повечето случаи дават представа единствено за костната система... Знаехме например, че някои са имали пера. На практика динозаврите са предшествениците на птиците. Но никой не си е представял, че такива едри видове са били пернати...

— Гигантски месоядни кокошки — каза Марини и нервно се изсмя.

— О, Боже, Давид, Давид! — Клисo бурно прегърна Бланес, който остана като зашеметен.

— Всички сме безкрайно щастливи — обобщи госпожа Рос.

Не всички.

Елиса беше неспособна да определи точно какво чувстваше. Усещаше нещо като *разпъване*, някаква сила, която изместваше нейния център на тежестта и я караше да се олюлява. Изпитваше замайване, но не само свързано с физическото равновесие. Сякаш емоционалното ѝ и дори *морално* равновесие бяха застрашени. Искаше ѝ се да следи внимателно обясненията на Клисo, но не успяваше. Облегна се на стената. Интуитивно усещаше, че ако се остави, ще се сгромоляса в бездна и че само ако се съпротивлява права, щеше да се спаси.

Не всички по един и същи начин.

Беше го усетила, когато прегърна Надя. И също така, когато се приближи до Розалин и Крейг. Любопитно бе, че въпреки ентузиазма си, Клисо изглеждаше безразлична и Валенте — също. *Въздействието. Този път бе наш ред.*

Веселието сред останалата част от екипа продължаваше, но Зилберг, потен (като че ли беше неспособен да си свали вратовръзката), ги призова гръмогласно.

— Момент... Забравихме за ефекта от Въздействието. Бих искал да ми кажете какво изпитвате...

Елиса би искала да го стори, ала не успя. Видя, че Бланес я гледа и избяга от прожекционната зала през страничната врата към стаята си. Когато стигна, се затвори в банята. Искаше ѝ се да повърне, но въпреки спазмите, устата ѝ остана суха. Тогава банята като че ли се залюля. Елиса потърси опора в стените, сякаш се намираше на кораб без екипаж, оставен на капризите на водата. Знаеше, че ще падне, ако продължава да стои права, и затова реши да се подпре на пода, сви колене и усети болка в капачките при удара в металното покритие. Застана на четири крака, с наведена глава, сякаш чакаше някой да дойде и да се смили над нея. *Не, не, дано никой не дойде, дано не ме видят!*

Внезапно ѝ мина.

Свърши така неочаквано, както беше започнало. Стана и си изми лицето. Отново можа да се познае в огледалото. Беше си същата, нищо не се бе променило. Какви бяха тези странни мисли, плъпнали като паяци в ума ѝ?

Беше ѝ непонятно.

И за нищо на света не искаше да изпусне следващата прожекция.

Това беше град, който сам по себе си с нищо не изненадваше — бе голям, каменен, но без особени претенции. Въпреки това, както и при картината с динозаврите, тя бе силно впечатлена от красотата му. Имаше някакво *желание* във формите, в здравата крепостна стена, която го обгръщаше, в извивките на улиците и покривите, в разположението на кулите; всичко това смайваше очите с красотата си. То беше едно физическо и неподправено съвършенство, далечно от света, в който тя живееше. Нима нещата отпреди — предмети, градове, животни — бяха до такава степен *красиви*? Или пък днешните се бяха

изродили и изпълнили с толкова грозота? Помисли си, че част от Въздействието може би се дължеше на това — на копнежа по изгубената красота.

— Храмът... Не се вижда портикът на Соломон. — Зилберг беше като чичероне в мрака. — Крепостта Антония... Онова там трябва да е преторият, Розалин... Всичко ни кара да се объркваме, нали? Всичко е толкова... ново... Точно както казвам — ново. Онази сграда с форма на полукръг е театър... По прозорците висят някакви неща...

— Римски знамена — каза Розалин Рейтер някак със съжаление.

Елиса беше затаила дъх. Знаеше, че няма да го видят. Би било голям късмет. То беше като да намериш игла сред хиляди празни плевници.

Зилберг твърдеше, че е по-вероятно да го видят на кръста, отколкото да ходи из улиците. При все това Рейтер и той се бяха върнали назад в изчисленията си: петнайсетият ден от месец нисан се цитираше като ден на смъртта му в синоптическите евангелия^[2], а в Евангелието на Йоан това беше четиринайсетият ден от същия месец. Зилберг беше склонен да вярва на Йоан, което означаваше петъчен априлски ден. Пилат Понтийски е управлявал между 26 и 33 година от нашата ера и следователно две бяха възможните дати — 7 април 30 година или 21 април 33 година. Но имаше и друг факт: Сеян, командващ преторианската гвардия в Рим и привърженик на твърди мерки срещу евреите, беше починал през 32 година, а император Тиберий се бе противопоставил на подобни сурови действия. При положение, че Сеян е бил мъртъв, по-лесно можеха да се обяснят резервите на Пилат, когато осъждал онзи еврейски дърводелец. И така годината трийсет и трета се очертаваше като най-вероятна.

Зилберг и Рейтер бяха избрали точен отрязък от време („облог“, както го наричаше Зилберг) и това бяха дните преди 21 април 32 година.

— Става дума за един човек в град със седемдесет хиляди жители, но той причинява доста вълнения... Може би... ще успеем да видим нещо по *индиректен начин*... Да доловим нещо по движението на хората...

Ала хора не се виждаха никъде. Градът изглеждаше безлюден.

— Къде ли са се дянали всички? — възкликна с недоумение Марини. — Защо тогава компютърът отчете присъствието на хора...

— Има още разтворени струни, Серджо — каза Крейг.

— Не знаем тази на кой конкретен момент във времето съответства... Може хората да са били...

Но следващият кадър накара Крейг да остави фразата си недовършена. Камерата се спусна по наклонена улица и се прехвърли към друга времева струна. Внезапно в залата се възцари гробовна тишина.

В лявата страна на екрана се открояваше неподвижен силует.

Беше тъмен като сянка. Носеше нещо подобно на воал на главата и държеше нещо бяло, вероятно кошница. Увеличението не позволяваше ясно да се види, всъщност образът беше частично размит. Беше някак страшен видът ѝ там, контрастиращ със светлината, която я заобикаляше: неясна, черна фигура. Но нямаше никакво място за съмнение.

— Жена е — каза Зилберг.

Елиса потисна побиващите я тръпки. Мислеше си, че в този момент дори две нажежени до огън жезла, настъпващи към очните ѝ ябълки, биха били неспособни да я накарат да затвори очи; още по-малко би могло да го стори възможното Въздействие, на което се подлагаше. Запечатваше, поглъщаше образа ненаситно със стъкленото тяло на очите си, окъпано в сълзи. *Първото човешко съществуване от миналото, което наблюдаваме.* Там, застинало на екрана. *Истинска жена, живяла наистина преди две хиляди години.* Къде ли е тръгнала? На пазар? Какво ли носи в кошницата? Дали е присъствала на проповедите на Исус? Дали е била свидетел на влизането му в града, яхнал магаре, и дали е махала за поздрав с цвете или клонка?

Картината се отмести към друга струна, без да спазва последователността, и фигурата като че ли отскочи с няколко метра и се разположи в центъра. Продължаваше да стои неподвижно в тъмните си одежди, но положението ѝ даваше да се разбере, че е била „снимана“ отгоре, докато е вървяла отляво надясно по стръмната уличка.

Последва друг скок. Този път фигурата не се отмести. Спряла ли беше? Компютърът увеличи автоматично образа и фокусира в горната част на изображението. Зилберг, който беше понечил да каже нещо, спря рязко.

Тогава се случи нещо, което остави Елиса без дъх.

След поредното преместване на камерата фигурата им се представи обърната настрани, вдигнала глава, сякаш гледайки към камерата. Като че ли гледаше тях.

Но не това предизвика виковете и шумното разместване на столове и тела в мрака. Причина за това беше лицето на въпросната фигура.

Бланес единствен запази спокойствие в единия край ни масата. На отсрещния край Марини си играеше с флумастер подобно на илюзионист, упражняващ любимия си номер. Клисо барабанеше с пръсти по масата. Валенте изглеждаше по-заинтересован да наблюдава острова, но нервността му проличаваше в това, че не можеше да си намери място на стола. Крейг и Рос си търсеха всякакви поводи — отнасяха или донасяха чаши, — за да сноват между кухнята и залата. Зилберг не се нуждаеше от извинения — той беше като бик, затворен в прекалено тясна клетка.

Елиса седеше срещу Марини и гледаше всеки един по един, като се спираше на най-малките подробности, на жестовете на всеки от тях... Това ѝ помагаше да не мисли.

— Сигурно е някаква болест — отрони Зилберг. — Проказа, най-вероятно. По онова време е вилнеела като опустошителна епидемия. Какво мислите, Жаклин?

— Трябва да я разгледам по-внимателно. Възможно е да е проказа, но... странно е някак си...

— Кое?

— Че ги няма очите и голяма част от лицето, а по начина, по който се движи, изглежда, че вижда прекрасно.

— Жаклин, извинете, не знаем дали е вървяла „прекрасно“ — прекъсна я Крейг вежливо и застана срещу нея.

— Картините не следваха плавно. Между тях може да има интервал от две секунди, а защо не и петнайсет. Нямаме представа дали не е залитала...

— Разбирам — съгласи се Жаклин, — но пък пораженията са прекалено големи, за да е проказа — такава, каквато я познаваме. Въпреки че може би по онова време...

— Понеже ти подхвърли, че тя като че ли вижда... — намеси се Марини. — Нима е възможно да ни е... гледала? Нямахте ли такава усещане?

— Но тя няма очи — подхвърли Валенте с усмивка, която приличаше на зейнала рана.

— Имам предвид, че като че ли ни предсещаше...

— Това „пред“ представлява две хиляди години. Доста продължително „пред“, не мислите ли?

— Не може да ни е предугадала по никакъв начин, Серджо — намеси се Зилберг. — Така ни се стори, но това е напълно невъзможно...

— Зная, казвам само...

— Всъщност — отсече Зилберг — видяхме това, което *ни се искаше да видим*. Нека не забравяме Въздействието. То изостря нашата чувствителност.

Някаква сянка се появи в зрителното поле на Елиса — беше Розалин. *Клетата Розалин. Как понасяше това?* И Надя и Розалин бяха отишли да си починат след нервния пристъп, който сцената от Йерусалим причини у двете. Надя бе започнала истерично да плаче, докато историчката точно обратното, се беше вцепенила. Елиса никога нямаше да забрави вида на Розалин Рейтер, когато лампите светнаха: изправена, с ръце, отпуснати отстрани на тялото ѝ, тя приличаше на дишаща статуя. Разликата беше съществена — Надя изглеждаше уплашена, а Розалин *вдъхваше страх*.

Излъчването ѝ не се беше променило особено. Розалин влезе в трапезарията и застана пред другите подобно на прислужница, повикана, за да получи заповед.

— Розалин, как си? — попита Зилберг.

— По-добре — усмихна се тя. — Наистина по-добре.

Извърна глава към Валенте, който единствен не я погледна. Сетне мина покрай тях и отиде в кухнята. През отворената врата Елиса я видя да оправя късите си панталони и да прокарва ръка по лицето и косите си, сякаш в размисъл какво да прави оттук нататък.

— Би трябвало да можем да отчитаме правилно последствията от Въздействието — подхвърли Бланес.

— Разработвам психологически тест — обясни Зилберг, — но не мисля, че ще е толкова прост, колкото обикновено, с поредица от

въпроси. Много е вероятно сега да не можем да оценим всички последици... Може да се окаже подобно на някои видове пропаганда — прониква и остава вътре, за да порази впоследствие. Не знаем, а и няма и как на този етап да е другояче.

Госпожа Рос като че ли ненадейно се активира. Запъти се към вратата.

— Ще ида да погледна как е Надя — поясни.

Елиса си обеща също да отиде да я види.

Отсъствието на госпожа Рос остави някаква празнота, някакъв вакуум от напрежение, който поглъщаше част от всеобщото настроение. Зад прозореца, до който седеше Валенте, отново силно заваля.

— Не ми се присмивайте, знам, че е абсурдно — започна Клисо, — но се питам по повод изразеното от Серджо... До каква степен е невъзможна *комуникацията* между минало и настояще? Искам да кажа... Защо тази жена да не може да ни усети по някакъв начин? — На Елиса подобна възможност ѝ се струваше ужасяваща. — Зная, че хиляди пъти сте ми го обяснявали, но все още не мога да проумея в какво *точно* се състои това физическо явление на разтваряне на времевите струни. Ако то е нещо като отваряне на дупка, за да надникнем назад, не би ли могло хората „отзад“ да ни съзрат през същата дупка?

Настъпи тишина. Бланес и Марини размениха бърз поглед, сякаш за да се споразумеят кой да отговори. Или какво да отговори.

— Всичко е възможно, Жаклин — каза най-сетне Бланес. — „Точното физическо явление“, ако трябва да повтора твоите думи, не е познато на никого от нас. Освен това се движим в толкова миниатюрни измерения, че законите, които ги управляват, са ни в голяма степен неизвестни. В квантовата физика съществува явлението „преплитане“, по силата на което между две частици, разделени от милиарди километри, съществува загадъчна връзка и случващото се с едната *незабавно* се отразява на другата. При времевите струни смятаме, че дистанцията във времето е решаващият фактор, който възпрепятства осъществяване на такова преплитане. Затова не желаем да правим експерименти с близкото минало.

— Опасявам се, че точно в този час по физика съм отсъствала — усмихна се Клисо.

Бланес понечи да стане, но Марини го изпревари.

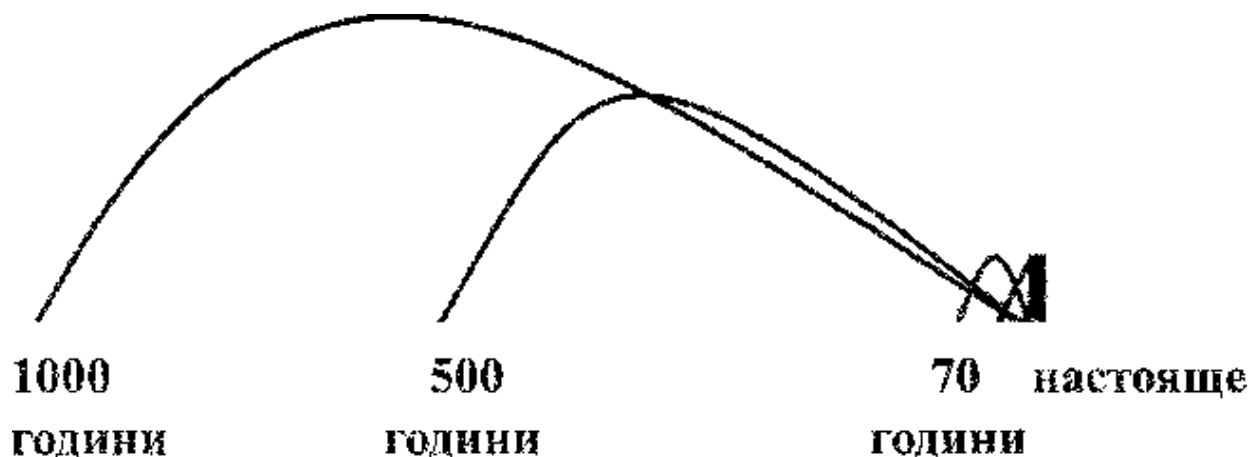
— Тебеширът е при мен, професоре. — Приблѝжи до бялата дъска на стената и начерта хоризонтална линия с флумастера в лявата си ръка. Марини демонстрираше факта, че е левак с известна елѝгантност. — Представи си, че това е времето, Жаклин...

В този край би бил сегашният момент, а ето тук, в другия, нещо случило се преди хиляда години например. Разтваряйки неговите времеви струни, ние създаваме нещо като тунел, наречен „дупката на червея“, или „мост“ от частици, който свързва миналото с настоящето, поне в момента на разтварянето... Същото би се случило, ако разтворим струни отпреди петстотин години..., въпреки че в този случай „мостът“ към сегашния момент би бил доста по-къс. Виждаш ли?

Клисо кимна утвърдително. На Елиса примерът ѝ се стори изключително подходящ.

— Но какво би се случило, ако отворим струни отпреди, да кажем, седемдесет години? На нашата рисунка „мостът“ би се скъсил още повече. А ако опитае с периоди от десет, или пет... или отпреди една година... — Марини начерта други криви. Последния период изобрази с плътна вертикална линия. Схемата беше пределно ясна.

— Разбирам — каза Клисо, — накрая не би имало никакъв „мост“. Двете събития биха се *слели*.

— Точно така — преплитане. — Марини посочи дебелия вертикална линия. — Колкото по-малко е разстоянието във времето, толкова повече нараства възможността от взаимодействие с настоящето. Този чертеж е много опростен, тъй като истинското обяснение е математическо, но мисля, че ще ти помогне да разбереш...

— Напълно.

Рик Валенте се отдалечи от прозореца и отиде в кухнята. Веднага между него и Розалин се завърза разговор. Елиса не можеше да чуе какво говорят.

— Затова не дават основания за тревога събития отпреди петстотин или хиляда години — каза Бланес, — но не бихме искали да повторим случая със Здравата чаша...

Последва кратко мълчание.

— Случило ли се е нещо по време на експеримента със Здравата чаша, което ние да не знаем? — попита Клисо.

— Не, не — отговори припряно Бланес. — Исках просто да кажа, че никога повече няма да поема такъв риск...

В кухнята се чуха леко повишени гласове. Всички се обърнаха нататък и видяха, че Валенте им се усмихва, докато Розалин, червена като домати, ги гледаше намусено.

— Спор между приятели — каза Валенте и разпери ръце.

Вратата на трапезарията се отвори.

Елиса очакваше да види Надя, или пък Рос, ала не беше нито една от двете. Глас, който не бе чувала от няколко дни, отекна в цялата зала.

— Мога ли да поговоря за минутка с вас? — попита Картър.

— Как си?

— По-спокойна.

Стаята на Надя Петрова тънеше почти в пълен мрак, едва-едва осветена от малка лампа с батерии на нощното шкафче. Елиса предположи, че госпожа Рос, която шеташе нещо из банята, ѝ я е донесла. Зарадва се, когато видя, че приятелката ѝ действително изглеждаше по-добре и че явно се радва на посещението ѝ. Надя не беше от хората, които прикриват чувствата си. Приседна на ръба на леглото го и ѝ се усмихна.

Това, което изобщо не ми харесва, са тези лампи. — Госпожа Рос, както винаги весела, излезе от банята с малка стълба. — Не само че са изгорели крушките, а и фасонките са прегорели. Кога казваш стана това, Надя? Снощи ли? Колко странно, и при Розалин се случи същото онзи ден... Трябва да е от връзките. Съжалявам, но не мога да го поправа сега.

— Не се притеснявайте, ще гледам да се оправя някак с тази лампа вечер. Благодаря.

— За нищо, миличка. Ще се опитам да говоря с господин Картър. Струва ми се, че разбира от електрически контакти.

Когато госпожа Рос затвори вратата, Надя се обърна към Елиса и нежно погали ръката ѝ.

— Благодаря ти, че дойде.

— Исках да те видя, преди да си легна. И да ти разкажа последните клюки. — Надя изви почти белите си вежди, докато я слушаше. — Картър току-що ни каза, че по сателита е получил информация, според която силна буря приближава към Нуева Нелсон, тайфун, който ще стигне дотук в средата на седмицата, но най-страшно ще бъде в събота и неделя. Сегашните дъждове са само прелюдия. Добрата новина е, че ще имаме принудителна ваканция. Нима да ни бъде позволено да работим на Съюзън, нито да ползваме нови телеметрични картини, а през почивните дни в края на седмицата също няма да можем да включим компютрите, да не би главният генератор да излезе от строя и да трябва да се пусне другият, който е аварийен. Не се безпокой, глупавичката ми — побърза да добави, като видя

изражението на приятелката си. — Картър уверява, че ще има електрически ток и светлина...

Изражението на Надя изтри усмивката от лицето ѝ. Когато заговори, гласът ѝ звучеше така, сякаш някакъв непознат я бе стреснал посред нощ и я бе накарал да изрече тези думи.

— Тази... жена... ни *виждаше*, Елиса.

— Не, миличка, разбира се, че не...

— А лицето ѝ... като че ли бяха дълбали с нож в него, изкормвайки го...

— Надя, стига... — В прилив на състрадание Елиса я прегърна. Двете постояха така известно време, бранейки се една друга от нещо, което не разбираха, в почти изцяло потъналата в мрак стая.

После Надя се отдръпна. Червенината на очите ѝ беше още по-подчертана на фона на белотата, която ги обграждаше.

— Аз съм християнка, Елиса, и когато попълвах въпросника във връзка с тази работа, написах, че бих дала всичко, за да мога... да мога някога да го видя... Обаче сега не съм така уверена... Вече не знам дали искам да *го видя*!

— Надя — Елиса я хвана за раменете и отметна косата от лицето ѝ, — голяма част от това, което изпитваш, е плод на Въздействието. Задушаването, което ти пречеше да дишаш, паниката, мисълта, че всичко е свързано по някакъв начин с теб... Аз почувствах същото след кадрите с динозаврите. Струваше ми истинско усилие да го превъзмогна. Зилберг твърди, че трябва по-добре да изучим Въздействието, да разберем защо при някои то се проявява с едни картини, при други — с различни... Но във всички случаи става дума за влияние върху психиката. Не трябва да смяташ, че...

Надя плачеше на рамото ѝ, но постепенно риданията ѝ стихнаха. Накрая остана да звучи само бръмченето на климатиците и потропването на дъжда.

Една част от Елиса не можеше да не сподели ужаса на Надя — заради Въздействието или по друга причина, образът на жената без лице беше страшен. Спомнеше ли си за него, студът в стаята ставаше по-силен, а мракът — по-гъст.

— Нима не ти харесаха динозаврите? — опита да се пошегува.

— Да... тоест не съвсем. Тази лъщяща кожа... Защо решихте, че е толкова красиво? Беше отблъскващо...

— Ясно. Теб те привличат кокалите, а не пълнежът.

— Да, нали съм палеон... — Надя се бореше с испанския.

— Палеонтоложка.

Засмяха се. Елиса погали бялата ѝ коса и я целуна по челото. Косата на Надя, мека и с цвят като на кукла, я очароваше.

— Сега трябва да опиташ да си починеш — каза.

— Не мисля, че ще мога. — Страхът изкривяваше лицето на Надя. То не беше наистина много красиво, но когато по него се изписваше това изражение, пред Елиса изникваше образът на девица от старовремска картина, умоляваща за помощ млад кавалер. — Отново ще чувам онези стъпки...

Ти престана ли да ги чуваш? Онзи шум от стъпки...

— Вече ти казах, че е била госпожа Рос...

— Не, не всякога.

— Какво?

Надя не отговори. Изглежда мислеше за друго.

— Снощи пак ги чух — каза. — Излязох от стаята и погледнах през вратите на Рик и Розалин, но и двамата спяха и леглата си. Ти нищо ли не чу?

— Спала съм като заклана. Но сигурно са били хората на Картър. Или пък госпожа Рос в склада. Нали прави всяка седмица ревизия. Попитах я и тя потвърди...

Ала Надя клатеше глава.

— Не беше тя, нито пък войник.

— Защо си толкова сигурна?

— Защото го *видях*.

— Кого?

Лицето на Надя приличаше на седефена маска.

— Казах ти, че щом чух шума, станах и излязох. Погледнах в стаята на Рик и на Розалин, но не видях нищо особено. Тогава се обърнах, за да погледна в твоята... и видях някакъв мъж. — Стисна силно ръката ѝ. — Стоеше прав пред вратата ти, с гръб към мен и аз не можех да видя лицето му... Отначало си помислих, че е Рик и го и тиках, но изведнъж осъзнах, че не е той... Беше непознат.

— Откъде си толкова сигурна? — прошепна Елиса, обладана от ужас. — Коридорът е слабо осветен... и казваш, че е бил с гръб...

— Ами... — устните на Надя трепереха, а гласът ѝ се превърна в стенание от ужас... Приблжих се и видях, че всъщност *не е с гръб към мен...*

— Какво?

— Видях очите му — бяха бели... Ала лицето беше празно. Нямахме лице, Елиса. Кълна ти се! Повярвай!

— Надя, ти си под влиянието на образа на жената от Йерусалим...

— Не, нея я видях днес, а това, което ти разказвам, ми се случи *снощи*.

— Каза ли на някого? — Надя поклати отрицателно глава. — Защо? — Като видя, че приятелката ѝ няма да отговори, Елиса добави: — Аз ще ти кажа защо. Защото в крайна сметка знаеш, че е било сън. Сега го виждаш по друг начин заради Въздействието...

Това обяснение като че ли имаше ефект върху младата палеонтоложка. Останаха за момент загледани една в друга.

— Може би си права... Но беше ужасен сън.

— Спомняш ли си нещо друго?

— Не... Приблжи към мен и... Мисля, че припаднах, като го видях... После се озовах в леглото...

— Виждаш ли? — каза ѝ Елиса.

Надя отново стисна ръката ѝ.

— А не мислиш ли, че може да има *и някой друг*, освен войниците, Картър и нас?

— Какво искаш да кажеш?

— Някой друг... на острова.

— Невъзможно е — отвърна Елиса изтръпнала.

— А ако има *някой друг*, Елиса? — настоя Надя. Стискаше ръката ѝ с такава сила, че ѝ причиняваше болка. — А ако на острова има някой друг, за когото да *не знаем*?

[1] Петер Карл Фаберже (1846–1920) — руски бижутер, прочул се с ювелирно изработените от него яйца, които на външен вид спазват традицията на великденските, но за чиято направа са използвани благородни метали и скъпоценни камъни. — Б.пр. ↑

[2] Евангелията на Матей, Марко и Лука, имащи общи и сходни текстове. — Б.пр. ↑

Серджо Марини умееше да прави фокуси — беше способен да извади банкнота от ухото ти, да я скъса през средата и да я слепи отново с дясната си ръка, сякаш пазейки лявата за по-сериозни неща. Колин Крейг беше записал на своя преносим компютър последните големи мачове на „Манчестър“ и обикновено гледаха с Марини, когато предаваха международни футболни срещи. Жаклин Клисцо показваше на всички снимки на петгодишния си син Мишел, на когото пишеше забавни имейли, а после сядаше и даваше разумни съвети на Крейг, комуто предстоеше за пръв път да стане баща идната година, Черил Рос от две години беше баба, ала не плетеше чорапи, нито пък месеше сладки, а обсъждаше политиката и с особена наслада критикуваше „този кръгъл глупак“ Тони Блеър. Райнхард Зилберг наскоро беше загубил брат си, починал от рак, и колекционираше лули, при все че рядко пушеше. Розалин Рейтер четеше Лъо Каре и Лъдлъм, въпреки че през август най-голямата ѝ страст беше Рик Валенте. А самият Рик Валенте не спираше да работи, където и да се намираше и по всяко време; беше престанал да се вижда с Розалин, дори не се разхождаше с Марини и Крейг, тъй като използваше всеки миг за труд. Надя Петрова разговаряше и се усмихваше — пазеше се никога да не остава сама. Давид Бланес пък обичаше усамотението, за да може да пресъздава лабиринтите на Бах на пианото. Пол Картър правеше упражнения на лоста и лицеви опори — до бетонното покритие. По това приличаше на нея, въпреки че нейните занимания бяха да тича по плажа и да плува, когато не валеше и не духаше силен вятър. Бергети играеше на карти с Марини. Стивънсън и колегата му Йорк, който също бе англичанин, гледаха футболните предавания заедно с Крейг. Мендес беше много забавен и разсмиваше Елиса със смешни историйки, които от устата на някой друг биха звучали доста глупаво. Тайландецът Ли беше запален по музика в стил „Ню Ейдж“ и електронни машинарийки.

Ето такива бяха колегите ѝ. Така изглеждаха единствените шестнайсет жители на остров Нуева Нелсон между юли и октомври

2005 година.

Тя никога нямаше да забрави онези обикновени занимания, които ги характеризираха, давайки им минало и самоличност.

Никога нямаше да забрави. Поради множество причини.

Сутринта във вторник, 27 септември, Елиса узна една новина, която много я развълнува. Съобщи ѝ я госпожа Рос (която според определението на Марини беше нещо като „Бюро справки“, понеже „знаеше всичко за всекиго“) по време на обед. В остатъка от времето за храна Елиса не престана да мисли дали да действа, или не, като се мъчеше да си представи възможните последици.

Накрая взе решение да си сложи дълги панталони. Можеше и да изглежда глупаво („детинщина“, би възкликнала майка ѝ), но нямаше желание да му се яви по шорти.

Когато следобеда застана пред кабинета му, чу чирикането на две птички, които подскачаха по клавиатурата. Прокашля се, за да изчисти гласа си. Почука на вратата. Когато я отвори, си обеща, че ще запази завинаги в съзнанието си образа на този учен, седнал пред електронното пиано с лице, озарено от видението на някакъв собствен рай, където дори за физика нямаше място. Спря на прага и остана заслушана, докато той не спря да свири.

— Прелюдия към първа част в си бемол мажор — поясни Бланес.

— Прекрасно е. Не исках да ви прекъсвам.

— Хайде, хайде, влез и не говори глупости.

Въпреки че няколко пъти беше идвала в този кабинет, се усети напрегната. Винаги изпитваше притеснение, когато влизаше тук. Виновни за това бяха отчасти малките размери на помещението, както и огромният брой натрупани предмети, включително пластмасовата дъска, преливаща от уравнения, масата с компютъра, електронното пиано и етажерката с книги.

Исках да ви поздравя — промълви, застанала права, без да се отлепва от вратата. — Новината много ме зарадва. — Видя как той сбърчи вежди, присвивайки очи, като че ли тя беше невидима и той се вираше във въздуха, мъчейки се да съзре безплътното създание, което му говореше. — Господин Картър казал на госпожа Рос... — Изведнъж, докато облизваше устните си, я осени мисъл. *По дяволите,*

та той още не знае. Ще трябва аз да му кажа. — Изтекло е от неофициален източник на Шведската академия тази сутрин...

Бланес отместа погледа си от нея. Сякаш напълно загуби интерес към разговора.

Аз съм само един... Как се нарича това?... „Постоянен кандидат.“ Всяка година ме предлагат. — Постави акцент върху думите си с акорд, с който като че ли искаше да покаже, че предпочита да свири, пред това да обсъжда тъпотии.

— Ще ви я дадат. Ако не тази година, догодина.

— Естествено. Ще ми я дадат.

Елиса не знаеше какво още да добави.

— Вие я заслужавате. „Теорията за секвоята“ е... е абсолютен успех.

— Никому неизвестен успех — уточни той с лице, обърнато към стената. — Днешната епоха се характеризира между другото и с това, че дребните успехи се познават от много хора, големите — от малко, а най-мащабните — от никого.

— Този ще се прочуе — отвърна тя искрено развълнувана. — Ще се намерят начини да се намали Въздействието, или то да бъде овладяно... Сигурна съм, че постигнатото от вас ще стане в крайна сметка достояние на света...

— Да забравим това „вие“. Аз съм Давид, а ти — Елиса.

— Добре. — Тя се усмихна, въпреки че не й хареса сцената, която неволно бе предизвикала. Намерението й беше да го поздрави и да си тръгне, без да трябва да изслушва благодарностите му. Очевидно беше, че Бланес изобщо не се интересува от присъствието й.

— Седни, където намериш място.

— Дойдох, за да ви кажа... за да ти кажа само това...

— Сядай ти казвам, дявол го взел.

Елиса намери местенце на масата до компютъра. Беше доста тясно и ръбът се впиваше в седалището й. За щастие беше с дълги панталони. Бланес продължи да гледа към стената. Тя предполагаше, че ще започне да й говори за несправедливостта, с която обществеността се отнася към клети испански гении като него и затова стомахът й се сви, щом го чу да казва:

— Знаеш ли защо не те вдигах в час? Защото не се съмнявах, че знаеш отговора. Когато изнасям лекции, не обичам да чувам

отговорите — искам аз да ги преподавам С Валенте не изпитвах същата увереност.

— Ясно — каза тя и преглътна насъбралата се в устата ѝ слюнка.

— Тогава, когато ти отговори, без да съм те вдигнал, по онзи глупав начин, промених мнението си за теб.

— Разбирам.

— Не, не е това, което си мислиш. Нека ти кажа нещо.

— Бланес потърка очи и се протегна на стола си. — Не се обиждай, но ти като че ли притежаваш един от най-големите недостатъци в този проклет свят — изглежда, че нямаш недостатъци. Това от самото начало не ми допадна в теб. За предпочитане е във всички случаи да предизвикваш присмех у хората, вместо завист, запомни го от мен. Въпреки това, когато ми заговори с онзи тон на ранена гордост, си казах: „А, слава Богу. Нищо, че е красива, умна и трудолюбива, все пак тя е една самолюбива патка. Все пак е нещо.“

Загледаха се със сериозно изражение, а после и двамата избухнаха в смях.

Приятелството не се постига с толкова усилия и трудности, както мислят някои. Склонни сме да смятаме, че най-важните неща се раждат мъчително, но понякога едно приятелство или една любов грейват като слънце в облачно небе — преди секунди всичко е сивота, а миг по-късно светлината ни облива.

За една кратка секунда Елиса усети, че с Бланес я свързва приятелство.

— Затова ще ти кажа още нещо, за да ти помогна да запазиш този свой недостатък — добави той. — Освен че си самолюбива патка, ти си отличен сътрудник, най-добрият от всички, които съм имал. Това те извинява, задето дойде да ме поздравяш.

— Благодаря, но... не искаше ли да те поздравя? — попита тя колебливо.

Бланес отговори с въпрос.

— Знаеш ли какво означава Нобелова награда в моя случай? Потупване по рамото. „Теорията за секвоята“ не е официално доказана и ние не можем да разкрием нашите експерименти от Нуева Нелсон, защото представляват „класифицирана информация“. Но те искат да ме насърчат. Да кажат: „Бланес, научната общност изпитва възхищение

към вас. Продължавайте да работите за държаната.“ — Замълча за миг. — Как ти се струва?

Тя се замисли.

Струва ми се, че това е мнението на един самонадеян пуяк — изрече с онова свое изражение, когато искаше ма изглежда „жестока“.

Този път и двамата избухнаха в смях.

— Едно на едно — каза Бланес и се изчерви. — Сега обаче ще ти обясня защо мисля, че съм прав. — Прокара ръка по лицето си и Елиса изведнъж разбра, че предстои да каже нещо сериозно. В кабинета нямаше прозорци, но барабаненето на дъжда и бръмченето на климатика се процеждаха през металната облицовка на стените. За миг се чуваха само те. — Запознавала ли си се някога с Алберт Гросман?

— Не, никога.

— На него дължа всичко, което знам. Обичам го като баща. Винаги съм вярвал, че връзката между преподавател и ученик в нашата специалност е много по-силна, отколкото в други.

Това е *съвсем* вярно, помисли Елиса.

— Ние идеализираме нашите преподаватели до невероятни предели и едновременно с това се стремим да ги задминем. Мисля, че това се дължи на самотата в нашия труд. Отдалите се на теоретична физика приличаме на чудовища, затворени в леговищата си... Преобразяваме света на хартия, Господи, ние наистина сме опасни... Но нека не се отклонявам от темата... Гросман е здрав, як тевтонец, преливащ от жизненост. Вече е пенсионер. Наскоро му откриха рак... Никой не знае за това, така че си мълчи... Казвам ти го, за да разбереш що за човек е. Не обръща никакво внимание на болестта и изглежда поздрав от мен, без да преувеличавам. Твърди, че ще живее още дълги години и му вярвам. През 2001 година вече беше пенсионер, но в нощта, когато получихме изображението на Здравата чаша, отидох у тях, за да му съобщя новината. Очаквах да се зарадва, да ме поздрави. Вместо това той ме погледна и каза: „Не, Давид“, толкова тихо, че приличаше на дихание. Сетне повтори: „Не, Давид, не прави това. Миналото е забранена зона. Не дръзвай да навлизаш в непозволеното.“ Струва ми се, че тогава разбрах защо се е пенсионирал. Физик, посветил се на теоретичната физика, се пенсионира, когато започне да мисли, че откритията са забранени. — Съзерцаваше белите и черните клавиши с огромно внимание. След кратка пауза добави: — Така или

иначе, Гросман като че ли беше прав в едно. В онзи момент ние не знаехме нищо за Въздействието. Но нямам предвид само това, а също и компанията, която финансира проекта Зигзаг.

— „Игъл Груп“ — каза Елиса.

— Именно. Но това е само върхът на айсберга. А отдолу... какво ли има там? Запитвала ли си се някога? Аз ще ти отговоря — правителствата. А под тях? Бизнесът. Въздействието е извинение. Това, което „Игъл“ иска на всяка цена да скрие, е интересът на военните към този проект.

— Какво?

— Помисли малко. Нима смяташ, че всички пари по издръжката на Зигзаг произлизат от страстта, която будят древните Троя и Египет или животът на Исус? Не бъди наивна. Когато Серджо и аз им показахме Здравата чаша, в главите на йерарсите светнаха неонов лампички: „Как можем да използваме това срещу врага?“ — беше първият проблеснал въпрос в извратеното им мислене. И също така: „Как да попречим врагът да го използва *срещу нас*?“ Това беше вторият въпрос. Колкото до Христос, фараоните и императорите, това са интересни резултати, но в никакъв случай не са решаващи в общата равностметка.

Елиса премигна. Подобна възможност не бе минавала през ума ѝ. Дори не можеше да си представи по какъв начин точно военните биха могли да използват наблюдението на далечното минало. Но Бланес започна с пръстите на дясната си ръка да отмята възможностите, които внесоха яснота в недоумението ѝ:

— Шпионаж. Улавяне на изображения от космоса, способни да показват не само случващото се в момента, но и случилото се преди десет месеца или десет години, без неприятелят дори да *подозира*, че е бил шпиониран. Това е полезно при събиране на сведения за лагерите за подготовка на терористи, които често менят местоположението си: днес са на едно място, утре — на друго и никъде не оставят следи... Или пък за изясняване на покушения. Няма значение, че бомбата вече се е взривила — заснема се районът и се търси какво се е случило в дните преди взрива, докато не се открият виновните и начинът, по който са действали.

— Боже мой.

— Да, Боже мой. — Бланес присви устни. — Вездесъщото и всевиждащо Божие око. Биг Брадър във Времето. Към това можем да добавим промишления и политически шпионаж, търсенето на доказателства за скандали по свалянето на този или онзи президент и ръководител... Това е надпревара във времето между Европа, която финансира проекта, и Съединените щати, които със сигурност са предприели на някой тихоокеански остров своя собствен Зигзаг. Ние доказахме, че само с помощта на видеокамера може да се наблюдава всичко, случило се във всеки момент и навсякъде по света... Зигзаг разголи човечеството и военните искат да са първите воайори. Спира ги само едно-единствено нещо — дребно, но досадно. — Докосна гърдите си с ръце. — Аз.

На Елиса това не ѝ прозвуча самонадеяно. Стори ѝ се, че тази роля никак не му допада. Следващите му думи го потвърдиха:

— За тях аз съм... Как се казва в онова болеро? — Той запя: — „Аз съм като трън, забит в сърцето ти...“ Кълна ти се, че не искам да влизам в пререкания с никого. Тръгнах си от Съединените щати, защото те започнаха да инвестират за въоръжение, преди да насочат средства за ускорители и ще напусна Европа, ако Зигзаг добие военна насоченост, но си давам сметка, че съм тук, защото ми плащат. Искам да им дам това, което те желаят, уверявам те, но отказвам да експериментирам с близкото минало. — Внезапно гласът му се изпълни с тревога. — Казах ви, че има рискове и това е самата истина, Елиса... Множество рискове, повярвай ми. Въпреки това става дума за мое лично отношение. Серджо например е по-смел, при все че в крайна сметка се съгласи с мен. Затова те искат да продължим с игричките, за да се види дали няма да открием нещо не толкова рисковано, което да може да им влезе в работа.

— Не ми обясниха нищо подобно, когато сключвах договора — отбеляза Елиса с удивление.

— Естествено, че не. Да не би да смяташ, че на мен са ми обяснили всичко? От онзи 11 септември светът престана да се дели на истини и неистини. Сега разполагаме само с лъжи, останалото ще си остане завинаги тайна.

Настъпи тишина. Бланес беше вперил поглед в някаква точка в металния под. Някъде отдалече се чуваше силното барабанене на дъжда.

— А знаеш ли кое е най-лошото? — каза той неочаквано. — Ако се бях отказал, ако бях послушал Гросман и бях зарязал всичко, никога нямаше да можем да съзерцаваме джунгла от юрската епоха, нито пък антените на динозавър, нито жена, крачеща по улиците на Йерусалим от времето на Христа... Нито едно от тези неща не ме оневинява, но поне ми дава обяснение. То е като да си получил огромен дар и да не можеш да го споделиш с никого... Така че, ако ми присъдят Нобеловата награда, ще ти и подаря, искаш ли? — Посочи с пръст към нея.

Мисля, че не. — Елиса слезе от масата и опъна краищата на късата си тениска надолу, докато се усмихваше.

Можеш да си я задържиш.

Виж, твое задължение като мой ученик е да се грижиш за нещата, от които аз се разтоварвам. Какво ще правим, ако не приемеш? Ще я изхвърлим на боклука?

Дай я на Рик Валенте. С готовност ще я приеме.

Отново се усмигнаха.

— Рик Валенте... — замисли се Бланес. — Странен младеж. Изключителен студент, но прекалено амбициозен... В „Алигиери“ се постарях добре да го опозная и установих, че не ми допада. Ако зависеше от мен, нямаше да го включа в екипа, но Серджо и Колин го превъзнасят.

Тя остана за миг загледана в него. Сетне, преди да си тръгне, промълви:

— Благодаря.

Бланес вдигна поглед.

— За какво?

— За това, че споделяш с мен този дар.

Докато вървеше по коридора, припомняйки си откъслечи от разговора, осъзна, че дъждът се е усилил. Несъмнено тайфунът приближаваше. Но близостта на бурята не я плашеше — Картър ги беше уверил, че няма опасност и че „необходимите мерки“ вече са взети.

И беше прав. Тайфунът щеше да представлява най-малката опасност.

Дъждът се лееше като из ведро и понеже навън беше невъзможно да се прави каквото и да било, учените се бяха скупчили вътре, пленници на сива и приспивна обстановка. Елиса и колегите ѝ най-силно страдаха от бездействието, защото от техните ръце работата беше преминала сега у Клисо, Зилберг, Надя и Розалин, които бяха заети, докато физиците можеха да си позволят отдих. Обикновено след закуска се събираха в лабораторията — тя, Клисо и Надя — и Елиса с интерес наблюдаваше как те изучават милиметър по милиметър изображението на Слънчевото езеро (така го бяха нарекли, след като отхвърлиха други предложения, между тях и това на Марини, който искаше да го именуват „Езерото на Месоядните кокошки“). Отначало присъстваше с ентузиазъм на споменатите занимания, но сетне започна да се отегчава от педантичната работа на двете палеонтоложки. „Забележи предния крайник на А, Надя. Сравни го със страничния на Б. Има само една фаланга при А и две при Б.“ Елиса се прозяваше. *Ако само преди няколко дни ми кажеха, че ще ми дотегне да гледам това, щях да се изсмея. С всичко се свиква.*

Надя беше много по-добре. Сънят ѝ се беше възстановил и тревожността ѝ — намалела. При все че трябваше да отиде на консултация при психолога Зилберг идната седмица, нищо не изглеждаше да смущава нейните рутинни занимания пред компютъра.

При вида на приятелката си Елиса всеки път си припомняше онова, което тя ѝ бе разказала във вечерта на прожекцията. Струваше ѝ се абсурдно, плод на разстроените ѝ нерви, но въпреки всичко у нея се таяха съмнения. Съществува ли възможност на острова да има още някой, за когото те не знаеха? Защо не? Беше тук вече от два месеца и половина и при все че смяташе, че познава всички негови обитатели, включително и войниците, хеликоптерите кацаха и отлитаха, зареждайки ги с припаси, и беше възможно да е пристигнал някой допълнителен военен, който да се бе настанил заедно с другите в бараката. Но ако беше така, защо не се показваше? И каква работа имаше да броди из бунгалата нощем, без униформа? *Абсурдно е. Надя е имала много ярък кошмар. След това Въздействието още повече е усилило ефекта му.*

Ала от ума ѝ не излизаше ужасяващото видение на мъж, който я гледа с бялото на очите си в мрака.

Вечерта в събота, 1 октомври, Елиса загуби няколко игри на покер с Крейг, Марини и Бланес и се прибра в стаята си. В девет часа вече си беше легнала, а точно в десет осветлението угасна.

Тайфунът като че ли се беше усилил. Трещеше, сякаш бе настъпил денят на Страшния съд и някакво дантевско видение с форма на орел или кръст се люшкеше в небесата. Но като се има предвид изолацията на панелните стени, човек се усещаше по-скоро като в някакъв метален мехур. Нищо не се движеше, всичко беше притихнало и спокойно. Въпреки това Елиса не можеше да заспи.

Отметна чаршафа и стана. Реши да се поразходи — можеше да отскочи до кухнята и да си направи чай. Но си спомни, че Картър им забрани да ползват електрически уреди. И имаше право, защото навън проблясваха светкавици, безшумни припламвания, които огряваха различни участъци от стаята. Във всеки случай идеята да се поразходи ѝ хареса. Не ѝ беше нужна никаква допълнителна светлина — достатъчни бяха лампичките за тревога. Освен това чувстваше, че е способна да обходи бараката от единия до другия край с вързани очи.

Тогава забеляза нещо.

Погледна към прозореца и го видя. В първия момент реши, че сънува.

Беше дупка. В горния ляв ъгъл на стената — там, където тя се пресичаше с тавана и със стената на банята. Имаше елипсовидна форма и беше толкова голяма, че ако пожелаеше, би могла да се промуши през нея. „Безшумните припламвания“ не идваха откъм прозореца, а от този отвор за навън.

Почувства се толкова обърквана относно това как ли е могло да се случи подобно нещо, че не забеляза друга странна подробност.

Безшумни припламвания.

Безшумни.

Беше обгърната от тишина. Пълна тишина. Къде бе изчезнала бурята?

Ала тишината не беше пълна. Зад нея имаше някакъв шум.

Този път не бяха стъпки, чието отекване се долавяше през стените, а шумът от нечие непосредствено и конкретно присъствие. Досегът на подметки с пода, нечие дишане. Имаше някого в стаята, *вътре* в стаята ѝ, до нея.

Стори ѝ се, че кожата ѝ е на път да се свлече, порите ѝ се превърнаха в микроскопични железни пилички в близост до огромен електромагнит и космите ѝ от главата до петите настръхнаха. Помисли си, че цяла вечност не се решава да се обърне и да погледне зад себе си. Когато най-сетне го направи, съзря някаква фигура.

Стоеше права до вратата, малко по-далеч, отколкото бе предполагала, съдейки по дишането ѝ, и напълно неподвижна. Проблясъците осветяваха последователни части от нея: маратонки, бермуди, тениска. Но лицето беше тъмна маса.

Мъж.

За миг си помисли, че сърцето ѝ ще се пръсне от ужас. Тогава го позна и дори я напуши смях.

— Рик... Какво правиш тук? Колко ме изплаши...

Фигурата не отговори. Вместо това пристъпи към нея, без да бърза, с лекотата, с която облаците премрежват луната.

Нямаше никакво съмнение, че беше Валенте: телосложението, дрехите... Бе *почти* сигурна. Но ако беше той, какво искаше? Защо не говореше?

— Рик? — Не беше предполагала, че тази простичка дума може да ѝ струва такова усилие. Усети болка в гърлото, докато я изричаше. — Рик, ти си, нали?

Отстъпи една крачка, после втора. Мъжът заобиколи леглото и продължи да приближава невъзмутим и в пълно мълчание. Не бързаше ни най-малко. Светкавиците осветяваха тъмните му бермуди и тениската, но лицето продължаваше да тъне в мрак, подобно на тунел под покрив от коси.

Не е Рик. На острова има още някой, когото не познаваме.

Гърбът и бедрата ѝ се притиснаха до металната стена и тя усети хлад при допира с кожата ѝ. Точно тогава осъзна, че няма никакви дрехи върху себе си. Не си спомняше да се е събличала и това я накара да си помисли, че може би всичко случващо се е недействително. Това бе сън, не можеше да е друго.

Ала сън или не, видът на този силует, който неумолимо настъпваше към нея в пълно мълчание, ѝ се стори непоносим. Извика. Както дете, когато сънува кошмар, се събужда с вик. Викът — винаги бе смятала така — *разпръсваше* кошмара и слагаше край на ужаса.

Сега това не даде резултат. Тя отвори очи, а мъжът си стоеше там, все по-близо и по-близо. Ако протегнеше ръка, можеше да го докосне. Лицето му приличаше на запусната къща. Запазена бе само кожата на бузите и зад нея, в тъмното, граповата структура на костта. Всичко останало беше лишено от плът и кости и приличаше на някакъв сегмент, където реалността казваше: НЕ; празно пространство между две скоби, непрогледно тъмно пространство...

Главата му е леговище на плъх, прегризал лицето му и заселил се в мозъка му. Защото на острова има някой, за когото не сме знаели.

... непрогледно тъмно, с изключение на очите.

Нарича се Белоокият и е дошъл да те види, Елиса. Всъщност да види всички вас.

Кратко, но окончателно посещение.

Празни, подобни на абсцес очи.

Не беше кошмар. Той я беше парализирал. Той я...

Огромни като две луни очи, чийто поглед я потапяше в онази луминесцентност, заслепяваха я с кухнята си белота.

... умолявам ви, някой да ми помогне, умолявам ви, това не е сън, умолявам ви...

В този миг мракът се отприщи.

Мракът имаше всъщност смешен глас.

Звучеше като глас на дете, което деца от по-горните класове в училище са пребили, след като са му отнели сладоледа. Беше един непрекъснат и пронизителен вик. Беше Рик Валенте, когото Елиса бе ухапала по нежна част от мъжката анатомия, към която и най-дебелокожият мъж беше чувствителен. И виковете му бяха толкова оглушителни, че тя имаше желание да му заповяда да млъкне, да го заплаши, че ще го захапне отново на същото място, или ще опърли перата му, защото сега, когато се вгледа по-внимателно, тя видя, че Валенте има пера отзад и антени на главата и накланяше всички тези атрибути към нея. Всъщност това беше една месоядна кокошка, представляваща палеонтологичен интерес, която бе зинала с човка и не преставаше шумно да врещи. „Но не трябва да се смее, нито да се тревожа, защото това е просто кошмар.“

А може би не съвсем.

Да видим. Бе се любила за пръв и последен път в живота си, когато беше на седемнайсет години, с едно момче на име Бернардо.

Изживяването така я беше травмирало, че тя не бе пожелала да го повтори. Бернардо се бе държал с нея приятелски, мило, нежно и романтично, но в момента, в който проникна в нея, се превърна в едно обезумяло бутало. Държеше бедрата ѝ и хриптеше, ръмжеше, натискаше, бълваше пяна. Тя беше отишла на кино с човешко същество, а се бе озовала в леглото с побеснял звяр, който пак и пак се опитваше да вкара нещо между краката ѝ, ръмжейки: „Мммммммффф... Бафффффф.“ Никак не ѝ хареса. Влагалището страшно я болеше и не изпита нищо. Накрая той я почерпи с цигара, оповестявайки: „Беше уникално.“ Тя се разкашля.

Два месеца по-късно, на връщане от Валенсия, баща ѝ се блъсна в колата на някакъв пиян.

Не че двете неща имаха връзка помежду си. Не непременно след всяко чукане трябваше да очаква да я сполети някакво нещастие, но истината е, че тя загуби желание да опита отново.

Така че... защо *сега* беше в леглото с този мъж? Естествено, бе много по-лош, отколкото Бернардо, много по-свиреп и в плен на още по-долни инстинкти. Беше гледала някакъв филм (забравила му бе името), където не кой да е, а самият дявол обладаваше главната героиня — същество, от което излизаше сяра, имаше бели очи и наистина огромен, както можеше да се предполага, член. Беше абсурдна мисъл, но *кажи ми тогава какво прави това нещо върху мен... с тези свои очи като фарове, докато някой, който във всеки случай не съм аз (но би трябвало да съм), ме оглушава с неистовото си крещене...*

Събуди се, обгърната в мрак. Нямаше никакъв изнасилвач нито върху, нито под нея и тя не бе гола, а с тениска и бикини, точно както си беше легнала. Нямаше и дупка в стената (откъде я беше измислила). При все това нещо вътре я болеше по същия начин, както я беше боляло първия път. Ала не успя да се концентрира по-задълбочено върху това усещане, защото забеляза много по-обезпокояващи неща около себе си.

Познатите светлини ги нямаше. Нямаше прожектори на станцията, нямаше станция на острова, може би нямаше и остров в океана. Само това пронизително викане — оглушително виене, което като че ли пробиваше тъпанчетата ѝ. *Аларма.*

Стана, като продължаваше да не се предава на страха, и в този момент чу гласовете, притиснати в оскъдното пространство децибели, незаети от оглушителния звънец. Гласовете довяха страха така, както бризът довява мириса на мърша — викове на английски, които не бе нужно да си превежда, за да разбере, че се беше случило нещо страшно, защото при всяко бедствие има моменти, когато хората разбират всичко, което чуват, без необходимост да го дешифрират. Катастрофите говорят на всички езици.

Втурна се към вратата с мисълта, че е станал пожар и за малко не се блъсна в някакъв ужасяващ призрак до стената, бял като рентгенова снимка на човешко тяло.

— У-у-угаснали са в-в-сички...! Светлини! Всички! *Дори... фенерчето ми!*

Наистина. Не горяха дори лампичките за случай на тревога. Обгръщаше я непрогледна тъмнина. Прехвърли ръка около треперещите рамене на Надя, опитвайки се да я успокои, и се втурна да тича с нея нагоре по коридора боса и слепешката.

Някаква стена прегради пътя им. От нея излизаше гласът на Райнхард Зилберг, чийто силует се открояваше на светлината на фенер. Елиса се надигна на пръсти, за да погледне над Зилберг, и видя също Жаклин Клисo, която светлинният лъч фокусираше отдолу, и Бланес, който се бореше с човека, държащ фенера (някакъв войник, може би Стивънсън), там, в края на коридора, който водеше към втората барака. *Искам да мина! Не може ли! Имам пълното право...! Казвам ви, че...! Аз съм научният ръководител...!*

Осъзна, че Надя ѝ крещи нещо от известно време.

Рик и Розалин не са в стаите си! Виждали ли си ги?

Опитваше се да формулира отговор, по-дълъг от „не“, когато внезапно тишината стана абсолютна.

И заедно с това облекченият глас на Марини (далечен, идващ откъм втората барака): „Уф, най-сетне, по дяволите“. Изключената най-сетне аларма продължаваше да отеква толкова силно в ушите на Елиса, че тя не забеляза как още някой идва по коридора зад Стивънсън. Една огромна ръка изплува от мрака, едно каменно лице застана срещу Бланес.

— Спокойно, професоре — каза Картър, без да повишава глас. — Успокойте се всички. Имаше късо съединение в главния генератор.

Това отключи алармата. Затова няма ток.

— Защо не се е задействал вторият генератор? — попита Зилберг.

— Не знаем.

— Апаратурата в ред ли е? — попита Бланес.

Елиса щеше завинаги да запомни отговора на Картър: начина, по който извърна поглед, скованото му лице, контрастиращо с особената бледост на бузите, рязкото снижаване на гласа.

— Апаратурата — да.

— Извинявайте, някой иска ли още чай или кафе? Ще събера чашите.

Гласът на госпожа Рос прозвуча изненадващо, като на човек, който рядко продумва. Елиса забеляза, че е единствената, която яде (кисело мляко наистина, но гребеше равномерно и без да спира). Беше седнала на масата и изглеждаше по-добре, отколкото можеше да се очаква, имайки предвид не само случилото се, но и факта, че още не беше имала време да се натруфи и окичи с многобройните бижута, които обикновено висяха по тялото ѝ. Преди малко бе правила чай и кафе, бе разпределяла бисквити като практична майка, убедена, че една лека закуска е задължителна, преди разговор за смъртта.

Никой не желаше нищо повече. Тя приглади косата си и продължи да яде киселото мляко.

Бяха се събрали в трапезарията — представляваха група преbledнели лица с кръгове под очите. Липсваха Марини и Крейг, които бяха отишли да проверят ускорителя, а също ѝ Жаклин Клисо, която беше заета със занимание, присъщо на нейната специалност, но за което не бе подозирала, че ще ѝ се наложи да упражнява, докато не се беше случила трагедията.

— Моето мнение е — каза Картър, — че по някаква причина госпожица Рейтер е станала рано сутринта, запътила се е към залата за управление и е влязла в камерата на генератора. Там е докоснала нещо не както трябва, предизвикала е късо съединение и... останалото ви е известно. Когато лекарката свърши с прегледа, ще узнаем повече. Не разполага с материали, за да извърши аутопсия, но обеща, че ще изготви доклад.

— А къде се е дянал Рик Валенте? — попита Бланес.

— Това е втората част и още нямам отговор, професоре. Попитайте ме по-късно.

Зилберг, по пижама, седеше на масата с онова странно изражение, типично за хора, които обикновено носят очила, но в определен момент се появяват без тях (беше ги оставил в спалнята си и

все още не бе успял да ги вземе), страните му бяха облени в сълзи, а големите му ръце — разперени, докато си мърмореше:

— Вратата на камерата на генератора... Нима не е била заключена?

— Точно така.

— Как е могла Розалин да влезе вътре?

— С дубликат, вероятно.

— Но за какво ѝ е бил на Розалин дубликат от този ключ? — Елиса също не намираше обяснение.

— Момент — каза Бланес. — Колин ми разказа, че е трябвало да изчакат вас, за да изключат алармата на камерата на генератора, тъй като единствено вие сте имали ключ, така ли е?

— Точно така.

— Това означава, че е била затворена отвън. Тоест Розалин е била заключена. Как би могла да го направи сама?

— Не съм казал, че го е направила сама — уточни Картър, като почеса остриите косъмчета на посивялата си брада. — Някой я е заключил там.

Това като че ли изместваше на ново равнище, в нова плоскост цялата ситуация. Бланес и Зилберг се спогледаха. Настъпи неудобно мълчание, което Картър наруши.

— Независимо от това не можем да изключим хипотезата за злополука. Затворена на тъмно, госпожа Рейтер вероятно се е спънала или е докоснала кабелите неволно...

— Нямало ли е осветление в камерата на генератора? — попита Зилберг. — Тя е предизвикала късото съединение, нали? Значи е *имало ток*, преди тя да пипне кабелите... Защо не е запалила осветлението?

Може и да го е сторила.

— Запалила ли го е, или не е — поде Бланес на свой ред.

— В какво положение се намираше прекъсвачът?

— Не обърнах внимание на тази подробност, професоре — отвърна Картър и Елиса за пръв път долови нотка на раздражение в гласа му. — Въпреки това, ако някой я е заключил в тъмното, може да се е изплашила и да не е успяла да намери ключа за осветлението.

— Но защо да я заключва? — Зилберг гледаше неразбиращо. — Дори и някой да е искал да ѝ стори зло... защо ще прави точно това? Много неща не се връзват...

Картър ниско се изсмя.

— Много неща не се връзват във всяка трагедия, уверявам ви. Случилото се сигурно има доста просто обяснение. В действителния живот — добави, като натърти особено на думата „действителен“ — нещата почти винаги са много прости.

— В действителния живот, който вие познавате, може би да, но не и в живота, известен на мен — възрази Бланес.

— И освен това изчезването на Рик. Надя, защо не разкажеш отново как си намерила леглото му?

Надя кимна в знак на съгласие. Елиса седеше на масата до нея и усети, че тя се разтрепери, затова протегна ръка в жест на закрила.

— Когато чух алармата, станах и излязох в коридора... Бях сама, никой от другарите ми още не беше станал и... Добре, поисках да ги събудя. Тогава видях, че леглото на Розалин е празно, а в това на Рик има... Не беше точно кукла, а нещо по-грубовато, оформено с помощта на възглавницата, нещо като две цилиндрични раници... Чаршафът беше на земята — допълни.

— Защо ли му е трябвало на Рик да прави това? — попита Бланес.

На Картър като че ли му хрумна нещо. Каза:

— Не си представях, че сте такива детективи. Смятах, че сте физици.

— Физиката се основава на изказване на хипотези, търсене на следи и откриване на доказателства, господин Картър. Точно това се мъчим да направим сега. — Бланес изгледа Картър с онзи свой поглед през спуснати клепачи, който Елиса вече познаваше. — Мислите ли, че Рик може да се крие някъде из станцията?

— В такъв случай би трябвало да се е превърнал в невидим. Претърсихме всеки сантиметър. Тук няма много места, където човек да се скрие. Но на острова — да.

Вратата се отвори и Марини, Крейг и Ли, Тайландецът, влязоха в колона. Ли и Картър буквално бяха подгизнали от дъжд, сякаш някой ги бе обливал със силна струя от маркуч. От Стивънсън, войника, който им беше препречил пътя сутринта и който сега стоеше на пост в трапезарията, също капеше вода.

— Всичко е наред — каза Марини, въпреки че напрегнатото му изражение говореше обратното. Изтриваше ръцете си с някаква кърпа.

— Компютрите работят добре и екраните продължават да ловят сигнали от сателитите...

— Съюзът също изглежда в отлично състояние — потвърди Крейг. — Никой нищо не е пипал.

Че от кого би могло да се очаква да пипа нещо? — помисли Елиса разсеяно.

— Ли? — каза Картър.

— Няма нередности около помощния генератор, господине. — Ли бършеше потта си, или може би дъжда, с опакото на ръката, униформата му беше разкопчана и откриваше бялото му и съвсем не мускулесто тяло под тениската. — Вече имаме ток в изобилие. Но големият генератор няма оправяне... Всичко е изгоряло... Невъзможно е да се ремонтира.

— Защо помощният генератор не се е включил, когато главният е престанал да работи? — попита Бланес, а Картър погледна въпросително към Ли.

— Кабелите за включване са изгорели. Помощният е успял да включи единствено алармата. Но аз вече ги оправих.

— Нормално ли е кабелите за включване на помощен генератор да прегорят вследствие на късо съединение в главния генератор? — поинтересува се Бланес.

Електронна птича песен ги прекъсна. Картър откачи някаква радиостанция от колана си, чуха се неясни думи и бръмчене.

— Йорк казва, че са стигнали до езерото и че няма и следа от господин Валенте — обясни, щом преустанови връзката. — Но им остава да претърсят още голяма част от острова.

— А ние какво ще правим?

Картър докосна огромния си, як като на бик врат с ръка, докато се замисли, въпреки че по нищо не личеше въпросът на Бланес да го затруднява особено. По-скоро изглеждаше като да изчаква с цел покачване на интереса; човек би казал, че смяташе за настъпил момента, в който да разкрие на тези всезнайковци какво представляваше действителният живот. Беше застанал прав под единствената от трите лампи, които обикновено осветяваха трапезарията (твърдеше, че трябва да правят икономии с цел предотвратяване на възможни аварии), и всички погледи бяха вперени в него. „Доверете ми се“, сякаш казваше тази здрава фигура. Елиса се

радваше в известен смисъл, че сред тях има такъв човек — никога не би излязла с Картър на танци, на вечеря, на френски ресторант или дори на разходка в парка, но в дадената ситуация се чувстваше спокойна, че го има. Типове като него можеха да изглеждат приятни само по време на трагедии.

— Всичко е отразено в договорите, които сте подписали. Аз поемам ръководството до ново нареждане, всички научни дейности се забраняват, проектът се прекъсва и трябва да си стегнем куфарите. Около обяд времето ще се оправи и хеликоптерите от най-близката ни база сигурно ще успеят да дойдат. Утре не трябва никой да е останал на Нуева Нелсон, с изключение на екипа, издирващ Рик Валенте.

Вестта, очаквана и в известна степен желана, бе посрещната с тежко мълчание.

— Преустановява се проектът... — повтори Бланес.

Въпреки случилото се, Елиса долови с разбиране тъгата на лицето му.

— Параграф 5, анекс за конфиденциалност — издекламира Картър. — „В случай на скрит риск за персонала, силите за сигурност имат право да обявят прекъсване на проекта за неопределено време.“ Смятам, че смъртта на един ваш колега и изчезването на втори се вписват в категорията на скритите рискове. Но ние говорим за „прекъсване“ и не смятам, че то е окончателно... Това, което искам сега, е да намеря Валенте... Междувременно вие не губете време, а си стягайте багажа.

Елиса нямаше кой знае какво да стяга. Събра бързо вещите си от стаята, но когато отиде в банята, за да прибере и нещата оттам, видя, че крушките са изгорели, несъмнено вследствие на късото съединение. Фасонките и крушките бяха почернели като от прегаряне. Помисли си, че трябва да отиде при госпожа Рос и да я помоли за фенер.

Докато вървеше по коридора, мислите и въпросите се блъскаха в ума ѝ. *Защо е избягал? Защо се е скрил? Има ли връзка с любовното му приключение с Розалин?* Не искаше да мисли за Валенте, тъй като образът му ѝ напомняше за нейния странен сън. А този спомен я караше да замръзва и да диша с усилие.

Никога в живота си не беше сънувала нещо толкова ужасяващо, противно и реалистично. Стигна дотам да се разглежда в търсене на следа от въображаемото (*изнасилване*) преживяване. Но усещаше единствено лека болка, някаква изострена чувствителност, която накрая изчезна. Поиска ѝ се да повярва, че воят на алармата заедно с историята, която Надя ѝ беше разказала преди една седмица, са причинили кошмара. Не ѝ хрумваше никакво друго обяснение.

Завари Рос в кухнята, потънала в проверка на провизиите.

— Колко странно — каза Рос, след като изслуша молбата ѝ. — При теб се е случило същото, което и при Надя миналата седмица... Но не мисля, че причината е в късото съединение, защото осветлението в моята баня си е безупречно... Трябва да е нещо в свързането... Колкото до фенер... Нека да помисля... Напоследък търсенето на фенера надмина всички очаквания... — И тя се разсмя с онзи нежен и кръшен смях, който Елиса за пръв път бе чула при пристигането си на острова, но само след миг го смени с мрачно изражение, сякаш разбираше, че всяко веселие беше неуместно във въпросната сутрин. — Бих ти услужила с моето, но ще слизам в склада и ако токът спре отново, никак няма да ми е приятно да си насиня гърба в хладилниците и фризерите... Не би ли могла да поискаш от Надя да ти вземе своя фенер... Не, почакай... Тази сутрин тя ми каза, че се е повредил...

— Все едно, няма значение — каза Елиса.

— Нека направим следното. Ако не бързаш много, ще потърся долу. Мислех да отида там след като опиша всичко. Важно е да знаем какво оставяме тук, защото съм сигурна, че скоро ще се върнем.

— Мога ли да ви помогна?

— Благодаря ти много, мила. След като си така любезна... Кажете ми само какви продукти има тук горе, в шкафа. По-висока си от мен и не ти е необходимо да се качваш на стол...

Елиса се повдигна на пръсти и взе да изброява. По едно време госпожа Рос я помоли да спре, за да успее да запише. Използва момента на мълчание и възкликна:

— Клетата Розалин, нали! Не само заради... как да го кажа... заради злополуката, а и заради всичко, което изстрада напоследък.

Не се наложи дълго да чака, докато Рос ѝ изложи своята теория. Госпожа Рос обожаваше да си измисля теории за събития и хора, това

беше съставлявало винаги част от работата ѝ. („Била съм консултант“, ѝ беше казала веднъж, без да уточнява по какви въпроси и на кого). Тя смяташе, че Валенте се крие някъде на острова и ще се появи, преди да са тръгнали. А защо се беше скрил? Ето тук вече повече неща търсеха обяснение.

— Господин Валенте е един в голяма степен ексцентричен младеж. По доста показатели би спечелил конкурс за учени-особняци. Може би успява да накара сърцата на някои жени да затуптят по-бързо, но това, с което най-силно привлича, е неговата странност. Точно това харесала Розалин в него. Той я манипулирал и на нея това ѝ допадало... Стигаш ли чувалите в дъното? Можеш ли да ги измъкнеш? — Рос ѝ помогна, захапала листовете хартия в уста. После каза: — Не те ли изненадва това, че Надя е намерила чаршафа на земята в стаята на Валенте? Ако е искал да изглежда, че е вътре, защо е оставил чаршафа на пода? Сякаш някой е влизал преди Надя и е разкрил целия сценарий, не мислиш ли?

Елиса установи, че госпожа Рос е много по-проницателна, отколкото изглеждаше.

— Ще ти кажа какво мисля аз — продължи Черил Рос.

— Розалин е била отчаяна, защото той вече не ѝ обръщаше никакво внимание и през онази нощ е станала и е отишла в стаята му, за да поговорят, но като е отметнала чаршафа, е видяла, че него го няма. Тогава го потърсила в станцията и го намерила в залата за управление. С положителност е отишла там, защото вратата зееше, когато аз първа отидох, изпреварвайки дори войниците... Спя много леко и още с началните звуци на алармата скочих на крака. Но за какво ти говорех... Може би са се карали, както предната седмица в кухнята, помниш ли? Може толкова да са викали, че да са влезли в камерата на генератора, за да не ги чуят. Тогава токът я е ударил, а той, изплашен, е заключил вратата и е избягал. Несъмнено е разполагал с ключ дубликат. Мъжете са такива мизерници, сама ще се увериш с годините, малката: не е нужно да ни се стоварят петстотин волта, за да ни захвърлят където им падне, и да се спасят на бегом.

— Но защо Рик ще оставя възглавница в леглото си? Какво ли е правил?

Госпожа Рос ѝ намигна.

— Това вече не знам. А би било интересно да разберем, сигурна съм.

В този момент Стивънсън я прекъсна — хеликоптерите щели да пристигнат по-бързо от очакваното време. Госпожа Рос се запъти към стълбата, водеща към склада.

— Благодаря, че ми помогна. Веднага ти качвам фенерчето.

Елиса се върна в стаята си и продължи да реди багажа. В ума ѝ се блъскаха въпроси. *Защо е трябвало да заблуждава, че е в леглото си? И къде се е дянал сега?* Не чу как вратата зад гърба ѝ се отвори.

— Елиса.

Беше Надя. Изражението на лицето ѝ (мислеше, че вече добре я познава) я накара да забрави за Валенте и да се приготви за нова и страховита изненада.

— Погледни този ръб... Виждаш ли? А сега...

Пръстите на Надя трепереха върху клавиатурата. От петнайсет минути се бяха затворили в лабораторията на Зилберг. Бяха влезли тук, защото Жаклин Клисо продължаваше огледа на трупа на Розалин Рейтер в другата лаборатория и те не искаха да я притесняват (а Елиса също нямаше никакво желание да ѝ помага). Надя беше пробвала различни начини за увеличение на лицето на жената от Йерусалим и накрая бе намерила онова, което търсеше. Отказваше да разкрие идеята си пред Елиса: каза ѝ, че предпочита да я запази за себе си.

— От вчера не спирам да мисля за това. Искях да се уверя, преди да споделя с теб, ала след като днес сутринта ни съобщиха, че ще трябва да си тръгнем и че изображенията остават тук, реших, че не мога да чакам повече...

Картър се беше разпоредил съвсем ясно, въпреки протестите на Зилберг и Бланес: всички изображения, получени при изпитанията — Вечните снегове, Слънчевото езеро и Жената от Йерусалим, — всички освен Здравата чаша представляваха класифицирана информация и не можеха да напускат острова. От друга страна, поради съображения за сигурност „Игъл Груп“ беше решил, че за момента само участниците в проекта могат да гледат тези снимки. Не искаха да рискуват и да подлагат други хора на Въздействието, чиито истински симптоми все още подлежах на изучаване. Елиса разбираше всичко това, ала ѝ се

струваше ужасно, че уникални изображения като тези трябва да останат тук, без да има никакви копия.

— Побързай, независимо за какво става дума.

— Почакай една минутка само... О, мамка му — възкликна Надя на испански, — пак я загубих... Защо се смееш?

— „О, мамка му“ — отвърна Елиса.

— Мислех, че в Испания това е обикновено възклицание! — възрази Надя разсеяно. Изведнъж стисна юмруци. — А... ето. Гледай.

Елиса се наклони напред и се вгледа в разделения екран: вляво, на преден план се открояваха доста ясно ужасяващите черти на Жената от Йерусалим, разядени до краен предел, чак до дъното на мозъка, както се стори на Елиса; целият череп беше превърнат в кървящ кратер. Вдясно се виждаше някакво подобие на изкривени пръчки или на пречупени клони, които ѝ напомняха за нещо, ала доста смътно, тъй като изглеждаха покрити с нещо лъскаво. Не разбираше какво иска да ѝ каже нейната приятелка.

— Е и?

— Сравни двете снимки.

— Надя, сега нямаме време да...

— Моля те.

Внезапно Елиса като че ли разбра.

— Краката на динозаврите... са... осакатени?

Албиносовата глава на Надя се поклащаше утвърдително. Спогледаха се в полутъмната лаборатория.

— Липсват им части, Елиса. Жаклин смята, че става дума за рани, нанесени от хищни зверове или от болести. Но на мен ми хрумна нещо. Стори ми се абсурдно, но реших да проверя... Виждаш ли тук тези линии като от прерязано, тук и ето там? Няма отпечатъци от зъби. Те са *много подобни* на ей тези тук... — посочи към лицето на Жената.

— Трябва да е съвпадение, Надя. Просто случайност. Една от снимките датира от трийсет и три години след Христа, докато другата е отпреди сто и петдесет милиона години...

— Знам. Казвам само това, което виждам! И ти също го *виждаш!*

— Аз виждам единствено едно обезобразено лице...

— И също така обезобразени крака на древни влечуги...

— Безсмислено е да се прави връзка, Надя!

— Знам, Елиса!

За миг останаха плътно една до друга, гледайки се. Елиса се усмихна.

— Струва ми се, че започваме да превъртаме покрай всичко това. Май се радвам, че ще си ходим.

— Аз също. Но не ти ли се струва доста странно това съвпадение?

— Във всеки случай то е...

— Ще ти покажа още едно съвпадение. — Надя понижи глас, докато зашепна, при все че ясните ѝ, широко отворени очи имаха вид като да крещат. — Знаеш ли, че Розалин също е видяла *мъжа*?

Не беше нужно да я пита за кого говори. Задоволи се да слуша, изтръпнала.

— Преди няколко дни, беше следобед, видях, че е в стаята си и влязох да си побъбрим. Не помня как стана дума, мисля, че си говорехме за това колко лошо спим и аз ѝ разказах за своя кошмар... Или за това, което ти *определяш* като кошмар. Тя ме погледна и ми каза, че няколко дни по-рано е сънувала... много подобен сън. Ужасно се изплашила. Сънувала някакъв мъж, който нямал лице и чиито очи...

— Замълчи, за Бога.

— Какво ти става?

Неочаквано Елиса започна да се смее.

— Снощи ми се присъни нещо подобно... Боже мой...

— Смехът ѝ се пропука като счупена черупка и тя неудържимо захлипа. Надя я прегърна.

Двете момичета останаха прилепени една до друга, като дишаха тежко, с тела, очертани на светлината на екрана. Елиса изпитваше страх: не онази смътна боязън, която беше усещала през целия ден, а конкретен, истински страх. *И аз сънувах същия мъж. Какво ли може да означава всичко това...?* Огледа се наоколо, към мрака, който ги обгръщаше.

— Не се притеснявай — каза Надя. — Положително ти си права, това са само кошмари... Една друга се плашим.

Сега дочуха гласове откъм коридора на бараката. Бланес, Марини... Очевидно изселването беше в ход.

В този миг вратата, свързваща двете лаборатории, внезапно се отвори и ги стресна. Жаклин Клисo се появи на прага, пристъпи няколко крачки, сякаш с намерението да прекоси стаята, и спря. На

Елиса ѝ направи впечатления нейният вид. Клисо изглеждаше така, сякаш се е хвърлила в басейн с главата надолу, както си беше с дрехите. Но мигом осъзна, че влагата, която слепваше косите към слепоочията ѝ, която караше лицето ѝ да лъщи и обилно мокреше пристегнатата ѝ блуза, образувайки големи петна между гърдите и подмишниците, не беше вода. От палеонтоложката се лееше пот.

— Свърши ли, Жаклин? — Надя стана. — Как...?

— Виждали ли сте Картър? — прекъсна я Клисо с глас, който се стори прекалено рязък на Елиса. — Търсих го по радиостанцията два пъти, но не отговаря.

Двете девойки поклатиха глави в знак на отрицание. Елиса искаше да разбере какво е заключението на Клисо след огледа на трупа, ала не успя да я попита каквото и да било — вратата откъм коридора се отвори и Мендес им каза на завален английски:

— Съжалявам, трябва да се явите в залата за прожекции. Хеликоптерите всеки момент ще дойдат.

— Искам да видя господин Картър — каза Клисо. Отвори едно кошче за боклук и хвърли там лекарската хартиена маска. — Спешно е. Но най-неочаквано Мендес се беше преобразил в Колин Крейг.

— Извинете, някоя от вас да е виждала госпожа Рос?

— Може би е в склада — каза Елиса.

— Благодаря.

Крейг отново любезно се усмихна и изчезна.

— Трябва да говоря с Картър, преди да си тръгнем оттук... — настоя Клисо, като се обърна към двете момичета. — Ако го видите, кажете му. Аз отивам да го потърся на пистата за хеликоптерите. — Тръгна по стъпките на Крейг и се загуби в коридора.

— Изглежда нервна — прошепна Надя.

— Всички сме така.

— Но тя не беше преди...

Елиса знаеше какво иска да каже Надя. *Преди да види Розалин.*

— Пак с твоите фантазии — ѝ каза. Ала същевременно се питаше какво ли е открила Клисо в трупа на Розалин, за да иска *така спешно* да го съобщи. — Хайде, дай да оставим всичко така, както си беше...

Докато помагаше на Надя да изключат компютъра и да приберат архивите, си мислеше, че иска да се махне оттук. Внезапно островът бе

станал непоносим за нея с цялата тази суетня из него, сноване на хора, бъркотия от военни. Копнееше отново да се почувства необезпокоявана в личната си свобода вкъщи или в нещо, което да прилича на дом.

— Ей сега идвам — каза Надя. — Имам да взема още някои неща от стаята си.

Разделиха се на стълбите и Елиса се отправи към изхода. Навън като че ли дъждът беше спрял, при все че облаците още не се бяха разпръснали. Въпреки това ѝ се искаше да се покаже навън. Бараките я потискаха.

Мина покрай трапезарията и когато тъкмо се канеше да излезе, чу виковете.

Зараждаха се някъде изпод краката ѝ. Почти ги усещаше как вибрират по подметките на обувките ѝ, подобни на надигащ се земен трус. За миг не можеше да разбере какво става, но бързо проумя. *Складът*. Изтича към коридора, обаче той беше празен.

Всъщност не съвсем: Зилберг я беше изпреварил (а може би е бил там отпреди) и вървеше бързо към кухнята.

Стомахът ѝ се сви на топка, докато следваше немския професор до помещението, където беше отворен трапът към склада. Зилберг се мушна в него и заслиза. До Елиса изникна някаква сянка.

— Какво става? — попита задъхано Надя. — Кой крещи така?

Зилберг беше спрял. Половината от тялото му се показваше от трапа и човек би казал, че изчаква, за да може да слезе, или че наблюдава нещо в краката си. Сега виковете бяха станали съвсем отчетливи и се смесваха с кашляне и мъчително дишане. Отначало Елиса реши, че викащата бе госпожа Рос, но гласът принадлежеше на мъж.

Тогава Зилберг направи нещо, което я изпълни с ужас: изправи едрото си тяло, изкачи назад трите стъпала от стълбата, по които бе слязъл, и се дръпна от трапа, кършейки огромните си ръце и люшкайки глава.

— Не... Не... Не... — стенеше той.

Видът на този грамаден мъж, хлипащ като дете и с лице, превърнато във восък, я разтърси повече, отколкото виковете. Но случилото се впоследствие беше още по-страшно.

От трапа се показаха други ръце в ръкавици. Беше един войник. Не носеше нито каска, нито автомат, но Елиса мигом го позна. Младият Стивънсън сякаш бягаше от нещо — изтича към стената до Зилберг, сетне към срещуположната, като се олюляваше подобно на боксьор, на когото са нанесли съкрушително кроше в схватка. Накрая се свлече на колене и взе да повръща.

Трапът си стоеше отворен, черен, търпелив и сякаш казваше: „Кой ще е следващият?“ Беззъба паст, зинала в очакване на плячка.

Елиса пристъпи натам, но някой рязко я блъсна и я отстрани.

— Не ви се позволява да влизате! — изрева Картър. Размахваше пистолет в ръка. — Останете тук! — В другата си ръка държеше запален фенер, който несъмнено беше също толкова, ако не и по-полезен от пистолета, защото когато слезе, мракът сякаш го погълна.

Сега в помещението се бяха събрали много хора — друг войник (Йорк), чиито ботуши и панталони бяха опръскани с кал, се мъчеше безуспешно да успокои Стивънсън; Бланес и Марини спореха за нещо с Бергети... Долу също цареше смут. Елиса различи ясно гласа на Колин Крейг. *На стената! Нима не виждате! На стената!*

Насред цялата олелия ѝ се стори с почти пълна сигурност, че през всичкото това време бе викал именно Крейг.

Взе решението набързо. Отдели се от Надя и се пхна в трапа. Спусна се машинално по първите стъпала.

Момент по момент, сцена по сцена, докато слизаше, тя отново преживя случилото се в ранната утрин — същия ужас от глъч и мрак, смут и сенки. С тази разлика, че сега ѝ попречи да продължи напред не препятствие на пътя, а гледката пред нея.

Никога нямаше да може да я забрави. Щяха да минат години и тя щеше да си спомня всичко ясно, както го видя тогава, човек би казал, че в сравнение с него времето беше само илюзия, маска, прикриваща вечното и неотменимо настояще.

Картър беше долу, в хладилното помещение, и фенерът му беше единственото осветление в склада. Елиса видя силуета му да се откроява очертан от тази светлина. Останалото, това, което не беше част от черната сянка на Картър, имаше наситен, лепкав цвят, който сякаш покриваше изцяло стените, пода и тавана на помещението долу.

Червено.

Човек би казал, че някакъв гигантски звяр е погълнал Картър, който сега се намираше в търбуха на чудовището и очакваше всеки момент да бъде разкъсан.

Беше неспособна да продължи. Сцената я парализира. Застина на половината път по стълбата, също както Зилберг, и усети, че някой я сграбчва за ръката (беше някакъв войник — видя ръката му в ръкавица). Чу зашеметяваща поредица от команди на английски откъм дъното:

— *Никой да не приближава...! Цивилните — вълн! Вълн всички проклети цивилни!*

Ръцете, които я изтеглиха, я подхванаха за подмишниците и я измъкнаха отново на светло.

В този миг отекна гърмът и светлината беше неизмерима.

— Точно тогава всички умряхме — разказваше години по-късно Елиса на Виктор.

V. СРЕЩАТА

Бъдещето ни терзае, миналото ни оковава.
Гюстав Флобер

Мадрид,
11 март 2015 г.
23:51 ч.

— Изгубих съзнание. Спомням си кошмарното пътуване с хеликоптер. Ту идвах на себе си, ту отново изпадах в несвяст... Биха ми успокояващи. По пътя ми обясниха, че складът до бетонното укрытие за военните, в който държали запалителни вещества, се взривил, тъй като при кацането си един от хеликоптерите изгубил контрол и се блъснал в него. Войниците Мендес и Ли, които по това време били навън, загинали при експлозията заедно с екипажа на хеликоптера. Военният сектор бил разрушен, а залата за управление понесла големи поражения. Лабораториите се превърнали в развалини. Колкото до нас — имали сме „късмет“. Така ни казаха. — Тя леко се изсмя. — Намирали сме се в безопасност в кухнята и това било истински „късмет“... Но това нямаше никакво значение, защото вече бяхме мъртви, без да го знаем. — След кратка пауза добави:

— Естествено, не ни разказаха цялата истина.

Виктор я видя как вдигна лявата си ръка и потръпна.

Следеше и най-малкото движение на Елиса от момента, в който тя го накара да влезе в тази сервизна зона и да паркира. Не че не ѝ вярваше, но историята, която чуваше, нощта, която ги обгръщаше, и този огромен нож, който тя продължаваше да държи, в никакъв случай не го успокояваха.

Но Елиса само погледна електронния си часовник-компютър.

— Стана късно, приближава дванайсет. Предполагам, че имаш много въпроси, но преди това трябва да решиш... Ще ме придружиш ли на срещата?

Тайнствената среща в дванайсет и половина. Виктор беше забравил за нея, погълнат изцяло от невероятната история. Поклати глава утвърдително.

— Разбира се, щом ти... — заговори. Изведнъж собствената му сянка и нейната оживяха по тавана и страните на купето, озарени от светлина в задното стъкло. В същото време се чу свистенето на гуми по паважа.

— За Бога, тръгвай! — извика Елиса. — Да се махаме оттук!

За миг Виктор се изплаши, че няма да се справи в ролята на опитен шофьор, но действителността обори съмненията му. Завъртя контактния ключ, като почти едновременно с това даде газ. Джантите приклегнаха към асфалта и подскочиха с пищене, което накара във въображението му да проблеснат искри. След сръчна маневра успя да овладее колата.

Когато се върнаха на магистралата за Бургос, установи две неща — кое от кое по-приятни: микробусът или каквото и да беше онова превозно средство, което ги бе приближило изотзад, не ги следваше (може би бе чисто и просто съвпадение) и въпреки страха, който го караше да се тресе като стар будилник, зазвънял върху нощно шкафче, той започваше да осъзнава, че изживява най-великото приключение в живота си, и то заедно с Елиса.

Приключението на живота му.

Последната мисъл го накара да се усмихне и той дори си позволи да вдигне скоростта (никога не го беше правил) отвъд допустимите граници. Нямахше намерение да нарушава закона, искаше просто да направи изключение само за една нощ. Чувстваше се като човек, каращ бременна с контракции в родилното. Поне веднъж му беше разрешено.

Елиса, която се беше обърнала, за да гледа назад, отново се отпусна на седалката, дишайки шумно.

— Не са след нас. Още не. Вероятно можем... Нямах ли електронен навигатор?

— Не, нито дори GPS или Галилей. Никога не съм имал желание да ползвам подобни изобретения. Имам класическа пътна карта в жабката... Дявол да го вземе, какъв страх... Не съм и предполагал, че ще успея да запаля и да изхвърча по този начин... — Намали малко скоростта, прехапвайки устни. — Луис „Ло-опера“ трябваше да ме види. — И поясни, обръщайки се към нея. — Говоря за брат ми.

Елиса не го слушаше. В продължение на около минута той я гледа как разгъва хартиените правоъгълници и търси нещо на

жълтеникавата светлина в купето. Катраненочерната ѝ коса, паднала отпред, му пречеше да се наслаждава на красивото ѝ лице.

— Продължавай до Сан Агустин де Гуадаликс и после свий в отклонението към Колменар.

— Дадено.

— Виктор...

— Да?

— Благодаря.

— Няма нужда да го казваш.

Усети как пръстите ѝ погалиха ръката му и си спомни как веднъж, през една зимна ваканция, която бе прекарал със семейството на брат си, неочакваната близост до огнището бе предизвикала подобни тръпки у него.

— Сега имаш право на въпроси и молби — промълви тя, като сгъна картата.

— Още не си ми казала какво *всъщност* се беше случило в склада. Твърдиш, че не са ви казали цялата истина...

— Веднага ще ти разкажа. Първо ще се опитам да разсея съмненията, които вероятно изпитваш във връзка с чутото досега.

— Съмненията, които вероятно изпитвам? Ако в този момент ме попиташ кой съм аз, уверявам те, че няма да знам със сигурност... Не зная откъде да започна. Всичко е толкова... не знам...

— Странно, нали? Най-странното нещо, което някога си чувал. И точно по тази причина трябва да се държим така, както *никога* не сме се държали. Ако искаме да разберем, трябва да бъдем *странни*, Виктор.

Сравнението му хареса. Още повече че го бе изрекло такова невероятно маце, облечено с дълбоко деколтирана тениска, черно яке с цип и джинси, с нож в ръката, докато летяха с двеста километра в час посред нощ. *Да, странни. Tu и аз. Strangers in the night.* Даде още малко газ. После си помисли, че на въпросната среща ще има и други хора и те няма да са сами. Това охлади леко ентусиазма му.

Осмели се да зададе един предварителен въпрос.

— Имаш ли доказателства за... за всичко това? Искам да кажа... Имаш ли някакво копие от снимките на динозаврите и... на онази жена в Йерусалим?

— Вече ти обясних, че не ни позволиха, да изнесем каквото и да било. А в „Игъл“ твърдят, че единствените копия са били унищожени при експлозията. Може би това е поредната лъжа, но тя най-малко ме вълнува.

— А как така научната общественост нищичко не подозира? Случило се е през 2005 година, преди десет години... Великите технологични постижения не могат да се крият толкова време...

Елиса обмисли отговора си.

— Научната общественост, това сме ние, Виктор. Мнозина от колегите ни през четирийсетте години са допусkali възможността за производство на бомба с ядрено деление, но това не им е попречило да останат толкова изненадани, колкото и обикновените хора, при вида на хилядите взривени японци. Едно е да приемаш нещо за възможно и друго, съвсем различно, е да го *видиш в действителност*.

— Дори и така...

— Мили мой Виктор... — каза тя и той я стрелна с поглед. — Не си повярвал нито на дума от всичко, което току-що чу, нали?

— Разбира се, че ти вярвам. Островът, експериментите, снимките... Само че... това е прекалено много за мен за една-единствена нощ.

— Смяташ, че бълнувам.

— Не, не е вярно!

— Вярваш ли наистина, че е съществувал подобен проект Зигзаг?

Въпросът го накара да се замисли. Дали вярва? Тя му го беше описала с доста подробности, но дали той го беше осъзнал? Беше ли съумял да разчисти мозъчните си магистрали, за да поемат този поток от неправдоподобна информация? И най-сложното — беше ли проумял какво щеше да означава, ако това, което тя му каза, беше *истина? Надничане в миналото...* „Теорията за секвоята“ *позволява да се разтварят струните на времето във видимата светлина и да се трансформира настоящият образ в образ от миналото*. Струваше му се... Възможно. Невероятно. Фантастично. Логично. Абсурдно. Ако това беше истина, историята на човечеството беше направила решителен поврат. Ала как да повярва? Досега той знаеше единствено това, което и останалите му колеги — че теорията на Бланес е математически доста привлекателна, но почти невъзможна за

доказване. Колкото до другите странни неща (тайнствени сенки, необясними смърти, призраци с бели очи), щом основата, върху която почиваха, му се струваше толкова безумна, как можеше да повярва в тях?

Реши да е искрен.

— Изобщо не вярвам... Тоест струва ми се нереално да съм научил за най-великото откритие след теорията за относителността преди половин час в собствената си кола на път за Бургос... Съжалявам, но не мога... Още не мога да го смея. Но със същата увереност искам да ти кажа, че *на теб ти вярвам*. Въпреки... поведението ти, Елиса. — Преглътна слюнката си и изстреля всичко докрай: — Трябва да съм честен с теб: премислих много неща тази вечер... Още не знам всъщност *от кого бягаме*, нито защо носиш... такъв нож в ръка... Всичко това ме обърква и ме кара да се съмнявам в теб... и в себе си. Това, което ми представяш, самото ти държание, са като огромна загадка. Като йероглиф, най-сложният в живота ми. Но избрах едно решение. Моето решение гласи: „Вярвам ти, но точно в този момент не мога да повярвам в това, *в което вярваш ти*.“ Разбираш ли ме?

— Напълно и съм ти благодарна за искреността. — Чу я да въздиша дълбоко. — Няма нищо да сторя с този нож, кълна ти се, но сега точно не мога без него, както не мога и без теб. По-късно ще разбереш. Всъщност, ако всичко се развие така, както се надявам, след няколко часа ще си разбрал и ще *ми вярваш*.

Увереността в тона ѝ накара Виктор да потръпне. Самотна табела посочваше пътя към Колменар. Излезе от магистралата и пое по тясно двупосочно шосе — толкова тъмно и опасно, колкото собствените му мисли. Нейният глас достигаше до него като насън.

— Ще ти разкажа останалото така, както ми го разказаха на мен. След пътуването с хеликоптер се събудих на друг остров. Намира се в Егейско море, по-добре е да не ти казвам името му. Отначало не виждах никого, само някакви хора, облечени в бели престилки. Казаха ми, че Черил Рос полудяла в резултат на Въздействието и се самоубила, след като слязла в склада на станцията на Нуева Нелсон... На мен това ми се стори абсурдно. Та нали малко преди това бях разговаряла с нея... Не можех да повярвам.

Виктор я прекъсна и ѝ зададе въпроса, който най-много го вълнуваше.

— А Рик?

— Не пожелаха да ми говорят за него. През първата седмица не преставаха да ми правят изследвания — на кръв и урина, рентгенови снимки, ядрено-магнитен резонанс, всичко. Продължавах да не виждам никого. Започнах да губя търпение. По-голямата част от времето прекарвах затворена в една стая. Бяха ми взели дрехите и ме наблюдаваха с камери: всяко нещо, което правех, всеки жест... сякаш бях... животинка. — Гласът на Елиса трепереше, задушаващ се от внезапен пристъп на гадене.

— Не можех да се облека, не можех да се скрия. Обяснението, което ми даваха неизменно по високоговорители, беше, че искат да се уверят, че съм добре. Нещо като карантина, така казваха... Държах се известно време, ала след втората седмица нервите ми окончателно се разстроиха. Вдигнах скандал с викове и истерична криза и не престанах, докато не дойдоха, не се съгласиха да ми дадат халат и не доведоха Харисън, онзи тип, който беше заедно с Картър при подписването на договора в Цюрих. Дори само видът му ми се стори много неприятен: сух, блед, с най-вледеняващия поглед, който можеш да си представиш... Но всъщност точно той ми разказа онова, което нарече „истината“. — Направи пауза. — Съжалявам за това, което ще ти кажа сега. Няма да ти хареса.

— Не се притеснявай — каза той, притваряйки очи, като че ли те, а не ушите му трябваше да получат лошата вест.

— Каза ми, че Рик Валенте убил Розалин Рейтер и Черил Рос.

Виктор прошепна нещо, отправено към Бог: безмълвни, едва оформени с движението на устните думи. В крайна сметка, въпреки всичко, той беше най-добрият му приятел от детството. *Клетият Рик.*

— Въздействието го извадило от равновесие повече, отколкото всички останали. Предполагали, че в онази съботна октомврийска вечер излязъл от стаята си, след като оставил онова подобие на кукла, направена от възглавницата, за да заблуди, че е в леглото си и спи; сетне подмамил Розалин с някаква лъжа в залата за управление, пребил я и я блъснал в генератора... После направил нещо, което никой не очаквал: скрил се зад един от хладилниците в склада. Както изглежда, те се повредили вследствие на късото съединение. Укривал

се там, докато войниците претърсвали станцията, и никой не го намерил. По-късно, когато Черил Рос слязла, я смазал от бой. Бил изнамерил отнякъде нож или брадва — това обяснявало наличието на всичката онази кръв, която бях видяла по стените. След като я убил, сложил край на живота си. Колин Крейг открил двата трупа, когато слязъл в килера и започнал да крещи. Минути по-късно, по някаква злощастна случайност, станала катастрофата с хеликоптера. Това било всичко.

Новината за смъртта на Рик не натъжи Виктор Лопера — това вече му бе известно. Знаеше го от десет години, но до тази нощ единствената известна версия, която той се бе опитвал да пресътвори във въображението си, беше „официалната“, а именно, че приятелят от детството му е загинал при експлозия в лабораторията в Цюрих.

— Може да ти се стори доста налудничаво това обяснение — продължи Елиса, — но поне бе някакво обяснение, а аз имах нужда да чуя нещо такова. Освен това Рик наистина *бе умрял*: бяха намерили тялото му в склада, имаше погребение, съобщиха на родителите му. Естествено, цялата информация беше поверителна. Семейството ми, моите приятели и всички останали знаеха само, че е станала експлозия в лабораторията на Бланес в Цюрих. Единствените жертви бяха Розалин Рейтер, Черил Рос и Рик Валенте... Сценарият бе подготвен много добре. Бе инсценирана дори *истинска* експлозия, без жертви, в Цюрих, за да се напасне всичко... Заклехме се да не разкриваме това, което знаем. Забраняваше ни се също да говорим помежду си и да поддържаме каквито и да било контакти. След като се върнехме към обикновения живот, щяхме да бъдем известно време под строго наблюдение. Всичко това според Харисън беше „за наше добро“. Въздействието можеше да има други, все още неизвестни последици и затова трябваше да бъдем наблюдавани още известно време, докато не затворим страницата и не започнем на чисто. Щяха да ни намерят работа, някакъв начин да преживяваме... Аз се върнах в Мадрид, направих аспирантура при Нориега и получих преподавателско място в „Алигиери“. — Като стигна дотук, Елиса млъкна задълго и Виктор реши, че е свършила. Тъкмо се канеше да каже нещо, когато тя добави: — Ето как приключиха всичките ми мечти, желанието да изследвам и дори да работя по специалността си.

— Никога ли не си се връщала на Нуева Нелсон оттогава?

— Не.

— Колко съжалявам... Да се разделиш с подобен проект, след като си постигнал такива резултати... Разбирам те. Сигурно ти е струвало голямо усилие.

Елиса не го гледаше. Беше забила поглед в тъмното шосе. Отвърна рязко:

— Никога нищо не ми е доставяло по-голяма радост в живота.

Наблюдаваха сгъваемия екран, разстлан като салфетка върху коленете на мъжа с прошарени коси, а в това време блиндираният мерцедес, в който пътуваха, се носеше безшумно по автомагистралата за Бургос. На екрана премигваше червена точка, обкръжена от лабиринт от зелени светлинки.

— На срещата ли го води? — попита якият мъж, проговаряйки за пръв път от няколко часа насам. Лепкавата плътност на гласа му подходеше на целия му вид.

— Предполагам.

— Как така не го подслушваме?

— Нямахме никакви улики да е привлякла някого и подозирам, че това е така, защото тя го е включила *тази* нощ. — Белокосият мъж сгъна екрана и зелената светлинка заедно с червената точка изчезнаха. На тъмно в колата разтегна устни в усмивка. — Доста хитро. Как само заблуди подслушващите с някаква главоблъсканица, чийто отговор бе известен само на този тип. Доста са напреднали от последния път, Пол.

— Толкова по-добре.

Този отговор накара Харисън да погледне Пол Картър с любопитство, но Картър отново се бе обърнал към прозореца.

— Така или иначе, вмъкването на... нов елемент няма да промени нашите планове — добави Харисън. — Тя и приятелят ѝ скоро ще бъдат с нас. В тазвечерния шах съм притеснен единствено за ходовете на немската фигура.

— А тръгнала ли е вече насам?

— Кани се да го стори, но той със сигурност ще бъде подслушван. Той и всичко по него.

Внезапно се отприщи *кризата*. Беше бърза и неочаквана. Харисън не разбра (защото се случи *на него*), но за Картър всичко бе

ясно, при все че в началото изпадна в недоумение: видя само, че Харисън отново отваря сгъваемия капак на компютъра с онази деликатност, с която разтваряме венчелистчетата на роза, за да уловим пчелата вътре. После докосна екрана и избра от менюто — красиво лице, оброчно в черна коса, изпълни целия правоъгълник. Поради мекия екран приличаше на разтворено във вода, когато Харисън го облегна на краката си — изпъкналост, равнина и отново изпъкналост.

Беше лицето на преподавателката Елиса Робледо.

Харисън взе маската с две ръце и в този момент Картър разбра какво става с него.

Бе в криза.

От лицето на Харисън се беше изтрило всякакво чувство. Не само любезността, която бе проявил в разговора с младия шофьор при пристигането на летище „Барахас“, нито студенината, с която бе разговарял по мобилния телефон — всякакво друго изражение, жест или емоция. Чертите му бяха като на мъртвец. Мъжът, който караше мерцедеса, не можеше да ги види в тъмнината на колата и Картър беше доволен от това — ако му хрумнеше да погледне в огледалото назад и видеше Харисън (тоест *ако видеше лицето на Харисън*), те мигновено щяха да катастрофират.

Картър беше присъствал вече на няколко подобни кризи. Харисън ги определяше като „нервни кризи“. Казваше, че вече прекалено много години е в занаята и му се иска да се пенсионира. Ала Картър знаеше, че има и друго. Кризите се изостряха, когато човек преживееше определени неща.

Милано. Заради това, което видяхме в Милано.

Запита се защо той самият не изпада също в криза и реши, че защото нямаше накъде по-зле да става.

— Има неща, които никой не би трябвало... *никога да* — каза Харисън, като дойде на себе си, сгъвайки екрана и прибирайки го в палтото си.

На мен ли го казваш. Картър не отговори — задоволи се да продължи да гледа през прозореца. Никой наблюдател не би могъл да каже, че по някакъв начин се намираше под въздействието на това, което беше видял.

Ала истината бе, че Пол Картър изпитваше страх.

— Чакай! Мисля, че всичко разбирам!

— Не, още не можеш да разбереш.

— Да, почакай...! Смъртта на Серджо Марини... Днес излъчиха новината, нали аз ти се обадох, за да гледаш...

— Виктор отвори уста и почти се изправи на седалката. — Елиса, ти си свързала двете неща! Сега разбирам! Имала си ужасно преживяване, признавам... Загинали са трима колеги от твоя екип, защото друг е полудял... Но това се е случило преди десет години!

Стори му се, че тя го слуша с изключително внимание. Сега му се изясни: Елиса се нуждаеше повече от думите му, отколкото от шофьорските му умения посред нощ по това тясно шосе. Преследваха я собствените ѝ спомени. Изпитваше мъчителен страх от вече отминали неща. Всъщност това състояние нямаше ли си име в медицината? Посттравматичен шок? Ужасното съвпадение с жестокото убийство на Серджо Марини беше отключило всичко това... Какво трябваше да направи той самият? Най-логичното — да ѝ помогне да види нещата в тази светлина.

— Помисли — помоли я той. — Рик Валенте имаше предостатъчно причини, за да страда от психическа неуравновесеност и те уверявам, че никак не съм изненадан от това, че Въздействието, или каквото и да е то, е извадило наяве най-долните му инстинкти... Но той вече е мъртъв, Елиса. Не трябва... — Внезапно друга мисъл проблесна в ума му. — Момент... Отиваме на среща с другите, нали?

Мълчанието ѝ му показва, че не греша. Реши да продължава да налучква. — С останалия екип от Зигзаг, разбира се... Тази нощ ще се срещнете. Смъртта на Марини ви кара да мислите, че... още един от вас е загубил разсъдъка си, както Рик... Но в такъв случай не би ли трябвало да потърсиш помощ?

— Никой няма да ни помогне — рече тя с най-тъжния и далечен глас, който някога бе чувал от нея. — Никой, Виктор.

— Правителството... Властите... „Игъл Груп“.

— Точно те ни преследват. Точно *от тях бягаме*.

— Но защо?

— Защото те смятат, че ни помагат. — Стори му се, че след всеки отговор на Елиса все повече затъва в плетеница от омагьосани кръгове. — Когато стигнем на срещата, всичко ще разбереш. Остава още малко. Наближава краят на отклонението...

Двоен завой ангажира за момент вниманието му. Имената на селищата, през които минаваха, се натрупваха в мозъка му: Серседа, Мансанарес ел Реал, Сото дел Реал... Малки светлинки мъждукаха пръснати из черното поле и от време на време се събираха в съзвездие в някое населено място. Природата сигурно би била доста живописна на дневна светлина (Виктор беше минавал по този път при други обстоятелства), но по това време пътуването по тези места приличаше на бродене из развалините на огромна омагьосана катедрала. Между човека и ужаса разстоянието е толкова нищожно, че то само по себе си предизвиква страх — помисли Виктор. Преди три часа той се грижеше за хидропонните си растения в своя удобен апартамент в Сиудад де лос Периодистас, а сега, вижте го само къде е — лута се по тъмен път в компанията на жена, която може би е побъркана.

— И затова ли си въоръжена? — Опита се да мисли бързо. — „Игъл Груп“ ли е нашият враг?

— Не, нашият враг е *много по-страшен*... Неизмеримо *по-страшен*.

Влезе в поредния завой. За миг фаровете осветиха дърветата.

— Какво искаш да кажеш? Не беше ли Рик този, който...?

— Историята с Рик бяха *врели-некипели*. Излъгаха ни.

— Но тогава.

— Виктор — каза тя сурово, втренчила поглед в него, — от десет години насам *някой избива всички*, които бяхме на онзи проклет остров...

Той се канеше да отговори, когато на друг завой фаровете откриха каросерията на кола, препречила пътя им.

Цялото му тяло като че ли се съсредоточи в десния крак. Умът му обаче не реагира по подобен прост начин — той намери време да си зададе въпроси, да осъзнае, че Елиса извика, да призове на помощ родителите си и Бог и да приеме неизбежното: *Умираме*.

Металната маса, преградила шосето, летеше към предното стъкло, сякаш не тяхната кола, а самата тя се движеше. На Виктор-десен-крак му се стори, че той цял потъва в машината, възседнал педала на спирачката. В ушите му викът на Елиса и свистенето на гумите, залепнали за асфалта, се сплетоха в една-единствена нота — пронизителна като ужасен хор на обезумели старици. Слава Богу две неща бяха в тяхна полза — завоят не беше много остър и препятствието бе все пак отдалечено. Въпреки това и независимо че завъртя волана наляво, дясната предница на колата се блъсна във вратата на шофьора на спрялото превозно средство. За част от секундата почти изпита радост. *Така му се пада на този тъпак, който и да е той*. Сетне срещу него изскочи бордюрът на пътя и радостта на Виктор се изпари — отвъд него се виждаха само един-два дънера и склонът. *Да, Виктор, стръмният склон надолу*. Но целият свят рязко се закова на ръба след оглушително хлъзгане. Ударът беше много лек — въздушната възглавница не сметна за нужно да се активира; Нютоновата инерция разтърси слабо телата им и настъпи покой.

— Господи! — извика Виктор, като че ли „Господи“ беше някаква ругатня, способна да накара и докер да се изчерви. Обърна се към Елиса. — Добре ли си?

— Мисля, че да...

Краката на Виктор трепереха (след като бе изпълнил задачата си, левият му крак се бе превърнал в ненужна пихтия), но затова пък ръцете му бяха поели контрол. Разкопча колана си, мърморейки:

— Мамка му... Ще го съдя... Нещастник... — Канеше се да отвори вратата, когато нещо го спря.

Светлината, която го заслепи през прозореца, му се стори за миг като от фаровете от на друг автомобил, но всъщност тя висеше във

въздуха и нямаше мотор.

— Те са — прошепна Елиса.

— Те?

— Нашите преследвачи.

Чернокож юмрук удари стъклото.

— Излизай — каза юмрукът.

— Ей, ама какво става...!

Виктор обикновено се ядосваше при силно вълнение, стига то да не беше породено от ярост. В този момент усещаше страх. Нямаше желание да напуска защитеното убежище в купето, но пък и не го привличаше идеята да не се подчини на заповедта на Черния юмрук. Страхът му казваше: „Не отваряй“ — и пак той му нашепваше: „Подчини се.“

Тъмни костюми с развети на вятъра сака минаха през светлинния конус, образуван от фаровете.

— Не излизай — каза Елиса. — Аз ще говоря с тях.

Отвори прозореца ръчно. Някакво непознато лице се показа отзад и заедно с него — късче светлина. Елиса и лицето заговориха на английски.

— Преподавателят Лопера няма нищо общо... Пуснете го да си върви...

— Той също трябва да дойде.

— Повтарям ви, че...

— Не усложнявайте нещата, моля ви.

Докато присъстваше на този вежлив спор, нощта внезапно нахлу на седалката му. По някакъв начин бяха успели да отворят вратата откъм неговата страна, въпреки че не си спомняше да е натискал бутона отвътре. Сега между него и Черния юмрук нямаше прегради.

— Излезте, господин преподавател.

Някаква ръка го сграбчи за ръката. Думите му застинаха в гърлото — никой дотогава не го беше докосвал по този начин, отношенията му винаги се бяха вписвали в рамките на учтива дистанция. Ръката го дърпаше, влачеше. Сега към страха се добави и гневът на почтен гражданин, на когото властите посягат.

— Ама слушайте...! С какво право...?

— Хайде.

Бяха двама мъже: единият — плешив, а другият — рус. Говореше плешивият. Виктор усети, че русият въобще не разбира испански.

Но, от друга страна, не беше и нужно.

Русият държеше пистолет.

Къщата, разположена на няколко километра от Сото дел Реал, беше такава, каквато тя си я спомняше. С тази разлика може би, че вътре бе по-запусната и че в околността като че ли бяха изникнали нови строежи. Но покривът си беше все същият — двускатен; стените — бели; тук си бяха и преддверието, и старият басейн. Беше нощ, както когато за пръв път бе дошла тук.

Всичко си беше същото и всичко бе променено — при първото си посещение се беше почувствала окрилена от надежди, докато сега беше потисната, без сили.

Стаята, в която я затвориха, беше малка спалня с вид на неизползвана от години. Нямаше никаква украса — само легло без покривка и нощно шкафче с лампа без абажур — единствен източник на светлина. И два гардероба: единият — дървен, с набъбнала от времето дясна врата, а другият — от плът и кръв, с черен костюм, слушалки в ушите и скръстени ръце, изправен до вратата. Елиса беше опитала да установи контакт с него, ала това се бе оказало също толкова безуспешно, колкото и с първия. Докато се разхождаше из мрачната стая, охранявана от цербера, мислите ѝ се въртяха около едно от множеството неща, които я вълнуваха — най-спешното. *Съжалявам, Виктор. Наистина съжалявам.*

Не знаеше къде са го отвели. Предполагаше, че също в къщата, но мъжете, които им бяха устроили засадата, ги бяха разделили, вкарвайки Виктор в друга кола. Нея я бяха докарали с автомобила на Виктор (след като, естествено, ѝ отнеха онзи глупав и безполезен нож). При все това, беше почти сигурна, че и двете коли са тръгнали към едно и също място и че Виктор е пристигнал пръв. Сега сигурно го разпитваха в друга стая. *Клетият Виктор.*

Каза си, че ще му помогне да се измъкне от тази дупка, макар и това да е последното действие в живота ѝ. Това, че тя го въвлече в цялата история, беше проява на фатална слабост от нейна страна. Закле се пред себе си да направи всичко, да жертва живота си като разменна монета или мост, за да може той да избяга. Но преди това трябваше да разсее някои ужасни съмнения. Например, защо беше

телефонното обаждане, щом мястото не беше сигурно? И как бяха узнали за срещата? Нима от самото начало им бяха готвили капан?

Двайсет или трийсет минути по-късно вратата на стаята рязко се отвори, като удари охраната по гърба. Показа се мъж по риза (не Онзи-който-представляваше-интерес, още не, въпреки че тя не се съмняваше, че ще се появи). Двамата мъже си размениха извинения на английски, но никой не й обясни нищо. Типът, който я охраняваше, й кимна с огромната си глава и Елиса го последва.

Прекосиха салона към стълбището. Ухаеше на прясно приготвено кафе и мъже със сака или по риза сновяха около кухнята, разнасяйки порцеланови и стъклени чаши. *Всичко бяха планирали предварително.*

На горния етаж отново я претърсиха. Вече не с детектор за метални предмети, а с ръце. Накараха я да си свали якето, да си вдигне ръцете над главата и да разтвори крака. Претърсващият я не беше задължителната жена полицай, която има право да докосва друга жена, а някакъв мъж, но на нея й бе все едно. С годините на наблюдение и разпити бе загубила себеуважение. Очевидно не можеше да очаква уважение и от тях. Какво търсеха? Какво страшно можеше да им направи? *Страхуват се от нас. Много повече, отколкото ние от тях.*

След щателния преглед мъжът кимна, върна й якето и отвори вратата към друга стая, нещо като библиотека.

А вътре — о, ето го Кучият син, Онзи-който-представляваше-интерес.

— Преподавател Робледо, за мен е огромно удоволствие отново да ви видя.

Мислеше, че е подготвена пак да се срещне с него.

Грешеше.

Потискайки своята ярост, се примири и седна на кресло срещу малкото писалище. Единият от мъжете напусна стаята и затвори вратата, а другият остана да седи зад гърба й, готов да действа, ако тя например решише да се нахвърли върху беловласия дядко, за да му издере очите. Нещо напълно възможно, всъщност.

— Знам защо искахте да дойдете тук тази вечер — каза беловласият на прекрасния си английски и седна зад писалището, щом видя, че и тя вече седи. Ясно беше, че току-що е пристигнал — палтото му беше метнато на един стол и все още искрящо от нощния хлад. —

Уверявам ви, че няма да ви отнема много време. Само колкото задушевно да си побъбрим. После ще можете да се срещнете с вашите приятели...

Лампа с голям абажур на масата закриваше наполовина лицето му; мъжът я отмести и тя можа да види усмивката му. Не беше най-желаната гледка, но нямаше как.

През последните години Харисън значително бе остарял, ала неговият поглед, потънал под навеса на едни почти несъществуващи вежди, и онази усмивка на голобрадото му лице (наскоро си бе обръснал мустака от времето, когато се бяха запознали) изразяваше все същата „студенина-вежливост-заплаха-сигурност“. Може би с още нещо, блещукащо на дъното. Нещо ново. Омраза? Страх?

— Къде е приятелят ми? — попита, не желаейки да го изследва повече.

— Кой от всичките? Имате няколко, и то все добри.

— Преподавател Виктор Лопера.

— О, отговаря на едни въпросчета. Щом свършим, ще може...

— Оставете го на мира. Аз съм важна за вас, Харисън. Него го пуснете да си върви.

— Госпожо преподавател..., вашето нетърпение е толкова... Всичко с времето си... Искате ли чаша кафе? Не ви предлагам друго, защото предполагам, че вече сте вечеряли... Дванайсет и половина през нощта е час, доста късен дори и за вас, испанците, нали? — Той се запъти към призрака зад гърба ѝ. — Кажете да донесат кафе, ако обичаш.

Пиеше ѝ се кафе, но си каза, че няма да приеме нищо, което този тип ѝ предложи, ако ще и да агонизира на пода отровена, а той да ѝ протяга противоотрова. Щом лакеят си тръгна, реши да пробва и да избухне, загубила търпение.

— Чуйте, Харисън. Ако не оставите Лопера да си иде вкъщи, кълна се, че ще вдигна такъв шум... Наистина ще се разкайвате — журналисти, съдилища, всичко, което трябва... Вече не съм онази покорна тъпачка.

— Вие никога не сте били покорна тъпачка.

— Оставете тези простотии. Говоря сериозно.

— А, така ли? — Изведнъж цялата сърдечност на Харисън се изпари. Надигна се на стола си и насочи дългия си показалец към нея.

— Тогава ще ви кажа какво пък можем да направим ние: можем да съдим вас и вашия приятел Лопера. Можем да ви обвиним, че разкривате класифицирана информация, а Лопера да уличим в прикриване и съучастничество. Вие нарушихте всички правни клаузи, под които сложихте подписа си, така че престанете да заплашвате... Мога ли да знам защо се смеете?

Елиса отметна косата от лицето си, без да спира да се смее.

— Говори гласът на правдата! Вмъкнахте се в нашите домове и в нашия живот, шпионирате ни от години, отвличате ни, когато ви скимне. „В момента се намирате в частна собственост — във вашата и в моята страна това се нарича «нахлуване в частен дом»“... И си позволявате още да говорите за законност...!

Вратата ги прекъсна, но жестът на Харисън показва на Елиса, че е променил мнението си относно кафето, за което тя се поздрави. *Прекрасно. Покажи ми зъбите си и си спести усмивката.*

— Така ли окачествявате мерките, предназначени да ви пазят? — възрази Харисън.

— Имате предвид да ме пазят така, като опазихте Серджо Марини?

Харисън изви леко лице, сякаш не беше чул добре. Тя помнеше това движение: от репертоара на лицемерни жестове в него, този беше един от най-изразителните. Не се поколеба да повтори въпроса си.

— Току-що пристигам от Милано, госпожо преподавател. Уверявам ви, че няма доказателства, че случилото се с професор Марини има някаква връзка с проекта Зигзаг.

— Лъжете.

— Какъв темперамент! — Харисън се разсмя. — Испански... Не сте се променили, откакто ви познавам. Много силна, много страстна... и много недоверчива.

— На недоверието ме научихте вие.

— Моля, моля...

Елиса долавяше нещо странно у Харисън — сякаш зад усмивките и любезните думи ръмжеше изплашен и опасен звяр, нетърпелив да се хвърли и да забие лигавите си зъби в нейния врат.

Неочакваната възможност психическото състояние на Харисън да е по-лошо от нейното съживи отново паниката ѝ. Тогава осъзна, че

тя е по-спокойна с него, когато той се държи като палач, отколкото когато е жертва. *Казва, че идва от Милано... Тогава сигурно е видял...*

— Как е умрял Марини? — попита, внимателно наблюдавайки лицето му. Отново видя неприятния жест, който казваше: „Извинете, бихте ли повторили?“ И тя действително повтори: — Попитах ви как е умрял Серджо Марини.

— Пре... пребили са го. Вероятно крадци, въпреки че чакаме заключение...

— Видяхте ли трупа му?

— Да, естествено. Но нали ви казвам, пребили са го...

— *Опишете ми го.*

Разтрепери се, когато видя какви усилия полага Харисън, за да избегне на всяка цена нейния поглед.

— Госпожо преподавател, отклоняваме се от...

— Опишете ми как изглеждаше тялото на Серджо Марини...

— Оставете ме да говоря — процеди Харисън през зъби.

— Лъжете ме — изстена тя. И безмълвно се помоли Харисън да отрече. Но Харисън започна да крещи. И то по удивителен начин, почти дерейки гърлото си. Премина от съвършеното спокойствие към това виене за няколко десети от секундата.

— *Млъкнете!* — Веднага се овладя и се усмихна. — Вие сте... позволете да ви го кажа... *непочтително упорита...*

Вече нямаше място за съмнение всичко се беше повторило.

А Харисън вече не представляваше никаква *опасност*, защото здравият му разум беше *прояден* както нейният, както този на *всички останали*.

Констатирането на тези факти я накара да се почувства безпомощна, нещо повече — безжизнена.

Има мигове с особена дълбочина, дупки в съзнанието, душевни турбуленции и Елиса внезапно изпадна в подобна бездна и достигна едно неподдаващо се на определение дъно: Харисън престана да я интересува, Виктор престана да я интересува, животът ѝ престана да я интересува. Потъна в свят на вегетиране, където до нея достигаха думите на Харисън като част от скучна телевизионна програма.

— Защо не можете да разберете, че сме в една и съща лодка? Ако потънете вие, всички потъваме... Какъв характер имате... Удивлявате ме и ме привличате, признавам, всичко у вас... Не мислете, че

прекращвам границите — прекалено добре знам, че аз съм много възрастен, а вие сте толкова млада... Обаче ме привличате... казвам ви го съвсем честно... Искам да ви помогна. Но преди това трябва да си изясня характеристиките на... да го наречем „опасността“. Ако съществува изобщо някаква опасност...

Изведнъж всичко премина — беше си спомнила единственото, заради което си струваше все още да се бори.

— Освободете Виктор и ще се съглася с всичко, което поискате.

— Да го *освободим*? За Бога, госпожо преподавател, та вие сама го напъхахте във всичко това!

Тук не можеше да се отрече, че тази свиня имаше право.

— Колко време ще го задържите?

— Колкото е необходимо. Искаме да разберем какво знае.

— Аз мога да ви кажа. Не е необходимо да го затваряте напълно гол в стая със скрити камери, да му инжектирате лекарства и да го карате да ви разказва за личния си живот с най-малки подробности... Въпреки че това вероятно е програмата, специално разработена за момичета, нали? — Харисън не отговори. Устата му се беше свила, смалвявайки се до размерите на точка. — Разказах му за нещата на острова — отстъпи тя. — Само на острова.

— Вие сте много непредпазлива. — Той я изгледа, сякаш търсейки някакво друго', много по-грубо определение, но повтори: — Много непредпазлива.

— Имах нужда от помощ!

— Ние сме помощта...

— *Точно затова се нуждаех от помощ!*

— Не повишавайте тон. — Харисън, който сякаш беше по-зает да оправя килналия се абажур на лампата на писалището, отколкото да я слуша, внезапно изостави заниманието си, стана, заобиколи масата и приближи лицето си на милиметри от нейното. — Не повишавайте тон — повтори, забивайки заплашително пръст в якето ѝ. — Не на мен.

— А вие — отвърна Елиса, отблъсквайки грубо ръката на Харисън — не смейте да ме докосвате повече.

Ново прекъсване, този път откъм другата врата, я накара да въздъхне облекчено. Харисън и показалецът му изобщо не я интересуваха, но тя започваше да осъзнава, че човекът, надвесен над

лицето ѝ, въобще не беше Харисън. Или пък може би беше стопроцентово той, без оцветители и консерванти.

Веднага позна мъжа, който застана на прага. Изминалите години не бяха оставили никаква следа по неговото гранитно лице и фигурата, натъпкана с усилие в елегантен костюм. Елиса с успокоение заключи, че поне Картър си е все същият.

— Защо ми се струваше, че няма как да не се навъртате наблизно? — попита с презрение.

— Искат да я видят — каза Картър на Харисън, без да ѝ обърне никакво внимание.

Харисън се усмихна, мигновено възвръщайки любезността си.

— Разбира се. Придружете господин Картър, госпожо. Останалите ви колеги са в онази стая. Поне пристигналите до този момент... Сигурен съм, че имате желание да ги видите отново. — И докато Елиса ставаше, добави:

— Също така сигурно ще ви е приятно да чуете, че бяхме осведомени за тази среща от един от вас... — Тя го погледна невярваща. — Изненадва ли ви това? Очевидно не всичките ви приятели мислят като вас...

Съседната стая беше тъмна, нещо подобно на малък салон с Г-образна форма. Имаше прашни етажерки, стар телевизор и лампа със сгъваемо рамо, надвесена над малката маса. Лампата хвърляше светлина подобно на тайнствен робот, търсец нещо из някаква цепнатина в дървото. Елиса си каза, че докато мине необходимото време, сумракът ще започне да я потиска, но страхът ѝ все пак отстъпваше пред вълнението от срещата.

Гърлото ѝ се сви, когато ги видя.

Мъжът и жената седяха до масата, но станаха, щом тя влезе. Поздравиха се набързо — лека целувка по бузите. Въпреки това Елиса не успя да сдържи сълзите си. Мислеше си, че най-сетне е с онези, които можеха да разберат страховете ѝ. Най-сетне беше с осъдените.

— А Райнхард? — попита с разтреперан глас.

— Сега вероятно тръгва от Берлин — каза мъжът. — Ще го чакат на летището и ще го доведат.

Така че отново ги бяха изловили всички до един — осъзна тя. *Но кой ни е издал?* Погледна ги отново. Кой от тях?

От години не ги беше виждала и промяната, която забеляза в тях, я изненада така, както и тази у Харисън. Жената не само че не бе загубила нищо от своята привлекателност, а даже й се стори, че е станала още по-красива, при все че вероятно бе надхвърлила вече четирийсетте и доста беше отслабнала. Въпреки това видът й шокираше. Дългите й коси бяха боядисани в червено и бяха сресани назад, наподобявайки гъста и буйна грива; лицето й бе напудрено, а веждите — изскубани. Устните бяха силно начервени. Колкото до дрехите — биеха на очи: блузка с презрамки, затворена отпред; панталони, впити в бедрата и обувки на токчета — всичко в черно. Беше наметната с обикновена жилетка, може би защото все пак (според предположението на Елиса) бе пожелала да поприкрие това тъжно и предизвикателно излъчване, струящо от цялата й личност. Той пък беше напълно оплешивял, бе наддал няколко килограма и си беше пуснал не много дълга брада, сива, в цвета на якето и кадифения панталон. При него годините личаха много повече, отколкото при нея, но отвътре тя изглеждаше по-разядена от него. Той се усмихваше, тя — не. Това бяха най-значимите разлики.

Колкото до погледите им, те можеха да се причислят към същата категория като нейния. Приличаха си, сякаш бяха от едно семейство. *Семейството на осъдените.*

— Отново заедно — каза.

Беше с гръб и първо чу стъпките, а после звука от отварянето на вратата. Виктор гледаше като изплашено зайче иззад очилата си. Изглеждаше здрав и читав и този факт, независимо че от самото начало тя беше сигурна, че няма да го наранят, я накара да въздъхне с облекчение.

— Елиса, добре ли си?

— Да, а ти?

— Също. Трябваше само да отговоря на няколко въпроса... — В този миг Виктор забеляза мъжа и лицето му просветна, защото го позна. — Професор... Бланес?

— Това е Виктор Лопера, помниш ли го? — обърна се Елиса към Бланес. — От курса в „Алигиери“. Той е мой добър приятел. Разказах му много неща тази вечер...

Жената изсумтя, докато Виктор и Бланес си стиснаха ръцете. Тогава Елиса я посочи.

— Представям ти Жаклин Клисо. Говорих ти вече за нея.

— Приятно ми е — каза Виктор и адамовата му ябълка също трепна, сякаш в поздрав.

Клисо се задоволи да го погледне, кимвайки с глава. Изчервеният и сковано непохватен Виктор, който се притесняваше, че е главно действащо лице в сцената, може би беше малко комичен, ала никой не се усмихна.

Откъм вратата чува каменния глас на Картър.

— Искате ли нещо за ядене?

— Искаме да ни оставите сами, по възможност — отвърна Елиса, без да скрива неприязънта, която Картър пораждаше в нея. — Все още трябва да изчакате професор Зилберг, преди да вземете решение относно нас, нали? Освен това можете да подслушвате всичко, което си говорим, по един от стотиците микрофони в стаята, така че защо не се ометете най-сетне и не затворите вратата?

Оставете ни, Картър — помоли Бланес. — Тя е права.

Картър продължи да ги гледа така, сякаш се намираще на хиляди километри от тях и думите се бавеха, докато стигнат до него. Сетне се обърна към хората си.

Когато вратата се затвори, четиримата седнаха край масата. Елиса си каза: *Ще играем с открити карти.*

Жаклин ѝ отне първия ход.

— Допуснала си голяма грешка, Елиса. — Погледна крадешком Виктор, който изглеждаше омаян от нея. Наистина видът и гласът на Жаклин Клисо бяха доста прелъстителни, но докато я наблюдаваше, Елиса не можеше да не мисли за ада, в който се пържеше тази клета жена. *Може би е по-лош и от моя.* — Не трябваше да забъркваш никого в... в нашите работи.

Пое удара. Възнамеряваше да отвърне, но преди това искаше да изясни някои неща.

— Виктор все още има възможност да избере. Знае само онова, което се е случило в Нуева Нелсон, и те ще го оставят на мира, ако обещае да мълчи.

— Съгласен съм — подкрепи я Бланес. — Харисън ни най-малко не би искал да усложнява нещата.

— А ти? — обърна се Елиса към Жаклин с внезапна жестокост. — Нима никога ти самата не си се опитвала да търсиш помощ, Жаклин?

Съжали за въпроса още докато го задаваше. Очите на жената се отделиха от нейните. Осъзна, че у Жаклин този жест се беше превърнал в навик: отклоняваше поглед от другите.

— От доста време понасям сама живота си — каза Клисо.

Елиса не отговори. Не желаше да спори, още по-малко с Жаклин, но не ѝ допаднаше ролята на „Виж-ме-колко-страдам“, която си беше избрала францужойката.

— Както и да е — каза Бланес — Елиса е довела Виктор и трябва да го приемем. Поне аз го приемам.

— Той е този, който трябва да приеме, Давид — възрази Клисо. — Трябва да му разкажем и останалото и да го оставим да реши дали иска да продължи с нас.

— Много добре. Съгласен съм. — Бланес търкаше слепоочията си, сякаш желаейки да намери изход за своите мисли.

Елиса долавяше и у него промяна, но тя бе по-трудна за откриване, отколкото при Жаклин. Беше станал... по-уверен? По-силен? Или на нея просто ѝ се искаше да го вижда такъв?

— Какво ще кажеш, Елиса?

— Ще му разкажем останалото и той ще реши. — Елиса се обърна към Виктор и му протегна ръка предпазливо, но твърдо. — Не искам това да се превръща за теб в стъпка, от която няма връщане назад, Виктор. Знам, че не трябваше да те забърквам във всичко това, но се нуждаех от теб... Исках да дойдеш. Исках някой страничен наблюдател да прецени какво става с нас.

— Не, аз...

— Чуй ме. — Елиса стисна ръцете му. — Не търся извинение. Смятах, че нещата ще се развият другояче, че тази среща ще се състои под друга форма... Не се извинявам — разпалено повтори тя. — Имах нужда от теб и затова те потърсих. Бих постъпила по същия начин при подобни обстоятелства. Ужасно ме е страх, Виктор. Всички *изпитваме* ужасен страх. Още не можеш да разбереш. Но ако съм сигурна в нещо, то е, че ни е нужна цялата възможна помощ... а сега цялата възможна помощ си ти...

Наум си каза: *Независимо от това, че някой от вас може да мисли обратното.* Изгледа ги предизвикателно, питайки се кой ли ги е издал. А може би това беше хитрост, с която Харисън се опитваше да ги разедини?

Изведнъж куклата с къдрава тъмна коса и очила на интелектуалец, които обаче не бяха очилата на Джон Ленън, а на един скромен преподавател по физика, оживя.

— Почакайте. Дойдох тук по собствена воля, а не защото ти ме помоли, Елиса... Направих го, защото сам пожелах. Почакайте. Почакайте... — Жестикулираше странно, като че ли държеше обемиста кутия и се опитваше да я пъкне в друга, само с няколко милиметра по-голяма от нея, с намерението да докаже изключителна сръчност. Елиса бе изненадана от неочакваната сила в гласа му.

Всички... всички, които ме познават, повтарят все същото: „Накарах те да направиш това, Виктор, или пък онова, по дяволите, съжалявам, Виктор...“ Но не е така. Аз решавам. Може и да съм стеснителен, но решенията ги вземам сам. И тази вечер пожелах да дойда тук и да ти помогна... да ви помогна, доколкото мога. Решението беше *мое*. Не зная дали ще ви бъде полезен, или не, но съм един глас повече. Рисковете ме плашат. Вашият страх ме плаши. Но *искам* да бъда с вас и да разбера... да науча всичко.

— Благодаря — прошепна Елиса.

— Във всички случаи би трябвало да изчакаме Райнхард — настоя Жаклин Клисо. — Да разберем какво мисли той по въпроса.

Бланес поклати отрицателно глава.

— Виктор вече е тук и трябва да му разкажем останалото. — Погледна към Елиса. — Ти ли ще го сториш?

Сега настъпваше трудният момент, беше й напълно ясно. После трябваше да пристъпи и към друг, не по-лесен — да разбере кой ги е издал. Но простият разказ за онова, което бяха крили през последните години (най-ужасяващото от всичко), й се струваше непреодолимо изпитание. Но разбираше също така, че тя е най-подходяща да го направи.

Не погледна Виктор, нито когото и да било. Сведе поглед към осветеното от лампата пространство.

— Както вече ти казах, Виктор, приехме обясненията, които ни бяха дадени относно случилото се в Нуева Нелсон и се върнахме към

предишния си живот, след това се заклехме да спазваме правилата, които ни наложиха: да не общуваме помежду си и да не разказваме на никого за станалото. Имаше кратко вълнение около новината за така наречената злополука в цюрихската лаборатория, но с времето всичко си тръгна постарому... поне привидно. — Спря и си пое дъх. — И тогава, преди четири години, по Коледа на 2011 година... — разтрепери се при звука на собствения си глас, когато изрече „Коледа на 2011“.

Продължи шепнешком, сякаш приспиваше дете.

Осъзна, че всъщност правеше точно това — приспиваше собствения си ужас.

VI. УЖАСЪТ

*Не учените преследват истината, а
истината преследва тях.*

Карл Шлекта

Мадрид,
21 декември 2011 г.
20:32 ч.

Нощта беше много студена, но дисплеят на климатика в апартамента ѝ показваше неизменно двайсет и пет градуса. Тя беше в кухнята и си приготвяше вечеря. Беше боса, ноктите на краката и на ръцете ѝ бяха грижливо лакирани в червено, черната ѝ свилена коса хвърляше отблясъци от скорошно посещение при фризьор, бе гримирана и носеше лилав халат до коленете и много секси бельо от черна коприна, а под халата, както казахме, нямаше чорапи. Мобилният ѝ телефон, поставен на електронен пиедестал, бърбореше нещо по микрофона. Беше майка ѝ: тази Коледа щеше да празнува в къщата във Валенсия заедно с Едуардо, сегашния си приятел, и искаше да разбере дали Елиса има желание да отскочи при тях за Бъдни вечер.

— Не искам да те насилвам, Ели, разбери ме правилно... Постъпи както ти искаш. Въпреки че, ако ме питат, ги винаги правиш това, което си искаш. Знам също така, че празниците не те вълнуват особено...

— Бих искала да дойда, мамо, честно. Но още не мога да ти обеща с сигурност.

— Кога ще разбереш?

— Ще ти се обадя в петък.

Приготвяше си гювеч от печени зеленчуци и включи бъркалката, а сетне изсипа съдържанието на супника в нагорещения тиган. Яростно съскане я накара да се отдръпне. Трябваше да усили звука на мобилния телефон.

— Не искам да обърквам плановете ти, Ели, но ми се струва, че ако нямаш нищо предвид... С една дума, хубаво би било да направиш усилие... И нека ти е ясно, че не го казвам заради себе си. Съвсем не.
— Гласът се поколеба. — Ти си тази, която се нуждае от компания,

дъще. Винаги си била единак, но сега нещата са наистина различни... Една майка не може да се заблуди.

Дръпна тигана от огъня, извади тавичката от фурната и поръси зеленчуците със соса от тигана.

— От месеци, даже години, напълно страниш от всичко. Изглеждаш разсеяна, сякаш си другаде, когато ти говорят. Последния път, когато дойде вкъщи, онази неделя, в която обядвахме заедно, кълна ти се, че дори си помислих, че... не си вече същата.

— Същата като кога, мамо?

Взе бутилка с минерална вода от хладилника и чаша и се запъти към хола, стъпвайки по мекия килим. Можеше прекрасно да чува телефона оттук.

— Същата, както когато живееше при мен, Елиса.

Не беше необходимо да пали никаква лампа — всички лампи в дома ѝ бяха запалени, включително и в помещенията, които за момента не смяташе да ползва, тоест банята и спалнята. Щракваше ключа за осветлението при първите признаци на слънчевия залез. Плащаше цяло състояние за този си навик, особено през зимата, но тъмнината беше едно от нещата, които не можеше да понася. Спеше винаги с няколко запалени лампи.

— Добре де, не ми обръщай внимание — говореше майка ѝ. — Не ти се обадох, за да те критикувам... — *Но така излиза*, помисли тя. — Не искам също така да се чувстваш задължена. Ако вече си имаш планове с някого... Онова момче, за което ми спомена... Рентеро... само кажи — и ще разбере. Няма да ти се сърдя, напротив.

Колко си хитра, мамо. Остави чашата и бутилката на масата пред телевизора с плосък екран, който излъчваше картина без звук. Сетне се върна в кухнята.

Мартин Рентеро беше преподавал по информатика в „Алигиери“ до тази година, но наскоро бе назначен в университета в Барселона и се премести там. Миналата седмица обаче беше дошъл до Мадрид за някакъв конгрес и отново се бяха видели с Елиса. Имаше черни гъсти коси и мустаци и много добре осъзнаваше, че е привлекателен. През времето в „Алигиери“ няколко пъти бе канил Елиса на вечеря и ѝ беше казал, че много я харесва (той не беше първият мъж, който ѝ говореше по този начин). Когато отново се срещнаха, тя изобщо не се съмняваше, че пак ще премине в настъпление. Действително, още щом

я видя, я покани да излязат в събота или неделя, но тя трябваше да отиде на коледното тържество с колегите си от „Алигиери“. Тогава Рентеро направи решителна стъпка — планирал да наеме къща в Пиренеите, можели да прекарат празниците там. Как ѝ се струвало?

Това ѝ се стори прекалено, трябваше да помисли. Мартин ѝ харесваше и знаеше, че ѝ трябва компания.

Но, от друга страна, изпитваше страх. Не от Мартин, а за Мартин — страх за това какво можеше да стане с него, ако тя се изпусне, ако нейните „мании“ я накарат да загуби контрол, ако многобройните ѝ страхове я издадат?

Ще му откажа, както и на мама. Не искам да поемам ангажимент с никого. Изключи фурната и извади тавичката с печените зеленчуци.

— Ако имаш планове, няма да е лошо да ми ги съобщиш.

— Не, мамо, никакви.

В този момент извън телефонът в хола. Запита се кой ли можеше да бъде. Не очакваше никакво друго обаждане тази вечер и не го *желаше*, защото възнамеряваше да *си поиграе* няколко часа, преди да си легне. Погледна електронния часовник в кухнята и се успокои — имаше достатъчно време.

— Извинявай, по-късно ще ти се обадя, мамо. Търсят ме на другия телефон...

— Само да не забравиш, Ели.

Изключи мобилния телефон и се отправи към трапезарията, мислейки си, че по всяка вероятност е Рентеро, заради когото майка ѝ така я натискаше. Вдигна, изпреварвайки телефонния секретар.

Настъпи пауза. Леко бучене.

— Елиса...? — Глас на млада жена с чуждестранен акцент. — Елиса Робледо? — Гласът трепереше, сякаш излизаше от място, много по-студено от нейния апартамент.

— Надя Петрова е.

По някакъв начин, предавайки се по километрите кабели и през океана от вълни, ледът в този глас скова току-що облеченото ѝ тяло.

— *Как се чувствате този месец?*

— *Както и предишния.*

— Това „добре“ ли означава?

— Това означава „нормално“.

Ако трябваше да е искрена, тя нито за момент не беше забравила за случилото се. Но времето обгръщаше нещата с някакъв плътен плащ, защитавайки по този начин оголената им и вцепенена от ужас сърцевина. Времето не лекуваше нищо — мислеше, че е разбрала това; подобно твърдение беше погрешно: то само *замаскираше*. Спомените живееха невредими в нея — нито избледняваха, нито добиваха нова яркост, ала времето ги забулваше, поне пред чужди очи, както земя, покрита с есенни листа, можеше да скрие гроб, или както обкичен гроб затулваше кълбото червеи.

Независимо от всичко тя не обръщаше особено внимание на това. Бяха минали шест години, тя бе навършила два̀сет и девет, беше получила постоянно преподавателско място в университета и обичаше работата си. Наистина живееше сама, но пък беше независима, имаше собствено жилище, не дължеше никому нищо. Печелеше достатъчно, за да си позволи и най-малкия каприз; ако искаше, можеше да пътува (но тя не желаше), или пък да има повече приятели (и това не я влечеше). Другото... До какво се свеждаше другото?

До нейните нощи.

— *Продължават ли кошмарите?*

— Да.

— *Всяка нощ?*

— *Не. Един или два пъти седмично.*

— *Бихте ли могли да ни ги разкажете?*

— *Елиса? Бихте ли могли да ни разкажете вашите кошмари?*

— *Не ги помня ясно.*

— *Разкажете ни нещо, което си спомняте...*

— ...

— *Елиса?*

— *Мрак. Винаги цари мрак.*

Какво друго? Трябваше, естествено, да живее на запалени лампи, но пък други хора не можеха да се возят и асансьор, нито да прекосяват гъмжащи от тълпи места. Беше поставила двойни врати, блиндиращи щори, електронни ключалки и аларми, които я бранеха от всеки опит за проникване. Но такива бяха времената, много лоши. Нима можеше някой да я укори?

— А онези „изключвания“? Помните ли този термин? Моментите, когато започвате да сънувате в будно състояние...

— Да, спохождат ме, но много по-рядко от преди.

— Кога се случи за последен път?

— Преди една седмица, докато гледах телевизия.

Веднъж месечно група специалисти от „Игъл“ пристигаха в Мадрид за поредния таен преглед: изследвания на кръв и урина, рентгенови снимки, психологически тестове и дълго интервю. Тя се оставяше в ръцете им. Прегледът се провеждаше не в клиника, а в оскъдно мебелиран апартамент на улица „Принсипе де Вергара“. Изследванията и рентгеновите снимки правеше предната седмица и един частен кабинет, така че носеше готовите резултати на специалистите. Тези срещи ѝ струваха големи усилия, защото се проточваха почти цял ден (психологическите тестове — сутринта, а интервюто — следобед) и тя трябваше да отменя часовете със студентите, но в крайна сметка свикна, даже започна да ги очаква — поне се виждаше с хора, с които можеше да разговаря.

Специалистите отдаваха кошмарите ѝ на остатъчното влияние на Въздействието. Твърдяха, че други членове от екипа страдат от същото и за нейна изненада това обяснение я успокояваше.

Не беше говорила с никого от другарите си, и то не само защото беше обещала да не го прави, а защото в крайна сметка не изпитваше желание да поддържа връзка с тях. Но през всичките тези години събираше откъслечни информации. Знаеше например, че Бланес не дава признаци на живот в научния свят и живее в уединение в Цюрих; носеха се слухове, че бил сериозно болен от същия рак, от който страдале и бившият му настойник Алберт Гросман.

Колкото до Марини и Крейг, те спокойно можеха да потънат вдън земя и това изобщо нямаше да я развълнува. При все това бе чула, че Марини вече не преподава. Последните известия сочеха, че Жаклин Клисo и Райнхард Зилберг също са изоставили академичния живот и че Клисo по-специално била „болна“ (от какво точно, като че ли никой не знаеше). Колкото до Надя, беше изгубила напълно следите ѝ. А тя самата...

— Вие се подобрявате все повече, Елиса. Ще ви съобщим добра новина — от догодина ще се виждаме на два месеца. Радвате ли се?

— Да.

— *Весела Коледа, Елиса. Нека 2012 година ви донесе само хубави неща.*

Ето така стояха нещата с нея през онази декемврийска вечер, когато, докато в халат и дантелено бельо от „Виктория Сикрет“ се канеше да вечеря със зеленчуков гювеч и сетне да се отдаде на своята „игра“ с Господин Белооки, неочаквано чу гласа на своето минало.

Появи се снимка. На нея се виждаше млад мъж със състарен вид, рядка посивяла брада и очила с метални рамки, застанал до красива, въпреки доста кръглото си лице жена, която държеше в ръце петгодишно дете с разрошени руси коси, наследило, за нещастие, облото лице на майка си. Майката и детето бяха широко усмихнати (на детето му липсваха зъбки), докато мъжът стоеше сериозен, сякаш се насилваше да позира, за да не обиди някого. Снимката беше направена в градина, а в дъното се виждаше къща.

Докато гледаше снимката, си представяше различни сцени. Новината, естествено, не даваше такива подробности и тя знаеше, че те са плод на фантазията ѝ, както перверзните думи на Господин Белооки, но въпреки това сцените проблясваха в съзнанието ѝ като снимки със светкавица.

Изболи му очите. Отрязали му гениталиите. Ампутирвали краката и ръцете му.

Детето вероятно е видяло всичко. Сигурно са го принудили да гледа. Виж какво правим с тати... Можеш ли да познаеш тати сега?

Седеше на килима срещу телевизора със свити и кръстосани крака, наполовина покрити от халата; човек би качал, че се кани да заеме позата „лотос“. Но тя не боравеше с телевизора, а с клавиатурата за интернет, включена към приемника. Уебсайтът съответстваше на британски информационен канал с горещи новини. Единствено там бе излъчен репортажът, ѝ бе съобщила Надя, тъй като ставаше дума за съвсем прясно събитие.

— Какъв ужас, клетият Колин... Но... — Спря, защото не искаше да добави: „Но не разбирам, защо ми се обаждаш три дни преди Коледа, за да ми разкажеш това.“

— Има неща, които новината не уточнява и които са разказали на Жаклин — каза Надя по микрофона на безжичния телефон. —

Съпругата на Колин са я намерили рано сутринта да тича по улицата, крещейки... Така разбрали, че нещо се е случило. Детето открили в задния двор на градината — цялата нощ прекарало навън и било със силни признаци на измръзване... Не разбирам, Елиса. Защо е зарязала малкия си син в къщата и не е извикала нито полицията, нито когото и да било. Какво ли... какво ли се е случило?

— Тук се казва, че влезли някакви мъже и ги заплашили. Били опасни престъпници, осъждани... Били дрогирани и искали пари... Тя вероятно е успяла да избяга.

— Изоставайки детето в къщата?

— Нападателяте на Колин са я принудили. Или пък е изпаднала в паника. Или е полудяла. Определени преживявания могат... могат...

Навсякъде кръв — по тавана, по стените, по пода. Детето — изоставено в градината. Майката тича по паважа. Помогнете, моля ви! Помощ! Вмъкна се някаква сянка в дома ми! Сянка, която иска да ни разкъса! Не виждам лицето ѝ, само устата! И е ОГРОООООМНА-АААА!

— На Жаклин ѝ казали, че къщата е обградена от войници.

— Моля?

— Войници — повтори Надя. — Никой няма представа какво правят там. Цивилни полицаи, но също и войници, медицински персонал, хора с маски... Прозорците са завардени, човек не може да припари дори на километър разстояние от мястото. И за капак на всичко — спрял токът. Снощи спрял в околностите на Оксфорд. И още не е дошъл. Твърдят, че станало късо съединение в станцията, охраняваща града. Говори ли ти нещо това, Елиса?

Тъмнината нахлула и елхата угаснала. Угаснали лампичките около детския чорап, където Дядо Коледа щял да остави подаръците в нощта на 24 декември. Семейство Крейг си били вкъщи, а мракът нахълтал като циклон.

Още бил жив, докато издълбавали лицето му.

— При Розалин изгасна токът в станцията... а при Черил — лампите в килера... И друга подробност, на която не бяхме обърнали внимание, Елиса — светлината в банята на Розалин, моята и твоята... Помниш ли? И трите сънувахме онзи сън... и при трите токът в баните ни спря...

Съвпадения. Ще ти разкажа други съвпадения.

— Не можем да си вадим изводи от това, Надя... Физиката не е в състояние да установи връзка между сънищата и електрическата енергия.

— Знам! Но страхът няма нищо общо със здравия разум... Ти много разсъждаваш и ме успокояваш с твоята логика, но когато Жаклин ми се обади, за да ми разкаже за Колин, аз... Помислих си, че онова нещо от острова още не е приключило... — Хлипане.

— Надя...

— Сега дойде ред и на Колин... както преди това на Розалин, на Черил, на Рик... Но то е все същото и ти го знаеш много добре.

— Надя, мила... Нима си забравила? Рик Валенте извърши всичко онова. И вече е мъртъв.

Настъпи тишина. Гласът на Надя прозвуча като стенание:

— Нима мислиш наистина, че *той* я е убил, Елиса? Наистина ли го вярваш?

Не, не го вярвам. Реши да не отговаря. Потърка голите си крака. Цифрите, блестящи на екрана на телевизора, ѝ показваха, че остава само един час, докато *той пристигне*. „Играта“ ѝ беше ритуал, който не можеше да бъде отлаган — навик, подобен на този да си гризе ноктите например. Нужно беше само да свали халата и да чака. *Трябва да затварям.*

— С Жаклин говорихме и за нещо друго. — Промяната в гласа на бившата ѝ приятелка я разтревожи. — Кажи ми нещо, ама честно, с ръка на сърцето... Нали не греша, че ти..., че ти... се приготвяш... *за него*. — Тя слушаше, седнала неподвижно на килима. — Елиса, кажи ми, в името на най-скъпото ти, в името на предишното ни приятелство... Срамуваш ли се?... Аз също, ужасно... Но знаеш ли какво? Страхът, Елиса! *Страхът, който изпитвам, е по-силен от срама...!* — Тя слушаше — беше неспособна да помръдне, нито дори да мисли при тези думи. — Специално бельо..., предизвикателно, нали, и непременно черно... Може и преди да си го обичала, а може би не, но сега го ползваш *много често*, нали? А понякога не си слагаш нищо... Кажи ми, не е ли вярно, че понякога излизаш без бельо, а преди не си имала този навик... А нощем... не сънуваш ли...?

Не, това, за което намекваше Надя, не беше вярно. Нейните „игри“ бяха чиста фантазия, естествено. Може и да бяха повлияни от определени преживявания отпреди шест години, но в крайна сметка те

не бяха нищо повече от обикновени фантазии. И фактът, че и Надя си играе на „подобни неща“, или че Крейг е бил убит предната нощ, по никакъв начин нямаше нищо общо с нея. Абсолютно нищо.

— Знаеш ли... знаеш ли какъв е сегашният живот на Жаклин? — продължи Надя. — Знаеш ли, че е напуснала *семейството си* преди четири години, Елиса? Съпруга и сина си... Дори професията си... Искаш ли да знаеш какъв е животът ѝ оттогава? И моят? — Сега Надя вече плачеше, без да се сдържа. — Да ти разкажа ли какво правя? Да ти разкажа ли как живея и какво правя *насаме*?

— По принцип не би трябвало да разговаряме, Надя — прекъсна я Елиса. — Имаме ежемесечни срещи... На тях можеш...

— Лъжат ни, Елиса! Знаеш, че ни мамят от години!

Ако дойде и не си готова... Ако не го очакваш така, както той иска...

Загледа се в една точка от защитния екран, където се виждаха последователно фазите на бяла, почти прозрачна луна. *Бяла като едни бели очи.* Побиха я тръпки и я накараха да се разтрепери под халата, скъпата прическа и грима. *Но това е абсурд. Става дума за игра. Мога да си правя това, което ми харесва.*

— Елиса, много съм изплашена!

— Надя, каза ми, че си в Мадрид, нали?

— Да, една испанска приятелка ми предостави апартамента си за коледните празници... Но в петък си тръгвам, за да прекарам Бъдни вечер в Санкт Петербург с родителите си.

— Чудесно. Ще дойда да те взема и ще идем да хапнем в някой ресторант. Какво ще кажеш? Аз черпя.

Чу лек смях. Надя продължаваше да се смее така, както когато се бяха запознали — с присъщата ѝ кристална бистрота.

— Става.

— Но при едно условие — обещавай ми, че няма да говорим за неприятни неща.

— Обещавам. Толкова искам да те видя, Елиса!

— И аз теб. Кажи ми къде си.

Отвори картата на компютъра. Апартаментът беше в „Монклоа“ и за половин час можеше да стигне.

Затвориха, тя изгаси телевизора, прибра недокоснатия гювеч в хладилника и се запъти към спалнята. Докато си махаше бельото, което бе предназначено за „играта“, и го прибираще в гардероба, се поколеба за миг, защото никога не променяше плановете си, когато усетеше желание да го „посрещне“ (*Ако той дойде, а ти не си готова... Ако не го очакваш така, както трябва...*) Но телефонното обаждане и ужасната вест за Колин бяха събудили у нея странни въпроси, които се нуждаеха от отговор.

Избра комплект бикини и сутиен в бежово, пуловер и джинси.

Отиваше при Надя.

Имаше много неща да си кажат.

Светлината изникна след едно премигване. Идваше откъм дебела флуоресцентна лампа над огледалото на мивката и разкриваше всеки ъгъл, всяка фуга по оранжевите плочки. Въпреки това Надя Петрова запали още една преносима лампа с крушка от пет вата и зареждаща се батерия, която постави на табуретка до душа. Никога не тръгваше на път без подобни лампи, а в куфара си носеше освен тях три заредени фенера.

Беше доволна, че се обади на Елиса, въпреки че никак не ѝ бе лесно да го стори. Независимо от факта, че истинската причина, заради която прие поканата на Ева — собственичката на апартамента, бе мисълта да се срещне със старата си приятелка. Беше от една седмица в Мадрид, но реши да телефонира на Елиса едва след като научи за смъртта на Колин Крейг. Дори тогава изпитваше колебания. *Не трябваше да го прави. Задължихме се да не говорим помежду си.* Чувството ѝ за вина обаче намаляваше поради спешността на положението. Ако преди бе имала намерението да поднови едно старо приятелство, сега се нуждаеше от присъствието на Елиса и от съветите ѝ. Искаше да чуе нейното мнение относно онова, което искаше да ѝ разкаже, а то винаги ѝ действаше успокоително.

Логично обяснение — това ѝ трябваше. Нещо, което да обясни всичко случващо се.

Запъти се към стаята си, където лампите, както и навсякъде в жилището, бяха запалени. В края на месеца Ева щеше да съжалява, че я бе поканила, но тя имаше намерение да компенсира, като ѝ даде известна сума пари. Две години по-рано, в онази сграда в Париж, където живееше, токът бе спрял и тя изпита ужас. Беше застинала сгушена на пода в продължение на пет минути — толкова бе продължила повредата. Не бе успяла дори да извика. Оттогава се зареждаше с по няколко лампи и фенери край себе си, готови при нужда да влязат в действие. Ненавиждаше тъмнината.

Съблече се. Отвори гардероба и се погледна в огледалото.

Огледалата я плашеха още от дете. Когато се оглеждаше, се страхуваше, че някой ще изникне зад гърба ѝ, че неканено създание ще надникне иззад рамото ѝ, същество, излязло от навалицата на стар пазар. Но, разбира се, този страх беше неоснователен.

И сега не видя никого — единствено себе си, млечнобялата си кожа, малките си гърди, бледорозовите им зърна... Вечният ѝ образ. Или не „вечен“, но с обичайните промени. Промени, по които си приличаше, както бе разбрала вече, с Жаклин, а може би и с Елиса.

Избра какво да облече и погледна колко е часът. Разполагаше с още двайсетина минути, за да се изкъпе и пооправи. Отиде гола до банята, питайки се какво ли би си помислила приятелката ѝ за промените в нейната външност.

Какво би помислила, например, за дългата ѝ коса, боядисана в черно.

Реши да заобиколи по М-30, като мислеше, че прекосявайки Мадрид четири дни преди Коледа, и то в този час, се излагаше на риска да попадне в някое ужасно задръстване. Но когато стигна до булевард „Илустрасион“, бе подложена на силен обстрел от спирачни светлини и се видя принудена да спре. Човек би казал, че всички пурпурни гирлянди от коледната украса са изсипани на асфалта. Прocéди през зъби някакво проклятие и едновременно с нейната ругатня звънна мобилният ѝ телефон.

Помисли си: *Надя е*. Но веднага след това — друга мисъл: *Не, не съм ѝ давала мобилния си номер*.

Придвижвайки се с милиметри сред тълпата от ръмжащи коли, извади телефона си и отговори.

— Здравей, Елиса.

Чувствата циркулират доста бързо вътре в нас. И не само те: всяка секунда по мозъчните ни вериги се придвижват милиони данни, без да пораждат задръстване като това, в което бе попаднала в този момент колата на Елиса. В краткия интервал на едно-две премигвания чувствата на Елиса извървяха значителен път — от безразличие към изненада, от нея — към внезапна радост, а след това към тревожност.

— В Мадрид съм — обясни Бланес. — Сестра ми живее в Ел Ескориал и ще прекарам няколко дни у тях. Искан да те поздравя за

празниците — от години не сме се чували. — И добави весело: — Звънях у вас, но се включи телефонният секретар. Спомних си, че работиш в „Алигиери“, обадих се на Нориега и той ми даде номера на мобилния ти телефон.

— Много се радвам да те чуя, Давид — каза тя искрено.

— Аз също. След толкова години...

— Как си? Всичко наред ли е?

— Не мога да се оплача. В Цюрих имам черна дъска и няколко книги. Щастлив съм. — Усети известно колебание и разбра какво ще й кажа, още преди да го е чула. — Чу ли какво се е случило с клетия Колин?

Поговориха набързо за трагедията. За десет секунди погребяха Крейг в безлични възпитани фрази. През това време колата на Елиса надали бе помръднала и с няколко метра.

— Райнхард Зилберг ми се обади от Берлин и ми каза — поясни Бланес.

— На мен пък Надя ми разказа. Спомняш си я, нали? Тя също е в Мадрид за празниците, в апартамент на своя приятелка.

— А, чудесно. Как е нашата обична палеонтоложка?

— Оставила е тази професия преди няколко години. Сега работи на някаква незначителна длъжност във Факултета по славистика, или нещо подобно, в Сорбоната. Казва, че е голям късмет това, че говори руски.

— Разбирам.

— Уговорихме се да се видим тази вечер. Каза ми, че е... изплашена.

— Аха.

Това „аха“ й прозвуча така, сякаш Бланес не само не беше изненадан от състоянието на Надя, но дори го бе очаквал.

— Някои подробности около случилото се с Крейг са събудили у нея спомени — добави тя.

— Да, Райнхард също ми разказа някои неща.

— Но става дума за злощастно съвпадение, нали?

— Несъмнено.

— Колкото и да мисля, не мога да видя никаква възможна... възможна връзка с... онова, което преживяхме ние... А ти, Давид?

— По това няма спор, Елиса.

Съпругата на Колин Крейг тича обезумяла от ужас по улицата; по нощница е или по риза. Видяла е как нападат и зверски измъчват мъжа ѝ, как отвлечат детето ѝ, но тя успява да се измъкне и вика за помощ.

По това няма спор, Елиса.

— Питам се — каза Бланес и промени тона си, включвайки на регистър „смяна на темата“ — дали би искала да се видим тези дни... Давам си сметка, че по това време всички сме изключително заети, но не знам, може да се уговорим да се срещнем на по едно кафе. — Разсмя се. Или по-точно издаде някакви звуци, които трябваше да означават: „Смея се.“ — Надя също би могла да дойде, ако искаш...

Внезапно на Елиса ѝ се стори, че разбира истинския смисъл на телефонното обаждане на Бланес — онова, което се таеше под повърхността.

— Допада ми твоят план. — „План“ имаше двояк смисъл според нея. — Утре, четвъртък, например?

— Чудесно. Сестра ми ми даде колата си и бих могъл да мина да те взема в шест и половина. Тогава ще определим мястото.

Говореха като за нещо незначително. Бяха двама приятели, които след няколко години на пълно прекъсване на отношенията се уговаряха да се видят в една най-обикновена вечер. Но тя запомни всички данни. *Час: шест и половина. Място: няма да го решаваме по телефона. Повод: не подлежеше на никакво съмнение.*

— Кажй къде мога да те намеря — помоли тя. — Ще питам Надя и ще ти се обадя.

Примерен повод: петгодишно дете е премръзнало в градината на своя дом, очите и устата му са пълни със сняг, напразно очаква родителите си, защото мама е хукнала да търси помощ, а татко е вкъщи, но в този момент е зает.

Втори примерен повод: войници и спиране на тока.

По всичко личи, че имаме много поводи.

— Добре, Елиса. Обадете се, когато решите. Обикновено си лягам късно.

По шосето за Пардо движението се поотпуши. Елиса се сбогува с Бланес, записа телефонния му номер и превключи на по-висока предавка.

Изведнъж усети силно нетърпение да бъде с Надя.

Докато се къпеше, винаги мислеше, че ще умре.

През последните години този страх беше нараснал неимоверно много и самият факт, че бе изложена гола на непрестанния хладък дъжд от душа ѝ се струваше по-скоро някакво изпитание за храброст, отколкото хигиенна потребност. Не че не беше свикала да е сама — в края на краищата и в Париж живееше така, — напротив: страхът ѝ се дължеше на това, че мислеше или подозираше, или интуитивно долавяше, че никога не бе напълно сама.

Дори когато при нея нямаше никой.

Не ставай глупава. Елиса ти каза, че това, което бе сполетяло Колин Крейг, е ужасно, но няма нищо общо с Нуева Нелсон. Не мисли за него. Избий си го от главата. Насапуниса ръцете си, а после — корема и епилирания пубис. Преди няколко години беше епилирала напълно и трайно подмишниците си и пубиса. Отначало това ѝ се стори най-обикновена прищявка, дори ѝ беше забавно да се гледа така; всъщност никой не я беше подтикнал, нито пък някоя от сестрите ѝ бе проявила подобна дързост. Но по-късно... вече не знаеше какво да мисли. Когато си купи всичкото онова черно бельо (преди никога не бе го харесвала, още повече, че шокираше на фона на полуалбиносското ѝ тяло) или когато реши да боядиса косите си, си помисли, че е свързано с интимните ѝ фантазии. Предположи, че те се коренят в отрицателни преживявания. Така или иначе, това засягаше нейния частен живот.

През първите месеци след завръщането си от Нуева Нелсон се бе опитала безуспешно да установи контакт с бившата си преподавателка. Беше звъняла в университета, в лабораторията, дори у тях. Първото, което научи, бе, че Жаклин била „ранена“ при експлозията на острова. После ѝ казаха, че е поискала отпуск за неопределен срок в университета. Специалистите от „Игъл“ я укориха за нейните обаяния, напомняйки ѝ, че бе забранено да се свързва с други членове от екипа поради съображения за сигурност. Това обаче само я разгневи и състоянието ѝ се влоши. Тогава те промениха своята тактика — почти всеки месец ѝ съобщаваха по нещо за Жаклин. Професор Клисо била добре, въпреки че престанала да практикува преподавателската професия. По-късно научи, че се е развела. Пишела книги, била независима жена, решена да насочи живота си в друга посока.

Надя се примири, че никога повече няма да я види. Та нали в крайна сметка тя самата бе преориентирала живота си.

Но днес следобед, преди няколко часа, когато мобилният ѝ телефон иззвъня, тя осъзна, че „посоките“ на Жаклин и нейната (а може би и на Елиса) много си приличат: самота, тъга, натрапчиво внимание по отношение на външността и фантазии, свързани с...

Дори не си спомняше коя от двете първа го спомена, а сетне и нещата, които *той* ѝ „принуждаваше“ да вършат. Основно правило в нейните фантазии беше забраната да разговаря с когото и да било по този въпрос. Но беше доловила колебание у Жаклин, някаква тревожност (много близки до тези на Елиса по-късно) и затова реши да се изповяда... А може би се дължеше на новината за смъртта на Колин Крейг, която по някакъв начин бе пропукала стената на мълчанието. С всяка нова дума, която се процеждаше от тази стена, те осъзнаваха общия си кошмар...

Възможно е обаче да има някакво психологическо обяснение. Някаква травма, преживяна от всички ни на острова. Спри да се тормозиш.

Между оранжевите плочки на душкабината се нижеха редица многоцветни птици, нарисувани върху керамиката.

Надя се загледа в тях, за да се разсее, докато държеше подвижния душ с лявата ръка, насочен към гърба.

Спри да се тормозиш. Трябва...

Светлината угасна толкова леко и неочаквано, че тя продължаваше да вижда птиците, когато непрогледният мрак я обгърна.

Влизаше в „Монклоа“. Безпокойството ѝ обаче беше нараснало. Испита желание да натисне клаксона, да ѝ направят път, да даде газ.

Изведнъж я обхвана силна тревога.

Колкото и невероятно да изглеждаше, тя испита странната увереност, че да пристигне колкото се може по-бързо у Надя беше въпрос на живот и смърт.

Въздъхна облекчено, като видя, че в сградата всичко изглежда спокойно. От друга страна, тази привидна нормалност също я

притесни. Намери място за паркиране, прекоси входната врата и стремително изкачи стълбите с мисълта, че се е случило нещо лошо.

Ала самата Надя ѝ отвори вратата усмихната. Цялата смразяваща тревога, която бе усещала по пътя, се стопи при сърдечния поздрав. Не можа да се сдържи да не се разплаче от радост, докато силно прегръщаше старата си приятелка. После се отдръпна и втренчено я погледна.

— Какви кичури си направила на косата си?

— Боядисах я.

Беше силно гримирана, красива, елегантна. От нея лъхаше на парфюм. Покани Елиса в уютен и осветен хол с лампион в единия му край и ѝ предложи нещо за пиене, преди да излязат на вечеря. Тя прие да изпие една бира. Надя донесе поднос с две чаши с пенливата течност, постави го в средата на масата, седна срещу Елиса и каза:

— Наистина съжалявам, че те притесних. Толкова съм глупава, Елиса. Не трябваше да ти се обаждам.

— За мен не е никакво притеснение. Напротив. Исках да те видя.

— Вече ме виждаш. — Надя кръстоса крака, показвайки цепката на късата си пола и черния жартуер на чорапа. Елиса отбеляза, че говори на прекрасен испански, дори без акцент. Канеше се да ѝ го каже, когато Надя добави: — Аз наистина си помислих, че съм те принудила да дойдеш.

— Как си могла да помислиш такова нещо?

— Е, цели шест години дори не направи опит да се свържеш с мен. Можеше да го направиш, знаеш, че живея в Париж... Но вероятно не те е интересувало.

— И ти не се обади — защити се тя.

— Така е, не ми обръщай внимание. Всъщност живях много самотно през цялото това време. — Изведнъж гласът ѝ стана по-твърд. — Много сама. С единствената грижа да му харесам. Полагах старание за себе си заради него. Защото ти знаеш колко силно ни желае...

— Да, знам.

Последното изречение я беше зашеметило и ѝ попречи да се ядоса на съвсем незавоалирания упрек от страна на приятелката ѝ. *Права е — излязох от къщи, вместо да стоя да го чакам, както всъщност трябваше.* Стана неспокойно и се поразходи из стаята, казвайки:

— Наистина съжалявам, Надя. Имах желание да те чуя, кълна ти се, но ме беше страх... Прекрасно знам, че *той* иска да ме е *страх*. Това му харесва и като се страхувам от него, му доставям удоволствие. Не мисля, че съм направила нещо лошо — продължавам да си работя, преподавам, мъча се да забравя и се готвя да го *посрещам*... Уверявам те, че се опитвам да го правя възможно най-добре. Но имам усещането, че стоя парализирана на едно място, чакайки... Какво? Не знам. Това усещане за *очакване* е направо непоносимо... Не знам дали ме разбираш. — Обърна се към Надя. — Не ти ли се случва да...?

Надя вече не беше на дивана. Нито където и да било другаде в хола.

В този миг всички лампи угаснаха, включително лампионът. Не се притесни особено — несъмнено беше късо съединение в станцията, която охраняваше града. Освен това очите ѝ започнаха да свикват с тъмнината. Прекоси помещението опипом и различи началото на някакъв коридор.

Извика Надя, но за нейно голямо притеснение чу единствено ехото на собствения си глас. Направи няколко крачки. Стъкла. Пръсната на хиляди парченца кристална топка за предсказване на бъдещето? Топката на *нейното* бъдеще? Погледна нагоре и ѝ се стори, че около лампата на тавана е черно. Ето го обяснението за късото съединение.

Поуспокоена, продължи да върви по тъмния коридор и стигна до своеобразен кръстопът: отворена врата вляво и друга — затворена вдясно, от матирано стъкло. Може би водеше към кухнята. Обърна се към вратата вдясно и се вкамени.

Не беше отворена, а изтръгната. Пантите, покрити с прах и дървени стърготини, стърчаха от рамката като извити пирони. Отвъд мракът беше пълен. Влезе.

— Надя?

Не чуваше нищо, освен стъпките си. Изведнъж някакъв тъп ръб я блъсна в корема. Мивка. Намираше се в баня. Банята бе огромна.

Изведнъж осъзна, че не е в баня, нито в къща. Подът представляваше някакъв дебел пласт, може да беше и кал. Протегна ръка и докосна някаква стена, като че ли покрита с мухъл. Блъсна се в някакъв предмет, чу плясък и се наведе. Беше парче от нещо бяло, приличаше на отломка от счупен диван. А сега пък успя да различи

пръснати около себе си други късчета от изпотрошени мебели. Цареше вледеняващ студ и почти не се усещаха миризми — само една много лека, но натрапчива — смес от мирис на пещера и на тела, на плът и подземие едновременно.

Това беше мястото. Там беше. Беше стигнала.

Продължи да пристъпва из тази пустош и самота и отново се заблъска в изпотрошените мебели.

Тогава разбра.

Не бяха мебели.

Не успя да го предотврати — топла струя се стече между бедрата ѝ и образува локва в краката ѝ. Повръщаше ѝ се, но гърлото ѝ бе толкова стегнато, че му бе невъзможно да изтласка навън каквото и да е, включително и думи. Усети замайване. Когато протегна ръка, за да се облегне на стената, разбра, че това, което бе взела преди малко за мухъл, беше същата плътна и влажна материя, покриваща пода. Изпълваше всяка пукнатина, всяко местенце, дори ѝ се стори, че частици от тази материя са се провесили от тавана като паяжини.

Друга стена се бе изпречила на пътя ѝ и тя с изненада установи, че може да се катери по нея. Но това всъщност беше подът, въпреки че не си спомняше да е падала. Повдигна се и застана на колене. Потърка ръцете си и откри, че е гола. По някое време вероятно беше свалила дрехите си, въпреки че нямаше представа защо. Може би я отвращаваше мисълта, че може да се изцапа.

Ненадейно вдигна глава и я видя.

Не ѝ беше трудно да я познае, въпреки тъмнината: различи къдриците бяла коса (ако не я лъжеха спомените и, преди косата ѝ беше черна) и контурите на силуета ѝ.

Но веднага забеляза, че с Надя става нещо странно.

Все още на колене — не искаше да се изправи, тъй като знаеше, че *той* я наблюдава, — протегна ръце: не усети и най-малко движение в тези мраморни крака, но пък и не и се стори да е парализирана. Кожата ѝ продължаваше да е хладка. Сякаш под плътта на Надя нямаше нищо, което да я накара да помръдне.

Внезапно шепа пясък се стовари в очите ѝ. Наведе глава и ги потърка. Нещо докосна косите ѝ. Отново вдигна поглед и някакъв съсирек се блъсна в устата ѝ, карайки я да се закашля.

Осъзна ужасяващата истина — тялото на Надя се разпадаше като направено от пудра захар и тя, докосвайки го, беше предизвикала лавината. Бузите, очите, косите, гърдите... всичко се разсипваше с особен шум, като при вятър, който преминава през снега.

Прииска ѝ се да се махне от тази градушка, в която се бе превърнало тялото на Надя, но откри, че не може. Лавината ѝ пречеше, беше огромна, щеше да я погребее, да я задуши...

И тогава, надигайки се иззад разпадащата се фигура, изникна *той*.

— Госпожо, чувате ли!

— Прилича на дрогирана...

— Защо някой не повика полиция?

— Госпожо! Добре ли сте?

— Бихте ли могли да отместите колата, моля? Пречите на движението!

Още лица се присъединяваха към близкостоящите и говореха нещо, но Елиса наблюдаваше най-вече мъжа, заел повече от две трети от прозореца, и младата жена зад останалата част от стъклото. Понатам продължаваше предното стъкло, където започваха да кацат малки капчици нощен дъжд.

Веднага осъзна състоянието си: беше спряла пред червен светофар, при все че само Бог знаеше колко пъти зеленото и жълтото се бяха сменили, преди тя да се събуди. Защото Интуитивно разбираше, че е задрямала в колата, сънувайки как е пристигнала у Надя и всичко останало, включително (за щастие беше сън) и ужасяващото откритие на нейното разпадащо се тяло. Ала не, не беше заспала — разбра това, когато усети влагата по крачола на панталона си и мириса на урина. Беше преживяла едно „изключване“, „сън в будно състояние“. И друг път ѝ се беше случвало, въпреки че за пръв път ставаше извън дома ѝ и тя се бе изпуснала.

— Съжалявам... — каза вцепенено. — Съжалявам, извинете ме!

Раздвижи ръка в жест на извинение, което като че ли удовлетвори мъжа и жената и те се магнаха. В огледалото зад нея се виждаше разгневена колона от автомобили, които се мъчеха да прескочат препятствието, образувано от нейната кола. Направи бърза

маневра и ускори. *Точно навреме*, си каза, щом забеляза в едно от страничните огледала флуоресцираща жилетка под тъмния дъжд — последното нещо, което би желала, бе полицията да я забави още повече.

Вече беше в „Монклоа“, но натовареният трафик в онзи предколеден хаос и собственото ѝ желание да пристигне час по-скоро у Надя сякаш се бяха съюзили и я бавеха. В един момент спря на двупосочна улица, сред ураган от френетични клаксони и далечни сирени. Ръмеше и това още повече утежняваше положението. Завъртя волана на пejото си към тротоара. Нямаше никакво празно място, но паркира успоредно до друга кола, слезе и се завтече по тротоара, стиснала чанта в ръце, подобно на малко кутре.

Беше толкова изплашена, че собственият ѝ страх я изпълваше с още по-голяма тревога, която на свой ред караше страхът да набъбва още повече, както става в игра със залагания, където минимални количества бързо достигат внушителни размери благодарение на приноса на безброй играчи. Устата ѝ беше отворена и суха — единствено дъждецът я навлажняваше отчасти.

Нищо не ѝ се е случило. Това е поредната ти криза. На нея нищо ѝ няма.

Няколко пъти спира, за да прочете табелите с имената на улиците. Беше се объркала. Попита, почти крещейки, някакъв старец с прежълтjало лице, който любопитно я наблюдаваше от един вход. Старецът не беше чувал такава улица. След това се обърна със същия въпрос към някаква госпожа, която излизаше в този момент.

Тогава чу сирената.

Остави стареца и госпожата да се разправят и се затича.

Не знаеше защо тича, нито защо трябваше да пристигне така бързо. Тичаше и се мъчеше да не се блъска в тези пъхнати в палта сенки, които се бранеха с черни чадъри. Тичаше толкова бързо, че дъхът ѝ, превърнат в пара, се движеше по-бавно от нея и я удряше по лицето, докато тя го изпреварваше.

Колата беше джип с въртящи се фарове. Вдигаше адска олелия, докато извиваше в тесните улички. За щастие огромното струпване на коли ѝ помагаше да не го губи от поглед.

Изведнъж всички хора се затичаха и като че ли всички коли се оказаха с мигащи светлини на покрива, а всички сирени и аларми се

включиха едновременно. Намери улицата, но тя беше блокирана от черни микробуси. Пред вратата на Надя седяха струпани още микробуси, линейки на „Бърза помощ“ и полицейски коли. Фигури с каски на Силите за опазване на обществения ред призоваваха хората да се отдръпнат.

Леден зародиш нарастваше и риташе в основата на стомаха ѝ. Пристъпи до първата редица, премина я, но някаква ръкавица се впи в ръката ѝ. Мъжът, който я заговори, не приличаше на човек: носеше каска и маска, само очите му даваха признаци на живот някъде далеч, притулени под пластове законност и ред.

— Госпожо, нямате право да преминавате.

— Там... имам... една... приятелка... — проплака тя, останала без въздух.

— Отдръпнете се, моля.

— Но какво става там? — попита някаква жена до нея.

— Терористи — каза полицаят.

Елиса се мъчеше да си поеме дъх.

— Една приятелка... Искам да я видя...

— Елиса Робледо — чу изведнъж. — Вие ли сте?

Беше друг мъж, доста по-реален. Добре облечен, с вратовръзка и костюм, с прилепнала от брилянтин и сресана назад коса. Беше непознат, ала Елиса се вкопчи в усмивката му и вежливите му движения като в увиснал над пропаст клон.

— Познах ви — каза мъжът, като не преставаше да се усмихва.

— Госпожицата може да мине — кимна към маскирания. — Ако обичате, елате с мен, госпожо преподавател.

— Какво се е случило? — попита тя, все още едва дишайки, следвайки забързания си водач сред оглушителния хаос от светлини и пищящи радиостанции.

— Всъщност — нищо. — Мъжът пресече улицата срещу входа на сградата, но не влезе. Продължи да върви бързо по тротоара. Тук сме само за...

— Какво казахте? — Тя не успя да чуе последната дума.

— За защита — повтори мъжът, като повиши глас. — Дойдохме за охрана.

— А Надя...?

— Тя е съвсем добре, въпреки че е много изплашена. След случилото се с професор Крейг решихме, че е най-добре да я отведем на сигурно място.

Почувства облекчение при тези думи. Бяха стигнали до другия край на улицата, като мъжът продължаваше да върви отпред. На тротоара имаше спрял микробус и двете задни врати бяха притворени. Мъжът ги отвори и за миг Елиса можа да види как потъва в тях. Чу гласа му:

— Госпожице Петрова, приятелката ви дойде.

Мъжът излезе отново и се отдръпна, за да направи път на Елиса. Тя надникна нетърпеливо.

Вътре в микробуса имаше друг мъж в бял костюм, който седеше до носилката. Носилката беше празна.

Една ръка запуши устата ѝ и затули устните ѝ, които още се усмихваха.

— *А после?*

— *Паркирах някъде и се затичах...*

— *Извинете. Преди това не се ли случи нищо? Не казахте ли, че докато сте пътували в колата, сте имали „изключване“?*

— *Да, струва ми се, че да.*

— *Какво видяхте...? Хайде, успокойте се... Колко добре започнахме днес... Защо всеки път, щом стигнем дотук...?*

Денят беше прекрасен за разходка. За нещастие, дворът беше доста малък, но бе за предпочитане пред стаята. Отвъд ромбовете на телените заграждения виждаше още ромбове, а след тях, в далечината — плажа и безбрежното море. Океански бриз раздвижи долния край на халата ѝ. Носеше *хартуен* халат (Боже Господи, *хартуен* халат, колко бяха стиснати), но поне можеше да се покрие, а и вятърът не беше толкова студен, колкото ѝ се бе сторило в началото. Свикваше се.

Бяха ѝ казали, че има маслинери и смокинови дървета на западния склон, който не се виждаше оттук. Въпреки това тукашният пейзаж ѝ бе достатъчен: ретините я заболяха от такова изобилие на пейзажи, но неудобството продължи само миг. Успя да направи няколко крачки, без да усети замайване, при все че накрая почувства нужда да се облегне на металните жици. Зад второто заграждение се движеше някаква кукла. Беше войник, но гледан отдалеч, с походката си би могъл спокойно да мине за приемлива версия на андроид от филм със специални ефекти. Носеше внушително оръжие на рамо и се движеше, сякаш искаше да покаже, че понася тежестта на своя товар без затруднения.

Изведнъж всички притъмня. Промяната беше толкова внезапна, че тя си помисли, че самата гледка, която съзерцаваше, се бе сменила с друга. В действителност един облак беше затулил слънцето.

— *Нека се върнем към момента с видението как тялото на Надя се разпада... Спомняте ли си?*

— Да...

— Видяхте ли друго? Субекта, когото наричате „той“? Онзи от еротичните ви сънища?

— ...

— Защо плачете?

— ...

— Елиса, тук не може да ви се случи нищо лошо... Успокойте се...

Помисли си, че е изплувала от някакъв подземен свят, от пещера. Спомняше си последните дни като поредица от несвързани сенки. Боляха я ставите, а по ръцете ѝ имаше белези от убождания: пълно беше с тях и приличаха на следи от фин *пиърсинг*. Но те вече ѝ бяха обяснили целта на тези инжекции. Най-важното, за да излезе от състоянието, в което я бяха докарали в базата, бе да я успокоят. Бяха ѝ предписали големи дози успокоителни.

Беше 7 януари 2012 година: попита за датата младежа, който дойде да я вземе от стаята. Беше облечен в раиран костюм и изглеждаше доста симпатичен. Каза ѝ, че тя е при тях вече повече от две седмици. После я придружи до залата.

— Не знам дали знаете, че „Додеканес“ означава на теория, че островите би трябвало да са само дванайсет — обясняваше младежът с глас на чичероне, докато прекосяваха коридори, които неизбежно биваха блокирани в някой пункт за проверка на документите за самоличност. — Но в действителност островите наброяват над 500. Този се нарича „Имния“ — мисля, че сте били тук веднъж. Това е доста добре оборудван център — имаме лаборатория и летище за хеликоптери. Структурата е сходна с тази на тихоокеанските бази на DARPA — американската агенция за научни изследвания в областта на отбраната. Всъщност си сътрудничим с Отдела за съвместна отбрана на Европейския съюз... — Често спираше и я поглеждаше, неизменно любезен. — Добре ли се чувствате? Усещате ли се замаяна? А как сте с апетита? Ето, сега ще ви сервираме храна, може да вечеряте с останалите... Внимателно, тук има стъпало... Приятелите ви са съвсем добре, не бива да се притеснявате. Студено ли ви е?

Елиса се усмихна. Нима можеше да изпитва студ с тази вълнена жилетка върху черната блузка с презрамки? Носеше също черни джинси.

— Не, благодаря... просто осъзнах, че това са собствените ми дрехи.

— Да, донесохме ви ги от къщи.

Младият мъж ѝ показа зъбите си, които изглеждаха толкова съвършени, че за момент ѝ стана дори неприятно.

— По дяволите, благодаря.

От една стая, чиито врати бяха отворени, долиташе мелодичен лабиринт от звуци на барокова музика, изпълнявана на пиано.

— Глезим нашия професор, като му предоставяме условия за любимото му хоби... Вече се познавате, така че няма да губим време в представяния.

Помисли, че това твърдение е вярно само до известна степен — в онези обкръжени със сенки очи и изморени тела, обвити с халат и пижама или ежедневни дрехи, трудно можеше да разпознае Бланес, Марини, Зилберг и Клисо и предположи, че и те си мислят същото за нея. Всъщност почти не се поздравиха. Единствено Бланес (който си беше пуснал брада) ѝ отправи вяла усмивка, прекъсвайки своя рецитал.

Докато тя заемаше място до дългата маса в центъра, влязоха още двама души. Първия тя не позна веднага, защото беше обръснал мустациите си, а косата му бе напълно побеляла. Затова пък другия позна веднага — все същата коса, подстригана като канадска ливада, посивяла къса брада, здраво тяло, едва вместило се в костюм, и силно съсредоточен поглед, като че ли малкото нещо, които успяваха да събудят интереса му, поглъщаха цялата му страст.

— Вече познавате господата Харисън и Картър — нашите координатори по сигурността — каза младежът. Новопрстигналите поздравиха с кимване на глава, а Елиса им се усмихна. Когато всички седнаха, младежът направи нещо като поклон. — Това беше всичко от мен, щастлив съм да ви посрещна тук. Не се колебайте, моля ви да ме потърсите, ако ви е нужно още нещо, преди да си тръгнете.

След като младежът излезе, изминаха няколко секунди в размяна на погледи и усмивки и след това белокосият се обърна към нея.

— Преподавател Робledo, радвам се да ви видя отново. Спомнете си за мен, нали? — Тогава си спомни. Никога не ѝ е бил симпатичен този мъж, въпреки че предполагаше, че става дума за несъвместимост на характерите. Отвърна му с усмивка, но закопча жилетката си върху леката блузка под нея и кръстоса крака. — Добре, да преминем към темата, която ни интересува. Пол, можеш да започваш, ако желаеш.

Картър изплю речта си подобно на вряща вода.

— Днес се връщате по домовете си. Наричаме това „реинтегриране“. Все едно не сте отсъствали: всичките ви сметки са платени, срещите ви — отложени, непосредствените задачи — отменени без никакъв проблем, а вашите близки и приятели са успокоени. Необикновената дата на операцията ни принуди да използваме различни извинения във всеки отделен случай. — Раздаде им по една папка. — С помощта на това ще може да се информирате.

Тя вече знаеше, че преди две седмици майка ѝ е получила съобщение на телефонния секретар, в което самата тя, или поне „собственият ѝ глас“ се извиняваше, че няма да може да прекара Бъдни вечер във Валенсия. В работата не беше необходимо да иска отпуск — полагаше ѝ се по закон на тези дати.

— От „Игъл Груп“ бихме желали да се извиним за това, че ви накарахме да прекарате празниците тук. — Харисън се усмихна, сякаш ставаше дума за продавач, който се извинява за грешка, допусната при продажба. — Надявам се да разберете нашите подбуди. Въпреки че ми е известно, че през последните дни сте били подобаващо информирани, господин Картър с голямо удоволствие ще ви запознае с изводите. Пол?

— Не намерихме доказателства относно това смъртта на професор Крейг да е имала някаква връзка със случилото се в Нуева Нелсон, нито с вас — каза Картър и извади други листове от чантата си. — Колкото до самоубийството на Надя Петрова, за съжаление смятаме, че е пряко свързано с вестта за смъртта на Крейг...

Елиса затвори очи. Вече беше приела огромната трагедия, но не можеше да не се вълнува всеки път, когато си спомнеше за нея. *Защо го е направила? Защо ми се обади, а после го е извършила?* Не си спомняше добре подробностите около нейното обаждане, но много добре помнеше болезнената тревожност на Надя, необходимостта да е с нея...

— Точно затова ви предупредихме да не се свързвате помежду си — наблегна Харисън с укоризнен тон и изгледа Жаклин. — Госпожо Клисо, за нищо не ви виня. Вие сте направили това, което ви се е струвало правилно: обадили сте се на госпожица Петрова, защото преди това са се обидили на вас и сте имали нужда да се разтоварите пред никого. За съжаление сте избрали неправилния човек.

Жаклин Клисо седеше на стол в края на масата. Беше облечена в светлосиня пижама и къс халат, обаче въпреки това и въпреки изминалите години, продължаваше да е ослепителна като жена. Елиса се вгледа в една подробност — беше боядисала косата си черна.

— Съжалявам — отрони Жаклин почти без глас и сведе очи. — Толкова съжалявам.

— О, повтарям ви да не се обвинявате. Вие не сте предполагали, че госпожица Петрова ще реагира по този начин. Могло е да се случи с всекиго. Просто не го забравяйте, за да не го повторите при друг повод.

Жаклин остана с наведена глава и красиви, тръпнещи устни, сякаш нищо от думите на Харисън не можеше да победи в нея убеждението, че заслужава най-строгото наказание. Елиса изпита страх — помисли си, че тя също е постъпила зле, като е разговаряла с Надя.

— Възпроизведохме точно случилото се. — Картър разпределяше още книжа — фотокопия от изрезки от вестници от различни страни. — Надя Петрова е разговаряла с госпожа Клисо в седем вечерта. После се е обадила на госпожица Робledo в около десет вечерта. В десет и половина е прерязала вените на двете си ръце. Починала е от загуба на кръв в банята.

— След като вие сте ѝ предложили да излезете и да вечеряте заедно — кимна към Елиса. Тя с усилие преглътна сълзите си.

— Тук може да погледнете информацията от пресата по двата случая — посочи им Картър и отново отстъпи думата на Харисън; приличаха на двама актьори по време на репетиция.

— Естествено, не всичко е разказано. Вярно е, че ние се намесихме, но ще ви обясня защо. Когато професор Крейг бе убит, бяхме заинтригувани. Изпратихме специални отряди в дома на Крейг и отново започнахме да ви следим — така подслушахме телефонните ви разговори. Госпожица Петрова беше много нервна и ние изпратихме един от нашите агенти да се увери, че е добре. Но когато отишъл в

дома ѝ, открил, че се е самоубила. Тогава отцепихме района и решихме да ви доведем всички тук, за да избегнем нова трагедия...

— Методът не е съвсем по правилата, но ще го приложим отново — нека да е ясно — по отношение на всеки един от вас или на всички, ако е необходимо. — Изгледа ги един по един. Спря погледа си по-дълго на Елиса, която сведе очи. Сетне на Жаклин, която изобщо не го погледна. — Разбрахте ли, професоре?

Жаклин веднага отговори:

— Прекрасно.

— Прекарахте известно време в изолация заради вашата собствена сигурност и заради тази на вашите близки. Вече много пъти сме повтаряли — вие сте под ефекта на Въздействието. Докато не разберем по-добре какво се случва с човешко същество, наблюдавало миналото, ще трябва да прилагаме сурови мерки всеки път, когато това е необходимо. Предполагам, че съм пределно ясен.

Погледна отново Елиса, която пак кимна. Погледът ма Харисън, онези негови сини, остри като стрели очи я караха да изтръпва.

— Вие сте културни хора, интелектуален елит... Сигурен съм, че ме разбирате.

Всички се съгласиха.

— Но... не работехте ли по хипотезата, че организирана група е убила Колин? — запита Марини внезапно. Тонът му привлече вниманието на Елиса — сякаш подобна възможност му се струваше желана. Очите му бяха зачервени, а тик дразнеше лявото му око.

— Няма улики, които да сочат каквато и да било организация — каза Картър.

— Професор Крейг е умрял случайно от ръцете на неколцина опасни престъпници от Изток, преследвани от Скотланд Ярд — добави Харисън. — Влизали по къщи, измъчвали и убивали обитателите, като отнасяли всички ценни предмети. Заловили са ги вече. Истинска трагедия, но можеше да спре дотук, ако не бяхте започнали да си разказвате новината един на друг, потънали в скръб... и така госпожица Петрова не успяла да понесе мъката.

— Така или иначе, няма да се приберете у дома без охрана каза Картър. — Ще продължим да ви следим поне още няколко месеца, за ваша собствена сигурност. И ще продължим също с интервютата с нашите екипи от специалисти...

— А ако не искаме да се приберем? — възкликна Марини. — Имаме право да живеем под закрила!

— Ваш избор, професоре. — Харисън разпери ръце. — Можем да ви задържим колкото време пожелаете под стъклен похлупак, ако това искате... Но няма никаква обективна причина да постъпваме по този начин. Нашият съвет е да се върнете към нормалния си живот.

Този израз накара Елиса да стисне зъби. Не познаваше значението на „нормален живот“ и подозираше, че никой, с изключение на Картър и този мазник Харисън, не би могъл да ѝ го обясни.

Всички бяха много изморени и се прибраха по стаите си след храна. Следобед, преди да я отведат в самолета, ѝ върнаха личните вещи. Погледна към календара на часовника: събота, 7 януари 2012 година.

Осем месеца по-късно, сутринта във вторник, 11 септември, тя получи рекламно съобщение на своя часовник-компютър. Съдържаше план на няколко улици в центъра на Мадрид и часовник в горния ъгъл. Всъщност въпросният часовник беше обект на рекламата и представляваше прототип на ръчен часовник-компютър с вградена система „Галилей“ — най-нов и модерен европейски метод за сателитно определяне на местоположението. За да се убеди в това, потребителят можеше да мести курсора по картата и в местата, обозначени с червен кръг, се явяваха локализационните параметри под акомпанимента на различна мелодия. Текстовата реклама гласеше: „За теб“. Елиса беше на път да го изтрие, когато вниманието ѝ бе привлечено от една подробност.

Музиката, звучаща в отделните точки, с изключение само на една от тях, беше еднаква. Веднага позна различната — пиесата, която той винаги свиреше. Никога не би могла да я забрави.

Бе заинтригувана. Премести курсора на единствения кръг, където мелодията беше друга. Тя също беше за пиано, но произведението бе много по-популярно. Дори на нея ѝ беше добре познато.

Изведнъж я полазиха тръпки. *За теб.*

Тогавата установи, че когато поставеше курсора в съответния кръг, часът на рекламирания часовник се променяше от 17:30 на 22:30.

Реши да изтрие съобщението, изтръпнала от страх.

Напоследък всичко я плашеше. Ако трябва да сме честни, през изминалото лято тя бе заприличала на някакво желе, което се разтреперваше при най-малкия повод и чиято единствена грижа бе да се старае все повече и повече да поддържа крещящ външен вид, купувайки дрехи, каквито никога преди не би й хрумвало да облече, отказвайки на всички мъже, които я канеха да излязат (а те бяха многобройни и поканите им недвусмислени), и залоствайки се у дома с резета и аларми, опитвайки се да живее на спокойствие. При все че последната й лятна отпуска не бе от най-хубавите, тя беше започнала да си възвръща самообладанието след ужасното преживяване по Коледа и не искаше да се връща назад.

През въпросния следобед отново получи същото съобщение. Изтри го. И пак го получи.

Когато стигна вкъщи, беше изпълнена с паника. Това изпитано до най-малката подробност и така добре обмислено съобщение (ако ставаше дума за това, за което си мислеше, а тя не се съмняваше) събуждаше в нея ужасни спомени.

Ако беше телефонно обаждане, откъдето и да идваше го, просто нямаше да вдигне. Ала съобщението едновременно я привличаше и отблъскваше — струваше й се като че ли кръгът на живота й се затваря. За нея всичко беше започнало с шифровано съобщение и може би всичко щеше да завърши по същия начин.

Тя взе решение.

Посоченото време беше 22:30. Разполагаше с почти два часа — предостатъчни, за да пристигне. Облече се машинално — не сложи сутиен, избра рокля в слонова кост, плътно прилепнала подобно на трико по тялото й, която оставяше голи врата и ръцете й; сложи си бели камъшитови ботуши и сребърна гривна (бе започнала да се кичи с множество гривни и дрънкулки). Взе малка чантичка и в нея пъкна шишенцето наскоро купен парфюм, червило и други гримове. Беше си направила прическа, разбухвайки нарочно къдриците в косата си — черна, с естествения й цвят, който той толкова харесваше. Преди да излезе отвори съобщението и маркира кръга, където звучеше онази друга, популярна мелодия. Запомни адреса и излезе от къщи.

По пътя не престана да мисли за музиката и за текста на посланието: „За теб“. Това я беше ориентирало.

Музиката беше „На Елизе“ от Бетовен.

Без да може да каже защо, реши да вземе метрото. Беше толкова нетърпелива, че дори не забеляза погледите на пътниците край нея. Слезе на „Аточа“; вечерта, все още топла, предвещаваще все пак приближаващата есен. Докато вървеше към мястото, обозначено на картата, си спомни за онази друга вечер преди шест години, когато Валенте ѝ беше определил среща с подобна хитрост, за да ѝ обясни, че съществува добре изпитан сценарий, в който тя е просто марионетка.

Сега нещата бяха различни. И особено — тя самата.

Обикновено не обръщаше внимание на циничните подмятания на някои мъже на улицата, но в този момент грубите подвиквания на група хлапаци, когато мина покрай тях, я накараха да се замисли. Погледна крадешком фигурата си, отразена в стъклата на витрините: висока, източена, със силует в слонова кост и ботуши с висок ток. Спря изненадано пред един магазин. Плътно прилепналата рокля я разголваше много повече, отколкото ако беше без дрехи, а гривната, стегнала бицепса ѝ, и ботушите ѝ придаваха вид на доста по-различна от това, което тя би искала да изглежда.

Как беше възможна подобна промяна на сто и осемдесет градуса? Споменът за вечерта на запознанството ѝ с Валенте я накара да се замисли за дълбоките промени, които бе претърпяла нейната личност оттогава: студентката Елиса, така небрежна по отношение на външността и облеклото си, се беше превърнала в преподавателката Робледо — смешна пародия на манекен или кабаретна актриса. Дори майка ѝ, изключително елегантната Марта Моранде, често ѝ казваше, че не прилича вече на себе си. Сякаш беше друг човек.

Сърцето ѝ отекуваше в гърдите, докато наблюдаваше отражението си в стъклото. За кого се гласеше така? Под *чие* влияние толкова се беше променила? Хрумна ѝ нещо много странно. *Валенте би я харесал.*

Тръгна отново, усещайки се чужда. Чужда и тайнствена, сякаш част от волята ѝ беше извън нейния собствен контрол. Но в крайна сметка прие, че приумицата да се чувства *желана* в крайна сметка ѝ принадлежи. Може би беше необяснима и дори отблъскваща, но

несъмнено произлизаше от самата нея и някогашната Елиса нямаше никакво право да протестира.

Токчетата на белите ѝ ботуши чаткаха по паважа, докато тя крачеше към мястото на срещата. Изпитваше страх и същевременно силно желание тази среща да е действителна. През последните месеци страх и желание често съзаклятничеха в нея.

Адресът беше просто един ъгъл. Там нямаше никой. Огледа се и в този миг я заслепиха фаровете на кола, спряла на една перпендикулярна уличка. Усети, че сърцето ѝ заби по-бързо и се приближи. Някой зад волана ѝ отвори вратата на седалката до себе си. Сетне колата веднага даде газ и се насочи към булевард „Прадо“. Водачът каза:

— Боже Господи, никога не бих те познал. Толкова... си променена...

Тя се изчерви и наведе очи.

— Моля те, пусни ме да си вървя — помоли го тя. — Спри и ме остави да сляза.

— Елиса, от две седмици вече не ни следят. Струва ми се.

— Няма значение. Остави ме да сляза. Не трябва да се срещаме.

— Дай ми възможност. Трябва да се съберем, без те да разберат. Само една възможност.

Елиса го погледна. Бланес изглеждаше много по-добре, отколкото в базата на „Игъл“. Носеше свободна риза и джинси; не беше обръснал брадата си, по която може би имаше толкова косми, с колкото косата на главата му бе оредяла. Ала беше очевидно, че е различен. Тя също изглеждаше друга. Почувства се абсурдно в това облекло. Изведнъж цялото ѝ крехко съществуване се сгромоляса в краката ѝ. Каза си, че може би той е прав — трябваше да говорят.

— Наистина се радвам да те видя — добави той с усмивка. — Не бях стопроцентово сигурен относно успеха на това музикално съобщение... Казах ти вече, че вдигнаха наблюдението, но аз все пак реших да съм предпазлив. Освен това подозирах, че по друг начин няма да те накарам да дойдеш. На Жаклин също трябваше да... ѝ пуснем стръв.

Отбеляза си наум това множествено число „пуснем“. Кого още имаше предвид? Въпреки всичко присъствието на Бланес и близостта

му излъчваха сила и ѝ действаха успокояващо. Загледана в парада от светлини на нощен Мадрид, тя го заразпитва за останалите.

— Добре са — Райнхард е дошъл с влак с билет, купен от един от студентите му, а Жаклин е пристигнала със самолет. Серджо Марини няма да може да дойде. — В отговор на въпросителното изражение на Елиса поясни:

— Не се безпокой, нищо лошо не му се е случило, просто няма да дойде.

Остатъкът от пътя по автомагистрала, осветени в жълто, и по черни шосета премина в мълчание. Къщата беше насред полето, близо до Сото Реал, и дори в тъмнината изглеждаше голяма. Бланес ѝ обясни, че това бил стар семеен имот, понастоящем собственост на сестра му и зет му, които мислели да я превърнат в селска вила. Добави, че „Игъл“ не знаели за съществуването ѝ.

Салонът, в който влязоха, имаше точно толкова мебели, колкото гостите да не са принудени да седят на пода. Зилберг стана, за да я поздрави, Жаклин — не. Видът на Жаклин я накара да се втренчи в нея, но бързо отмести поглед, защото разбра, че въздействието му върху бившата преподавателка е много подобно на това, което бе оказал погледът на Бланес, вперен в нея, докато я наблюдаваше в колата. А Жаклин от своя страна като че ли видя в Елиса огледало със собственото си отражение. Какво означаваше всичко това? Какво ставаше с тях?

— Много се радвам, че дойдохте — каза Бланес и ѝ подаде стол от ковано желязо, а самият той се настани на друг. — Да се насочим направо към въпроса. Преди всичко ще ви кажа, че ни най-малко няма да се учудя на изненадата ви и дори на недоверието ви, когато чуете това, което ще ви разкажем. Не мога да ви виня. Моля ви единствено за малко търпение. — Настъпи тишина. Бланес, сплел пръсти и подпрял лакти на коленете си, оповести без всякакво предисловие: — „Игъл Груп“ ни мамят. Лъжат ни от години. Райнхард и аз открихме доказателства. — Протегна ръка към чекмеджето на едно бюро до себе си и извади някакви книжа. — Доверете ни се. Спомените ще се събудят, уверявам ви. Така стана и с нас...

Спомените ли? — възкликна Жаклин.

Забравили сме много неща, Жаклин. Те ни дрогираха.

— Докато бяхме на базата в Егейско море — намеси се Зилберг. — И всеки път, когато ни разпитват онези „специалисти“, ни предписват лекарства...

Елиса невярваща се наклони напред.

Защо ще го правят?

— Добър въпрос — отвърна Бланес. — По принцип се мъчат да скрият, че смъртта на Крейг и Надя е свързана с тази на Черил, Розалин и Рик. Изненадващи са *усилията* на „Игъл“ да прикрият всичко. Харчат милиони, за да поддържат димната завеса, въпреки че нещата се изплъзват от ръцете им: свидетелите стават все повече и повече, множат се лицата, които трябва да вкарват в болница и да „лекуват“, нараства броят на журналистите, които трябва да бъдат заблуждавани... В Мадрид, когато се случи онова с Надя, властите опразниха целия жилищен блок под претекст, че има бомбена заплаха, и после пуснаха новината, че млада рускиня полудяла и се самоубила, след като заплашила да взриви сградата.

— Трябвало е да разпространят някаква правдоподобна история, Давид — каза Елиса.

— Така е, но вижте това — побутна един от документите към нея. — Собственичката на апартамента, приятелката на Надя, която е била на екскурзия в Египет, е поискала веднага да се върне, като научила новината. Не успяла да пристигне навреме — два дни по-късно някакви хлапетии от друг апартамент на същия блок си играли с бенгалски огън и предизвикали пожар. Живеещите там били евакуирани, нямало жертви, но сградата била овъглена.

— Да, имаше какви ли не спекулации по този повод. — Елиса беше прочела заглавията от вестниците. — Но става дума за нещастие, съвпадение...

По това няма спор. Ще ти разкажа за друго съвпадение.

Погледна разтревожено Бланес.

— Няма живи свидетели, нито запазени материални доказателства и във връзка с Колин Крейг — продължи Бланес. — Съпругата му се самоубила два дни по-късно в болницата, а детето починало няколко часа след като го намерили с признаци на измръзване. Нито семейството на Колин, нито на съпругата му поискали да запазят къщата и я обявили за продан чрез посредници.

Купил я млад високопоставен служител от компютърна фирма с наименование „Техтем“.

— Това е фирма, която действа като подставено лице на „Игъл Груп“ — поясни Зилберг.

— Къщата незабавно е била срината до основи — допълни Бланес, — едно и също и в двата случая: няма свидетели, няма материални останки от местопроизшествието.

— Как се добрахте до всички тези данни? — попита Елиса, докато разлистваше изрезките.

— Райнхард и аз направихме проучвания.

— Така или иначе, това не доказва, че съществува връзка между смъртта на Колин и Надя и случилото се в Нуева Нелсон, Давид.

— Зная, но погледни го по следния начин. Ако смъртта на Надя и Колин няма *нищо* общо с Нуева Нелсон, за какво им е да правят целия този монтаж и да унищожават всеки остатък от мястото на престъплението? И защо ще ни отвличат и дрогират *всички*?

Жаклин Клисo кръстоса стройните си крака, открити до над коляното от зашеметяваща рокля без ръкав, съставена от три части (лента около врата, къса блузка и пола), отделени една от друга с голи участъци. Елиса я намираше за много чувствена и прекалено гримирана, с черни коси, прибрани в кок.

— Какви доказателства имаш за това, че са ни дрогирани? — нетърпеливо попита тя.

Бланес спокойно заговори.

— Жаклин, ти прегледа трупа на Розалин Рейтер. А след експлозията слезе в склада, защото Картър те повика да видиш нещо. Спомняш ли си всичко това?

За момент Жаклин като че ли се превърна в друг човек — лицето ѝ стана напълно безизразно, а тялото ѝ се вцепени на стола. Чувствената ѝ външност до такава степен контрастираше с реакцията ѝ на счупена кукла, че Елиса изпита страх. Видя отговора в объркването на бившата преподавателка, още преди тя да заговори.

— Аз... Мисля, че... Малко...

— Наркотици — каза Зилберг. — Заличили са спомените ни с наркотици. Днес това е възможно, знаеш. Съществуват производни на лизергиновата киселина^[1], които са способни да породят дори фалшиви спомени.

Елиса разбра интуитивно, че Зилберг е прав. Сред мъглата от спомени на моменти ѝ се привиждаха някакви инжекции там, докато бяха заточени в онази база в Егейско море.

— Но защо? — не отстъпваше тя. — Нека допуснем, че смъртта на Колин и Надя има връзка с тази на Розалин, Рик и Черил. Какъв интерес представляваме за тях? Защо ни отвеждат там, дрогират ни и ни връщат? Каква информация можем да им дадем? И какви спомени търсят да заличат у нас?

— Ето това е въпросът — отбеляза Зилберг. — Дрогирали са всички ни, не само Жаклин, но за разлика от нея ние останалите не сме преглеждали никакъв труп, нито сме били свидетели на каквото и да било престъпление...

— И не знаем нищо — каза Елиса.

Бланес вдигна ръка.

— Това означава, че *напротив*, ние знаем нещо. Имаме нещо, от което те се нуждаят, и първата ни работа е да разберем какво е то. — Изгледа ги един по един. — Трябва да разберем какво е това, което *споделяме*, което е общо за всички ни, макар и да не си даваме сметка за него.

— Бяхме на Нуева Нелсон и видяхме миналото — каза Жаклин.

— Но каква информация биха могли да извлекат от това? И какви спомени искат да изтрият от съзнанието ни? Всички помним проекта Зигзаг и картините от Слънчевото езеро и Жената от Йерусалим...

— Никога няма да ги забравя — прошепна Зилберг и за миг като че ли се състари.

— Какво е тогава общото? Какво сме споделяли през всичките тези години от Нуева Нелсон насам, което те биха желали да научат, а сетне да ни ликвидират?

Елиса, която наблюдаваше Жаклин, изведнъж почувства, че трепери.

— *Той...* — промълви едва чуто. За миг помисли, че няма да я разберат, но внезапната промяна в изражението на останалите я накара да продължи. — *Това*, което сънуваме... Аз го наричам „Господин Белооки“.

Бланес и Зилберг едновременно зяпнаха. Жаклин, която се беше обърнала към нея, кимна в знак на съгласие.

— Да — каза. — Точно такива са очите му.

Това чувство за болест, за *проказа*, беше казала Жаклин. Ти също го изпитваш, нали, Елиса? Тя беше кимнала утвърдително. „Проказа“ бе точната дума. Чувство, че е „изцапана“, сякаш е търкала тялото си в плесен по повърхността на обширно тресавище. Но то бе нещо повече от чисто физическо усещане — беше *мисъл*. Жаклин много точно я изрази и Елиса си представи колко ли много палеонтоложката е страдала, може би дори повече и от нея.

— То е сякаш *очаквам* нещо ужасно... Аз съм част от него и няма как да избягам. Сама съм. И то *ме зове*. Надя изпитваше същото, сега си спомням...

Елиса беше останала без дъх. *Зове ме и аз желая да се подчиня*. Искаше да изрече това, но то ѝ се струваше толкова противно, че дори не желаше да го облече в думи. *Някакво присъствие. Нещо, което ме желае*.

Желае и Жаклин.

И всички останали може би, но най-вече нас двете.

След дълго мълчание Бланес вдигна очи. Елиса никога не беше го виждала толкова блед и объркан.

— Не е необходимо... да ми казвате нищо, ако не желаете прошепна. — Ще ви разкажа моите преживявания и трябва само да потвърдите дали е нещо подобно, или не. — Говореше предимно на тях двете и Елиса се запита дали вече е разговарял със Зилберг по този въпрос. — Виждам го в кошмарите си, в моментите на „изключване“... И щом се появи, започвам да върша ужасни неща. — Понижи глас и червенина обля страните му. — Трябва да ги правя, сякаш *той* ме принуждава. Неща... със сестра ми или майка ми. Не изпитвам удоволствие, при все че понякога го има. — Тишината беше всепоглъщаща и Елиса си даде сметка за усилието, което правеше Бланес, за да говори. — Но винаги има... причинено зло.

— Съпругата ми — каза Зилберг. — Тя е жертвата в моите сънища. Въпреки че ако я нарека „жертва“, не обяснявам всичко.

Неочаквано този огромен мъж сбърчи лице и стана, обръщайки им гръб. Дълго плака, без някой да успее да го утеши. Друг спомен накара Елиса да изтръпне — тогава, пред стълбата за склада, тя го бе видяла да плаче по същия начин. Когато отново ги погледна, Зилберг беше свалил очилата си, а лицето му лъщеше.

— Разделихме се... Не сме се развеждали — продължаваме да се обичаме. Всъщност аз я обичам повече от всякога, но не бих могъл да продължа да живея с нея... *Толкова* ме е страх да не й сторя зло... Да не би *той* да ме принуди да я нараня...

Жаклин Клисо също беше станала и се бе приближила до прозореца. В салона се бяха възцарили мрак и мълчание.

— Можете да се смятате за късметлии — каза тя, без да се обръща, загледана в нощта отвъд мръсните стъкла. Това, което ужаси най-много Елиса в нейната изповед, беше гласът ѝ — той си остана непроменен — тя нито плачеше, нито стенеше. Ако Зилберг беше говорил като осъден на смърт, Жаклин Клисо се държеше като езекутирана. — Никога не разговарям с когото и да било за това, с изключение на лекарите от „Игъл“, но предполагам, че няма защо повече да го крия. От години живея с мисълта, че съм болна. С тази мисъл в себе си се разделих със съпруга и сина си една година след завръщането си от Нуева Нелсон; по същата причина реших да изоставя преподавателската работа и професията си. Сега съм сама, живея в студио, което *те* плащат, в Париж. В замяна искат от мен само да им разказвам за сънищата си... и за поведението си. — Стоеше напълно неподвижна, докато говореше, а тялото ѝ ясно се очертаваше под късата екстравагантна рокля. Елиса беше сигурна, че под нея не е облякла нищо друго. — Но всъщност не е вярно, че живея *сама*. *Живея с него*, ако разбирате какво искам да кажа. Той ми нарежда какво да правя. Заплашва ме. Кара ме да пожелавам разни неща и ме наказва със самата мен, със собствените ми ръце... Реших, че съм луда, но те ме убедиха, че е в резултат на Въздействието... Как го наричаха? „Травматичен делириум.“ Аз не го назовавам така. Когато се *осмелявам да му дам име*, го наричам „Дявол“ — прошепна. — И той ме влудява от ужас.

Настъпи мълчание. Погледите се отправиха към Елиса. Струваше ѝ усилие да говори, въпреки изповедта, която Жаклин току-що бе направила.

— Винаги съм смятала, че са някакви мои фантазии каза с пресъхнала уста. — Представям си го как ме посещава почти всяка нощ, в определен час. Дължна съм да го очаквам... разсъблечена. Тогава *той* идва и започва да ми говори разни неща. Ужасяващи неща. Неща, които ще направи на мен или на хората, които обичам, ако не му

се подчиня... И аз изпитвам смъртен страх. Ала мислех... че са интимни фантазии...

— Това е най-ужасното — кимна Жаклин, — *мъчихме се да мислим*, че сме си ние, но *знаехме*, че това не е вярно.

— Трябва да има някакво обяснение. — Бланес търкаше слепоочията си. — Не говоря за *разумно* обяснение. Повечето от нас сме физици и добре знаем, че действителността невинаги се подчинява на разума... Но *трябва* да има някакво обяснение, нещо, което бихме могли да докажем. Някаква теория. Трябва да изградим някаква теория, за да разберем какво става с нас...

— Съществуват различни възможности. — Гласът на Зилберг сякаш не беше негов. Нещо в него го караше да прилича на тишината в цялата къща и в нощните поля навън. — Нека ги разгледаме една по една и да видим кои ще отпаднат. На първо място „Игъл“ са единственият виновен. С дрогиране са ни превърнали в това, което сме.

— Не — възрази Бланес. — Вярно е, че скриват информация от нас, но и те самите изглеждат толкова объркани, колкото и ние.

И изплашени — помисли си Елиса.

Въздействието е втората възможност. Струва ми се, че Слънчевото езеро и Жената от Йерусалим упражниха особено влияние върху нас. В това отношение „Игъл“ имат право, ефектът е напълно непроучен. Може би Въздействието ни кара да сме обсебени от... въпросната фигура. Може би тя е продукт на увреденото ни подсъзнание... Да допуснем, че Валенте е изгубил разсъдъка си и по някакъв начин е убил Розалин и Рос... Не подлагам на обсъждане *как* го е направил, а просто го представям като факт. И нека допуснем, че в момента *същото се случва с някого от нас*. Може да е някой от нас тук в тази стая или Серджо... Да допуснем, колкото и невероятно да изглежда, че някой от нас е... виновен за смъртта на Колин и Надя.

Хипотезата на Зилберг пося безпокойство.

— Така или иначе — отбеляза Бланес — Въздействието би могло да обясни приликата между нашите видения и промяната, настъпила в живота ни... Има ли друга възможност?

— Последната — кимна Зилберг, — някаква загадка, нещо от типа на вярата. Необяснимото. Неизвестното в уравнението.

— В математиката неизвестните обикновено се намират — каза Бланес. — Трябва да решим това уравнение, ако искаме да останем живи...

Гласът на Жаклин отново привлече вниманието на всички.

— Уверявам ви в едно — каквото и да е то, аз съм сигурна, че става дума за съзнателно и *реално* зло. Нещо извратено. И то ни дебне.

[1] ЛСД — има силно изразено халюциногенно действие. — Б.пр. ↑

VII. БЯГСТВОТО

*Понякога, за да избягаш, се иска много
смелост.*

Мери Еджуърш

Мадрид

12 март 2015 г.

1:30 ч.

— Това бе всичко — каза Елиса. — Срещата ни свърши и се разбрахме, че ако се случи нещо, Давид или Райнхард ще се обадят на останалите и ще изрекат парола, която ще означава, че отново трябва да се съберем тук и че мястото ще е сигурно. Избрахме думата „Зигзаг“ по името на проекта. Срещата трябваше да се състои в дванайсет и половина вечерта в деня на обаждането. Междувременно Давид и Райнхард щяха да се опитат да разберат повече неща, а Жаклин и аз трябваше да чакаме. Това и направихме, или поне аз — чаках.

Прокара ръка по чупливата си черна коса и пое дълбоко въздух. Беше разказала най-страшното и се чувстваше по-спокойна.

— Разбира се, не беше лесно да се живее. Знаехме, че не можем да имаме доверие в медицинските прегледи на „Игъл“, но за щастие те ставаха все по-редки и по-редки. Започнаха да ни оставят на мира, сякаш не ги интересуваме. От време на време получавах съобщения от Давид под формата на книги със скрити в текста бележки. Той ги наричаше „изводи“. Това бяха кратки известия във връзка с това дали проучванията напредваха, или не... Но така и не знаех какви точно проучвания извършваше. Предполагам, че ще ни обясни сега... — Погледна Бланес, който кимна утвърдително. — Времето минаваше и аз се опитвах да продължа да живея. Сънищата, кошмарите продължаваха, но Давид настояваше да се държим така, все едно че нищо не знаем... Смятам, че понесох тези последни години благодарение на надеждата, че всичко скоро ще свърши... Купих си нож — не за да нападам, нито да се отбранявам, сега знам, а за да избегна страданията, когато дойде моят ред... Но с годините започнах да вярвам, че съм в безопасност, че най-лошото е отминало... — Сподави едно ридание. — А днес сутринта, докато бях в час със

студентите, прочетох за случилото се с Марини във вестника. През целия ден очаквах обаждането. Накрая телефонът звънна и чух Давид да произнесе: „Зигзаг“. Тогава разбрах, че всичко отново е започнало. Това е, Виктор. Поне всичко, което аз знам.

Спря, но изглеждаше така, като че продължава да говори. Никой не помръдна, нито продума. Четиримата седяха край масата около светлината на настолната лампа. Елиса обърна глава към Бланес, а после към Жаклин Клисо.

— А сега бих искала да разбера кой от вас ни е предал — каза с променен глас.

Бланес и Жаклин се спогледаха.

— Никой никого не е предавал, Елиса — каза Бланес. — „Игъл“ са разбрали за срещата — и точка.

— Харисън твърди друго.

— Лъже.

Или пък лъжецът си ти? Без да престава да гледа бившия си преподавател, Елиса отметна коси от лицето си и изтри сълзите, които бяха потекли, докато отново преживяваше спомените. Беше вярвала, че Бланес не е толкова глупав. *Така ти иначе, вече няма изход.*

Бланес взе думата някак припряно.

— Сега най-важното е да ви разкажем какво знаем. Райнхард и аз научихме доста неща — източникът са поверителни доклади, откъдето са изтекли тайни сведения, които могат да се проверят...

— Те ни подслушват, Давид — предупреди Елиса.

— Знам, но няма значение: не те ме притесняват най-много. Ще ви разкажа нещо, което не знаете. Не искахме нищо да ви казваме, докато нямаме доказателства, а все още не сме събрали достатъчно, но смъртта на Серджо ускори нещата. Относно неговата смърт имаме само откъслечни сведения, при все че, струва ми се, тя не се различава от останалите. Да започнем с теб, Жаклин — направи жест към палеонтоложката. — На Жаклин й промиват мозъка за пръв път след напускането на Нуева Нелсон. Прекарва един месец в базата на „Игъл“ в Егейско море, където се стараят да я лишат от спомени посредством наркотици и хипноза. Но след второто й... Как го наричат... „Реинтегриране“... След второто й реинтегриране през 2012 година започва да си спомня.

— За мое нещастие — възкликна Клисо.

— Не, не е за твоє нещастие — поправи я Бланес. — Лъжата би ти навредила повече. — Обърна се към останалите. Отначало Жаклин вижда несвързани, накъсани картини... Сетне, когато ѝ изпратихме първите доклади от аутопсиите, си спомня конкретни неща. Например това, което беше открила в трупа на Розалин Рейтер. Защо не ни разкажеш, Жаклин?

Клисо беше опряла лакти в масата и слепила връхчетата на пръстите на двете си ръце, съзерцавайки ги на светлината на лампата, сякаш бяха крехко произведение на изкуството. Тогава направи нещо, което накара Елиса да изтръпне. Жаклин остана усмихната през цялото време докато говореше, изкривила лице в напрегната и неприятна гримаса.

Ами на острова аз не разполагах с необходимото за една аутопсия, но наистина открих... някои *неща*. Отначало — напълно логични: силни зачервявания и охлузвания по силата на закона на Жул, нали знаете, поради силната топлина, породена от преминаването на електрически ток... На дясната ръка имаше белег от кабелите, в кожата се виждаха метални и други частици. Всичко това беше нормално за петстотинволтов токов удар. Но под изгарянията открих поражения, които не можеха да се отдадат на електричеството — осакатяване, части от тялото, които са били отрязани или изтръгнати... А имаше и още по-странни подробности в състоянието на консервираност на трупа... Реших да разкажа за това на Картър и тогава дойде експлозията. Изненада ме докато се връщах към бараката, така че не пострадах. Дори помагах при евакуацията на останалата част от екипа.

— Продължавай — подкани я Бланес.

— Преди да си тръгнем Картър ме помоли да хвърля поглед на... на онова в склада. Аз съм съдебен антрополог, но при вида на онова нещо загубих представа за самата себе си. Като че ли някакво було падна пред очите ми. Това състояние продължи, докато докладите на Давид не ме накараха да си спомня. — Жаклин рисуваше кръгове по масата и не преставаше да се усмихва. Изглеждаше като че ли разговорът я забавлява. — Например, видях половината от някакво лице на пода, струва ми се, че беше не Черил, и то беше нарязано на парчета, пласт по пласт, подобно на... подобно на разлепени страници на книга. Никога през живота си не бях виждала подобно нещо и недоумявам *какво* е могло да го причини. Естествено, че не ставаше

дума за нож, нито за брадва. Рик Валенте? Не... Нямам представа кой е могъл да направи това... нито кой бе изтръгнал вътрешностите ѝ и напоил в кръв всички стени и тавана *от край до край*, сякаш в желание да ти украси... Не знам кой го бе сторил, нито как... но ясно бе, че не е бил някой случаен човек... — Замълча.

— После ти изпратих докладите за Крейг и Надя — подтикна я да продължи Бланес.

— Да, имаше още неща. Мозъкът на Колин, например, е бил изваден и нацепен на пластове. Вътрешностите са били изтръгнати, а на тяхно място сложени ампутирани части от крайниците му, сякаш в някаква... игра, а всичката му кръв била разлята из салона в дома му, където освен това се забелязвали и значителни разрушения. Колкото до Надя, главата ѝ била *насечена*. Ръбовете на черепа ѝ били полирани до степен на неузнаваемост... Няма машина, способна да направи това за толкова кратко време. То е като действието на водата върху скалите — изисква години. Ето такива любопитни неща...

— Имало е изненадващи резултати и в изследванията, нали? — намеси се Бланес, когато Жаклин отново замлъкна. Палеонтоложката кимна утвърдително.

— Пълното отсъствие на глюкоген в пробите от черен дроб, панкреас без автолиза и отсъствието на липоиди в надбъбречните жлези говорят за много бавна агония. Нивото на катеколамини в кръвните проби също е в подкрепа на това твърдение. Не знам дали това не е прекалено сложно за теб като неспециалист, Виктор... Когато човек е подложен на мъчение, в организма настъпва огромен стрес и жлези, разположени над бъбреците ни — наречени точно затова надбъбречни, — започват да отделят специални вещества — катеколамини, които предизвикват ускоряване на сърдечния пулс, повишаване на кръвното налягане и други физически промени, чиято цел е да ни защитят. Количеството на тези хормони в кръвта може да покаже в известен смисъл степента на преживяното страдание и неговата продължителност. Но изследванията, приложени към останките на Колин и Надя, дават невероятни резултати — само някои военнопленници, подложени на продължителни изтезания, могат да се сравнят... Тъканта при надбъбречните жлези е толкова хипертрофирала, че изглежда като функционирала до краен предел в

хронично състояние, а това говори за страдание, продължило... може би седмици, а може и месеци.

Виктор преглътна.

— Това вече наистина не го разбирам. — Погледна недоумяващ останалите.

— Не може да се обясни, като се има предвид бързата смърт, това е така — съгласи се Бланес, сякаш споделяйки изненадата на Виктор. — Например Черил Рос е била в склада едва два часа. Стивънсън — войникът, който открил заедно с Картър нейните останки — не е напуснал зоната в съседство със склада и през въпросните два часа не е видял, нито чул нищо особено... Но ако се съди по разказите на Елиса, можели да се чуят стъпките на някой, ходещ посред нощ в склада. Как е успял Валенте да влезе, без да бъде видян, и да направи всичко онова, което предполагахме, че е направил с Рос, толкова бързо и в абсолютна тишина? Освен това не са намерени следи от предполагаеми нападатели, нито каквито и да било оръжия. И няма свидетели на убийствата, *нищо един*, и нямам предвид само очевидци: никой не е чул виковете, нито шумове, дори при Надя, която е издъхнала за минути, зверски убита в апартамент с тънки стени.

Елиса слушаше извънредно внимателно. Някои от нещата, които разказваше Бланес, бяха нови и за нея.

— Въпреки това... — Бланес се наведе над масата, без да откъсва поглед от Виктор. Светлината на лампата подчертаваше чертите на лицето му. — *Всички*, видели поне сцена от престъплението, всички без изключение, включително представители на властта и специалисти, преживяват нещо като „шок“. Наричат го така, въпреки че не е ясно за какво точно става дума — симптомите започват със състояние на временно обезумяване, както при Стивънсън и Крейг в склада например, минава се през внезапна тревожност, като на Райнхард на стълбите към склада, и се стига до психоза, която не се поддава на обичайното лечение...

— Но става дума за ужасяващи престъпления — възрази Виктор. — Струва ми се нормално...

— Не. — Погледите се обърнаха към Жаклин Клисо.

— Аз се занимавам със съдебна медицина, Виктор, но когато слязох в онзи склад и видях останките от Черил, изгубих напълно здравия си разум.

— Искаме да поясним, че *не зависи* сто процента от ужаса, който са видели — уточни Бланес. — Става дума за напълно необичайни реакции, дори и след такива травматични сцени като описаните. Помисли си например за войниците. Те са били хора с опит...

— Разбирам — каза Виктор. — Странно е, но не невъзможно.

— Вече знам, че не е невъзможно — съгласи се Бланес, гледайки Виктор с притворени клепачи. — Все още не съм ти разказал за *невъзможното*. Сега ще го чуеш.

Харисън знаеше, че съвършенството означава защита.

Би могло да се каже, че в неговия случай става дума за професионална деформация, но тези, които го познаваха по-добре (дотогава, доколкото Харисън се поддаваше на опознаване), биха се поколебали между яйцето и кокошката. Професията ли поставяше отпечатък върху характера? Или пък характерът беше белязал занаята?

Самият Харисън не би могъл да даде отговор. При него трудовата и емоционалната сфера се наслаждава една върху друга. Беше се оженил и после — развел, вече двайсет години координираше сигурността на научни проекти, имаше дъщеря, която сега живееше надалеч и която изобщо не виждаше, и всичко това правеше още по-ясно у него съзнанието за „саможертва“. Това съзнание за „саможертва“ го превръщаше в идеален изпълнител на длъжността, която заемаше. Харисън беше убеден, че върши „добро“: задачата му бе да осигурява защита. Ако не спеше, ако не се хранеше, ако в един миг се състаряваше с петнайсет години, ако нямаше свободно време, всичко това беше за него цената, която плащаше, за да „брани“ другите. Това беше роля, която повечето хора отхвърляха на голямата сцена на живота, а Харисън бе приел да я изпълнява.

„Неподлежащ на пропукване.“ Така го окачествяваха неговите началници — човек, неподлежащ на пропукване. Независимо от значението, което всеки влагаше в това определение, у Харисън това беше синоним на блиндиран. Всички кучета един ден започват да приличат на господарите си, а всички хора — на работата си. Като ръководител на охраната на проекти на „Игъл Груп“ Харисън знаеше, че целта му е да създава сигурен, брониран блиндаж. Непробиваем отвън и отвътре.

Всичко беше вървяло като по вода, докато преди десет години Зигзаг не се бе промъкнал през някаква цепнатина.

Такива бяха мислите му, докато излизаше от дома на „Сото дел Реал“ в онази ранна утрин, придружен от трима мъже. Мартенската нощ беше по-студена в планините край Мадрид, отколкото в самия град, ала беше заредена е повече тревожност, отколкото Харисън бе свикнал да понася, и затова когато влезе в колата, се почувства приятно. Беше мерцедес-бенц, клас 8 — специален, с черна каросерия, която лъщеше като обувка с остър ток на някой травестит. Прозорците бяха поликарбонатни, с двоен щит от кевлар^[1]. Куршум с тегло девет грама и половина, изстрелян с деветстотин метра в секунда по посока на когото и да било от пътуващите в тази кола, не би постигнал нищо по-различно от оса-камикадзе, хвърлила се срещу стъклата. Граната, мина или миномет биха превърнали този автомобил в ненужна купчина, ала никой вътре в него не би получил тежки наранявания. В този бункер на колела Харисън се чувстваше задоволително добре. Не напълно добре („сигурността се изразява в това да мислиш, че никога не си в пълна безопасност“, не спираше да повтаря на учениците си), но задоволително добре — и това е нещо, към което всеки разумен човек би могъл да се стреми.

Шофьорът веднага натисна газта, умело изманеврира между другите две коли и микробуса, паркирани пред къщата, и се плъзна в нощта тихо, като космически кораб. Беше два и петнайсет, звездите блестяха в небето, пътят беше пуст и най-песимистичните прогнози показваха, че за около половин час ще стигнат до летището — достатъчно рано, за да могат да посрещнат пристигация.

Харисън мислеше.

След няколко минути пътуване в пълна неподвижност той извади ръка от удобния джоб на палтото си.

— Подай ми монитора.

Мъжът, седнал от лявата му страна, му подаде предмет, подобен на парче белгийски шоколад. Беше плоскоекранен, петинчов приемник TFT с резолюция, която можеше да внуши на потребителя, че държи киноекран в ръката си. Менюто даваше четири възможности за избор — компютър, телевизор, GPS или видеоконферентна връзка. Харисън избра последната и натисна с показалеца си върху опцията „Интегрирани системи“. Чу се изсвирване и веднага след това се появи

малката стая във форма на буквата „Г“, където четиримата учени разговаряха, насядали край масата. Въпреки оскъдното осветление в помещението, картината беше удивително ясна и можеха да се доловят различните нюанси в облеклото и косите на всеки от присъстващите. Звукът също бе с изумително качество. Харисън можеше да избере между два ъгъла на заснемане, съответстващи на двете скрити камери, които записваха. Нито в единия от двата случая обаче не можеше да види лицето на Елиса Робледо в анфас, така че се задоволи с ракурс, показващ десния ѝ профил.

В момента говореше професор Клисо.

— *Не. Аз се занимавам със съдебна медицина, Виктор, но когато слязох в онзи склад и видях останките от Черил, изгубих напълно здравия си разум.*

Говореха на испански. Харисън можеше да включи автоматичния преводач, вграден към програмата за контрол, но не желаше. Очевидно беше, че те си разказват за своите страдания и информираха Лопера за онова, което се беше случило.

Поглади брадичката си. Фактът, че учените бяха узнали толкова много неща, не преставаше да го интригува, въпреки че Картър беше събрал достатъчно доказателства, че преди смъртта си Марини им беше помагал. Ала можеше ли копие от доклада от аутопсиите да е било доставено от Марини? Имайки предвид, че самият Марини не знаеше почти нищо, какъв би могъл да бъде източникът му за информация? От кого беше изтекла тя? Харисън започваше да се безпокои.

Изтичане. Пропукване. То позволява проникване отвътре или отвън. Дефект в блиндажа.

Сега заговори Бланес. Колко мразеше неговото парадирание, с този негов вид на превъзходство и ерудираност...

Изглежда продължително Елиса Робледо. Напоследък спираше погледа си на някои неща по този начин, без да мига, без дори да диша, с изключително внимание. Имаше основна представа за анатомията на окото и знаеше, че зеницата не е просто петно, а микроскопична дупчица. Всъщност — цепнатинка.

Изтичане.

През тази дупчица можеха да проникват неприятни картини, подобни на онези, които беше видял преди четири години в дома на

Колин Крейг и апартамента на Надя Петрова, или пък предния ден на масата за дисекции в Милано. *Вонящи и нечисти картини, подобни на устата на смъртник.* Сънуваше всяка нощ (когато изобщо спеше) тези сцени.

Вече беше решил какво да прави и бе получил благословията на началниците си — щеше да обезвреди, да ампутира гангренозната част. Щеше да се доближи добре защитен до учените и щеше да изреже всичката болна плът, която наблюдаваше. По — специално и конкретно — плътта, пораждаща цепнатини и пукнатини.

И още по-специално би се позанимавал с Елиса Робледо. Не беше го казал пред никого, нито дори пред самия себе си.

Ала знаеше какво ще направи.

Неочаквано екранът се изпълни с планински зъбери. Харисън за миг помисли, че Всевишният го наказва заради злите му помисли.

— Смущения в предаването — каза мъжът вляво, като раздвижи парчето шоколад. Може би няма покритие.

Харисън почти не обърна внимание на това, че не можеше да вижда, нито да чува. Учените, включително и Елиса, вече представляваха само мъждива светлинка на личния му небосклон. Имаше планове и щеше да ги осъществи в подходящия момент. Сега искаше да се концентрира върху последната задача за тази нощ.

Бланес се готвеше да продължи да говори, когато нещо го прекъсна.

— Самолетът на професор Зилберг ще кацне след десет минути — оповести Картър, като влезе в стаята и затвори вратата след себе си.

Това нахълтване възмути Елиса и тя подскочи от стола си.

— Изчезвайте, чувате ли? — изстреля. — Не ви ли е достатъчно, че ни подслушвате с микрофони? Искаме да разговаряме насаме. Махнете се веднъж завинаги!

Зад гърба си дочу шум от разместени столове и увещания да се успокои — говореха ѝ Виктор и Бланес. Ала тя беше стигнала до точка, от която нямаше връщане назад. Втренченият поглед на Картър и тялото му, подобно на парче гранит, заковано пред нея, ѝ се струваха символични — точна метафора на безсилието ѝ пред събитията. Застана на няколко сантиметра разстояние от него. Беше по-висока, но

когато го побутна, чувството, което изпита, бе като да се опитваше да отмести тухлена стена.

— Не ме ли чувате? Не разбирате ли английски? Изчезвайте вие и шефът ви, да ви няма тук!

Без да обръща внимание на Елиса, Картър погледна Бланес и кимна.

Включих честотните инхибитори. Харисън тръгна за летището и вече не може да ни вижда и чува.

— Отлично — отвърна Бланес.

Погледът на Елиса се местеше в недоумение от единия към другия, без да разбира диалога им. Тогава Бланес каза:

— Елиса, Картър тайно ни помага от години насам. Той е нашият източник на информация в „Игъл“, той ни предостави копия от аутопсиите и всички доказателства, с които разполагаме... Дватамата с него подготвихме тази среща.

[1] Здрав и лек материал, използван като армиращо влакно. — Б.пр. ↑

— Уби всичките ми хора. Онези от Нуева Нелсон. Бяха петима, нали ги помните? Смърт, от която кръвта ти се вледенява, подобна на гибелта на вашите колеги, с тази разлика, че те не бяха толкова известни като тях, нали, професоре? Те не бяха... „блестящи учени“.

Картър направи пауза. За миг като че ли някаква завеса падна пред светлите му очи, но в миг стоманените части на лицето му отново заеха местата си и всичко отмина. Той продължи с безизразен глас:

— Мендес и Ли ги затри с експлозията в склада, но аутопсията показва, че преди това се е позабавлявал с Мендес... Йорк беше убит преди три години, в същия ден с професор Крейг, в една военна база в Хърватия. Бергети и Стивънсън ги накълца миналия понеделник, няколко часа преди да ликвидира Марини. Бергети беше в отпуск по болест заради психическо разстройство и е бил насечен в дома си — жена му се хвърлила от прозореца, като видяла трупа. Стивънсън го разчленил в лодка наред Червено море десет минути по-късно, по време на рутинна мисия. Никой не видял как се случило. Един миг — и ето ти го разфасован... Подозренията ми се зародиха, когато узнах за смъртта на Йорк. В „Игъл“ не ми разказаха за нея, осведомих се по собствени пътища... Тогава реших да сътруднича с професор Бланес...

— Разбираш ли сега, Елиса, че не е имало никакво предателство? — намеси се Бланес. — Бяхме го подготвили по този начин. Ако Картър не беше информирал „Игъл“ за нашата среща, всички щяхме сега да пътуваме за „Имния“, и то дрогирани. Но той ги убеди, че е за предпочитане първо да чуят какво имаме да си кажем... Всъщност той ни помага от няколко години. Организира не само тази среща, но и предишната. Спомняш ли си музикалното съобщение?

Елиса кимна — сега разбираше как се бе появило това послание, така нетипично за компютърните умения на Бланес.

— Трябва да ви поясня нещо — каза Картър. — Вие ми харесвате точно толкова, колкото и аз на вас, тоест никак. Но ако трябва да избирам между вас и „Игъл“, предпочитам вас... А ако трябва да избира между него и вас, пак се спирам на вас — добави. — Нямам

представа кой или какво, мамка му, е това, но то изпрати на оня свят всичките ми хора, а сега, предполагам, ще дойде за мен.

— Изтребва всички, които бяхме на острова преди десет години... — прошепна Жаклин. — Всички.

— И вие ли *го виждате*? — попита Елиса разтреперана.

— Разбира се, че *го виждам*. В сънищата си, както и вие. — След кратка пауза се поправи и гласът му незабележимо трепна: — Тоест не, не *го виждам*: затварям очи, щом се появи. — Отдръпна се от Елиса и разхлаби възела на вратовръзката си, докато говореше. — От „Игъл“ ви лъжат. Няма намерение да ви помогнат. Всъщност очакват поредната смърт... Мисля, че целта им е да ни изучават, да разберат какво се случва, когато *онова нещо* избере следващия в списъка. Мен също ме подложиха на различни прегледи в „Имния“, но все още ми се доверяват, а това, естествено, е предимство. Така че, допада ви или не, вие не сте четирима, като броим и Зилберг, а петима. Ще трябва да ме включите в плановете си.

— Шестима.

Погледите се преместиха към Виктор, който изглеждаше също толкова, ако не и по-изненадан от останалите от собственото си изявление.

— Аз... — Поколеба се, преглътна слюнката си, пое дълбоко въздух и успя да вложи в думите си неочаквана сила. — Ще трябва да включите и мен.

— Всичко ли му разказахте? — попита Картър, сякаш не беше напълно убеден в достоверността на неговото присъединяване.

— Почти всичко — каза Бланес.

Картър си позволи да разтегне устни.

— Тогава използвайте времето, професоре. Така или иначе, трябва да изчакаме Зилберг.

— Нямам търпение да дойде — призна Бланес. — Документите, които носи, са ключът към загадката.

— За какво говориш? — попита Елиса.

— В тях се намира обяснението на случващото се с нас.

Жаклин направи стъпка напред. В гласа ѝ отново се усети тревожност.

— Давид, кажи ми само едно нещо: *той* съществува ли? Действително ли го има, или е колективно видение... халюцинация?

— Още не знаем какво точно представлява, Жаклин, но е реален. В „Игъл“ знаят това. Той е напълно реално същество. — Изглежда ги така, сякаш правеше преглед на единствените оцелели от страшно бедствие. В очите му Елиса забеляза пламъчето на страха. — В „Игъл“ го наричат „Зигзаг“ по името на проекта.

Може би за пръв път в живота си Райнхард Зилберг мислеше за самия себе си.

Онези, които го познаваха, знаеха добре, че той е по-скоро алтруист и всеотдаен човек. Когато брат му Ото, с пет години по-голям от него, директор на фирма за оптически уреди в Берлин, му се бе обади няколко дни по-рано, за да му съобщи, че са му открили рак с невъзможно за произнасяне име, Зилберг поговори с Берта, поиска отпуск от университета и се премести при Ото. В продължение на една година се грижи за него и го подкрепя, докато той почина. Два месеца по-късно стегна куфара и замина за Нуева Нелсон. Бяха трудни времена, с жестоки изпитания за чувствата му; през онези дни той смяташе, че проектът Зигзаг е прекрасна награда, която Бог му прещаше с безкрайно милосърдие, за да смекчи трагедията от случилото се с неговия брат.

Сега мислеше по съвсем различен начин.

Със сигурност можеше да се каже, че преди нещата да бяха стигнали дотук, Зилберг никога не се беше страхувал от онова, което можеше да му се случи. Не защото притежаваше някаква особена храброст, а заради това, което Берта наричаше „въпрос на жлези“. Страданието на неговите близки му причиняваше по-голяма болка, отколкото неговото собствено — просто така беше устроен. „Ако някой от нас двамата трябва да боледува, по-добре да е Райнхард — обичаше да казва жена му. — Болна ли съм аз, разболява се и той, и то дори по-тежко от мен.“

Толкова те обичам, Берта... Мисълта за нея извика образа ѝ в съзнанието му: за чуждите очи тя може би вече не беше онова закръглено, но едновременно с това стройно момиче, с което се беше запознал в университета преди почти половин век. Въпреки че нямаха деца, трийсет години щастлив брак го бяха накарали да повярва, че

единственият рай на земята, единственият, заслужаващ това име, бе животът с любимия човек.

Въпреки това в един момент тази хармония едва не бе рухнала. Преди години, ужасен от сънищата си, Зилберг, воден от същото чувство, което го беше подтикнало да се премести да живее при брат си, взе решение да си тръгне от любов към жена си.

Опакова нещата си и се пренесе в малката им гарсонiera близо до университета, която даваха под наем на студенти. Не можеше да живее с нея, тъй като всяка нощ се страхуваше, че ще се събуди и ще установи, че ѝ е причинил всичко онова, което му се явяваше в гротескните му видения... Пред Берта беше изтъкнал различни доводи — необходимост да види нещата „от разстояние“, разстроени нерви. Но нейното здраве се разклати и тя преобърна земята и небето, за да накара Зилберг да се върне при нея. Той отстъпи накрая, въпреки че страховете му нараснаха още повече.

Този следобед се беше сбогувал с Берта. Не искаше нищо от онова, което можеше да му се случи оттук нататък, каквото и да беше то, да го изненада с нея. Не беше я прегърнал много силно, но бе обгърнал тялото ѝ и я беше погалил по гърба, който толкова я мъчеше напоследък, казвайки ѝ, че се е появил „нов проект“ и той трябва да участва. Щеше да замине за няколко дни. Не скри, че отива на среща с Давид Бланес в Мадрид — знаеше, че в „Игъл“ вече са научили и ако излъжеше жена си, я излагаше на риск да я разпитват.

Разбира се, не ѝ разказа цялата истина, тъй като в Мадрид Бланес, Той и останалите от екипа трябваше да вземат драстични решения. Знаеше, че ще мине много време, докато пак види жена си (ако изобщо я видеше *отново*) и затова краткото сбогуване беше толкова важно за него.

Но в този момент той дори не мислеше за Берта. Изпитваше ужас *за себе си*, за собствения си живот, за бъдещето. Беше изплашен като малко дете на дъното на дълбок кладенец.

В куфарчето в багажника се намираще причината за неговия ужас.

Летеше в частен джет „Нортуинд“ със скорост петстотин и двайсет километра в час, в седемместна кабина, дълга дванайсет метра, която миришеше на кожа, метал и на ново. Другите двама единствени пътници, седнали срещу него, бяха хората, изпратени от

„Игъл“, за да го придружат от малкия му кабинет във Факултета по физика на Техническият университет в Берлин, в Шарлотенбург. Зилберг оглавяваше от години катедра, чието наименование изискваше истински пространствени жонгльорски умения за изработване на визитните му картички: Philosophie, Wissenschaftstheorie, Wissenschafts und Technikgeschichte^[1]. Катедрата принадлежеше към Факултета по хуманитарни науки, тъй като се занимаваше с изучаване на философията на науката, но в качеството си на теоретичен физик, освен историк и философ, той разполагаше и с работна база във Факултета по физика. Там беше довършил четенето и формулирането на изводите, които бе разработвал през целия ден и които се намираха под капака на куфарчето...

Зилберг беше очаквал пристигането на хората от „Игъл“, но въпреки това се престори на изненадан. Обясниха му, че са определени да го охраняват до Мадрид. Нямаше да му е нужен закупеният самолетен билет — щеше да пътува в частен джет. Той много добре знаеше причината за тази „златна клетка“. Картър вече го беше предупредил, че Харисън ще го задържи на летището и ще му вземе куфарчето. Вярваше, че Картър ще успее да му го върне, но дори и това да не станеше, бе взел мерки изводите му да стигнат до предназначението си...

— Започваме снижаване — съобщи пилотът по високоговорителите.

Провери предпазния колан, все още вгълбен в мислите си. Запита се, и не за пръв път, каква беше причината за това толкова ужасно наказание, което се беше стоварило върху тях. Може би фактът, че бяха нарушили най-строгата забрана, отправена от Бог към човека? След като прогонил Адам от рая. Господ Бог изпратил ангел с огнен меч, за да пази дверите му. *Не можеш да се върнеш — миналото е недостижим за тебе рай.* Въпреки това те се бяха опитали да се върнат в миналото по някакъв начин, макар и само за да надникнат в него. Нима това не беше най-голямото прегрешение? Сцените от Слънчевото езеро и Жената от Йерусалим (сънуваше ги почти всяка нощ от десет години насам) не бяха ли осезаемо доказателство за този гибелен грях? Те, „прокълнати“, воайори в историята, не заслужаваха ли възмездие за наизидание?

Може би да, ала Зигзаг му се струваше прекалено жестоко, ужасно несправедливо наказание.

Зигзаг. Ангелът с огнен меч.

Недоумяваше как можеха да са съвместими свят, създаден от Върховната доброта, и подозренията, които го раздираха. Ако беше прав, ако Зигзаг беше това, което той смяташе, че е, тогава всичко би било много по-лошо, отколкото си представяха. Ако изводите, направени набързо въз основа на документите, които носеше, се окажеха правилни, нищичко не бе в състояние да им помогне — той и останалите „прокълнати“ вървяха неумолимо към гибел.

Докато самолетът кръжеше над нощен Мадрид като огромна бяла птица, Райнхард Зилберг се молеше на Бог, в когото все още вярваше, да е сгрешил в заключенията си.

На Виктор Лопера животът винаги му се бе усмихвал.

Миналото му беше такова, за каквото всеки би могъл да мечтае. Имаше двама братя, които го обичаха, и здрави и любящи родители. Умереността беше общият знаменател на неговото съществуване — в биографията му нямаше големи скърби, нито прекомерни радости, чувствата му не бяха бурни, нито пък вяли; не говореше много, но и нямаше нужда; при все че не беше бунтар, никому не се подчиняваше с охота. Дори да живееше под ботуша на някой тиранин, би бил човек, доста подобен на това, което беше сега. Притежаваше силна способност за адаптация, подобна на тази на хидропонните му растения.

Единствената екстравагантност в живота му беше Рик Валенте. И независимо от това, той представляваше необходим опит по пътя на неговото формиране, или поне на него му се искаше да вижда нещата така.

В крайна сметка беше съгласен с онова изказване на Елиса за Рик в смисъл, че той не бе „дяволско изчадие“, както Виктор мислеше, а хлапак, изоставен от родителите си и презиран от чичо си, изпълнен с интелигентност и амбиция, но и силно жадуващ приятелство и обич. Когато мислеше за Рик, мислеше за противоречива ексцентрична душа, която беше способна силно да се привързва, и това бе проличало след онази прословута разправия на брега на реката заради Кели Грѐм; Рик

беше търсач на удоволствия, който, погледнат от разстояние, си оставаше невинен любител на самотните оргазми, подпомогнати от списания, снимки и филми... Личност, във всички случаи нестандартна за възрастните, но привлекателна и дори възпитателна за всяко дете. Стигаше до извода, че приятелството с Рик Валенте го бе научило на повече неща от живота, отколкото знанията, които много учебници по физика и множество преподаватели му бяха дали, защото да си приятел с дявола беше особено полезно за такива като него, които се мъчеха да се научат да устояват на изкушенията.

Неоспоримо доказателство за това бе, че когато порасна достатъчно, за да се откъсне от орбитата на това самотно, озлобено и гениално момче, той не се поколеба да го направи. Спомените за споделените лудории му се струваха просто стъпала в духовното му израстване. Настъпил беше часът на истината и той бе поел по собствен път, докато Валенте продължи със своите недотам тайни перверзни.

Така или иначе, сумата на живота му винаги бе положително число, дори с променливата Валенте, присъстваща като събирателно в общия сбор.

До тази нощ.

Помъчеше ли се да си спомни подред всичко изживяно през тази неповторима нощ, го обземаше желание да се разсмее — жената, към която изпитваше най-силно възхищение (и любов), му беше разказала невероятна история; после някакви непознати го бяха измъкнали насила от колата му, бяха го отвели в къща извън града и го бяха подложили на разпит, мятайки му заплашителни погледи; а сега един Давид Бланес, с тъмни кръгове под очите, брадясал и вероятно луд, искаше от него да повярва в невъзможното. Това бяха прекалено големи числа за аритметиката на ума му.

Единственото, което знаеше с положителност, бе, че е тук, за да им помогне, най-вече на Елиса, и че щеше да се постарее да го направи по най-добрия възможен начин.

Въпреки растящия страх, който го обземаше.

— Казваш, че има още по-странни неща — проговори.

Бланес кимна.

— Мумифицирането. Би ли обяснила, Жаклин?

— Един труп може да се превърне в мумия по естествен или изкуствен начин — каза Жаклин. — Изкуственият се е прилагал в Египет и всички знаем в какво се състои той. Ала природата също може да мумифицира. Например в извънредно сухи места с голяма циркулация на въздух се поражда бързо изпаряване на течностите в организма и това възпрепятства действието на бактериите. Но останките от Черил, Колин и Надя са били мумифицирани вследствие на процеси, различни от всички познати досега. Не се наблюдава изсушаване, нито типичните промени в околната среда, нито пък е изтекло необходимото време, за да настъпят такива. Има и други противоречия: химическата автолиза например, причинявана от смъртта на собствените ни клетки, като че ли се е получила, но това не важи за последващата дейност на бактериите.

— Пълното отсъствие на бактериално разлагане е необичайно... Сякаш... Сякаш са прекарали дълго време затворени на място без никакъв контакт с атмосферата. Това е необяснимо, като се има предвид датирането *post mortem*. Нарекоха я „асептична идиопатична мумификация“.

— Знаем как са я нарекли — намеси се Картър на завален, но разбираем испански. (Елиса не знаеше, че говори нейния език). Беше се облегал на стената със скръстени ръце, сякаш чакаше да го предизвикат на бой. — Нарекоха я „Ако някой има шибана представа какво е това, да каже“.

— Точно това е значението на „идиопатична“ — обясни Жаклин.

— А то какво показва? — попита Виктор.

Бланес взе думата.

— Преди всичко, че моментът, за който се предполага, че са били извършени убийствата, не съответства на момента, в който смъртта на жертвите действително е настъпила. Крейг и Надя са убити за по-малко от половин час, но според анализите телата им би трябвало да са били мъртви от месеци. Наблягам: телата им. Нито намерените късове от дрехи, нито предметите около тях показват същите признаци на развала или изминало време, включително и бактериите по кожата им — отгук и отсъствието на гниене, за което спомена Жаклин.

Настъпи мълчание. Всички глави се обърнаха към Виктор, който вдигна вежди.

— Това е невъзможно — каза.

— Знаем, но има още нещо — възрази Бланес. — Друго обстоятелство, общо за всички случаи, е спирането на тока. Тоест не само на електрическия ток — на *енергията*. Лампите с батерии се изчерпват, моторите преустановяват работата си... Помощният генератор на станцията например не се е включил точно по тази причина. А с хеликоптера, който както си е летял, се е стоварил върху склада, предизвиквайки експлозията, се е случило същото — неочаквано двигателят му е престанал да работи точно в момента, когато е спрял токът в бунгалото. Това съвпада със смъртта на Мендес. Същото става и в склада при смъртта на Рос, и в домовете на Крейг и Надя. Понякога прекъсването на тока обхваща обширни зони, но епицентърът винаги е на мястото на убийството...

— Може да става дума за свръхнатоварване. — Умът на физика Виктор Лопера се беше задействал. Нямаше никакво желание да се специализира в трупове, но станеше ли дума за електронни мрежи, той плуваше в „собствени води“. — Понякога свръхнатоварванията изсмукват цялата енергия от дадена система.

— Нима и на батериите на фенер, който не е включен към общата мрежа?

— Трябва да призная, че това наистина е много странно.

— Така е — съгласи се Бланес, — но все пак ни помага да установим отправна точка. Зигзаг и прекъсването в електрозахранването по някакъв начин са свързани. Човек би казал, че Зигзаг се нуждае от тях, за да действа.

— Мракът — каза Жаклин. — *Той* идва с мрака.

Това изречение като че ли изпълни всички с ужас. Елиса забеляза, че всички насочиха погледи към запалената лампа на масата. Реши да наруши дълбокото мълчание.

— Добре, Зигзаг предизвиква прекъсване на енергията, но това не обяснява какво точно ни... — Приглади коса в гневен жест. — Ни измъчва и убива от години...

— Вече казах, че окончателният извод ще ни бъде поднесен от Райнхард, но мога отсега да ви кажа: Зигзаг не е никакво свръхестествено същество, никакъв дявол... Той е творение на физиката. Става дума за доказуем, научен факт, който Рик Валенте е *породил* по някакъв начин на Нуева Нелсон. — Насред вцепенението, с

което това изявление бе прието, Бланес добави нещо още по-странно: — Възможно е дори самият Валенте да е *Зигзаг*.

— Какво? — Виктор изгледа всички преbledнял. — Но... Но нали Рик е умрял...

Картър застана пред тях със скръстени ръце.

— Това бе една от многото лъжи на „Игъл“, най-простата. Така и не бяха открити доказателства за виновността на Валенте и още по-малко за неговата смърт, но те решиха да хвърлят върху него вината за убийствата на острова, за да попречат да бъдат задавани въпроси. Родителите му погребяха празен ковчег.

Елиса наблюдаваше Картър онемяла. Картър добави:

— Иначе казано, в измеренията на земния свят Валенте продължава да е в неизвестност.

Чуваше бучене, усещаше иглички да пълзят в корема му и съвсем леко замайване от наклона. Разликата в налягането беше предизвикала заглъхване в слуховите му канали и свиване на тъпанчетата. Светлините на кабината, намалени на минимум заради приземяването, създаваха златиста, хладна атмосфера. Усещанията му бяха характерни за всеки пътник на готвещ се за кацане самолет.

Изведнъж високоговорителите се активираха...

— След десет минути ще се приземим.

Мъжът срещу него спря да говори със спътника си и погледна през прозореца. Зилберг направи същото. Видя мрак, осеян със светлинки някъде долу. Беше посещавал Мадрид няколко пъти и обичаше този малък голям град. Запретна ръкава на самото си, за да погледне часовника — беше 2:30 сутринта на 12 март, четвъртък. Представи си всичко, което щеше да се случи след оповестените десет минути — самолетът щеше да се приземи, хората на „Игъл“ щяха да го отведаат в къщата и оттам заедно с другите щеше да бъде откаран в базата в Егейско море... или кой знае на кое друго отдалечено място. С Картър трябваше да разучат плана за бягство. Само ако избягаха от ръцете на „Игъл“, можеха да разработят метод за противопоставяне на *истинската* заплаха.

Но какъв можеше да е този метод? Зилберг не знаеше. Избърса потта с ръкава на самото си и усети потракването на колесарите, които

се спуснаха.

Един от мъжете се наведе към него.

— Професоре, знаете ли кой е...?

Това беше последното, което успя да чуе.

Насред въпроса светлините угаснаха.

— Ей — каза Зилберг. Чу собствения си глас, докато изричаше това.

Отговор не последва.

Спря да чува и бръмченето на мощните двигатели на „Нортуинда“. Беше престанал да усеща и замайването от снижаването.

За миг си помисли, че е умрял. Или, че е получил мозъчен кръвоизлив и му е останало мъничко съзнание, което бавно щеше да угасне в мрака. Ала току-що бе използвал гласа си и го беше чул. Освен това — сега го осъзна — усещаше страничните облегалки на седалката, предпазният колан продължаваше да го придържа и почти долавяше смътните очертания на кабината в тъмнината. Но всичко около него се беше превърнало в покой и тишина. Как бе възможно това?

Хората от „Игъл“ сигурно бяха на две крачки разстояние. Спомняше си до най-малката подробност и двамата — онзи вдясно беше по-висок, с изсечени черти, с бакенбарди до средата на бузите; съседът му отляво беше рус, як, със сини очи и силно изразена вдлъбнатина над горната устна. Какво ли не би дал Зилберг в този момент, за да ги зърне отново или поне да ги чуе. Но мракът пред него беше непрогледен.

Или пък не.

Огледа се. На няколко метра вдясно от него, там, където би трябвало да се намира стената на кабината, се виждаше лека светлинка. До този момент не беше я забелязал. Втренчи се в нея. Запита се какво ли можеше да бъде. *Дупка в бронята?* Мълчалива и смътна светлинка. *Божият дух, реещ се над водата.* Нищото. Философи и геолози се бяха мъчили през вековете да разгадаят онова, което в този момент очите му обхващаха с един поглед.

Като дете библейските четива бяха карали Зилберг да се пита какво ли изпитва човек при вида на някакво чудо — отдръпващо се море, застинало слънце, крепостни стени, рухващи под звуците на

тромпети, възкръсващ труп и езеро, закrotило се в бурята подобно на чаршаф под опитни ръце. Какви ли са били героите в тези чудеса?

Вече знаеше какво изпитва човек. Ала това чудо не беше от Бога.

Изведнъж разбра значението на светлинката, както и на всичко край себе си.

Зигзаг. Ангелът с огнен меч.

Знаеше го от самото начало, но отказваше да го приеме. Беше прекалено ужасяващо.

Значи това е то. Дори и в самолет.

Размърда лявата си ръка и докосна закопчалката на предпазния колан, но не успя да я отвори — сякаш езикът и процепът се бяха слели в едно. Отчаян, той се дръпна напред и ремъкът се заби в плътта му (като че ли нямаше дрехи на гърба си) и го накара да извие от болка, но коланът не се разкопча.

Не можеше да стане. Но не това бе най-лошото.

Най-лошото бе усещането, че не е сам.

Това усещане беше вцепеняващо наред тишината в тази вечна нощ. Беше повече от истинско усещане, то бе *увереност*, че има *нещо* или *някой* в дъното на кабината зад него, където бяха последните редове седалки и тоалетните. Погледна над рамото си, но невъзможността да помръдне глава, седалката, която му пречеше, и липсата на светлина не му позволиха да види нищо.

При все това беше сигурен, че *присъствието* е напълно действително. И че приближава.

Приближаваше по централната пътека.

Зигзаг. Ангелът с...

Внезапно загуби цялото спокойствие, което дотогава успяваше да запази. Мъчителна паника го завладя. Нищо, нито споменът за Берта, нито всичко прочетено, нито огромната му култура, нито многото или малко смелост му помогнаха да понесе този миг на абсолютен ужас. Той трепереше и стенеше. Заплака. Бореше се като обладан с предпазния колан. Помисли, че ще полудее, но това не се случи. Стори му се, че лудостта не настъпва така мигновено, както тревогата. По-лесно беше да се отреже крайник, да се изтръгнат вътрешности или да се откъсне живо месо, отколкото да се отнеме разумът от здрав

разсъдък, си каза. Прозря, че е осъден да запази разсъдливостта си до края.

Но грешеше.

Разбра това миг по-късно.

Имаше неща, способни да изтръгнат разума от здравия ум.

Нощта изглеждаше някак крехка. Обгърната с лек черен тюл, осеян с дребни светлини. Заострената муцуна на „Нортуинда“ я проряза като леден нож. Тоновете тегло натиснаха хидравличните амортизатори, докато спирачките задържаха страхотния устрем и машината оглушително продължи да реве.

Харисън не изчака тя да спре. Отдръпна се от служителя на летището и посочи с глава микробуса, спрян на подстъпа към терминал три. Хората му се качиха — експедитивно и мълчаливо; последният затвори вратата и микробусът се плъзна, без да бърза, към самолета. В този ранен утринен час нямаше почти никакви пътнически и олет и затова нямаше основания да се притесняват от каквито и да било усложнения. Току-що беше получил информация от пилотите — пътуването бе завършило без инциденти. Каза си, че първата част от неговата задача — да събере всички учени — беше приключила.

Обърна се към доверения си асистент, седнал до него.

— Не желая оръжие, нито насилие. Ако сега не ни даде куфарчето си, няма да му го отнемаме. Ще имаме време за това, когато пристигнем в къщата. На първо място трябва да спечелим доверието му.

Микробусът спря и мъжете слязоха. Вятърът, който приглаждаше тревата по пистите, разроши снежнобялата коса на Харисън. Стълбата беше поставена, но вратата на самолета не се отваряше. *Какво ли чакат?*

— Прозорците... — посочи довереният му сътрудник.

За момент Харисън не разбра какво иска да му каже.

Тогава отново погледна самолета и проумя.

С изключение на стъклото на пилотската кабина, петте кръгли прозорчета отстрани на луксозния „Нортуинд“ като че ли бяха боядисани в черно. Не беше запомнил този модел да е с опушени стъкла. Какво ли правеха пътниците на тъмно?

Внезапно прозорчетата се осветиха с лекотата, с която и падащата вечер се събуждат лампите на самотна уличка. Светлината се местеше от едната към другата страна — без съмнение някой движеше фенер в кабината. Но най-странното беше *цветът* на тази светлина.

Червено. Мръсночервено, неравномерно обагрено.

А може би този ефект се дължеше на петната по стъклата от вътрешната страна.

Тръпки, надигнали се от дълбините на Харисън, го приковаха към земята. За миг като че ли времето спря.

— Влезте... в този самолет... — изрече, ала като че ли никой не го чу. Пое си дъх и събра сили подобно на генерал, обръщащ се към разбитата си войска пред лицето на неизбежно поражение: — *Влезте в проклетия самолет!* Стори му се, че крещи в свят от парализирани хора.

[1] Философия, наукознание, история на науката и на техниката (нем.). — Б.пр. ↑

— Серджо Марини планира всичко. Познаваше рисковете толкова добре, колкото мен, но имаше... — Бланес се замисли за миг, като че ли търсеше точната дума. — Може би у него имаше повече любопитство. Струва ми се, че веднъж вече ти казах, Елиса, че „Игъл“ искаха да провеждаме експерименти с близкото минало, но аз отказвах. Серджо не беше съгласен с мен и като видя, че не може да ме убеди, се престори на победен. Предполагам, че съм им трябвал за проекта и затова той е бил принуден да се преструва пред мен, но зад гърба ми е говорил с Колин. Той беше млад гениален физик, беше проектирал Сюзън и искаше да изпъкне. „Това е нашият шанс, Колин“, така му е казал вероятно. Започнали са да обмислят как да действат така, че аз да не разбера, и им хрумнала велика идея: защо да не използват някой от студентите? Избрали Рик Валенте. Той е бил идеален за целта — блестящ студент, изпълнен с амбиции; Колин го е познавал от Оксфорд. Отначало сигурно са му възлагали дребни неща — да се обучава да работи с ускорителя и компютрите... По-късно му дали по-специфични указания. Той се е упражнявал всяка нощ. Картър и хората му са знаели и са го закриляли.

— Шумовете, които чувах по коридора... — прошепна Елиса. — Онази сянка...

— Бил е Рик. Направил е дори нещо повече, което изненадало Марини и Колин: започнал връзка с Розалин Рейтер, за да може, ако го хванат да снове нощем из бараките, да решат, че я е посещавал.

Спомените на Елиса се насочиха към стаята в Нуева Нелсон: отново чу стъпките и видя сянката да се плъзга зад шпионката на вратата. Ето го и Рик Валенте, който я наблюдава с презрителна усмивка. Това, което сега бе научила, се връзваше перфектно с онзи Рик, когото беше познавала: амбиция и жажда да се открие дори и пред Бланес... Всичко това беше характерно за него така, както и циничната злоупотреба с чувствата на Розалин. Но какви точно неща бе вършил по време на нощните експерименти? Как се бяха получили

тези сънища и видения? По какъв начин Рик беше преобърнал до такава степен живота на всички?

Жаклин като че ли прочете мислите ѝ. Вдигна глава и попита:

— Но какво е правел Рик, за да се случи всичко това...?

— Всяко нещо с времето си, Жаклин — отвърна Бланес. — Все още не знаем какво точно е правил, но ще ви разкажа това, което ние с Райнхард подозираме, че се е случило през нощта на 1 октомври 2005 година. Нощта, в която загина Розалин, а Рик изчезна.

Отново бяха насядали край масата (лампата приличаше на остров от светлина в средата ѝ). Бяха изморени и гладни (през последните часове бяха пили единствено вода), но Елиса не мислеше за нищо друго и цялото ѝ внимание бе насочено към разказа на Бланес. Предполагаше, че адреналинът ѝ се покачва все повече и повече, и по всяка вероятност това се отнасяше и за останалите, включително и за клетия Виктор. В това време Картър влизаше и излизаше, търсеха го по телефона и изпращаше съобщения. Беше поискал документ за самоличност на Виктор, обяснявайки му, че ще му трябва фалшив паспорт, ако реши да ги придружи. Сега разговаряше с някого отвън. Елиса не можеше да го чуе.

— Ако си спомняте — продължи Бланес, — през въпросната вечер ни забраниха да използваме електронни уреди заради бурята. Никой не трябваше да ходи в залата за управление и да включва машините. Предполагам, че Рик си е казал, че рядко ще му се удаде подобра възможност за експериментиране, без никой да го притеснява. Не е казал дори на Марини и Крейг. Станал е и е нагласил възглавницата и раницата в леглото, както обикновено, за да симулира, че спи. Но се е случило нещо, което той не е предвидил. Тоест две неща. Първото (така предполагаме, но нямаме конкретни доказателства) е, че Розалин посред нощ е отишла в стаята му, за да разговарят; от няколко дни той не криел, че ѝ се е наситил и тя се е чувствала отчаяна. Когато понечила да го събуди, разкрила измамата, поискала да разбере какво става и започнала да го търси из цялата станция. Може да са се срещнали в залата за управление, а може тя да е отишла там, когато той вече си е бил тръгнал. Както и да е, тогава се случило *второто нещо* — това, което трябва да разберем, онова особено нещо, което Рик е направил (може да е дело на Розалин, но се съмнявам, тя чисто и просто е станала жертва на последствията), онази

грешка... Останалото са догадки — появил се е Зигзаг и е убил Розалин, а Рик е изчезнал. — След кратка пауза Бланес продължи: — Марини и Крейг по-късно заличили следите от работата на ускорителя, за да не заподозрем ние нещо, а може и спирането на тока да ги е заличило, не съм сигурен. Това, което е сигурно, е че Марини е запазил тайно копие от експериментите на Рик, както и от своите собствени опити. Дори „Игъл“ не са знаели за съществуването на тези копия. Специалистите ни разпитваха, като преди това ни дрогираха, но Картър твърди, че няма дрога, която да те принуди да признаеш нещо, което искаш да скриеш, освен ако въпросите не бъдат съвсем точно зададени. Съществуването на подобен архив им е убягнало. Серджо е продължил да ги пази, защото е започнал да подозира, че случилото се е свързано по някакъв начин с експериментите на Рик, въпреки че вероятно не е бил сигурен в това до смъртта на Колин. Той пръв от нас научи (това доказва, че е бил нащрек). А спомняте ли си колко нервен беше в базата на „Игъл“ и как молеше за закрила?

— Кучи син — възкликна Жаклин. — Разголеният под блузката корем и гърдите й мърдаха, докато тя гневно говореше: — Кучият му...

— Не че искам да го оневиня — прошепна Бланес след дълго и напрегнато мълчание, — но предполагам, че това, което Серджо е преживял, е било по-страшно, отколкото при всички нас, защото той е вярвал, че знае как е започнало това...

— Не смей да го съжаляваш. — Жаклин говореше пресежливо, с леден глас. — Да не си посмял, Давид...

Физикът обърна към Жаклин притворените си клепачи.

— Ако Зигзаг е възникнал поради човешка грешка, Жаклин — изрече той бавно, — всички заслужаваме състрадание. Така или иначе, Серджо е запазил архивите в USB запамятаващо устройство, скрито в дома му в Милано. През последните три години Картър го подозирал. Изпращал няколко пъти професионалисти да претърсват дома му, но нищо не открили. Не се осмелил да опита отново — рисковано е било „Игъл“ да не заподозрат двойната му игра. Но вчера, при новината за убийството на Марини, той се възползвал от случая, за да претърси с екип от свои хора. Намерил устройството в двойното дъно на една от онези вълшебни кутийки, които Марини използваше за любимите си фокуси, и изпратил архивите на Райнхард. Аз трябваше да дойда в Мадрид и да подготвя нашата среща, така се бяхме разбрали. Зилберг

единствен е проучвал архивите през цялата нощ и днес. Заключениеята му пътуват сега с него. Затова е толкова важно да ги спасим.

— Но Харисън е в течение — отбеляза Елиса.

— Беше необходимо да му се каже, за да не заподозре. Самият Картър му каза, хвърляйки обаче вината върху Марини, който уж ни бил изпратил тези документи от страх. Знае, че Харисън ще конфискува архивите, но той ще се постарее да ги вземе отново.

— И после?

— Ще избягаме. Картър е изготвил план за бягство: първо ще отидем в Цюрих и оттам — където той реши. Ще се крием, докато търсим начин да... решим проблема със Зигзаг.

Тези думи накараха Елиса да стисне устни. *Да, това е „проблем“.* Погледни ни двете. Погледни как изглеждаме, погледни в какво сме се превърнали Жаклин и аз — страхливи мишки, които само гледат как да се напудрят и треперят с надеждата, че проблемът ще се смиле да им подари още една вечер живот. Не можеше да не мисли, че Бланес, Зилберг и Картър вероятно също изпитват ужас, ала те не бяха изживели и една трета от гадостите, които те преглъщаха с тонове всеки ден.

Изправи се на стола и заговори с енергичността, присъща за нея, когато вземаше някакво решение.

— Не, Давид. Не можем да избягаме и ти го знаеш. Трябва да се върнем. — Тя като че ли седеше на масата заедно с няколко захвърлени кукли, които в този момент нечии ръце задвижиха — глави, жестове, тела в движение. Добави: — В Нуева Нелсон. Това е нашият единствен шанс. Щом Рик е отключил всичко това там, само там ще можем... Как каза? „Да решим проблема.“

— Да се върнем на острова? — Бланес смръщи вежди.

— Не! — Жаклин Клисо от шепот превърна тази дума във вик. Изправи се на крака. Ръстът ѝ беше внушителен, а черните точета я извисяваха още повече. Гримираните ѝ очи святкаха от болка в полумрака на стаята. — Никога няма да се върна на онзи остров! Никога! Не се и надявай!

— А какво предлагаш тогава? — попита Елиса почти умолително.

— Да се скрием. Да избягаме и да се скрием някъде!

— И междуременно да чакаме Зигзаг да набележи поредната жертва?

— Нищо и никой не е в състояние да ме накара да се върна на онзи остров, Елиса! — Под бухналите ѝ боядисани в яркочервено и сресани назад коси и под белезникавия слой грим изражението и тонът на Жаклин бяха станали заплашителни. — Там... се превърнах в това, което съм сега! Там...! — изръмжа. — Там *това* нахлу в живота ми! Няма да се върна!... Няма да се върна... *дори и ТОЙ да пожелае...!*

Спря рязко, сякаш внезапно осъзна какво бе изрекла.

— Жаклин... — промълви Бланес.

— Не съм човек! — С лице, изкривено в ужасна гримаса, палеонтоложката докосна косите си с ръка така, сякаш искаше да ги изтръгне. — Аз не съм живо същество! Аз съм болна вещ! Заразена! Заразих се там! Нищо няма да ме накара да се върна! Нищо! — Беше вдигнала ръце като лапи, готови да я защитят от физическа атака. Панталонът ѝ, предизвикателно плитък, бе впит в ханша ѝ. Видът ѝ беше едновременно чувствен и потискащ.

С нейния вик нещо дразнещо, като пяна се изкачи в главата на Елиса. Тя стана и се изправи срещу Жаклин.

— Знаеш ли, Жаклин? Писна ми да слушам как непрекъснато искаш да се изкараш единствената мъченица на това гнусно терзание. Преживяла си трудни години? Добре дошла в клуба. Имала си професия, съпруг и син?

— Нека ти кажа какво имах аз: младост, студентски мечти, бъдеще, целия си живот... Изгубила си самоуважение? Аз изгубих стабилността си, ума си... Продължавам да живея на онзи остров всяка нощ. — Очите ѝ се напълниха със сълзи. — Дори сега, дори тази вечер след всичко, което вече знам, нещо в мен ме укорява, че не съм в стаята си, облечена като уличница, сънуваща, че се подчинявам на противните му желания, поболяла се от ужас пред идването му и отвратена от самата себе си за това, че съм неспособна да се съпротивлявам... Кълна ти се, че желая да напусна този остров завинаги, Жаклин. Но ако не се върнем там, никога няма да можем да си тръгнем от него. Разбираш ли? — попита нежно. И изведнъж изкрещя грубо: — *Разбираш ли, майната ти, Жаклин?*

— Жаклин, Елиса... — прошепна Бланес. — Не трябва...

Повикът за помирение бе прекъснат неочаквано от отварянето на вратата.

— Заловил е Зилберг.

Няколко минути по-късно, когато успя смислено да възпроизведе този миг, Елиса си каза, че Картър е намерил най-сполучливия термин. *Зигзаг наистина ни залавя. Ние сме неговите жертви.*

Случило се е докато са летели, един от хората ми току-що се обади. Станало е за секунди, малко преди да кацнат, защото пилотите са говорили с охраната и всичко е било наред... Когато се приземили, установили, че няма ток в салона за пътници и влезли с фенери да видят какво става. Двамата от охраната били на земята, плувнали в море от кръв, неузнаваеми, а Зилберг бил разпръснат на парченца из всички седалки. Моят човек не го е видял, но казва, че в самолета приличало на касапница...

— Боже мой, Райнхард... — Бланес тежко се отпусна на стола.

Риданието на Жаклин наруши тишината. Гласът ѝ беше хлипащ, като на малко момиченце. Елиса силно я прегърна, шепнейки ѝ малкото утешителни думи, които ѝ хрумнаха. На свой ред почувства успокояващата ръка на Виктор на рамото си. Стори ѝ се, че никога както в този момент подобно най-обикновено докосване не я беше сближавало толкова с някого. *Ако човек не е изпитал толкова страх, не знае какво е прегръдка, дори и да обича.*

— Добрата новина е, че Зилберг е изпратил документите на сигурния адрес, който му дадох за извънредни обстоятелства. — Картър сновеше напред-назад, прибирайки разни дребни предмети от етажерката, докато говореше. Не преставаше да се суети по работа, откакто бе влязъл в стаята. — Преди да тръгнем, ще ги прехвърля на флаш памет и така ще ги имаме на разположение. — Спря и ги погледна. — Не знам за вас, но аз лично бих обмислил как да изчезна. После ще намеря време за сълзи и сополи.

— Какъв е планът? — попита Бланес почти без глас.

— Сега е към три сутринта. Ще трябва да изчакаме Харисън да си тръгне от летището. Моят човек ще ми съобщи. Ще минат сигурно два-три часа. Ще затвори самолета, ще го сложи в някой хангар на разпореждане на военните и ще си тръгне — няма интерес да вдига шум на гражданско летище.

— Защо трябва да чакаме да се махне?

— Защото отиваме на летището, професоре — отвърна Картър иронично. — Ще летим с нормален полет и предполагам, че не бихте желали старчето да ни изненада, докато ни отвеждат към самолета, нали? Освен това искам да включа за малко скритите камери, за да ви види как си седите тук край масата и да не се нерви. Когато той изчезне, ще тръгнем. Навън има двама души не от нашите, но няма да е трудно да ги затворим в някоя стая и да им вземем мобилните телефони. Така ще спечелим време. Ще вземем самолета на „Луфтханза“ за Цюрих в седем сутринта. Там имам приятели, които могат да ни скрият ма сигурно място. А оттам — ще видим.

Елиса още прегръщаше Жаклин. Изведнъж ѝ заговори тихо, но твърдо.

— Ще приключим с него, Жаклин. Ще му го начукаме веднъж завинаги на този... този... кучи син, каквото и да става... Само там можем да го направим... Съгласна ли си?

Клисо я погледна и кимна. Елиса също кимна към Бланес. Той като че ли се поколеба, но сетне каза:

— Картър, в какво състояние се намира Нуева Нелсон?

— Станцията ли? В много по-добро, отколкото „Игъл“ се опитват да ви го представят. Експлозията в склада не е нанесла много щети на апаратурата и екип от техници поправи ускорителя и поддържа машините през последните години.

— Мислите ли, че можем да се укрием там?

Картър остана загледан в него.

— Мислех, че искате да сте възможно най-далеч от царството на ужасите, професоре. Да не би да сте измислили как да оправите пораженията?

— Може би — каза Бланес.

— Не виждам никакъв проблем. Може да отидем първо и Цюрих и оттам — на острова.

— Има ли охрана?

— Естествено — четири брегови патрула, въоръжени до зъби, и атомна подводница: всички под командването на координатор.

— Кой е този координатор?

За пръв път Картър си позволи да се усмихне.

Нещо се случва. Това е единствената неоспорима мъдрост, която се придобива в този живот. Не е нужно да сме велики учени, за да я прозрем. Чувстваш се добре, но внезапно идва ден, в който здравето ти рухва като замък от карти; планираш нещо много грижливо, но никога не можеш да предвидиш всички извънредни обстоятелства; обмисляш това, което ще стане през следващите четири часа, и само пет минути по-късно твоята прогноза се сгромолясва. *Нещо се случва.*

Харисън имаше трийсетгодишен опит и все още не беше загубил способността си да се изненадва, дори да се учудва. Всъщност нека го кажем направо — да се ужасява. Въпреки всичко, което беше видял дотук, знаеше, че се случват неща, които поставят граница: има по нещо преди и след от всяка страна. „То е като да завали сняг от земята към небето“ — обичаше да казва баща му. Това беше негов оригинален израз: „Да видиш как вали сняг от земята към небето“ — да видиш нещо, което завинаги те променя.

Например вътрешността на онзи „Нортуинд“.

Мислеше за това загърнат в защитното си палто, защитено на свой ред от блиндирания мерцедес, пътуващ с пълна скорост обратно към къщата на Бланес. *Издига се някаква граница, след като си видял определени неща.*

— Не отговаря, господине.

Довереният му сътрудник седеше до него. Харисън го погледна изкосо.

Беше млад мъж с грижливо поддържани черни мустаци и сини очи; имаше семейство и деца, беше предан на професията си, чистокръвен англосаксонец. Човек, пред когото можеше да каже или нареди каквото си пожелае, понеже никога нямаше да оспори решенията му, нито да му зададе неудобни въпроси. Точно затова бе необходимо да го запази... каква беше думата „девствен“? Може би да. Девствено отдалечен от най-опасните неща Харисън беше достатъчно интелигентен, за да разбира това — можеш да позволиш разсъдъкът ти да стигне до умопомрачение, но никога не позволявай то да завладее ръцете ти.

— Да опитам ли отново, господине?

— Колко пъти му звъня?

— Три. Много е странно, господине. А и смущенията на монитора продължават.

Затова не му беше позволил да влезе в онзи самолет. И бе постъпил правилно. *Нека червена завеса скрие от теб тези неща завинаги, момчето ми. Нека никога да не видиш как вали сняг от земята към небето.*

От тримата агенти, които заедно с него бяха влезли в „Нортуинда“, двама бяха откарани в болница с пилотите и охраната. Третият беше в относително добро състояние, въпреки че с успокоителни. Той самият бе понесъл всичко докрай, така както онова с Марини в Милано. Имаше опит: беше обичаен посетител в пъкъла на ужаса.

— Обади се на Макс.

— Опитах, господине, но и той не отговаря.

Зората позлатяваше дърветата, предвещавайки хубав мартенски ден в планините край Мадрид, при все че това ни най-малко не интересуваше Харисън. Чувстваше се изтощен до краен предел от дългите, напрегнати часове на летището, но не можеше да си позволи да отдъхне. Не и докато не решише какво да стори с учените, които бяха останали; с онези чудовища (включително и с преподавателката Робледо), виновни за нещата, които бе видял в „Нортуинда“.

Покрай прозорчето прелетя в противоположната посока някакъв микробус, мрачен и бърз като мислите му.

— Има покритие, господине, и пробвам на всички канали, но...

Харисън премигна. Идеите съвсем не се тълпяха в главата му, но с малкото останали стигна до нещо подобно на извод. *Нито Картър, нито Макс отговарят.*

Случват се неща.

Учените знаеха неща, които не биваше да стават тяхно достояние. Бяха узнали например, как Марини, Крейг и Валенте са сътрудничели в експериментите, които представляваха интерес за „Игъл“. Картър му беше обяснил, че, изплашен от случващото се, Марини е признал всичко на Бланес в личен разговор в Цюрих. Харисън разполагаше с доказателства за тази среща.

Беше му ги предоставил Картър.

Пол Картър. Изряден служител, роден боец, крепост от мускули и мозък, бивш военен, рециклиран в наемник — най-добрата възможна машина. Харисън го познаваше от повече от десет години и смяташе, че знае всичко, което един човек трябва да знае за друг, за да му се

допери. Картър беше воювал (или беше обучавал войници) в Судан, Афганистан и Хаити — неизменно на служба при онзи, който можеше да плати за труда му. По негова препоръка „Игъл“ го беше наел на баснословна цена като координатор на военната част от проекта Зигзаг. Харисън беше разбрал, че Картър се подчинява на едно-единствено правило, на един-единствен етичен кодекс — собствената му сигурност и тази на неговите хора. Това му даваше известна...

Собствената му сигурност и тази на неговите хора.

Харисън се размърда на удобната кожена седалка.

— Нищо не разбирам, господине. Макс каза, че ще остане в къщата с Картър и...

Изведнъж в мрака на съзнанието му просветна. Микробусът.

— Даве — каза на шофьора, без да променя гласа си по интерфона. — Даве, обърни посоката.

— Не ви разбрах, господине?

— Давай обратно. Връщаме се на летището.

Изтичане на мозъци. Нали така се назоваваше тъжното състояние на науката в държави като неговата? Виктор се мъчеше да се разсее с подобни простички игри на думи. *Учените бягат както данъците. Трима испански учени напускат страната и се отправят към Швейцария, подобно на мръсни пари, укривани от властите, за да спасят живота си.* И ето, той беше сега тук, на терминал едно в „Барахас“ и заедно с останалите чакаше Картър да извади бордовите карти на гишето на „Луфтханза“ с онези фалшиви паспорти. Не беше успял дори да се сбогува със семейството си, въпреки че телефонира на Тереса секретарката в катедрата — и я информира, че както той, така и Елиса са пипнали един и същи вирус и излизат за няколко дни в болнични. Лъжата го забавляваше.

Беше почти шест и половина, но в тази част от сградата утрото не се виждаше. Само най-ранобудните (чиновници от двата пола) се суетяха с кожени куфарчета или пък се редяха на опашка пред гишетата. Единственото, кое то свързваше Виктор с тези хора, беше умората: цяла нощ не бе мигнал, слушайки страховити истории за някакъв невидим и садистичен убиец, от когото всички жадуваха да избягат. Беше едновременно ужасен и изтощен. В самолета нямаше

съмнение, че умората щеше да победи страха и той щеше да подремне, но сега се чувстваше така, сякаш са инжектирали във вените му серум с кофеин.

— В този час е вероятно Харисън вече да е разкрил станалото — каза Елиса.

Докато я гледаше, Виктор отново си помисли, че дори изморителната нощ, която бяха прекарали, не беше в състояние да помрачи хубостта ѝ. Каква красива жена. Дългата ѝ гарвановочерна коса, която го оставяше без дъх, се открояваше на фона на прекрасното ѝ лице. Чувстваше се щастлив, че я придружава. Усмивките, които му отправяше, самият факт, че е до нея, го възнаграждаваха стократно. На летището беше студено или може би това беше извинение, за да я прегърне. „Заедно в нещастieto“ беше друг стереотипен израз, подобно на „изтичане на мозъци“. Но изтъркан или не, на Елиса като че ли ѝ действаше успокояващо ръката, обгърнала раменете ѝ.

— Може би — съгласи се Бланес, — но самолетът за Цюрих излита след по-малко от час и Картър ни уверява, че Харисън не знае къде отиваме.

— Можем ли да му се доверим? — попита тя, загледана в широките плещи на Картър, който стоеше пред гишето.

— Той е заинтересован точно толкова, колкото и ние от това бягство, Елиса.

Картър се приближи, показвайки им бордовите карти така, както фокусник показва обратната страна на карта от тестето. Виктор се възхити от таланта му на командир — нямаше нужда да говори, за да тръгнат и да го следват като агънца — Жаклин, чаткайки с токчета.

— Мислите ли, че Харисън вече знае? — попита Бланес, като се огледа.

— Възможно е. — Картър сви рамене. — Но аз добре го познавам и се постарах да предвидя ходовете му. В момента вероятно е още в къщата, объркан, дава заповеди и недоумява какво ли се е случило... Оставих лъжливи следи. Когато успее да реагира, нашият самолет ще е излетял.

Харисън влезе в терминал едно на „Барахас“, без да престава да говори по телефона. Беше действал светкавично, много по-бързо — така смяташе, — отколкото Картър би могъл да предположи.

Неслучайно беше избран за ръководител по сигурността на научните проекти на „Игъл“.

— Бяхте прав, господине — казваше гласът в слушалката. — Току-що чекира четирима души за полета на „Луфтханза“ за Цюрих в седем часа, като използва фалшиви документи. На гишето са го разпознали. Прекрасна идея беше да ни изпратите спешно снимката му. Сигурно се насочват към изхода за отвеждане към самолета.

Харисън кимна мълчаливо и прекъсна връзката. Добре познаваше Пол Картър — в какъвто и предател да се беше превърнал, той си оставаше наемник и разполагаше с обичайната помощ и методи. *Но аз ще те изненадам, Пол.* Хвърли поглед към часовника, докато бързо прекосяваше коридора на терминала, придружен от доверения си сътрудник — беше седем без четвърт.

— Говори ли с Бласкес? — попита, без да забавя крачка.

— Ще задържат полета, господине. Испанската полиция също е предупредена. Ще ги спрем на последната проверка на пътниците.

Харисън благодари не за пръв път за международната паника, която цареше от повече от едно десетилетие. Страхът от тероризъм позволяваше заповеди, като забавяне излитането на даден самолет или арестуването на петима заподозрени в чужда държава, да бъдат изпълнявани безпрекословно. Страхът беше полезен и за Европа.

Една цветнокожа застана на пътя му, бутайки количка с куфари. Харисън почти се блъсна в нея и изпсува през зъби. Довереният му човек я отмести със замах, без да спира. Точно в този момент Харисън чу първо на испански, а после и на английски съобщението по високоговорителите: „„Луфтханза“ съобщава, че полет... за Цюрих ще се забави по технически причини.“

Сега вече бяха в ръцете му.

„Повтаряме: Авиокомпания «Луфтханза» съобщава, че полет...“

Бланес пребледня, докато бързо напредваха към опашката пред скенера.

— Задържат излитането на самолета, Картър, чухте ли?

Имаше шестима пътници в редица, които поставиха багажа на автоматичната лента. По-натам внушителна група униформени като че

ли бяха се събрали на съвет. Нито един пътник не можеше да убегне от щателната проверка.

— Забавянето на полет е нещо съвсем обичайно, професоре, не се притеснявайте — възрази Картър. Мина покрай една опашка и се насочи към следващата. Движеше главата си, закачена на якия му врат, ту наляво, ту надясно, сякаш търсеше нещо.

Бланес и Елиса размениха тревожни погледи.

— Видяхте ли тези полицаи, Картър? — не се предаваше Бланес.

Вместо да отговори, Картър продължи да върви. Мина покрай последния пътник на поредната опашка, но не застана и там. Зави към изхода на летището. Учените го последваха объркани.

— Къде отиваме? — попита Бланес.

Един тъмен автобус чакаше на изхода. Шофьорът слезе, Картър се качи, седна зад волана и запали двигателя.

— Хайде, влизайте! Тръгваме! — подкани учените. Чак когато всички се настаниха и потеглиха, Картър каза: — Не сте си помислили наистина, че ще летим до Цюрих с нормален полет и с билети, купени на летището, нали? — Даде заден ход и сетне ускори. — Вече ви казах, че познавам Харисън и се постарах да изпреваря неговите ходове. Предвидих, че ще изпрати мое описание на властите...

— Но не отричам, че реагира по-бързо, отколкото очаквах...

— Надявам се, че ще захапе въдицата с билетите за Цюрих и дълго няма да я изплюе...

На задната седалка Елиса погледна Виктор и Жаклин, които изглеждаха също толкова смутени, колкото и тя. Помисли си, че ако Картър не ги разочарова, щеше де се превърне в най-добрия им съюзник.

— Но това означава ли, че не отиваме в Цюрих? — попита Бланес.

— Разбира се, че не. Никога не съм имал подобно намерение.

— А защо нищо не ни казахте?

Картър се направи, че не е чул. След като ловко се промъкна между две коли и излезе на магистралата, промълви:

— Ако отсега нататък ще зависите от мен, професоре, добре е да сте наясно със следното: истината никога не се изрича, тя се прави. Единственото, което се нуждае от думи, е лъжата.

Елиса се запита дали в този момент Картър казва истината.

— Изплъзнаха ни се.

Това бе единственият му извод, единствената му мисъл. Сътрудникът му много добре беше планирал всичко. Може би никога не е възнамерявал да се отправи за Швейцария. Може и да е разполагал дори с друг, частен самолет на друго летище.

За момент дъхът му секна. Обхвана го такова чувство на задушаване, че без да каже дума, трябваше да стане и да напусне залата, където директорът на „Барахас“ му даваше последна информация. Излезе в коридора. Довереният му сътрудник го последва.

— Изплъзнаха ни се — повтори Харисън, щом успя отново да си поеме дъх. — Картър е с тях.

Разбра защо. Тръгнал си е, за да спаси кожата. Съзнава, че е изправен срещу най-страшното в живота си и иска учените да му помогнат да оцелее.

Пое си дълбоко въздух. Изведнъж очакванията му се оказаха не много обещаващи.

Зигзаг вероятно беше големият неприятел. Врагът с главна буква, най-страшният. Но сега знаеше, че Картър е още един неприятел. И при все че двамата бяха несравними, бившият му сътрудник не можеше да бъде подценяван като противник.

Отсега нататък трябваше да се пази изключително много и от Пол Картър.

VIII. ЗАВРЪЩАНЕТО

*Знам добре от какво бягам, ала не знам
какво търся.*

Мишел дьо Монтен

Островът изникна като кръпка върху накъдрената синя тъкан под лъчите на бързо скриващото се слънце. Хеликоптерът прелетя два пъти над него, преди да се реши да започне снижаване.

До този момент мисълта за парче джунгла, плаващо в тропическия океан, се беше сторила на Виктор по-подходяща за реклама на някоя туристическа агенция, отколкото за действителността — нещо като една от онези дестинации, които никога не се посещават, защото са измислени колкото за стръв. Но когато съзря Нуева Нелсон наред Индийския океан, обкръжен от пръстени в различни нюанси на зеленото, осеян с палми, които, погледнати отгоре, приличаха на цветя; пясъци с цвят на ванилия и корали, подобни на огромни огърлици, захвърлени в морето, трябваше да признае, че се е лъгал. Подобни места наистина съществуваха.

— А ако островът е действителен — разсъждаваше със страх, — всичко чуто досега ставаше по-достоверно.

— Прилича на рай — прошепна.

Елиса, която си делеше с него малкото пространство до прозорчето на хеликоптера, наблюдаваше острова, потънала в мисли.

— Това е адът — каза.

Виктор се съмняваше. Въпреки всичко, което вече знаеше, не смяташе, че то е по-лошо, отколкото летището на Сана в Йемен, където бяха прекарали изминалите осемнайсет часа в очакване Картър да уреди всичко необходимо за прехвърлянето им на острова. Не беше успял да си вземе душ, нито да се преоблече, всички кости го боляха от спането на неудобните скамейки на летището и беше ял единствено пържени картофи и шоколад, полята с минерална вода. И всичко това — след един мъчителен полет в малък самолет, нает в Торехон, разнообразяван от време на време от киселите предупреждения на Картър:

— Вие като учени знаете израза „на теория“, нали? Е добре, „на теория“ ще се върнете на същото място, което напуснахте преди десет години, но не хвърляйте вината върху мен, ако не се окаже точно така.

— Никога не сме го напускали — възрази мълчаливо Жаклин Клисо. За разлика от Елиса, Жаклин беше леко облечена. В Сана се бе преоблякла и сега носеше спортна шапка на правите си, боядисани в червено коси, бяла лятна блуза и дънкова къса пола. В момента гледаше през другия прозорец, седнала до Бланес, но щом забележа острова, отлепи лице от стъклото.

Виктор не се интересуваше от това, което говореха — тук можеше да ги очаква всичко, но това поне беше крайната точка на това умопомрачително пътуване. Щеше да има време да се измие, а може би и да се обръсне. Питаеше известни съмнения относно възможността да се сдобие с чисти дрехи.

Хеликоптерът направи още една бурна маневра с поредно пропадане — пилотът арабин твърдеше, че е от вятъра, но според Виктор беше от некадърност, — сетне се стабилизира и започна да се снижава над някакво пясъчно пространство. В десния край имаше почернели развалини и парчета огънат метал.

— Това е всичко останало от караулката и от склада — каза му Елиса.

Виктор усети, че тя потръпва и обгърна раменете ѝ с ръка.

Гледана отгоре, станцията смътно му приличаше на вилица със счупена дръжка. Зъбците представляваха трите сиви бараки със скосен покрив, свързани една с друга в северната част, докато участъкът, който наподобяваше дръжката, беше заоблен и къс: предположи, че точно там е инсталирана Сюзън, ускорителят на електрони. Отгоре, забодени като стрели, дълги и кръгли антени издигаха метални скелети. Телена ограда заключваше всичко в просторен четириъгълник.

Виктор излезе с последните. Последва Елиса до стълбичката — и двамата се бяха навели заради ниския таван на хеликоптера (той — почти прилепен към нея отзад) — и скочи на земята, замаян от пътуването, от облака пясък и от рева на витлата. Отдръпна се, кашляйки, и когато си пое дъх, няколко кубически сантиметра островен въздух проникнаха в дробовете му. Не беше така влажен, както очакваше.

— Има буря на юг, в Чагос — възкликна Картър, който още беше в хеликоптера, но надвикваше без усилие моторите.

— Това лошо ли е? — попита Виктор, като извиси глас.

Картър го изгледа като че ли беше насекомо в стадий на метаморфоза.

— Хубаво е. Това, което ме притеснява, е сухото време, което е по-често в този сезон. Има ли буря, никой няма да припари насам. Хванете това.

Протегна му кутия, придържайки я само с една ръка. Виктор я хвана с двете ръце и дори така за малко щеше да я изпусне. Почувства се като войник, превозващ хранителни припаси. Действително това бяха част от припасите, с които Картър се беше запасил в Сана: консервени кутии и пакети с италиански макарони, различни размери батерии за фенери и радио, както и муниции и вода. Всичко това беше изключително важно, тъй като складът бе разрушен и Картър не знаеше дали са оборудвали друг. Елиса, Бланес и Жаклин се приближиха и разпределиха останалата част от багажа.

Виктор пристъпваше към бараката, залитайки като пиян. Кутията дяволски много тежеше. Видя как Елиса и Жаклин го изпреварват — първата носеше даже две кутии — макар и по-леки от неговите, все пак бяха две. Почувства се обезкуражен и непотребен. Припомни си какво усилие му костваха часовете по физкултура и спорт в училище и колко унижително се чувстваше, когато някое момиче демонстрираше по-големи мускули от неговите. По някакъв начин убеждението, че една жена, особено ако е толкова привлекателна като Елиса или Жаклин, трябва да е по-крехка от него, бе дълбоко вкоренено в съзнанието му. Това беше смешно, признаваше, но не можеше да си го избие от главата.

Докато се огъваше в опит да занесе кутията на местоназначението ѝ, чу зад себе си гласа на Картър, който, викайки, се сбогуваше с пилота. Като координатор по сигурността в Нуева Нелсон Картър нямаше никакъв проблем да убеди бреговата охрана да се направи на разсеяна и да ги пусне, без да докладва за кацането им. За момента нямаше защо да се страхуват — обясни им той, — че „Игъл“ ще разберат, че са тук, тъй като охраната бяха негови доверени хора. Беше ги предупредил обаче, че хеликоптерът незабавно ще си тръгне — не искаше да рискува военен самолет да забележи присъствието му по време на рутинен полет. Щяха да останат сами. И ако Виктор се нуждаеше от повече доказателства за това, той можеше да се вслуша в засилващия се грохот на витлата и да вдигне глава

точно навреме, за да види как хеликоптерът кръжи във въздуха, проблясвайки на светлината на залязващото слънце, преди да се отдалечи. Сами в рая — си каза.

Може би тази мисъл го замая и кутията се изплъзна от ръцете му. Опита се да я задържи, преди да е паднала, но не успя да се опази от един от ъглите ѝ, който го удари по левия крак. Острата болка разби на пух и прах всяка представа за рай.

За щастие никой не забеляза непохватността му. Бяха се събрали пред вратата на третата барака в очакване Картър да я отключи.

— Имаш ли нужда от помощ? — попита Картър, докато го изпреварваше.

— Не, благодаря... Аз вече...

Почервенял като домати и дишащ тежко, Виктор отново тръгна по пясъка накуцвайки, с разкрасени крака. Картър беше се присъединил към останалите и държеше клещи, дълги колкото ръцете му. Шумът, който произведе, когато сръза веригите на вратата, приличаше на изстрел.

Постройката е била необитаема и никой не е идвал да почисти — каза като в напев на песен и подритна с крак някакви боклуци.

Беше 18:50 островно време, петък, 13 март 2015 година.

Петък тринайсети. Виктор се запита дали това им предвещава лош късмет.

— Сега ми се струва много малка — каза Елиса.

Стоеше права на прага и местеше лъча на фенера по стаята, която някога беше нейна на Нуева Нелсон.

Той започваше да мисли, че това наистина бе адът.

Не беше виждал по-потискащо място в живота си. Ламаринените стени и под бяха нагорещени като фурна, изключена преди броени секунди, след като е работила няколко часа на двеста градуса. Всичко имаше зловещ вид, не беше проветрено и миришеше на пържени плъхове. И, разбира се, бараките бяха много по-малки, отколкото си бе представял след разказите на Елиса — скромна трапезария, скромна кухня, голи спални. Леглата нямаха дюшеци, в баните едва се намираще най-необходимото и освен това бяха потънали в прах. Нищо общо с онова чаровно място, където Черил Рос я беше посрещнала

преди десет години. В очите на Елиса се появиха сълзи и тя изненадано се усмихна: беше си казала, че не изпитва никаква носталгия. Може би беше изтощена от пътуването.

Залата за прожекции впечатли повече Виктор, въпреки че също беше малка и горещината там бе задушаваша. Въпреки това, при вида на тъмния екран, не можа да не усети тръпки по тялото си. Нима на този екран бяха видени Йерусалим от времето на Христос?

Но в залата за управление ахна от удивление.

С размери почти трийсет метра на ширина и четирийсет на дължина и с циментови стени, тя бе най-обширното и хладно помещение. Още нямаше ток (Картър беше отишъл да погледне генераторите), но на слабата светлина, която проникваше през прозорците, Виктор очарован загледа искрящия корпус на Сюзън. Той беше физик, но нищо видно и чуто от него до този момент не можеше да се сравни с този уред. Реакцията му беше като на ловец, който, след като се е наслушал на разкази за невероятни трофеи, се любува най-сетне на фантастичното оръжие, благодарение на което те са спечелени, и престава да се съмнява във верността на разказаното.

Някакъв пукот го стресна. Луминесцентните лампи на тавана светнаха и всички примижаха. Виктор изгледа другарите си така, сякаш ги виждаше за пръв път и изведнъж осъзна, че ще живее тук с тях. Но това не му се стори толкова зле, особено при мисълта за Елиса и Жаклин. Бланес също нямаше да бъде неприятна компания. Единствено Картър, който точно тогава се появи през една малка врата вдясно на ускорителя, все още не се вписваше в неговата вселена.

— И така, имате ток, за да си играете с компютрите и за подгриване на храна. — Беше си свалил якето; прошарените косми на гърдите му се подаваха под тениската, а бицепсите му издуваха ръкавите. — Лошото е, че няма вода. И не трябва да пускаме климатиците, ако искаме другите неща да работят. Нямам доверие на помощния генератор, а основният си стои непоправен. Това означава, че ще се пържим — добави с усмивка. Но по лицето му не блестеше нито капчица пот, докато Виктор забеляза, че всички те са плувнали от глава до пети. Докато го слушаше, човек така и не можеше да разбере дали Картър се подиграва, или иска наистина да им помогне. *Може би и двете заедно, си каза.*

— Има и друга причина, поради която трябва да пестим електричество — каза Бланес. — Досега търсехме точно обратното — да избягваме тъмнината колкото се може повече. Но ясно е, че Зигзаг използва енергията, която намери... Лампите и включените уреди са като храна за него.

— И вие предлагате да го държим гладен — каза Картър.

— Не знам дали ще има ефект, така или иначе. Потреблението на енергия е променливо. Например в самолета на Зилберг му е било достатъчно осветлението от кабината. Но е по-добре да не го улесняваме.

— Добре тогава. Ще изключим осветлението и ще оставим само компютрите и микровълновите печки за подгряване на храна. Имаме достатъчно фенери.

— Тогава да не губим време. — Бланес се обърна към останалите. — Бих искал да работим заедно. Можем да използваме тази зала — има няколко маси и е достатъчно просторна. Ще си поделим задачите. Елиса и Виктор, съществува периодичност в атаките, която трябва да открием. Защо Зигзаг действа няколко дни подред и после си „почива“ няколко години? Това има ли връзка с потребената енергия? Придържа ли се към конкретен модел? Картър ще ви даде подробните доклади от убийствата. Аз ще работя с изводите на Райнхард и архивите на Марини. Жаклин, ги би могла да помагаш при подреждането на архивите...

Докато всички кимаха, се случи нещо.

Бяха толкова изморени, или пък стана толкова бързо, че в момента никой не реагира. Секунда преди това Картър стоеше от дясната страна на Бланес и потриваше ръце, а миг по-късно бе отскочил към стола пред централния компютър, удряйки с крак под масата. Сетне изпъна гърди и загледа всички като стар огняр на влак, който прекъсва разговор между пътници, пътуващи в първа класа.

— Забравихте лошите студенти, професоре, тези, които бягаме от час. Но и ние можем да сме от полза при почистването на помещенията. — С театрален жест се наведе и вдигна смачканата змия. — Предполагам, че близките й са наблизо. Колкото и да не ни се вярва, ние сме в джунглата и гадинките имат навика да влизат в празните къщи и да търсят храна.

— Не е отровна — каза Жаклин невъзмутимо, поемайки змията. — Прилича на зелен гущер от блатистите места.

— Да, но е доста противен, нали? — Картър грабна от ръцете ѝ влечугото, отиде до един метален контейнер за боклук и пусна малкия зелен гирляндр със зейнали вътрешности. — По всичко изглежда, че няма да работим само с главите си — ще е нужно да действаме и с крака. И това ми напомня, че и аз имам нужда от помощ. Някой трябва да ми помага в подреждането на провизиите, готвенето, в смените на пост и наблюдение, в чистенето... С една дума — във всички тези земни, житейски неща...

— Това ще бъда аз — каза Виктор веднага и погледна Елиса. — Ти сама можеш да се справиш с изчисленията.

Тя забеляза, че Картър се усмихва, сякаш развеселен от предложението на Виктор.

— Добре — прекрати разговора Бланес. — Да започваме. С колко време мислите, че разполагаме, Картър?

— Имате предвид преди „Игъл“ да дойдат да ни приветстват с добре дошли? Два дни, най-много три, ако са се хванали на въдицата, която им заложих в Йемен.

— Малко е.

— Но в действителност ще са още по-малко, професоре — каза Картър. — Защото Харисън е хитра лисица и знам, че няма да се хване.

Хубавото при хората, които са меланхолични в обикновения живот, е, че когато настъпят наистина тъжни мигове, те се окопитват. Те като че ли си казват: „Не знам защо съм се оплаквал преди. Виж какво ми се случва сега.“ Точно това ставаше с Виктор. Не можеше да се каже, че се чувства напълно щастлив, но усещаше някаква екзалтираност, някаква неподозирана жизненост. Дните му, запълнени с грижи около хидропонните растения и във философски четива, останаха в миналото; сега той живееше в един неопитомен свят, който изискваше от него нови качества във всяка минута. Освен това му беше приятно да се чувства полезен. Винаги беше вярвал, че нито едно от уменията, които притежаваме, не е ценно, ако не е в услуга на другите, и беше настъпил моментът за практическо приложение на това убеждение. През целия следобед бе разопаковал кашони, бе премитал

и чистил, изпълнявайки нарежданията на Картър. Беше съсипан от умора, ала бе открил, че умората, подобно на наркотик, притежава изкусителна сила.

В един момент Картър го попита дали знае да готви в микровълнова печка.

— Мога да приготвям различни видове задушено — отвърна той. Картър го изгледа.

— Добре тогава, на работа.

Очевидно беше, че бившият военен злоупотребява с търпението му, и той се подчиняваше, без да гъкне. В края на краищата какво удовлетворение можеше да изпита, докато работеше единствено за себе си у дома? Сега имаше възможност да помогне на други с обикновени и простички действия.

Отвори консервени кутии, бутилки олио и оцет, приготви чинии и се възползва от оскъдната светлина, която още влизаше през прозореца, за да сготви храна, която да не прилича на войнишка. Беше свалил пуловера и ризата си и работеше съблечен гол до кръста. На моменти му се струваше, че ще се задуши в този въздух, наситен с пот и жегата, но това правеше задачата му още по-истинска. Той беше като миньор, приготвящ вечеря за изтощените си другари; юнга, премиташ палубата.

Необикновените сцени се редяха една след друга край него. По едно време Елиса влезе в кухнята с дънки в ръце. Беше по блузка с презрамки и малки бикини, но дори и така се обливаше в пот и бе прихванала великолепната си гъста коса с ластик.

— Виктор, дали има нещо, с което да срежа ето тук? Може би някаква голяма ножица... Умирам от жегата.

— Мисля, че знам какво ти трябва.

Картър беше донесъл огромна кутия с инструменти, която стоеше отворена в съседната стая. Виктор избра портативна резачка за стомана. Това беше неочакван и прекрасен момент. Нима би могъл да си представи подобна сцена, и то точно с Елиса? Дори тя се усмихна и двамата се пошегуваха.

— По-високо, още малко, режи тук — показваше му тя.

— Ще се превърне в минипанталон. Дори и за шорти ще е малък...

— Режи без милост. Жаклин няма нищо, което да ми даде назаем.

Замисли се за предишния си живот, когато се беше смятал за щастливец всеки път, щом му се удадеше възможност да пие кафе с нея в стерилната обстановка в „Алигиери“. А сега и двамата бяха полуголи (той — от кръста нагоре, а тя — по бикини) и си говореха как трябва да срежат някакви панталони. Той продължаваше да изпитва страх (очевидно тя също), но имаше нещо в този страх, което го караше да мисли, че всичко можеше да се случи, било то приятно, или неприятно. Страхът го освобождаваше.

Когато вечерята стана, вече се беше стъмнило и горещината бе понамаляла. От малкото прозорче на трапезарията влизаше лек бриз, почти вятър, и Виктор можеше да различи едри сенки, движещи се отвъд телените заграждения. Постла хартиена покривка, нареди чиниите и постави една лампа в средата като свещник. Опита се дори да сервира с известна артистичност, но без особен успех. Вечеряха набързо и в мълчание, не разговаряха помежду си и Елиса, Жаклин и Бланес веднага се върнаха в залата за управление и подновиха работата си.

Виктор разчисти масата и включи предавателя в джоба на джинсите си. Струваше му се, че различава дишането на Елиса сред различните шумове, които долавяше. Представи си, че дишането е като пръстов отпечатък и че този тук е нейният, ето го и задъхания ѝ алт и дращенето на молива ѝ, плъзгащ се по листа.

Предавателите бяха идея на Бланес, при която Картър беше изкривил каменното си лице в гримаса, сякаш казвайки: „Професоре, оставете практическите идеи на мен“, но в крайна сметка бе склонил да им даде радио станции, не без да отбележи:

— Няма да са ви кой знае от каква полза, господин учен. Зилберг е бил превърнат в прах под носа на охраната в самолета, нали не сте забравили? А Стивънсън — в лодка, по-малка от тази стая, пред петима души, които нищо не са видели, нито са могли да реагират по какъвто и да било начин...

— Знам — съгласи се Бланес. — Но мисля, че във всеки момент трябва да сме във връзка помежду си. Това действа успокоително.

Затова от джоба на Виктор се разнасяха прегракналите гласове и кашлянето на Жаклин, Елиса и Бланес; той предполагаше, че те по

същия начин чуваха него и затова се постара да не вдига шум, докато раздигаше масата (по-късно трябваше да измие чиниите с морска вода от бидоните, които Картър беше донесъл от брега). В този миг Картър го повика.

— Вземете един фенер, слезте в склада и прегледайте торните рафтове, за да знаем дали можем да използваме нещо. Вие сте по-висок от мен, а нямаме стълба.

Виктор го помоли да повтори нареждането — откакто бяха пристигнали на острова, Картър въобще не си правеше труда да говори на испански и при все че Виктор се справяше с английския, на моменти имаше чувството, че англичанинът използва някакъв непонятен жаргон. Когато разбра какво се иска от него, смирено се подчини: взе един фенер и се отправи към тъмното съседно помещение, където беше трапът към стълбите за склада.

Зейналият в черното трап.

Освети го, видя стъпалата надолу и си спомни за нещо. *Тук е убил най-възрастната жена. Как ѝ беше името? Черил Рос.*

Вдигна поглед. Картър продължаваше да стои в кухнята, зает с нещо. Погледна отново към трапа. *Какво сега? Нима те бива единствено да готвиш задушено?* Пое си дълбоко въздух и заслиза. От джоба на панталоните му предавателят изпрати прокашлянето на Елиса, съпроводено със смущения във връзката. Дали тя беше чула заповедта на Картър? Знаеше ли какво прави той в този момент?

Когато таванът на склада остана над него, той вдигна фенера. Видя метални стелажи, претрупани с някакви предмети. Подът беше пръстен, въпреки че колкото и да го ровеше, не откри по него следите, които очакваше (и от които се боеше). Тук долу бе прохладно, дори малко студено в сравнение с лепкавата атмосфера в кухнята.

Изведнъж в дъното различи метална сива врата, чиято рамка бе обкована с дъски.

Спомни си, че Елиса му беше разказала как всичко се бе случило в стаята в дъното.

Зад тази врата.

Потръпна. Слезе по последните стъпала и реши да се съсредоточи в задачата си.

Започна от рафтовете вдясно. Повдигна се на пръсти и прокара снопа светлина по горната част. Забеляза два кашона, които изглеждаха

пълни с бисквити, и големи тенекии с нещо, което, каквото и да беше, не бе за ядене. Сети се за една главоблъсканица, в която някакъв китаец показва на друг тенекия и отговорът е „мишка“^[1]. По същата логика, по която „игра“ за китаеца би се произнесло като „игла“. От преподавателя се чуваше тих разговор, цензуриран от статичното електричество: Бланес и Елиса говореха нещо за изчисляване на УВ (универсалното време) и периодичността на енергията. *Вибратото* в гласа на Елиса галеше слабните му.

— Уф, изключете този боклук — дочу неочаквано той ботушите на Картър, който слизаше по стълбите. — Не върши никаква работа, каквото ще да казва оня умник.

Виктор не го послуша. Дори не си направи труда да възрази, а продължи да обхожда стелажа с фенер, докато откри нови кутии.

Внезапно някаква ръка докосна гениталиите му. Някаква огромна ръка. Отскочи мигом, но не преди дебелиите пръсти на Картър да успеят да се вмъкнат в тесния джоб на джинсите му и да изключат преподавателя.

— Какво... правите? — изпищя Виктор.

— По-спокойно, отче, не си мой тип. — Картър показва зъбите си в мрака. — Вече ви казах, че това с радиостанциите е вятър работа и не обичам да ме подслушват.

Виктор сподави гнева си и се върна към работата.

— Не ме наричайте „отче“, моля — каза. — Аз съм преподавател по физика.

— Мислех, че учите религия, богословие или нещо подобно.

— Откъде знаете? — учуди се Виктор.

— Снощи, на летището в Йемен, ви чух да обяснявате на френската преподавателка. И на няколко пъти ви видях да се молите.

Виктор се изненада от неподозиранията наблюдателност на Картър. Наистина си бяха бърбрили с Жаклин за нещата, които четеше, и по време на пътуването се бе молил няколко пъти (никога не беше го правил с повече плам), но всеки път дискретно, с едва доловим „отче наш“. Не смяташе, че някой е забелязал.

— Католик съм — каза. Протегна ръка и наклони един от кашоните, за да види съдържанието му. Още консерви. — Извади една. — Зелен фасул.

— За мен е все тая дали сте учен, или поп. — Картър се беше заел да вади консервите от левия стелаж. — И двете са еднакво лоши за обществото. Едните създават оръжията, а другите ги благославят.

— А пък военните стрелят с тях — отвърна Виктор, без никакво желание да спори, но тенденциозно.

Потърси срока на годност на консервата със зелен фасул и установи, че е изтекъл преди четири години. Върна я в кашона и насочи фенера към следващия. Картонени опаковки. Бръкна и се опита да извади една.

— Кажете ми нещо — каза Картър зад гърба му. — Какво е Бог според вас?

— Бог?

— Да, какво е според вас?

— Надежда — отвърна Виктор след кратка пауза. — А за вас?

— Зависи от деня.

Опаковката беше залепнала. Виктор силно разтърси кашона. Изведнъж пъргава черна сянка изникна на пет сантиметра от пръстите му и се закатери по стената.

— Боже... — изстена Виктор на испански и се отдръпна с отвращение.

— Е, това вече наистина не е „Бог“ — Картър повтори думата на испански, докато се взираше в тавана. — Това е хлебарка. Действително е голяма, но нека не преувеличаваме...

— Огромна е... — На Виктор му се гадеше. Задушеното се разбунтува в стомаха му.

— Това е тропическа хлебарка без оцветители и консерванти. Бил съм на места, където лигите ти потичат при вида им. Места, където появата им се възприема като поява на дивеч.

— Не съм убеден, че бих искал да попадна на подобно място.

Бившият военен се изсмя дрезгаво и отсечено.

— Вече сте на *подобно* място, отче. Ако искате, ще разкова дъските от онази врата и ще ви покажа.

Виктор се обърна към вратата, после и към Картър. Очите на Картър и вратата имаха един и същи цвят на светлината на фенера.

— Не мога да кажа, че това е най-неприятното нещо, което съм виждал в живота си, защото впоследствие видях Крейг, Петрова и Марини. Но това, което видях зад тази врата, беше най-неприятното,

което бях виждал в живота си дотогава. А кълна ви се, че вече бях виждал туй-онуй. — В прохладата на склада дъхът на Картър образуваше лек ореол. Фенерът караше очите му да блестят. Като че ли гореше отвътре. — Превъзходни войници като Стивънсън и Бергети, хора, свикнали да живеят на бойна нога — както обичам да казвам, — бяха сломени, когато слязоха в този склад... Дори и онзи тип, дето ни преследва, Харисън, човекът на „Игъл“, се побърка: той е виждал повече жертви от когото и да било, а сега се е превърнал в пъзльо. Изпуска си нервите, изпада в кризи и всякакви подобни неща. А не е човек, когото бих определил като мекушав.

Виктор помръдна адамовата си ябълка в неуспешен опит да преглътне. Картър се отмести малко, докато говореше, сякаш вече не се обръщаше към него, а към сенките около тях.

— Ще ви разкажа нещо. На хиляди километри оттук, в един дом в Сиудад дел Кабо живеят жена ми и дъщеря ми. Те са тъмнокожи. Имам прекрасно тъмнокожо момиченце на десет години, с великолепни къдрици и черни очи. Усмивката ѝ е толкова нежна, че бих могъл да я съзерцавам цял живот, докато тялото и устата ми не пресъхнат. Жена ми се казва Камария, което на суахили означава „като лупата“. Тя е стройна и красива — съвършен образец на своята раса, със стегнато тяло от абанос. Обичам ги до полуда. А от няколко години не минава нощ, без да сънувам как ги затварям в този склад и ги раздробявам на парчета. Правя с тях онова, което *нещото* бе направило с Черил Рос. Не мога да се съпротивлявам — той идва, заповядва ми и аз се подчинявам. Изтръгвам очите на дъщеря си и ги изяждам.

Остана за миг безмълвен, дишайки тежко. Сетне се обърна към Виктор със спокоен, безучастен поглед.

— Страх ме е, отче. Повече, отколкото малко дете, затворено в тъмна стая. Откакто това се случи, съм способен да се разкрещя, ако някой приятел ме стресне на шега, или пък да се изпусна в гащите, ако остана сам през нощта. Никога не съм изпитвал такъв страх в живота си... Знаем, че ако съществува Бог, както вие вярвате, *той или онова нещо* е Антибог. Антинадежда. Антихрист, така ли се казваше?

— Да — промълви Виктор.

Картър го загледа.

— Но не се притеснявайте. Това не ви засяга. Засяга нас. Ако вашите колеги не намерят бързо решение, ще убие всички ни, вас не... Вие само ще полудеете. — Внезапно заговори с презрение. — Така че престанете да се вълнувате около шибаните хлебарки и продължавайте с кашоните.

Завъртя се и излезе от склада.

Стресна се насън и се събуди. Беше си вкъщи. С Рик Валенте режеха на парчета панталоните на момичетата.

Всичко останало (островът, ужасните убийства) беше лош сън, за щастие. Пътищата на подсъзнанието са непредсказуеми, си каза.

— Погледни това — му казваше Рик, който беше изобретил някакъв апарат за свръхбързо нарязване на панталоните.

Но това не беше истина. В действителност той бе на пода, опрял голия си гръб в студена метална стена. Позна тясната кухня на научната станция. През прозореца нахлуваше светлината на разсъмването, но не тя го беше събудила.

— Виктор...? — шепнеше радиостанцията на лавицата.

— Виктор, там ли си? Можеш ли да намериш Картър и заедно да дойдете в залата за прожекции?

— Открихте ли нещо? — попита, като мъчително се изправи.

— Елате колкото можете по-бързо — каза Бланес в отговор.

Съдейки по тона му, Виктор си каза, че е обзет от ужас.

[1] Игра на думи с *lata* — тенекия и *rata* — мишка. — Б.пр. ↑

— Снимката вляво е от един видеозапис, а тази вдясно — от времева струна от близкото минало, отпреди около двајсет минути... Разтвори се при ползване на записа. Вижете сянката, която обгръща гърба.

Бланес се приближи до екрана и плъзна показалец по силуета на дясната снимка. Двете изображения много си приличаха — на тях се виждаше лабораторна мишка с кафеникава козина, мустачки на муцуната и розови лапички. Но снимката вдясно на екрана имаше цвят на сепия и бе обградена с тъмна сянка, сякаш снимката беше разпечатвана многократно.

Имаше и други разлики.

— Очите на втората... — прошепна Елиса.

— По-късно ще говорим за това — прекъсна я Бланес.

— А сега погледнете. — Прекоси отново залата и прожектира друга снимка. — Това е копие на Здравата чаша. Забелязвате ли нещо?

Всички изпънаха вратовете си напред. Дори Картър, който стоеше прав до вратата, се приближи.

— Лека... сянка, обграждаща чашата, както при мишката? — подхвърли Жаклин.

— Именно. Отдавахме го на неясния образ, но става дума за раздвояване.

— Какво е това раздвояване? — попита Елиса.

— Серджо Марини разказва за всичко това в архивите си... Той го е открил, аз така и не съм разбрал... — Бланес беше нервен, дори огорчен.

Елиса никога не беше го виждала такъв. Докато говореше, прожектираше образите на екрана, бързо почуквайки по конзолата на компютъра.

— Както изглежда, когато сме получили изображението на Здравата чаша, му се е случило нещо странно. Видял *същата* чаша двајсет минути по-късно и после — след още три часа и още деветнайсет часа след извършването на опита. Явявала се навсякъде

пред очите му: в автобуса, в леглото, на улицата... Само той я виждал. Когато се опитвал да я вземе, изчезвала. Решил, че халюцинира и затова нищо не ми казал. Но започнал да експериментира сам и установил, че снимките на времеви струни от близкото минало предизвикват този ефект в предметите. Тогава опитал с живи същества — отначало, мишки. Снимал ги и разтварял близки времеви струни. От този момент *една и съща* мишка му се явявала на определени периоди от време по същия начин, както и чашата: вкъщи, в колата, независимо къде се намирал... Винаги на него. Не правели нищо специално, просто се появявали. Но лампите в периметър от четирийсет сантиметра около изображението угасвали. За Марини било ясно, че използвали тази енергия, за да се появят. Нарекъл ги „раздвоявания“. Предположил, че те представляват пряко следствие от преплитането на близкото минало и настоящето.

На екрана на мястото на мишките се появиха кучета и котки. Бланес додаде:

— Продължил опитите с по-едри животни... Наблюдавал други свойства. Въпреки че изображението съдържало няколко животни, *само* едно от тях се раздвоявало, и то невинаги едно и също. Отдал го на случайността. Можел да определи кое ще се раздвои от сенките около изображението му във времевата струна — като че ли раздвояването се случвало в този миг... Открил също, че при настъпила смърт, при мъртвото животно не настъпвало раздвояване. Тоест не можело да съществуват заедно мъртвото животно и *същото* живо животно, дори и в различни времеви струни. С всички тези данни в ръце привлякъл Крейг. Извършили още опити и стигнали до извода, че раздвояванията са реални, въпреки че се появявали единствено във време-пространството на онези, които извършвали опита.

— Как е възможно? — попита Виктор. — Искам да кажа, как може предмет или живо същество да се появява *едновременно* на две различни места?

— Не забравяй, че всяка времева струна е единствена, Виктор, и че всичко в нея, включително предмети и живи същества — също. Райнхард го обяснява по доста любопитен начин. Казва, че през всяка фракция от секундата ние сме *различни*. Илюзията ни, че сме едни и същи, се дължи на мозъка, който така ни предпазва да не полудеем.

Може би шизофрениците улавят разликите между множеството същества, които съставляват нашето Аз по цялото протежение на измерението време... Но изолирайки времева струна от близкото минало, *уникалните*, неповторимите предмети и същества в нея също остават изолирани от времевата струна и... имат собствено съществуване в продължение на периоди, пропорционални на изолирането на струната.

Картър шумно изсумтя и промени позата си, облягайки се с една ръка на касата на вратата.

— Ако нещо не ви е ясно, питайте, Картър — каза Бланес.

— Би трябвало да започна с въпроса как се казвам — изломоти Картър. — Откакто вие захванахте да говорите, се чувствам като бременна с тризнаци.

— Почакай малко — прекъсна го Елиса. Цветовете на снимките се отразяваха по голите ѝ крака. Те бяха разтворени, защото беше яхнала стола. — Върни на предишната снимка... Не, не тази... Уголемената ранена мишка... Тази.

Снимката в цвят сепия заемаше целия екран. Показваше мишка с дълбока цепнатина на муцуната и на гърба. Но това бяха сухи рани, те не кървяха.

— Не ти ли напомнят за нещо тези наранявания, Жаклин?

Елиса разбра, че палеонтоложката е схванала.

— Жената от Йерусалим...

— И лапите на динозаврите. Надя ми обърна внимание...

— Забележете също така, че на много кучета и котки не се виждат зениците — посочи Бланес. — Ти искаше да кажеш това преди малко, Елиса.

Белите очи. Елиса затаи дъх.

— Какво означава всичко това? — попита Виктор.

— Марини и Крейг са уцелили отговора. Всъщност това не става само с крайниците и лицето. Почакайте.

— Върна на снимката на Здравата чаша и я увеличи. — Погледнете дясната страна. Липсват парчета стъкло... Дори... Погледнете тези мехурчета в центъра... Не са мехурчета, а участъци липсваща материя. Нашият мозък възприема само... как да кажа, най-антропоморфните дефекти — лицето или пръстите... Но във *всички* предмети от миналото, включително земята и облаците, във *всички* се

наблюдават липсващи части... Обяснението е удивително... и много просто.

— Времето на Планк — прошепна Елиса с разбиране.

— Точно така. Мислехме, че тези изображения са снимки или филми. *Знаехме*, че не са, но подсъзнателно си го *мислехме*. Но става дума за разтворени времеви струни. Всяка струна е едно време на Планк — най-краткият интервал от действителността, толкова кратък отрязък, че светлината почти не може да измине никакъв път през него. Материята е съставена от атоми: ядра от протони и неутрони с движещи се около тях електрони, но в един толкова къс интервал електроните *нямат време* да запълнят целия предмет, независимо от това, че е в твърдо състояние — остават дупки, празнини... Лицето ни, тялото, масата или планината изглеждат като незавършени, с липсващи части. Ние не забелязахме това, докато не видяхме лицето на Жената от Йерусалим.

— Искате да кажете, че през това време нямаме лице? — попита Картър.

— Може да имаме, или пък не, ала най-вероятно е *изобщо* да нямаме. Представете си тиган с няколко капки олио: ако го разклатите, олиото ще покрие цялото дъно, но за това ще му е нужно време. В едно време на Планк най-вероятното е да останат незапълнени участъци, още непокрити от електрони — очите ни, части от лицето и главата, някой вътрешен орган, някой крайник... В такива малки мащаби на времето и пространството ние непрекъснато се променяме, и то не само външно... Дори мисълта не може да се придвижи от един неврон до друг за едно време на Планк. Това просто е мимолетен интервал. Повтарям — във всяка времева струна ние сме *различни същества*. У нас има толкова различни същества, колкото е броят на времевите струни, изминали от момента на нашето раждане.

— Това е невероятно — промълви Жаклин.

— Професоре, знаете ли какво...? — Картър почеса глава с усмивка. — Като ученик прескачах подробностите. Документалните ви снимки ми се струват прекрасни, но бих искал да разбера кой е този, който ни разфасова от десет години насам, кой предизвиква тези кошмари у всички нас и как да предотвратим това.

— Ето, сега ще стигнем и до този въпрос — отвърна Бланес и отвори друг файл. — Марини и Крейг са изследвали животни и

предмети, но са липсвали хора... Това било рискован експеримент — кой би приел доброволно да бъде раздвоен? Тогава се сетили за Рик Валенте.

Следващата, неочаквана снимка предизвика гъдел в стомаха на Елиса. При табло, отрупано с числа, се виждаше Рик Валенте, седнал пред компютър. Елиса веднага позна мястото.

Рик започнал да *заснема сам себе си* нощем в залата за управление и използвал снимките, за да изучава собствените си раздвоявания. Установил е, че човешките двойници се появяват с различна периодичност, а периметърът бил около четири-пет метра в диаметър. Рик е признал на Марини, че въпросните двойници го впечатляват извънредно много.

Елиса си спомни онзи следобед, когато го завари вгълбен и сам на плажа. Дали не е наблюдавал някое от тези раздвоявания? А като я е видял, дали не е предизвикал разправията помежду им, за да я заблуди, че държанието му се дължи на все още неподадените от нея резултати?

— През една септемврийска нощ се случило и нещо друго. Рик бил изморен и *заспал*, докато камерата го филмирала... Когато се събудил, продължил с експеримента и разтворил времева струна отпреди десет минути периода, в който *спял*... Тогава наблюдавал друг вид раздвояване. — Гласът на Бланес сега изразяваше по-голяма тревога. Последваха няколко слайда, изпълнени с уравнения. — Първата разлика в сравнение с предишните била, че двойникът се появил малко след извършване на опита, неочаквано за Рик. Освен това периметърът бил значително по-голям и предизвикал кратко спиране на тока в залата за управление. И не само това — Рик бил *включен* във времевата струна. През този интервал залата се превърнала за него в свят от тъмнина със странни дупки по стените и по пода...

— Дупки ли? — попита Жаклин.

— Предизвикани от движението на електроните — намеси се Елиса, — както и това, което взехме за рани по лицата. — Тревога затискаше гърдите ѝ — сега разбираше значението на онзи отвор в стената на стаята по време на странния ѝ „сън“.

— „Дупки в материята“ ги е нарекъл Марини — каза Бланес. — От гледна точка на наблюдател, застанал вътре във времева струна, обкръжаващият свят е *непълн*: остават „дефекти“, които ще се

запълнят, когато с времето липсващите частици ще се върнат на съответните си места, въпреки че тогава ще се отворят други празнини...

— Но това означава, че Рик също е видял тези дупки по тялото си — каза Виктор.

— Не, той не е виждал себе си по този начин. Двойника си — да, но себе си — не. От негова гледна точка той се е намирал гол в един неподвижен свят.

Както аз в съня си — помисли Елиса.

— Гол ли казваш? — попита Жаклин.

— Не е усещал нито дрехите, нито каквото и да било друго по себе си. Чувствал е единствено тялото си. Предметите са останали извън времевата струна. Раздвояването е вмъкнало само него.

Елиса се обърна към Бланес.

— Не само Рик е преживял това.

Усети всички погледи, втренчени в себе си. Добави с известно объркване и с пламнали в полумрака на залата страни:

— Надя и аз — също... И Розалин...

— За Розалин знаех — потвърди Бланес. — Тя го е разказала на Валенте. Двойникът ѝ се е явил същата нощ, когато и на Валенте, и тя също е била въввлечена във времевата струна. Розалин, естествено, сметнала, че става дума за много ярък сън, но Рик установил, че крушките в банята ѝ са изгорели и разбрал какво всъщност се е случило...

Елиса гледаше уравненията на екрана, без да ги вижда. Тайнствената главоблъсканица, с която беше живяла през всичките тези години, започваше да добива форма в главата ѝ. *Мъжът без лице и с бели очи беше това*. Спомни си, че както Надя, така и тя си бяха казали, че това е Рик. А останалото? До каква степен е била действителна агресията, на която тя смяташе, че е била жертва? Реши да не говори за това; чисто и просто беше неспособна да го разкаже. Но тогава Бланес рече:

— Розалин признала пред Рик, че е сънувала как неговият двойник я напада... Той не бил сигурен дали тя не си измисля, за да го укори за пренебрежението му към нея, но така или иначе се разтревожил. На какво се е дължала тази разлика? Предишните двойници просто се движели като призраци, без нищо повече...

Разказал на Марини. Дълго размишлявали. Правели продължителни разходки край езерото и тайно обсъждали...

— Понякога разговаряха в караулката — прекъсна ги Картър. — Знаеха, че там никой от вас няма да ги чуе.

— Накрая Марини решил, че е открил отговора — в този случай раздвояването произлизло от една от многото „личности“, които съставляват *спящия* Рик. Тоест ставало дума за раздвояване на *подсъзнанието* на Рик. Сънят е дейност, по-динамична, отколкото си мислим. Райнхард Зилберг смята, че убеждението, според което *си почиваме*, докато спим, също може да представлява илюзия в потока на времето. Изолирани интервал по интервал, пашите заспали тела са много по-активни отколкото при бодърстване: очите ни бързо се движат, халюцинираме, възбуждаме се сексуално... Серджо установил, че сънят или подсъзнанието предизвикват при човека раздвояване на най-интимното и дивото в него.

— Тогава... *това* е Зигзаг... — прошепна Жаклин. — Раздвояване на подсъзнанието на Рик...

Бланес поклати глава.

— Не. Зигзаг се появи по-късно, в нощта на 1 октомври. Става дума за друг вид раздвояване, още по-мощно. Не е същото, което са видели Розалин, Елиса и Надя, защото тогава е било използвано малко количество енергия, докато с появата си Зигзаг накара генераторите да изгорят. Освен това периодът му на преплитане със сегашното се проточва вече десет години, като интервалите се менят, а това не се случвало в никой от предишните случаи... Дори не знаем дали Рик го е предизвикал, въпреки че всичко говори в полза на тази хипотеза. Валенте си е водел подробен дневник и Марини го е запазил. В него Рик пише, че независимо от молбата на Марини да прекрати опитите със спящи хора заради възможните рискове, той ще продължи с тях на собствена отговорност... Бил е въодушевен. Искал е да разбере повече неща за тези агресивни раздвоявания... Те били нещо, което *той* открил. Твърдял, че за пръв път в историята се е стигнало до доказателства за тясната връзка между физиката на частиците и психологията на Фройд... Не мога да го съдя, колкото и да се опитвам... Последната дата в дневника му е 29 септември и тогава той пише, че се готви да използва нощта в събота, 1 октомври, когато

бурята ще е в стихията си, за да получи ново раздвояване въз основа на друга снимка.

Жаклин зададе въпроса, който беше хрумнал на всички.

— Каква снимка?

Бланес затвори файловете и отвори други.

— Пише, че възнамерява да използва тези...

На екрана се появиха неясни снимки в увеличен размер. Елиса и Жаклин станаха от столовете си почти едновременно.

— Мамка му... — възкликна Картър.

Снимките си приличаха: на всички се виждаше стая с легло и лежащ човек. Елиса веднага позна себе си, както и Надя. Снимките бяха правени някъде от тавана и ги показваха как спят в стаите си в Нуева Нелсон преди десет години.

— Лампите по стаите ни бяха снабдени със скрити камери с инфрачервени лъчи — обясни Бланес. — Всяка нощ Рик е разполагал със снимки от всички ни в реално време. Дори и ваши, Картър.

— „Игъл“ ни шпионираха — потвърди Картър. — Те изпадаха направо в параноя с това прословуто Въздействие.

Сега всичко си идваше на мястото за Елиса; тя осъзна, че намекът му за самотните ѝ удоволствия по време на онази разправа между тях не са били празни приказки. Той наистина *я беше видял*. Всъщност можел е да вижда всички.

— Но коя от тези проклетни снимки е използвал? — Жаклин почти крещеше. Тя като че ли не питаше Бланес, а говореше на екрана.

— Не знаем, Жаклин. Рик е извършил експеримента сам, без да съобщи на Марини.

— Но... трябва да има... нещо запазено... някакъв запис... — Внезапно Картър стана много нервен. — В залата за управление също имаше скрити камери... — добави, но Бланес клатеше отрицателно глава.

— Всички записи от въпросната нощ са се загубили след спирането на тока, причинено от Зигзаг — той е поел всичката енергия около себе си и е заличил данните в мрежата. Възможно е дори Рик отново да е използвал своя снимка, въпреки че се съмнявам. Смятам, че е експериментирал с друга. Може да е всяка една от тези, но коя?... Отново ги върна една по една.

— Не, всяка една — не... — Елиса си даде сметка, че говори с усилие. — Не могат да бъдат снимки на Надя, Марини, Крейг, Рос, Зилберг, нито войниците...

— Права си. Те са *мъртви*. А не може едновременно да съжителстват двойник и покойник. Оставаме само...

— Бланес ги изгледа, докато ги изброяваше в полутъмната стая: — Елиса, Жаклин, Картър и аз. И Рик, който изчезна.

— Но... това означава... — Жаклин беше пребледняла.

Бланес мрачно потвърди:

— Зигзаг е един от нас.

Жената редник се казваше Превин или поне така пишеше на значката отпред на униформата ѝ. Беше руса, със сини очи, малко едра, но привлекателна, при все че най-голямото ѝ достойнство беше, че не говореше. В замяна на това лейтенант Борсельо, командващ тактическата част в егейската база „Имния“, който се беше барикадирал зад бюрото в кабинета си, бе истинско кречетало. Въпреки това те имаха нещо общо помежду си: погледите и на двамата се правеха, че *не забелязват* Юргенс. Жената гледаше изобщо да не спира очите си върху него, а лейтенантът се справяше още по-добре: хвърляше мигновени погледи към Юргенс и веднага отново се взираше в Харисън, сякаш искаше да даде да се разбере, че е свикнал да вижда какво ли не.

Харисън разбираше желанието му да се преструва, че присъствието на Юргенс му е безразлично.

— Приятно ми е да ви посрещна, господине — каза Борсельо, — и съм на ваше разположение, но не съм сигурен, че добре разбрах молбата ви.

— Молбата ми... — Харисън като че ли се замисли върху думата. — Молбата ми е много проста, лейтенант: четири „архангели“, шестнайсет човека, защитно облекло, необходимото оборудване.

— И тръгване кога?

— Още тази нощ. След осем часа.

Борсельо изви вежди. Не сваляше от лицето си изражението, с което искаше да каже „Вижте ме колко любезен съм с цивилните“, но в

тези вежди с непокорно стърчащи на всички страни косми Харисън прочете категоричен отказ.

— Силно се опасявам, че това е невъзможно. Има тайфун на север от островите Чагос, който напредва по посока на Нуева Нелсон. „Архангелите“ са малки хеликоптери. Съществува повече от петдесетпроцентова вероятност да...

— Тогава хидросамолети.

Борсельо съчувствено се усмихна.

— Няма да могат да се приводнят, господине. След един-два часа вълните край острова ще достигнат десет метра. Напълно невъзможно е. Екипът ни тук, в „Имния“ е малоброен. В моята част има не повече от трийсет човека. Ще трябва да изчакаме до утре.

През цялото време Харисън като че ли не преставаше да гледа жената редник Превин. Отвърщаше с усмивка на любезностите на Борсельо, но гледаше подчинената му. От всичко на света нещото, което никой и най-малко можеше да иска от него, бе да понася осеяното с кратери от акне кръгло лице на лейтенант Борсельо да му се пречка по този начин пред очите.

— Рано сутринта всичко ще бъде готово. По всяка вероятност на разсъмване, ако...

— Може ли да поговорим насаме, лейтенант? — пресече го Харисън.

Веждите се извиха, лицето срещу него направи поредното усилие да прикрие изненадата и да остане любезно. И да не гледа Юргенс. Ала накрая Харисън направи знак с ръка и жената се изниза, затваряйки вратата след себе си.

— Какво точно искате, господин Харисън?

Сега, след като валкирията си беше тръгнала, Харисън се чувстваше по-спокоен. Притвори очи и се замисли над възможните отговори. *Искам да махна една досадна оса от главата си. Бих могъл да му отговоря така.* Когато отвори очи, Борсельо продължаваше да седи там и за щастие Юргенс също си беше на мястото. На лицето на Харисън се изписа усмивка на любезен възрастен мъж.

— Искам да тръгна за острова тази нощ, лейтенант. И да взема със себе си някои от вашите хора. Заклевам се, че ако можех да свърша всичко сам, нямаше да ви безпокоя.

— Разбирам. И ми се струва, че трябва да следвам вашите указания. Такова е нареждането — да следвам указанията ви. Но се опасявам, че това не означава да върша глупости. Не мога да изпратя „архангели“ в район, където бушува тайфун... От друга страна... ако ми позволите да говоря честно... — Харисън направи жест, с който като че ли му казваше да продължава. — Според докладите, с които разполагаме, лицата, които преследвате, са се насочили към Бразилия. Властите там вече са предупредени. Не разбирам много добре защо толкова спешно искате да отпътувате за Нуева Нелсон.

Харисън кимна мълчаливо, сякаш Борсельо му беше разкрил неоспорима истина. Действително всичко внушаваше, че Картър и учените са поели към Бразилия, след ескалата в Сана. Агентите му бяха разпитвали един фалшификатор на паспорти в Кайро, който ги бе уверил, че Картър му е поръчал няколко входни визи за Бразилия. Това беше единствената надеждна следа, която имаха.

Същевременно обаче съществуваше и друг, доста по-незначителен факт: военните спътници бяха засекли неидентифициран хеликоптер да прелита над Индийския океан предишния следобед. Тази информация не беше от особен интерес, тъй като хеликоптерът не беше отишъл до Нуева Нелсон, но Харисън беше съобразил, че информацията за кацащите летателни средства на острова се предоставяше от хора на Картър.

За него това бе правилният път. Беше обяснил на Юргенс сутринта, докато летяха към „Имния“. „Те са на острова. Върнали са се там.“ И като че ли дори знаеше защо. *Открили са по какъв начин да ликвидират Зигзаг.*

Но той трябваше да действа също толкова ловко като бившия си сътрудник. Ако се явеше в Нуева Нелсон посред бял ден, охраната щеше да предупреди Картър; същото би се случило и ако дадеше нареждания да бъде изтеглена или подложена на разпит бреговата охрана. Трябваше да нахълта на острова неочаквано, възползвайки се от отсъствието на охрана тази нощ поради бурята. Само така можеше да излови всички. Тази мисъл го възбуждаше. Но какво би спечелил, ако я разкриеше на този идиот срещу себе си?

Така или иначе, вече разполагаше с несравнима помощ — беше повикал Юргенс.

— Бразилия наистина е следа — съгласи се той. — И то важна следа, лейтенант. Но преди да тръгна по нея, искам да отхвърля Нуева Нелсон.

— А аз бих искал да ви помогна, господине, но...

— Получили сте преки заповеди от тактическия отдел...

— Повтарям, че ми наредиха да следвам вашите указания, но все пак аз решавам как и кога да излагам на риск живота на хората си. Това е бизнес фирма, а не армия.

— Вашите хора ще ми се подчинят, лейтенант. Те също са получили пряка заповед.

— Докато съм тук, *моите* хора, господине, ще се подчиняват на мен.

Харисън отмести поглед, сякаш беше загубил интерес към целия разговор. Загледа се в кротката златно-синя обедна светлина над морето отвъд херметическия прозорец на кабинета. Почти му се доплака като си помисли, че по-рано, много преди да се заеме с проекта Зигзаг, преди очите и умът му да се докоснат до ужаса, гледки като тази успяваха да го развълнуват.

— Лейтенант — промълви след продължително мълчание, без да откъсва поглед от прозореца, — известна ли ви е йерархията при ангелите? — И без да дочака отговора, изреди: — „Серафими, херувими, престоли, господства...“ Аз поемам ръководството. По-висш съм по чин, много по-висш от вас. Видял съм *повече ужас*, отколкото вие, и заслужавам уважение.

— Какво имате предвид под „поемам ръководството“?

— Борсельо смръщи вежди.

Харисън откъсна поглед от гледката и го премести върху Юргенс. Тогава Борсельо направи нещо изненадващо: стана от стола си и застана мирно, като че ли за поздрав на висшестоящ военен. От дупчицата между очите му се търкулна тъмночервена капка, която заслиза безпрепятствено по ръба на носа му. Пистолетът със заглушител потъна в сакото на Юргенс със същата светкавична скорост, с която се беше появил.

— Имам предвид това, лейтенант — каза Харисън.

Бяха се преместили в трапезарията. Сивкавата светлина на утрото неясно очертаваше контурите на предмети и тела. Картър изпи глътка кафе.

— Не би ли могло да има някакво по-лесно обяснение? — попита. — Някакъв луд, садист, професионален убиец, терористична организация... Някакво обяснение, което да е по-... как да кажа, *по-реално*, по дяволите... — Вероятно забелязал погледите, които му отправиха всички, вдигна ръка: — Само питам.

— Това е най-реалното обяснение, Картър — отвърна Бланес. — Действителността е физическа. И вие знаете също толкова добре, колкото и аз, че няма друго обяснение. — Докато говореше, започна да изброява на пръсти: — На първо място, бързината и тишината — убийството на Рос му е отнело по-малко от два часа; Надя я е насякъл за броени минути, а за Райнхард са му били необходими секунди. На второ място, невероятното разнообразие от места — склад, лодка, апартамент, летящ самолет... Очевидно не го затрудняват промените в пространството, защото *не се движи в пространството*. На трето място, мумифицирането на останките показва, че времето, изтекло за жертвите, е различно от времето, отнасящо се за заобикалящите ги предмети. И на четвърто място, шокът, който преживява всеки, озовал се на местопрестъплението, включително и хора, свикнали да гледат трупове. В престъпленията на Зигзаг има Въздействие, така както и при картините от миналото... Марини и Рик са изпитвали това Въздействие, когато са наблюдавали раздвояванията. — Бланес показва четирите си пръста, сякаш обявяваше поредно наддаване в търг. — За вас е толкова ясно, колкото и за всички: убиецът е резултат от раздвояване. И всичко показва, че е двойник на някой от нас. До това заключение е стигнал клетият Райнхард.

— Искате да кажете, че един от нас тук може да е *онова нещо*. Без дори да подозира.

— Елиса, Жаклин, вие и аз — потвърди Бланес — или пък Рик. Някой от хората, които бяхме на острова преди десет години. Някой от

оцелелите. Освен ако не е бил Райнхард, и в този случай Зигзаг би бил вече мъртъв. Обаче аз се съмнявам.

Жаклин се беше привела напред в стола си, облегла лакти на бедрата си, зареяла поглед, все едно че не слуша, но внезапно премигна и се намеси:

— Двойникът на Рик не е бил толкова жесток, нали? Защо Зигзаг е... *такъв*?

Бланес я погледна мрачно:

— Това е основният въпрос. Единственият отговор, който ми хрумва, е изводът, до който Райнхард е стигнал един от нас не е това, *за което се представя*.

— Какво?

— Всички наши сънища... — Бланес подсилваше думите си с ръкомахания. — Тези желания, които ни се струват чужди, импулсите, които ни владеят... Зигзаг ни влияе през цялото това време, въпреки че не го виждаме... Прониква в подсъзнанието ни, принуждава ни да мислим, сънуваме или вършим разни неща. Това не се е случвало при никое предишно раздвояване. Райнхард смята (и му се е струвало чудовищно), че двойникът произлиза от болен, нездрав ум. При раздвояването му в сънно състояние той е... той е придобил огромна сила. Ти използва една дума, Жаклин: „зараза“, помниш ли? Тя е най-подходяща. Ние сме заразени с подсъзнанието на този субект.

— Искаш да кажеш — попита Жаклин с тоя, изразяващ недоверие, — че един от нас мами останалите?

— Искам да кажа, че става дума най-вероятно за някой психопат.

Дълбоко мълчание. Погледите се извърнаха към Картър, въпреки че Елиса не разбра точно защо.

— Щом става дума за психопат, значи със сигурност е преподавател физик — каза Картър.

— Или пък бивш военен — отвърна Бланес, заковал очи в него. — Достатъчно травмиран индивид, чието подсъзнание живее във вечен кошмар...

Картър раздвижи рамене като при смях, но устните му не помръднаха. Обърна се, отиде в кухнята и си наля още малко претоплено кафе.

— А как да си обясним това, че с години не дава признаци за живот, а след това се завръща? — поинтересува се Жаклин.

— Изразът „с години“ е лишен от смисъл от гледна точка на Зигзаг — уточни Бланес. — За Зигзаг всичко се случва за миг, а периодите се определят от интервалите, нужни му, за да се придвижи във времето, подобно на всеки друг двойник. За него ние все още сме в станцията през онази нощ и идваме тичешком един по един в залата за управление, а алармата не престава да вие. В неговата времева струна, в неговия свят ние продължаваме да сме *точно в онзи миг*. Затова ние изпитваме влиянието му, въпреки че не го виждаме. Всъщност аз съм убеден, че той ни избира по определен ред... Помните ли кой пръв пристигна в залата за управление, като изключим Рик...? Розалин. И тя първа умря. А след нея? Кой дойде след нея?

— Черил Рос — прошепна Елиса. — Самата тя ми каза.

— Тя беше втората жертва.

— Мендес беше първият от моите хора — каза Картър, — беше дежурен и... Почакайте... Той беше третата жертва... Мамка му...!

Спогледаха се. Жаклин изглеждаше много притеснена.

— Аз влязох след Райнхард... — изстена. Обърна се към Елиса. — А ти?

— Има някаква грешка — каза Елиса, — аз отидох заедно с Надя, но Райнхард вече беше там, а Надя умря преди... — Изведнъж спря. *Не. Надя ми каза, че е станала преди това. Дори установила, че Рик не е в леглото си.* Поправи се. — Не, така е... Убива ни по реда, в който сме се събудили и излезли в коридора...

За миг всеки избягваше да погледне другите и изглеждаше потопен в собствените си мисли. На Елиса ѝ се стори ужасно, че изпитва известно облекчение при спомена, че Жаклин и Бланес вече бяха станали, когато тя влезе в залата.

— Чуйте всички — Картър вдигна една от огромните си ръце. Кръвта се беше отдръпнала от лицето му, но в гласа му се долавяше нова нотка на властност. — Ако тази ваша теория е вярна, професоре, какво би се случило, когато тази... *това нещо* се самоунищожи?

— Когато убие своето *alter ego*, и двамата ще умрат — отвърна Бланес.

— А ако неговото *alter ego* загине поради някаква друга причина...

— Зигзаг също ще умре.

Картър кимна с глава, сякаш вече разполагаше с всички отговори.

— Значи ни е нужно единствено да разберем кой е въпросният субект и който и да е той, да го *ликвидираме*, преди този мерзавец Зигзаг да разфасова следващия от нас... Очевидно е, че няма да унищожи сам себе си — след като още не го е сторил, значи смята да се остави за края — било то умишлено, или случайно. Ще трябва ние да се заемем с това. — Настъпи пауза. Картър ги гледаше предизвикателно. Повтори: — Който и да е той. Или греша?

Можеше ли това наистина да е решение? На Елиса то ѝ се струваше ужасяващо, но в същото време просто и правилно.

Атмосферата сякаш се зареди с нова тревога. Дори Виктор, който беше стоял настрана, сега внимателно следеше целия разговор.

— Той е мъж... — Гласът на Жаклин отекна като хвърлен на земята камък. — Сигурна съм — той е мъж. — Вдигна тъмните си очи към Картър и Бланес.

— Нима искате да кажете, че няма извратени жени, госпожо професор? — попита Картър.

— Искам да кажа, че съм *убедена, че е мъж!* Елиса също! — Жаклин се обърна към нея. — Ти усещаш същото, което и аз! Хайде, кажи им най-сетне!

Преди Елиса да успее да отговори, Картър каза:

— Да допуснем, че сте права — той е мъж. Какво предлагате да направим? Възможностите продължават да са две. Чоп ли ще хвърляме професорът и аз? Или пък ще си прережем взаимно гръкляните, за да можете вие да си живеете в мир?

— Три — каза Виктор с много тих глас, последван от ново мълчание. — Три възможности. Рик също трябва да се брои.

Елиса си каза, че е прав. Не можеха да отхвърлят Валенте, докато не са сигурни, че е мъртъв. Всъщност, ако се съди по вида „зараза“, от която страдаха Жаклин и тя, той беше *най-вероятният кандидат*.

— Ако можехме да разберем коя снимка е ползвал в онази нощ... — каза Бланес.

За миг споменът за Валенте извади Елиса от реалността. Сякаш не бяха изминали десет години — тя отново видя лицето му, вечната му усмивка, чу хапливите му подигравки и усети унижението... Нима

и сега не се подиграваше с всички? Изведнъж тя проумя какво трябваше да направят.

— Има начин. Разбира се. Един-единствен начин...

— Не!

Викът показа, че Бланес я е разбрал.

— Това е единствената ни възможност, Давид! Картър е прав! Трябва да открием кой от нас е Зигзаг, преди той да е убил поредната си жертва!

— Елиса, не ме моли за това...

— Не те моля! — Осъзна, че и тя самата е способна да крещи, както никога дотогава. — Това е *предложение!* Ти не си единственият, който решава, Давид!

Погледът на Бланес в този момент беше ужасен. Насред мълчанието прозвуча умореният и циничен глас на Картър.

— Ако искате да станете свидетели на сцена на истинско насилие, затворете двама учени в една клетка...

— Пристъпи напред и застана между двамата. Беше запалил цигара (Виктор не допускаше, че Картър пуши) и дърпаше със страст, сякаш желанието му да вдъхва дима беше по-силно от това да артикулира думи. — Бихте ли склонили вие, два блестящи мозъка във физиката, да ни обясните за какво се карате?

— Рискове от появата на нов Зигзаг! — възкликна Бланес към Елиса, без да обръща внимание на Картър. — Полза никаква!

— И така да е, не ми хрумва нищо друго, което бихме могли да направим! — Елиса се обърна към Картър и заговори по-спокойно. — Знаем, че в онази нощ Рик е използвал ускорителя и компютрите в залата за управление. Предлагам да направим няколкосекунден видеозапис на залата за управление и да *разтворим* времевите струни, за да видим какво е направил тогава и какво се е случило после, включително с убийството на Розалин. Знаем *точния час*, когато е станало всичко: той съвпада със спирането на тока. Можем да разтворим две или три времеви струни, предшестващи този момент. Това ще ни позволи да разберем какво е правил Рик или пък коя снимка е използвал, за да създаде Зигзаг...

— И така ще разберем *кой е той*. — Картър се почеса по брадичката и погледна Бланес. — Умно измислено.

— Изпускате една дребна подробност! — Бланес застана лице в лице с Картър. — Зигзаг е възникнал, защото Рик е разтворил струна от *близкото* минало! Искате ли това да се повтори? Двама Зигзаг?

— Ти сам го каза — възрази Елиса, — необходимо е субектът да не е с будно съзнание, за да представлява раздвояването опасност. Не вярвам Рик да е спял, докато е работел с ускорителя в онази нощ, нали? — Закова поглед в Бланес и заговори кротко: — Погледни го по този начин, нима имаме друг избор? Безсилни сме да се защитим. Зигзаг ще продължи да ни изтребва с неопишуема жестокост, докато не се самоунищожи, ако изобщо го стори...

— Можем да изследваме по какъв начин да му попречим да използва енергията...

— Задълго ли, Давид? Дори и сега да успеем да го спрем, колко време ще му трябва докато се върне? — Обърна се към другите. — Изчислих интервалите между отделните покушения и използваната и консумирана енергия: периодът на нападенията се е съкратил двойно. Първото е извършено сто и деветдесет милиона секунди след смъртта на Мендес, а второто — деветдесет и четири милиона и петстотин хиляди секунди след смъртта на Надя — почти наполовина. С този темп на Зигзаг му остават още четирийсет и осем часа дейност, преди да „потъне в зимен сън“ отново, най-вероятно за *по-малко* от една година. Уби четирима само за четирийсет и осем часа. Все още има възможност да убие още двама или трима днес-утре и да свърши с всички ни за по-малко от шест месеца... — Погледна Бланес. — Ние сме *обречени*, Давид, каквото и да направим. Аз само искам да избера собствената си присъда.

— Съгласен съм с нея — каза Картър.

Елиса потърси Жаклин с поглед: тя стоеше права до нея, но изглеждаше някак далечна — нещо в позата ѝ и в изражението я смаляваше.

— Не издържам повече... — прошепна. — Искам да премахнем това... това чудовище. Съгласна съм с Елиса.

— Няма да изкажа мнение — побърза да изрече Виктор, когато Елиса се обърна към него. — Вие трябва да решите. Искам само да ви задам един въпрос. *Напълно* ли сте сигурни, че *хладнокръвно* можете да убиее човека, от когото е произлязъл двойникът, щом разберете кой е той?

— Със собствените си ръце — изстреля Жаклин. — А ако това съм аз, работата е още по-лесна.

— Бъди спокоен, отче. — Картър потупа Виктор по рамото. — Аз ще се заема с това. Убивал съм хора, само защото са се изкашляли в неправилната посока.

— Но човекът, послужил за основа на двойника, не носи никаква отговорност за станалото — каза Виктор, без да трепне и без да отмести поглед от Картър. — Рик е постъпил зле, като е провел експеримента без позволение, но дори ако Зигзаг е той, не би заслужавал да умре. Ако пък не е Рик, то дори не можем да говорим за неправилно ориентирано кашляне.

Единствената му вина е, че е спял. Елиса беше съгласна с Виктор, но не искаше да обсъждат този въпрос сега.

— Във всички случаи трябва да разберем *кой е*. — Обърна се към Бланес: — Давид, оставаш само ти. Съгласен ли си?

— Не! — той напусна помещението, като не спираше да повтаря и да крещи измъчено: — Не съм съгласен!

В продължение на един кратък миг никой не реагира. Сетне се чу гласът на Картър — бавен и плътен:

— Изглежда, че е силно заинтересуван този опит да не се състои, не мислите ли?

Реши да го последва. Излезе в коридора и го видя да завива по посока на първата барака. Изведнъж ѝ се стори, че знае къде отива. Зави надясно, прекоси коридора при вратите на лабораторията и отвори вратата към бившия му кабинет. Този участък най-много беше пострадал от експлозията и сега приличаше на черен, празен гроб. Вятърът стенеше през цепнатините в стените, подсилени с подпорни греди. Вътре беше останала само една малка маса.

Бланес бе облегнал лакти на нея.

Изведнъж ѝ се стори, че отново прекъсва рецитала му от пиеси на Бах с резултатите от своите изчисления. Когато откриеше грешка, той ѝ казваше: „Иди и поправи тази проклета грешка веднъж завинаги.“

— Давид... — промълви тя.

Бланес не отговори. Седеше с наведена глава в мрака.

Елиса се бе поуспокоила. Не беше лесно: горещината и напрежението бяха непоносими. Въпреки че беше облечена само с

блузка с презрамки и шорти, гърбът, подмишниците и челото ѝ лепнеха от пот. Освен това имаше нужда от сън. Няколкоминутен, но сън. Въпреки това (първа препоръка към самата себе си) знаеше, че трябва да остане будна, ако иска да оцелее и (втора препоръка) трябваше да запази спокойствие напук на всичко.

Затова реши да му говори съвсем спокойно.

— Ти ни излъга, Давид.

Той обърна глава и я погледна.

— Каза ни: „Само онези, които осъществяват опита, виждат двойниците.“ Снимките с мишки и кучета са получени от Марини, но първата — тази на Здравата чаша, сте постигнали и *двамата*. И ти си видял раздвояването на чашата, нали? Затова не искаш да направим опита, нали?

В тъмнината Бланес мълчаливо я наблюдаваше.

Тя си представи какво виждаше: фигурата ѝ на жена, застанала права на прага в контражур; гъстата ѝ черна коса бе прибрана на опашка, блузката не покриваше корема ѝ, дънките ѝ с разнищени ръбове плътно прилепваха по бедрата ѝ.

— Елиса Робledo — прошепна той. — Най-умната и красива студентка... и най-арогантната безсрамница.

— При това на теб никога не ти е пукало за нито едно от тези три неща.

Отново се измериха с поглед. И се усмихнаха. И точно в този момент той изрече нещо, от което тя настръхна.

— Има още една жертва на Зигзаг, за която не знаеш, но нея я убих аз. — Продължаваше да седи с лакти върху масата. Беше се загледал дълбоко втренчен в нещо невидимо за нея между ръцете си. Не я погледна, докато говореше. — Знаела ли си, че когато бях на осем години, видях как брат ми умира от електрически удар. Бяхме в трапезарията — майка ми, брат ми и аз. В един момент... Много ясно си спомням... Мама излезе за малко, а брат ми, който си играеше с една топка, започнал да си играе с кълбото кабели за телевизора, без аз да разбера. Бях се зачел в някаква книга... Спомням си заглавието: „Чудесата в науката“. В един момент се обърнах и видях брат си с неподвижно щръкнала като на бодливец коса. От гърлото му излизаше някакво хриптене. Стори ми се, че тялото му от кръста надолу прилича на балон, пълен с вода, но всъщност в този момент той се беше

изпуснал и се обливаше в собствените си нечистотии. Спуснах се към него обезумял. Бях чел някъде, че е опасно да се докосва човек, поразен от електрически ток, но тогава ми беше все едно... Втурнах се към него и го блъснах, все едно се боричкахме. Спаси ме това, че точно тогава бушоните гръмнаха. Но в спомените си имам усещането, че... съм докоснал за миг електричеството. Споменът ми е много странен — не отговаря на действителността, но аз не мога да си го избия от главата: докоснах електрическия ток и с него — смъртта. Почувствах, че смъртта не е някакъв покой — смъртта не беше нещо, което се случва и свършва: тя беше застинало, бръмчащо като мощна машина. Смъртта беше чудовище от прегорял метал... Когато отворих очи, мама ме прегръщаше. Брат си вече не помня. Изтрил съм спомена за неговия труп. В този момент, точно в този ужасен миг реших, че ще стана физик: предполагам, че съм искал да опозная добре своя враг... — Спря и я погледна. Продължи с пресеклив глас: — Преди няколко дни преживях друг ужасен момент — най-ужасния след смъртта на брат си. Но тогава съжалих, че съм физик. Беше във вторник. Райнхард ми се обади по обяд, след като беше хвърлил бегъл поглед на файловете на Серджо, и набързо ми разказа за какво става дума. Аз трябваше да пътувам за Мадрид и да подготвя срещата, но преди това... Преди това реших да посетя учителя си Алберт Гросман. Изпитвах нужда да го видя. Мисля, че ти разказах веднъж как той бе против проекта Зигзаг. Помогна ми в откриването на уравнението за „теорията за секвоята“, но предвид възможните последици от преплитането на минало и настояще, той се оттегли, оставяйки ни сами — Серджо и мен... Казваше, че не иска да върши грях. Може би говореше така, защото беше стар. Тогава аз бях млад и ми хареса това, че ми го казва. В това се състои разликата, голямата разлика между възрастните: старите се ужасяват от греха, младите са привлечени от него... Но миналия вторник, когато Райнхард ми разкри всичко направено от Марини, аз изведнъж се почувствах стар. И отидох да разкажа на Гросман... може би търсейки опрощение. — Направи пауза. Елиса го слушаше, облегнала глава на касата на вратата. — Лежеше в частна болница в Цюрих. Знаеше, че умира. Беше се примирил с това. Ракът му бе в много напреднала фаза, с метастази в белите дробове и костите... Ту го приемаха в болницата, ту го изписваха. Успях да издействам да ме пуснат във време извън

определеното за посещения. Той ме изслуша в леглото, където агонизираше. Аз виждах как смъртта настъпва в очите му, подобно на нощ на хоризонта. Неговият ужас, докато му разказвах за връзката между убийствата (за които той не знаеше) и за съществуването на Зигзаг, беше огромен. Не ме остави да довърша. Махна си кислородната маска и започна да ми крещи: „Проклет да си! — викаше. — Пожела да видиш онова, което никому не е дадено да вижда, онова, което Бог ни е забранил! Ти си виновен! И Зигзаг е твоето наказание!“ Не спираше да повтаря тези думи, дерейки гърлото си, давейки се, умирайки: „Зигзаг е твоето наказание.“ Всъщност вече беше мъртъв, но все още не знаеше.

Бланес се задъхваше като че ли не беше говорил, а бе изпълнявал някакво силово упражнение. Пръстите му забарабаниха по прашната маса като по клавиатура.

— Влезе една сестра и аз трябваше да си тръгна. Когато на другия ден пристигнах в Мадрид, узнах, че е починал от болестта си същата нощ: Зигзаг го беше убил чрез мен.

— Не, ти не...

— Имаш право — прекъсна я той с усилие. — Аз също видях двойниците на чашата... Серджо и аз ги изучавахме и разбрахме какви рискове крие преплитането във времето. Аз отказах да продължа по този път и смятах, че съм убедил и Серджо. Заклехме се никога да не разкрием това. Ала той е продължил тайно с опитите... Години по-късно интуитивно усетих какво прави, но нищо не казах — нито на Гросман, нито на когото и да било. Всички умираха край мен, а аз запазих пълно мълчание!

Неочаквано Бланес заплака.

Плачът му беше превзет и неумел, като че ли плаченето изискваше някаква сръчност, от която той бе напълно лишен. Елиса се доближи и го прегърна. Помисли си за майката на Бланес — как е стискала в прегръдките си тялото на по-големия си син с всички сили, докосвайки го, за да се увери, че поне той продължава да е жив, че той, поне той, не е бил застигнат от непобедимата машина.

— Ти не си знаел за случващото се... — каза му тя нежно, галейки потния му тил. — Не си можел да бъдеш сигурен, Давид... Не си виновен за нищо...

— Елиса... Боже мой, какво направих...? Какво направихме...?
Какво правим всички учени?

— Да сполучим или да сгрешим — това е единственото, което можем да направим... — Тя говореше, без да отпуска прегръдката си. — Ще опитаме още веднъж, Давид... Ще се опитаме този път да успеем, умолявам те... Позволи ми да опитам...

Бланес като че ли се беше поуспокоил. Но когато се отдръпна и я погледна в очите, тя видя ужаса, който го мъчеше.

— Страхувам се както от евентуален успех, така и от възможния неуспех — каза той.

— Готово — оповести Жаклин Клисо от стола, на който се бе покатерила.

— Точно както госпожа преподавателката желае — потвърди Картър, загледан в екрана на компютъра, пред който Елиса седна, в средата на задника ѝ.

Елиса погледна към миникамерата, включена към контролния компютър. Беше поставена на триножник зад гърба ѝ, насочена към основната клавиатура. Тя одобри позицията. Ако Рик наистина беше работил с ускорителя в онази нощ, тя предположи, че е осъществил всичко от това положение. Освен това камерата заснемаше също и вратата към генератора, където бе загинала Розалин.

Беше прекарала целия следобед в подготовка. Убеди Бланес, че иска да действа сама (наложи се да убеждава и Виктор): аргументът ѝ беше, че така е по-малко рисковано за групата и че ако настъпи раздвояване, по този начин само тя щеше да види двойниците. Не желаше помощ дори и за изчисленията — твърдеше, че ще загубят време. Затова пък се наложи да премине обучение за работа с апаратурата. Въпреки че Бланес не беше напълно запознат с всичко около Сюзън, знаеше най-необходимото, свързано с работата по контрола на входа и изхода на снопа от частици. Виктор помогна, като прегледа компютрите. Голяма част от функциите на програмите беше непозната за нея, но пък софтуерът бе относително стар. Устройствата за графично изобразяване бяха по-сложни, но тя щеше да ги използва само при нужда — намерението ѝ беше да наблюдава изображенията в естествен им вид.

Минаваше шест вечерта, когато вятърът се засили и воят му се чуваше от залата за управление.

— Може бурята да ти създаде проблеми — каза колебливо Бланес.

— Това са проблемите, които най-малко ме тревожат. — *Една буря в началото и друга — в края.* Елиса си каза, че това съвпадение може би е добър знак.

Жаклин се приближи. Беше прихванала гъстата си коса с ластик и краищата ѝ падаха надолу подобно на растение, зажадняло за вода.

— Какво ще направиш... когато получиш снимките? Всички трябва да ги видим.

Нямаше как да не забележи натъртването върху „всички“. Но Жаклин имаше право, разбира се. *Ако видя Зигзаг, трябва да им го покажа. Няма да ми повярват иначе.*

— Ще ги запиша и ще направя копия. Нужен ми е диск.

— За съжаление — оплака се иронично Картър — забравих компактдискете в един супермаркет в Йемен.

— Тук някъде трябва да има — каза Елиса.

Картър запали цигара и преправи гласа си като на радиоговорител.

— „Планирали са всичко, с изключение на компактдискове“ — и се изсмя дрезгаво.

— Може да е останал някой в лабораторията на Зилберг — подхвърли Бланес.

— Ще отида да видя — каза с готовност Виктор и излезе от залата, внимавайки да не стъпва върху коаксиалните кабели, усукани на пода като мъртви змии.

— Всичко ще е наред — каза Елиса.

Беше лъжа и всички го знаеха; затова тя си помисли, че ще приемат думите ѝ като полуистина.

Металната врата, дръпната от ръката на Картър, се затвори.

Като надгробна плоча, гледана откъм мястото на трупа.

Остана сама. Не чуваше нищо друго, освен стенанията на вятъра. Сякаш беше захлупена от херметична камбана, на няколко сажена^[1] дълбочина. Един безграничен, всеобхватен страх се разстла върху нея. Погледна контролните лампички, мигащите компютри. Помъчи се да се съсредоточи в изчисленията.

Знаеше точния час, който искаше да изследва. Часовникът на компютрите беше спрял в нощта срещу 1 октомври 2005 година в четири часа, десет минути и дванайсет секунди. Това се равняваше на закръгленото число от триста милиона секунди, изминали оттогава. Спря за миг и се замисли за това колко се бе променил животът ѝ през тези триста милиона секунди.

Реши, че е получила стойностите на необходимата енергия, за да разтвори две-три времеви струни във фракциите, предхождащи този час. Сетне щеше да използва заснетия материал от камерата зад нея, да го изпрати на ускорителя и да ги ускори под действието на изчислената енергия. После щеше да получи новия сноп с разтворените струни и да го зареди на компютъра, за да го разгледа. *След всичко това ще видим.*

Ще видим.

Прегледа уравненията втори и трети път. Плъзна поглед по безкрайните колони от числа и гръцки букви, за да се увери, че никъде не е сбъркала. *Виж тук и поправи тази проклетата грешка веднъж завинаги.* Какво беше казал Бланес онзи път в час? *Физическите уравнения са ключът към нашето щастие, нашият ужас, нашият живот и нашата смърт.* Надявам се да съм получила правилното решение.

Жълтите черти, които показваха състоянието на конфигурацията на ускорителя, бяха достигнали зададената цел. Насред сгъстяващия се полумрак в залата тези черти сякаш сегментираха лицето на Елиса, лъщящо от пот, и полуголото ѝ тяло с тениска, вързана под гърдите. Горещината някак си беше нараснала: Картър казваше, че това се дължи на бурята и на ниското атмосферно налягане. Вятърът огъваше палмите, предизвиквайки шум като от облак скакалци. Още не беше заваляло, но ревът на морето вече се чуваше от залата.

Сто процента показваха цифрите. Чу се бръмчене, което ѝ беше познато. Началната фаза бе приключила. Машината беше готова да поеме образа и да го завърти вътре в себе си до скорост, близка до светлината.

Тя трескаво започна да изписва параметрите на изчислената енергия.

Може би ще успее. Може би ще идентифицира Зигзаг.

Но какво ще направи, ако сполучи? Какво ще направи, ако види, че става дума за двойник на Давид, Картър, Жаклин... или неин? Не

беше ли прав Бланес, когато твърдеше, че сполуката в този случай е еднакво лоша, колкото и неуспехът? Какво щяха да правят всички те?
Отпъди тези въпроси от ума си и се съсредоточи в екрана.

[1] Стара мярка за дължина, равна на около два метра. — Б.пр. ↑

Бланес извади батериите от радиостанцията.

— Махнете батериите от всичко по вас — телефони, електронни бележници... Картър, прегледайте ли контактите в кухните и фенерите?

— Изключих електроуредите в кухнята. Нито една лампа, с изключение на тази тук, няма батерии.

Картър ходеше напред-назад, понесъл лампата с дясната си ръка, а лявата му бе протегната напред, сякаш просеше милостиня. Дланта му се пълнеше с дребни, гладки монети. Приблужи се до Виктор, който повдигна китката си с усмивка.

— Моят е с пружина.

— Не мога да повярвам. — Картър изгледа Виктор от главата до петите на светлината на лампата. — В 2015 година сме, а вие да нямате часовник-компютър?

— Имам, но не го използвам. Този работи чудесно. Класически „Омега“. От дядо ми е. Обичам часовниците с пружина.

— Вие сте като кутийка, пълна с изненади, отче.

— Виктор, провери ли в лабораториите? — попита Бланес.

— Имаше два лаптопа в лабораторията на Зилберг. Извадих им батериите.

— Много добре. Казах на Елиса да изключи ускорителя и компютрите, които няма да използва — добави Бланес и подложи ръка, за да поеме батериите, които Жаклин му подаваше. — Трябва да оставим всичко това някъде...

— На конзолата. — Картър беше отишъл в дъното на залата. С отдалечаването му, мракът ги обгърна.

— Давид... — треперливо промълви Жаклин, която беше седнала на пода. — Мислиш ли, че... скоро ще атакува?

— Нощта е най-опасното време, защото тогава той има на разположение включени лампи. Но не знаем кога точно ще го направи, Жаклин.

Картър се върна и си потърси място на пода. Четиримата заедно едва заемаха половината от пространството в прожекционната зала; седяха струпани пред екрана, сякаш бяха принудени да споделят тясна палатка — Бланес седеше на стол до стената, Картър и Жаклин — на пода, а Виктор — на друг стол срещу Давид. Тъмнината беше пълна, с изключение на жълтия сноп светлина от лампата на Картър, и беше горещо като в сауна.

По едно време Картър остави настрана лампата и извади два предмета от джоба на панталона си. На Виктор му заприличаха на части от черен кран за чешма.

— Предполагам, че мога да ползвам ето това — продума и намести двете части една в друга.

— Няма да ви свърши никаква работа — предупреди го Бланес, — но стига да няма батерии, можете да го използвате.

Картър остави пистолета в скута си. Виктор забеляза, че го гледа с чувство, което нито един жив човек не събуждаше у него. Неочаквано бившият военен грабна лампата и я захвърли срещу него. Движението беше толкова изненадващо, че вместо да опита да я хване, Виктор се отдръпна и лампата го удари по ръката. Докато се навеждаше да я вдигне, чу смеха на Картър. *Идиот* — каза си Виктор.

— На вас се падна, отче. Благодарение на вашия часовник с пружина ще имате честта пръв да седите на пост. Събудете ме в три, ако заспя. Аз ще поема остатъка от нощта.

— Елиса ще ни извика преди това — каза Бланес.

Помълчаха известно време. Сенките им приличаха на входове към тунели, така както се отбелязваха по стените на светлината на лампата. Виктор беше сигурен, че това, което чуваше, е дъжд. В залата за прожекции нямаше прозорци (въпреки породените от това неудобства, тук беше единственото място на станцията, където и четиримата можеха да изпънат крака и да се почувстват в известен смисъл удобно), но се чуваше и нещо подобно на силно радиосмущение, пращане на зле настроен телевизор. На този звуков фон виеше вятърът. А по-близо, в мрака, се долавяха нечии въздишки и неравномерно дишане. Ридание. Виктор забеляза, че Жаклин е заровила лице в ръцете си.

— Няма да може да ни нападне този път, Жаклин... — проговори Бланес с тон, който искаше да внуши доверие.

— Намираме се на остров — в радиус от километри той разполага единствено с батериите от тази лампа и компютъра на Елиса. Няма да атакува тази нощ.

Палеонтоложката вдигна глава. Сега тя не се стори красива на Виктор — беше едно ранено и разтреперано същество.

— Мой... ред е — каза много тихо, но Виктор я чу. — Сигурна съм...

Никой не се опита да я утеши. Бланес пое дълбоко въз дух и се облегна на екрана.

— Как го прави? — попита Картър. Беше се протегнал в цялата си внушителна дължина с тил, опрян на ръцете, а те — облегнати на стената; косми по гърдите му се подаваха изпод тениската. — Как ни убива?

— Когато ние се озовем в неговата времева струна, изпадаме под негова власт — каза Бланес. — Вече ви обясних, че в един интервал, толкова кратък, колкото този на струната, няма достатъчно време, за да бъдем „в твърдо състояние“ и нашето тяло и всички заобикалящи ни предмети са нестабилни. Ние сме нещо като пъзел от атоми вътре в нас: Зигзаг просто може да махне всичките ни части една по една, да им размени местата, или да ги унищожи. Може да го направи, стига да пожелае, по същия начин, както манипулира енергията на осветителните тела. Дрехите и всичко онова, което е извън струната и следователно има свое собствено време, ни става чуждо. Нищо не може да ни защити, няма как да използваме каквото и да било оръжие. Във времевата струна ние сме голи и беззащитни като бебета.

Картър беше застинал неподвижно. Човек би казал, че е спрял дори да диша.

— Колко време продължава? — Извади цигара от джоба на панталона си. — Болката. Колко време смятате, че продължава?

— Никой не се е върнал, за да ни разкаже. — Бланес сви рамене. — Единствената версия, с която разполагаме, е тази на Рик: на него му се е сторило, че е прекарал часове в струната, но онзи двойник не е имал мощта на Зигзаг...

— При Крейг и Надя е било месеци... — прошепна Жаклин и обхвана коленете си, сякаш беше вкочанена от студ. — Това сочат аутопсиите... Месеци или години, измъчвани от болка.

— Но ние не знаем какво се случва с тяхното съзнание, Жаклин — побърза да добави Бланес. — Може тяхното възприятие за времето да е различно. Субективно и обективно време — това са две различни неща, не забравяй... Може от гледна точка на тяхното съзнание всичко да се случва много бързо...

— Не — каза Жаклин. — Не вярвам.

Картър търсеше нещо в джоба си, вероятно запалка или кибрит, тъй като устните му все още мачкаха незапалената цигара. Ала накрая се отказа, извади цигарата от устата си и я загледа, докато говореше.

— Много пъти съм виждал мъчения и съм ги изпитвал. През 1993 година работих в Руанда, където обучавах военизирани групи хуту^[1] в района на Мурехе... Когато избухна бунтът, бях обвинен в предателство и решиха да ме подложат на изтезания. Един от предводителите им ми съобщи, че няма да бързат — щели да започнат от краката и да стигнат до главата ми. Като начало взеха да ми изтръгват ноктите на краката със заострени клечки. — Усмихна се. — Никога в проклетия си живот не съм изпитвал по-ужасна болка. Плачех и се напикавах от болка, но най-лошото беше, че си мислех как те едва сега започват — все още бяха на ноктите на краката ми, тези сухи фъшкии, дето са като някакви израстъци там, в края на тялото... Казах си, че няма да го понеса, че мозъкът ми ще гръмне още преди да са стигнали до кръста. За щастие два дни по-късно друга от групите, които бях обучавал, нахлу в селището, уби моите палачи и ме освободи. Тогава си казах, че винаги има граница в това, което човек може да понесе като страдание... Във Военната академия, където учех, ни казваха: „Ако болката продължи дълго, значи е поносима. Когато е непоносима, тя те убива и е краткотрайна.“ — Изсмях се тъжно и хрипливо. — Предполагаха, че тази мисъл ще ни помага в трудни моменти. Ала това...

— Бихте ли млъкнали, ако обичате? — С жест на отчаяние Жаклин отново захлупи глава и си запуши ушите.

Картър я погледна за миг и сетне продължи да говори ниско и дрезгаво, посочвайки ги с незапалената цигара като с огънат тебешир.

— Знам много добре какво ще направя, когато вашата приятелка пристигне със снимката. Ще пречукам това копеле, което и да е то. Тук и веднага. Ще го застрелям като болно куче. Ако съм аз... — Поспря,

сякаш премисляйки тази неподозирана възможност. — Ако съм аз, ще имате удоволствието да видите как си пръсвам черепа.

Кабината на малкия UH1Z започна да се тресе като стар автобус на неасфалтирана улица. В плен на модерната ергономична седалка, снабдена с предпазен колан във формата на X, тялото на Харисън седеше като заковано и единствено главата му се движеше, но затова пък го правеше във всички посоки, накъдето прешлените ѝ позволяваха. Срещу него, докосвайки коленете му, седеше редник Превин, която не откъсваше поглед от тавана. Харисън забеляза, че под ръба на каската красивите ѝ сини очи бяха разширени. За колегите ѝ не можеше да се каже, че се владеят по-добре от нея. Само Юргенс в дъното изглеждаше невъзмутим.

Но Юргенс беше другото лице на смъртта и той не можеше да бъде критерий.

Навън сякаш самият ад се бе сгромолясал на земята. А може би това беше истинският лик на небето, кой знае. Четиримата „архангели“ френетично пореха почти хоризонталния дъжд, който засипваше като с картечни откоси предните стъкла. На петстотин метра под тях се надигаше чудовище с мощ хиляди тонове бушуваща вода. За щастие нощната тъмнина не позволяваше да се види морският въртоп. Но надникнеше ли през страничното прозорче за достатъчно дълго време, Харисън успяваше да различи милиони факли от пяна по гребените на километри и километри разбунено кадифе, подобни на претенциозна украса на древен римски дворец в карнавална оргия.

Запита се дали редник Превин го винеше за нещо. Естествено, че не му се вярваше да го укорява за смъртта на онзи глупак Борсельо. В „Игъл“ дори го бяха поздравили.

Заповедта се получи по обяд, пет минути след като Борсельо бе застигнат от куршум между веждите. Идваше някъде от север. Винаги така ставаше: някъде от север нареждаха и някъде на юг заповедта се изпълняваше. Също както при главата и тялото — от горе на долу, мислеше Харисън. Мозъкът разпорежда, а ръката изпълнява.

„Главата“ беше постановила, че ликвидирането на лейтенант Борсельо е допустимо. Харисън бе постъпил правилно, Борсельо се беше държал като некадърник в критичната обстановка и сега сержант

Франк Мерсие го бе заместил. Мерсие беше много млад и седеше до Превин, срещу Харисън. Той също бе изплашен. Страхът му приемаше формата на адамова ябълка, която се местеше нагоре и надолу по врата му. Но те бяха добри войници, тренирани в ОССБ — Оцеляване, Спасяване, Съпротива, Бягство. Познаваха отлично оръжието и оборудването, бяха преминали допълнителна подготовка по отбрана и отцепване на райони. И можеха и друго, освен да се отбраняват: носеха пушки за атака ХМЗ9 с взривяващи се куршуми и също Руджер МР15. Всички те бяха силни, със стъклен поглед и лъскава кожа. Не приличаха на хора, а на машини. Превин беше единствената жена, но не се различаваше от групата. Той бе доволен, че са до него, не искаше да си мислят лоши неща по негов адрес. С тях и с Юргенс нямаше вече от какво да се бои.

С изключение на бурята.

След поредното пропадане реши да реагира.

Погледна пилотите. Приличаха на гигантски мравки с тези яйцевидни черни каски, хвърлящи отблясъци от светлините на командния пулт. И дума не можеше да става да си махне предпазния колан ѝ да иде при тях, естествено. Извъртя микрофона, прикрепен към каската, и натисна един бутон.

— Това бурята ли е? — попита.

— *Началото ѝ*, господине — отвърна единият от пилотите. —

Вятърът все още се движи с по-малко от сто километра в час.

— Не е ураган — каза вторият пилот откъм дясното му ухо.

— А пък ако случайно е, си няма име.

— Хеликоптерът ще издържи ли?

— Предполагам, че да — отговори лявото му ухо с изненадващо безразличие.

Харисън знаеше, че „архангелът“ е модерно и устойчиво военно летателно средство, пригодено за всякакви атмосферни условия; дори перките можеха да се регулират според силата на вятъра и в този момент те не се кръстосаха в обичайното Х, а се бяха превърнали в два ромба. При все това възможността да претърпят катастрофа го потискаше, и то не защото можеха да срещнат смъртта, а защото нямаше да постигне целта си.

— Кога смятате, че ще пристигнем?

Усети потта да се стича по гърба и тила му под каската и спасителната жилетка.

— Би трябвало да видим острова след един час, ако всичко върви както трябва.

Остави включена радиовръзката. Гласовете гъделичкаха слуха му, подобно на халюцинации на психичноболен. *Архангел едно към архангел две — промяна в...*

Спяха или поне така му се струваше.

Не се осмеляваше да ги освети с лампата от страх да не се събудят, въпреки че това му изглеждаше малко вероятно — очевидно бяха напълно изтощени след толкова часове бодърстване. Но след като ги разгледа един по един, у него не остана никакво съмнение, че спят. Сънят на Жаклин беше неспокоен и шумен — издаваше нещо подобно на гърлено вайкане, а гърдите ѝ се надигаха под блузата. Картър изглеждаше буден, ала устните му в единия край образуваха малко черно кръгче, подобно на дулото на пистолета му. Бланес хъркаше.

Оставаха десет минути до полунощ, а Елиса още не се беше появила.

Моментът беше настъпил.

Сърцето му щеше да изхвъркне. Помисли си дори, че другите може да го чуят как се блъска в гърдите му и да се събудят, но бе неспособен да го усмири.

Със забавени движения остави голямата лампа на пода, извади малката и я запали. Сега идваше неговото бойно кръщение, това беше най-подходящото определение за този момент.

Изгаси голямата лампа. Изчака. Нищо не се случи. Продължаваха да спят.

Светлината на малката лампа беше много слаба, толкова, колкото догаряща жарава в огнище, но беше повече от достатъчна, за да не се изплашат, ако внезапно се събудеха.

Остави запалената лампа на земята до другата и си събу обувките. Не изпускаше най-вече Картър от погледа си. Този мъж му се струваше ужасяващ. Той бе едно от онези жестоки същества, живели в свят, паралелен на неговия, толкова далечен от хидропонните растения, математиката и теологията, колкото бивол от лекция в Принстън. Беше

сигурен, че ако се наложи да го премахне, за да защити себе си, бившият военен въобще нямаше да се поколебае.

Независимо от това нито Картър, нито самият дявол щяха да му попречат да извърши това, което бе намислил.

Стана и тръгна на пръсти към вратата. Беше съобразил да я остави отворена. Излезе в тъмния коридор и извади кибрита от панталона си. Няколко часа преди това, когато Картър търсеше кутийката, за да си запали цигара, Виктор се изплаши да не би да открие, че му го е взел. За щастие това не се бе случило.

Осветявайки пътя си с трептящия пламък, той сви надясно и стигна до коридорчето към първата барака. Там барабаненето на дъжда се чуваше по-силно, дори проникваше вятър. Виктор заслони клечката с ръка, за да не изгасне.

Тъмнината го измъчваше. Изпълваше го с ужас. По принцип Зигзаг (ако това чудовище наистина съществуваше, защото той все още се съмняваше) не представляваше пряка заплаха за него, но другите бяха поселили заразата на страха в кръвта му. Бушуващата буря, липсата на светлина и тези стени от вледеняващ метал по никакъв начин не му помагаша да се успокои.

Клечката започна да пари пръстите му. Духна я и я хвърли.

За миг остана сляп, докато вземаше друга.

Страхът се поражда в голяма степен от въображението ни — Виктор беше чел за това безброй пъти. Ако не дадеш воля на фантазията си, мракът и шумовете по никакъв начин не могат да ти повлияят.

Клечката се изплъзна от ръцете му. Дори не му мина през ум да се наведе, за да я вдигне. Взе друга.

Както и да е, вече беше близо до целта. Когато пламъкът отново светна, той видя вратата на един-два метра вдясно от себе си.

— Къде ли е отишъл Виктор?

— Не знам — отвърна Жаклин. — И не ме интересува. — Обърна се с намерението да продължи да спи — изключването на съзнателността беше единственият ѝ начин да потуши страха.

— Не можем да понесем целия този товар сами, Жаклин — отбеляза Бланес. — Виктор ни е от голяма помощ. Ако си тръгне, все

едно че си тръгват вятърът и морето и остава единствено старата лодка.

Жаклин, която беше затворила очи, се надигна и изгледа Бланес. Той продължаваше да седи на стола, облегнал глава на екрана; зелената му тениска беше влажна от пот, а пъхнатите в широките джинси крака бяха изпънати и кръстосани.

Благото му и добродушно лице с необръсната сива брада и с надупчени от старо акне бузи и едър нос беше обърнато към нея и изразяваше обич.

— Какво каза?

— Че не бива да позволим Виктор да си тръгне. Той е единствената ни помощ.

— Не, не... Имам предвид... Каза нещо за вятъра и морето... и някаква стара лодка.

Бланес повдигна вежди, изразявайки любопитство.

— Обикновено клише. Защо питаш?

— Напомня ми за едно стихотворение, което Мишел написа, когато беше на дванайсет години. Прочете ми го по телефона и толкова ми хареса. Насърчих го да продължава да пише. Колко само ми липсва... — Жаклин сподави внезапния си порив за плач. — *Отидоха си вятърът и морето. Остана само старата лодка...* Сега е на петнайсет години и още пише стихове... — Потърка ръце и се огледа с внезапно обзело я безпокойство. — Нищо ли не чу?

— Не — прошепна Бланес.

Тъмнината в залата беше всеобхватна. На Жаклин ѝ се стори, че е по-голяма от самото помещение.

— Аз съм следващата. — Говореше с глас, издаващ нещо между стон и хлипане, подобно на наказано малко момиченце. — Знам всичко, което ще направи с мен... Повтаря ми го всяка нощ... Много пъти съм си мислила да свърша със себе си и бих го направила, ако той ми позволеше... Но той не иска. Доставя му удоволствие да го чакам ден след ден... В отплата ми поднася наслада и ужас. Подхвърля ми насладата и ужаса, както се подхвърлят кокали на куче и аз ги предъвквам смесени в едно... Знаеш ли какво казах на мъжа си, когато реших да го напусна? „Още съм млада и искам да изживея живота си и да удовлетвори желанията си.“ — Поклати объркано глава и се усмихна. — Това не бяха мои думи... Той ги изрече чрез мен.

Бланес кимна разбиращо с глава.

— Изоставих съпруга и сина си... Изоставих Мишел... Трябваше да го направя. *Той* ме искаше сама. Идва при мен нощем и ме принуждава да пълзя на четири крака и да падам в краката му. Трябваше да се гримирам, да боядисвам косата си черна, да се обличам като... Знаеш ли защо косата ми сега е боядисана така? — Докосна с ръка червеникавата си коса и се усмихна. — Понякога си налагам да се *разбунтувам*. Струва ми страшно усилие, но го правя... Вече съм сторила прекалено много за *него*, не мислиш ли? Трябваше да загърбя целия си предишен живот — професията, съпруга си... Дори и Мишел. Нямах представа каква ужасяваща омраза крие в себе си, какви неща говори за сина ми. Като живея сама... поне мога да посрещам цялата тази ненавист с тялото си...

— Разбирам — отвърна Бланес. — Но това положение ти харесва донякъде, Жаклин. — Вдигна глава, за да спре протеста ѝ. — Казвам, че само донякъде. То е нещо подсъзнателно. Той трови подсъзнанието ти. Нещо като кладенец — спускаш кофата и като я издърпаш, виждаш най-различни неща. Вода, но също и мъртви гадинки. Всичко в теб, онова, което винаги се е таяло и което *той* е открил и изважда наяве. В крайна сметка, има и наслада...

Тя усети, че лицето на Бланес се променя, докато говори. Очите му изгубиха зениците си и заприличаха на гнойни абсцеси под веждите му.

В този миг се събуди.

Сигурно бе заспала или дори беше имала „изключване“. Отлично си спомняше — беше ужасно — виждаше как лицето на Бланес се променя и става като на... За щастие това беше само сън.

В този момент се огледа и осъзна, че се случва нещо лошо.

Картината се изчерпа. Виктор я затвори и зареди друга.

Не беше сигурен, че иска да го види. Изведнъж си каза, че не иска, дори *Той* да е истинският (колко ли злощастници са били разпънати на кръст в онези времена, преди да се стигне до този изстрадал Бог?). Не, не искаше да го види, поне с побиващите тръпки, които съпровождаха времената на Планк, подчинени на диктата на лутащи се атоми. Не искаше да види проядения Син, разкъсан в

мигновение, в което дори Отецът не можеше да се вмести. Вечността, Безкрайната протяжност, Божествената и мистична роза съставляваха времето на Бог. Но тогава безкрайната краткост? Как трябваше да се нарече тя? Моментност?

Този толкова кратък интервал, в който Розата представлява само стъбълце, несъмнено принадлежеше на дявола. Светкавицата, проблясъкът в едно премигване, дори в *намерението* да мигнеш, траеха много повече. Виктор си мислеше нещо ужасно — в онази вселена от хилядни от секундата Доброто не съществуваше, понеже му беше нужно *повече време*, отколкото на Злото.

Беше ги намерил случайно следобеда, в един от класьорите в лабораторията на Зилберг, докато търсеше неизползвани компактдискове. Това бяха няколко диска с етикет на кутията, на който пишеше „Дисперс“.

Веднага си спомни разказаното от Елиса. Това сигурно бяха „дисперсиите“, за които Надя й беше говорила и които Зилберг пазеше; неуспешни опити с разтворени струни, направени с погрешно изчислени енергии и затова с неясни с изображения. Как бяха останали тук? Може би в „Игъл“ смятаха, че това е най-подходящото място да бъдат съхранени. А може би бяха непотребни. Във всички случаи беше убеден, че няма да види кой знае какво, но наименованието на файловете, които се показаха, когато пъхна един от дисковете в компютъра — „Разпятие“, последвано от някаква цифра, му се стори доста изкушаващо, доста подозрително, за да изпусне подобен уникален шанс.

В лабораторията на Зилберг имаше два преносими компютъра със заредени батерии. Виктор предположи, че техниците, които посещаваха острова, ги използваха, за да гледат дисковете. Въпреки нареждането на Бланес да извадят батериите от всички уреди, Виктор беше оставил батериите в единия от тях. За да не наруши плановете на другарите си, бе пресметнал набързо следното: лампата, която беше оставил при тях, консумираше по-малко енергия. Така че общо енергията, която използваха сега, се равняваше на тази на голямата лампа. А ако все пак вършеше нещо лошо, това изобщо не го интересуваше — беше решил да поеме тази отговорност. Искаше само да види някои от изображенията. Само *някои*, за Бога. Нищо на света нямаше да го спре.

Отвори първия файл разтреперан. Но той се оказа някакъв свят в бледорозово, сюрреалистично видение. Следващите девет приличаха на анимациите на художник от шейсетте години под въздействието на наркотик. Но единайсетият го остави без дъх.

Някаква местност, планина, кръст.

Изведнъж кръстът се превърна в кол без напречната част. Преглътна — тези промени в морфологията сигурно се дължаха на времената на Планк. Кръстът преставаше да бъде кръст през тези толкова краткотрайни интервали. Не забеляза никаква човешка фигура.

Изображението се задържа само пет секунди. Виктор го затвори и отвори следващото.

Беше много неясно — планина, която като че ли гореше. Затвори и опита следващия. Представяваше друг ракурс на сцената с кръста. А може би друга картина, защото сега забеляза втори кръст на хълма и крайчец от трети кръст вдясно. Три.

И фигури наоколо. Петна. Сенки без глави.

Ледена пот обливаше гърба му. Изображението беше много неясно, но дори и така, различаваше някакви форми на кръстовете.

Свали си очилата и се приближи до екрана така, че късогледите му очи да уловят всички детайли. Картината трепна и един от кръстовете изчезна почти напълно. На негово място остана някакво петно във въздуха, някакво издължено очертание, увиснало на дървото подобно на гнездо на оси върху греда.

Ти ли си, Господи? Ти ли си? Очите му се навлажниха. Протегна пръсти към екрана, сякаш искаше да докосне този размит силует.

Беше толкова погълнат, че не усети как вратата на лабораторията се отвори зад гърба му. Лекият шум от пантите беше удавен в рева на бурята.

За миг реши, че продължава да сънува.

Екранът на залата, върху който Бланес се беше облегал, бе *продупчен*. Дупката беше голяма приблизително колкото обикновена топка, имаше овална форма и гладки ръбове. Светлината, която проникваше през нея, идваше сигурно от лампите в залата за управление *от другата страна*.

Но най-страшно беше случващото се с Бланес.

На лицето му имаше дълбок елипсовиден отвор. Заемаше дясната страна и обхващаше веждата, очната ябълка и цялата скула. Вътре се забелязваше (напълно видима на светлината, идваща откъм дупката в екрана) плътна червена маса. Жаклин идентифицира отделните ѝ части: челните кухини, тънката пластина на носната преграда, влакната на лицевия и тригеминалния нерв, набръчканата повърхност на главния мозък... Беше като анатомична холография.

Отидоха си вятърът и морето.

Тишината край нея беше бездънна. Мракът също бе различен, някак по-твърд. Нямаше лампи, нито друго осветление, с изключение на светлината, която се процеждаше през дупката.

Отидоха си. Остана само старата лодка.

Изправи се и разбра, че не сънува. Всичко беше прекалено реално. Тя си беше тя и босите ѝ стъпала докосваха пода, въпреки че не усещаше хлада на...

Някакво странно усещане я накара да погледне надолу — съзря върховете на гърдите си със зърната. Попипа тялото си. Нямаше нито дрехи, нито каквото и да е друго по себе си. Нищо не я покриваше.

Отидоха си вятърът и морето. Отидоха си. Отидоха си.

Обърна се към Картър, ала не го видя. Виктор също беше изчезнал. Бе останал единствено парализираният и разкъсан Бланес. И тя.

Само те двамата и мракът.

Покорен като кукла, Виктор се заби там, където Ръката го запрати. Блъсна се в отворената кутия с дисперсиите и усети остра болка под коленете. Просвайки се на земята, вдигна облак прах и се закашля. Тогава Ръката сграбчи косите му и той увисна във въздуха сред искрящи и чисти като сняг звезди. Почувства плесница, която превърна лявото му ухо в ръмжащ, преуморен мотор. Понечи да се хване някъде и одраска металната стена зад гърба си. Очилата му бяха изчезнали. На височината на зениците му застана някакво око без ирис — толкова черно, сякаш беше плътно. Толкова черно, че лесно се открояваше в слабия мрак наоколо. Чу пращането на някакъв механизъм.

— Слушайте, отче тъпо... — Гласът на Картър, шептящ като поялник, като че ли идваше откъм окото. — Държа ви на мушка с 98S. Направен е от въглеродно влакно и има пълнител с куршуми трийсет и пет милиметра и половина. Един изстрел от това разстояние — и от вас няма да остане дори спомен за първата ви пръдня, ясно ли е?

Виктор изстена плачливо, ослепял без очилата си.

— Предупреждавам ви: нещо става с мен. Знам го, усещам го. Не съм аз. Кълна ви се. Откакто се върнах на този проклет остров, станах *по-лош*, отколкото бях... Способен съм ей сегичка да ви пусна един куршум в челото, да избърша пръснатия ви мозък с кърпичка от панталона си и после да седна да закузвам.

Хайде, давай, каза си Виктор, но не успя да изрече нито дума, а и Картър не му даваше възможност дори да опита.

— Ако още веднъж изчезнете без предупреждение, ако напуснете мястото си, докато сте на пост, или пък включите още някой шибан апарат без позволение, кълна се, че ще ви очистя... Не е заплахата, а самата истина. Възможно е да ви видя сметката дори и да се държите добре, но нека пробваме. Не ме предизвиквайте, отче. Разбрахме ли се?

Виктор кимна утвърдително. Картър му върна очилата и го бутна към вратата.

Тогава се случи всичко.

Тя не точно го усети, *предугади го*.

Не беше образ, нито звук, нито мирис. Нищо материално, което да възприеме със сетивата си. Обаче разбра, че Зигзаг е там, в дъното на залата, по същия начин, както би разбрала, че някакъв анонимен мъж в тълпа от хора желае точно нея.

Отидоха си вятърът и морето. Остана бездната.

— Господи... Боже Господи, умолявам те! Умолявам ви, някой да ми помогне! Картър, Давид...! Помощ, помогнете ми...!

Ужасът има точка, от която няма връщане назад. Жаклин я достигна точно в този миг.

Клекна пред екрана до вдървеното тяло на Бланес, покривайки гърди с ръцете си, и започна да крещи отново и отново така, както никога преди в живота си — без да се сдържа, без да мисли за нищо

друго, освен за обхващащата я от собствените ѝ викове лудост. Виеше, блееше като агонизиращо животно, докато не раздра гърлото си, докато не усети, че сърцето ѝ ще се пръсне, а дробовете ѝ се изпълват с кръв, докато не осъзна, че е обезумяла или мъртва, или поне под упойка.

Изведнъж нещо откъм дъното на залата пристъпи към нея. Беше някаква сянка и докато се движеше, като че ли повлече със себе си част от тъмнината. Жаклин обърна глава и я загледа.

Когато видя очите, виковете ѝ секнаха.

В същия момент тя успя да даде една-единствена и окончателна команда на своето тяло. Стана и се втурна към вратата, сякаш скочила от трамплин от палубата на потъващ кораб.

Отидоха си. Отидоха си. Отидоха си. Отидоха си. Отидоха си.

Каза си, че няма да успее. Нямахше да съумее да избяга. *Той* щеше да я хване преди това (движеше се много бързо, прекалено бързо). Но с последните остатъци от разума си осъзна, че действа правилно.

Постъпваше така, както всяко живо същество би постъпило на нейно място при вида на онези очи.

Снимката беше преработена. Компютърът я попита дали иска да я зареди. Затаявайки дъх, Елиса натисна клавиша ENTER.

След миг колебание екранът премигна в бледорозово и на него се появи замъглено изображение на залата за управление: тя успя ясно да различи лъскавия ускорител в дъното и двата компютъра на първи план. Но нещо беше променено, въпреки че поради липсата на ясна картина, тя не го забеляза веднага — имаше друг източник на светлина, някаква лампа, запалена до компютъра вдясно. На светлината ѝ тя успя да види мъглявата сянка, седнала на същото място, на което седеше тя сега.

Усети, че не ѝ достига въздух. Нещо в паметта ѝ се пропука и отприщи порой от спомени. След десет години тя отново го видя. Некачественият образ ѝ даваше широки възможности да го възстанови: кокалестият гръб, голямата ръбеста глава... Всичко беше раздробено от времето на Планк, но на нея не ѝ бе нужна повече яснота на картината, за да разбере кой е той.

Рик Валенте се взираше в екрана на компютъра неподозиращ, че десет години по-късно тя ще го наблюдава на същия този екран. Беше сам и смяташе, че това ще продължи завинаги, ала теорията на Бланес

го беше изтръгнала от вкаменелостта на времето подобно на рудна жила, открита от опитни миньори.

След като първоначалното вълнение премина, Елиса се сви в поза, доста подобна на тази на Рик — и двамата се взираха в случващото се или в случилото се, надничайки през ключалката към миналото, шпионирайки като недискретни прислужници.

Какво гледа? Какво прави?

Блясъкът на индикаторните светлини пред Рик ѝ показва, че също като нея, той беше разтворил няколко времеви струни и изследваше резултатите. Положението на камерата, с която беше направила запис на светлинната мостра, ѝ позволяваше да вижда екрана, който беше виждал и Рик, но неговият силует заставаше между нея и наблюдаваното от него. *Така или иначе, тя нищо нямаше да види, дори той да се отдръпнеше. Ще трябва да ползвам профилаторите.*

Нещо в изображението я заинтригува. Какво беше то? Защо изведнъж изпита такова безпокойство?

Колкото повече я гледаше, толкова повече нарастваше нейната увереност, че има нещо, което не се вписваше в ситуацията; нещо скрито, или може би прекалено явно, както в онези игри, където единствено много внимателно око можеше да открие едва забележимите разлики между две еднакви рисунки. Опита да се съсредоточи...

Резкият скок към друга времева струна почти я стресна. Сега Рик се беше отместил наляво, но контурите бяха, както и преди, много неясни и предположенията ѝ се оправдаха тя дори не можеше да си представи каква бе сцената, в която той беше вторачен и която сега се откриваше пред нея без прегради на екрана на Рик, като някакво голямо петно с цвят на сепия. *Ето тук трябва да е Зигзаг, но ми е нужен профил на картината и увеличение.* До Валенте имаше друга фигура. Въпреки че ѝ липсваше половината лице и част от торса, тя разпозна Розалин Рейтер. Несъмнено това беше моментът, в който Розалин го бе изненадала. Той вероятно се опитваше да ѝ обясни какво прави там. Времевата струна, съответстваща на нищожно малка фракция от време в рамките на 4,10,10 часа — две секунди преди спирането на електрическият ток и на появата на Зигзаг. Розалин беше доста далеч от генератора. Как само две секунди по-късно бе успяла да влезе в помещението при него и да умре от електрически удар? Каза

си, че очевидно всичко се е случило по време на нападението, дори започна да си съставя възможно обяснение...

Ала онова *нещо*, което не можеше да уточни, но толкова много я тревожеше, продължаваше да го има. Какво ли беше то?

Нямаше повече разтворени от нея струни. Преди да забрави, изписа на клавиатурата някаква команда и започна процесът на профилиране, който тя програмира така, че да може да продължи при спрял компютър.

Тогава осъзна друго: нито около силуета на Розалин, нито на Рик имаше сенки. Знаеше, че Розалин е мъртва и не може да породи двойник, но Рик? Означаваше ли това, че той също е *умрял*?

Докато разсъждаваше, изпита друго, по-силно безпокойство.

Обърна глава и се взря в обширната зала.

Залата за управление беше тъмна. Розовото лъчение на екрана бе единствената светлина в нея и тя се разпростираше само на два метра около нея. Следвайки указанията на Бланес, беше изключила ускорителя преди един час и бе измъкнала от контакта щепселите на останалите компютри и на апаратурата. Батерията на часовника ѝ лежеше на масата (екранът ѝ показваше часа — беше почти полунощ). Навън хаосът продължаваше. Яростните пристъпи на бурята се усещаха дори през стените. В прозорците се блъскаше една безкрайна вълна.

Не видя нищо необикновено, само сенки. Но тревожността ѝ нарасна.

От десет години бе привикнала с това усещане, което я беше белязало; човек би казал, че всяка нощ къс нагорещено желязо дамгосваше кожата ѝ.

Тя бе сигурна. *Той* беше *тук*.

Усещаше го толкова близо, толкова непосредствено до тялото си, че за миг си отправи абсурден укор — не беше подготвена да го посрещне... Страхът се превърна в камък в гърдите ѝ. Стана залитайки и усещайки как косите ѝ се изправят.

Неочаквано всичко премина. Чу нещо като викове — гласът на Картър — и забързани стъпки в бараките, но в залата за управление нямаше никого.

Когато обърна главата си напред, я видя.

Стоеше изправена насреща ѝ, зад компютъра, осветена от екрана. Голотата ѝ изглеждаше някак гумена, тя приличаше на недовършена фигура — сляп и безименен къс глина. Единствената черта на лицето ѝ беше устата, която бе някак разместена, черна и необятна — разтворената ѝ ръка можеше да влезе цялата в тази паст. Дори не разбра как успя да я познае.

В този момент Жаклин Клисо започна да се разпада пред очите ѝ.

[1] Една от трите етнически групи, които съставляват населението на Руанда и които се противопоставят политически една на друга. — Б.пр. ↑

Събуди се и изстена от болка — легеше по корем върху някакво прашно одеяло на пружина без дюшек и твърдата тел се беше отбелязала на бузата ѝ. Не помнеше къде е, нито какво прави на това място и тези лица, лишени от черти, с блестящи очи, изобщо не ѝ помогнаха да се ориентира. Ръцете я повдигнаха, без много-много да се церемонят. Поиска да отиде до тоалетна, но едва когато заговори на английски, престанаха да я дърпат за миг, колкото да сменят посоката и отново да я повлекат. След краткото и неугодно посещение в тоалетната (нямаше вода, нито кърпи), усети поне, че може да върви сама. Ала ръцете (сега видя, че принадлежат на войници с маски) отново я сграбчиха.

Харисън не обичаше островите.

Тези късове суша, тези геологически изключения наред морето в полза на човеците, бяха свидетели на много грешки. Техните самотни плодни градини, скрити от погледа на боговете, бяха благоприятен сценарий за погазване на норми и за богохулства. *Ева е виновна за всичко*. Но сега плащаха за древния грях — Ева или Жаклин Клисо — какво значение имаше? Змията се беше превърнала в змей:

Беше почти девет сутринта в неделя, 15 март, и над проклетия остров продължаваше да се излива плътна водна стена. Палмите по края на брега се люлееха като четки от пера в ръцете на нервен прислужник. Горещината и влагата запушваха носа на Харисън и една от първите му заповеди беше да включат всички климатици. Със сигурност щеше да се простуди, защото дрехите му още бяха мокри от бурята, която ги посрещна с приземяването им осем часа по-рано, но това беше най-малкото зло.

Загледан в пейзажа, с ръце в джобовете и замислен над островите, греховете и мъртвите Еви, Харисън каза:

— Двамата мъже, които влязоха в залата, трябва да са били войници. Те имат закалка, свикнали са да виждат какво ли не... Какво

е специалното в това, професоре? — Обърна се към Бланес, който седеше пред прашната маса. Седеше с наведена глава и не беше докоснал чашата с вода, която Харисън му бе предложил. — То е нещо повече от обезобразени тела, нали? Нещо повече от засъхнала кръв по стените и тавана...

— Това е Въздействието — каза Бланес със същия безличен и изпразнен тон, с който бе отговарял и на предишните въпроси. — Убийствата, извършени от Зигзаг, са като сцени от миналото. Предизвикват Въздействие...

Известно време Харисън не правеше нищо друго, освен да поклаща глава.

— Разбирам. — Отдръпна се от прозореца и отново се разходи из трапезарията. — И това... способно ли е... да ни промени?

— Не разбирам.

Харисън едва движеше само необходимите за артикулацията на думите мускули. Лицето му представляваше напудрена маска.

— Да ни накара... да вършим или да мислим странни неща...

— Предполагам, че да. Подсъзнанието на Зигзаг отравя по някакъв начин всички ни, защото се преплита с нашето настояще...

Трови ни. Харисън си заповяда да не гледа към Елиса, която седеше там, задъхвайки се като диво животно, с тази своя прилепнала към тялото тениска и джинси, срязани на височината на слабините, със смугла, лъщяща от потта кожа и катраненочерна разрошена коса.

Не искаше да я гледа, защото не желаше да изгуби контрол. Трудно можеше да се овладее — ако я гледаше дълго време или дори само достатъчно време, беше способен на всичко. А той все още не искаше да прави нищо. Трябваше да е предпазлив. Дотогава, докато професорът имаше да казва или прави нещо, той щеше да запази спокойствие.

— Нека пак повторим основното, професоре. — Потърка очи. — Да започнем отначало. Сам ли бяхте в прожекционната зала...

— Бях заспал, но се събудих от искрите. Хвърчаха от всички контакти — конзолата, електрическите ключове... Също и в лабораторията...

— А в кухнята видяхте ли? — Харисън надникна през вратата, изкривявайки лице в гримаса от миризмата на изгоряло. — Изолацията

на контактите е обгоряла, а кабелите — напълно оголени... Как е могло да се случи това?

— Направил го е Зигзаг. То е нещо ново. Научил се е... да изтръгва енергия от изключени уреди.

Харисън поглаждаше брадичката си, докато гледеше учения. Трябваше да се обръсне. Да се изкъпе, за да се съживи, да си отпочине като хората в истинско легло. Но още не беше дошло времето да направи всичко това.

— Продължавайте, професоре.

Осата. Преди всичко трябва да убия осата, която жили мислите ми.

— На светлината от тези искри успях да видя... Дори не знам как разбрах, че това е Жаклин... Повърнах. Започнах да крещя.

Вратата на трапезарията се отвори и ги прекъсна. Влезе Виктор, придружен от един войник. Беше толкова мръсен, колкото и останалите — гол до кръста, с риза, вързана на колана, и лице, подпухнало от недоспиване и от плесниците, които Картър му беше зашлевил. Харисън се отврати, като го видя: болнавата му бледост, липсата на окосмяване по гърдите, старомодните му очила... Всичко в този тип му напомняше за незрял червей, за дългнеста попова лъжичка. А на всичко отгоре се беше напикал в панталоните, докато влизаше в прожекционната зала, и петното още личеше на крачолите му. Харисън му се усмихна, решен да изтърпи дори и господин Попова лъжичка.

— Починахте ли си, господин преподавател?

Лопера кимна утвърдително с глава и седна на един стол. Харисън забеляза, че жената го гледа с тревога. Как беше възможно тя да е приятелка на тази жалка карикатура? Може би нямаше да е зле да го убие пред очите ѝ. *Може би щеше да е прекрасно тази курва да го види как издъхва.* Скъта тази мисъл в себе си с намерението по-късно да я сподели с Юргенс. Съсредоточи се върху Бланес.

— Докъде бяхме стигнали? Видяхте останките от професор Клисо и... какво стана после?

— Всичко отново беше потънало в мрак. Но аз вече знаех, че той отново е атакувал. — Спря и наблегна на следващите си думи: — Тогава го видях.

— Кого?

— Рик Валенте.

Настъпи тишина, едва нарушавана от монотонния звук на дъжда.

— Как го познахте, след като е било тъмно?

— Видях го — повтори Бланес. — Той като че ли излъчваше светлина. Беше прав пред мен, в прожекционната зала, покрит с кръв. Избяга през вратата, преди Картър и професор Лопера да дойдат.

— И вие ли го видяхте? — изрече Харисън по посока на Виктор.

— Не... — Виктор изглеждаше с изчерпани сили. — Но в този момент би било трудно да забележа каквото и да било...

— А вие, госпожо професор? — попита Харисън, без да я поглежда. — Мисля, че още сте били в залата за управление, нали? Припаднали сте... Видяхте ли Валенте?

Елиса дори не вдигна поглед.

Харисън почувства страх — не от това, че тя може да му стори нещо, а напротив — от всичко онова, което той имаше желание да стори с нея. От всичко онова, което щеше да й *направи*, когато му дойдеше времето. Изпитваше паника при вида на тялото, с което щеше да си играе на толкова непознати неща. След кратка пауза пое дъх и го издиша под формата на словесен поток.

— Не знаете, не отговаряте... Добре, както и да е, моите хора ще го намерят. Няма да може да избяга от острова, където и да се крие. — Обърна се отново към своя добър приятел Бланес. — Смятате ли, че Валенте е Зигзаг?

— Нямам никакво съмнение.

— И къде е бил през всичките тези години?

— Нямам представа. Ще трябва да го проуча.

— Бих искал да разбера, професоре. Да разбера как го е направил — той или неговият „дубликат“, „двойник“, или както и да се нарича... как е успял да ликвидира толкова хора измежду вас. Искам да разбера неговия фокус, ясно ли е? Един учител в училище отговаряше на всичките ми въпроси по следния начин: „Не питай за причините, резултатът ти е достатъчен.“ Но „резултатът“ сега се намира в съседната зала и е труден за разбиране. — Въпреки че се усмихваше, лицето на Харисън изразяваше болка.

— Това е резултат, от който настръхваш. Човек не може да не се запита какви ли мисли са минавали през главата на господин Валенте,

за да върши всичко това с човешки тела... Нужно ми е нещо като доклад. В крайна сметка този проект е колкото ваш, толкова и наш.

— А на мен ми е нужно време и спокойствие, за да изследвам случилото се — отвърна Бланес.

— Ще имате и двете.

Елиса погледна Бланес объркано. Заговори за пръв път, откакто беше започнал дългият разпит.

— Да не си полудял? — каза на испански. — Нима ще сътрудничиш с тях?

Харисън изпревари Бланес, преди той да е отговорил.

— „Да не си полудял“ — изимитира на развален испански с насмешлив тон. — Всички сме „луди“, госпожо професор... Кой не е?

Наклони се към нея. Сега вече *можеше да я погледне* и не мислеше да се лиши от това удоволствие — стори му се толкова красива, толкова възбуждаща, въпреки мириса на пот и нечисто, който се излъчваше от нея, и неспретнатия ѝ вид, че усети как го побиват тръпки. Скалъпи набързо някаква реч, за да използва максимално тези секунди на съзерцание, възприемайки поучителния тон на баща спрямо любимата си, макар и непокорна дъщеря:

— Лудостта на някои от нас обаче се състои в това да сме сигурни, че другите спят спокойно. Живеем в опасен свят; свят, където терористите атакуват тайно, изненадващо, без да показват лицата си, точно както Зигзаг... Не можем да допуснем... случилото се тази нощ да бъде използвано от неподходящи индивиди.

— Именно вие не сте подходящите индивиди — каза Елиса дрезгаво, отвръщайки на погледа му.

Харисън застина с отворена уста, прекъснат на средата на думата. Сетне добави почти нежно:

— Може и да не съм, но има и по-лоши от мен, не забравяйте това...

— Вероятно, но те са под вашето командване.

— Елиса... — намеси се помирително Бланес.

— О, няма никакъв проблем... — Харисън се държеше като възрастен, желаещ да покаже, че в никакъв случай не могат да го засегнат думите на едно дете. — Госпожа преподавателят и аз поддържаме... специални отношения... от години насам. Вече се познаваме. — Отдалечи се от нея и затвори очи. За миг звукът на

дъжда по прозореца му напомни за пролята кръв. Разтвори ръце. — Предполагам, че сте гладни и изморени. Можете да хапнете и да си починете, ако желаете. Моите хора ще претърсят острова педя по педя. Ще открием Валенте, ако е изобщо... „намираем“. — Изсмя се отривисто. Сетне погледна Бланес така, както продавач би погледнал привилегирован клиент. — Ако ни предоставите доклад за случилото се, професоре, ще забравим всички прегрешения. Знам защо се върнахте тук и защо избягахте и ви разбирам... „Игъл Груп“ няма да предяви обвинения срещу вас. Всъщност вие не сте под арест. Опитайте да се отпуснете, поразходете се... ако имате желание в това време. Утре ще дойде една научна делегация и щом ѝ представите изводите си, ще можем да се приберем вкъщи.

— Какво ще стане с Картър? — попита Бланес преди Харисън да излезе.

— Опасявам се, че с него няма да сме така любезни.

— Върху влажното яке от тъкан в естествен цвят, което носеше Харисън, значката с емблемата на „Игъл Груп“ хвърляше отблясъци. — Но окончателната му съдба не е в мои ръце. Господин Картър ще бъде обвинен, между другото, и за това, че е получавал заплата за работа, която не е вършил...

— Той се опитваше да се защити като нас.

— Ще се опитам да допринеса за накланяне на везните в другата посока, когато го изправят пред съд, професоре, но повече от това не мога да обещая.

Харисън направи движение с ръка и двамата войници в стаята го последваха. Когато вратата се затвори зад тях, Елиса отметна косата от лицето си и погледна Бланес.

— Какъв доклад възнамеряваш да му дадеш? — избухна тя. — Нима не разбираш какво иска той? Ще превърнеш Зигзаг в оръжието на двайсет и първи век! Войници ще убиват врага, като използват времето или нещо от този род! — Стана и удари с юмрук по масата. — За това ли ще ти послужи смъртта на Жаклин? За да изготвиш някакъв шибан доклад?

— Елиса, успокой се... — Бланес изглеждаше изумен от гнева ѝ.

— На този дърт кучи син му играеха очичките при мисълта за деликатеса, който утре ще предложи на научната делегация! Този

противен и лигав мръсник...! Този жалък пръч, гнусен дъртак...! На него ли ще помагаш?

— Плачът отново я повали на стола и тя захлупи лице в ръцете си.

— Струва ми се, че преувеличаваш, Елиса. — Бланес стана и отиде в кухнята. — Очевидно е, че искат да научат ключовата информация, но те са в правото си...

Елиса престана да плаче. Внезапно се почувства прекалено изтощена дори и за това.

— Говориш така, сякаш „Игъл“ са хайка платени убийци — продължи да говори Бланес от кухнята. — Нека не преобръщаме нещата с главата надолу. — След кратка пауза добави с променен глас: — Харисън е прав — контактите са овъглени, а кабелите — оголени... Това е невероятно... С една дума, няма как да си стоплим кафе... Някой иска ли минерална вода и бисквити?

Върна се с пластмасова бутилка, пакет бисквити и книжна салфетка. Показа се през прозореца, докато се хранеше.

— Нямам намерение да сътруднича с тези изчадия, Давид — заяви тя сухо. — Ти прави каквото искаш, но аз няма да им кажа нито дума. — Взе неохотно една бисквита и я изяде на две хапки. Боже, колко беше гладна. Взе си още една, а после и трета. Поглъщаше ги на големи зальци, почти несдъвкани.

Тогава сведе поглед и видя салфетката, която Бланес току-що бе поставил на масата. На нея имаше написано нещо на ръка с едри, припрени букви:

ВЕРОЯТНОСТ ОТ МИКРОФОНИ, ИЗЛИЗАМЕ
ЕДИН ПО ЕДИН. СРЕЩА В ОСТАНКИТЕ ОТ
КАРАУЛКАТА.

Продължаваше да вали, но не така силно. Освен това тя се чувстваше толкова спарена и лепкава от пот, че изпита благодарност към този неочакван душ от чиста вода. Свали обувките и чорапите си и пристъпи по пясъка с вид на човек, който има намерение да се

поразходи, необезпокояван от никого. Огледа се и не видя и помен от Харисън и войниците му. И изведнъж застина.

На около два метра върху пясъка видя стола.

Позна го веднага — седалка от черна кожа, метални крака на колелца, от дясната страна на облегалката — издължена елипсовидна вдлъбнатина с гладки ръбове, стигаща почти до средата. Два от четирите крака липсваха, а една от облегалките за ръцете беше старателно надупчена и през нея се виждаха сребристи камъчета. Този стол би паднал на земята, ако беше обикновен и нормален.

Но той не беше нито обикновен, нито нормален. Дъждът не го мокреше, дори не оставяше пръски по него. Капките не отскачаха от повърхността му, въпреки че тя нямаше също така усещането, че те минават през него, както при холография. Те бяха като сребърни иглички, хвърляни от някого на небето: забиваха се в седалката и изчезваха, а след това отново се появяваха под нея и падаха на пясъка.

Елиса остана загледана с изумление в стола. За пръв път го беше видяла по време на разпита, препъващ краката на Харисън като безщумна и вцепенена котка. Харисън бе минал през нея, докато вървеше, по същия начин както сега го правеше дъждът. Беше забелязала, че когато това видение се появи, един от войниците започна да гледа и да върти нещо по своя часовник-компютър, който несъмнено беше останал без енергия.

Изминаха около пет секунди и столът изчезна. Искаше ѝ се да разполага с време (и с желание), за да изучи раздвояванията. Това беше една от най-невероятните находки в историята на науката. Почти бе склонна да оправдае Марини, Крейг и Рик, при все че вече беше прекалено късно да им бъде простено.

Когато столът изчезна, тя се обърна на сто и осемдесет градуса и мина през телените заграждения.

Побиха я тръпки при мисълта, че Зигзаг не се различава много от този стол: той беше също периодично явяващо се видение, резултат от алгебричния сбор на две различни времена. Но Зигзаг притежаваше воля. И волята му беше да ги измъчва и убива. Оставаха му три жертви до пълното изпълнение на замисъла на тази воля (може би четири, ако брои и Рик), освен ако те не направеха нещо. Трябваше да направят нещо. Възможно най-бързо.

От караулката и склада бяха останали само две почернели стени и до тях останки от разрушения. Други стени имаха вид на наскоро срутили се, несъмнено от мусонните ветрове. По-голямата част от останките и металът бяха отвени към северната страна, оставяйки в центъра оголена площ от по-твърда земя, и това се дължеше вероятно на високата температура от взрива, въпреки че тук-там бяха поникнали храсталаци.

Реши да изчака до стените. Остави обувките си на земята, развърза тениската и се почеса по косата. Вместо да я измие, дъждът я беше сплъстил. Отметна глава назад, за да могат капките да окъпят лицето ѝ. Пороят беше на път да спре, а слънцето започваше да пробива иззад гъстите облаци.

Миг по-късно пристигна Бланес. Размениха няколко думи, сякаш се срещаха случайно. След още пет минути се появи Виктор. На Елиса ѝ домъчня, когато видя в какво състояние беше: блед и размъкнат, с небръсната от два дни брада, а къдравата му коса стърчеше на туфи. Дори и сега Виктор слабо ѝ се усмихна.

Бланес хвърли поглед наоколо и тя повтори жеста му: на север, отвъд станцията, имаше палми, сиво море и самотен пясък; на юг — четири военни хеликоптера бяха кацнали в пръстта на граничната ивица с джунглата. Като че ли нямаше никого наблизо, въпреки че някъде отдалеч чуваха звуци от птици и гласове на войници.

— Тук сме на сигурно място — каза Бланес.

Погледите им се срещнаха и внезапно Елиса усети, че не може повече да се сдържа. Хвърли се в ръцете му. Прегърна здраво това яко тяло и почувства как разтворените му ръце обгръщат гърба ѝ.

И двамата заплакаха, макар различно от всеки друг път — беззвучно и без сълзи. Независимо от всичко, при спомена за приятелката си, Елиса се вкопчваше в една натрапчива мисъл. *При Жаклин, горкичката, всичко стана бързо, нали? Да, със сигурност, не е разполагал с енергия, за да...* Но тя знаеше, че и двамата плачат също така от мъка за самите себе си, понеже се чувстваха загубени, потиснати от тревогата пред една неумолима присъда.

Видя как Виктор пристъпи с изкривено лице и прегърна и него, облягайки брадичка на кокалестото му, мокро от дъжда рамо.

— Съжалявам... — хлипаше Виктор. — Прости ми... Аз бях този, който...

— Не, Виктор. — Бланес погали бузата му. — Не си сторил нищо лошо. Включеният ти лаптоп няма нищо общо. Той използва *потенциалната* енергия на уредите. За пръв път го прави. Не можехме да се предпазим от това...

Когато Елиса усети, че Виктор започва да се успокоява, се отдръпна и го целуна по челото. Имаше желание да целува, да прегръща и да обича. Искаше ѝ се да е обичана и някой да я утеши. Но отложи това за по-късно и се опита да се концентрира върху задачата, която я чакаше. След случилото се с Жаклин се беше заклела да ликвидира Зигзаг, макар и с цената на собствения си живот. Да му отнеме силите. Да го изключи. Да го унищожи. Да го премахне. Да го зачертае. Да го прати на майната. Не беше сигурна как най-точно да го изрази — може би по всички тези начини.

— Какво се случи в залата за управление, Елиса? — попита припряно Бланес.

Тя му разказа онова, което не бе пожелала да разкрие пред Харисън, включително „изключването“, по време на което беше видяла как Жаклин се разпада.

— Оставих да се изработи профил на изображението — добави. — Ако не са пипали нищо, вече трябва да е готово.

— Явиха ли се двойници?

— Столът на компютъра. Видях го два пъти. Нито Розалин, нито Рик са се появявали.

— Странно е...

Бланес поглади брадата си. Сетне заговори с глас, съвсем различен от този при разпита: пресеклив, бърз, почти задъхан.

— Добре, ще ви разкажа какво предполагам. На първо място, Елиса, разбира се, е права. Щом изготвим доклада, няма да сме им нужни повече. Всъщност сега, когато знаем как се е появил Зигзаг, ние се превръщаме в опасни свидетели. Несъмнено ще искат да ни унищожат, но дори и да не е така, няма да им поднеса Зигзаг на тепсия, за да го превърнат в Хирошима на двацет и първи век... Струва ми се, че всички сме съгласни по този въпрос...

— Елиса и Виктор кимнаха. — Но трябва да играем предпазливо — да не сваляме всички карти, да скрием няколко в ръкава... Затова за нас е от жизнено значение да разберем добре случилото се и да узнаем *кой* е Зигзаг...

— Но нали вече знаем — Рик Валенте... — намеси се Виктор, ала Бланес махна с ръка.

— Излъгах ги. Исках да ги отдалеча, да ги пратя да претърсват острова, за да им отклоня вниманието. В действителност не видях нито Рик, нито когото и да било в прожекционната зала.

Елиса беше подозирала нещо подобно, но не можа да скрие разочарованието си.

— Значи знаем толкова, колкото и преди — каза тя.

— Струва ми се, че знам нещо повече. — Бланес я погледна. — Мисля, че вече знам защо Зигзаг *ни убива*.

— Какво?

— Заблуждавали сме се от самото начало.

Очите на Бланес искряха. Тя добре познаваше това изражение: изражението на учен, който в един трепетен миг се докосва до истината.

— Хрумна ми малко след като видях останките от Жаклин... Когато войниците ме отведоха в трапезарията и успях да се успокоя достатъчно, за да мога да мисля, си спомних какво бях видял в залата... Онова, което Зигзаг беше сторил с Жаклин... Откъде се взема тази безгранична жестокост? Той не се задоволява само да ни убива, има някакво *ожесточение*, което надхвърля всякакви граници, всяка възможност да бъде разбрано... Защо? Досега говорехме за луд, възприемахме Зигзаг като скрит психопат измежду нас самите..., като някакъв „дявол“, както го наричаше Жаклин. Но аз се запитах дали може да има научно обяснение за такова безмерно зверство, за подобна свръхчовешка свирепост... Мислих много и ето какво открих. Може и да ви се стори странно, но ми изглежда доста вероятно.

Коленичи и започна да пише върху пясъка като върху черна дъска. Елиса и Виктор се наведоха до него.

— Да предположим, че в момента, в който е настъпило раздвояването, лицето е изживявало пристъп на гняв... Да си представим, че е удрял някого... Но дори и това не би било необходимо — просто някакво силно чувство, някаква агресивност, насочена може би към жена... Ако е било така, при настъпване на раздвояването не е можел да промени емоционалното си състояние,

нито дори да *смекчи* чувството си. Не е имал *време*. За едно време на Планк нито един неврон не е в състояние да изпрати информация на следващия неврон... Всичко се задържа в *същото състояние*, без промяна. Ако раздвоеното лице е било в плен на бурен порив, на желание да нарани или да унижи, двойникът е застинал в *това* настроение.

— Дори и да е така — възрази Виктор, — той трябва да не е бил с всички си...

— Не непременно, Виктор. Точно тук сме грешили. Защо не се запиташ следното: на какво се основава нашата представа за доброта? Кога казваме за някого, че е „добър“? Всеки човек в определен момент може да пожелае ужасни неща и в следващия да се разкайва. Но за това се иска *време*, та било то и части от секундата... Зигзаг не е имал тази възможност. Той живее в една-единствена струна, в една микроскопична изолирана фракция от продължителността на нещата... Ако раздвояването беше настъпило една секунда по-късно, Зигзаг е можело вероятно да бъде ангел, а не демон...

— Зигзаг е чудовище, Давид — прошепна Виктор.

— Да, чудовище, и то най-страшното — обикновен, нормален човек в даден момент.

— Това е абсурдно! — Виктор нервно се смееше. — Извинявай, но грешиш...

— И на мен ми е трудно да повярвам... — Елиса беше силно впечатлена от разсъжденията на Бланес. — Разбирам мисълта ти, но не вярвам мъчението и болката, които причинява на жертвите... Тази извратена „зараза“, която присъствието му предизвиква... Тези отвратителни кошмари...

Бланес я гледаше втренчено.

— Желания на *произволно взет* човек в определен, изолиран интервал от време, Елиса.

Тя се замисли. Не можеше да възприеме Зигзаг по този начин. Цялото ѝ тяло се бунтуваше при мисълта, че нейният мъчител, нейният безмилостен палач, съществото, което от години сънуваше и което едва се осмеляваше да погледне, може да е нещо друго, освен Абсолютното зло. Но не откри никакъв пропуск в разсъжденията на Бланес.

— Не, не, не... — отричаше Виктор. Ситният и все по-слаб дъждец пръскаше очилата му. — Ако това, което казваш, е вярно,

моралните категории, доброто и злото... какво става с тях? Те се превръщат чисто и просто в зависими от динамиката на съзнанието. Нима не са свързани с нашата най-съкровена същност? — Гласът на Виктор се извисяваше все повече и повече. Елиса се изправи, опасявайки се, че войниците ще ги чуят, но никой не се виждаше наоколо. — Според абсурдната ти идея всеки човек, дори най-добрият съществувал някога, дори... дори... *Христос* може да бъде чудовище в изолиран отрязък от време...! Даваш ли си сметка какво означава твоето твърдение...? Че всеки би могъл да извърши... *това, което видях* в прожекционната зала! Това, което *видях*, Давид... Това, което ти и аз видяхме, че е *сторил* с онази клетка жена... — Лицето му беше изкривено в гримаса на страх и погнуса. Свали очилата си и прокара ръка по лицето си. — Признавам, че си гений — добави по-спокойно, — но твоята област е физиката... Доброто и злото не зависят от хода на времето, Давид. Носим ги заложени в сърцата си, в душите си. Всички сме подвластни на пориви, желания, изкушения... Някои ги овладяват, други им се поддават: в това се състои същността на религията.

— Виктор — прекъсна го Бланес, — искам да кажа, че той *може да е всеки*. Мога да съм аз. Преди не мислех така. Вътре в себе си смятах, че мога да се изключа от вариантите, породили Зигзаг, понеже знам много добре какво представлявам в същността си, или поне така си мисля... Сега смятам, че *никой* не може да бъде изключен. Възможните варианти обхващат цялото човечество.

— Дори и така да е — намеси се Елиса, — трябва да открием кой е той. Ако не е бил Жаклин, му остават двацет и четири часа, докато отново нападне...

— Така е, най-важното сега е да възпрем Зигзаг — съгласи се Бланес. — Трябва да видим различните ракурси на изображението.

— Бих могла да опитам сега — подметна тя.

— Не съм сигурен, че моментът е подходящ...

— Да — каза Виктор. — Докато ме водеха през бараката, се оглеждах: в станцията са останали само двамата войници, заспали в лабораторията на Зилберг, и един на пост в стаята, където държат затворен Картър. — Обърна се към Елиса. — Ако влезеш откъм първата барака, ще можеш да се добереш до залата за управление, без да те видят...

— Ще опитам — каза Елиса. — Картината сигурно вече е изчистена и по-ясна.

— Идвам с теб — предложи Виктор.

Погледнаха Бланес, който се съгласи.

— Добре, аз ще наблюдавам от кухнята да не би Харисън и хората му да се върнат. Трябва да действаме бързо. Когато разберем кой е Зигзаг... ще унищожим всички данни, за да не могат „Игъл“ никога да узнаят какво се е случило.

Тя кимна, разбирайки много добре какво иска да каже: *Ще унищожим всичко, включително онзи от нас, който се окаже Зигзаг.*

Разделиха се и подчинявайки се на някакъв порив, Бланес я прегърна. След това се отдръпна малко, за да може да я гледа в очите, докато говори:

— Зигзаг е просто грешка, Елиса, сигурен съм. Грешка на хартия, а не злонамерено създание. — Неочаквано той ѝ се усмихна и гласът му ѝ напомни гласа на професора, на когото толкова се бе възхищавала. — Иди и поправи тази проклета грешка веднъж завинаги.

„Сега най-важното е да възпрем Зигзаг“ — Харисън беше напълно съгласен с Бланес по този въпрос. В замяна на това обаче ученият жестоко се лъжеше, когато твърдеше, че не става дума за злонамерено създание.

Разбира се, че беше точно такава. Най-страшното зло, стъпвало някога по земята. Истинският и единствен Дявол.

Стана с известно усилие — годините започваха да му тежат — прибра слушалката в якето си и каза на Юргенс да сгъне малката антена на насочващия се микрофон, с чиято помощ бяха подслушали разговора край палмите от сто метра разстояние. Идеята му да изпрати войниците да претърсват острова, а той да ги чака при станцията с подготвен микрофон, беше дала резултат.

— Неизгодното за нас е, че учените са те — отбеляза, наблюдавайки хармонично оформеното петно, което Елиса представляваше за него в далечината. Облеклото ѝ беше толкова оскъдно, че от точката, където се намираще, му се струваше направо гола. — Но *точно в това* се състои нашето предимство. Те са учени и следователно — невежи... Бях сигурен, че Бланес ни лъже, за да може да остане с колегите си насаме. Въпреки това измамата му ни свърши

добра работа... Добре е войската да е другаде, ние не искаме свидетели, нали така? В края на краищата все още не са ни наредили да ги ликвидираме. Но ние ще го направим. Това ще бъде нашата тайна, Юргенс. Ще поорезем, ще поразчистим... Съгласен ли си?

Юргенс беше съгласен. Харисън се обърна и го погледна. При пристигането в Нуева Нелсон му беше заповядал да се крие и да изчака на плажа, докато настъпи подходящият момент — момента да бъдат пуснати в действие изключителните му способности.

И този момент беше дошъл.

— Ще отидеш в бараките. Ще заобиколиш, за да не те види Бланес, и още сега ще очистиш Бланес и Картър. После ще изчакаме другите двама да получат това, което търсят, и когато това стане, ще убиеш Лопера пред очите на преподавателката. Искам тя да види това. А нея ще затвориш в една от стаите и ще я разпитаме. Нужен ни е докладът. Разполагаме с целия ден до пристигането на делегацията — аз и ти, — за да я накараме да проговори... Ще бъде доста интересно. Утре рано сутринта не трябва да е останал нито един жив учен...

Докато Юргенс бавно се отдалечаваше, за да изпълни заповедта, Харисън си пое дълбоко въздух и се загледа в морето, в разпръскващите се облаци и в слънцето, което си проправяше път с немощни лъчи. За пръв път от много време насам се чувстваше щастлив.

С Юргенс до себе си не се страхуваше дори и от Зигзаг.

IX. ЗИГЗАГ

Господи, какво направихме?

Робърт А. Луис
Втори пилот на
„Енола Гей“ — самолета
хвърлил бомбата над
Хирошима.

160 секунди.

Лежеше по гръб. От време на време отваряше очи и виждаше светлината да прониква все повече и повече през мръсното прозорче, обвита в отслабващия ромон на дъжда. По негови пресмятания трябва да беше около десет сутринта, но не можеше да бъде сигурен, защото часовникът-компютър нямаше батерия — беше я извадил предната нощ.

Жалък глупак.

Бяха го затворили в една от стаите в третата барака и го охраняваше някакъв войник — можеше да види ръба на каската през малкия отвор на вратата. Чувстваше се толкова добре, колкото му позволяваха обстоятелствата след „приветствията“, адресирани към него при ареста (носът и устата му кървяха). Бяха го арестували двама млади войници, по-слисани и от него, в прожекционната зала, докато учените неистово крещяха. Естествено, че той веднага се беше предал.

Сега Пол Картър си задаваше въпроси, свързани с бъдещето.

Не си правеше никакви илюзии: знаеше, че рано или късно Харисън ще го убие. Ако извадеше късмет, разбира се. Ако ли пък не — тази работа щеше да свърши Зигзаг. Въпросът не беше какво, а *как и кога*.

Хрумна му, че няма да е зле да начертае някакъв план, защото ако се чувстваше способен да понесе смъртта, която щеше да му отреди Харисън, нещата със Зигзаг съвсем не стояха така.

Смяташе, че през живота си е видял всичко, което едно човешко същество може да стори на друго, и знаеше, че възможностите са повече, отколкото злите помисли. Въпреки това Зигзаг надхвърляше всички граници, всякакъв предишен негов опит.

Не беше излъгал Харисън, когато той го попита за Зигзаг — не знаеше по-голямата част от нещата, свързани с него. Колкото и внимателно да беше слушал обясненията на Бланес, раздвояване и енергии му звучаха като есперанто; единствено учените можеха да разбират това, което бяха създали. Не беше излъгал и когато каза, че е

извършил предателство спрямо „Игъл“ от страх: ако някой си мислеше, че типове като него са лишени от чувство за страх, и то дори огромен страх, се мамеха.

А след като се беше върнал в прожекционната зала *едва пет минути след излизането си оттам* (за да търси глупавото отче) и беше видял онова, което се бе разиграло в нея, въпросният страх беше изкристализирал под формата на неудържима паника.

Сложи му име — наречи го паника, Въздействие или обезумяване.

Беше видял всичко на светлината на кибритените клечки, които отчето му беше откраднало: разбитите столове и екран; кръвта по стените и пода, който сякаш беше претърпял експлозия; *лицето* на жената, или по-скоро половината череп, или каквото беше то там, свлечено като маска в краката ѝ; части от тялото ѝ наоколо... Знаеше, че това не е дело на луд, нито престъпление, извършено преди пет минути, а премерените, методични действия на някакво създание, което не се вместише в разума. Изкуши се да повярва в съществуването на дявола.

Като връх на всичко в заплетената си теория учените твърдяха, че въпросното изчадие можеше да е произлязло от самия него. Това го подлудяваше от страх не само за живота му, но и за живота на Кмария и Саида — жена му и дъщеря му. Кой знае какво можеше да се случи с тях, ако той оцелее?

Най-добре беше да умре колкото се може по-бързо. Или да се опита да избяга. Да избяга от Зигзаг и от Харисън, ако изобщо беше възможно да избяга от двамата и ако — тази мисъл направо вледеняваше кръвта му — ставаше дума за *различни опасности*.

Защото с всеки изминал миг се уверяваше, че Харисън е полудял. И че виновен за неговата лудост беше Зигзаг.

104 секунди.

Чувстваше тревожност, но не знаеше защо.

Дъждът беше спрял и слънчевата светлина очертаваше настъпващия ден иззад облаците, надигайки се, както обикновено, откъм морето. Светлината обичаше морето. Бланес обичаше и двете. Този величествен спектакъл, този свят от вълни и пръски, които

оформяха звуци и цветове, същества и предмети, се разгръщаше пред очите му, сякаш казвайки: „Погледни ме, Давид Бланес. Погледни колко простичка е моята тайна.“

Не, тя не беше проста и той го знаеше. Това бе дълбока и сложна загадка, може би извън възможностите на човешкия мозък. Тази тайна обхващаше всичко — от най-голямото до най-малкото и недоловимото: Орион, черните дупки и квазарите, но също така съкровената интимност на атомите, на субатомните струни и (защо не) причината, поради която неговият по-малък брат, учителят му Алберт Гросман и приятелите му — Зилберг, Крейг, Жаклин, Серджо и толкова други, бяха загинали. Нищо не можеше да бъде изключено от отговора: щом предназначението на физиката бе да вникне в цялата действителност (това беше неговото разбиране), неща като Зигзаг, смъртта на брат му и последните минути на Гросман, Райнхард или Жаклин също бяха част от въпроса, част от онази главоблъсканица, която още от времето на Демокрит и Айнщайн човекът се е мъчил да разреши.

Старият учен разсъждава до прозореца: въображаемо заглавие на картина, което го накара да се усмихне. Спомни си, че в своя самотен дом в Цюрих имаше навика да медитира до един затворен прозорец. Веднъж Марини му беше казал, че този навик се дължи на прекалената му интелектуална самовгълбеност. Може и да беше прав, ала сега нещата бяха различни. Сега задачата му беше само да наблюдава загражденията през прозореца, за да е сигурен, че никой не безпокои Елиса и Виктор, докато те дешифрираха изображението на компютъра.

Засега всичко беше наред, но тревожността му не изчезваше.

Това безпокойство не приличаше на нито едно от познатите му досега. Може би го пораждаше възможността Елиса да дойде и да му каже, че той е Зигзаг? Не, вече беше взел решение да се оттегли в този случай. Бе сигурен, че неприятното чувство се дължи на нещо помаловажно, на някаква подробност, която беше пренебрегнал в разсъжденията си, на някаква минимална променлива величина, която не беше включил при изчисленията...

Минимална, но по някакъв начин жизненоважна.

Паметта му се напрягаше, за да се сети за нея. Гросман наричаше предмета на дадено търсене „парчето сирене“. Той твърдеше, че паметта е като лабораторна мишка, затворена в лабиринт, и понякога

пропуснатите данни могат да бъдат открити със способности, различни от интелекта или познанието. „С обонянието, така, както мишката открива сиренето в лабиринта.“

Обонянието.

Кухнята беше малка и мирисът на прегорял кабел още не бе изчезнал. Нападението на Зигзаг срещу клетата Жаклин беше овъглило връзките на електроуредите с мрежата — той ги бе видял с очите си, докато пишеше бележката за Елиса и Виктор върху салфетката...

Отклони поглед от прозореца и загледа кабелите.

Да, ето кое било.

Зигзаг беше изтеглил енергия от уреди, които не само че не работеха, но и не *получаваха електричество*. Картър и той самият бяха изключили електрозахранването в онази част, но Зигзаг беше „изсмукал“ енергията подобно на вакуум в колба, изтеглящ газ от съседен съд. Доколкото той знаеше, Зигзаг за пръв път беше направил това. То беше все едно да изтеглиш енергия от лампа *без батерия*.

Умът му се плъзна стремително, подобно на опитен скиор, по склон от изчисления. Щом се беше научил да използва потенциалната енергия на изключени уреди, тогава...

Четири хеликоптера. Два генератора. Пушки, пистолети. Радиостанции, телефони, компютри. Военно оборудване...

Мили Боже.

Ледена пот го обля от главата до петите. Ако не грешеше, те се намираха в смъртоносен капан. Целият остров представляваше капан. Зигзаг беше способен да изтегли енергия почти от всичко, така че какво би го възпряло? Щеше да се появява все по-често и периметърът на действие щеше да нараства все повече и повече, може би на километри разстояние, а това на свой ред щеше да изисква все повече приток на енергия... Откъде щеше да я извлича тогава?

Телата. Живите същества. Всяко живо същество е една батерия. Произвеждаме енергия. Зигзаг ще я използва, когато зоната му се разпростира и отслабне. Това означава...

Означаваше, че следващата му атака може да настъпи след броени минути. Щеше да бъде ред на Елиса, Картър или на него самия, но и останалите живи същества на острова щяха да загинат. Изведнъж тази математическа възможност му се стори напълно реална. Ако той беше прав, не само те, но и *всички*, които в този момент се намираха на

Нуева Нелсон, бяха в опасност. Трябваше да предупреди Елиса, но трябваше също да говори с Харисън. Трябваше...

— Професоре — някакъв непознат, сподавен глас.

Обърна се и видя смъртта върху лицето на мъжа, който бе насочил към него дулото на пистолет със заглушител. *Не, сега не. Преди това трябва да ви кажа...*

— Чуйте ме...! — възкликна, вдигайки ръце. — Чуйте, трябва да...!

Бланес с радост посрещна куршума в гърдите си. Това му даде възможност да помисли още миг. Забрави за болката и страха, затвори очи и видя малкото си братче, което го очакваше в края на мрака. Забърза към него сигурен, че от устните му ще чуе отговора на Голямата тайна на живота.

100 секунди.

— Резолюцията вече е приемлива — каза Елиса и качи първото изображение.

Застанал прав зад нея, леко приведен над рамото ѝ, Виктор наблюдаваше екрана. Всеки един от тях чуваше дишането на другия заедно със своето в напрегнат, задъхан дует. На екрана доста ясно се появи силуетът на седналия пред компютъра Рик с липсващи части поради Времето на Планк.

— Боже мой — възкликна Виктор зад гърба ѝ.

Предметите също се очертаваха ясно. А онзи детайл...

Онази дребна подробност, която тя така и не успяваше да определи и която толкова я нервираше, биеше на очи повече от всякога.

Изведнъж ѝ се стори, че знае какво е това.

— Контролните индикатори... — Посочи екрана. — Погледни тази линия от светлини. На нашата конзола те не светят, виждаш ли? — Показа към една поредица от малки четириъгълници на екрана. — Това са детекторите за приемане на телеметрични изображения... Това съм забелязала преди малко. Рик е направил нещо по-различно този път — използвал е предаване чрез спътник...

— От Нуева Нелсон? Но защо?

— Нямам представа.

Елиса си каза, че това е абсурдно. Защо да си усложнява живота с телеметрично изображение на острова при разтваряне на струни от близкото минало, след като има на разположение десетки снимки, пряко заснети с видеокамера? Имаше едно-единствено възможно обяснение.

Изображението, което го е интересувало, не е произлизло от Нуева Нелсон.

Но тогава откъде?

За миг паниката я вцепени. Възможностите за време и място бяха почти неограничени в рамките на близкото минало и това означаваше, че лицето, дало живот на Зигзаг, можеше да се намира където и да е на планетата.

Картината на екрана беше преминала към друга разтворена времева струна. На нея Рик и Розалин стояха прави отляво и това, което Рик беше гледал, сега се виждаше открито и ясно. Елиса включи опцията за увеличаване на образа и центрира в малкото поле, образувано от компютъра на Рик. Докато контурите се очертаваха, тя затаи дъх. Новата картина зае целия екран.

Тя беше възможно най-неочакваната.

94 секунди.

Някакъв шум го накара да отвори очи. Осъзна, че каската на войника, който го охраняваше, е изчезнала зад отвора на вратата. Той стана, вратата на стаята се отвори и димящото дуло на пистолет със заглушител се прицели в главата му. Видя ботушите на падналия в коридора войник и вдигна ръце, загледан в мъжа с пистолета.

— Знаеш ли кой съм? Погледни ме в очите, Картър...

Този преправен и кух глас го впечатли много по-силно, отколкото насоченото към него оръжие. Това бе един от малкото пъти в живота му, когато Пол Картър не намери какво да отговори.

— Не ме ли познаваш? — продължи гласът. — Аз съм Юргенс.

Преглътна. *Юргенс?* Помъчи се да свърже всичко в едно с шеметна скорост и му се стори, че разбира какво се бе случило. Този факт обаче не приглуши страха му, но поне беше способен да реагира. Постара се да се успокои и да говори без вълнение. *Преди всичко не го дразни.*

— Чуйте ме, ало... Свалете пистолета и ме изслушайте...

— Аз съм смъртта ти, Картър.

— Слушайте... „Юргенс“ е паролата, която използваме в „Игъл“, за да покажем, че нещо трябва да се реши независимо по какъв начин... То не е човек, Харисън, то е парола...!

Ала ужасната гримаса, която видя на лицето на Харисън, му даде да разбере, че той не го слуша. *Той не е вече Харисън: той е нещо, произведено от Зигзаг.*

— Нима не ме виждаш? — Харисън изръмжа с преправен глас.

— Погледни ме в очите, Картър...! Погледни ме в очите...!

И натисна спусъка.

54 секунди.

Виктор говореше като картечница зад гърба ѝ.

— Трябва да е някаква картина от миналото... Има... индикатори за разтваряне на времеви струни, нали?

Виждаше се полски пейзаж, но очевидно не от Нуева Нелсон. Вдясно като че ли течеше малка рекичка. В горната част, върху някакви камъни под едно дърво (то обаче не ги затулваше) се открояваха три дребни бели силуета, а в долната част се виждаше едра и тъмна фигура. Въпреки празнините, дължащи се на Времето на Планк, Елиса разпозна в едрият силует някакъв едър мъж, застанал прав на брега на реката. В ръката си държеше нещо, което тя не можеше да определи (може би панамска шапка или каскет?), а до него в тревата някаква дълга пръчка и нещо подобно на кошница ѝ заприличаха на рибарски такъми.

Другите три фигури имаха различни размери и телосложение. Елиса включи увеличението на образа и ги уголеми с още трийсет процента.

Съдейки по дългата и черна коса на една от фигурите, сигурно това беше момиче. Момичето и едно от момчетата се виждаха в равен цвят на сепия, което караше човек да предположи, че може би са съблечени. Другото момче имаше дрехи, макар и доста леки, вероятно тениска и шорти, Елиса не беше сигурна. Освен това не облеклото му прикова вниманието ѝ, а неговата поза: то сякаш беше паднало на скалите. Краката му бяха по-високо от главата, като че ли снимката е

била направена в момента на падането. А жестът с ръце на другото момче показваше... Внезапно всичко ѝ се изясни.

— Като че ли едното момче е блъснало другото... Трябва да е някакъв спомен на Рик.

Мислите бушуваха в главата ѝ. Изведнъж всичко се напасваше с характера на онзи Рик Валенте, когото тя познаваше. *Марини е сгрешил. Предположил е, че Рик е рискувал, но той всъщност не го е сторил. Рик беше амбициозен, но и много малодушен. Страхувал се е да използва видеоматериали със заспали хора, понеже се е боял от последиците при раздвояването, и затова е избрал друга сцена — от собственото си минало, която му се е струвала „невинна“, „съвсем обикновена“... Но коя точно? От дете е водил подробен дневник, той сам ѝ бе казал... От него вероятно е изровил часа и мястото...*

— Нима това е спомен от... — прошепна Виктор в ухото ѝ.

Промяната в тона му накара Елиса да отмести за миг поглед от екрана, за да го погледне. Лицето на Виктор беше преbledняло застрашително. В зацапаните стъкла на очилата му се отразяваше екранът на компютъра и Елиса не можеше да види очите му.

Изведнъж тя си спомни един техен далечен разговор. *Не ми ли беше разказал Виктор нещо подобно преди години...? Боят за онова английско момиче, в което той се влюбил... Рик го блъснал и...*

Погледна отново екрана и забеляза нещо друго: образът на падналото върху скалите момче беше по-неясен от останалите. Като че ли имаше сенки около него.

Сенки.

Почувства устата си пресъхнала и тупане в слепоочията. Очите ѝ се разшириха.

Бавно се извърна, но Виктор вече не беше до нея: треперейки, бе отстъпил назад към стената, а изражението му беше като на човек, който е осъзнал, че не съществува задгробен живот.

— Убий ме, Елиса — изхлипа той. — Умолявам те... Аз не... не бих могъл да го направя. Убий ме ти, моля те...

— Не...

Виктор спря да я моли и от гърдите му излезе вик, в който се смесваха ужас и решимост.

— Елиса! Убий ме, преди онова нещо да се е върнало...!

Тя продължи да клати отрицателно глава, без да отронва дума.

В този миг вратата се отвори.

Отначало Елиса не можа да познае Харисън — дрехите и ръцете му бяха изцапани с кръв, а лицето му беше изкривено, почервеняло, с изскочили от орбитите очи.

— Погледни го... — Целеше се с пистолета във Виктор, но говореше на нея. В тъглчетата на устата му се виждаше пана. — Виж го как умира, кучко.

— Не! — изкрещя Елиса, докато в същото време друг глас в нея отчаяно повтаряше: *Убий го! Убий го!*

Викът ѝ бе заглушен от внезапното бръмчене на апаратите край нея. Подът се разтрепери така, сякаш щеше да последва земен трясък. От екраните на компютрите прехвърчаха искри и възкисела миризма изпълни въздуха.

След мигновена изненада Харисън стреля.

И всичко свърши.

2 секунди.

Тя като че ли оглуша. Въпреки това, когато извика, се чу. А и усещаше допира на стола до бедрата си, докосваше бюрото и клавиатурата.

Виктор и Харисън бяха застинали в позите си: първият — в очакване на куршума, а вторият — прицелвайки се, но телата им се бяха променили. Надлъжен разрез разделяше страните на Виктор на две, а коремът му представляваше червена кухина, където човек можеше да съзре гръбначния стълб. Харисън беше изгубил част от едната си ръка и лицето.

А между двамата, почти в центъра — някакво неподвижно замръзнало насекомо. Елиса ужасена го разгледа. *Куршумът. Не е стигнал навреме, Господи.*

Отстъпи и побутна стола, но не успя да го помести. Когато докосна с пръсти клавиатурата, нито един клавиш не потъна, като че ли това бяха симетрични квадратчета, издялани в камък. Нещо в нея също беше различно: тя бе чисто гола.

Пот обля лицето ѝ.

Знаеше къде се намира. Знаеше в чии ръце.

Продължаваше да е в залата за управление, но с известни промени в нея. Тя приличаше на помещение, изрисувано от художник сюрреалист. На стената вдясно се бяха появили странни дупки във формата на елипси, през които се виждаха телените заграждения и плажът. Ето откъде идваше светлината. Всичко останало тънеше в мрак.

Тя чувстваше и още нещо. Не можеше да каже как точно, защото не го виждаше, но по някакъв начин го усещаше.

Зигзаг. Ловецът.

Помраченият ѝ от паниката ум се раздвои — част от разумните ѝ мисли изплуваха на повърхността и останаха смислени и отчитащи действителността; останалите потънаха в дълбините на най-уязвимата част от нея, в спомена за ужасите и фантазиите ѝ от последните години.

Пристъпи към външната стена, без да престава да гледа всичко наоколо си с двойственото чувство на обгърнато от ужас удивление. *Мога да мисля, да чувствам, да се движа. Аз съм, но на друго място.* Спомни си, че преди няколко дни или преди цяло хилядолетие (не можеше да определи) беше говорила на студентите си в „Алигиери“ за възможността за контакт между отделните измерения (поставих монета на прожектора). Сега тя се намиреше в най-невероятния практически пример, който би могла да си представи.

Докосна стената — беше твърда. Оттук нямаше изход. Но една от дупките бе доста голяма и се намиреше почти до пода. Протегна ръка и не усети нищо.

За миг се поколеба. Мисълта да избяга, преминавайки през една от тези дупки, ѝ беше в известен смисъл противна, сякаш ставаше дума да пълзи под земята.

Тогава погледна към отвора, водещ към камерата на генератора. Това беше огромна елипсовидна дупка наред вратата. Разбра, че благодарение на този отвор Розалин бе проникнала в камерата, бягайки от Зигзаг, и беше се допряла до генератора и станала жертва на токов удар, след като Зигзаг я бе нападнал. След като Розалин беше преминала от другата страна през някоя от тези дупки, защо тя да не опита?

Каквото и да ставаше, тя нямаше да стои тук вътре и да чака *той* да я нападне.

Повдигна единия си крак, после и другия. Помъчи се да не докосва ръбовете на дупката, въпреки че бяха съвсем гладки. Излезе навън.

Не чуваше морето, нито вятъра, нито собствените си стъпки. Не усещаше и топлината на слънцето по кожата си, въпреки че беше гола. *Ева в рая*. Сякаш ходеше през някакъв декор от виртуална природа. Светлината на слънцето обаче достигаше до ретината ѝ както обикновено. Предположи, че обяснението можеше да бъде теорията за относителността, според която скоростта на светлината е една от абсолютните постоянни величини във физическия свят. Дори във времевите струни светлината се придвижваше по своя си, непроменен начин.

На пътя ѝ се изпречи една дупка в материята, издълбана в земята — беше голяма, многостенна яма с гладки стени и безупречно подредени един върху друг пластове. Докато заобикаляше ямата, тя погледна надолу.

И спря.

На дъното, на около десет метра под равнището на земята лежеше някаква фигура.

Веднага го позна. Забрави за всичко, дори за собствения си страх и се надвеси над ръба. Видя главата му, четвъртитото му лице, примесено с пръст, сливащо се с нея, превърнато във вкаменелост, в пореста материя, подобно на корен на дърво. Белезникава грудка, затворена в тъмата на вечен затвор. *Бил е на острова през цялото време. Пропаднал е през някоя дупка в материята, докато се е мъчел да избяга от Зигзаг в онази нощ*. Ала вече беше мъртъв или поне така изглеждаше. Тя му го пожела за негово добро.

Не беше виновен.

Рик Валенте я гледаше от пропастта с кухите си орбити.

Изведнъж силна тревога я накара да извърне глава.

Зигзаг беше по петите ѝ.

Самият му вид я зашемети. Годините на ужас, кошмарите, гнездото от противни дребни хищници, което бе набъбвало в подсъзнанието ѝ — всичко се пропука вътре в нея и съдържанието се изля, готово да я удави.

Едно-единствено нещо ѝ попречи да загуби разсъдъка си в този момент: режещата болка, която изпита в десния прасец. Сгърчи се на

земята, викайки като малко момиче, и видя пет симетрични успоредни резки в средата на прасеца. Не кървяха. Кръвта ѝ още не бе имала време да бликне, при все че нацепванията изглеждаха дълбоки.

Зигзаг дори нямаше нужда да я докосва — сега тя разбираше до каква степен той владее положението. Всичко около нея не представляваше ни най-малко препятствие за него. Той беше способен да я разчлени както си пожелае. Болката, която изпитваше, я накара да си представи какво ли е да умреш в ръцете на подобно създание.

Стана на крака и се спъна, падна отново, облегна се на ръце и пак се изправи. Затича се, без да поглежда назад, накуцвайки. Интуитивно схвана, че точно това искаше той. *Иска да продължи да бягам.* Мисълта, че Зигзаг все още не желае да я догони, я ужасяваше.

Премина през оградата и продължи към плажа, а босите ѝ стъпала не оставяха никаква следа по пясъка. Отбягваше, без да се затрудни, дупките в материята по земята. Мисълта, че може да пропадне в някоя и да остане пленница (къде точно, на колко километра дълбочина, преди атомите да се завърнат и да запълнят празното пространство), я изпълваше с паника.

Когато стигна до плажа, се вцепени.

Стори ѝ се, че вижда Бог.

Морето беше неподвижно. Времето за него бе спряло в момента, когато влачеше една вълна към брега. Вълната образуваше веревна траншея от зелени тухли, увенчана със снежна телена ограда, надупчена от множество пещери. Друга вълна, която се отдръпваше, също се беше вкаменила.

Къде щеше да отиде сега? Спря и събра сили, за да погледне назад.

Не видя Зигзаг.

Въпреки това продължи да тича напред: стъпи върху вълната и не откри особена разлика с пясъка. Повървя по нея, заобикаляйки дупките в материята, и стигна до вдлъбнатата стена на надигналата се вълна. Докосна пяната, стигаща до гърдите ѝ, ала трябваше да отдръпне ръката си с гримаса на болка. Видя убождания по ръката си. Чувстваше болка и в стъпалата си. Каза си, че при струпване в пространства, по-малки от това на твърдата материя, атомите придават на водата структура на счупено стъкло. Морето в света на Зигзаг можеше да я нареже и да източи кръвта ѝ.

Вълната не беше много висока, но опитът ѝ да се изкачи върху нея щеше да бъде равносилен на това да се пъхне гола в малинаж. А и къде щеше да иде? На хоризонта виждаше ями с огромен диаметър. Стори ѝ се, че една от тях бе голяма колкото целия остров, а на повърхността, увиснали в празно пространство, се виждаха черни създания (делфини или пък акули?), претърпели дисекция, както си бяха плували. Около нея се простираше набръчканият застинал океан с гребени, които щяха да накълцат плътта ѝ като с бръснарско ножче.

Задъхвайки се, тя отстъпи назад към брега и си даде сметка, че и пясъкът не е сигурен. Не се вдлъбваше под краката ѝ, тя като че ли стъпваше по накъдрено стоманено острие. Дюнците я нараняваха с тънкия си резец. Облаците в небето бяха като обеци от бял дим или разпръснати точки, а изумрудената линия на джунглата приличаше на зле изрязана и прегъната фигура от хартия. Разбра какво се случваше. *Пространственият обхват на времевата струна бе нараснал. За това му е нужна много енергия. Може би силата му ще отслабне.*

Не знаеше накъде да тръгне, нито пък дали си струва да се запъти нанякъде. Свлече се на колене в онзи стоманен пясък, стенойки от болка заради раната в прасеца. Зачака. Щеше ли да дочака *идването* му? Или пък съществуваше *начин* да се освободи от него, или може би да ускори собствения си край?

Знаеше коя е единствената ѝ останала възможност, но ѝ беше противно да я пожелае.

Свита на пясъка, тя се мъчеше да мисли със светкавична скорост. *Периметърът му толкова се е разпрострял, че ще му е нужна повече енергия, за да се поддържа... Може би ще започне да я извлича от живи същества. Испита плаха надежда: когато изконсумира цялата енергия наоколо си, ще бъде принуден да спре, дори за миг, и тогава куршумът...*

Но тя не се осмеляваше да пожелае спасението си на такава цена...

Въпреки това мисълта за подобна възможност я караше да я иска.

Повдигна поглед и разбра, че е прекалено късно — идваше нейният ред.

Зигзаг се движеше с лекота. Изглеждаше като че не ходеше, а бе тласкан от едва доловим вятър. Елиса го загледа втренчено, слисана

като пред явление, пораждащо смърт.

Запита се дали той има съзнание, дали усеща нещо, дали изпитва някакво чувство, дали е способен да проявява интелигентност в реакциите си. Заключение, че не. Тя не вярваше дори, че е способен да изпитва удоволствие, задоволявайки разрушителните си желания, всъщност той дори нямаше такива *желания*, нито каквото и да е, което да наподобява *желание*. Докато го гледаше, Елиса се увери, че Зигзаг се намира отвъд границата между живата и неживата природа. Той не беше предмет, но не беше и живо същество. Дори движението му й се стори чиста илюзия. Каза си, че не беше вярно, че той „се приближава“ по какъвто и да е начин към нея. Очите й я караха да мисли така, но всъщност Зигзаг не се движеше — той беше вече там, с нея, до нея: двамата стояха неподвижно вътре в струната. Колкото до волята му, тя бе точно такава, каквато имаше в магнит до желязна ютия. Тук волята не играеше, ставаше дума за физическо явление.

Останалото беше гняв.

Гняв в най-чистия си вид, без никакво преди или след, без развитие и еволюция, толкова силен, колкото човешко същество не познаваше, нито някога бе познало. Тя разбра, че няма интелект, нито воля зад тази ярост — Зигзаг беше просто *това*. При него форма и съдържание представляваха едно.

Елиса никога не беше виждала, нито пък си беше представяла нещо подобно, с изключение на кошмарите си, където злобата и страхът можеха да се въплътят и да приемат форма. *Господин Белооки*. Не се изненадваше от факта, че Жаклин го бе нарекла „дявол“. Беше неспособна да определи, да разбере, нито да понесе перверзната, почти символична *аура*, омразата и безумието, които се излъчваха от всеки сантиметър по него, нечовешката жестокост, която лъхаше от цялото му същество. *Давид бе прав — той е хванат, докато е бил в плен на едно чувство в чист вид. Това чувство е разрушително. То само руши. Може да прави единствено това.*

Колкото до ужасяващия му външен вид, Елиса знаеше, че причината е същата като тази, която издълбаваше кладенци в морето и предизвикваше проказа в Жената от Йерусалим. Движението на материята го разкъсваше, изтръгвайки наполовина чертите на лицето му, изтривайки зениците в белите орбити и ампутирайки една от ръцете му и част от торса, които сякаш бяха отхапани и сетне изплюти

от хищен звяр. Позата му с леко разтворени и присвити крака и ръце беше реплика на позата, когато бе паднал на скалите, блъснат от Рик.

Въпреки това, докато тя го наблюдаваше — независимо от това, че ѝ се струваше, че ще полудее, ако не отдели поглед от него, — тя осъзна още нещо.

Замисли се за Виктор, за мъчителното страдание, когато е открил, че момичето, в което се е смятал за влюбен, е в обятията на най-добрия му приятел; за всичко, което беше разтърсило душата му, докато съзнанието му се е отдръпвало в подсъзнателността вследствие на удара: гняв, желание, мъст, садизъм, безсилие пред един свят, който за пръв път се сгромолясва пред очите му... *Рик бе искал да използва „невинен“ пример, но какво се беше оказало?*

Тя разбра, че лишен от целия ужас, Зигзаг се свеждаше до това, което беше всъщност, което е бил и би бил, ако времето не го беше изолирало в един ужасен миг. Сега, докато го гледаше отблизо, тя долавяше истинската му природа под дебелиите пластове застинала ярост.

Зигзаг беше едно единайсетгодишно момче.

0,0005 секунди.

Виктор тичаше по брега на реката в онази лятна утрин в Олеро. Рик и Кели бяха изчезнали, но той предполагаше къде може да ги намери: върху онова скалисто възвишение на мястото, което Рик и той наричаха Скривалището. Беше им хрумвало дори да си направят колибка там.

Внезапно той спря.

Накъде тичаше така? Какво беше правил няколко мига по-рано? Смътно си спомняше, че двамата с Елиса гледат нещо. Спомняше си също черната коса на Кели Греъм и приликата между двете в неговата памет. И мига, в който видя Рик и Кели съблечени под бора, точно на мястото, където бяха планирали да направят колибката. И чувството, което изпита, когато я види коленичила пред Рик, *докосвайки го* (той знаеше какво означава това — беше го виждал в списанията, които Рик колекционираше); и думите на Рик: *Няма ли да се включиш, Вики Ло-опера? Не искаш ли да ти го направи, Вики?* Погледът на Рик и

особено този на Кели. Погледът на Кели Греъм, която го гледаше с котешките си очи.

Всички момичета, абсолютно всички, без изключение, гледат така.

Същите устни, които толкова пъти му се бяха усмихвали, сега целуваха голите гениталии на Рик: напълно заслужено той започна да сипе върху Рик обиди, коя от коя по-яроствни. Да обиждаш (откри това тогава) беше нещо като порок: крещиш, докато останеш без глас, плачеш, чувстваш се така, сякаш искаш да взривиш света и всичко това те кара да си дереш още повече гърлото, да не преставаш да нагрубяваш. О, ако светът беше тялото на момиче или пък гениталиите на Рик...! О, ако яростта можеше да трае завинаги! Щеше да крещиш дотогава, докато виковете ти изпразнят от съдържание тези усмивки и погледи, щеше да крещиш до края на дните си, във вечността, с широко отворена уста и озъбен...

Но той не беше в Олеро, нито пък тичаше нанякъде. Бе в някаква голяма и много задушна стая. Какво беше това? Адът? И защо той беше тук (защо точно *той*), защо се намираше в това ужасно място? *Не е справедливо.*

Гневът го заслепяваше. Искаше му се да обясни на всеки, който би направил подобно нещо, колко е несправедливо. Вярно е, че прекали. Беше пожелал за една незначителна част от секундата или малко повече (но не толкова, че природата да го запомни), беше пожелал с всички сили *да ги разкъса живи и двамата, да ги прати на майната им, да им отреже главите и да ги чука в дупката от отрязаното, както казваше Рик; най-вече нея, нея повече, отколкото него, защото го беше измамил, защото бе достойна за презрение, но и толкова красива, толкова подобна на онези епилирани момичета по черно бельо от списанията на Рик, които коленичеха пред мъжете като кучки.*

Но нека бъдем честни — всичко това се беше случило преди повече от двайсет години, а последствията се бяха свели до една контузия на главата, няколко часа непробуден сън в болницата, един белег на тила, много тревоги за семейството му и щастлива развръзка. Рик не се беше отделял от леглото му през онези часове и когато той се събуди, *заплака* и му поиска прошка. Колкото до Кели, вече я беше

забравил. Обикновена разпра между хлапаци. На колко години бяха тогава? На не повече от единайсет-дванайсет...

Не е справедливо. Животът не е такъв, какъвто трябва, щом подобни неща можеха да се превърнат *с времето* (нали така се казваше?) в подобни мрачни пещери. Къде беше справедливостта в една природа, която не знаеше прошка? Той бе простил на Кели и на всички момичета по света. Беше простил на всички жени. Останалото се наричаше „травма“, но от години той беше свикнал да живее с нея: живееше сам и въпреки че Елиса много му харесваше и будеше желание в него, той не се осмеляваше да допусне нито една жена в сърцето си. С Рик се бяха отчуждили. Какво повече трябваше да стори, за да изкупи вината си? Нима Бог толкова силно запомняше всяка изречена от нас дума, всяко изпитано от нас чувство по време на няколко секунди гняв?

И изведнъж му се стори, че разбира — да, беше точно така.

Камъкът удря повърхността и вълните се надигат. Не беше ли това коренът на първородния грях, първото прегрешение. Единственото прегрешение? Прегрешение, извършено много отдавна, петно, което размътва водата в рая и повлича след себе си толкова невинни. Каза си, че вероятно на малцина е дадено да прозрат тази мъдрост. Той беше привилегирован: Бог му показваше как кръговете от грешките ни се разпростират и оставят отпечатък върху целия свят.

Всъщност не само че не беше в ада, а в рая. Преди това щеше да мине през чистилицето след изстрела в челото му, но това щеше да се случи съвсем скоро — вече виждаше куршумът да лети към него. Разбра, че единствено смъртта му можеше да сложи край на всичко. Важното бе да умре *преди* Бланес, Елиса и Картър. Да умре.

Внезапно се почувства щастлив. Една негова съкровена мечта се превръщаше в реалност — щеше да даде живота си, за да спаси Елиса.

Точно *това*.

За какъв друг рай би могъл да мечтае?

Усмихна се, а в това време приятелят му Рик го блъсна. Той се стовари върху скалите, усети удара, а след него настъпи покой.

0 секунди

Светлината неочаквано я заслепи. Откъсна поглед от земята и запремигва. *Жива съм.*

Видя небето, облаците, подобни на пушек от далечен пожар, ревящото море, земята под гърба си, тениската върху тялото. Острата болка в прасеца се усили и тя почувства как някаква топла течност се спуска от раната. Кръвта ѝ изтичаше. Скоро щеше да умре. Но подобни усещания не бяха ли най-доброто доказателство, че живее! *Жива съм!*

С радост приветства шурналата кръв.

ЕПИЛОГ

Нямаше нито мъгла, нито мрак.

Въпреки това в съзнанието им всичко беше различно.

Разрушенията наоколо й бяха ужасни. Вътре бараките представляваха хаос от метал, стъкло, дърво и пластмаса, включително и Сюзън, чийто метален корпус бе толкова нагънат, сякаш ръката на някакво гигантско дете, преситено от игра с нея, я беше смачкало. Навън хеликоптерите бяха превърнати в прах като взривени от бомба. При все че нищо нямаше вид на действително изгоряло, отвсякъде се носеше миризма на пушек и всичко беше опустошено, все едно оттам бе минала унищожителна войска. За щастие част от провизиите на войниците бяха годни за употреба. Повечето бяха консерви, а те нямаха никаква отварачка, но той намери начин да ги пробие и да повдигне капака. Напитките неочаквано се оказаха проблем: откриха само две бутилки питейна вода. Но следобеда насъбралите се облаци се изляха в обилен дъжд и те успяха да напълнят няколко кофи с дъждовна вода. Измиха се и решиха да не се прибират за сън. Никой не го изрече на глас, но не желяеха да се разделят.

Когато нощта се спусна, започнаха трудно да се справят в мрака — нямаха осветление, нито една батерия не бе оцеляла, а през първите часове не искаха да палят огън. Затова седнаха отвън, до стената на третата барака, и се помъчиха да подирят невъзможна отмора.

След като задоволиха най-неотложните си потребности, тя го попита за труповете. Бяха намерили няколко — както вътре, така и извън научната станция. Харисън и войниците познаха единствено по облеклото, тъй като те представляваха просто плоски силуети от празни униформи, захвърлени на земята. Но тя искаше да знае също какво ще направят с телата на Виктор, Бланес и войника в коридора, както и с останките от Жаклин.

И двамата бяха съгласни, че е редно да ги погребат, но нямаха единодушие по въпроса за най-подходящия момент, в който да го сторят. Той искаше да изчакат (като извинение каза, че са изтощени и

нека го отложат за другия ден), а тя — не. Това бе първото им пререкание. Не беше много ожесточено, но ги потопа в мълчание.

Тогава той, може би за да се извини, я попита:

— Как е раната ти?

Тя погледна импровизираната превръзка, която той бе направил на прасеца ѝ. Болеше я ужасно, но не желаше да се оплаква. Беше сигурна, че завинаги ще ѝ останат белези, независимо от това колко щеше да е дълго това „завинаги“. Въпреки всичко каза:

— Добре. — И се понамести. — А вашата?

— Ами, нищо и никаква дракотина. — Попипа превръзката около слепоочията си.

За миг никой от двамата не проговори. Погледите им се рееха в морето и нощта. Дъждът беше престанал и времето бе ясно и влажно.

— Още не разбирам как... как *онова* нещо не довърши и нас — каза Картър тихо.

Тя го погледна. Картър изглеждаше така, както и сутринта, когато се беше появил пред нея с пушката и с толкова, ако не и повече от нея страх, изписан на лицето му. В онзи момент беше готова да се разсмее на бледото му лице, осветено от едва издигналото се слънце, с едно примижало око, а другото — на мерника на пушката, питайки кресливо, като обезумял, какво, по дяволите, се беше случило.

Добър въпрос.

Тогава тя не можа да му разкаже (кървеше, чувстваше се без сили), каза му единствено, че смята, че всичко е свършило.

Картър ѝ обясни, че Харисън не го уцелил и дори не разбрал това. Той останал да лежи неподвижно на земята, а когато Харисън си тръгнал, се опитал да стане. „Тогава ми се стори, че всичко се сгромолясва... Подуших мирис на изгоряло. Влязох в залата за управление и видях приятеля ви да лежи мъртъв, прострелян, а старецът беше превърнат в нещо подобно на... пепел по земята. Навън имаше други трупове на войници в подобно състояние... Тогава дойдох на плажа и ви видях.“

Елиса вече се чувстваше готова да му изложи своето обяснение.

— Можеше да ни убие — каза. — Всъщност щеше да го направи. Извлече енергия от машините и ме нападна. Аз бях следващата, или може би Давид, но Давид вече беше мъртъв и той нападна мен... Обаче трябваше да спре, за да вземе енергия от живите същества. Не ви е

нападнал, защото в неговата времева струна вие сте били *следващата* му жертва... Най-любопитното е, че не атакува и Виктор — може би сме сгрешили, когато сметнахме, че двойникът може да убие сам себе си. Както и да е, когато прекъсна нападението за част от секундата, Виктор посрещна куршума и загина...

— И онова нещо е умряло с него — кимна Картър. — Сега вече разбирам.

Елиса погледна към черното небе и почувства голяма тежест в гърдите си. Знаеше, че по никакъв начин няма да успее да се освободи от тази тежест, поне не напълно, но в крайна сметка можеше да опита.

— Слушайте — му каза, — имате право, напълно изтощена съм. Но ще ги погребва сега, колкото успея... Няма нужда да ми помагате...

— Няма да ви помогна — отвърна Картър.

Въпреки това стана заедно с нея. Но тогава тя осъзна колко ѝ е зле. Раната много силно я болеше. Съгласи се да отложи погребението и те отново седнаха на пясъка.

Трябваше да изчакат така настъпването на новия ден. Междувременно тя щеше да се моли да греша.

Защото колкото повече напредваше нощта, все повече нарастваше нейната увереност, че за тях няма спасение.

— Знаете ли колко е часът?

— Не. Часовникът ми е без батерия, а всички останали часовници са спрели в 10:31, както вече ви казах. Трябва да е някъде около четири сутринта. Сън ли не ви лови? — Елиса не отговори. След кратка пауза той добави: — Като малък се научих да се ориентирам във времето без часовник — по положението на слънцето и луната, но само при ясно небе... — Вдигна ръка към облаците, които слабо блещукаха. — Сега това е невъзможно.

Тя го погледна с крайчеца на окото. Седнал на пясъка с гръб, опрян на стената на бараката, и обгърнат от нощната тъмнина, Картър изглеждаше нереален, въпреки че ако се съди по начина, по който бе погълнал консервите, нямаше нищо измислено в него.

— Какво ви безпокои? — попита неочаквано той.

— Моля?

Погледът на Картър се закова в нейния.

— Уверявам ви, че понякога е по-лесно да отгатнеш какво се крие в даден човек, отколкото да познаеш часа по небето. Вие сте разтревожена за нещо. Не е само скръбта от загубата на вашите приятели. Не откъсвайте мислите си от нещо. Какво е то?

Елиса премери отговора си.

— Мислех си как ли ще се измъкнем оттук. Нито един електрически апарат не работи, нито една радиостанция или предавател... Провизиите са оскъдни. Ето за какво си мислех. Защо се смеете?

— Не сме корабкрушенци на изгубен остров. — Картър разтърси глава и отново се изсмя гърлено. — Вече ви обясних — Харисън очакваше научната делегация да пристигне рано утре... Освен това в базата сигурно вече се питат защо Харисън и екипът му не отговарят на повикванията. Повярвайте ми — най-късно на зазоряване ще дойдат за нас. Ако не и по-рано.

Утре. По-рано. Елиса сгъна единствения крак, който можеше да движи без болка. Поривите на вятъра, идващ откъм морето, започнаха да довяват студ, но тя за нищо на света не би влязла в бараките, за да прекара там остатъка от нощта. В краен случай щеше да потърси да си наметне нещо върху тениската или пък щеше да помоли Картър да запали огън. Не студът я тревожеше.

— Знам много добре, че ми нямате доверие — каза Картър след сухо мълчание — и не ви укорявам. Ако това ви успокоява, ще ви кажа, че и аз не ви вярвам. За вас аз съм някакъв главорез с ампутиран мозък, но пък вие, учените, за мен не сте нищо повече от сбирщина лайнари и ви моля да ми простите, че съм толкова прям. И няма защо да продължавам, имайки предвид случилото се... Така че е по-добре да си доверим тайните, не сте ли съгласна? Подозренията си. Защото вие подозирате нещо.

Погледна Картър в очите и успя да долови свирепия им блясък в мрака. Чуваше нечие дишане, но то беше нейното; Картър като че ли бе затаил дъх в очакване тя да заговори.

— Бъдете искрена — настоя той. — Вие смятате, че... това... това нещо... не е мъртво...

— Напротив, мъртво е. — Елиса отмести поглед към облаците и към черната стена на морето. — Зигзаг беше двойник на Виктор, а Виктор умря. Нямам съмнения по този въпрос.

— Тогава?

Тя си пое дъх и затвори очи. *В края на краищата трябва да го споделиш с някого.*

— Не знам какво точно... се е случило — изстена тя.

— Случило? С кое?

— С всичко. — Направи усилие да не се разплаче.

— Не разбирам.

— Зигзаг разпростря пространствения обхват на времевата си струна на невероятно разстояние, обхващайки острова, морето, небето... Не знам дали това преплитане е оказало някакво въздействие върху настоящето... Нито един часовник не работи, изолирани сме... Не можем да разберем дали нещо *се е променило* навън, разбирате ли?

— Почакайте малко... — Картър се размърда и се премести към нея. — Да не би да ми казвате, че ние живеем в друг свят и в друго време... или нещо подобно? — Елиса не отговори. Държеше очите си затворени. — Послушайте здравия си разум, за Бога. Погледнете ме. Нима съм се променил? Не съм нито по-стар, нито по-млад. Това не ви ли е достатъчно?

За миг тишината помежду им заприлича на нощта — изпълни всичко, всяка форма, всяка пукнатина, притисна лицата им.

— Аз съм физик — каза Елиса тогава. — Познавам единствено законите на физиката. Вселената се управлява от тях, а не от нашата интуиция или здрав разум... Моят здрав разум и интуицията ми подсказват, че... съм на Нуева Нелсон през 2015 година заедно с вас и че са изминали само тринайсет-четирнайсет часа от нападението на Зигзаг. Но въпросът е... — спря за малко и си пое дъх. — Ако нещата са се *променили*, физическите закони може също да са го сторили. Така че не мога да знам какво гласят те сега. А трябва да разбере, защото единствено те казват *истината*.

След ново продължително мълчание чу гласа на Картър някъде отдалеч:

— Нима мислите, че това, което ни заобикаля, не е... действително? Смятате ли, че и аз съм *нереален*, че всеки момент ще изчезна, че съм *ваш* сън?

Елиса не отговори. Не знаеше какво да каже. Внезапно бившият военен се изправи и изчезна зад ъгъла на бараката. Върна се след

малко безмълвен и хвърли някакъв предмет в пясъка. Тя го погледна — часовник със стрелки.

— Спрял е — каза Картър. — Беше на вашия приятел, спомних си, че ми беше обяснил, че е с пружина. Но и той е спрял в 10:31 ч. Може да го е ударил, когато е паднал на земята... Майната му... — Доближи се до Елиса и зашепна в ухото ѝ с глас, обхванат от ярост. — Как да ви докажа...? Как да ви докажа, че съм действителен, преподавателко? *Идват ми наум някои нещица, които... може би без всякакво съмнение биха ви го доказали... А? А?*

Изведнъж чу нещо, което я накара да се вкамени.

Плач.

Не помръдна, докато слушаше Картър да плаче. Ужасно беше да слуша риданията му. Помисли си, че сигурно и за него беше ужасно. Отдаваше се на плача, все едно че беше напитка, бутилка, която желаше да пресуши до дъно. Видя го да се отдалечава по пясъка — силует на здравеняк, очертан от бели линии, леко изрисувани от луната.

— Мразя ви... — шептеше Картър в промеждутъците между хлипанията. Неочаквано се разкрещя: — *Мразя ви всичките, шибани учени!* Искам да живея! Оставете ме да си живея живота!

Докато го гледаше как се отдалечава, Елиса затвори очи и най-сетне потъна в сън, който повече приличаше на припадък.

Шумът, който я събуди, идваше откъм загражденията — видя Картър да се отправя към плажа, натоварил нещо на гръб. Беше се съмнало и се усещаше студ, но тя беше покрита с войнишко одеяло. Бившият военен като че ли искаше да се покаже любезен и Елиса почувства угризения, спомняйки си за плача му от предната нощ.

Отметна одеялото и се надигна, но почти извика, защото болката в крака се бе събудила заедно с нея и явно се канеше да ѝ прави компания толкова дълго, колкото беше необходимо. Нямаше представа как беше раната ѝ — навярно по-зле. Във всеки случай не искаше да узнае. Някакво внезапно замайване я накара да се облегне на стената като на патерица. Усети силен, неутолим глад.

Запъти се към бараките, водена от наскоро настъпилия ден. Слънцето приличаше на точка на хоризонта, а най-плътните облаци се бяха разнесли на юг, откривайки едно все по-синьо небе. Но несъмнено все още беше много рано.

В бараката видя няколко отворени раници. По всичко личеше, че Картър също е бил гладен. Изрови бисквити и малки шоколадчета и ги погълна с истинско настървение. Намери вода в една манерка. След като утоли тези жизнени потребности, се отправи накуцвайки към плажа.

Морето бе спокойно и бистро. Светлината разкриваше различни ивици синьо по снагата му. На фона на този гигантски декор Картър се трудеше като мравка. Беше наклал два огъня и се гласеше да запали трети. И трите бяха подредени в линия на брега. Елиса се приближи и го загледа, докато той се суетеше.

— Съжалявам за снощи — продума той накрая, без да я поглежда, вгълбен в работата си.

— Забравете — отвърна Елиса. — Благодаря за одеялото. Какво правите?

— Просто предпазни мерки. Предполагам, че знаят къде сме, но допълнителна помощ няма да навреди, нали? Бихте ли застанали пред мен? При този вятър е много трудно да се запали кибритена клечка...

— По това време вече би трябвало да са дошли — каза тя и втренчи очи в синевата, докъдето взорът ѝ стигаше.

— Зависи от много обстоятелства. Но аз съм сигурен, че ще се появят.

Клоните се разгоряха. Картър ги погледа за миг, сетне се изправи и отиде при нея на брега.

Елиса гледаше морето като хипнотизирана — непрекъснат цикъл на идваща и отдръпваща се вълна: едната оставя наниз от пяна, а другата го отмива. Спомни си онова застинало във времето море със стъклени ръбове и снежна тел и потръпна от ужас и отвращение. Запита се какво ли би си помислил Картър, ако бе видял нещо подобно.

— Още ли мислите, че всичко е някакъв сън, госпожо преподавател? — попита Картър. Беше развил станиола от парче шоколад и лакомо дъвчеше. Остатъци от шоколад се виждаха и по брадата и мустаците му. — Е, добре, мислете си каквото искате. Аз не съм учен, ала знам, че сме в 2015 година и че днес е понеделник, 16 март, и че ще дойдат да ни потърсят... Вие си мислете каквото пожелаете с вашата привилегирована глава. Аз ви казвам това, което знам.

Елиса продължи да съзерцава пустия хоризонт. Спомни си думите на един от своите преподаватели по физика в университета: „Науката единствено знае, единствено тя правилно отсъжда. Без нея щяхме още да вярваме, че Слънцето се върти около нас и че Земята е неподвижна.“

— Искате ли да се обзаложим? — продължи Картър. — Убеден съм, че ще спечеля. Вие слушате мозъка си, а аз — сърцето. Досега вярвахме в първото и видяхте докъде стигнахме... — Посочи с глава към бараките. — Видяхте вече на какви неща е способен прекрасният ви ум. Не мислите ли, че е дошло време да вярваме на сърцето си, госпожо преподавател?

Елиса не отговори.

Единствено науката знае.

Чу Картър да се смее тихо, но не го погледна.

Продължи да се взира в небето, което продължаваше да е неподвижно и пусто, все едно че времето бе спряло.

БЕЛЕЖКА ОТ АВТОРА

Няколко са хората, които ме поканиха да надникна в сложните и смущаващи покои на съвременната физика. Професор Беатрис Гато Ривера от Института за фундаментални изследвания в областта на математиката и физиката към Висшия съвет за научни изследвания отговаряше любезно и търпеливо на всички мои въпроси, като се започне от университетското обучение и се стигне до най-заплетените ми питання, свързани с теоретичната физика, за което съм й безкрайно благодарен. Благодаря и на професор Хайме Хулве от същия институт за онзи горещ следобед, в който разговаряхме за божествени и човешки неща, както и на професор Мигел Анхел Родригес от Катедрата по теоретична физика в университета „Комплутенсе“, който намери свободни мигове в напрегнатите дни в края на учебната година, за да ми отдели внимание. Други преподаватели от други испански университети предпочетоха да запазят анонимност, но ме посрещаха със същото въодушевление и търпение, дори прегледаха ръкописа и внесоха значителни поправки — моята признателност е и за всички тях. Излишно е да добавям, че различните грешки и фантазии, както и някои nelаскави мнения относно физиката и физиците по никакъв начин не са провокирани от превъзходните ми консултанти и в моя защита ще кажа, че в нито един момент не съм си поставял за цел да напиша ерудирано произведение за теорията на струните, нито пък да изложа собствените си разбирания, а единствено да създам художествена творба.

За читателите, които проявяват интерес да се задълбочат в тайнствената действителност, разкрита ни от съвременната физика, може би няма да е безполезно да спомена настолните си книги, почти всички (с изключенията, които тук се посочват) публикувани на испански език от издателство „Критика“ в поредицата му „Драконтос“, а именно: „Еlegantната вселена“ от Брайън Грийн (великолепно въведение в теорията на струните); прекрасните научнопопулярни четива „Кратка история на времето“ и „Вселената в орехова черупка“

на Стивън Хокинг; „За времето“ от Пол Дейвис и „Елементарни частици“ от Джерард Хуфт. Към тях ще добавя „Амбиентална теледетекция“ на Чувиеко Салинеро (издателство „Ариел“), която ми помогна да добия представа за предаването на образи чрез спътник; двата тома на „Физика за науката и технологията“ от Типлер (издателство „Реверте“), които опресниха някои мои познания от времето, когато бях студент в първи курс медицина (там също ни учеха по малко на физика) и „Квантови въпроси“, публикувана от Кен Уилбер (издателство „Кайрос“) — интересен сборник от текстове (някои от тях дори „мистични“!) не точно по физика и написани от авторитетни физици. Ще спомена накрая една прекрасна книга: „Частичката Бог“ от Леон Ледерман в колектив с Дик Теръси (издателство „Критика“). От нея научих не само мъничко за работата на експерименталните физици и онези тайнствени чудовища, наречени ускорители, но и страхотно се забавлявах (има пасажи, при които човек се смее с глас, като при добър хумористичен роман) и разбрах, че всяко нещо, колкото и е сухо да е то, може да се разкаже или напише, при положение че се избере подходящ тон.

Поздравления и благодарности, професор Ледерман.

Благодаря също и на (без тях тази книга никога нямаше да се появи) прекрасните професионалисти от агенцията „Кармен Балселс“, на издателите от „Рандъм Хауз Мондадори“ в Испания и на вас, верни мои читатели, които винаги неотлъчно сте там, от другата страна на страницата. И накрая, не бих могъл да постигна нищо без вярата и ентузиазма, които ден след ден ми вдъхват моята съпруга и синовете ми, моите приятели и страстният читател на хубави романи, какъвто е моят баща.

Х.К.С.

Мадрид, август 2005 г.

Издание:

Хосе Карлос Сомоса
Зигзаг

Испанска. Първо издание

José Carlos Somoza
Zigzag
© José Carlos Somoza, 2006

© Маня Костова, превод, 2009
© Стефан Касъров, художник на корицата, 2009
ISBN 978–954–592–644–4

Цена 18 лв.

Коректор: Любов Йонева
ИК „Колибри“, 2009
Предпечатна подготовка: Десислава Димитрова
Печатница „Инвестпрес“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.